...CI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. Süleymaniye Kütüphanesi

٢٥٨٤

بسم الله الرحمن الرحیم

بعد بی حد و سپاس بی قیاس مر خداوند را که خداوند زمین و آسمان و صانع کون و مکان و فرد و مبدع فلک دوار و مخترع صورت نگار و مظهر اکوان و موجد انس و جانست و بر پادشاهی که حجره دلهای عاشقانرا بقنادیل انوار الطاف معرفت و مصابیح اسرار اعطاف حقیقت روشن و منور گردانید بی علت و صحیفه سینه پاکانرا بجهت رخت قدرت خانه محبت صادقانرا بالحان ... و ازهار محبت کاشن دهر گردانید بی منت و انجمن ... باطن ایشانرا بشمع عشق افروخت و چشم پرکینه زندیقانرا بسوزن ... دوخت و الله عالم حکیم و بعد از صد هزار صلوات ... بروح پاک اشرف کاینات و رسول موجودات رحمت ... آدمیان و خلاصه اولاد آدم و قطب اوتاد عالم منبع الجود ... والعجم صادق بلا کذب محمد بن عبد الله ابن عبد ... صلی الله علیه و سلامه باد و علی آله و اصحابه اجمعین الطیبین ... الطاهرین و سلم تسلیما دایما کثیرا الی یوم الدین و در میان امتان ... طریقت و فصحاء معرفت و حکماء حقیقت از ... ... ایشانرا مبارزان دینند و شیران بیشه یقینند ...

بشنو ای دوستان فهرست این ابواب را | تا شما را رخ نماید جملگی اسباب را
علم و عبرت و حکمت و اسرار قدرت و عظ و پند | مندرج کردم درین گنج خانه این الفاظ را
هرچه ز اسرار معانی بود اندر خاطرم | گفته شد از بهر خاص و عام و شیخ و شاب را
هر که را عین بصیرت باشد این نسخه بنگرد | که اندرین مجموعه نامه وردم حدیث غاب را
از نصرانیان خدا و از اخبار رسول | اندرین ده باب دان بهر اولو الالباب را
هست در هر باب خوش چون داستان دلستان | هر یکی زان صد هزار و دست برار باب را
آفرین و آفرین بر جسم جان انس و جان | باد تا دلو و فلک بر سید و اصحاب را

نوشهرو ۸۸۶

باب اوّلده ایشت اون داستان | تا بلاسن یعنی گنجی بی گمان
هر بریسی بر گنلن مدرج دُر | ایک لک اچو قلنلر قدح دُر

هم اکنج باب ایچنده اون بینه | داستان وار کیم ایی دکلا بینه
بیلنه اضداد عالمده عیان | چون جان تن جون زمین آسمان

وار در اوچنج بابده بینه اون | داستان چون حق تهدک کا ...
بیلری اوچ اوچ بردی ذو الجلال | بیته کیم مشتغل و ساعی ...

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Hacı Mahmud Ef.
3284
Eski kayıt No

ذکر ایدر دردنجی باب اون داستان   دکمه برسی دلکشا چون دوستان
معلوم ایلر دردلریکه دردنج باب   منجانک خاک باد و نار و آب

هم بشنج باب اچنده اون لطیف   داستان وار بر لطایف ای ظریف
بلدرر کیم بلدرر مرفصل جنس   منجانک بنج طاعت بنج حس

باب التنجیده بو اون داستان   معلوم ایلر التلاری یکمان
کیم جهانی چون یرتدی اول اله   الت کونده اوردی بنیاد پادشاه

بویدنجی باب اچنده اون عجب   داستان وار کیم بلارک اول حلیب
بیدی بیدی یاردیزر منجان   بیدی اندام بیدی قت آسمان

[illegible]کزنجی باب اچنده بینه اون   داستان وار معلوم ایلر بیزه بون
[illegible]حلب بونجایه اداوردی سکز   نه کیم اوجق سکز درای عزیز

[illegible]نده بو اون داستان   معلوم ایلر کیم خداوندی جهان
[illegible]ن اوردی بونجایه حساب   منجانک نه نفوس نه حجاب

باب [illegible] تنجیده بو اون داستان   خوش حقایق خوش دقایق خوش بیان
معلوم ایلکری اونلری قلدن قلا   منجانک تلک عشقکا ملا

بسم الله الرحمن الرحیم

الله ادین تلم اول ابتدا   که اندن اولدی ابتدا انتها
اولک اول اولیدر بی کمان   اخرک منم اخریدر جاودان
جمله بوعکن اول واردی   شبله الکسولسز غنی جباردی
کل شیء هالک درصکو منم   فالالا وجهه بی بیش و کم
اول زمانده کیم هنوز یوغدی زمان   بی زمان اول بی مکان وردی مکان
مردو عالم اول عدمده غرقدی   هم عدم اول اصل دمده غرقدی
واردی اول پادشاه بی نیاز   تنده سانه ناز وردی نه نیاز
کندوزینه کندوسی ناز ایلدی   کاف نونا اوردی بر ساز ایلدی

قوله تعالی انما امره اذا اراد شیئا ان یقول له کن فیکون

کاف نوندن قیلدی نعمات وصول   کیم اشندی انی الک اولدی قبول
عقل کل دراادی معروف اول فلک   قامو ملدن الک که ایدنی اول ملک

قوله علیه السلام اول ما خلق الله تعالی [illegible]

سانه الکن اول اشتدی صلدباش   [illegible] فی و [illegible] کا [illegible] الوا[illegible]

عقل کل الکین ایشتدی اول اونی … اول یغادردی حقا قورشی بونی
اوک ادنجا ایشتدی نفس کل … اول ایشکده اولدخی ممم اولدی قول
عقل کل اول اونه باشن خوش ایلدی … نفس کل قیلمدی جوشش ایلدی
نفس کل دردی و چرخ اردی سماع … جوشه کلدی برو کوک دندی سماع
چرخه کودی چرخ دون کنذر دنو … چرخ اچنده لمستور درلو معنی
نعقبوا ازرق پوش صوفی چرخنه … کیم بلن بیشن کندنمنی چرخنه
صوفی اول اوندن منور کردان دور … یعنی کیم بو چرخ سر کردان دور
شول بر اوندن قاموسی جنبشده در … کورسکا کیم هر بری بر ایشده در
غور پشو کورکیم انصاف طرمش دور … اول ایشکده نیجه باش اورمش دور
نوح کور کیم یوزن طتمش بقا … الله ادی یارلادب انتظار
کورمدبرلرکه نیجه ایشده در … اول سماعده هر بری جنبشده در

قوله تعالى فالمدبرات امرا اى الكواكب السيارات

اولدی لور الت اصنمش ایشا … الله امرندن کلبدر جنبشا
کورینه رای تدبیر ایلا مشتری … شوندن الور شوکه دور ملکلری
سرنجی کور کیم نیجه بشلر نجی … اول سماعده حرکت ایلرقان بیجی
اوردنیجه کیمش التون طون کون … اول سماعده حرکت ایلر دون کون
زهره بیرلر کنجه شادو کام … اول سماعده ذوقه غرق الیش مدام

3 یب

کور عطارد اول سماعده نه درزر … کوردکن الکوندکن بیربیر بیزر
آی بیر کور کیم اولری مبیج ملال … اول سماعده کاه بدر در کاه هلال
اولغوتغو طور بدر قایوده … جمله عزت ایشکنده طایوده
مرفزبیتلی دربدر طاعتا … انتظار اولکن صوکا بیر ساعتا
کرمبلدلری نیجه سوینشور … اول سماعده حرکت ایلر بکریشور
کوربلتلم نیجه اوینر طورمدن … نیجه اغلر مبیج کسنه اوزمدن
صوی کور کیم نیجه اقر دکدن … برقوبسر قیده سدم بوز سرمدن
بیر کور کیم سجده به اورمش یوزن … اول سماعده یاو قلیشی کندوزن
نیل لری کوردیکم نلر ایلر نلر … اول سماعده یعنی یوزلر تازلر
کور بوا اودی نیجه یاتر بیندر … ممم دونر حالدن حالنه قم دندرر
کوردکزلر موج نیجه چلخنر … اول سماعده بودلرلر بیخهنر
کور معادندن نجه جومر بتر … قونبدن نجه خشک تر بتر
کور نباتدن نیجه نعتلر کلر … اول سماعده قاچی لذت الور
کور بو حیوانات جمله جنس جنس … اول سماعده جوشه نقد جنس
کور بنی آدم نه ایشلر قیلندر … اول سماعده ایم تعوسن ابندر
کیم پیغامبر کمی استلری … بربرینه بیملنب همتلری
کیم سلطاندر کمی لشکر اکا … اول سماعده یکه نمرام کو

انبیاء اولیاء خاص و عام | اول ساعده بیله ویرمش تیل نام
جوشه کلمش متر بری حرکت قیلر | کم دورور کم کلار کیم کلورر
جمله مخلوقات جمله انس جان | بیرولوک عقل ذات جسم جان
اول ساعده حرکت ایلر قاموسی | کلسیا مبیح اص تیلر ناموسی
کلکلو کلسز کاف نوندن اونار | خلقی قومز بر قرار هی سرر
جمله خلقی اوبیدن اول اوندرر | بو ساعکل سازی کاف نوندرر

قوله تعالی کن فیکون

کل عالم بو اشارت در نهان | یوزبیک الجا ملکی وارکرلو نهان
کیم ای کوزلر بقب کرمش دکول | دلیلر اول الدن خبر ویرمش دکل
منم قلق ایشتمدکلر آدینی | مبیح کسنه بلمدکلر دادینی
فکر عقلک ایرمز اول منزله | آدی اول ملکوک انی کلمز دله
اولدرر اول ملک وحدت اولدرر | اشبو ملکی بو غلکن اول اولدرر
منم دلرسه وارکن یوغ ایلمک | مرکز اوک حکما بوقدر اسلک

نه اولدی اول بو ملک الما غلا | یا بو ملک اولماسه ناسی اکسلا
اول دماکن چون بو کلو ملک اولر | اولسا بو ملک ناسی اکسلر
سکزبیک ملک نه دری اکا | بو قدرر بیر ذرجه اوکدن صوکا

...یت کنه نکدرر کنه یا | کندورن کندو بله کندو طوبا
...بلاین کم وار انی کیم بلد | یا اکا لایق عبادت کیم قیلا
اول که عالم خلقنک فخریدی | اول تعامدن بر خبر ویردی
دینه نه چون شکر یا احدی کوزنه | اول دکوزده یاو قلدی کندورن
عجزا پس بر نیاز ایدی حقا | ایتدی الله یا حی یا بقا
اینه کیم بلمک لوکدی بلدم | شیله کیم قلمق کرکدی قلمدم

قوله علیه السلام ما عرفناک حق معرفتک و ما عبدناک حق عبادتک

جمله عالم عجزلا قلمش درر | اول دکلرده کلی غرق المشی درر
نیجه بلسون قطره دریا نیدکن | ذره نا بلسون لنش نجید کن
عجز نالش پس بزا واجب درر | انی بلمک دعوسنده کم درر
کمسنا کیم بلمیا کندورنی | نیجه ایده انی بلمک سوزنی
ای خدا وندا سنک فضلک دلیم | سنسن اخو منم علیم منم حکیم
منم خبیر منم بصیر و منم شکور | منم رحیم منم کریم منم غفور
جمله سنسن آشکار و نهان | بی زمان بی مکان بی نشان
نه سکا عقل ایره بیلر فکر له | نه سنی دل ایده بیله ذکر له
پادشاه سن سن بزا بز قول سنک | یوغدق بز سن بزی وار ایلدک
جان سنی ویردک تنا و جانه تن | جان تنا جاندر جانک جان

عشق و دولت عقل و دانش جان کوکل   اینلارده جمله بوینی بغلو تورل
جمله سندندور بزم سوما یمز   دانت چنده نقد کنج سایمز
خودنه ور بز برا وج طپراغدق   طپراق اولمادین خو کلی یو عدق
جمله ورلق پس سنکدور یا جلیل   اول الحی سکا سنی دلیل
نه اول بزده نه وار لایق سنکا   کلمدی بر لایق انس آکرین صوکا
سانکا لایق قانی عقل اکلایسی   یا قولق قانی سوزکا دکله یسی
قانی لایق کوزله سانی کوز لیا   قانی ارک دل که سانی تیلیا
قانی توکل کیم تیلا مردم نیاز   قانی وصلق قان قللق قان نیاز
قان طاعت حضرتنا نازاعکا   قان قوت طغروق یول کیتمکا
قان لایق تن کیم اول امر کطوتا   امر اچنده اول مردم اول دوتا
قان نفس اول امرکا عزت قلا   امر اچنده قول اولا کمتر قلا
قان اول جان کیم سکا لایقدورور   سانی سومکلک اکا لایق دورور
قان اول عشق حقیقی کیم مزی   الد الیتا کوسترا کورکلو یوزی
قانسی اول حضرتنا لایق دکول   انده عوضه کجمکا بایق دکول
رحمتکه سن قبول قلسنک مکر   قیلسن قوللارکا رحمت نظر
بیلور بز بوردق بزه بو قدر مدد   حضرتنکه فضل رحمت بی عدد
بلورور بز لیم اولشی قلدق کناه   سن کریم سن بزلغا ای پادشاه

5

...له تعالی وما ارسلناک الا رحمة للعالمین

اول بیزلرکیم انکلا واردی   یول اچنده یولداش هم یاردی
حقدین ایرو تنسبا طیمادلر   دندلر طغری یولی صیمادلر

در ذکر اصحاب رسول الله صلی الله علیه وسلم

بیرسی صدیقدی کوز حالی   کیم بجا ترک ایتدی سودوک مالنی
قلمندی سال ملک خانمان   وردی اول عشقه کلول جسم جان

...له تعالی فی حقه وسیجنبها الاتقی الذی یؤتی ماله یتزکی

ترکله سوینیدردی اول خرص ادوبی   طندی صدق الذی صدیق ادنی

در ذکر امیر المحراب عمر ابن الخطاب رضی الله عنه

اول بیری عمردی کیم داد ایلادی   کندما غلبی الدورب آد ایلادی
غلبی الدوردی مطلق دینچون   ایله صنعل سزانی کیم کینیچون
داد قلدی عالم اچره تا ابد   ختنود اندا هم محمد هم احد

در ذکر جامع القرآن عثمان ابن عفان رضی الله عنه

بیرسی عثمان ذی النورین دی   کیم کلام الله اول ختم ایلادی
مصحف اوزره وردی باش کدقان   حق یولنده تا ابد قلدی نثار
قلدی قان وردی باش الذی رضا   ختنود اندا هم محمد هم خدا

در ذکر امیر المؤمنین علی ابن ابی طالب ...

اول علی کیم اجدی بو اسلام دین ... | پیرسی کبدی امیر المؤمنین
ذو الفقار دن دونیم اولدی ذو الخمار | صلدی کافر بوینینا اول ذو الفقار
کیم قتلنادی اول اوک اوینینا | دین قلیچی صلدی کافر بوینینا

قوله تعالی فاقتلوا المشرکین کافة

اول رسول خشنود لقین اسادلر | اشبو ایشی کیم بولورا شلادی کیم
تنگری اندین راضی دور منم ... | هم اشی کیم اول رسول قلدی قبول

قوله تعالی لقد رضی الله عن المؤمنین اذ یبایعونک تحت الشجرة

کیم بلاسیز تنگرینک خوشنودلقین | سوزدی اسنک رسول خشنودلقین
دوستنا باغشلیا قامو منزلی | رحتیلم خولقن دوتا الله سوی
انی بولن دوست رضاسینده ... | دوستنی سومک انی سومک اول نور
عاقلا معنی بترا شبو جواب | بینکم پیغامبر قلدی خطاب

خبر اعز الله تعالی لولاک لما خلقت الافلاک

خشم اجدنده قلدی رحمت بلمدی | هر کیم انوک دوستنی دوست بلمدی
ناکه ورسا آشکارا او نهان | مصطفی دوستلیغی اولدی جهان
مصطفی شرعی که طغرو بولدور | مدانشقا پس فرض واجب اولدور

هذا صراط المستقیم

ناکه نیاد اندیشه ورسا ترک ا... | دوته اول طغرو بولی طغرو کله

اول شفاعتدن بزنی ایرمغیل | ایی خدا یا طغرو بولدن آیرمغیل

در نبوت سید المرسلین و خاتم النبیین محمد مصطفی صلوات الرحمن

چشمینی کیم اول اقیتدی کیم کسا | کسنی کیم اول الترودی کیم بصا
اول جانی کیم حق براددی کیم بیرا | اول خونی کیم حق وشادی کیم درا
اول کوکلکیم تا ابد باقی قلا | اول قبوکم حقدن اچلیش اول لا
لاجرم جانلرده یازیلدی آدی | اول کسنا به که حق تیم دیدی
ایشت اولدی دولت ایشی کیدرز | اول اخر دولتی دایم دور
مجتبی در مجتبی در مجتبی | مصطفی در مصطفی در مصطفی
هم رسولم هم حبیبم سن دیدی | ایلکم سوزی چلب اول احدی
یاردور و الولادم کون مکان | منم وردی کرسی و کلا شکل عیان

خبر اعز الله تعالی لولاک لما خلقت الافلاک

سانوک اوکله بله بزدم آدم | جمله سینی دوستلغیچون اللدم

قوله تعالی وکفی بالله شهیدا محمد رسول الله والذین معه

مصطفی کیبی کسند دنیا به | پس بلک کیم کلدی هم کلیا
بیمثلی ایزو تخریم قالیسر | نه دیبی کبرلن کبی خون کالیسر

خیر الدنیا و الاخرة

اول زنا خونی بوبقسولا ... ا | ایی چلب سن اوزی قیل قول لا ریا

کرچه کیم دل ایرامز بو سوزنا نا موسیله ترضوا حیدر بو سوز
مصطفی نک درت یارن یاد ایلک انو کیلا کوکلنی شاد ایلک
کیم بولر طغرو تتون بولاردلر مقصودا هم مراده ایردلر
بولنارنی الکو لوکل لر صیقلی اول ابو بکر عمر عثمان علی
دیلمودن اولری الکسلمسون کوکلمودن داد لری کا سلسون
هم بولردن خشنود السون شامنز رحمت اچره دتسون اول الله تونز
کیم بولردر قاموسنک یوزی صوبی بولنلرا وردی چلیب لرکلن خوبی
بولنلرک یوزی صو یچون ای کریم عاشقاسنی رحمت ایله ای رحیم
بولنلارکلا بیله قیمق روزی قل یارن انده جمله موزه ای جلیل

الباب الاول في الاحاديث

باب اولده اشت اون داستان تا بوله سن معنی گنجینه کمال
هر بیرسی بیر کنکلر تدج درر ایبک لکا اچره قلنلر تدج در

داستان اول از باب اول

ایشت اندی ایدیم برانلری حق بولندی اول بیرینکن جانلری
برلک اچره کورنه دولت بولدلر بیرکونی بنجه بولداش اولدلر
حق رضاسن بولدلر بیرلیکله حضرتا یاردلر دیر لیکله
دیکله اندی مصطفی احوالنی کیم نچا اجدی بو اسلام یولنی

اولدزمان کیم دنیایه کلدی رسول نه یول ارکان واردی نه خود اصول
بت یوزی طیطولو کافرلاردی دیرلوبن خلجه طابرلاردی
مصطفی عرض ایلدی حق ورلغن سیلدی منم کندی پیغامبرلغن
دعوت ایتدی بونلری حق یولنا ایتدی کالک ای قوم کرجک دینا

قوله تعالی قل هذه سبیلی ادعوا الی الله علی بصيرة انا ومن اتبعنی

بونلر ایتدی دمنز بز سوزله تنسه کستر کلیم کرا وزر کوزلره
مصطفی دن معجزات استادلر هر بیرسی بردلک دیله دیلر
قاموسینک مقصودی اولدی تمام هر بیری دیله کنی بولدی تمام
دیرلب اول سروره ایتدی بولر قاموا بشکچا ذلقدر دیدلر

قوله تعالی ویقولون ان هذا الا سحر مبین

دینی بدترا ولدی دشمنک لری هیچ بیر تیرلاردی اول سرورکی
هر بیری بل درلو مکرا بدا یردی تا جفا کلسا رسوله یودا یردی
تاکه درت یار کلمینچا بیر بیری کمسه باشن اندرمدی اول سرورا
خود کلیم اولد درت یار دیرلدی جانانا کوربه قلدیلر بولر دشمنا بیلا
دین قلیچی اللو سیا الدلر شکر یا ابدنر توکل قلدیلر
ضاله لر اول قیلچی کافرلرا ندعیه دشمنه مشکر لرا
هر که کالب اول سلطان اولمدی اول قلچدن بیری اما نیا بلمدی

قال الله تعالى فاقتلوا المشركين كافة

كيمسنى قلچيلا قيردلر / كيمسنى هيبتلا قاچقوردلر
دتدلر يريوزن قافدن قفا / شول سببدن كم بركديلر صفا
جمله كالب مصطفايه يتدلر / انلچون يريوزيني دتدلر
يتس بلك كم كسده ارلك وارسا / كم كملكلا ايك لك سز بارسا
دولت مرد وجهان انلرده در / انلرك منزللرى جنانلرده در
بيركنلر بولدلركرتو مراد / محكوم اولدى بونلرا بيلشى ياد
زيره برلك حق چلپ بريلدر / ايك لك شول عاصلر دريلكدر
برلكا يتمك حقا ارمك اولور / پادشاهك لطفنا كرمك اولور
برلك يتمك نشان در دولتا / لايق ايلر آدميى حضرتا
اى يارنلر برلك اتلك يارله / كيم ورا سز دنيادن اقرارله
برلكه اولشمرن وارنلرك / يارن ايشى دشوار اولر انلرك
اى خدايا اشقياسن روزى قل / ايك لك سز برلكى قلسون حاصل
بيركب ياه ورارك يارله / داخى شول كيرجك كلن وسنلهرله
اى خدايا طغرو يولدن ازمغيل / دنيا آخرده سنلهك ابير...

داستان دوم از باب اول

آچ قلاغل بر ايشت اى يولدارك / ايدهيم اول برلكا يتنلرك

كيم بجا برا اولادلر اولدن صوكا / كوستريم مثلنى سندن سكا
اول كه حق اول بيردى عالمى / عالم اچنده بيرتدى آدمى
اولهرسا ندن تا قيامت كوننه / بردر هر كيم كلب بندى دنه
ماضيسى و حاضرى مستقبلى / حق يولنده جملهسى بردر حالى
نيچه يوز بيك درلو كيشى كلدلر / مربيسى دونه كلدى برمنر
يوده كلدر صورتى و سيرتى / برتفرج ايت سن اشبو حكمتى
ايشلامدى حكمتيله حال نجا / ايسدرسكل ايدون اوجدن اوجا
يوز بيك يكرمى تورت بيك انبيا / دورت يوز قرق درت شيخ اوليا
برلكا جرمجلسى برجسمدى / جسم اچنده نيجه درلو اسمدى
مربرنيك برتشكل احواللرى / برلك اچره بيرو كلدر حاللرى
باش كبى و كوز كبى قولاق كبى / دل كبى و ال كبى اياق كبى
مربريسى برتشكل بوشده در / الابقسنك قاموسى براشده در
بيرلنلر احوال بكزر شو كا / دكله ايدك ايديم بر بو سكا
كيم بجا برا اولدى جمله انبيا / نيجه كلدى دكسى بر معنيا
مربرى كم ... اچره كورندر / دكله ايدى كيم حكايت نيتدر

اثبات ابى البشر ادم صفى الله عليه الصلوة والسلام

كيمسى يوق در بو برلكا / الكى اول تلدى جهانده درلكا

بو نجه یل بو خلقی کنوب یوردی
جمله خلقکا اصلی اندن دوردی

نفس نحی ملم الکن ایقده اولور
ارقون ارقون اتلنب باشه کلور

بیتکم انده بلیدی اول زمان
اول سببدن ادلو اولدی نی کلمن

چونکه بلدی صوچینی آدم صفی
پادشاه لطفی انی قلدی صفی

اشارة الی شیخ الانبیا نوح نجی الله علیه الصلوة

کیمسی اولدرلیم اول یوندی کیمی
غرقه وردی نیجه جوزیل ادمی

الکتردی حضرتا قلدی دعا
حق قتنده اول دعا اولدی روا

قوله تعالى رب لا تذر على الارض من الكافرین دیارا

چونک بولدی اول دعا اندا نجاح
قامو غرق اولدی اول بلدی فلاح

منکیم انوک دعوتیله کلدی
جملسی غرق اولدی نی بر قلدی

منکیم انوک حکمنی دندی عظیم
قلدی بنیادی جهان اچره مقیم

اشارة الی کلیم الله موسى بن عمران علیه الصلوة

کیمسی ول دورکه اول اولدی کلیم
پادشاه له دیدی ایشتدی ولیم

عرض ایدردی جمله حاجتنی عیان
معروف مشهور مناجاتی بیان

اول مناجات انده واریدی مدام
سیلشردی حقله بیلا بر کلام

قوله تعالى وكلم الله موسى تكلیما

نه اولورسا ایغوسز سیلهردی
نه کلورسا قورقوسز صورار دی

بیر سوزینه کالوریدی بیک جواب
بر جوابه بولوریدی بیک ثواب

اشارة الی خلیل ابرهیم علیه الصلوة

کیمسی کوزدرکیم اول بینا بدی
دوستیوزن کورمکا رعنا یدی

کورمنجا لمسنه دوستمی اولر
قربانیچون اغلنا قصد می قلور

انی اری فی المنام انی اذبحک فانظر ماذا تری

کورمنجالمسه جان ترکا تدی
دوستنکه عهد وفا برکتمدی

دوستنی کیرو دوست کوزیله کوردیلر
دوستنه دم دوست دوستلغلا اردیلر

کورمنجالمسانه دوست اولمدی
نمرود اودن شیله بستان بلدی

اشارة الی خلیفة الله داود ابن ایشی صلوات الله

کیمسی قوللق وزن اول ایشتدی اون
اون جنده معلوم اولدی اگه یون

ایتدی سینی بر خلیفه ایلدک
بر بوزینه حکمچون و بربدولک

خلق اچنده حق یولینی ارمدن
طغروسزکل دنیایه فا زلمدن

قوله تعالى یا داود انا جعلناک خلیفة فی الارض فاحکم بین الناس

چونکم ایشتدی بو سوزی اول قلاق
غفلتی الدن برقدی اولدی ساق

حق بجمعو ردنسا اول اشلدی
انوکیچون دامری سوم ایلدی

اشارة الی سلیمان الله سلیمان ابن داود صلوات الله علیهما

کیمسی کوکل کبی اوچاردی
کوز بومنجا یردکزکا چاردی

حکمنا قرساندی جمله جهان … شکارا اولیندی جمله نهان
اول کولوله جمله خلق صغاردی … دیلنسه یردن کوککه اغاردی
جمله خلقک دیلنی بیلوردی … نیجه حکم ایلدارسه اولوردی
کیمه وکلدی الجلالین سلطنت … کیم کلب اجاردی قشلر قنت

اشارة الى روح الله عیسی بن مریم علیهما السلام

کیمسی اولدرکیم اول ویرلک نوری … انوکیچون اولوری قلدی دیری
روحلادر جمله خلقک دیرلکی … ویردی اول الله‌ه کا بر ارلکی
تنده کیم قلدی دعا اوردی نفسن … اولولر اولدی دیری ویردی نفسن
هر دعا انده قبول المز بلورک … هر نفس اولوردیری قلمز بلورک
دکمه کارا ویردی حق بو اشی … کیم دردکیم دیر قبله اولجشی

اشارة الى صدیق الله یوسف علیه السلام

کیمسه ولدرکیم اول یورا بقان … یوزن قلدی اول یوزیچون خانمان
ویردی سلطانلغنی مسکین لکا … اول یوزیچون وشدی اول الکین لکا
عاقبت اول یوز سبابندن بنا … یکی عمر ویردی حق اول مسکینه
پادشاه اول یوزی شیله ایلدی … کیم انکله مصر شهرین شهر ایلدی
بردخی انوکبی یوز قنده وار … جمله جان اول یوزچون اولمشی نثا

اشارة الى خاتم النبیین حبیب الله محمد المصطفی صلوات الله علیه

کیمسی باشر کیم اول دوزدی اسی … قانوسینوک سوزیدر اول کیشی
عقلی لی دولتی دخی انداایدی … انکچون نادرسا اشلدی
نیچه کمسنه حکمنی دندرمدی … قلدی کمسه که باش اندرمدی

قوله تعالی وما ارسلناک الا رحمة للعالمین

قامولر اعضایدی اول باشدرر … حق یولنده بیرکب یولداش دررر
جونکه باش اولدی وجود اولدی تمام … هم رکوع وهم سجود وهم قیام
اول کلنجه اولدی ختم انبیا … کلدی هم اندن نورلردن اولیا
اندن ارده کلدیجی کمسه دقی … هم دخی کلمایسر تکری حقی
هرکیم قلدی انوکه ایویچون ویردی جان … طغدوردی اول یول اوزره دکدر قان
اول یورورکیم انکلا ویاردی … یولداش اولوب بر بریله یاردی
کیمسه اول یوریچون ترک ایتدی مال … کیمسه اول عشقه اوردرون عیال

اشارة الى ابی بکر رضی الله عنه اشارة الى عمر رضی الله عنه

کیمسی باش ویردی یوز دندرمدی … کیمسه اوردی قلیج هیچ دورمدی

اشارة الى عثمان رضی الله عنه اشارة الى علی رضی الله عنه

اول زماندعلی بیا کلنجه بوکونه … قامو قول اولدن کلب اشبو دینه
شهدن ضکره دخی مرکیم کلا … جمله باشی انداورسردر بو یولا
بلکم اول دمدن برو جمله کلن … هرصورتدر حق یولنه یار اولدن

نه وار اخور ورزشی ابرو غبسا … کیمی ارتق کی اکیبو کیبسا
قانوسی براپچون کلدی بولر … قانوسینوک مقصودی حقی دیلر
سندن کر بندلیسه برلک … بی ریالکودو کیسا اولدرلک
حق دیدارن کورسن انده بله … ان شاء الله کیم چلپ دوزخنه
یوزی طریق عاشقک اول کمسیه … کیم بو سوزی جان اچندا دکلیه
نظم اچنده ارتق الکسوک وارسا … عیب طتمایه ای کیم یار سنسا
کیم بو سوزدن معنی در مقصود من … روزی قلسون قانو یا معبود من

داستان سوم از باب اول

جمله ایشک بکرکی برلک دورر … برلکه تمک بتون اولک دورر
برلکه یتن لراردن منزله … ایکلک له کمسه قلمز حاصله
قنده کیم ایک توکل برلکده دور … کورسن تنلر غنی درلکده دور
برلک اهلی خوش کچردی وقتنی … بیرکنلر دندی دنیا تختنی
برلکیله اچدی یولی مصطفی … خلم قلدی دنیایه قاقدن قفا
برلکه یتن لوکل لر اولدی شاد … حاصل اولدی تنلرا جمله مراد
برلکیله کلدی جمله اشر اله … برلکیله وردلر طغرو یوله
ناکه دولت وارسا برلکده دور … برلک اهل السنه درلکه دور
برلکلچو در جلابک رحمتی … اشید اندی ایدیم بو خلکتی

ورلکه طاعتدر نریضه تنکرنک … کونده بش وقت کیم دراکی دردنوک
حق ان قل لارنا فرض ایلدی … بلدرب پیغامبره عرض ایلدی

قوله تعالى اقيموا الصلوة

تبحلم دیری اولسن قل دیدی … قوللق ایله قول الغوکی بل دیدی
قلدی پیغامبر قابو قلق کرک … الا مقصود نیدن بلمک کرک
مقصود اولدر انده کیم رحمت لا … عرض کوشن حضرتا الابتداء ولا
شکل دکل کیم رحمت اول طاعتده در … الا بلمزلرکه نا ساعتده در
طاعتک باتننده بیرلو در … لاجرم کیم رحمت انده کیزلو در
درلو درلو در بو طاعتلر اخی … کیمسن بایلر ولی کیمن فقیر
کیمسی نفس استنه قلشدر … کیمسی مال الحکم اولمشی دور
کیمسی اولدر که ان جانی قلا … کیمسی اولدر که امر اولدی دله
کیمسی عقل استنه فرض ایلدی … کیمسی کوکل لرا عرض ایلدی
هر برن طرمشی در بر طاعتا … منتظر در بر مبارک ساعتا
عقلوک اولدر طاعتی کیم فکر ایده … دیلک اولدر طاعتی کیم ذکر ایده

قوله تعالى الذين يذكرون الله قياما وقعودا وعلى جنوبهم

کوکلک اولدر حضرتا ملحق اولا … جانوک اولدر عشقه مستغرق اولا
سالک اولدر خرج اولا حق یولینا … کیم انکلا رحمت حق بولینا

قوله عليه السلام وادوا زكوة اموالكم طيبة

نفسکا دلور قیلاییش وقت نماز | اولیلا حضرتنا قیلانیاز
هر بیرینک بر شکل طاعتلری | ناقدر کیم وارسا طاعتلری
ایدی مالک جانلر راحاتنی | دنیالوم اول چلیب رحیاتنی
تنقی طاعتده کوالم یزلو دز | تنفیسنک ازره سیفینا یزلو دز
عرض ایدالم حضرتنا هر بیرینی | کزلیالوم هر بیرینک بینسیر نصد
تنقیبی لایق کلرسا حضرتا | قایم اولالوم دون کون اول طاعتا
شول دکل اثار رحمت نی کمان | کودی حق هر طاعتنا اجنده عباد
شول کنش نوری کبی دشمش درز | جمله درلو طاعتی طتمش درم
لیا اصلی تنده در بلمک کرک | دون کون انوکلا اولمق کرک
هر اشکل کیم اصلنی بلمایسن | خوذ اول اشدن فایده بولمایسن
اصلی اولدر که امامه اویلر | اوتیاغیلا جمله ایشی طتی یلر
تا اوکل لر اوبیچا بر سیره | رحمتینه تنکرینک فنده ایره
طاعتی یلکزدین قیلسا اولورز | فرض وسنت نیدکن قامی یلر
لیا امر اولدر بر یکب قیله لر | برکیله حق رضاسنی بوله لر
برلک اهلینه اولر رحمت نزول | الجماعت رحمت دیدی رسول

قوله عليه السلام الجماعة رحمة والفرقة عذاب

برکنلر رحمتیله طویدیلر | رحمتی بو جمع ایجنده طیدیلر
…نی بالتبر لکده در حق رحمتی | ایلیکده تودی جمله رحمتی
…کز ایمانله بر تمقندر ودست | اول وریسر حضرتا چلاک جنت
…ی عاشق … برلکده ودکل کوکل | کیم اولاسن رحمت آونده قبول
…رکه بو نه ایکیلکله دبیرله | یارن انده طاعی دایه سورله
…ی غذایا ودزی قل غل برلکی | قاویا اولساکه لایق درلکی

داستان چهارم از باب اول

…دیم بر خوش مثل سنده اسکا | یاذکار اولسون بو سوز بندن سکا
…تلیک برلکه اوله شی کور | ناکه دولت وارسا برلکده در
…ک لک سنی برلک ایله یارله | یارلغی باشر ماسنی عادله
…رنو ایله حق یولینه کیرسن | برلک ایله حق دیدارن کورسن
…سلم برلک قلنلو بولدلر | تقفا دیداره لایق اولدلر
…دی کل عقلوکی درکندوف ذکر | فکر ادوبن بفضل ایکی کوز که
…زلرل ایده سکا اتمک کرک | یارله برلک نجا اتمک کرک
…سح ایکی کوز ایکی یاکه باقمز | ایله تمش درسری بیزن غومز
…لسیله باقر صاغه صولا | بیله لکده در نچا کیم وار اولا
…دنیا ورسادخی بیله وارر | اوبنیچق بینه بیله اویتور

اغلیمجی ایکیسی اغلم بیله
شیله بولون بولکه بیدوکجون
کوره دولت ویردی تنکری بیلکه
سندی بولک ادرسک یارلە
یارلە بولک ایدن محروم دکول
دنیاده عمرن سره دولت بولا
حق یولینا یارلغیلا کیردلر
یوری طوتیرق عاشقون اول لمسیر
دکمه بیرلکتر نسانه کورنش
ترنوا قلدو کساثل بی کشان
ای خدایا طغری بولدن ادیشل

دکسادا جی نیم بیتا دیکر بلە عضبا لوره جمله عبرت بولود ر
عمر لجینده بیرکب لیتدوکجونش سندی بولکل فکوله الوکله بیک
سندی جهدایله بکزه انلوا همواکین بیرکب کلدی تولک
شاداوالس عاقیبت دیدار لینه بیسی کیمیسی بوزکل تدکی تمام
زحتندن تنکرینوک عنون دکول اله بلتر بوسره جمع اولمیا
آخرزه شاداولا زحمت بولا بولکی جمله بولرن دیردلر
سزولا یار یارلغیلا ادد لر بیزاولدی تدکی بوملم قوت نی
کم بویولده کورتوب یارلق ایلمین حاجت کم بلمیاتدن صورسن
قلمیا باردن بیزن دودو رتن شلدر بیره معنی کیوسنتر ر
سزلک اولار حقیقت ای فلان بوزیبین آدمیلر قاموسی
دنیا اخرتو فیقوک ای بومعنیا بنوبیتوک اصلی حضرتدندر ر

داستان پنجم از باب اول

بیرلک اصلندن دیم بیرسز د فی
کوبوسوزی جانله دکل پیتسیت
آدمکل جمی کتاب درر قاموسی
قیتی لوکل یم ادنیدی دعودن
دکمه لوکل دیرمدی بوتقدر یتی

بلدوادم بلندلک سز دکلر
لوکلکه یاز بوسوزی تمردم ونی علم تخشوکلیجر یابدرکیم یکل
هیج کانسر یا ساالکله بیستی جاهل کیبی عالم درکیم شناصل
لوکل اجره بیرلودورر معنیسی بیتوک علم ور قیلر خوال
اول لوکل طوبدی خبر بومعنیدن بیزاقدکی قاسی دررر
دکمه لراکلاه سری بوحکمنی بیریل لوکل بیرنسه دکلر

خاصلی اوقر اول عوامدن کرلودر
الوکل اززه بیرلودر بیرخیش سبق
انده کلدی بیشنش بیرق اولدن الکل
قوتن اجره بیرده کل حدکی تمام
ارنولی والسوکی دوز اولمیا
قاموسی بیربیره باشی اندردلر
یاقوبین کورسا اکدشن بوعبرتی
الوکل یوم استنابق کورسن
بیرکورت بومعنی قجا ورر
آدم اغلغلیدر عام مخاج
عقل وجان جمله قدرتدندرر
کیم طغروردی کیبی ازدلر
کیمسی آسوده کم درتر اسل
کیمسی بوارتده خلص الخواص
کیمسی کالوصورر اندن سوال
کیمسی حق بولنه عاشق دررر
دکمه بیرسی بیردلک دتمش قور

ایکینچی کول بردکلادر خال لری
بیر کوبن بیله کتمز یول لری

تاکه بلکو بر بیره یتمیالکو
اوتولار اتاکینی طتما بلر

ارمیالر ایک لک سنز بر لکه
کرمیا لر اول اولما سنر دیرلکه

اشبو سنز معنی بیتر اکلایسا
جان قلاغن اچوبن دکل بیتا[…]

بر لکا یتمک بلک کیم تخش در
حق دیداری بیر کسلر تخش در

حق بوری ایرمسون اول قاپودن
دنیا اخر کتمیا لوم کاپودن

عاشقوک حاجاتی قلسون قبول
کرجا کیم قول لغلا لایق دکول

ای خدایا طغرو یول لرن ارغیل
دنیا اخر قول لغلادن ایرمغیل

داستان ششم از باب اول

بر لک اصلندن دیم بر سوز بنه
دولت اولا اشبو سنر دکل بن[…]

جانله دکل دکل برلک سوزن
کوستر ابو سوز سکا معنی یوزن

طپطلو معنی دور اشبو جهان
کوزی اچق کبتیا کورنر عیان

هر معانی هر اشارت دنیاده
هر بیریسی بر برات در ای دد[…]

هر براتده بر سبق یزلو در
هر سبق بک درلو معنی کوسترور

بیزه برلکدن سبق دتمق کرک
ایکلک قویب برلکا یتمک کر[…]

کمسنا کیم یالکوز کوردی یول
یولنی النا مدی اول سنر ل[…]

نیتکیم بو بیر یوزینک صولری
فکر له قلغل تفرج بولری

[…] قزبو بملار قلتو صوبلر لبسی
طاغلوبن طندلر طاغ و طاشی

[…]ه قطره دکل یوردن چیقولر
یوز اوروب بیستم دکیزه اقدلر

[…]ر کجلو اولوسا یر بیکار
داکزه یول التمز بیره سکار

[…] طاغ و طاش اکا مانع دور
ایتی صوورق هم انوک یولن اورر

[…]ر خود قوتی یوق کیم اقا
یولنه توشی دزلک رکنا بیسقا

[…]نه ایدب داکزه التیر یولنی
ایشد ایمدی نیجه در احوالنی

[…] کبی بر صو بیله قاریشسه
بر لک ایلب انوکیله باریشور

[…]یله شول مزر قوت لمور
کیم الوار ساغه داکن قتلور

[…] ایرر قارشو ارما غلبه
هیچ کما نسنر یولن التر منزله

[…]کم ارتق صوی قوتلو در
قاموا اقن صودن اول دولتلودر

[…] طاش انوک انوک یولن بوکا بتر
یازیق یابان ایی ا کل بیتر

[…] یتش بیله اقر اکسلدن
داکزه کیدر یول کاسلدن

[…]ثلدر اشبو خلق دیرلیکنه
هم طنقدر یول اری بر لیکنه

[…]و خلق جمله بر اودن کلدیلر
کالبانوک دنیایه طاغلدیلر

[…]ننه جمله اول اوه دور یولری
انده جمع اوله سدوزلر جانلری

[…]ه کیم اصلی اولرسا بر کشی
اولمزبیسا حق یولنده بولدشی

[…] ایله دمز اول منزله
دولتلر دنیاده یوزبیل مشکله

زیره دنیا پرده در حق بولینه   خلق قومی کبر ور انحق یول
یالکوز قوت قانی لیم یول اجا   بو قنو پرده لری برتب
ایدی چون بیله دور تمک کرک   طغرو یار اکا اتنی طمو
اولشو بیلورسک طوغرو یرا   یار سنی اولشوره اولو
چون ایواسن اولولر صحبا یتنا   بللو بیل اردکل جلیب حضرتن
زیره بنلو دنیایه مانع دکول   دنیا دو قیقنا بولمز قانع دکو
دون وکون حضرتدور سیران لری   یاد شاه اولشیدور خان لر
عاشقلق نادیدکن دیار سک   دنیاده اولولر اویا ر
اولولر النا سنی اول حضر تا   هیچ کمانسز الکمانس دون
ای خدایا طغرو بولون ایرمغیل   اول اولولردن بری ایرمغ

داستان هفتم ازباب زل

برسوزم وار ایدیم دونیا رسک   ایک لک قوب برلکا بینار س
داکناسی دولتا بر لیکلـه   برلکا بیتن لرارادی منز
یالکوزکا چارسا عمرک سنوک   بوله ارمز قلدی یا بنده جانو
یالکوز میج کمسنه یول ورسدی   قولوز سزحق یولن باشرمل
قولوز کارک بوله لیر نلرا   کیم ارالر دیله دکله ری
دیرلب قوله ورا او بنلرک   منزلی کوهرکنی در انلرل

اولا دکرا اچره دورور سیرانلری   دریلکی و شادسی جولان لری
بیوز بنه حقسلر ادلو بولر   هیچ کمانسوزدور فنا اولر بولرر
ی بیر اهلی وحوش و مثم طیور   دنیاده بنلو دری قیلر سرور ر
بنه میدا ندور طاغ و اووا   کیمنه سیران کاه اولمش دور هوا
بیوز بنه دور بولوک لذتب   دریلکی و شادسی و نعمتی
دکر اهلی قوریا جیقسا اولر   قوروبیر اهلی دکرده غرق اولر
دکر اهلی قورده ا بر یلمز   تورو بیر اهل دکیزه کیر مسز
یس دکر اهل دکرده یارشو   نیتکیم بیر اهلی بیرده یارشو
بومثلدر معنی کوبشرور بیزا   رمز دور بو تن اله کوکلو منزه
ن قوری بیر دور کوکل داکز دور   بیر ایشت بوسوزنه معنی کوسترور
جان بالقدر عشقدور نحوی عیان   کوکل اچره بونلرک حکمی روان
بره کیم کوکلده دور جولان لری   دوری معنی استنه سیران لری
ولیکه دیدمدی وحوش و هم طیور   تنده اوش نفس وهوا بنلر دور ر
ن اچنده دور بولار ک تخیلری   دنیا ازره اچلب در تخیلری
ن اچنده سنادو خرمدر بولو   ازولاری دون وکون چرکن خولر
س هوسله ایکی الینو ایدر   بیر ایشت بونلرک نه تدبیر ایدر
جانا عشقی اوقرلر دنیا یه   مقصود اولکیم بونلری قول ایلیا

کوبولو بو نفسه منقاد اولدلر   ورلکی قلمز کورک کیم اوله لیو
بیلکم بابیغلا تحری دور   چیچجی بربوزنه اولدم اولولا
جانلا عشق وجی برکور بدر   اول هوایی نفسلا دعوتی ایدر
اوقوایدر دونکز حقدن بکا   اصلی اولدر رجوع ایلوم اکا
راضی اولمدلر بولر کیم وارلو   توری بیری قوب دکیره کیرلر
نتیکم شول جانورلر قوریا   اکورنب دیرانی قوب کرمز صو یا
دورونکدر درتشفده دربولر   اول بکی کیم عقل انوکل اوله یار
تقسیما کیم عقل قولداش اولا   یولا چنده یار اولب یولداش اولا
اول کرک کیم بولنی التا ایلروق   یولد بوله اول ایچرودن ایچروق
ساکه بشول نفس ومونس شمندرر   دوستلق ایدن ساکه عقل وجان درر
جانلا عشق کرا اویرسا تا نوکا   پس کلیسر در ندامت جانکا
اول هوای نفسلا اویزر جانه   کیم یوزک تازه ورا سن سبحانه
بودکرده قو هلاک السون بولر   یولداری نفسی هلاک الحق دلر
ای عاشق سن نفسه یولداش اولمغل   عشقه اوینل عشق یولندن قلمغل
کیم سنی عشق قوشرا معبودکا   هم کمانسنرا ایرسن مقصودکا

داستان پنجم از باب دوم

اچ قلانکل برایشت کور نادرم   عاقلیسک اکلغل نا ایدر هم

...کوربوزک عیشن اکلادسل   جانک کولوکلا دکلا رشک
دایم باسن دوستلی وشمایلکی   قرترا سن دشمنلدن جانکی
...مجلسن بودنباده بتمک کرک   نای ترک ایدب نیی دتوق کرک
...کیله ایدری کیم نه دیرم ای عاقل   اشبو سوزدن فایده قلغل حاصل
...کی مجلس وار جهاندن بل کلو   هر بیری حال لوحالنجه سوکلو
...بیری اول مجلسک رحمانی در   بیرسی هیچ شک دکل شیطانیدر
...بیشد اول رحمانی مجلسنی وصفنی   کیم بجادرتشن دور الله ابی
...وزبیکی بیلکوم درت بیک انبیا   درت یوز اول فرق درت شیوخ اولیا
...الا اشبو مجلسک اهلودرر   داخی انلر اوین جانلر درر
...جانلار اول اورندا حو جاورن   جانسا قلمادی اولر رجل ادن
...رند ایسلیندرز قرآن خوف   علم وحکمت یربولر دون کونی
...مصطفی اول مجلسک سودیه در   پادشاه اول مجلسک بادیه در
...سلام اونده دور درنکلوی   بوقدرر مبح نلرک اومک لری
...وش خدای مجلس انده نورلب   هم صفادن بادیه کر قورلب
...سلطو اول بادیه شربت درر   ایم اچرسه جانسا رحمت درر
...مقدرر اول مجلسک نهم ساقیسی   ایدمازم ویله کلمز با قسی
...له عاشقدرر نه دیرم اکلیا   انلرک ایم عشقی یوقدر لمکلیا

توبه دور عشق ساقیسنک صغرفی
الحق اولر جمله عشق مستغرقی

منم ایماندر اول اراده شمع و جمع
تحتو ویرر اول اراده همچو شمع

اول چراغی اورندا یندورنب
بونلرن دیرر حقا دیندورنب

اول شرابی خوش اچرلر ذوقیلا
جانلینک جانی طولو شوقیلا

اول بری مجلس کیم اول شیطاندرر
کیم بولر اول مجلسک دشمانلدر

دکله امدی اف داخی نامش
اهل کدر حاله لری نیجا یمسر

نمرود و شداد فرعون عاصی
منم ابوجهل اول رسول مراعیسی

اهلی بونلردرر بلوک اول مجلسک
ابلیسنک نایبی در مدبریسی

سردهی اول مجلسک شیطاندرر
سوکلو نعتلری کفراندرر

کفر اونده مجلسی قورمش بولر
اسلری حقدن حسد جرکن خولر

مجلس شیطان انده قورلب
مشکل تدن بادیه لر اورلب

طپطلو محنتدرر اول بادیه
غره اولمشلر درر اول باده

اشبو نفسدر ساقیسی اول مجلسک
سغرقی نسق در منم اول مشکل اش

دون کون اجدکلری محنت درر
ابله صانرلر انی شربت درر

سن بولدن قنقسنی سوارسک
صحبتینه ورمغا ابوا رسک

نوکیله وارسرسین حضرتا
رحتی خوب مایل اولما محنتا

ای عاشق سنی اشبو تونی یارکا
دخی هم شول سوکلو دوستلا

سوزه کورطتی استاد سکا
ایردون کورعشقلا دکلارسک

ر سکا شول قازی لیم کلر کچو
جمله بر قوله وزا او یشی اوچان

یوز التور بلا زی مستنزله
چون بریکب بیلەلر کوردیلر بولا

ینانک اول طمانلو طعلری
کیم بولارکا اولدرر بیلقلری

ن اوچون انلر عشا نه
عثانی قشلب بولر دوتر بینه

یه الرنجه طعلر اتلیب
بنجه صولر الجیب اوتلر اوتلیبا

یه سیران تفرج قیلبن
بوهوا ازره کچو دوریلبن

سبو دولت ناسیدن در فانی
شول سببدر کیم اوبر قوله وزا

یوز سایرسنی اولدن دوتان
اول قوله وز در قبوا کا اویار

لدخی قوله وزا اویا رسک
اولولر اتاکنی دوتا رسک

ل وراسین سیران جوله یلا
هیچ کسا انسزا یرسن اول مستوله

بو سوزدن مقصودوم قاز دکل
معنیسی وار بو سوزک دک سوز دکل

ر شول اولولر درر کیم کدر
اشبو خلق حضرتا دعوت ایدر

ساترلسان طفیدر قاز دچوق
آخرت عثاندرر کوهری چوق

یه کلدک دنیا طاغن بیلدق
آخرتدن یاکدا اوشی عزم ایلدک

زکارک بزی النا اکا
کیم ازب طاغلمادز دوات یکا

ی جمعیت که قوله وزی سوانه
جمله خلقک فرقاسندن اچانه

انلارکیم قولاوزی یوق عیان | اتی دنب اشلادکی خصمانه زیان

بو سوزه قرآنده وردور معتمد دلیل | یوم ندعوا دیدی آخر اول جلیل

قوله تعالی یوم ندعوا کلّ ناس بامامهم

یعنی هرکیم کیمه کیرتتدی تمام | انی کیلاه او قیسه والسلام

اول کیشیلر کیم امام سز قلدیلر | بلوبیلک کیم امامسز تلدیلر

پس قوله ورغا شقلی امامدر | لوکلی حیان اول امامنک دامدر

اولار امام کیم لوکل بغلی اولا | انک اودبیا یورک طغلی اولا

اول امامدن حق یری ایرسون | دنیا اخر طغری یولدن ایرسون

داستان هشتم ارباب دل

بر حکایت ایدیسارم مختصر | خوش بیلدر خوش معانی خوش خبر

بو خبردن بیره معنی اکلنور | ایدی تنده کیزلودور کوزلانور

نوری الله برلک ایچینده قودی | بیتکیم چقماق طاش قودا ودی

اشبو سوزدن معنی وار ایدم سنکا | دکله ایدی نیجه دراولکان صو

روزگار ایچره مکرکیم بر عرب | کعبه لتمطلبکا قیلدی طلب

دیبلدی کیم یازغیدن بو ولنا | بو نیتله کوردی کعبه یولنا

قافله بیله اویدی یول دوری کیدر | بر ایشیدی بولده تیا اوغوز

مال ونعمت ترک ایدوب کتیستیدی | جور و محنت اختیار ایتیستیدی

بلغوینه لرجعه کوزدی عرب | اکا بر حال واقع اولدی بوالعجب

اولوم دن کیکر او تلدی اکسوبش | ارتون ارتون کیدر یدی بیلکز بش

کیدر یدی قوناح لو کلی یوز | ندرواده وار ودی بنا قوناک و ز

ال کون اوزن یوردی ییلکو غریب | قوناری بربرده نجه آچ وارییب

لااراداکرکیاردی مکلو | دونلداکرصووقی قیلدی اثر

ور دلول اولدی اکا ایستمغا | تا اول اوختار اولبچا کیم کوش طوغا

چیقع ومتم قیقی وردی بیله | قولغلدن چیقروب الذی الله

وقتو نشویسلا دیلر صو را | اود بولکرا قتیسیده ورکوره

چقمی الذی الیله نازله | ثانی اندو وردی اکا بیک نازلله

بیزرای چقمی انوک حرماتنه | کیم جهان محتاج وردر رحمتنا

لوب بکلام بیزر اود ورکل بکا | بو کوبین محتاج اولیشم سنکا

کعبه وایه وارورم اسیرکه کل | تنکری بیغامبری اغرلغیل

بیرکول تنکری پیغامبری | جلیس بیلا ایلیب قیلدی زاری

نجه زاری قیلدسا آش بیتمدی | چقمق انوک زاریسن ایشتمدی

ورمدی بروره اود اولمسکینه | کیم اول اودری بیذراوای بیسه

چقمقی الدن برقدی اول کیبی | عزتیله النا الذی طاشی

بولتزاودی دیدی اول طاشین دلر | شیله کیم اولو بنه کلدی حیان دلر

زاری قیلور اغلور و متم یلور رز　　تنگریننگ ادلارنه ایتدیلر مه درز
زارلیغی بیسنه مقبول اولمدی　　طیشده داخی یلوروب اود بلمدی
بیسنه محروم قلدی اول مسکین غرب　　اوشبو احسنش حالی یر تعجب
طاشی داخی قودی چاپندی قوا　　قودن استر دردنه بو غمدو دوا
قاوه داخی جوق تضرع ایلدی　　اغلیوب متم یلوروبن سیلدی
ایذای قوسن بری محروم قومه　　چاره سزون بقفل اخر حالما
تنگر عشقیچون بکا اود ور بو گز　　بوصوق الندن ال بای بر رز
طوب تکلدم برزاود ور یاکدسن　　بوکلوبن محتاج اولدم ساکه بن
قود داخی بولسادی استادوکن　　عقلنی جمع ایلدی دردک اولکن
بوکزین طاشی قوی دندی بله　　بریکادن جقمغی الدی اله
اوردی طاشه جیقدی اود دندی قوا　　جمله حاجت اول ساعت اولدی روا
چون کیم اود بیندی حقا شکر ایلدی　　اود قتنده اوترب مکر ایلدی
فکر اجنده معنی بو بله کدر　　ذکر اچنده دیلیله شرح ایدر
ایدر اشبو اود عجب تندا یدی　　نجه زاری قلدغم بن تا یدی
کر بو اود جقمدیسا بولدم　　طشدمشه یلوروبن آلدوم
تخسه کر قوده اولیدی سنلیب　　لاجرم بوله یدم جهد ایلیب
بلی بلدم بو اودک تندا لغسن　　متم دخی کبی اکلدم دردلک ضغن

ودبلا رلک تبرلکنده نقشش　　بیر کانه جمله دولت نخشش
مثل ابی مشلدر بیرلکه　　بیرکنلر کردی کرتو درلکه
تا که دولت وار سابرلکده درر　　برلک اهلی اولسوز درلکده درر
ایکلک محنت درر بلو بیان　　کوجل اندن برلک اوتا روان
نسا کیم شبله فاقی طشدرر　　طانش و متم دمور و متم انجمذ رر
ونلرک بیرگلی نور قویرودر　　کیم قراکو برلره ایدک ودور
راوله برقج کوکل برلک تبلا　　کل قیاس ایت شنانی کیم نه اوله
ی خذایا روزی قلسن عاشقا　　کیم بو سوزی ایده جمله صادقا
ولالیم بو کمسنه بو برلکه　　کالوبن اوله شا باقی درلکه
ازه اوله دنیا اخر صلمیا　　کیم ابد درلک بوله هیچ اولمیا

داستان نهم ازباب اول

وکله کلدی بنه بو خوش خبر　　خوش حکایتدر صحیح مختصر
بو حکایت برلکا التسر بزی　　برلک اونده در اول درلک اوزی
فرکه بندی برلکه دولت درر　　ایکلک اهلی قمو محنت درر
برلک اهلی وردلر طغرو بولا　　بیرکنلر درکه اردی منزولا
بالکز هیچ کمسنه بول وارمدی　　ایکلک له کمسه اشن باشرمدی
بیرلک اهل هیچ یوزلق کرمیا　　بیرکنلر دشمنه بوین ورمدی

ایک لکده قالنوا کور نور حالی   هر اشی اچنده دنون الحمد لک
اشبو سوزی کیم دیرم طانق ندر   ایشد ایدی کیم حکایت نیندر
بر زمانده واردی برنا مدار   سلطنت سورمشدی چوق روزگار
دنیاده چوق درلو اش کورمشدی   ابو باوز چوق اشار ایشدیک
دنیا اچره نعمتی بولدی   اول زمانده ناکه ورسا اولدک
اوتز اغل ورمشیدی حق اکا   برکی ایشنت کورکه نادرون سکا
دکمه برسی برالد مخدومدی   بیدی اقلیم بونلرا محکومدی
هر بر ایشوکل دنیاده براولوار   هیچ کسان دتمک کیم انوا صوکی وار
نیجه اوزره بولسه اوجی دنوم   نیجه اوزون عمر سد صوکی اولم
چون اوزون یاشل اوجی اولکی درر   پس نه نجا اونتوق کلمکدرر
بلودر بودنده کالن کدر   دکله ایدی کیم حکایتی ندر
اولکشی کیم بلو بلدی چون الور   دردی اغلنلرن اوکت ورز
ایدر ای اغلنلرم کچدی زمان   وقتوم ازدی اولسارم نی کمان
باری سیزه براوکت واروبرین   دنباده درلک بکن کنتارین
دیدلر فرمان سنوکل ندادسک   دوتا ورسن هر نکم سن دیرسک
ایتدی ارتر قامو حاضر اولکوز   هر برو کور براوق الب کالکوز
کیم سنوم وارسلیسی سیلیم   درلک اصلن سیزه معلوم ایلیم

اوغلنلر قامو انده حاضر اولدلر   هر بری براوق الوبن کلدلر
ویردی قلو اوقکز ضکه کورین   اکالا نوق سیزه اوکت ویربن
صیدلر اقلو اوقن سنلک دکز   نا بیوررسن بیرغل دیدلر
ایتدی وار کل کاترکل بیرردقی   باکه ویرکل بوکز اول اوتز اوقی
کیم سزا اول اوکدی ایدم عیان   بیلسن هر برایشی بلو بیان
وردلو بیرر دخی کاترد لر   اوقلو اوقن اوتلا قوب دردلر
نوربوکز تیدی اول اشی بیلن کشی   سندخی اوکت ایدنکل اول اشی
اوتز اوقی جمع ایدب ویدی بیله   بغلدی بشدن بشا برایله
شیلا محکم بغلدی کیم اولدی بر   کتدی اندن اول اوتزلق قلدی بر
ایتدی بر کورک بوکز صیا سز   اوتزوکز دیدکم طویا سز
ولا اوتز بیکت ای اوجدن اوجا   الدلر هر بیرسی کوردی کوجا
هر بری کچلو کوجن صنادلر   نیجه کیم جهد ایتدلر صیمادلر
چون علاجه قلدی قامو بقدی یره   ایتدلر کیم امر اوکت ویره
انده لادر ایتدی ای اوغلنلروم   ای برا کم قان لرکر ای حان لروم
بو اوکت طپدر اخر دو سنلرا   ایک لک قوب برلکا بینلرا
کیم اولا اوقلر بلکزین هیچ دیمدی   چون بیرکدی هیچ کمسه قویمدی
پس بلک بلکرکشی کجسز اولور   بیرکلر دولتی اوج سز اولور

قنده کیم اولور رسا بیلکز کشی بو مقام ایچنده ضمو دور ایشی

بیر کشلر شاذمان در شاذمان بو حکایت کیم تو سزدور جه کونن

اول کشی کیم بوسری انده دیدی ایله دور کیم اولانی بنده دوتوی

زیره بیلور دیدن نقل ایدلر الا بودی بره قوب کتدلر

پس بیلک حق سوزکی برلک دودر برلک ایچنده صفا دیرلک دور

همرکه قلدی ایک لکده یار دکول بوغه صیقل سن انکه وار دکل

بیر کون جانلر دور اول رحمت بولن رحمت ایچنده ابد باقی قالان

عاشقو کچانی فدی اولسون فدی جاننا بوسر فدی اولسون فدی

بیله لکدن ایرمسون اول حق چلیپ بوغا حضرتده اولسون مستجاب

داستان دهم از باب اول

ابتدای معنی صورت کورنا دیرم برقلاق اورد کله کورنا ایدرم

کور حیالیک قدرتن کور مخلوقی کور بو مخلوق نیجه استر خالقی

قاموسی کور نیجه کیدر بریکا حالتو حالنجا بوتن طتشن اکا

کورکه قامو منصب اول بردن دوتر قامو سنوک مقصودی اندن بتر

قامو دل سیلادکی برسن دودر قامو کوزنو بیله دغی بر یوز دودر

قامو عالم سوزکی بر نسنه دور الا بر بزبولک حالن بلمز ندر

انوکیچون دیرنشو دور دینیده چوز بیرک بر بولک دیلن بلمز نده

قامو عالملک مقصود بیر کلمشنک کلداجنک معبود بیر

بر خوش مثل کلمشدورر برقلاق اورد کله تا اولمشدورر

روزگارا چره مکرکیم بر بولا دورت کشی بولداش اولب کتدی بلا

بر عرب بر عجم بر ترک ارکی ارمنی دی اول بری بولداشلری

بر بریک دیلنی بلمازدی بیرد بدوکن بری الماز دی

اسرین چون بیله بولداش اولدلر دوردی بر یرده بر اقچه بولدلر

الدلر اول اقچه‌یی و کتدلر بر اشدکیم وارب انده تندلر

واردی انده مکر بر شهر اولو شهر اچنده درلو نعمتلر طولو

اردی بنلر شهر اچنده قوندلر بولوب ارتسه دردی کلندلر

بر ساعتدن نفس اشتاه ایلدی قرنی اچدی هر بریکی سیلدی

هر بریه ایتدی اول اقچه قنی کاترک سیاسا ورلوم ازی

اقچه‌یی اورتسه بره کاتردلر هر بریک کوکل برنسنه دیلر

دیل لودیلنجا بر سوز سیلدی دیدلر نفس ناکیم اشتاه ایلدی

دیل ایرق الا دیلک بیردی بر اتست کیم هر بری نادر دیدی

لک اغاز ایدی دیلنجا اول عرب قال یا اصحابنا هاتوا العنب

پارسی ایدر بایی انکور خورم خوش بهم بنشسته انرا می خورم

ارمنی ایدر حشین خاغوغ کزیم بی خوغ چرتوسن بیشی اکرک چزیم

نوکمان ایدر اوزم آلوکی بیلم … بو اوشوق کا لاجلاری قوبلد
بر بیرینک نا دیدوکن بلمدی … اول دیدوکن ایشدوبی
ساوشن اولدی جمله اوزودزدلر … یموغیله بر بیرینی اوزدیلر
خلق ایشدوک بونلا زک غوغاسینی … کلدلر کیم کورلر بولا سینی
ایتدکر هی نادرر احوالکز … نا اریشورسز نادر حالکز
بیسنه بلرد لو دیلن سویلدی … حالو حالن جلقه معلوم ایلدی
خلق ایشتدی بونلا زک دل لار نی … لیکن اکلا مادلر حال لاز نی
واردی اوزناده برکیشی کیم اول … بولمشیدی جمله خلقک کلینه بول
دل نو دیلی ور شیدی حق اکا … معلومیدی جمله اثر مطلقا کا
اول بلا زک دیلنی بلدی عیان … هر بیرینک دیلکن بلی لو بیان
کلدی ایدر بونلرا اورشما کوز … صبر ایدک بو بیر کوزه د شما کوز
باکه و یرک اقچی کیم بن سزی … خشنود ایدب کانرم آرزو کزی
اقچیی الدی و وردی نخچیا … وردک اوزوم الدی اول بیر اقچیا
چون ایمر کتردی اوزمی قودی لرو … قاموسینوک دردنه اولدی دارو
شاد الوبن هر بیری ساوندلر … ارزولارن بولبن اوندلر
جمله سینوک مقصودی اولدی تمام … قالمدی بونلرده ذره انتقام
چون بیری استادوکی دردنوک … سرمهی بر بیرده بیدی دردینوک

سن بوغا و اورشمق نا یدی … جمله قول بیلمدوکلندا یدی
لیس نانده دور سوزو سو یش … هوکه بلدی بو ایشی اولدی پوتش
شلدر د نیلا بعل حالنه … هم طنقذر بول ارک احوالنه
یم بو جمله مخلوقاتک معبودی … بردر اول بر برده بیلوک مقصودی
رکنشدر بو جمله کوز نوری … براربدر بو جمله تن دری
صورت بوز بیکا بردر حیات … کورسکا کیم بر صودن یوز بیک نبات
سن کرکسا بردغی بوز بیک صنا … چون صیاسن صو معان بردر بیا
ر مقامده بک چراغ اولسا منیر … هر چیسی ایرق الا نوری بیر
رنکی ایرق اوزکی بردر صوی … چون شراب اولدی قاموبردر خوی
ر دکوزدن بیلله بیک موج اولور … چون یل کلدی بیله دکز قالر
رلش یوز بیک نجادن کورنه … چون نجا لندی لش بردر بیله
یل حسابده اوج یوز التمش کوندرر … الامرکون طوغن اول برلو ندرر
ر کونک برادی بر حکم ایدر … قاموسنک برلش کالرکدر
حکم اجنده دکمه کون بر ساندرر … اصل اجنده قاموسی یکسان درر
س بر اودر بو جمله موجودات … مختلف شئ الا مخلوقات
ر برینک بلوسی الوان درر … هر بلودن مقصود اول سبحان درر
تمش ایکی ملتوک مقصودی بر … مطلوبی و معشوقی معبودی بر

ناوار اکر حال لری ابروغسه   حال اچنده اکسوک ارنوعه
جهلسی اول قاپو یا محتاج دور   قاپو طوتقون دکل انده احتاج دور
چون غرض بردر بره بتمک کرک   بر کوبن بریوله کتمک کرک
برلکا یتشلر کونکلی بو جا   ایک لک اوی خراب اوجدن اجا
ایک لکده کیم قلورسا قالسنر   یار اول حضرتده اودلو اولسنر
ای عاشق سن بو ایشی بلدوکسا   اول لو کل لر مقصودن بولدوکسا
ایک لک ایله مه هیچ کمسا یله   خوش دور لکل محسولیله بابله
کیم ارانسه اول برک برلیکنه   هم کرابسی اولولر دوزلیکنه

الباب الثانی فی الثانی

بو کنجی باب اچنده اون بیته   داستان واردر ای دکل بینه
بیلنه اضداد عالمده عیان   چون جان وتن چون زمین و آسمان

داستان اول از باب دوم

بیلوکه اول برلکن کمر بردر   ایکی دییلدر اکا کافر دور
اکا بو دیمکدر اقرا رمز   برلکینه بو قدر انکا رمز
بودر اول برلیکنه سک بو قدر   اندن ارتق دنیاده تک یوقدر
هرنکیم یارتدیسه جفت ایلدی   هر برن بر مقصوده نعت ایلدی
هر برینک معنیسنی ایدم سکا   دکلمادی بیچه دور اولدن صوکا

…معنیسی وار اوز تلو   ای کورب او کلیدر تختلو
…دنکدر بر دنیا ایله آخرتی   جان کوزیله اوقفل بو غیرتی
…وز بو معنیده نلر کورلو دور   ای بو صورت کوزی قنده کوردر
…ک اودور دنیا ایله آخرت   آخرتدر منزللو عاقبت
…وابلی او بیری بیردن حجاب   بیرسی کوز نوردر بیری حجاب
…سه کیم کوزی قلدی دنیاده   حق دیداریدن بولور قلدی یده
…نه کیم اخرتا قلدی نظر   حق دیدارین کورسر سکنز اولان
…نیاده مرنا بیارسک یقلا   آخرتده بیدوغل باقی قلا
…قومه دنیا دیلکن او نانه سن   آخرت اونده اودا یانه سن
…نیای یاقین کورب الدانغیل   آخرت سندن ایراقدر صنمغل
…نیادا غی آخرت جانو کله   قارشیدر سندکی فانی کله
…بدیم کیم اکلمرسن حالکی   باری ایشدیدیم احوالکی
…نیا جسمک دیلکیدر ای صفا   کیم کلور اندن سکا یوز بیک جفا
…خرت جان مقصودیدر ای عاقل   کیم یتر اندن سکا یوز بیک حاصل
جان دیله کن ترک ایدب او نیا تنسا   تن دیله کن ترک ایدب اوینل جانانا
کیم بو جسمک اصلی طپرقدن دور   لیک جانک کاشی اندن دور
کم تنا او یارسا طپرق اولا   کم جانا او یارسا باقی قلا

زیره کیم مار تنده وار اصلینه ‌‌ جان چقر عرشا اوف تن کیمی ...

قوله تعالی علیه السلام کل شی یرجع الی اصله

تن دون کون نفسله ویرر الون ‌‌ انلیکون حضرتا عاصی اولور
جان دنیا کون عشقلا الور ورر ‌‌ اونیکون معشوقا طغرو ورر
ای عاشق سن عشقه اوبرر جانکی ‌‌ کیم کراسن کوزه کور سلطانکی
ای طلب عشقدن بزی آیرمغل ‌‌ دنیا اخر طغرو یولدن ایرمغل

داستان دوم از باب دوم

کیم قلدی

کوزجلا بک قدرتن کور خلوقی ‌‌ بیچه دورلو نقشه بنیاد ایلدک
هر صورت هر نقش کیم قلدی عیان ‌‌ جمله سندن معنی وار بلکل بیان
بیرله کوکلی یرتدی اول قدیم ‌‌ بر بریسنه جفت قلدی اول حکیم
ایکی سینک اورتسنده آدمی ‌‌ قلدی پیدا جمله بو خاص و عامی
آدمینک جمله دورلو احوالی ‌‌ بیرله کوکلرن بیر جمله حالی
کوکلرن ایدی دولت و مرتبه بلر ‌‌ پرده بلدی محنت و مغدالر
کوکرن ایدی جان و عقل و فهم و دین ‌‌ یردن اولدی نفس و تن هم کبر و کین
کوکلر اطولمشدرر روحا بلر ‌‌ یر یوزی المشدرر نفسا نلر
کوک یوزی جمله فرشتلر طولو ‌‌ بو یر التی دیولر دور چوکن خولو
کوکلر ایچلده درر اول اچقو قسمو ‌‌ یرلر التنده درر بیدی طامو

بی ... تعلق کوکدن انر ‌‌ دنیایه قادکولق یردن دونر
درلو رحمت قاموسی کوکدن ینار ‌‌ درلو زحمت قامیسی یردن طغار
زیره کوکلر عالمی روحانی در ‌‌ الا بو یر عالمی جسمانی در
ایدی اونسا بیر تندر یوک جان ‌‌ بو سزا استارسک ایدم نشان
بیدی قت کوک جان اچنده کزلودر ‌‌ بیدی قت یر تن اچنده یزلودر
جانده درلو جمال هم حور و قصور ‌‌ تنده دور طامو هم فسق و فجور
معرفت جاندن تو بیر کالر تنا ‌‌ معصیت تندن تو بیر کالر جانا
جان دلکی اچنا غیلده سازکار ‌‌ تن دلکی طامو بیله سازدار
جانلا تن حکمتی اولشی درر ‌‌ تن قفص درر جان اچنده قوشی درر
منتظر جان کیم قفص قاچن صنا ‌‌ ازاد اوله کیده کندو شلکنه
عشق کتردی جانی تنده اکلدی ‌‌ عاقبت جان کندو ملکنه اوکلدی
بیله عشق درر جانلرک قولاوزی ‌‌ کیم الا درکستررکر کوکلو یوزی
ای عاشق سن عشق بونجه کیده کور ‌‌ عشق یولنده جانکی ترک ایده کور
بیراسن مقصود وکا بی کمان ‌‌ رحمت بیوست اوله سن جاودان

داستان سوم از باب دوم

اج کوزکی کیم کراسن منزلت ‌‌ اج قلک غل ایشدسن معرفت
داوکوکی کندوزوکی اردکل ‌‌ تنری ملکده درر مقامک اکلمل

ملک ایکی در یاردن بر طغرو یوق — بو ایکی ملکه طلبدن امر ستن

بیرنا روحانلر طولشدر در — بیرسن نفسانلر المش ...

عقل وار و نفس یوق روحانیتوک — نفس وار و عقل یوق نفسانیتوک

درمدن حضرت سوور روحانلر — دون کون دنیا قورر نفسانلر

بولراکبی بر برینه باغ در — بر بریننک تدبیرینی طاغ در

صویله یکرر بیله اشاللری — انکچون بیرلومز خائنلری

آدمینوک ملکی کلدی معتدل — نفسن دررولنی منم عقل و دل

یعنی کیم اول عقل و دل روحاندر — بیتکم بو نفس و تن جسماندر

اصل بوکنمشدرر روحانیا — فرع طاغلمشدرر جسمانیا

کندی اورته منزلی طتمش درر — اول ایکی ملک اهلنی اتمش درر

عقلله روحانی ملکه سیر ایدر — برانست کیم وارین انده بدر

نه فلکدن یوقرو سیری کچر — ابرر اول رحمت خونتدن بیرا چر

سیرله مقدم وارر اول منزله — جمله کوک اهلن کورر بو عقلله

منکر اوررر اول حق دیدارن بی حجاب — پادشاهلق بولر انده بی حساب

اول فناسز ملک ایچنده شاه اولر — مرکزی فی منزلی درگاه اولور

عقلله روحاندا کوردوکی اول — بوکزیین جسمانیا کلدی بو یول

نفسله جسمانی ملکه سیر ایدر — برانست بونده دخی نیلر بدر

دخی اول دمنی دریو جسموک آد وار — هم بیر ادکل دنیاده برادی وار

جمله جسمانی آدمی آدن بلور — آدا جنده کزلنوکه ادن بلور

[illegible] اول جسمانی ملکه نفسله — الور اول لذتلری قلدن فله

کلیبور بوله بیز خوش اتلرک — که کورر شول سوکلو صورتلری

[illegible] الور جمله نعمتدن غدک — آدیبا قاموسی اولدی فدی

عقلله روحانلر ملکن بولور — نفسله جسماندا لذت الور

اندر و اورته یوره اورتمش در مدام — سیر ایدر اول ایکی یولدن دمبدم

[illegible] منزلک مقام طتمش درر — اول ایکی ملک اهلنی اوتمش درر

[illegible] بریسک اول ایکی ملک سنده در — بیرسی تداق بیری جانده در

[illegible] ایت نفرو عمر ملککی جهان — کوز یوموب کوردوکمز ملک نهان

[illegible] سیر ایدب وررو عمر حضرت درر — کیدلومز خلعت و دولت درر

[illegible] اولب قورو عمر دنیا در — باقی دا کل ملکسی بنیا در

[illegible] باطن ملکنه کوردی روان — پادشاه اولاسی در ای سون

[illegible] ظاهر ملکنی دوتدی قوی — عاقبت دوزخ درر انوک اوی

[illegible] بارنر ظاهر و کز ترک ایدوک — باطن اچره بیرو کوزی ترک ایدوک

[illegible] ارا انسز اول حقیقی دولتا — حکم ایلا انسز اول فناسز ملکتا

[illegible] ملکی ابد اندا درر — دولتی تنده دکل جانده درر

ان شاء الله کیم تنسا قارلمیا — جانی عشقه بار اوله ابر لطف ایلا

داستان چهارم از باب دوم

تنکری علمی خوشدرر الکونسه چوق — دوتمسا الر سلوکی اصیبسی یوق

دولت انوک کیم دوتا ایشتدوکن — خوی بولبنا نغلیا اوصین اوکن

عبرت الا مدنیا با قارسا — این اولا هرندن قور قارسا

فاعتبروا یا اولی الابصار

اکلیا بو دنیانوک احوالینی — اکه کوره بیله کندو حالینی

دنیاده ناوار ساسنکه دورر — علمی تنده معنیسی جانده دورر

چونکه دنیاده نه وار دور بیلسن — اندن انی کندوزلک بک لسین

سنریهم آیاتنا فی الآفاق وفی انفسهم افلا تبصرون

بیلسین امدی زیانوک نا ایمش — منعم دخی انبو اشی نیجا ایمش

ایشد امدی ایدیم مقصود ندر — انبو سوز اچره حکایت نیتدر

ایکی نسنه وار جهانکی اولو — اکیس داخی مخلوقیله طپطلو

بنلوک برو بحر دور ادلری — بکرمز بیری برینه دادلری

یعنی برو بحر دوب سبله دکوم — قورو بیر یله دکز دور دیدکوم

امدی بو ایشد بلارک حالینی — ایدیم بحرن برین احوالینی

داکر اهلی بالغ و بحری دورر — بلکرک داکر قدیم شهری دورر

… دوتاردی الا رسوم — کلی آراستایدی حالا رسوم

… ون ایراردک هر منزله — تورقوسز کیروردک هر محفله

… ن کوربوردی معشوق یوزی — شیله برلکده دوتوردی حق بزک

… برلکدیکن کوربو اشی — نیجه دنشق اولدی اول حضرت قوشی

… رادکن تولدق اسیرن — کوزکه ناقلدی بزی اول بیله نظیر

… له صلدی بزی اتشی دنیایه — بو بزه کالوبن صنشدق غصایه

… درلو ایشمز اولدی امک — بوقدرر اکل سزن نقد یمک

… درلو ایش که بو دنیاده وار — قالی بردم اسوده لق قنده قرار

… اعت یا ایدز کونه یمک کرک — برساعت قیشی درا اوده چقمق کرک

… اعت صاغلیق بردم صبرلق — هرساعت برلیک بردم ایرولق

… ساعت خوش قرنموز طوق اسوده — برساعت اجلق الندن الوده

… اعت نفس اسیر حیوان کبی — برساعت دولکوسز اغلان کبی

… اعت کوزمزه ایلخی کلور — برساعت کوکلومزی قیغو الور

… اعت زلوکمز حقدن اراق — برساعت وصلت کبی بردم فراق

… لعت بیلجون امل کرک — برساعت اولمن یمک کرک

… اعت بو قیغودن جیقا مرز — بو نظر حقدن نیکا یاقا سرز

… وخانمان سالوطوار — جلسی تیغوردر هرکمده وار

آندک کیم ایلی آرمیش بتر   تعود اوراه ابدب تبتنی تحر...
آنبو اشلر جمله دنیا حالدر   لیم دور کیم بو اسکرین خالدن...
ایدی بو دردده بوه درسان کوزی   تو بستوم دردلو لوره جانه کرر...
آنبو دردلکده کاچن دیری دکل   تلیچون قنغودن ایرو دکول...
دردلک اولدر کیم اولوی اولیسا   شادلق اولدر کر غصه کلمیه...
تا موسیله چونکه بوندن کیدورز   هیچ بلمازز کیم آندا نیده...
چونکه اش بونده حقا لایق دکل   انده نا اول سمنو بانی دکول...
نیجه اش نیجه حساب وهم جواب   نیجه حال نیجه عتاب و هم ثواب...
نیجه خلق و نیجه لطف نیجا نان   نیجه شوق و نیجه ذوق نیجه را...
جملسی بیری بجون شربت دورر   کیمسی جلمسنکی ضربت دور...
کیم نیاله بیعسا ایرا ایسدر   بلمزز کیم بیزه نا دیرا ایسد...
ای عجب برا اول ازلده نایدک   نیجه دردلکدا او نا حالدا یدک...
کیم بو جان ایله غنی آزا ددی   غصتی و قعوسی یوق شاد...
انکیچون لیم بر مله اول زمان   یوغدی کفرو نفاق و هم کمان...
جانوز طولویدی حق شوکسی   وکلمزده یوغدی نفس قنغوسی...
دون لونزز عبانمز صحبت ادی   انکیچون خومز رحمت ادی...
یوغدی بیزو ملا فنی و فساد   دنیاده شونو کلک اولدی کا...

...یالمه نم تبز و منم نحرا ایلدی   منم کوه کهسار و منم نهر ایلدی
...برنده تن دردهر لحرجان   کوه کهسار اعضلر در نهر قان
بنوده کوکده نا که ور سا سنده وار   کیمسی جانداو کیمی تنده وار
...کک طولو حور و قصور بکزر بو را   هر بریسی رحمت اندوزر بره
...سنده خوب اندیشلر بکزر شو کا   کیم بتر جاندن کلور هر دم سکا
...بیر التی جمله دیولر در طولو   زشت و غوریت مدبری جرکین خو...
...سندکی خشم و غضب کبر و کینه   مدبری بکزر سلیمان دیونه
...س نکم آفاق اچنده بیرلودر   جمله بو نفسوک اچنده کرلو در

...وله تعالی سنریهم آیاتنا فی الآفاق وفی انفسهم حتی یتبین لهم انه الحق

...ج کوزلک آفاق اچنده کورنه وار   اریدی بر کل کندوزوکه قیل نظر
...کیم بله سن حق ندر نا باطل ندر   دنیا ملکنده سکا حاصل ندر
...هر کو بونده بو اشی بلمادیسا   اول که مقصود در آکا ارمادیسا
...ارن انده مقصودا ارمایسر   پادشاه دیدارنی کورمایسر

...وله تعالی ومن کان فی هذه اعمی فهو فی الآخرة اعمی واضل سبیلا

...بو سوزدن سن سنی اکله بسبن   مارفیک بیلسن لیم سن نسبن
...سنی بلدوکسه بلدک حقی   علمک اصلی سنده در جهد ایدوقی

...ل علیه السلام من عرف نفسه فقد عرف ربه

يبدر بزردين كون دشمن / هر نساننك جوق بيبن بيلور دادين
انشاء الله ليم چلب روزى قلك / ييبوز بر بوخونى دوشلاه

داستان ششم از باب دوم

بر سوزم وار خوش صريح مختصر / سوز اچنده معنى ور در معتبر
مسنه كيم بو سوزى دكليا / دكليوبن معنيسينى اكليا
دولت اتسى در حقيقت اولكشى / پادشاهالا بيى اولس دراتسى
اندركيم كورى اچق در كورر / انويكون ازمدين طغرى ورر
سوكيم كوز بو قدرنا كوره / قلادن الچا بو بولا لچا ور ا
اندر كيم قولغى بغلى دكولك / ايشيد بچك حق سوزى قيلر قبول
سوك كيم قولغى ايشيدميا / لاجرم اولك وررسك دتميا
ورسا اكر كوز قولق تنكرى سكا / برساعت طوت كوز قولق بندن يكا
كوز كيد كورس تمك كرك / ايشداسى تم نجا امك كرك
يشدا مدى بولارى دررشنى / كوز الچ بوكيم كراس ايشنى
نا ايشيلا حق رضاسن بولدلر / تيليوبن حق بولنده قلدلر
ايلكى دربو تابع اولحق وردور / پيرسى رهبرن برى رهبر دور
پيرسن اشلا الارسن تكر يا / پيرسن قلمه سنى بولدن قويا
برتناعت وار ارى التوحفا / برتناعت ور قلن دنيدن جفا

ظاهر و باطن نكم ور شاعيان / قاموسى سنده دور بلدو بيان
ظاهر لاده علم و عبرت يزلو در / باطنلده علم حكمت كزلودر
ذات اچنده خود طلبدر حق نورى / كر حقيقتنجان انكلا در درى
ايرغن ايديرم كلمو دله / نيچه ايدم علوم اولمز ديل له
الكه ليم حق علوم اغشدر اتسى / اولكشى بيلور بو سوزى اولكشى
الكه ليم بلدرمدى نيچه بيله / الكه ليم بولدرسدى نيچه بولسه
ره روانه رهنما اولدر اخر / قولر نى كندى يا مم اول اوخر

واى الكا ليم اول اقما يه ندا / مبتلا قلمشى دور قيجا لكا
عاشقا بولكستوى اولدر عيان / اندن الچلمشى دور كشف و بيان
اول الكر طغرى يوله كوسترمسا / عشقلا طغرى يوله كوندرمسا
بو يولى كمسه نجا وارا بيدى / ياخود دركاه كيم ارايدى
چونكه قوشدى دوشلار ابرسون / دنيا اخر طغرى بولدن ارمسون

داستان نهم از باب دوم

قان اولايم لندورندن علم اقلو / كلسون ايدكلر علم دركر فقير
اوقلم بو مكتوبكه علمن بيله / عالم اولدر لندونك علمن بيله
كندى علمن هركه بلدى مطلقا / كندورندن يول الچلدى اول حقا

متوکل قانعسه ازاجق نعمتا   ایر سیدر اول حقیقی دز

هر کیم طاعت ازنا قانع اولا   زحمتیدن تنکرینک محروم قلا
مال ازینیر کیم قانع اولور سا   تنکری یا هر دم شکر قیلور سا
تنکری انونک عوضن احجی وره   نفس کما تسه اول کشی حقا ازه
اولکه طاعت ازنا قانع دزر   کندو ایشی کندویه مبالغ دزر
قومز ایکی کیم اوله شا حضرتا   اول کشی که یوق کلدر رحمتا
دنیالیکه قانع اولق کاندرر   زیره کیم یارجسی سبحان دزر

قوله علیه السلام القناعة کنز لا یفنی

اول انسان کیم کاندرر اکسلمیا   یاری کیم حقدندرر کاسلمیا

لمسنه کیم یارجسی رحمان اولا   طاغ و طاش جمله اکا فرمان اولا
طاعتا قانع اولن کافر دزر   زیره انونک یولنی شیطان اوزر
دوستلغی اول کیشنونک اندزدر   حضرتا لا یبقی بوقدر ایشنونک
اول کشی اش قانع اولمش دزر   نفسی الندن زبون اولمش دزر
عاقلا دکمش اولا سوز معنیسی   انبارک یر اوج اولر چشنیسی
بوقدر دن الکیاسن حالکی   باقی بن ارایسکل سن بو لکی
عاشقو انونک قولیدر کیم یول بله   یولن آرب کندی الکسوکن بوله

... لیا طغرو یولدن ایرمغیل   اول قناعتدن یری ایرمغیل

داستان هفتم از باب دوم

خوش دزر کسلمک لیک بلسا کشی   بیتته اولمز محلوق کسوک اشی
کندو السوکن بلن محروم دکول   محروم اولدر کیم بوک مخلوم دکل
خیر حقدن شر نفسندن بلن   اولدر آخر توبسی مقبول اولن
بیلسکم قرآن خبر ویرر بسنره   آیتین ایدایدم کلمز سوزه

قوله تعالی ما اصابک من حسنة فمن الله وما اصابک من سیئة فمن نفسک

هرچه تقدیر تنکرودندر بی کمان   هیچ لمسنه ایدمز کیم بوندن نشان
بیلک ادبدر سوچ نفسدن بیلکلر   هر دم استغفار و توبه قیلکلر
سوچ حقدن دوشسا لایق اولمیا   ایله دزین کیشی رخت بولمیا
بیلکم ابلیسله آدم دزر   بو سوزه طانق بولر محکم دزر
... اکیسی بحلی اولدی ناکهان   کرچه تقدیر تنکرودندر بی کمان
بیرسی لعنت اولب دوشدی ایراق   بیر اچادن حقب دزندی فراق
بونلر ابو ... چلیدن تخشدی   تقدیر اچره نسخه اولمش نقشدی
ابلیس آدم بهانه اولدیدی   آدم ابلیس حواله کلدیدی
... لسی یزدر بو اش اشلادلر   اول اشیلا بحلی اولدیلر بولر
بیرسی رحمت بولب کلدی لرو   بیرسی لعنت اولب قلدی کیرو

نه سببدندر بوله دکل حال لری　　ایشدامدی نیچه در احوالی
ایدون کو عشقله دکل ریسک　　دکلیب سن منی اکله ریسک
ابلیس ایدر سنلودر بو جمله ایش　　سندن الور قامو عالم پرورش
هر بر ایش کیم ایشلنور فتنه سنوک　　عالم اچره بوریش فتوی سنوک
سن ازلده بو ایشنی درمیشدک　　عرش ازره نسخه‌سنی بزمیشدک
بو ایش اچره سوچ نه بن مسکینوک　　امر و تقدیر دلک جمله سنوک
بوینکه دمک نیچه سیلمک اولور　　بو سوچی سن ایشلدک دمک اولور
چونکه سوچی کندوزینه المدی　　لعنت اچره قلدی رحمت بولدی
ادم ایدی یا اله ربنا　　نجلو اولدم رحمت ایت بن مسکنا

قوله تعالى ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفر لنا وترحمنا لنكونن من الخاسرين

بیلدم الکسوکلوکوم سوچ ایشلدم　　کندو کندو نفسومه ظلم ایلدم
توبه قلدم دوندم اوشبو سندن یکا　　قامو الکسوکومله کلدم سکا
سن رحیم سن هم کریم سن هم غفور　　سن قدیر سن هم مقیم سن هم صبور
سن بلورسن سوچمی قلدم کناه　　سن کریم سن یرلغا ای پادشاه
دایما بزدن یکادن سجده ور　　یرلغاغل رحمتک اوکش درر
چون کیم ادم منصف اولدی حضرتنا　　نجلو بیکس لایق اولدی رحمتا
رحمتن ویردی اولدم اکا　　انبو ایش عبرت یتر سکا بکا

غیرتلندی الکسوکن بیلو ورا　　درکهدن رحمت اکا کلو دورا
غیرکه سیجسوزم ویب دعوی قلا　　لاجرم اول لعنتا لایق اولا
قیاغوک سوزی اوکندر دوستنا　　دشمنلر مغبون اولب اوتنا
ای خدایا طغرو یولدن ایرمغیل　　رحمتلدن سن بزی ایرمغیل

داستان هشتم از باب دوم

خوش درر اول کمسه کیم اول معنی بیلا　　ناکه ورسا کندو ملکنده بوله
جمع اولا کندو زنه طاغلیا　　کندوزندن طشره نسنه بولمیا
کندودن معلوم اولا نقش جهان　　ایو یاوز اشکاره نهان
بیره حق قرانده معلوم ایلدی　　ناکه عالمده در اول سنده دیدیک

كما قال الله تعالى وفي الارض آيات للموقنين وفي انفسكم افلا تبصرون

کوزه کندوزینه کوکل اچق طمو　　سنده در اخرتکم ورسا قمو
لا حیف کیم سن سنی بیلمدک　　کجدی عمرک بر سکا کلمدک
بیلماذک سنسنی کیم سن نه سن　　کندوزکده سندخی بو دنیا سن
ناکه بو دنیاده وار سنده دقی　　بر الف الکسوک دکول تنکری حقی
سن الکندوزکی بلماز سک　　بن دیایم کر بلولک اولماز سک
سندکی هر نسنه‌یی
کیم بلا سن سنسنی هم ایرغی　　هم بلا سن نیچه در حق بیرغی
انبو دنیا ایکی نسنه در ای بابا　　جفت جفت در دنیاده هرنه که وار

بیرو کوک و دون و کندز یاز و قیش | انبونر نیجه دور زهر و تریاق ارخص

کیم ظاهر کیمسی باطندر | بته کیم تن اصلی ماء طیندر

قوله تعالی انی خالق بشرا من طین

یعنی کیم طین ایله دولونسه دور | طپرغیله صو دکلمی پس ندور

جسمی شوندن ایلیبدر اول اله | چون بیرندی مراتبی اول پادشاه

ایک اوردی مراتبک بنسیا بدی | عالم اچره جسمنی قادر ثبت

اول ایکیدن دنیاده نهرلکد وار | مثلی سنده قوشی در منمای یار

ابتدامدی مراتبی نیجه دکن | کوربله سن بو حکایت نیدوکن

دنیاده کوک واریسا سنده کوکل | سنده‌کی شول کوک کبی شیله کل اول

دنیاده یر واریسا سنده وجود | سنده‌کی شول یر کبی قلغل سجود

دنیاده عرش وار سنده جان و دل | دنیاده فرش وار سنده آب و گل

دنیاده کون سنده اهلیت | دنیاده دون وار سنده جهلیت

دنیاده یاز وار و هم سنده صفا | دنیاده قیش وار و هم سنده جفا

دنیاده کور نیجه نعمت خشک و تر | جان کوکدن صورتی بیردن ستر

سنده علم و معرفت قندن کلور | حرف دلدن حنس جاندن کلور

دنیده بیردم کلور کونش طلوع | بر ساعت بولت اولور یغمور یغار

سنده شاذی قیدغی اولنور کبی | قیغو بولت کوز یاشی یغمور کبی

جسم ایچنده هم بو نفسوک منزلی | لشکریله دون کون انده محفلی

بونلر ایکیسی بر بریسنه دشمن بلر | بر بریله خلقی بشمق دیلر

بو ایکیوک اورته بیرندن کوکل | دردیشولر کیم ملکلر انی قول

بو کوکل ملکن بولوب دوتمق دیلر | انده کنج وردر انی اوتمق دیلر

قوله علیه السلام قلوب المؤمن خزاین الله

که بصر عقلی بو نفس ایلر ذلیل | لشکری عقلک اولور خوار و خجل

که بصر نفسی عقل ضر لشکرین | تن طاغنده داغدر بر بر دین

نفس صنسا صغنور تن طاغنه | بو عقل صنسا کرر جان باغنه

جسم ایچنده مراتبی بو اعضالر | نفسچون کی قلعه‌لردر قلعه‌لر

چون عقل نفسی بجا و نفس صنا | وار انده صیغنور قلعه سنا

جان انده وردر عقلچون کی تختگاه | کیم عقل قیلور انی مردم پناه

بو عقل صنسا کرور اول تختنه | مشغول اولور کندو کندو وقتنه

اول انی یرد ایدنیدر اول ابی | بیلوا ایشلر خیر له شر اوله بی

ویره بیرده بو کوکل بر نقطه در | هیچ کلمسه بیلمز کیم بو ندر

که یونن عقله دونر طاعت قیر | جمله اعضا قول اولب حقا طپر

که یونن نفسه دونر ایشلر فساد | جمله خیر ایشلر اولر انده کساد

قلب انکچون دیدی اکا اولولر | کیم بو شخصی خیره شره اول اولر

بیکی بزلو اولدیغچون ادی قلب / آلتونا باقر قرشدی اولدی قلب

بو کوکل پس بر بره اوینسا کوک / کیم اوله او عقل نفسدن بیخبر لك

عقل جانه دندره اتش طوبدره / لشکریله عقل نفسی عقله اوبدره

کم دردر اول اولیا در اولیا / عقل نفس بنلر التو مولیا

کر حقا نفسوکی بوینی ورمازسا / عقلک آلی نفسکا ایرمازسا

دوت الولرا تکین اسنه مدد / قوت ایره ساکا اندن بی عدد

نفسکی اول دوته درته داموره / ضمنا که نفس ایرق انده دم اوره

توبه در بو نفس ایاغنده دموره / توبلو نفس اولدی قول قنق عمور

هرکوکیم نفسی توبه قلدی / ایلدیل کیم اول ایمانده کلدی

اولیادر نفسه ایمان اوکوردن / تحت کافر بوردی اولردی بدن

چون فساد اتش الدی هر بر اعضایی / صانکی کافر دتدی جمله قلعه‌یی

قلدی عقل اول قلعه‌ده اولدی زبون / محبوس اولدی جاندا قلدی زبون

چون بو نفسه توبه وردی اول ولی / کلی در تلدن جهاندن نفس ایلی

قلدی تنده محبوس خوزو ذلیل / فاسقا حق توبی قلسون دلیل

عقلا و تردی تخته اشلر ایسین / مشغول اولدی طاعتا یارتشین

بندی ایمان اورته بر ده شمع اولب / الله امری بورسنده جمع اولب

اورته بردن کتدی اول فسق فساد / معزول اولدی نفس اشی قلدی کساد

هرکوکا کیم نفسی بویله اولسا / اولیا اولنده توبه قلدی سا

…سی مسلمان اولدی نفسی مطلقا / دنیایی ترک ایلدی دوندی حقا

بو فسادکی ادی مسلمان دن مهین / ملک چون کفر الدی کوستر مانی دین

بو قدر سوز طپدر آخر عاقلا / هرکه عاقلسا بله کیم ناقلا

دولت او کیم فساددن آرنا / ایسنه اول اولولر اقرانه

کلی و عقلی دونا حقدن یکا / محکوم اولب قول اوله نفسی اکا

جمله ورلق حضرتا عاشق اولا / حقه یدازن کورمکا لایق اولا

قوله تعالی وجوه یومئذ ناظرة الی ربها ناضره

لاجرم حقدن بولا هر دم مدد / بی حساب و بی شمار و بی عدد

عاشق اشبو اوکدی الکی سن الـ / بولو کتدن اولمسون کوکلک ملول

…سن بو علی کندو جمله‌ده او بی / کر بوشب قابرسک نفسه قاپی

کندرن بلمکدر آخر معرفت / کندو حالن بلمکدر معصیت

هرکه بلدی کندوی بلدی حقی / کندوزندن بولدی اول کیشی حقی

قوله علیه السلام من عرف نفسه فقد عرف ربه

کندوزندن کندو یا اچلدی یول / حقه او عزر فتحو کیم وارسا اول

ای خدایا طوغری یولدن ازغل / وختنلدن سن بزی ایر مغیل

داستان دهم درم از باب دوم

عشق اچنده هرکه طغرو یار اولا | ایرلق یوق نیچه کیم عشق [illegible]
عشق یولنده برلکا یوقدر زوال | عشقلا بولداش اولن بولدی وصال
عشق اوزره انسوین ایلمیا | عشق النده یارلن [illegible]
عشق سوکی ابد بنیاد اولا | کر صورت غمناک اولا کر شاد اولا
بو صورت نه حالده کم اولورسا | عشقا ارلمز کر صورت اولورسا
ایکی حالده بو صورت حالی دکل | کیم اول لیم اول ایرک حالی دکل
گاه غم گاه شادی در صورتده حال | بوندن ایرق صورتا درلک محال
ایکسنده عشق بله در جان لا | دکله ایدی ایدیم برهانلا
کورسکا برکیش کیم عاشق اولور | چونکه کندو عشقنه صادق اولور
اول ایکی حالده اگر سودو لنی | هیچ لدرمز سودو لندن اولنی
شادی کلسا اول یوزی کرملدرن | شادیسی انوکله شرمک دلر
قیغو کلسا هوای استر بنه | ایرا درسان اندن اولر درد نه
عشق بله در قیغوداق شاذ ده | جانه بو ننمس درر تنجا کده
هر ایکی حالده بله در عشق بنه | تومز الترلو کلی سودوک نه
بو ایکی حالی دخی بلمک نزر | ایشد ایدی لیم حکایت بیتدر
یا ذکردر یا فکردر کیشده | یادنه یا ذکر دره ایرق [illegible]
دکل در نیجه عقلونک فکر بدر اولت | سویلیجک دلنوک ذکر بدر اول

[illegible] دورن عشق قودرن | کورزلیسه خوف بلاسن دیمدن
[illegible] ایکی حال | بو ایکی دن طشره خوذ لیسی محال
[illegible] اولدی نیچامش بلکل عیان | دکله ایدی نیچه در بلو بیان
[illegible] ویر یا اوتقدن بیذار اولر | ایکسنده عشق انوکله یار اولر
[illegible] رسکا هر نسنی سوسا کیشی | کندزن ایشیدرز دونکل دشی
عشق اچنده دون لنذر بیر اولر | جمله حالده عشق ایری شاکر اولر
[illegible] ن ایلمز عشق حال دنیا کلا | نیچه حال دورسا بولینور بلا
[illegible] محبت برلکی ایرلمیا | عشقلا دیری اولن هیچ اولمیا
[illegible] له اولسا عشق اولو بنیاذ اولر | عشق اچنده بیله لک اباذ اولر
عشقدن ارتق ناکه ورسا فای در | عشقی برک طوت ایرغیونک ترکن اور
عشق سکا سرمایه طپدر دوت انی | کم انی طوتدیسا اولدی غنی
ای عاشق سن عشقه دتغل یوزک | عشق یولده خرجه شو کندوزکی
[illegible] دلک بولسن اولمسوز | هر کول اولب اچلاسن صلمسوز
[illegible] کاحق رخی باغا طورا | طلعتی ای قرشوکا طوغا طورا
[illegible] خدایا طغرو یولدن ازمنیل | کندو عشقلدن بزی ایرمنیل

الباب الثالث في الثلاثي

[illegible] دورر [illegible] اوجنجی بابده بینه اون | داستان قون خوش بیردی کاف نون

بنلری اوچ اوچ ییرتیدی ذوالجلال / بیلمم مستقبل و ماضی و حال

داستان اول از باب سوم

وصف حال ایدم ایشت جانم / بو حکایت هم سنکدر هم بنوم

سنلکی و بنلکی قو بر یکا / بر قلاع اور دجله تا دردون سکا

سنسنوک احوالکی بلسا یدک / بر ساعت کندورکا کلسا یدک

اکلیدک اندغی درلو کوکی / اول ازلده شاهله برلو کوکی

اول ازلسا ونده سن قنلا یدک / نا مقامده نجه عدندا یدک

اول مقامدن نیشه کلدک بو ایله / هر درخی اندن نه کتوردک بیله

بونده نا کسب ایلدک بیلورمسن / بو قدر نسبه قانع اولورمسن

اوش بینه بوندن کوچرسن اول ایل / کی بیقین سرمایکی ورمه ییله

بو اوج اوده حال ندر بلسل کورک / اکا اله بوقل نغول قلسک کرک

کوربلو مرسک بلندن ال خبر / اول خبردن اش طوباش معتبر

ایشد امدی بر ازلده نا یدک / شیله کیم هیچ اکسوکی یوق بایدک

بوغدی تشویش و غصا اول زمان / رحتدن طبطلودی اول جهان

اکمادن بیاردی درلو بیش / ورمدن اولوردی جمله یومش

ییلمادن اکلنردی هر جواب / اشلادن یازلردی هر ثواب

هر مراد اشلامدن کالوردی / نادلرسا اولو کلمز اولوردی دک

کندودن چون حضرتا یو ایولدی اول / شیم ایدر مرد مبدم اول بولان اول

اول کیشی چون کندودن الدی خبر / اول خبردن اش طیلدی معتبر

کوردی کندو جسمنی بر شهر اولو / مرنکم عالمده وار اندە طولو

کفر و دین و فسق و طاعت خیر و شر / اشلمور بو شهر اچنده هر هنر

شهر اچنده مر اشوک ایتی مقبر / مر برسی برایشی طتمش عظیم

مر بری خشنوه راضی ایشنه / دجله امدی کندو کمدرا ایشنه

شهر اچنده وزدز ایلی تختکاه / مر بر ندر اوترر بر پادشاه

بنلر اکسی بر بر یسنه دش بلر / بر بر یسنک حکمنی بضمق دلر

هیچ بری برینه مطیع اولمز بولر / اندن اولو کوجکه چوکن خولر

[illegible] ایکی سلطان در اخر ای کیشی / شهر اچنده اشلدن مر بر اشی

کرچه بونده حق قوبدر بونلری / بونلر اوغر لیبک مر افسون لری

جمله لعضا بنلرک حکمنده در / کرچه کیم حق امر برله زنده در

ایشد امدی مر برنسک ادی نه / کم اراسنه بو سوزک داد نه

برینک ادی عقل در ای صفا / کم انکلا درزدی شرعی مصطفی

برینک ادی ندر نفس و هوی / هم عقل حکمنی اولرطتمز دوا

[illegible]زبوالرک مر برینک لشکری / بر بریسه و بوردز مردم چری

عقل اوربزر جان اچنده تختنی / جمع ادبزر لشکرک بیک تختنی

جسم ایچنده نفس تخت اورمش دورر   لشکرك مفسدلرندندر مشوش
بو ایکی لشکر دورر بزر صاف صاف   بر بریسیله قلورلر دم مصاف
وطنه ایدی آدی اول لشکرك   کور بولرده تنفسی در لشکرك
دون وکوندز تنفسله بیلسن   اشبو سوزدن کندوزوکی بیلسن
علم وغیرت طاعت وذکر وصفا   برکدیدر عقلك عهد ووفا
خلق وایمان وقناعت قاموسی   عقله برکنش بولورلر قاموسی
هم ریاضت هم کرم اخلاص لا   دوزلیدر عقلك دون کون بلا
هم محبت هم صفا هم طغریلق   عقلك بولرده بوقدر ایرلق
اشبولردر لشکری عقلك ای یار   بولرا بکزر دخی هر ناکه وار
وردورر نفسك دخی لشکرلری   ایدیم کیم کلدر اول لشکر اری
کبر وکینه فسق وانکار وریا   نفسله بونلر دکر عقلی صبا
بخل وزرق وخشم وجهل وهم حسد   دون وکون بونلر قلر نفسه مدد
هم کفر هم مکر وحیله هم غضب   نفسه بونلر یار اولیدر روز وشب
هم هوا هم فعل وفتنه هم نفاق   برکدیدر نفسله کی اتفاق
اشبولردر نفس ایسه یارسه   بونلا بکزر دخی ناوارسه
صحبتی دونکون بولورك نفسله   یعنی جنکلشکن دلر بر عقلا
جان ایچنده بو عقل دتمش مقام   لشکری برلا دورر ابدا مدام

یعنی جانی ملکی کیرک بونلر برا   کیم یارن اوده کلمیا اندا یوزا
دلوبن صحبته مشغول اولالوم   نفسی ترك ایدب حقا قول اولالوم
لوم اول ارن دیرلیلنی   کیم بولوز پادشاه برلیکنی
کبر وانکار وکمان ترك ایدلوم   کوکلمز ترجك لقا برکیدلوم
ترك ایدب حرص وحسد اولم صفا   اولورلر صحبتنا قیلالوم وفا
کیم برا دنیا دخی حضرت اولا   جمله دردلر خوشمز راحت اولا
قلرسا پادشاه برا یاری   هم کچرسا دنیاده دیرلك اری
انده جانمز آزاد اولا   دیرلکومز اولمسوز آباد اولا
ملکت ویره دکما سوزه   کم انوك وصفی حالی کلمز سوزه
بر کونشك تمثیل اشبو دنیا جا   یتمش انوك کیبی کونشل اوجدن اوجا
کله حوری قصور بزم وبراق   حلد وتاج وکمر تخت طراق
ویره برا الما یوز   دخی یوز بیك الجایه قلما یوز
کیم سینی کازلور برا   جانمز نشا قدرز کورکلی یوزه
ساغتره چلر پرده اچله   دیرلور رحمت استومزه ساچله
سوزه کر بو کاله پادشاه   عاشقیسك اول هو بیچون اورغل آه
دخی ناایدم سکا بندن لطیف   کر عاشقسك کر عالمسك کر عارف
سوزدن حالکی اکلا یسن   کلیو نسك آخر طکلا یسن

عاشقوک جانی فدی اول لمعه‌سیه | کم بو سوزی جان ایچندا ...
اکا الله بو دیرلکی اری او لا | بول ایچنده تاموسی غاری ...
ای خدایا اری دیرلک روزی قل | آری لرلر بیزه بیرلک روزی قل

داستان دوم از باب سوم

ای عقل دیر اولکی کندو زکه | کیم لوبنیه کزلو حال لر لوزکه
قول لرا استادوکن ویرر جلیب | ادکور هر کیم نیا قلسا طلب

من طلب شیئا وجد وجد

طالب اولغل کندو حالک بیلمکا | قانع اولما کون کونن اکسلما...
عاقل اولدورکیم بیله کندو حالنی | هر حال ایچره قومیا الدن یولنی
جاهل اولدورکیم دیمز ایش نیچه دور | شیله دیر کیم لندزا کا کیچه دور
اشبو سوزدن مقصودم بیرمح جواب | کم انی بلمکه بزا بولنی حجاب
ایشد امدی ایدیم مقصود ندر | اشبو سوز ایچره حکایت نیته در
ادمیوک عمری اوچ منزل دورر | دکمه بیر منزلده بیر محفل دورر
هر بیرینک بیر شکل احوال لری | بکزمز بیری بیرینه حال لری
حال دخی ایرقسی دیر صورت دخی | مینگ مقامده بو صورت قلمز باقی
نیچکم روزگار کچر بیلدین بیله | دونندر بو صورتی حالدن حال...
نیچه کیم دونر بو دوری روزگار | مینگ مقامده بو صورت دیمز قرار

...اوچ منزل دیدکوم اکلا ندر | عمر ایچنده وصف حالک نیچه دور
...غلان ویکت قجادر دیدکم | کندو عمرم قصسی دور بیدکوم
...بیرم بو تیغموی بلسزدنی | کم دکل بیماله تنکری حقی
...خوشن سرمایه دور بیلنلرا | وای انی حیفن یوی قولنلرا
...طه امدی ایدیم مقصود ندر (وصف صفت) | کیم نیچه حالدن حاله دونر صورت
...مقامن حال ندر بیلو ندر | هر بیرینک کونکلنه طولو ندر
...درک امدی ایشد اغلانلق حالن | تا اشی ایچنده کاجرور احوالن
...سله نیکن کیبش مینگ قیغو بیز | دنیایه کلدم بینه کیدم دمز
...مدرزانده اولمز اندیشه سی | دونه کیدر املقدر پیشه سی
...بیر بیرنو دنیاده نیچا چون | نه سویندر اچغا رحما چون
بلمز کیم دوست ندر دشمن ندر | نه بلمز کیم کفر ایله ایمان ندر
بلمز کندوزن نه ابر عجی | نه بلمز کیم نیچه دور حق بیرعی
...وزی باقیتوک عبرت دوتر | نه خوذلو کلمده اول حکمت بتر
...قلاغی تنکری عملن ایشدر | نه دلی الله اینمک ایشدر
...ادب وار نه حیا نه طاعتی | اوینماغا صوفی ایدر مرساعتی
...نسیلا انه سبن بیلمز ممیز | بو قمو اندیشه‌دن اول ایمین
...وبله کاچر جمله اغلنلق حالی | بو حال ایچنده قانی تنکری یولی

کچدی اغلنلق یوغو اولدی یکت   اولدی نا حالدرر [illegible]

یکلدک حالی کچر غفله تیلا   اوکی اوصی دون و کون عیش [illegible]

اندیشسی اولدرر کیم خوش کچا   دنیاده اورده دوتیا بیبیا الجا

آت بناو طون کیا عشرت سرا   بردناو ملک الا جوق مال درا

بانججلرده دون و کون سیران قله   بازنوب جلوا اورب جولان قله

دنیایه قایلیا خوش شاد اولا   هر بیرا عصا دنیادن برواد الا

قولغی سازلرا اونی طول مدام   کوکلی ییغو کورمیا کولا مدام

اغزی دنیا نعمتی بیبو طوره   دیلی دنیا سوزلرین دیبو طوره

شادلقده بسلیا کوزلا رنی   کورکلو یوزده کاچرا کوزلارنی

دنیاده مدنی کیم کوزی کوره   جهد اولدر کیم اکا الی ارا

بوندن ارتق اندیشسی یوقدرر   اشبو حالله نیچه دیرسکل جوقدرر

نه اولم اندیشسین بیر اول لشی   نه گناه دب ترک ایدر مکروه ایشی

اول یکتلک حالی دانی بیله در   اشبو سوزی کندو حالم سیلدر

ثانی الله بیرعی قانی صفا   قانی حالکیم خشنود اولا مصطفا

کچدی یکتلک دخی اولدی قجا   براشت اوک دخی حالی نجا

دکله ایدی اول قجالق حالنی   ایدیم بربر براشت احوالنی

توجلجی کیشی اولرتن ضعیف   کتدی قوت کتدی آت اولدی نحیف

[illegible] بق طاقتی   راحتدن دنیاده جوق زحمتی

[illegible] اعضا قلدا اشدن اولدی سست   قیدی اندن حرص و ساغنج اولدی جست

[illegible]ولنا بیدی عالی اوبا یدی   حرص انوک دنیای یودا یدی

[illegible]وزی طویماز عالی یودما غله   طول ساکز براوح طبرا غله

[illegible]دبیرن ایدورسم طکل ینن   عاقلیسک دیدکوم اکله ینن

[illegible]باغ و جفت شرکت صانو بزار   اوک اوصی درمدن ایکی دزار

[illegible]ون کون اغلی قزی اندیشسی   یاز و قیش غصه ملدر پیشسی

[illegible]ولکه وردز اندیشدن کاچمز   اولکه یوقدر غصه دن کوز آچمز

[illegible]حمله عمری شونوکیله خرج اولر   ارمدن صاغنجا برکون اولر

[illegible]ثانی طاعت قانی قل لق قانی حال   قلدی جمله او برخ و ملک و مال

[illegible]وجلق ملکی دخی اولدی فنا   نیجه درلو معصیت قلدی جنا

[illegible]ج لوزک کجدی عمر وردی بله   کون کجدی اول کروه کلمز اله

[illegible]حق سنی بوندن دنیا ویر یدی   عمرکی وار شیلی خرج ایتدی

[illegible]ولنا کلدی آخر قول لق قانی   دنیایه صرف ایلدک عقلی جانی

[illegible]شبو حاله برکون آخر عرض اولسر   نیجه اولد مده اودلو قالسر

[illegible]ر غصی شمدن ییمک کرک   بولکیدن یارغن ایتمک کرک

[illegible]ر کشی کیم اغلنلکن طایوده   کاجر اغلنلقن حق قابوده

انوکیله کنکول نه ایشی وار
تنکری خشنود همه رسول انی سورار

اول ایکیت کیم توبه‌یه کلمیش اولا
تنکری خاصلاری الن الغین اولا

طاعت ایچره کاچرا ایکیت کلن
حق یولینه بغلیا اصن اولن

اکا داکل بو سوزوم بیلکن
اول ولیلرا کا حرمت قیلکن

اول قچا کیم دنیایی الدن قودی
دنیا سوزلارن تمع دلدان قودی

طاعت و ذکر و حضوردر درلکی
پادشاها بیرکیدر بیر لکی

انوکیله دکول اشبو سوز مسر
یفنده طبرق اولسون یوزمسر

ان شاء الله کیم حلب سیزی دخی
بونلرا با غشلیا بیزی دخی

یوزی طبراق عاشقوک اولمسیه
کیم بو سوزی حال ایچندن دکلیا

دکلیوبن آرا یا کندو یولن
بولن ادب اکلیا کندو حالن

حالن آرب دعوسندن اوشنه
اوشنوبن حق یولنده دوشنه

ای خدایا طیرغا دوشنلری
رحمتکدن کنترکل بونلری

داستان سوم از باب سوم

پادشاه لطفن دیم دکله رسک
دکلیب سوز معنیسن اکله رسک

دکلیندر اکلین اشبو سوزک
کوزی کورندر سونلوکلو یوزک

کورمین قانده بردر خوب و زشت
بلمایانا چه دوزخدر چه بهشت

پس کیندر هم بلندر اکلین
اکلیندر اشبو ایشی طکلین

[…]رمکی بلمک بکا وردیسا حق
اوکوکی دیر کوزکاج بر طغرو بنق

[…]رکیم اول الله نلر قلمیش دورر
قدرتن الندن نلر کلمیش دورر

[…]صانعی صنعن کورب بلدی بلن
صنع ایچندن بولدی اکا یول بولن

[…]ل قدیم دور هیچ زوال یوقدر اکا
بر قلاغ اورر دکله نادرون سکا

[…]مرا نوک دوشلا رنا یوقدر اولم
فادخلوها خالدین اوقر علوم

[…]م انوک دوشلا رنا یوقدر فنا
جسمیون کلدی اولم یوقدر جنا

[…]بو سوزه کر طانق استار سک
ایدوین کر عشقیله دکله رسک

[…]ج تنسه دنیاده مولود دورر
بر کوزت بو سوزنه معنی کوستررر

[…]بربیرندن طوغب کلدی بونلر
دکمسنده بوجا دورلو معنی وار

[…]ونلرک شولدر بری اول قدم
کیم بو عالم یوغکن وردی عدم

[…]حله ورلق یوقلق ایچره عمر قدک
نه دون و کونزر نه غروب شرفدک

[…] یرو نه کوک نه چرخ فلک
نه تن نه جان نه انس ملک

[…]ل عدمده قاموسی پنها ندک
صانسن کیم طمغدق انغلاندک

[…]ن اشارت قلدی بر کز حق اکا
جملسی اولدی تمام اولدن صوکا

[…]طغری عالم اول ساعت ایمی بله
کورنو کلدی کوزلرا جسمی بله

[…]رش کرسی یرو کوک لوح قلم
اول عدمدن طغدی بو جمله علم

[…]چونکه طغدی عالم اولدی پیدا
انوک ازره کچدی نیجه روزکار

طغدی عالمدن دخی آدم بیان   عام وخاص جمله‌سی اولدی عیان
هم سعید هم شقی هم شریف   جمله صورت بغلدی زشت و لطیف
چونکه جمله اعضالر اولدی تمام   طوغدی آدمدن دخی نور کلوب کلام
هر بری اولمشکه وار آدی بیله   سوز اولوبن نفر بیرک کلدی دله
پس بو عالم قاموسی کیم خلق بیلر   ایو یاوز ناله دلده ایدرلر
اول عدمدن طغدی بیلک نه کمان   بی نشاندن کلدی بو جمله نشان
هم بو آدم عالم اغلیدر بسنه   اته آنا بیر کولدر بو تنه
انسی کوک آنسی یر ادمول   ایله اولنسا اغلی اولر عالمول
چونکه عالم اغلیدر آدم بیان   طغدی آدمدن دخی بو سوز عیان
انوکیله معلوم اولدی اش قمو   ایو یاوز خیر و شر لحق طمو
کالک ایمدی بونمز طنلوم حقا   کورلوم کسدر فنا کمدر بقا
کمدر اولیم اولسردر نه کمان   کمدر اولکیم قالسردر جاودان
کورلوم اول فانی اولن کم دور   کم بو ملک الموت اکا حاکم دور
هر بلالم کسدر اول باقی قلان   پادشاه درکاهینا لایق اولان
کلدک ایمدی تکرنک تقدیرنا   کیرلوم بر بو سوزک تقریرنا
کورلوم فانی ندر باقی ندر   دکله ایمدی کیم حکایت نیندر
اولکه عالم ایندو میدی حالنی   اول عدمدن طغدغی احوالنی

انو دلده بیلنر اسمی انوک   الا بر کورلوم ندر جسمی انوک
درت نشاندن حق انوک بنیادنی   ایلدی یی اوردی عالم آدنی
بیرسی طپردرر قایم مقام   بیرسی صودر انوک آتش مدام
بیرسی یلدر اسر دستور له   بیرسی اوددر منور نور له
هر بو درتدن حق بیزدی ذات وجود   کیم نمونه‌سنه اکا قلدی سجود
بیرسی انوک نباتدر کیم بیتر   بر کور اندن نیجه‌لر منصب دوتر
بیرسی حیواندرر مرکب اچون   کور نجه راحت ویرر اول دون و کون
بیرسی انساندرر اهل خطاب   بلدر کوندر بشارت هم عتاب
هم ملکدر بیرسی روحانیلر   حضرتا مشغول دررر دون کون بلر
شو درت نشانه ایندک حالنی   عرض قلدق دوستلرا احوالنی
مالک جسمده بونلر جان کبی   جانک صورت کبی درتنر تبی
جاندرر کیم صورتی قایم دوتر   نیجه کیم بولداش دررر دایم دوتر
ایمدی کالک بونلرک احوالنی   شرح ایدوبن ایدیالم حالنی
کورلوم تنفسدر باقی قلان   هم بوله‌لوم نایمش فانی اولان
هم بونلر دردی بله دمساز دررر   نیجه کم ورلنده دز بهمراز دررر
عالی دوتبری بونلر دردی بیله   ایو یاوز ناله وارلوردی بیله
لا بو بیرلک کرک ایدی لیسر   کورکه صانع بونلرا نا قیلسر

ایوسندن یاوزن سچمک کرک / مغزن الب قشرنی صچمق کرک
اول که مغزیدر باقی قالسر / اول که قشری در فانی اولسر
عالمی پاکدن کلن پاکدر بنا / عالمی خاکدن کلن خاکدر بنا
پس نبات اولوبایتی حیوان ایله / باقی قالسر ملک انسان ایله
دنیا یاری در نبات الیق کرک / هم دخی حیوان فنا اولمق کرک
لیک انسان و ملک اولما بسر / حضرت اهلی در فنا اولمایسر
اولکی شولدرکیم بو ملکدن کیدر / اول مقام وار دخی کور کیم ندر
حق دیدارن کورسه لر نه کان / ایچاق اچره قالسه لر جاودان
زیره نبلر حق نورندندر باقی / حق نوری فانیمی اولر ای اتقی
چونکه بلدک نیجه ایمش عالمی / ایمدی بر کل شرح ایدالم ادمی
کورلوم برادمک اصلی ندر / ایشد ایمدی ایدیم کیم نیجه درا
اصلی درت نسنه در اول ادمک / اشبو سوزی کندوزکن کور اوخی
صورت و نفسدر عقل جانیله / دردی بربرده بلک انسانک
دکمسنده بر خصیت وار درست / هر برنده بر خصیت وار درست
صورتی کوز آلت اولمش بنلرا / آلتی یوق کمسه نالتر یا شرا
نفسی کور کیم دنیادن نه داد الور / نفس ایچک تنده نالذت قلور
جانی کور کیم دیری دونر تنلری / اول سببدن پیرلیدر یونلری

عقلی کور نه ایی تدبیر دوردر / بیلدک اقلیم ازره خلق یوردر
نیجه کیم دنیاده وار دیرلکده در / دورلت دردی بله بیرلکده در
خوب و زشت و قهر و لطف و خیر و شر / بیرکب دردی بله کورلر بولر
الا بو بیرلک کرککیم ایسرلا / ایشد ایمدی ایدیم نیجه اولا
صورتیله نفس فانی اولسر / جانیله بو عقل باقی قالسر
صورتک نفسلی نباتدرلیم بیتر / حضرتا ارمز کیرو بوندن بیتر
عقل اصلی حیوانه بکزر عجبا / اولسر حیوان فنا بلکی بیان
الا جان انسان عقل اصل ملک / بنلر چون اورلیدر نه فلک
هوازلده واردی بو عقل و جان / تا ابد هم قالسرلر جاودان
بیله اولسا عقل جان اولمایسر / بر توی حضوردر فنا اولمایسر
بسله صورت وار دیرا ولکیم اولر / اصلی طپردرک کیرو طپرق اولر
نسه حضرت اهلنا بوقدر مات / انحق اچره بولرا دایم نجات
الله بلدک ادمیوک حالنی / هر بر اصلنک اکلدک احوالنی
ایمدی کورلوم هم نه در اول کلام / کیم دعادر ادمیلرده مدام
بلدخی هم اصلی درت نسنه دردر / ایشد ایمدی ایدیم کیم نادرر
بیرسی اوک نفس در قوت جان / بیری آواز درلیم اول جانه نشان
اول نفس آواز حرف معنی در / دکله ایمدی ایدیم کیم نیجه در

بیرسی حرفدر هم اول تندن کلور — بیرسی معنی اولر کاندن کلور

قنده کیم بیله رسا یخشولك بابی — دردی برلکده بیله بیل اون آل ای

کفر ایمان هر نکیم کالر دله — بیلکن سزده بولر دردی بیله

بیلکوبن سز تمام اولدوغ دم — ایشده انورك کوکلینه طلدوغ دم

اول ساعتده بندرك درینکلری — بوزلوبن طاغلر بر لك لرد

کیم وار عقلله جان او نا — انده وارن تنکری کونکل کیم ساو نا

کیمسه ایرلوبن تنده قالر — تنده قالن بلك یا بنده قالر

اول نفس آوازله اولر فنا — ایرق انده نه ذکر ورنه ثنا

حرفله معنی لور باقی قلر — جانله عقل وار رساقی اولر

یازلر حرف جان اچنده نقش اولر — معنی وارر کلی عقله لخش اولر

نیچه کیم عقلله جان ورلقده در — حرفله معنی بیله برلقده در

اول نفس آوازله اولر فنا — انتبی سزدن ساکه حالك اکلا

بش نبات حیوان انسان و ملك — ایکی باقیدرر اکسی هلاك

هم بو صورت نفسله هم عقل وجان — ایکی اولر اکسی قالور جاودان

بو نفس آواز و حرف معنی دقی — ایکی فانیدرر اکسی باقی

سوز تمام اولدی قنو شرحیله — باقی و فانی نمو کلدی دله

معلوم اولدی کیم بو جمله مخلوقات — جنسی اولر جانینا یوقدرر وفات

دار اخو نقل ایدر سا دیرن — جان حقا وارر اکرا اولر بدن

دیدن کیدنلرا اولدی دمك — بیلدی کلی فنا اولدی دمك

زیرا حضرت اهلنا یوقدر فنا — فادخلوها خالدین کلدی ثنا

اولن اولدر کیم بو اشی طیمدی — دنیاده حق دوستلر یتا اویمدی

صدق اولدر عاشقل اول دوستلرا — عشقدن اسرك اور ازلدن مستلرا

کم اولم یقدر بوله دانی کمان — حضرت اجره قالسرلر جاودان

ای خدایا طغرو بولدن ایرمغل — رحمتکدن سن بزی ایرمغل

داستان چهارم از باب سوم

ان اولکیم معنی استرد کلسون — دیدکوم سوز معنیسنی اکلسون

بو سارم معندن برنج جواب — دکلیا نولك جانینا بوریل ثواب

کله اندی ایدیلم جاندن خبر — هم بنا اکرو سکا سندن خبر

کیم بلهسن سنسنی هم ایرعی — هم بلهسن نیچه در حق بیرعی

اوله بلمز کندوزی بلمز حقی — اولکیسنولك آدنی حیوان اوقی

کندوزن بلمك اولو دولت اولر — کندویا کلمك اولو نعمت اولر

کوردلرسن کیم بلهسن حالکی — حال اچنده اکلیاسن بو کلی

الك سکا بلمك کرکیم جان ندر — جان اچنده کفرله ایمان ندر

جان دتامی کلدی بو جمله حالی — نخسه کلدی بوندن برلدك یولی

طغرو بول وار زنلرا مادر سبب   ازنوک ازماغی نیمش ای عجب
دغلی اقرار ایلکمک ندن   دوغمدن انکار ایلاتی ندن
اول که یاوز خوبی ترک ایتمز نچون   نیک اوکت ویراسن ایتمز نچون
اول کده صبح اوکت اکا حاجت دکل   قنده کیم بولنسا حق قیلر قبول
یا خود اول کیم کفر و ایمان بیله دور   که کلور ایمان که کفر بیله دور
بو قامو لسلرکه وار دور مختلف   نسبتدن بیله اولرای حریف
بو ایشی خالق می دور جمله بلن   یونجسه بو مخلوق می دور بو بیله
ایشی بلک روا دور قامو یا   اشربلک بی التمیالر طامو یا
یا کشی بو ایشلری بلمک کرک   یا بلمدن ایشدب المق کرک
وای انی کیم کندو ایشن بلمیا   یا بلمدن ایشدوبن المیا
جاهل اولدر لیم دنیاده هیچ شک نرین   حق بره لنترمسون انوک یوزرین
ایدی بو کرلوم کلوک بو ایش ندن   خلق ایچنده بو قمو تشویش ندن
مشکلی بوندر اکر اکله رسکل   ایدون کر عشقله دکله رسکل
دکله ایدی ایدیم حاندن خبر   بو خبر اشتیاسن معتبر
اولازلدن اوچ کروه کلدی بو جان   دکلسنده بیله کلدی بو نشان
بیرسی دولت دنا کلمش دورر   بیرسی محنتله قلمش دورر
بیرسنده دولت و محنت بیله   اول سبیدن دندرر حالدن حاله

اول که دولت دوتا کلدی دنیا بر   دولتدن هرکز اول ایرلمیا
زیره کیم حق ایله قلمش دور انی   رحمتا یولداش اولب کلدی جانی
اول که محنتله کلمش دورر   محنت ایچنده ابد قلمش دورر
هم انوک ازره درجی حکم اله   ایله امر ایتدی اکا اول پادشاه
شکر دندر بونلرا بو ایش تحو   بونلا رکله بار بور اوچ طموق
…ول بری کیم اکسندن نحش وار   اولدرر کم کیم کورسا او بیر
دولت ایتسا او بو رسا اول کشی   دولتا دکشوررلور جمله ایشی
محنت اهلینا او برسا خوش عیان   قلدی اول محنتله بیلو بیان
…ن اکا مرشد کرک یول کسترا   کم انکلا حق یولن طغروق ورا
مرشدی اولمازسا ور ما یس   یولده قلدی منزله ارمایسر
…مدی کل سن اردکل نیر یو لکی   یول ایچنده قلیاسن حالکی
…بونلرک قمسنک … لنده سن   دوندکون یولداش اولب یولنده سن
…ایشی بلمازسکل نسنه دکول   بلمدن بلدوم دماکل ای فضول
…دوپاسن دولتی کلدم دو تا   خود دکل طغری بو سوز قنداو تا
…که دولت دوتا کلدی دنیا یه   کم دورر اول اولیادر اولیا
…بولر هیچ محنتا دشمایسر   نیتکیم قرآن بزا ویرر خبر

…الله تعالی الا ان اولیاء الله لا خوف علیهم ولا هم یحزنون

تحسین کرا ایدورسکل محنتیله
یولداشی اولب کلام اولدک بیله

بودغی کچما بسو طغرو دکل
یکلشی بیته تلر کسه بولسه

محنتی دونیا کلن کافر دورور
غول نفاق اهلی قرا ملر دورور

کم بولر هیچ جنتا کرما بیسر
پادشاه دیداری کرما بیسر

معنی بو سوز معلوم دورور قرآنیدا
آیتین ایدایدم کلمز دلکا

قوله تعالی ختم علی قلوبهم وعلی سمعهم وعلی ابصارهم الآیه

قلدی بوکز اول بیری بولکل کم اولت
اولنیدور رحانسا اولر ایک یولت

دولت و محنت بله جاننی بیله
قار شبدور خیر و شر ثانی بیله

کی عمل اشلرسا ایرور دولتا
یا وزا بشی التر ای محنتا

اولکشی بس کندو فعلندن بولر
خیر و شر انسانه دکی قرشی کلور

بو مقام دور منزلک بلکل عیان
کر بودور خود دورلکوک بل لو بیان

صدق و طاعت دولتا التر یری
نفس دون کون محنتا التر یری

دولت اهلی حق رضاسن ایدرور
محنت اهلی کندو دنیا ایدرور

اورندا عقلک حاکم دور استکا
ایو یا وز کرنو دورور عقلکا

هم بلرسن دولت اهلی یولنی
هم کورورسن محنت اهلی حالنی

کتفسن کیم سن قلورسن اختیار
صحبتده دون کون اولرسکل ای یار

انوکیله وارسرسن حضرتا
دولتی قوب مایل الما محنتا

[illegible]حسنه کر بلدک جوک ینمارسا
تعسوک اولوکده سزک دنمارسا

[illegible]دوت الو لوایا کلبنی ضد قله
کیم بولر التاسنی اول منزلک

مقصودک الله بوله سن بی کمان
رحمت اجنده قلاسن جاودان

[illegible]وزی طرق عاشقوک اول کسیه
کیم بو سوزی جان اچندا دکلیا

کاله نی درلکی اول تمام
کم بوله رحمت اونک اول مقام

[illegible]ی چلپسن روزی قل قوله لار کا
اولدکمز خوبی تمشولله رکا

داستان پنجم از باب سوم

[illegible]حیله بک رحمن ذکر ایدلوم
وردکی نعمتلرا شکر ایدلوم

[illegible]دریغ کوکدن انادور رحمتی
بی حساب یردن بتادور نعمتی

جمله دور بو نعمتی اول بیستور
جمله خلق یدو دورو بیستور

[illegible]مصورتن جمله دورلو اعضالرن
هر برینک نیجه نعمت بخشوار

[illegible]عا خوشلار و تلری خون ایلدی
کوزی کورملو یوزلرینی طوبلدی

[illegible]نره کوز نیجه نعمت بیدر
کوردم ماغه نیجه لذت طاددر

[illegible]لی لوکیم نلرلر لو دورر
الناب لیم تلر بیرلو دورر

[illegible]لی برکوز نه اشلر دوردر
دولتی بر کوز نه حلم یوردر

[illegible]مفسرن نه دعا اغزلو کا
لمسه انولک وصفنی نیجه اوکا

[illegible]بوزیکل نیجه نعمت دنیده
لیم بیردی پادشاه کلدی اده

گربها ورسک کلر جمله آلـه
دنیاده اوچ درلو نسنه وردرر
بونلر کلك بولنر نا استسه
اول بها آلتون کومش پولدرر
الا کمسه کیم دلر کومر آلـه
صاتوسی بولك صوغندر یا تره
اکجه ورسا چوق نسانه بولنر
اکجه داخی کومرالی یق دکول
کومر آلتون لرکی لایق اولا
کومری برطشت اچنده دیکلر
کومر آلتون بهاشو وقت اولور
یاترازو یاتو یالر کی هرکی
ناکه کندو قیمتینی آلمیا
صاتشی بویله درر اول کوهرک
بوشلردر کیم برا خال کسترر
ایدیک کل بومعنی اردا بلوم
اولکه دیدم بولله آلتون کش

بشدامدی ایدیم کیم نا بیلله
مانو نسنایه بها بنلو وردر
بونلر کلك التر فقر بر قسمتر
دنیاده نعمت بوك راغول درر
بیلسون کیم بو لمه کلر الـه
بولحن لایق اولیسر کومره
دنیا اچره درلو نعمت آلتون
زیره کومر اچی قلمز قبول
لم ای الق بها بایق او لا
آلتون اول کومر ازره دو کلر
لم کومر آلتون اچنده غرق اولور
دونه آلتون برله الی شترکر
بیچه چوق آلتون ورسك كلمه
اکلیاسن خود ورسیا جوهری
اللهاورتقلما يول کستر
کندوزو مزده ناوار استایلو
برکرالم برده آنلر نا عجل

کومری براستیالوم بو لدلوم
اول که نعمتلر کلراکلی ندر
بول دلکدر نم کنسن تندر عیان
اول قمو نعمت که دیدمدی سکا
اول کومر جان مقصودیدر ای حبیب
رپاسن مقصودا بو دیلله
بیلله دنیادرر الا کلن
... دخی اول مقصودا ارسر الی
... عمل قلسا اکا اچتی کلی
... ال مقصود الا کرما بسر
... جان کرکدر جان کرکدر جان کرك
... جان ترك خوج اولیجه مطلقا
... ن دخی شبله کرکدر بی شمار
... جانیله بقامی آلسنه
... سنه سور معنسی دکلدی تمام
... الیسك نسنه غرض ایله مسكل
... نسنه ی وررنول خضرتا

نایله کالر الا بو بیله لوم
ایشدامدی کیم حکایت نیتدر
اول قزل آلتون بلوك جاندر بیان
یعنی اچو نعتیدر نفسکا
آچ قله عل اشبو سوزدن ال نصیب
بیلسکم کومر النمر پو لله
زیره لیم ازنسنه وربله کلن
کورنورکیم ناقدرتن حالی
بیلسکم ایچه جهان ملکن آلور
حق دیدارن تن لری کورما بسر
اوشنون هرکیمکه سلطان کرك
بللو بیلوك کمسه ارمز اول حقا
پادشاه درکاهنا اوله نثار
بلکا اچنده انده برجان بولنه
بلیجون خود نه غم وار والسلام
علم وجان وطاعتوم واز دیمکلی
دکد جان لایق می اولر حقا

خوش مکر نفس ایلیب رحمت قیلا | قوللرینک طاعتنا رغبت قیلا

محسن تاور بزده عرض ایله یسی | نه دلومز وار ایی سیلا یسی

عاشقوک عرض ایدیسی شناسی یوق | بیچلم اشتار یسل الدوکی چوق

حق مکر الیسو کمز کندو دوره | محسن کندو حالمزاه مای بیزه

ای قموغ بیچاره نه تریا دورسن | بوقموغ بیچاره نه تریا دورسن

داستان ششم از باب سوم

کی مراد در دنیده اوچ درلو حال | کیم طفیلی در انوک بو ملک مال

دنیا ملکی اول اشه نسبت دکل | دکمه حبانه اول عطا قسمت دکل

شکردن بخشایش و خلعت در اول | بیلک انی کی اولو خصلت در اول

هر کمه وردی چلیب اول خصلتی | بللو اندن صوری جمله محنتی

بو قدر انکلا بلمسا نوک ایشی | یار حیسی حق ارندر بولدشی

سودوکینه وردی حق اول دولتی | دکلر قندا بولنر اول خلعتی

زوری قلبون حق انی کرجل لرا | کیمه وردی حق انی کرجل ارا

ایشد اول خصلتی کورنید کن | کیم بلاسن بو اشی تجید کن

نادر اول کیم دکمه حبانه ورمدی | دکمه تخصک الی اکا ارمدی

اول اول کیم نفسی اکا قول او لا | تاکه نفسه حکم اودرسا اول او لا

هر بر اشده قادر او لا نفسنه | نفسی مرکب ایلیب ازره بینه

محکوم اوله نفس اکا نیله رسا | دکله بو حقدن نکم سویله رسا

[illegible]یا هیچ نفسنک حکم اتماکی | نفس اکا قول اولا اول نفسل بکی

[illegible]وکلدن کیشه طوتا لمسیا | نادلندن بیهوده سز سویلیا

قاطع قیلا کزن کرودکی یرا | نی غلط صونا الی اردکی یرا

[illegible]واشدن ارینوبن پاک او لا | حق یولنده دوشوبن خاک او لا

[illegible] اشی اشله میا کیم اوده کلا | اول سبیدن بیری یاذن اوده او لا

[illegible]کد نفسی بوبله در اول شاد او لا | جمله درلو قیغودن ازاد او لا

[illegible]کد نفسی محکوم اولدی کندو یا | بیلوک انی اولیا در اولیا

[illegible]رتسی و قیغوسی یقدر انولک | لایق اولدی حضرتنا مولی نوک

[illegible]ند ایدی اول اکنجی خصلتی | دوزی قلبون دوستلرا اول خلعتی

[illegible]رکیا ورر و یسا حق اول درلکی | اول کشیدن صوری جمله شرلکی

[illegible]ول در اول درلک که نفسدن بتان | قاموذن یک اوله اول سوزن طتان

[illegible]ندور سا پندن بکله یسلر | تاکه درسا دیدکن اشلا یسلر

[illegible]او اهلی محکوم اوله کندو یا | اول نکم درسا بولر اکا او یا

[illegible]سه کیم اهلینی بوله دوندر ره | بیرنکوک اهلی اکا باش اندره

[illegible]بره حق تراندره یا داعش دورر | دشمز دشمنز ایتمسن دورر

[illegible]دی نوک اغلنی دشنا ندرر | کرچاکیم یورکینوک قاندرر

قال الله تعالی ان من ازواجکم واولادکم عدوا لکم فاحذروهم

کمسه کیم دشمانتی قول ایلیا … جان اچیده حق اکا یول اییب
ایشدامدی اول اجنبی‌سن دقی … شول دورکیم قوبیا دشمن اولی
منکرو کافردن اول قایرمیا … اکا قرشو مدعی دم اورمیا
قامو برده بکلیا الله انی … ای خوشا بو خلق اولک جان
کرسلان کوجهود کبر نصران … کیم بقب کورورسا وابان
هیچ خلق اکا الم دکورمیا … حلم ادب کمسه اکا یولسرمیا
جمله خلق اندن یکا ایور اوله … قامولاری اولدخی ساوار اولا
دولت اوله بتمس ایکی ملتا … دنیا انی سونلر محبتا
ایرشرسا ایر یوزی خلقیله … قاموسن قول ایلیا خلقیله
ایدی بلو بلدکزمی بو اشی … نا بیبدن بوبله اولور اول کشی
کیم قول اولور جلکسی انی کورن … مدعی لق دن کچر اکا ایرن
چونکه بصدی قولادبوی نفسنی … کندویه دندردی جمله اهلنی
قامو عالم قولرور اول کمسیا … کیم دورکم اکا قرشو سبلیا
بوبله اولان کمسنه دولتلو در … منصب و بخشایش و خلعتلو در
روزی قلسون دوستلرا ای جلب … عاشقکل اولسون دعاسی مستجاب

داستان نفقه ارباب سوم

(ب)اردی بر پادشاه اشبو زمان … دینده اولمشدی حکمی روان
(ق)ولمشدی بر یورتنی آباد له … دزمشدی خلق عدل داد له
(ب)یدی اقلیم خلقنا محکوم دک … ناکه درسا خلق اکا محکومدی
(ح)کم بحلو عمری اوزون سال جوق … عقلی کامل کوکلی اچق قرنی طوق
(ب)وغ اندیشه قنو کمبسدی … کوکلی اچره بر هوس بتمشدی
(ط)الب اولدی اول هوس یولنه اکا … ایشدا اشبو حکمی بتغل طکا
(ب)یلدی برا اولو باغچا ایلیا … یدی اقلیم خلقن انده طیلیا
(د)ینده ناوارسا انده اوله … صرکه نا اسا رسا انده بوله
(ب)و باوراجی طتلو ناکه وار … باغچه اچنده بوله اول نامدار
(چ)ونکه سلطان اشبو سوزی سیلدی … بو اشی ازره وردی کوکل بیلدی
(ب)وتدی بکلرنی طاپو سنا … سیلدی بو سوزلری قامو سنا
بکلرا ایتدی محکوم تا دیرسکل … اشلیا ور بیجه حکم ایدا رسکل
[ح]اصل ایلیب قنلدلر … ارته اولدی طردلر انلندلر
(ی)وردی سلطان نقو بکلر سلا … بیدلردی طازک بیدکلو سلا
بکلر و لشکر قمو سلطان بله … بر بجا کون یوردی سیرا سله
یوردلر صولر اقر بر صحرده … کلدلرا کلندلر اول آر ده
نقدلر اول صحری باکندلر … امرقلدی سلطان انده بندلر

ایتدی بو یر باغچه‌لیق درر
بونده باغچه اولماغی لایق تورر

بکلر ایتدی دیدوکک اشلایلوم
بو یرده سل بیغا یشلا یلوم

سلطان ایدر کتورک معمارلری
کیم بولر یاپالور دیوارلری

نیچه معمار اولکون انده کلدلر
نیچه یوز بیل اقچه بیشین الدلر

ارغادچون کیشی کتدی یوللرا
بو خبر یایلدی جمله اللرا

قوق بیل ارغد جمع الوبن کلدلر
بولجه یوز بیل اقچه بیشین الدلر

بیدی بیلده بیدلر دیوار ب
درت یکادن قودلر یوللار ب

شاه بیردی باغچه وانلر کلدلر
هر بیرسی بر یکا شین الدلر

قزمغا بشله دلر درت یاکدین
دونوکون اشله دلر هی طرفین

بغچی باشدن باشا دوزتدلر
ارقلرن خوش ترتیبن اوزدلر

دربوییسی دکودلر اول بغچده
نیچه ایدم وصفی [illegible] آده

نیچه نعمت کیم جهانده وار ایسا
بر یوزنده هر نکم بیتار ایسا

بتدی انده جمله‌سی اولدی تمام
صانسن کیم اجنی اولدی انده مقام

پادشاه کوردی بکندی اولدی شاد
ویلدی کیم چیقرا دنیاده آد

چون کورسل خوش کوردی اول اما
پس بیردی بیدلر کوشک و سرا

کندوچون طرمغا بیر ایلدی
طردی انده قشلدی یایلدی

کیشی صلدی هر جوره یوللرا
ایتدی وارک معلوم ایدک اللرا

ایلدک قلیم خلقنی دعوت قلولک
کلیانی کلسونن الب کلوک

اکجلد بو عشدن بیلر
نیچه کیم دنیا طراتویله بیلر

ونکه بو سوزی اشتدی خلق واری
کلدی جمله بایلری محتوللری

ن اشت اول بغچده بیتن یمشی
هر برنده خاصیت نیجا یمشی

کیم عقلن ازدردی کیشنولک
کیم جغردی عهده سندن ایشولک

می والو ایلردی بیلنی
کیم کرکجک قرویدوکسن انی

می خلقک نور وردی کوزنا
کیم بقیدی کورکلولرک یوزنا

مسی کوزنوری الوردی
کیم که برسا تاپتا اولوردی

مسی کوکللری قیلردی شاد
ایلردی خلقی قیغودن ازاد

می بیبان دشردی قورنیا
هر که برسا بیرغوردی قیغو یا

می خلقک زهر بیردی دیرلکنی
بیانوک منم ازردی ازلکنی

منی بیان کتنی اولوردی
باغچه وانلر قاسین بیلوردی

شا شودی بغچه وانلر کلدلر
پادشاهدن امر و دستور الدلر

ندی بشلک خلق کیرک باغچیا
کوسترک کیم ناکفارت وار نیا

هر بیش خاصیتن ایدک عیان
قنقسندن کیم کرک بیسون بیان

راولرسا المسا کیم یا کلا
بلمیانی نفسنی اولا بیکلا

باشع ایده یوز بیشلرا
شول سنت ترباق اجورك بلرا

کیم هلاک اولمایلر کیم شاد دن   خوش سلامت یوریالر دتیدنیا
اول که تریاق اچنوم دیر قوک انی   اولور یسا بو بینا کندی تنی
چونکه دستور اولدی جمله بلنجوان   بر بلک خلق الب کلدی روان
تاکه شاه ایندیسا ایتدی بونلر   بیچک هر بریسن کوستردلر
سم دخی اکلتدیلر تریاق اون   ایتدیلر کیم ایچاساتی بزون
چونکه سنردکدی تمام اولدی صلا   اول ایشدن هر بریکی الدی آلا
ایشدامدی خلق ایشن کیم ننه دنلر   تنجیا یچا کلوبن کتدلر
بونلر اول کون اوج کروه اولدیسو   کیم بولارا منتظر ایچنی طمو
خوش بیدیلر باغچنک یمشنی   دکله ایدی هر بریسنک ایشنی
بر کروهی شول عشرن بیدیلر   کیم بینلر تو ایو دز بیدیلر
سونما دیلر ایروغنا نا یسا   بیمدیلر یاوز اکر ... یاسا
خوش سلامت چقدیلر اول تنجیدن   این اولب جمله درلو بلادن
بر کروهی ایوسنی بیرکسن   یاوزن بیدی یمازم ویرکسن
بلدکم یاوزنسن دندی کرو   تریاق اچدی دردنا اولدی دارو
اولدخی صاغ چقدی کندی یولنا   خوش سلامت واردی کندی ایلنا
بر کروهی بیدی ناکردی یسا   بیردی ... هر نیا اردی یسا
چون زیان ایتدی بلهرا بیدوکی   طبرغا دشدی تنو کندی اکی

باغچه وان لوجون بواشی بلدیلر   هر بریسی تریاق الب کلدیلر
ایندلر الکا چوک بوشتر بتی   کیدر کل کندوز کزدن زحمتی
اویادیلر بونلر ان ایدنا   اول سحره جلسی الدی فنا
مرکر ناشله رسانی بلور   کمرناله یق اسا اله اولور
ای خدایا روزی قل قل لرکا   کیم سکا اله یق یولی طفرق وتا
بومثل دیرکیم برا نوز کستروز   جانمز بسلانیسی روز کستروز
بومثل دن براوکت الای کنتی   حاضرین کوریندر زاول جنسی
سلطان اولدرکیم بیزیوی عالمی   عالم ایچنده وردیدی آدمی
بکلر اول خاصلر درکیم حقلا   دون وکون ایرلمادن اولر بله
تاکه حق اشله رشا دربونلرا   غافلسنک توکلوکی دربونلرا
باغچه بو دنیا درکیم انیلدی   انکیلا جمله خلقی طولدی
باغچه وانلر اشبو مرشدلر دورز   کیم بو خلقا ایو یاوز کستررز
دلکیم ایندم باغچنک یمشلری   ایو یاوز جمله دنیا اشکری
توبه اول تریاقه بکزر بیلنا   کیم چلبدن صحت ایرز ویلنا
اول قوم کیم کردلردن تنجیا   دنیا خلقی درکه کردی دنیا
پادشاه حکمی کتردی بولری   کیم بلوره تقدیرینک خولری
دیرن بکادن طلب طلب کلدروان   دکمه طلبی بشلدی بر نیجوان

ایو یاوز هر بریم کلدی ادا … جملسین کستردلر بو دنیاده
چونکه خیر و شر بلندی صلدلر … سنا ایشت بو خلق کیم ناقلدلر
اوچ گروه اولدی جهنده خاص و عام … هر بریسن دیرلکن و کله تمام
کیم جهانده نیلدیلر نتدیلر … هر بریسی نیجه کا لوب لتدیلر
بر گروهی طتدیلر ایشتدوکنی … حق یولن تا بغلدی اصرا کین
صونما دیلر دنیده یاوز ایشا … ذکر و طاعت بولنرا اولدی ییشا
نه جرم خوش وردلر اول حضرتا … هر بریسل حاب اردک رحمتا
بر گروهی بیلدیلر حق یولن … نفسنی یکا مدی اولدی بو لین
بیلدیلر کیم خوش دکل ترک ایدلر … توبه قیلب مرشدا الن طتدیلر
پادشاه هم بیرلنادی بولرک … دنیدن ثلر دخی جمدی ارک
برگروهی ایو یاوز بیادی … دنیاده ایشلک مدکل اش قومدی
یاوز ایشدن حاصل الدی گناه … نجان اولسا ایشا پیشمان پادشا
دنیای نیدوکنی بیلر نسو … نم بلرکم وزدور اچوق طو
ایلغوکن تو بیا کلمز بولر … اولولرا کوردی المز بولر
طامو او دیبا بولرله یق دورر … هیچ کما ایشز اشبو سنز یابق درر
ای یارنلر کیمکه عقلی بیارسا … هرکه عملی کندویا اویارسا
اشبو سوزدا فایده بغلایه اولسه … کیم بلوردی نیجه پیشس طغری یولن

عاشق ایدر طغری یولی وارانا … طپرغ اولسون یوزمز اولارانا
تا بولردن بر دعا ایره مکر … کیم قلا رحمان بزا رحمت نظر
اول نظردن حق بزی ایرمسون … کندو کندو طلعتندن ازمسون

داستان هشتم از باب سوم

خوشدرر کندو حالن بلسا کشی … معلوم اولسا کندویا کندو اشی
واقف اولسا جمله ایشی اکلسا … عارف اولسا اشبو سوزی دکلسا
بلسه بو سوز معنیسن قندن کلور … اصلی نیمش قنق معدندن کلور
دکلماکوک دیلکی بلمک دورر … بلماکوک کندوزنا کلمک دورر
معنیسین بلمک دلرسک بو سوزک … اوکولی در کندوزو کا اچ کوزک
نور جهانده بو برا دلمش لری … بق اکا عبرت کترا ای یولارک
هرکه کوردک نسندن عبرت طوتا … کوکلی اجره قینیا حکمت بتا
ایشدامدی معنا ایرغا جواب … دکلیانوک جانینا بوز بیک ثواب
جان قلاغی ایشدر معنی سوزین … جان کوزی کورا بلور معنی یوزین
نفس درر بو معنی طیدر میان … کوکلی حق عشقنا اویدر میان
ای خدایا روزی قلغل تا مدام … کیم قیا نفسی ده بلکن عشقنا اویا
کلدک بزی سوزمز سویله یلوم … بو سوزی قنجا ورز صوبله یلوم
اوچ مقامدادر بو سوزک منزلی … هر بری بر شکل درر محفلی

دگمه بر منزلده بر یوز کوستورور
اوّلی کوکلدر کیم کزلو دور
تیلمادن سوز کوکلده ور دورور
اوقنر اندن کلور هردم دلا
کر کوکلده المسا بنیاد اکا
هر ایکنجی منزلی بو دل دورور
سوز کوکلدن چون قیو دله کلور
دلدرر معلوم قلان اشبو سوزکی
دل دورور کیم کشینک احوالینی
معنی کر دل بیان ایله مسا
پس اوچنجی منزل اولدر کیم اینر
یازلر انده کوکل دفترنا
نور سیله کوکلی ایدن طنر
اشبو اوچ منزلده در سر محفلی
که طوغر بو صورتا درلک دورور
سوزله طندی طوتن لر اعتبار
سوز کنشدر معنی تکری نوری

دگمه سنده بر شکل معنی دورور
جمله سوزکه اصل انده یزلو دور
کوکل ایچره یازلو دفتر دورور
کیم جهانده خیر و شر معلوم اولا
اولمیایدی بو کوکل استاد اکا
دل دخی بر کور نجا منزل دورور
خلق اکودی جمله بو دلدن الور
دل اقدی درت کتابن دیوزرکی
معلوم ایلر جمله خلقه حالنی
کیم بلیدی سوزی دل تیله مسا
ایشدانک کوکلی ایچنده قینر
حاضر اولر تخت کرك اولسا بنا
اول سبیدن بجا حکمت لر چتر
که کوکل ملکن دزادر که دلی
که انرانده کوکل ملکن بزر
سوزله اولدی اولانلر اختیار
انوکیچون خوش طوتر کوکل لری

اول کونش بو جان کوکلده هی دونر
اشبو اغز شرقنا کلور طوغر
اشبو صحبت ملکنا تاب برغور
بو اوار منزل کاهندن سیر ادر
یینه جوزیب کلر بردم دقی
کندو نقشن اوقین اولر حریف
کندو نقشن بلمیان بلق بیان
کندوزن بیلندر اول حقی بیلن
کندوزندن کندو علمن بیلنا
عاشق اول کندوزنی بیلنلرا
کیم بلا که طبرغی اکسیر اولور
ای خداوندا کریم کارساز

که طوغر بزا کرینرکه ایتر
بو نفس بر جینا سیر ایدب اغان
پس بو قولق نقربندن اویا غر
بر کزنت قندن کلور قنجا کدر
اشبو نقشی کندوزکن کور اوقی
کندو حالن اکلیان اولر ظریف
اولدرر بو معنیدن محروم قلان
کندو یا کالندر اول حقی بولن
برده کوکده تاکه ورسا بیلنا
طپراغ ایله یوزلی سن انلرا
هر نیا ایرارسا کوهر قلور
ارمه بیزی اول اشکدن عیش و باز

داستان نهم از باب سوم

دکله ایدی ایدیم بر برنج خبر
بو خبردن بر نصیحت السن
تانیا وجه در حال اکلمق
کندو حالن بلمیان حیوان دورر

کرجانکده وارسا عشقدا اثر
اکا باقب کندو حالن بیلسن
حالنی بلمکدر احوال اکلمق
کرنجا کیم صورتی انسان دورر

ایشتمدی ایدیم خلق حالینی　　کیم تقبل اکلا یشین احوالینی
روح بیلک در نا که خلقه اردنیم　　هر بیری بیر ابتلا کلدیکه ادا
دکه بر بولک اتسلوکی الوان دور　　جمله سی بو دنیاده مهمان دورور
الناسی دور نا که قازندی بیسا　　ایر سیندور نا یه اوزندی بیسا
کلدوک امدی بو بولاری ایدلوم　　هر بیر نینک درلکین بشرح ایدلوم
درلکیندین معلوم اولا حاللاری　　دکله امدی نیچه دور احواللاری
بونلرنینک بر بولکی یاوز خولق　　ایچی طاشی زهرلا قتنم طولق
ناطز آتمک بیلر اول ناقتسلیق　　طامرنده بو قدر هیچ طغرلق
نیچه کیم ایلک ایدا سن سن اکا　　ایلقوت یاوزلق ایده اول سنکا
سن اکا دوستلق حالن ایراسن　　اول سنکا دشمنلق ایده کورسن
سن انی دوست ... کورسن دشمنکنی　　اول یتا قورسکا اوله دکن
شوکه بکزرکه اشتسن بیلنی　　ایسداسن قیل ایچنده ایت
دوستینی اور معا قصد ایده اول　　زخم اوره فی الحال اگر بولرسا یول
ایلکا یاوزلق اتمکدر ایشی　　یوق سیاق دور حقیقت اول کشی
اول بیری بولک دخی ایشد نچا　　مرتبیله بو بلک انده یوق جا
ایلک ایدا بولر ایلک ایدر　　کوچی ینکجا بولا طغرو کیدر
دوستنه دوست دشمنا دشمن دورر　　دوستی دوست و دشمنی دشمن بیلور

کیم اکا ایلک ایدرسا اول یتا　　ایلوک ایلر هم اوزوک ایلوکنا
هرکه یاوزلق ایدرسا اول یمان　　قیلور ایلقوت یوز بیلور بیان
هرکیسی کندو حالنده طوتر　　هر مشایخی کندو حالنده صنار
اول کشی مؤمن دور بلور بلوک　　عزتا لایق دور عزت قلوک
ایشد اول اوجنجی بولک درلکن　　بر تفرج ایت بیلهزک اولکن
کیم بولر رحمت دور فاتق لرا　　هم یارن نعمتا ایره طاموغ لرا
بونلرا دیدور دور جمله جهان　　نا کدورسا آشکار او نهان
جمله خلقک درلکن بیلور بولر　　نیچه کیم فسق و فساد چرکن خولر
کوره ورکن جمله چرکن خولری　　ایلدیکن خوش طترلر بولری
اول کشیلر کونشا بکزر اولور　　نور بیله دنیای ایدک قلور
طوغه کالر جمله عالم استنا　　تختو بیرور دشمنینا دوستنا
یا دخی شول یل کبی کیم ویدزری　　چون اسر تازه قلور جمله یوزی
چرکن و کوچک قسو بیرور اکا　　منبع بیرری کیسی بر بقسکا
یا دخی شول صو کبی دور حکمی　　کیم بتورور جمله درلوک نعمتی
کیم بونلر کیم اوزدز الور کیم چر　　جملینا مقصودن ویرر کیجر
هم دخی شول یر کبی ساکن لکی　　قاموله راور دور مسکین لکی
نفرکینا اشلا رسا اول کونترر　　کیم یتورو کیم یوریر کیم اوتورور

شکرینکا خاص قیل لار بیر ریش بولار | کیم بولار دنیا وزلغا ایلک اولار
سن بولورده قنقیسی سن ای صفی | قنقیسی توک بولینا قیلدک وفا
کور بولورده بولدشوک قنقی سیدر | سندکی خو قنقی سنوک خوی سیدر
انوکیله وارسو سنین کوزک اچ | تو مشافق درلکن مومینه کچ
کیم اراسن اول ارنلر بو لینا | اول مقامده دکمه جانمی بولینا
یوزی طرق عاشقل اولسمیا | کیم بو سوزی جان اچیدن دکلیا
جانی کوکلی اشبو سوزدن واداالا | معنی اچره اول کشی استاد اولا
کوز تو موءمن اولوزر کیم تعنیبا | بر بیجک صدقله صدق دنیا
ای خدا با رحمتنک قیل لار کا | لایق ابلا عاقبت دیدار کا

داستان دهم از باب سوم

کوکلا کلدی بیا بر وصف حال | کیم بزا بو سوز جواب در هم سوال
معلوم ایلر هر مقامک حالینی | کوسترر هم بول اری احوالینی
دولت یولداش بغا اولر کشی | باشه نیله ایلدر هر بر ایشی
هر مقامده نیلیب نتمک کرک | بول اری بولده بجا کیمک کرک
اشبو سوز ایدی وزر دکلا یا | دکلیب سوز معنیین اکلا ینا
ایندامدی حال ندر درلک ندر | هر مقام اچنده سرورلک ندر
کوربو ملکی نیچه درزدی اولا الاه | نیچه تودی هر مقامده پادشاه

کیم انو کله اول مقام آراسته دور | پادشاهی اولبن ملک باشنده دور
دنیده اوچ تخت بیردی اول جلیل | کیم بوله را بو قدرر اولمق دلیل
کر اولورسا تخته حکم ایدن کشی | تخت اولمن بلمق بیلک بو ایشی
زیره کیم بونلر دورر کوکا درلک | نیچه کیم دنیا طورا بونلر کرک
اول زمانکیم بونلرک حکمی قلا | بو فلک حکمی کرک معزول اولا
دکله امدی ایدیم اول تختلرکی | کیم بلار کی شکر دندر تختلری
بیرسی سلطان دورر حکمی روان | محکوم انوک حکمنا جمله جهان
دیلرسا دنیاده عدل ایلیا | نعمتیلا جمله خلق طویلیا
کر دیلرسا ظلمله ییغا ایلی | تا اول کیم ارمیا سلطان الی
بیری علم اهلی دورر کیم شرع علا | دین اچنده حکم ایدر قلدن قیله
مسئله مودا ری بیلر دورر بلن | دین اچنده کوسترب معلوم قلان
زیره کیم بونلر دورر دین دیرکی | شرع اچنده جمله خلقل یکوکی
بیر بیرسی اولیادر اولیا | بو کوکل یوزن کرک بیلریو یا
قنقی کوکل کیم یوزی بتمیش دورر | اول کوکلدر کیم حقا دتمیش دورر
اولیادر کوکله صیقل اوران | جسم اچنده نفس لرک بوینین بوران
کمسی بردرلو ملکه حکم ایدر | هر بیری بر درلو اش طتمیشلادر
درکه سلطان درایله حکمن سورر | کوکله حکمی انوک قنده ایرر

عدلی ظلمی یوزر سال اوستنا   یازلور فرمانلری مال اوستنا
هرکه طتمسا انوک فرمانینی   اولدرورلر بیره دوکر قانینی
الا علم اهلی دینا حاکم دورر   دین اچنده محکوم اولمز کیم دورر
دین ایلن دوزر بولور دونی کونی   بونلرا بلدردی حق اسلام دینی
هرکه محکوم اولمزیسا بونلرا   یارن انده قو یسو یوزی قرا
اولیا انوک حکمی لوکلده یورر   انوکیچون یچلی یوزین سورر
بونلرا وردی جلب کوکل لبین   بونلرا بلدردی هم قدرت ولبن
کمسا کیم بونلرا منکر اولا   حق دیدارندن کرک محروم قلا
ایدی کرلوم بو ایکی تختلر تا یله   دولتنا بولداش اولب کیدر بیله
تخت حکم ایمک کلزمیدر ای یار   ضعفلیم دکلنک حکمی ایرر
بونلرا اوج درلو حال لازم دورر   انو کیله تختنا حاکم دورر
قنقیسی یوق اکسک اولورسا اشی   تختنا حاکم دکل در اول کیشی
ایشد ایدی ایدیم کیم حال ندر   کیم بلاسن بو حکایت نیتدر
سلطانک اول کرک اصلی اولا   اندن ایکنجی بتون عقلی اولا
اصلی اولمزسا اکا کم طاپسر   عقلی اولمزسا الی کیم یاپسر
هم اوچنجی دولتی محکم اولا   کیم خلایق قامسی محکوم اولا
دولتی اولماسه خود سلطان دکول   هیچ کمسنه حکمنی قلمز قبول

بچون

بچون اولا اصلی بو عقلی دولتی   پر یوزینی طوته انوک هیبتی
اندن اول سلطانلغا لایق اولا   پادشاه لغی انوک باقی اولا
بویله اولمزسا براد درداد یوق   بو ضعیف مظلوملرا فریاد یوق
کلدک ایدی اول شریعت اهلنه   کیم بولر مطلق حکمدور بو دینه
مسجد و منبر بولارک تختلری   علما ان در بولارک رختلری
حکم ایدرلر نفس حق امری بلا   کوسترلر حق یولن قلدن قلا
هم بولاری اوج هنر دایم طتر   دین اچنده تختنی قایم طوتر
اول هنردن کربری اکسوک اولا   حکمنی التا میا عاجز قلا
کله ایدی اول هنر نجا ایشی   کیم بلاسن بونده مقصود نا ایشی
اول اولدر کیم اولا علمی تمام   علم اچنده معلوم اولا هر مقام
هر سوالی بیل جواب حاضر اولا   مشکلی حل ایتمکا قادر اولا
هم ایکنجی کیم عمل اشلایه اول   دیدکین طتمق دورر کی طغرو یول
هم دیدکین کندو طوتا اول قدم   …لنی اردایی طوره دم بدم
هم اوچنجی قانع اولا دنیایه   تا که حق ویرورسا شکر ایلیا
هم قناعت کبی الو کنج خاندر   هیچ دکلمز خرج ایدب وردانه در
کیمن اولا علم عمل آراسته   هم قناعت قیله اول بی واسطه
شو عالم حکمنه فرمان اولا   شک نیز اول دینلی لرا درمان اوله

نفسا کوریوبیلا کونکولسا نیدیسر | کندوغا جوزدرکما حاکم ایدیسر
اولیالختن دیجی اکلا رسک | ایدون کر عشقلک دکلا رسک
کوز اچنجی تخت حاکم کمدرر | کیم کونکل ملکی اکا محکوم درر
اولیادرکیم چلیب امری بلا | شاه اولب حکمن یوریدر کونکلا
بو کونکل اخر چلیب ملکی درر | ملکنی سوزدک قلینا بلدرر
مولی نوک سوزدک قلیدر اولیا | اولیادر طغروی وارث حق بیا
اولیادرکیم بولارا قورقو یوق | دنیده هم آخرتده قیغو یوق

قال الله تعالى الا ان اولياء الله لا خوف عليهم ولا هم يحزنون

ایشتدامدی اولیالختن دقی | کونکلکا یاز بو سوزنی هر دم اوقی
اول دیجی کوزنایلا حاکم درر | کیم کونکل ملکی اکا محکوم درر
اوچ نصیب تختن ایلدی الله اکا | تختن اولی قایم طنترالدن صفا
کوبری اکسک اولرسا انش دکل | هیچ نصیب سوزکیشی بولور دمش کا
ایشتدامدی اول نصیب نازعیان | کیم بلا سن بو ایشی بلو بجان
اوّل اولدرکیم بتون عشقی اولا | کیم بو خلقی دنیدرا خالدن حالا
هم صفا اولا اکنجی هم ارک | اری کونکلده اولر تنکری نوری
هم اچنجی طوتا الله خلقنی | خلقلا خوش طوتا عالم خلقنی
جوز اولا عشقی بتون کونکل صفا | اندن اول انده خلقی مصطفی

...سی کونکلده اولکیشی سلطان درر | جمله عالم حکمنا فرمان درر
کوردطسا ایلکیم دیدم تمام | کونکل ایلنده اکا یوقدر مقام
دیره کیم سلطانلغا لایق دکل | اولیا حالنده اولمایق دکل
سوز تمام اولدی قسو شرحی بلا | الّا اول کیم معنی دزکلمز دلا
معنی بو دل بیان ایلا بیسر | ایلا کیم کونکلده دزشیلا یسر
انلاکیم معنی کشف اولمش درر | بحری اولب داکزا طلسی درر
انده کوهر وار سا اولور بولان | بو سوزلک معنی سنی اولور بلان
انلرک صورتنا قلدی کوزیک | نادمکدر نابلر اول بو سوزیک
سوز قوتی اول دکل کیم دلده در | اول کیم اصل دزسوزک کونکلده درر
کونکلدا کیم حقیقت بیلسین | بو سوزک معنیسنی انده بولسین
یا خدایا عاشقاسن قل یاری | کیم بو خلقه بلدره بو سوزلری
...لیرنکی دوستلغی ازتر دقی | دشمن دوست ایله بیرلکوک حقی
...حتی باغشله غل خاص له رکا | له بر ایله عاقبت دیدار کا

الباب الرابع في الرباعی

...بلرد ردیجی باب اول داستان | منزبریسی دلکشا جون بوستان
...وم ایلردردلری دردیجی باب | مجنانک خاک وباد ونار وآب

داستان اول از باب چهارم

کورکیم اول الله نلر قیلمش درر — قدرت الیدن نلر کلمش درر
دیلدی کیم کندوزینی بیلدررا — ملک برادە خلق قیلا طولدررا
اول دیدی اولدی جهان جسم جان — دردی بیر کورک معلوم اولدی انس جان
هر بیر ایشی بر ایشا قلدی سبب — اول سببدن قاسیا اولدی نسب
هیچ سبب سزدنیاده اش اولمدی — هیچ نسب سزدنیایه خلق کلمدی
هر که کلدی قاموسیوک اصلی وار — اصلی اولن نسنانک هم فرعی وار
اولکه اصلی فرعی یوقدر کیم درر اول — اولدرر کیم قاسیا حاکیم درر اول
ایشدا انوک قدرتن ادم عیان — کیم بلاسن بو ایشی بلتی بیان
کورکه نا قلدی و نتدی نیلدی — نا یرتدی نای نادن ایلدی
بو ایشی واجب درر بلمک سکا — دکله ایدی ایدیم بتمثل طکا
الک یرتدی قدرتندن عقل کل — عقل کلدن ایلدی درت درلو قل
قلدی اول دردی جهانه درت ستون — اندن اولدی جر نصب رفع سکون
ابا اتش باد و خاک ادا ایلدی — بونلری بو ملکه بنیاد ایلدی
دردنا درت حکم وردی اول جلیل — کیم بلارانو در اولمق دلیل
هر بیریسی برایشا قایم درر — بولار کلا بو جهان دایم درر
ایشدا ایدی هر بیرینک ایشی نه — کورکه نیجه خشنود اتلی ایشنه
بیرسیندن تازه اولر دشت و باغ — بیتر انوک حاصلندن بالدی باغ

بتمثیل ایکیسیوک اصل بیر — پس نادن دردکمه بیرنک خوی بیر
انبوسوزه بیرمثل ایدم بنا — دولت اولا بومثل دکلاینا
دکله ایدی تکرینک بیرلیکنی — هم رسولک یارله دیرلیکنی
دیندە کوردی بونلر نیلدی — بوهیرینی کورکه نیلا طویلدی
تکریدن هم نه خطاب اولوردی — ان حبانیلا رسول الور دیی
معلوم ایلردی انی یارنلرا — قرشوسنده صدقلا طورنلرا
دردناسویلاردی بر لفظلا — امرنهی نایسا قلدن قالا
دکسنده بر نفر ارتاردی — شولکه کندو جو هونده واردی
هر اشارت کیم قلوردی مصطفا — صدیقه ارتاردی صدق صفا
عمرک هم ارتوردی عدلینی — انکیچون قتل قلدی اغلنی
نورصوی عثمانده هم ارتاردی — کندو جسمین کندودن اورتاردی
هم علیده فتح ارتوردی سخا — کندو جانن قرشو طوتردی اوخا
هر اشارت کیم بولر کوروردی — حکم انوک قاموبا واردوردی
قامو عالم بر اشارت حکمنا — تسلیم اولب بوزاورردی بو دینا
عتبه و شیبه ابوجهل لعین — ایدردی کیم زهی سحر و مبین

قوله تعالی قال الکافرون ان هذا لسحر مبین

ارتردی بولرده کبر کین — فعل فتنه زرق حیله کون کین

قامویا بو حکم اولوردی تکوردن   کم کفی حاصل قیلوردی کم ایمان
هر بر بتوک جو هر نده نا بیسا   اول بتردی یاوز اکر کایسا

کل اناء یترشح بما فیه

پس بلوک هر نسنه کم اصلی دکل   بیک اولت ویرورسک اهلی دکل
نفرکه بوزیا قاتیبنا رنج بیسا   ضمسون اندن کم اولتشلو بیسا
عاقلیسک جاهلا رنج بیمکل   بیر سکا صکره دوشب الجیمکل
کسه کم بیلادا ایلان لنجنی   عاقبت الدردی الدن کنجنی
بو قدر سوز معنی بیتر عاقلا   معنی بیلن اکلدک قیلدن ولا
انلرک کم معنی بلمز جان لرک   آدمی یه صیغماسن انلرک
ای عاشق شول یره خرج ادسن سنی   لمر یوو قلماسن انده دنی
دین دخ کر خرج اولرسا سهل او   الا شول کیمسالرا کم اهل او
ای خدایا منکریلا جاهلا   یولداش ایلاما بزی بر دم بلا

داستان پنجم از باب چهارم

ایدیم سندن سکا وصف صفت   آج قلاغوک دکله علم معرفت
اشبو سوزدن کلیاسن حالکی   بلدره بو سوز سکا احوالکی
هم سنک حالک سکا کورنو کلا   نفس دخ کمده نه وار معلوم ا...
هم کراسن کندو تختک نقشنی   هم بلاسن قاموسنی ...

ذرق استندی سکا وردی مقام   کم اوله سن اول هامن سنی دام
هم بو ظوپریدن صورت وردسکا   کم کورن حیران اولب قالورکا
سندی سکی تنا قیلنک کرک   اشبو لطف سکونی بلسک کرک
کم جلال اعلا سکا بو عشق دم   دولتک ازتا طوره هر دم بدم
چون بو دولت سنا قوللکدر ای صفا   سندی حق عشقینه قیلغل وفا
هم قوللکدر هم دخی اصلک کوکل   اشبو سوزه اولمسون هرگز شکول
ظاهر اجره هم بولرسندن دور   باطنوک اجره بولر سندن الور
صورتا بقسا بولر بسلر سنی   معنی ده قوللر سکا بلکل ای نی
کلد بونلر بسلما ایچون تنی   کلمدی قول ایدنه کلی سنی
قامو نسنه جانه قول اولمش دور   جان حقا قل ایچون کلمش دور
حیف اوله کیم قول اوله قلا دنا   قلق ابن کندی یقلار نا
اشبو سوزلر عاقلا معنی بتر   بو قدر سوزدن دلم معنی بتر
جاهلا سوز اوکشی معنی دکول   جون اشیدب معنی قلمز قبول
کیمسناکیم کندوزن بلمش اولا   جمع اولب کندی زنا کلمش اولا
معنی نوک اصلی اکا معلوم اولر   انکیچون نصف مکلوم اولرز
عشق سوز بدر عاشقا معنی ورن   معنی دن واقف دکل عشقسز ارن
ای خدا یا بو سوزی اکلا یتوک   عشقینی ارتر جانلا دکلا یتوک

کندن شمقلدن انی آیرمغل — دنیا آخر طوغرو تولدن ابو غسل

داستان دوم از باب چهارم

الک سغا بلمک گرکلیم اول الله — کم ندن قلدی سنی اول پادشا

تا جهاندن هیچ نسنه قلمدی — کم انوک ماننده نسنه اولمدی

بو سوزک حسنک مقام در معتبر — معتبر بل بلمه انی مختصر

بل کم اول بر مسجد جامع درر — ایلین بو مسجدی صانع درر

انکیچون ایلدی بو مسجدی — جمله مخلوق بونده جمع اولسون دیدی

چون صورت جامع دماغ منبر درر — جامع اچره جمله نسنه وار درر

عقل اغوب در بو دماغ منبرنه — خطبه اوقر جمله خلق اوزرنه

دنین عمرک سوزل بلکل ندر — ایله صانن بر یالکوز آدینه در

جمع اولمش خلق وری بنن بوکن — بیتلم مسجدده در آدینه کون

قامو عالم بونده جمع اولمش درر — بو وجود مسجدنه طولمش درر

کم بو عقلوک خطبسنده کلا یلر — قول ندر سلطان ندر اکلا یلر

عقل اوقر اول وحده خو خطبسن — خلق سلطانه قل ایدر قامسن

پادشاه حکمن قولی طتموق گرک — عاقلیسک بیلسن نمک گرک

اول نسان کم پادشاه لطف ایلدی — پس غا بو مسجدی حکم ایلدی

بیرغ اولدی طپرغدن دوشردلر — دورد قولدر کم بجا کاتردلر

بر قولدر طپرغدن بو مسجد دوک — طش فرشتهلر کتردیلر بلوک

بر قولدی شول فرشتهلا ردی — حق بولا ری رسولا و بریدی

بر قولدی خود حکم عزرائیلا — اولدیکم طپراغ اول الدی الا

بر قولدی صوندی تدرن قبضسن — جمع قلدی مخلوقاتک قامسن

فقبضناه قبضة من جمیع الارض

دورد قول دردی وحی کلدی درست — دورد اصلدن بو بدن اولدی درست

دکمه اصل استدی بر قدرت قودی — براشت کورکم نجا حکمت قودی

بیرسی اول قدرتک رویندهدر — بیرسی حیوان بکی بویندهدر

بیرسی انسان بکی کوکندهدر — بیرسی همچون ملک جوینده در

دورد نه دورد نسنه قسمت قلدی حق — هر بری حالنده اولدی حق

قوله تعالی نحن قسمنا بینهم

قهر برینک شرحنی ایدم عیان — دکله ایدی نیجه در بلی بیان

اولکه رویندهدر همچون نبات — بتمک اوزمق درر انده صفات

شول فرشته طپرغدن جمع ایلدی — کم بولار اوک منزلی طپرا ایدی

صوی جان ووردی حلب اول طپرغا — کور کم انده نیجه نعمتلر طوغا

اولکه بوینده درر حیوان خولو — کوکل ایمکدان کوزک الخلق

بو طپرغ شولر کتردی بر برا — کم رسالت الندی پیغامبر

انترله اول طیرغی قلدی وری | بوقدر انوک تربیسی و تدبیری

قوله تعالی ومن الماء کل شیء حی

اول که کوبیلدور انسان بلی | دیمک استمکه دور انوک منصبی
طیرغی دوشردی اول عزرا بیلا | دیر قلدی حق الی تحیا بلا
تحیی اول طیرغا جان ایلدی | ایلیچون علم حکمت سوزلادک

قوله تعالی ویسئلونک عن الروح قل الروح من امر ربی

اول که جوبیلدور تصحیح سلک | زیر بابی اولدی اکا اول نه فلک
طیرغی قدرت الیلا اول جلیل | جمع قلدی وردور آیات دلیل
روح قدسی بونلرا جان ایلدی | خضرتن مهر اکا سیران ایلدی
اشبو دورد نسنا سکا قسم ایلدی | دوردنی تو شردی بلا جسم ایلدی
ایشد امدی نفرینک آدنی | کمر بلااش بن بو سوزک دادنی
جسم جنک دوردی طندی دورت مقام | آنکیلا بوبون اولدی تمام
کوزسکا رویندور اشبو ایاخ | تا اکا حاکن کمر اولمشدر دوشاخ
ایلمه صح ایکی دولاع طرمش دورر | بوصورتن آوین کوتورمش دورر

قوله تعالی والله انبتکم من الارض نباتا

هم ایقون بو قرو پشت شکم | تیدکن دکل رسک ایدی ورم
بوشکم بوینده دور حیوان کبی | سمک اچکلدور انوک منصبی

قوله تعالی ویاکلون کما تاکل الانعام

شاهد حرص هوسدر بیلشسی | بوقدر ابرق دخی الدبشسی
چون شکمدن کچد کور اشبو سنه | نیه بکزر دورلکی نه خوش نه
دیلدا کن بوسنه کوبنده دور | ایلیچون علم حکمت انده دور

قوله تعالی یا ایها الرسول بلغ ما انزل الیک من ربک

زیره کمر اولمش دورر ادم صفت | سیلاوی جمله علم ومعرفت
ذکر و تسبیح تمنا دور اشی | آدمیوک یش دخی نادر اشی
سیندن چون سوز قوپر کالر دلنه | دلانی معلوم قلور قلدن قلنه
ادی بو سوزله اولدی شریف | سوز اچندن خاصه کمر اول لطیف
چون که دلدن کچد تنزل اولا باش | پس بیلک جوینده سلکی کلدی باش
نزول فرشتهلر کبی کمر دم بدم | کاه اوزر لر بردن کاه کوکدن قدم
بیرده کوکده ناکه ورسا سیر ایدر | براسنت کمر سیر اچندن اول بدر

قوله تعالی ویتفکرون فی خلق السموات

تله نسنا وارسا استر بولور | دورلکی جوینده تک ایلا اولور
اشبو دورد نسنا کمر ایلدی عیان | معلوم اولدی دورلکی بلکی بیان
کورلوم بر بنلوک موتی لجا | دکله امدی ایدیم اوجدن اوجا
اول که روینده دورر طیرا غنی | طغی فرشتهلر کمر شدک انی

صوی جانن ورمیشدری الله اکا | ایلتدی شو حالنی شول طفلکا

بیننه جانن اول فرشتهلر آلور | قرآن اچره آیتی بو یلا کلور

قوله تعالی فکیف اذا توفتهم الملائکة

اول یری یوبندم کیم اولکان صو کا | وصفنی شرح ایلدم ایتدم سکا

کور رسوللر طیبغن درمیشدی | الله امرندن جانن ورمیشدی

بیننه بونلر الور آنوک جانی | نظمه کلمز کیم دیر قرآنی

قوله تعالی توفته رسلنا وهم لا یفرطون

اول یری کوبندن کیم ایتدوم دی | وصف حالن جمله شرح ایتدومدی

شول امر اولمیشدی عزرائیلا | کیم آنوک طیراغنی حاضر قیلا

نجدن جان ورمشدی حق اکا | ایتدمیدی بنلری جمله سکا

بلنه عزرائیل ورر جانن آلن | قرآن ایدر بو سوزی طتما گمان

قوله تعالی قل یتوفیکم ملک الموت الذی وکل بکم

کلدک اول جوینده توک احوالنی | ایتدمیدی ساکه جمله حالنی

کیم آنوک طیراغنی اول پادشاه | کندوسی جمع ایلمشدی اول اله

دوج قدسی هم بولارا جانندی | نه فلک اجدن اجا سیرا ندی

بیننه جانن بنلرک الله الور | بو سوزه قرآنده هم آیت کلور

قوله تعالی الله یتوفی الانفس حین موتها

انلرک لو جانی الله الور | ایله بل قطرهلرو دریا اولر

ایرق اکا نظرا اولتق اولمیا | ایله درلک بولدا اول هیچ اولمیا

معلوم اولدی بوندن بیرن برین | ایتدک اول جوهرلرک بزلو یرن

ثابت اولدی جملسی آیا تیلا | شرح تقریر بیان قلدق قیلا

هاء اول یعنی که وروز کزلو دور | دیله کلمز اول کوکلده بزلو دور

اول لسانکه کوکلده یول بولا | اول کوکل کنج خانهسن شهر اولولا

ای خدایا عاشقی بو حیدن | بر نفس بردم ایرما آن سن

دکلیا نک توکلسا رحمت براق | بونلارا کوسترمکل هجر و فراق

دونلرک یوزی صویچون ای کریم | بیزبزدن استماکل ای رحیم

داستان سوم از باب چهارم

ای جهانده علم حکمت سویلین | آج کوزک بردم بو غفلتدن اویان

کوزکه عالم ططلو عبرت دور | هر نیا باقار سک خلقت دور

دکوکل برلا کوراسی کوز کرک | کورنا معلوم دور ناسوز کرک

انلرک کورلوزنی اجدی جلیل | تا بو نسنه اکه آیات دلیل

نده کورمسا اولر اندن سبق | اچی غیبا کوزلرک سنداخ بق

کورلر اسن علملا عبرت ندر | هر بلاسن بو حکایت نیتدر

وقعه کیم ایت کوزک کور سازسا | فکر ایدب عقلک اکا ارسازسا

طوت اقولاغوکز اول ادنلر سوز نه
کم بلاسن دیلکی نه سوز نه

سوز ایچنده معلوم اولا اش ندر
دکله امدی ایدیم کم نیته در

حق یرتدی قدرتدن دنیایی
هم یرتدی دنیده کوکی ایی

آی کونش طوغمق اوتی ماغلا
کون حسابی آیه واردر ابلا

یل اکجر عمری بله خرجه سورر
نجه اوزون یشلر اوجینا ارر

شمد خوذ چوق یاشیان سکسن یشر
طوقسانا ابرارسا عقلی شاشر

پس عمر ایکراکی سکسن یاش اولور
کم عقل انده بلا یولداش اولور

اشبو سکسن یاش کم ایتدم حالنی
نه قدر در ایدیم احوالنی

سکسنی کلمش درر بر یل کبی
بر یل ایچنده دشیدر ترتبی

یلین بونرتبی حیوان درر
کوریجاکم صورتی انسان درر

ترتبه دزمش درر هر بر اشی
نیدیکم بلمایسر دکما کشی

ایشد امدی ایدیم اصلی بلا
کرسکا بر یل دورد فصلی بلا

دکمه بیلوک آد ورد در باشنا
دکله امدی آدنا در باش نه

اولی کلمش درر فصل بهار
معتدلدر انده بو کیل نهار

ول زمان جمله جهان کوکجک اولر
بیر یوزی لونا لون چیچک اولور

قاموسنه بیتر انده اوز نور
درلو درلو رنکلریله باز نور

بو چلرقدی و ارتر قوتی
بویله اولر یازکونیولغی

اول بهار اوچ ای ایچنده ختم اولر
اول اکجر اردنجا تابستان کلور

انوک ایچنده داخی کوز نادر اش
نیجه کالر رنک حال پرورش

اول زماننده بو هوانک کرم اولر
نیجه خاملر کوینلوبن نرم اولر

اول نباتلو کم بتر حدی یتر
چیچکی و پپرغی قدی یتر

الما اول موسومده یمشلر اولر
ازکن هر بسنه ادنو بول اولر

نکه نعمت وارسا کورنور کوزه
دیرلبجلوا قلور فرشی بزا

یای کونینوک بویله اولر حالتی
زیره ایله ترتیب اولمش آلتی

سوزر اوچ آی اول دخی کندو اشن
قورنساطما پس حق یومشن

انوک اردنجا بوکز پایز کلور
اشبو سوزلر عاقله حاجز کلور

کور بوکز پایز ایچنده اش ندر
دکله امدی کیم حکایت نیتدر

اول زمانده حاصل اولر جمله اش
خام کیدر کوینلور جمله یمش

نکه نعمت وارسا بلو بیان
کزلو قلمز قاموسی کورنر عیان

نعمته یتمش اولر هر بر مقام
اولدخی اوچ اولرشیله تمام

ارکجر اردنجا بوکز قش کلور
جمله درلو نسنیه تشویش طلور

نور ابرتش باغچه و باغ بوزلر
نیجه درلق انده یوغا یاز لور

نور الف کبی طرن طغری نبات
ایکه بوکولونن اولر وال صفت

[illegible] اولیش ولر ایدکی آن
زیرا اکم کن قیسه اولر شب دراز

اسرانی بیل صوفی ارتر اولر — کون یوزین هردم بلیت ارتر اولر
نه اکر سیل بتوبن کلمز اشا — اشبو حالی ورمش الله اول قیشا
الله بزانش وارکم انده خوش اولر — کرنجاکم باغ نججه بوش اولر
کیلو خرطاق انبارلر طولر — اکه قرشو خوجبوک بکزی کلر
یارشر طاعت صحبت اول زمان — کوتو بلکل بوکجه سوزی طماکان
کمسه کم یازن یشل بیرق سوا — یای کونندن یایلیا کولکا قوا
کوز کلیجک نسنه کرمز آلنا — کوردیدر قیش انوک حال نا
هرکه یازن نعمته بنیاد اوره — یای کونندن کونشه قرشو طوره
کوزن اولدر اول ذخیره ایلین — قیش ایچنده خوش تنعم ایلین
نیچلر اول کیشیا محتاج اولا — ول طوق اولا جمله عالم آج اولا
ایدی سن کندو زکا کلسل کرک — بو مثللر کیم دیدم بلسل کرک
اشبو سوز جمله سنوک حالک دورر — نکه دیدم جمله احوالک دورر
بو بلوک شرحی که دورد فصلی بیلا — تقریر ایدم بن سکا قلدن قیلا
اول سنوک سکسان بیشول بکزر شوکا — پیشدا ایدی ایدیم اوکدن صوکا
اشبو سکسان یل دخی دورد فصل اولر — دکه فصلینه یکرم یل کلور
هر بیرینک شرحنی ایدم عیان — دکله ایدی نیجه در بلو بیان
فصل اول کم یکرم یلدر — شول یازکا اوج آینه بلا...

اول اوج ایده ناکه عالمی اولر — جسمه بو یکرم یلدن اول کلور
کورسکا صورت بتن بوی اوزنور — انت طولا زرنک کلور یوز بازنور
نه اشیدرسا کشی اینی طوتار — بیلکلم یازن دوشش شوندق بتر
بوی سوکک ارتور ایلک طولر — خرو شادی اچلر بکزی کلر
بو یکرم یل صورت بویلا اولور — انکیچون اول یازا قابل کلور
کچدی اندن کلدی یکرم دخی — ایدی کل انوک دخی علمن اوخی
اشبو یکری کوزکه نیجه در — پیشدا ایدی کم حکایت نیته دور
صورت انده قایم محکم اولر — خوش فصل خوش موسم خوش دم اولر
کزلو قلمز علم صنعت فتح جود — خوش غنیمت اولر اول دم وجود
آدمینوک ایچی طاشی بای اولر — ایلده صانکم بیل ایچنده آی اولر
عشرت شادی و قوت قوت اولر — بیرالر فرح یاش اولو منزل اولر
بودن فرخا دکن بویلا کدر — چونکه فرح دن کچد بو کز کور ندر
چونکه قرقدن کچدی کتدی التشا — اول یکرم یل دخی دشدی اشا
انوک ایچنده دخی لور حال نجه — دکله ایدی ایدیم اجدا اوجا
جمله اش اندا طوتر حدی قرار — صورت اولر هر اشندن پایدار
نقل کامل رای محکم مال چوق — طتش اولر کیشی انده اش یوق
محکم اولر اول زمان عقل بلو — علم حکمت جان لوک اولمش دولو

ناله جوهروار ایسا بلو بیان كزلى قلبنى جملسى نور عیان
هر بر اعضا بر هنر ایسی اولر قرقدن التمیشا دكن بویله كلور
نیته كیم شول كوز كوننده خاص عام نعمتا بتمش اولر هر بر مقام
اول زمانده آدمی بویله اولور چون كچا اول دم ایتسه كم نا كلور
كچه التمشدن وردی سكسنه انده دیرلك قیش دكل سیدر یانه
كورسكا كیم در بو جوهر دو كلور صبح شغل اغرور بیل بو كلور
اعضلردن دو كلور دولو هنر صورتك شكلی آزار رنكی دونر
غصه و تشویش قیغو اول زمان شادلقدن ازتوق اولر بی كمان
مهر شفقت عشق بازی كم اولر معده ایچنده صوق محكم اولر
نیلكم قیشك دونی ازتق درر ایدلندن قار كوسی چوق درر
یكتی اولر ایسی اول زمهریر شوله بكزر آدمی چونكم قریب
قوجلق بیلوك شوكا ماننده اولور انلیچون حاللری بكلاش كلور
كمسه كیم اوغلانلكن اوین قوا چون یكت اولدی بیك ایچك سوا
چون قوجا اولدی بو كز دنیا قوار قوجلیجق مصطفی انی رد ایدر
اوغلنلكن مكتبا مشغول اولن یكیدلكن توبه و طاعت قلن
كدخدا لقده دوشر اول صحبتا قوجلیجق لایق اولر حضرتا
نعمت اولر معنده اول كسلر عمر قدرن طولی انی بیلكلر

هم عقل چوطاق لری حكمت خولو قوجلر شونو كلا اولر اولو
نخسه اول درمانن محروم قلدی بل ویردی بیك قاچنسا اولدی بل
بو حكایت اوش تمام اولدی تمام قام عمرك بر بلا كلدی غما
حالنی بویلا كوردن اولدی ولی بر بل ایچنده كوردر سكسن یلی
اولكه سكسن یاشدی غفلا بلا ایله صان كیم كلمدی اول منزلا
طوغمدوغه صایی لنی كم وار دكل چون بو دانش انكیلا یار دكل
آدمی اولدر بلا كندو زنی حضرتا طتمش اولا اول یوزنی
عاشقوك جانی فدا اولسون اكا اندن ایرو اولسون اولدن صوكا
بو ثنایی قبول قلسون قبول دكلیانوك حاجتی اولسون قبول

داستان چهارم از باب چهارم

بر عجب حكمت سوزی كلدی دله خوش اوكت درصد قلا دكلا ینا
المرك كوكرجل استعداد وار اولولر دیدوكنا استاد وار
المرك كبر جوهری قابل دكول بیك اولت ویرور رسل قلمز قبول
پس كوردی خصمنا ودمك كركل نه نیا لایق درر بلمك كرك
عاقل اولدر ایشن كلب اشلیا نه دنسا ان اندن ایستیا
نیلكم حكمتده سوز كلمش درر پیش رولردن بزا قلمش درر
درصدیغدن دیدلر آسوده ناف كوكل ارنده اولر جاهلدن كانب

بو اوکت موء منلرا دولت دور
اشبو سوزلک طانغن ایدم سکا
دورت بلک مخلوق بیزیدی اول الله
یوغی وار ایلا مکا قادر دور اول
چون یرتیدی بولاری جسمی بلا
هر بیریگا آدینی ایدم عیان
بیرنا وردی نبوت خلعتین
بیرنا وردی ولایت تختنی
بیرنی ایمان بلا یار ایلدی
بیرنک کونکلینه مهر اوردی چلب
اول بلوک کیم رحمت اولدی خونلرک
انبیا دور بلوک بو دنیده
بنلرا پیغام کلدی تنکریدن
معجز بلا دنیای طندی بولر
بر کروهی کیم ولایت اهل دور
اولیا دور اول بولک بلوگ بیان
چون بولر حق یولینا بصدی قدم

یخشه اوز تنکری نوا بخششی جور
دکله ایدی نجه اوکدن سوزنا
قامسی تولدر کندی پادشاه
قنده کیم استادینک حاضر دور اول
معلوم اولدی هر بری اسمی بلا
دکله ایدی نیجه دور بلوق بیان
قامولردن یوجا قلدی دولتین
اوردی کونکللرده انوار تختنی
انکیچون دلده اقرار ایلدی
قیلسر دور بونلرا قاتی عذاب
اول نبوت خلعتی دور طونلری
مشهور اولدی هر بری کلدی آده
هم بولر دور بو بولا طغری کیدن
نیچه من من دیبنی اوندی بولر
شول ارندر کیم کرامت اهل دور
خلق اچنده هر بری اولدی عیان
حقدن اچلدی بولارا فتح

حق اللهدن ایتدی اول کیم بونادن
بر کروهی کیم ایمان دور بولدشی
موء من ایدر بونلرا دنیاده حق
ناکه مرشد دیر ساده کلر بولر
موء منک بخشایشی الهام اولر
بر کروهی کیم مهرلنمش دور
کافر منکر منافق دور بولر
نعل فتنه زرق انکار ایشلری
بیره مقصود و یریچی دور اول چلب
شبو دورد دورلو خلایق حالنی
دم اصلی دنیده بونلر دور
ایدی کل سن بر عجایب معنی کورن
ولکم ایتدم دورت بولک خلق حالنی
هر نکم حق حضرتندن فیض اولر
الوکیم هر بیرنه نا بتر
انبیانک معجزاتن اد نور در
اولیادن خوش کرامت لرقو بیر

قوپدی بونلردن کرامت بی کران
اعتقاد صدق اقرار دور ایشی
مرشد اوکنده اوقر بونلر سبق
هر ایشی الها ملا اکلر بولر
کزلو ایشلر کوکلنا کورنو کلور
کفر انکار انده بیرلنمش دور
بر بیرنا خوش موافق دور بولر
محرقه دور اولو تخشا ایشلری
اولوکدور نفرکم نیا قلسا طلب
کیردودم بر بیر سکا احوالنی
ابو باوز جمله نا کیم وار دور
نیجه بیلسر اشبو خلقی مو لی کورن
دکله ایدی نیجه دور احوالنی
دردنک اوزا رنا دیدن کلور
اکلیانا اشبو سوز معنی بیتر
کیم انو کلا اشبو سوز قابیر دور
کیم کورنلر قول اولر حقا طپر

نوع بنک هم ارتور در الفامنی   دین اچنده ارتور اقدامنی
کافر منکر منافق کوریدر   کوزلرا منزلک کورندین صورت یدر
ناس دتر بونلرکا اول فیصالا   دکله ایدی ابدیم قلدن قالا
فعل ارتور تنسی هم قلب لغی   ختم مکر و هم حسد هم ضرب لغی
جلنی تخشایش اول بردن طوتار   الا داتنده نه ورسا اول بتار
نیته کیم شول کرکلو مابس تغورکی   کر اچنده کزلو در تکوی نورکی
کولیب کوک یوزنا بولت اغار   یر یزینا دپدزا اول یغمور یغار
شول دکز قعرندکی کزلو صدف   چیقر اکا قرشو طورر صاف صاف
اغزن اچار هر بری اول یغمورا   یغمور اچنده طورر کزلو نورا
بیر اچندن هم چقر عفرت بلان   شول بهشتده آدمه دشمن اولن
اولدخی اول یغموره اغزن اچار   نیچه کیم یغمور یغار بربرا چار
ایدی بر کورسن چلابک قدرتن   کلغل هم بو حکاینک حکمتن
کیم صدفدن در اولر یغمور صوبی   شوندن ایلر پادشاه اولولوبی
اولیلانلر قرصغندن زهر اولر   هرکیم اکا سانشرسا قهر اولر
ایکینوک اصل بر یغمور دور   الا انی بیری شونکلا دوندرر
هم ینا اول یغمورک بر حکمتی   قانو یرده دپدز اولر قوب
الا بغلوده بتن درلو چچک   شوره بیرلردن کلن خار و خسک

بیرسی ... صدی قرار   تا که مخلوق سوره انی روزنا
دردو دورت اشله طربزر خوش لطیف   اشلو ایشنده ولی طردی احریف
تا اوچا اول قیامت کنلری   کمسه معزول اتمیسر بونلری
عالمک اصلی بو دورت سرور دورر   عالم قایم طوتن بونلر دورر
بونلر کلا بو جهان طوندی ثبات   بونلرکلا دنیده بتدی نبات
دنیاده بونسا وجوده کلیا   کیم بولردن انی موجود اولیا
صورتی اصلی هم ینا دورتدن بتر   هم ینا جملغا اندن طوتر
ایدی کل معنی بلا بق حالکا   عاقلیسنک واقف اول احوالکا
کورکیم اول الله سوکلا نیلدی   نیجه وزدی سان نادن ایلدی
نه عنایت قلدی سا کا اول حکیم   نه کرامت وردی سا کا اول کریم
کر بلرسک قدرتن شکر ایلکل   دون کندز طرمدن ذکر ایلکل
شکرا یدرسک ارترا تختا یتشک   دکله امدی ایدیم ندر ایشوک
چون کیم اول الله سکا وردی وجود   طیرغ صو یل اود قلدی سجود
دیدو برکزدن سنوک قل لیغو کا   کلد تسلیم اولد اولو لیغکا
تنبریی قل لغا طتدی بونی   کرتو بلکل بو سوزی طتما اوبنی
یدیبیر سریر نک ایشی ندور   کیم بلاسن بو حکایت نیته دور
ودکورکیم بور کلکده یا ندر   ایتن لیغوک اود دکلمی یا ندر

عدلی کرم ایلین اود درسنک　　انو کیله قایم اودر بو تنوکنت

هم کنش اود در طغارلون کلور　　تارلوکن اوکی ایدن قلور

نه اگر سکل بیلران بیتروور　　نه بتر سا بر اورشلا بیترور

کم سن ای بیوبن شکر ایدسن　　دون کون الله آدن ذکر ایدسن

قوله تعالی لئن شکرتم لازیدنکم

ییل دجی کلدی سکا اولدی نفس　　کم انکلا دیر بو زر بو قفس

یک نفس کوب کرو کلماز سا　　نی اولر بلدن نفس الما زسا

دکمه بر ساعتده بیک کز ای ولی　　ساکه نعمت ایلر الله اول یلی

شکر ایدرسک سندنی اول نعمتا　　خوش تعسلر ویر بیکل حضرتا

قوله تعالی لئن شکرتم لازیدنکم

صوی کور کم طاهر کده قان او نورر　　هم اچرسن صو صیجی جان اولور

صورتکل هم انو کیله خوش کجر　　هم تنور هم اوز الور هم اچر

دین دنیا اهلنه اول ساقی در　　هم چلیب دیدارنکل مشتاق در

آن داخی نعمت ایلب اول جلیل　　کندو لطفندن سکا قلدی سبیل

کم اچاسن شکر اداسن سندنی　　بیرنا کلک کورک قلق حقی

قوله تعالی لئن شکرتم لازیدنکم

صیرعی هم کورکه بتدی اول اله　　سا تکیجون ایلدی خوش تحتکاه

بیلسن هر جورتنک اصلی ندن　　دکله امدی کم حکایت نیتدی

دنیده دورد دردلو بنیاد اوردحق　　آج لوزک بر بنلوک اشتبنه بتق

تورکه بونلر هر بری نه اشده در　　اصل ندر کلدو نه آدی ندر

ایشد امدی هر بر نوک آدینی　　کوبلاسن اشبو سوزک دادینی

بیرنک آدن نبات ایدر کلام　　مجموعنوک نجه کم ورسا تمام

بیرسی حیوان درر جمیلا　　اشبو بر سوده کلور جمله دلا

بیرسی انسان درر اکدن صوکا　　قاموسن بر لفظلا ایتدم سکا

بیرنک آدی ملک بلوک بیان　　اولدی بر لفظلا اولدانی عیان

دوردنک وردد رلو درتخاشی　　بر بر بنا بلکز من آرا بیشی

چون کم اول الله بزی وار ایلدی　　بنلری سانوکلا بار ایلدی

دوردنی دردی سکا ایرلسون　　شوله بر کتدی که هیچ ایرلسون

دوردنک بر لو برن ایدم عیان　　دکله امدی نجه در بلوک بیان

اول نبات جمکه کلی کم بتار　　کر شان اشنا ز سک برودم یتار

اولرکه حیوان درسنوک نفسوک درر　　کم بلوک طرتب سکا قوت ورر

اول بری کم انوک انسان در ادی　　شول درر اول سنده اجان دورر آدی

ول ملک کم وصفن ایتدمدی سکا　　شول سنوک عقلک درر اول کرسکا

درد بولدا نی درسکا ایرلمیا　　نجه کم عمرک اولا ایرلمیا

دکمه برنوک برشکل در حال برن   بربرینا بکزمز احوال لرنک
هر برینوک حال سنده وار دروز   زیره کم اصلی سنکلا یا دروز
ایمدی کل سن کندوزوکی ار دکل   بنلرک حالینی سنده استکل
کورکه سن تنقیصنوک حالنده سن   درلکنی دیرلو بن یولنده سن
تنقیصنوک جوهری غالب دورر   کم سنی کندوزنا الب دورر
بلکل اولدر مرتبکلا سنترلک   انوکیلا اولسردر محفللک
چون بواش معلوم اولا سندن سکا   کوندر بوز بک کز سلام بندن سکا
تحسه کوا کلامز سکا حا کلی   دکله بر بر ایدیم احوالکی
نورله بکزرمی نباته مرتبک   تحسه حیوان درلکی می ساله دک
یا خود انسان محفلی محفلواک   تحسه اور ملک ملکم سنترلک
آدمی اولدر که بو رمزی بیلا   دکله امدی ایدیم قلدن قلا
کرچلیا آدی سنوک ذکرو کسا   یه انول صنعی سنوک فکرو کسا
یه خو قول لر حالنی اکلا رسک   دیمدن حاجت روا ایلا رسک
پس ملک تحشایشی درمرتبک   انلیچون کلدی حالک اکه دک
زیره بنلر خالقوک ذکرن قلور   هم بو جمله مخلوقک حالن بلور
کرد لرسا الم قلا حاجت روا   کوراچنجا ارلوره درده دوا
تحسه کرخلقک حالن بلمازسک   دیمدن حاجت روا قلمازسک

اکلیومز سک لو قلدن دو نیجی   باری طفل تیلیوبن دینی
کربو درلکده اولوسا سنترلک   بلک انسان منصبی درحاصلوک
زیره انسان اولدر رکم سوز طوتا   بیرو انجنده طراکوکل اوتا
کیم رسولدن زره خطاب امتی دورر   امر انجنده طغرو طوردیمتی دورر
کر اولولر سوزنی الماز سک   امر معروفی ایدکن بلماز سک
حکیلا اشلار سک هر برا اشی   پس سن اول حیوان بکیسنا یه کشی
زیره کم حیوان اغج زحمیلا   یوک کتوروبن کدر الدن ا لا
حکیلا بیرق طوتن حیوان اولر   بل که حیوان دن داخی کیرو قلورر
نرانلر اشبو سوزک غا یتن   کر اتمز سک بکا صور ا یتن
وای اکر بویلا دنی اولماز سک   حکیلا هم حاصلا کلماز سک
پس حقیقت سندکی بو جسم ذات   شویله در کیم طغده بتمش در نبات
تا چن اولسا اوده بتمو در اشی   کورکه شوکه بکزرما کل ای کشی
تحسه سندا نیحه شاسن کاموا   اشبو سوزلر خوش اوکت دور قامیا
بل که سندن بکرک اوله اول نبات   کیم دکا اندن بزا بر خوش صفات
دلکی کیم خیر دکمز کیسیا   طاش اغج یک کلا اندن ا یا
اشبو سوزک تقریری اولدی بیان   شرح برله معلوم اولدی هر مقام
معلوم اولدی هر وجودک اصل نه   نیجه دونر هر بریسی اصل نه

کورسونک اصلکی داغی تنفیس دور | سندکی خو تنفیسینوک خوشی دور
اول سلک خلقی طورنسا ای صفا | عاقبت پیوست اولاسن اول صفا
باخو انسان دورلکیسا دورلکوک | اول ارنلر لا بریکا بر لکوک
مخسه جیوان خوی بیسا خوسکا | آدمیکن جیوان اولادک توسکا
وای اگر طونلدو کیسا خلقی نبات | چون اولاسن مقل ایرق حیات
ای خدایا عاشقا سن قیل یاری | کیم بو خلقا بلدره بو سوزلری
توفیقن ارتر تاپو دکلا بنوک | دکلیب سوزنغینی اکلا بیوک
جمله اکسک لو لمولا ای کریم | رحمتکدن ایرو طتما ای رحیم

داستان ششم از باب چهارم

بو عجایب حکمت آدم تطملا | شرح تقریر بیان قیلدن قلا
کیم بو حکمت سیر و بره جانکا | جان ایچنده توت اولا ایسانکا
کیم بو حکمتدن بلاسن حالکی | اکلده بو سوزسکا احوالکی
بیلسن مؤمن منافق نایمش | دنیده دورلک لری نیجا یمش
ایشتا مدی نیچه دور آدم عیان | کیم بلاسن بو اشی بلو بیان
آدمیده دورد قیو وار دور کذر | بیرو کوک اهلی کلر اندن کچر
ایله صان بو دوردر بر کاروان سرای | کاروان طرمز کچر یل اوت آلی
بیرو کوک دکمه بری بر یل کبی | اورته بردره آدمی بر قول کبی

ادکله

بو لانور زیبا بو دور صورت شهر اولوق | کیم کلور اندن کچر اصلو دلو
شهر ایچنده ورزور بر تختکا | حاکم اول تخت اشنا حکمی آله
جان انوک شلکی کوکل کنج خانسی | عقل کیبالی فهم پیمانسی
بو صورت شهری مقام دور مختصر | گر نجا کیم کورنرسا مختصر
بو شهرده دورد قیو وار دور عیان | آدلو آدیلا دیمر بر بر بیان
بیرسی کوز دور بیری قولق دور | بیرسی دلدر بیری برنق دور
بیل بو دجلا کلر اندن کچر | عقل اول کنده غرض اولرجندن کچر
کیمسی کوزدن کرر الدن چقار | کیم قولقدن کرور الدن چقار
زیره کوز کوردوکن الدلو اولر | قولغ ایشیدور دل سویلر اولر
کوز الور نقشی ورر جان ملکنه | الچقارور ایک جهان ملکنه
قولق الور سوز ویرر کوکلا | بینه کوکلدن کلور اول سوز دلا
پس بلوک کوزدن کرن الدن چقار | هم بو قولقدن کرن دلدن چقار
زیره عالم دونکی کندز انده دور | که صورتده که لوکلده جنده دور
خور نو دور دون لن طولاب کبی | داکر اندن هروجودده منصبی
هر صورت حالو حالیچه منصبی | لوراندن هر بریسی لا یقین
بلدرک اول موءمن منافق حالتا | کور بولارک دورلکی نه حال تا
کر کل بشتماده بولر نیجه دور | تلکلده سویلمکده نیندر

دکلدامدی ابدین شرحی بیلا   حکم بلاسین بو غنی قلدی قلا
کوملی ایتمکده بولر فرق یوق   اشلمکدن سویلمکده فرق چوق
نکه مؤمن کوررسا دنیاده   هم منافق کورر انی ای دده
الا مؤمن خیرا ایلر شر یوق   اول منافق خیر قلمز شر چوق
زیره مؤمن چون کورر خیرا اولور   قرصغنده برابو اش بیک اولور
جمله ایلدن چقراولر انولک   اول سببدن یولی حقدر مؤمنینک
اول منافق داخ هم خیری کورر   کوردکو اش جمله کوکلنا کیرر
الا کویر قرصغنده یوق اولور   انکیچون کلمز ایلدن قلور
یاوز ایشنی کورر اول مؤمن دقی   هم کورر ناحق هم کورر حقی
اول که حقدر ایشلنور حاصل اولور   اول که ناحقدر قلور باطل اولور
کوز یومن ایدم یناوردی دله   کور قولوق داخی نجا ورر دله
کیم طیاسن بو سوزک غیبینی   هم بلاسین ایرغی وهم سنی
سوز قلقدن اینر اولر کوکلا   بینه کوکلدن کلور جمله دل
ایو یاوز هر نجا کیم سوز اولور   قولق ایشتمکده جمله دوز اولور
ناکه دل سویلرسا قولق ایشیدر   زیرا ایشتمک قلاغوک ایشیدر
سوز ایشتمکده جمله خاص عام   فرق یوق اولوکچی بردر تمام
الا ایرو سویلمکده ساچلور   کمده نالزلو یتیشا [illegible] ساچلور

کفر ایمان دکنسی بر سوز دورر   بو قولقدن جمله کوکلا کیرور
الا مؤمن کفر قطع ایلر یقار   بیر بیک اولر ایمان دلدن چقار
اول منافق داخ ایشیدر اخر   کیم بو مؤمنلر نجا تسبیح اوقیر
قولغیدن کیرر اخر کوکلنه   ایکی یکلدن بیری کلمز دلنه
الا کفره کور نجا رغبت ایدر   چون که کفری ایشیدر کوزکه ندر
بیر بیکل اولر دلیدن مناچلور   چون بو ایشده اول منافق ساچلور
پس بلوک کورملکده بوقاموشی   فرق یوق دب دوزدر هر بر ایشی
الا ایرو ایشلکده فرق وار   کیم نبی سا اوارسا انی یوار
هم بو سوزده بردورر جمله قلاق   سوز ایشتمکده قلاغه طتمه طاق
سویلمکده ساچلر کفر و ایمان   کر تو بلکل بو سوزی طتما گمان
سوز ایشیدنده دکل طوتنده در   اش کیلنده دکل بیتنده در
کیشی اولدر کیم ایلدن اش چقار   نحسه بو کوز قنده اولرسا بقار
ای عاشقی سن اول اش ایتی آرنا   قربان ایله جان اول بولوا رنا
کیم دلر سکل مقصود کا ایرسن   بی حجاب اول دوست یوزینی کورسن
ای خدایا طغر یولدن ازمغیل   دوستلرکدن سن بزنی آیرمغیل

داستان هفتم از باب چهارم

ای جهانک سلطان خلق ایلین   دون کوندز علم و حکمت سیلین

بندخی بر مشکلم وار صوریب　　حل ایدرسن مشکلم ایله جان ویریب

هر نسناکم کیش انی بلمیا　　کو صورر سا بیلنه عیب اولمیا

مشکلی ونن کشی صورمیا می　　شکر چون فامتی صورمایسی

گرچه کستاخ لقدر الا صورربن　　چون سوالده معنی واردر کوررم

کلدکا مدی سوزمز سویلا یلوم　　بو سوزی قنجا وررصویلا یلوم

کورلوم سوز معنیسی قنجا کدر　　دکمه کوز کورمز عظیم انجا کدر

امتحان برله دکلدر بو سوال　　احتیاجدن بهم دکلدر اشبو حال

الا عشق نوجی دورکلدک دله　　مقصود اولدر کم کشی حالن بله

ایتدا مدی ایدیم کم حال ندر　　حال ایچنده صوردغم احوالدر

کندو حالوم صوررم حال بیلنه　　جسم ایچنده کندوزینی بو تنا

زیره بو جسمی چلپ دوررد نسندن　　ایلدی کم قایمر اولدی بو بدن

اودصوی طپرغی قندی بلا　　دوردی بربرده بو جسم اولدی بله

کندو امرندن بو جسمه وردی جان　　جسم انکلا دبر اولدی بی گمان

عقل هم اول جانه یولداش ایلدی　　نفس داخی بیله قولداش ایلدی

دکمه بر سی براشا قایم دور　　کم بو جسم انوکلا دایم دور

ایت بولرده تنقیدر آدمی　　کم انکلا دورمکرم لک دمی

تنقید حق اوکب سیلادک　　شول فرشتهلر سجود ایلادک

بن کرورزم آدمیلوک جسمنی　　بولمازم جسم اچنده خصمنی

بلمزم کم جان میدر یا عقل نفس　　یا صوم طپراق م اودمی یا نفس

قنقسی ایدر ایرسا بو جسم اولر　　باطل اولر ایش اوا بیلسر قالر

بن بلارک اونسندک کمدر اول　　کم بو اودده مطلقا حاکم دراول

چون بولرمز بیرسی یومنج دد　　اش بتورن قان بلر انجی دور

اش بتجک طاغلیسر هر بری　　نیره وارر کوررلو دربرلو بیرک

کیرو بلر جمله کیدر اصلنا　　طپراغ طپراغ صوصوا ولر بینا

بر لیلا قاربشسر بهم اوده　　عقل جان درکاه وارراپ ددد

نفس اولر خوف اورتدا بلو بیان　　قان اول الی اجب ابون دیان

قان شول کم بن قلا نرد بیردک　　دربو نعمت لر جهانده بیردک

قانجا وردی قان اول کوستر بکا　　اشبو سوزدر کم صرارم بن سکا

ایت بکا قنجا روواردی قان اول　　شونبیلن درکه بلدک انی اول

شول کشی درصرد غم بن شول کشی　　کم بوتوم دیردی جمله ایشی

عقله عقلوم جانه جانوم دیردی　　نفسه هم جسمه بدنوم دیردی

عقل جان نفس تن اولدی جدا　　قنجه وردی اورتدا اولکه خدا

عقل الا می وردی بو خسه جانلا　　نقیلا می قلدی خسه تانلا

خسه اولنلودن ایرو باشنا　　کیشمیدر کم حکم درا بیشنا

شونی بیلندرکه بلدی کندوی — کندوی بلدی و بولدی تنکری

قوله علیه السلام من عرف نفسه فقد عرف ربه

کندوزن بلمایینا دعوی حرام — نه دیم بن اول کشیدن نه صورتم
کندوزن بیلن بلورکیم نایدی — انتبو ملکا کلمدن تندا یدی
نفم بو ملکه نیچون کلدی بلور — الله ای نا ایسا صلدی بلور
بیله بو ملکدن کدیجک اول کشی — نفر بلور کیم نه اولا انوک ایشی
اول کشی یم کندوزن لمدر بلور — اول حقیقت منزله ارمش درر
نفم دلوسا ازکوه قلمش لری — عیسی بیکی دکره اولمش لری
اول کشیا تولداوین نعبون دکل — دکبزی اول قل لغا قلسون قبول
عاشقولک جانی ندا اولسون اکا — اندن ایرو اولسون اوکدن صوکا
بو ثنای قبول قلسون جلیل — وطین لرا اولسون خوردلیل

داستان هفتم از باب چهارم

ایدیسارم بیله بر خوش وصف حال — خوش حکایتدر لطیف خوش مثال
هم تفرج در عارفلرکوزنا — هم تماشا دراوزنلر اوزنا
هم الولر کوکلینک شرحی درر — هم اولاجق اصلونک شرحی درر
کم مقابل در کوکل اول اچمغا — بلک بکدر انده حورک نو جمغا
عالملوک کوکلی دراجق کوکسی کوک — عالی قواجاغی نوکوکلی اوک

70

کوکلی حق کندوزیچون ایلدی — استسونلر یان کوکلنه دیدی
اچمغی اولایلدی مومنلرا — خود قجدرسا نیچون مسکینلرا
بلکم اچمقده درر اول کوکلده وار — عشقلا دکلا رسل ایدم نه وار
دکله ایدی ایدیم اول اچمغی — اچنق اجیدع افنه روا رسفی
کم بجا اقربلا فارشمدین — ایشدامدی ایدیم بربرادین
بیرصودر بیر سددن بیر بال — بیر سوجیدرو لیکن خوش حال

فیها انهار من ماء غیر اسن وانهار من لبن لم یتغیر طعمه وانهار من خمر

اجنع اجنده اقردردی بله — دوردنی مومنلرا وردی بله
تخت تاج حله و حور قصور — قامسی مومنلرا چون حاضر درر
نورطبقلا ربلا طولو بیبا سی — کم بو مومنلر ورون بیسی
ثم دنی دیدار کوستوردا چلب — اولامیده خلق تلرون کن طلب
ان شاء الله روزی تیلاقل لرا — اول دکلمز خون بویقول لرا
ایدی کل کرلوم کوکل اجما غنا — لا یقیسک حورسن بجما غنا
براشت نادر بو اجق حورسی — بونیکل اجماغه دکر نفر بیرسی
ثم ویدم دوزدارمق اول اچمقده وار — دایما اکلدن اندن اقار
وش کوکلده اقدر دوردی بلا — دکله ایدی ایدیم قلدن قلا
بلله برزق صودر بونده سبب — کرنه مجدلر نه بتخانه دیر

انده برسی خسرو بوندن معرفت — کمر بو جانی ایلدی شرح نشن
انده برارتق سد دربوندن علم — اول بریکمر انده بال دربوندن
چون کونکل هیچ شکن بین ایرتق در — بس بونلر هر بیر برارتق درر
اوتش کو کلدن آقدر دردی بلا — اشبولر درادلری کلدی دا
الک کو کلده خوانی نقش ایلدی — دونیدی بو دوستلا رنا نخش ایلدی
ایکسی روز ایلدی درویشه حق — عشق اودندن سوخته درویشه جو
ایکسی خون ایلدی علم اهلنا — تا انکلا قایم اولا بو دینا
اول حکیم درنه نیالا یق بلور — اولمشی اولاجیی بایق بلور
ایدی کور تقسیم درویشلر و کـ — شول حلب عشقیلا دل ریشلرک
وردی نیران معرفتلا بونلرا — لیلی عشقندن نیان مجنون لرا
سیوا یدرلر جانلا دوست او نا — انده وارن اغلمایه او نا
جان وروبن کوردولن دل سویلیا — معرفتلا بیزه معلوم ایلیا
اول کشی کیم بلکز او کسیبوا ر — شول صویا بلزرکه دن کندر اقار
انکیلا عشق عشرت اولمیا — صودن ایرق یا الکز اش کلمیا
شول قدر کم بر قنجا ایچلر — چونکه قندی ترک ادوبن کا چلر
اولکه بلکز معرفت درکی بلی — اول دخی شول صوی اکسلمی بلی
دفو کم ایچکو نیدرز قوصا غنی — صیری ایلوا دمینوک نما غنی

اول دخی عزکی دکل دریا الکورن — دکله ایدی ایدیم درلک اوزن
انده لم ایکسی بلا موجود اولا — اول کتبنوک ایش فتح جود اولا
بول اجنده سردیه اولا اول کشی — مجلس اولا دایسه دن کن ایشی
انده ایرن خانمانن ترک ایده — جلی ایق کلا اسرک کیده
سبرلا اول معرفت ایشی بودر — زیره کم بیری خسر بیرک صودر
کلدک ایدی سودله بال شرحنه — دکله برکور تقریرنه شرح نه
اولکه سلا رماغ ایتدم علمدی — اول بری کم بال درر اول حلمدی
بنلری علم اهلنا وردی جلیل — کمرانکلا خلقا اولر دلیل
اول دخی هم یا الکز سنده دکول — یا الکز انلمسنه قلمز قبول
مسادکم علم اولا حلم اولمیا — اول حلمسز علم کمسه المیا
زیره کم بو علم چون به حلم اولا — اول علم دن چوق کیشیا ظلم اولا
یه علم سز حلم اولرسا یالکزن — اول کشیده تن خراب اولا بودین
حلم یلکزنه علم اشدا دکول — آن داخی کمسنه قلمز قبول
بس ایکیسی بیله کارک کیشده — کم اونک دیدولنی خلق ایشده
خلق دعوت ایلیا حلمی بلا — امر معروف بلدرا علمی بلا
ولکشی نا دیرسا بایق درر — خلق دعوت قلمغا لایق درر
کر اولرسا کمده دردی بلا — بوجهاندن اول کشی نادر اولا

پس اولا اولسنه قطب زمان / رحمت اوغا انا اولدی کتاب

اول کوکلده کم بود درد ادماغ اولا / بس حقیقت اولکم کل اجماع اولا

هم چلپ بیزاری انده کورنه / بوکن ایستافوما انی یاد نا

هرکه بونده کوکلا کورمازسا / کوکل اچره دوست یوزین کورمازسا

یارن انده اجغا کرماسر / پادشاه دیدارنی کورماسر

قوله تعالی ومن کان فی هذه اعمی فهو فی الاخرة اعمی

عاشق استر دوزکن اول کوکلی / اولماغیچون کوکل ایستنوک نوب

هرکمرا کاتورل اولرساشاد اولا / دنیا اخر قیغودن ازاد اولا

ان شاء الله لم چلپ دوزی قلا / لابوایلایه بزک اولوکلا

داستان هشتم از باب چهارم

کیشا کیلم ارلکا دکش اولا / ایدم اول نا اشلیا و نا قلا

یلیاکم بیللرا اول ار دو دور / دلوبخا ینلن انده وار دور

کرنچا کم کزلوبه زارده هنر / بلودر البته انده بر اثر

کم انکلا اول هنرلر بیلنور / بیته کم شونک نوقوسیلا بولنور

اول هنردن ایدیم بر نیچ خبر / شول قدر کم معتبردن مختصر

صنعکم بوکچوق دور ارلک ایشی / بکده بیرکدرکه دیرم ای کیشی

نخابن ان نجا ایدم عیاث / اولوبرده اورلب دری ولی مقام

تا موسیلا کلادک ازلک غر جنده / برلورا توکردکی نه شرحنده

کم بلا سن ارلکا ازمل ندور / ایشدایدی کم حکایت نیچه دور

هرکم ارلک تحتنا اغمش اولا / اولکیشیدن دورداغل طوغمش اولا

دور دوردا شکده اولا قایم مقام / اتسیبوک اتدن اکدولا مدام

دوردطوغادر بریزدن اولار ارک / ایدیم کراجوغیسا کوزلروک

ایشدایدی هر برینک ادینی / کم بلاسن اشبو سوزک دادینی

براوغل شولدورلیم اولسالادن نوبان / شویله کم سالن دوکر مسجد بیان

مدرسه هم کپرو کاروان سرای / آتیا الفنی اولدیل اون ایکی ای

زیره مالندن طوغار اغلی دور / ایکیچون اتا ادن اکدر دور

اوغلیلا اته ادی اکلور / اغلی کورن دعا اکا قلور

براغل اولدرکه نفسندن بتر / اته کیدر بیرنی اغلی طوتر

شولا اوغل دور اوبیب نفسدن کلن / کیم بوخلق ایدر فلان ابن فلان

جوز سلاله متقبل اولا دنیده / اته ادن یرده قومزای دده

براوغل ولدر کم اولجاندن کلور / اته بو ملکدن کیدر اغلی قالور

دون کندز صحبت ایدر خلفلا / اتنیوک ادی کندولا ب لا

اول اغل اشبو کتابلر دور عیان / اتسینی بلدرا بلق بیان

هر کتاب کم دیبنده قلمش دور / جملع جاندن طوغب کلمش دور

پس بو سوز جان اغل در هیچ شکسیز / معنیسی بیق لیک بو داستان نیه‌نی بو دیلار

بو اوغل شول دورکه ذاتیدن انی / شول چراغلار کیم چراغیدن تیر

اوغل در داتیدن انینک شیخوک اول / کوروزرسا شیخی کیبی طغرو یول

بو خلیفه کیم تپار اندن قیان / اولار اراعا تنقو اولان اکا طپار

زیره کیم اغلی انوک بایق در اول / اکا اوغل اولماغا لایق در اول

شیخ دنیادن کیدر بیلر قلور / شیخوکی بولمز بجا معلوم قلور

کیمسنوک دیر خوش خلا ردیر لقمی / هم دنی کنتب دورر کوکلی پاسی

کوروقلا اول کیشیدن بو دورد اوغل / اولمیا هیچ دلکنده بی اصول

کیم حرامدن قوصغی طولسا او لا / اندن انشبو دورر داوغل قلمسا او

هیچ بولوردن کلمبا بر خوش قلنج / کیم اکا بولداشا اولسلر او لا دنج

وشرودم اول دور داوغل شرحی سکا / معلوم اولدی تقریری اولدن صوکا

نه کیم انشبو تقریر کیا ایتی او لا / کندو کیده دور داوغل بوندن قله

اول حقیقت دیر دور را اولعدی / شول کیشی اولدی کیم اغلی قلمدک

بوقدر سوز معنی بیتی عاقلا / هرکه عاقل در بلا اکیمزنا قلا

دولت اولکسالرکیم اش بلا / اینر چند قلمیا تشویش قلا

انشبو سوزده معلوم اولداش اکا / اش چند کلمیا تشویش اکا

ایشوقاله کندو کیده دنیدن / جان دیری اوله اولمغا بدن

ای یارلر اشبو ایشه جهد ایدوک / اشبو چند پادشهلا عهد ایدوک

ایله اشلک بر کیجه‌کی روزگار / قاله سوزدن دنیده بر یادگار

ای کورن اکه سیزی دمبدم / ایدلر کیم زهی یول زهی قدم

ایله اتمک کیم کورنلر تا قیا / اددو کرچه قالو لعنت او قیا

اشبو دنیا باقی قلمز کیمسیا / جان کوکل خرج ایلک بو دنیا یا

دنیادا هیچ کیمسنه المادی داد / دولت انوک کیم قویا برابو آد

کندودن صکره جهانده یاد اولا / کندونک اندن روانی شاد اولا

عاشقوک سوزی اوکن در طوتنا / طتمیلو یارین انده او تنا

ای خدایا رحمتکدن سن بزی / ایدن ایله بو طونق کوکلو سزی

بیز بیزم حاللرله صور معنیل / دنیا آخر طوغر یولدن ادمغیل

داستان نهم از باب چهارم

سینه کلدی کوکله حقدن اثر / اولا اتردن ایدسادم بر خبر

وصف حالدر بو خبر اکلار سنک / سان سا کا بلدرادکلار سنک

طوتر سنک قولغوک بردم بکا / کوستورم معنی بلاسانی سکا

کلیاسن سن سنی کیم قنده سن / دیلکوک نادر حریفک سن نسن

دراصلک نیشه کلدک بو ارا / کیمدرر بونده حریف ساتو کلا

قون بلدکسا بلرسن حالکی / کربلومزسک ابتدا احوالکی

ایدی بیر کیم تین ندور جان ندر
بونه ترتیب دور که دوری اول جلیل
باغچه وباغ وسرای تخت تخت
شاه اونرنش بیلینجا دور حریف
نه سبیدن مختلف دور حال لری
هر بیر نینگ حالی ایدم عیان
بیر قلق اوز کوز نه دیروم ای ظریف
نججه وکشک سرای تخت ندر
ایشبو عالم نججه دور دنیا سرای
هر سراید بو صورت بیر تخت دور
قنده کیم تخت وار سا سلطان وار
دوزلیب دور دور حریف سلطان بلا
جان اونرنش دور صورت تختینده خوش
دایما بنلو بلا عشرت قلور
دون کون شغولا اولب بنده بلا دور
عقل اونرنش بزم فرش اوزنده
ساقیی نفس مخرق ایشنه باده حال

جانلا ایتده چهار ارکان بدر
کابعزتده بو ترتیب کاه ذلیل
عیش عشرت حال دریک نرم تخت
گاه موافق حال لری کاه مختلف
ایشدا مدی نججه دور احوال لری
کیم بلاسن بو ایشی بلق بیان
نه دور او سلطان نقم اول دور حریف
دکله امدی کیم حکایت بندر
بو سراید کیم عنیدر کیم گدای
تخت ایشی کورمه سلطان اونر
بیتکیم هر بیر وجود که جان وار
یعنی طراق بیل اوز صوجا بلا
طاپوده اول دور حریف طرش قراوش
جان اونرنش ایرغی خدمت قلور
بو حیات عیش سررشته بولار
هم وزیر نایب هم کتخدا
باطبیه بو روز بقفسه شاه سال

… حیات حاصلیدا بولر عیش ایدر
… روح بیل و ایچا بولر خوش ساز کار
… اولب هر بیری عیشدن اوصنر
… کیم مستغرق اولدی مستلغا
… لک نضول بو طرق ایلر اوزندا
… کامل اولدی کامل اولر
… اوزیچق کیرو طرق دیلمز رر
… هر بیر ایشی ایشلامکا
… اونسا اجلینک ذوقی کیدر
… کا شربت ایلرا ایچرور
… یشا بولدانش اولا یاد نلر
… دورلدی بو کوزین بیل مستلغا
… دیلر کیم بولردن ایر لا
… دلر اصلیبلا اول صحبتی
… صورت کاه افصر کاه کسرر
… کینی اغر دور که بغر نی
… دیر که قیل لا زنی

ایو یاوز ایکه کلسا نوش ایدر
چون که کلدی کجدی قرقلدن روزگار
اصلن اکر اصل ازره اوزی بون
بشلدی هر بیری بدست لغا
اصلنه قارشمق ایستراری دوره
یولدشیلا یورمز کیرو قلور
یتمو ایشترا ایشنه وزتق دیلمز
دیلر کیم دوشه بردم امکا
عقل ایجع ایلیچون کوز بدر
اینه اولکا هل اکندن کاجرر
سازکار اولا حریف اولنلو
بشلدی هم اول وجی بدست لغا
اصل بیلدز قارشا هر بیل بلا
قصد ایدر ویران قیلا بو صورت لی
ایشبو ایشلر تا بیل فعلی دور
که بلی که کلسنی که بو کرنی
یعنی کلا چق دیلر بولا رنی

يولاچر بيل اصلنا ارساچون — بندغى دركونى … ايچون
بيله طبدن تربيت ايلار اوز بلا — تا ديريلا اول ياغى سعوبلا
يل دوزلدى بوكزين تنتلربو اوز — سنتاولب بركوزنه انترا بيلربوز
كه تنى اطلاق ايدر كه قبض ايدر — كه دماغى خشك ايدر عقلى كدر
كه اولر كم حصبه ايچن كوبيدرر — كه يراقن رنج رنكين دوندرر
قانوى اودنعلى دركيمك دلر — يعنى كيم بو بزم ترك اتمك دلر
اوز كديكل بيله بو بزم بوزلدر — عقلا كا طبدن يا تربيت درر
قومزاودى كتيمكا اوزكا نوزر — بيله بو اود ساكن اولراو نترور
اود دزلدى بوكزين صوا اولدى مست — دبلر ابوايدن چقابيلا شكست
بربرب يولايلدى سزدى چقار — كاه كوزيدن كاه بربندن اقار
كه قطار البوالار بربيرطمار — كه تنندن چوزلر هر بر طمار
قامسى صوفعلى در مقصود نه — يعنى دلر صو صويا كيده بيله
صوكيدرسا بيله بوزولك كيدر — اشبو مجلس طاغلر بيرلك بدر
بيله دوزر عقلا كا طبدن شراب — ديلمزكم اولا بو مجلس خراب
صودنى صبر ايتدى جمع اولدى بيله — خوش دزلدى اول بياغى حالى …
بوكزينو … سلطان قلور — يعنى كيتمك عزمنى بو خان قلور
ايرقا كا كيتنوك دزمان يوق — انوكا اذره لسنوك ترساين …

عقل اكا بسزلكى تدبير قيلمز — طب اچنده تربيت اسى بولمز
يوسه اجل اولدر بلوكل بلو بيان — تخلوقل اكا الى رمز عيان
امرلا كلمش درر اول بو بلا — بيله بو الدن كدر هجرا بلا
هيچ عاقل كا درمان قلمدى — قانو ايشى بلدى ايني بلمدى
چون كه شاه بزمن كوتردى قول ندا — هربريسى كندو اصلينه كيده
اود اودا و صو صوياق يل يلا — كيد قلدى طبرغى طپرا غيلا

كل شيء يرجع الى اصله

اشبو صحبتده كه بونلر واردى — دوزدحريف سلطان الم باردى
نچه بيمك نچه ايچمك اوزتدا — نچه ذوق كم سزدلر بو دنيده
…رجلب خشنود سا اول دلكا — تاكه اولمايه زوال اول بيرلكا
…خسه خشنود اولمزيسه اول جليل — تا ابد قلدى بولار خوار ذليل
…اخى تا ابدم سكا بندن لطيف — …حريفسك كر ظريفسك كر عريف
اشبو سوزدن اكليا سن حالكى — ادميسك بيلسن احوالكى
…ز طبرق تماشقو كرا اوز كيميا — كم بو سوزى جان ايچنده دكليا
…له ابقارى اولا دلكى — دركك استبلا بريكا بيرلكى
…خدايا روز قيل فلا دركا — اولدكم خونى بقلا دركا

داستان دهم از باب چهارم

نفسله بلدی كندو حالنی دنیاده — آدمی اولدر حقیقت ایمدی ده
كندو حالن بلمین آدم دكل — آكه حیوان دیرسكز سن هم دلر
آدمی بو نقشی صورت بلمه سن — معنی سز آدم دكلدر خود بوتن
معنی در صورتی قایم طوتر — معنی اولمزسا صورتدن نه بتر
صورتی چون كم بوندی اول آله — كورنه ترتیب ایلدی اول پادشاه
اوددن صویی طپرغی تندی یلا — صورت اولدی دوردی بربرده بلا
هر بو دورددن بتدی دورد نسنه تمام — دوردی طتدی و صورتده دورد مقام
انكیلا صورت اولدی معتبر — طل دكول كر كورنرسا مختصر
هر برینوك آدنی ایدم سكا — دكله ایمدی نیجه در اوكدن صوكا
بیرینك آدن نبات ایدر علوم — بیرنا خود حیوان ایدر بو دلوم
بیریسی انسان درر بلو بیان — هم ملك در بیریسی بلكل عیان
یعنی تن در نفس جان عقل‌لا — صورت اولدی دوردكی بربرده بلا
اول ملك انسان حیوان نبات — بو صورتده هر بری طتدی ثبات
هر برینوك بیرن ایدم عیان — ایشد ایمدی نیجه در بلو بیان
باش كوزكم برادنش اول ملك — یعنی عقلك تختی انده در دو...
كوكسی كور انسانچون اولدی سرای — یعنی جان انده اولر بل اون ایكی ...
بیل قارن حیوان ملك اولدی هم — یعنی كم نفس تختی در بیلنس...

واتقلر خود نباته دك درر — یعنی دیركدر بو سكلی كوندر د
پس ملك انسان حیوان نبات — عقل جان نفس تن دورر حیات
دیدكم بنیادنی اول پادشاه — اشبو دورد نسنادن ایردی اول آله
شویله كم تقریرنی ایتدم سكا — شرح برله تقریرن اوكدن صوكا
بینه ایدم عشقلا دكلارسك — دكلیب سوز معنیسن ایكلاریسك
بو ایكی كلدی نباتا بتكوردی — انكیچون بتدی شویلا اوزدی
هر بو قارن اولدی بو حیوان یری — كورسكا قیلب در ایی بو دری
كوكس اولدی خوش سرای انسانچون — بو یوركا انده مقام در جانچون
كوكس لوركم نجه محكم ایلدی — دوردیكادن بر كسوككلا قیلدك
... باش اولدی ملك ملكی تمام — انكیچون طتدی عقل انده مقام
باش محكم قلعه قلدی اول آله — باش ایچنده وردی عقلله تختكاه
یعنی اول سلك ملك در مشكنین — هر كه بقدی انده كوردی دوست یوزن
چونكه بو بیلا تمام اولدی درست — خوش برادلدی بدن چلاك جست
آدمی اولدی و كلدی دنیایه — كمراكا بنلار كادن لمر صیا
... ناس قلدی چلپ بر آدمی — پس اكا ملك ایلدی بو عالمی
... نفس ... آدمی اوكرن صوكا — شرح برله آدنی ایدم سكا
... ولدی آدمی — ایشد ایمدی ایدییر اول آدمی

قوله تعالى ما خلقكم ولا بعثكم الا كنفس واحدة

اول صنع الله كه خلق ايدر ددم … بو كنفس واحدا اولدی قدم
جمله خلقی صلبنا الیشدک … بللر اگندی اياغ اورلیشدک
چون کم اول آدم اياغ اولدی عيان … اکه بو روینده لق کلدی بيان
اکه بو روینده لق کلیشدک … یعنی کم پشت شکم اولیشدک
کجد آدم دوک دوری کلدی موسیا … اولادنی برکور نیا بکزر نیا
طوتدی حیوان سلکنی شردی اشن … کذلکی حیواندی یازن قیشن
پس کنفس واحدک فرنی در اول … قومنک حیوانلغی آندی بول

اولئك كالانعام بل هم اضل

اول قوم حیوان دکلمسا ای یار … اوت ایچون قیللودی اختیار
مردم اچی نعمتن ایلاردی … بز بکا تتلمرز دیلاردی
دیدیلر کم یا موسی خفدن دلا … تازه نعمتلر که بو کوکدن کلا
نوخت ولرسا اوزنرلی بیلوم … سان مردم تنجرف ایتا یلوم
موسی اول دم صدقلا قلدی دعا … حق قتنده اول دعا اولدی روا
بند بعلا و خیار خون قلدنار … صر مصاق هم مرحک هم پیاز

فادع لنا ربك يخرج لنا مما تنبت الارض من بقلها وقثائها وفومها

پس حقیقت اول قوم حیوان ایدی … موسی عمر اوتکیچون سخن یاندی

بو دنی نفرین للورلک حیوانلیغی … شول ایدی که طوغیق وغلایچوغی
آنیندن طونلا طوغار دیب … تن اولولا انجا طونی ارتار دیب
بیته کم حیوان طغادرنو بلا … توی ارتادر بلا گندو بلا
بردنی طانق بلارک حالینا … مطلقا حیوانلغی آخو لینا
معجزاتن موسنوک اول پادشاه … اعجنده ترمشیدی اول اله
زیرا حیوان سورلر اغا جلا … سز منجا یورنز طوغروب یو لا
کجد موسی عیسیا کلدی زمان … عیسیه کو یندلق کلدی عیان
انلیچون طوغدغی دم سویلدک … کندوزینی خلقه معلوم ایلدی

قوله تعالى ويكلم الناس في المهد وكهلا

پس بلک عیسی کنفس واحدک … کوکسی دوزدهیج کمان سز ایشدک
زیره کم سوز جمله کوکلسده اولر … نوخت کرکسا بو دلا اندن کلور
بو کوکس انسان ملک دراپ کیشی … عیسی کلدی نمی ده انوک طوشی
عیسی انسان ملکنه حاکم در … پس ملک ملکینه حاکم لدر
اول ملک ملکینه حاکم ای صفا … مصطفی در مصطفی در مصطفا
کا بو حبنده لق کلیشدی … تکم اولار اولسر بلمشدی
ده کولا نا که ورسا بلد اول … تا ابداش نا یدوکن بلد اول

اوتیت علم الاولين والاخرين

یوق کنفس واحده اول باشدی / عقللا دولت ایرنی بولدی نیسا
چون کیم اول کلدی تمام اول وجوه / انی دوزلدی رکوع هم سجود
اول کنفس واحداوش اولدی تمام / دوزدکشی دورد منزلی الا تمام
اول آدم ایاغ اولدی کورسکا / مرتبه روینده یوق کلدی اکا
موسی کیم قوتی درر اول کوردنک / منصبی بوینده یوق کلدی انوک
عیسی انوک سینسی درای کشی / کورسکا کوینده یوق اولدی انی
پس محمد کلدی باش اولدی اکا / منزلی خویشده یوق در کورسکا
باقی نیچه خلق که وردر دنیده / تابعی در بو وجودک ای دده
اولدر الله الذی اول آدمی / الکه براو ایلدی بو عالمی

قوله تعالی ولقد کرمنا بنی ادم وحملناهم

چون برکلدردی بلاری اول چلاب / پس انوک ازره یوکر کلدی خطاب
ایتدی شلا نیچه بیولدی بیسا / طغرطرغل نیچه امر اولدی بیسا
چون که طوردی اغلا اولو آدم اورو / بوی کجدی بیدی کوکدن یوقرو
طورد آدم کیم ایتی در مکه‌ده / یعنی مکه پای گاه درای دده
موسی کیم قوتی درر اغدی طوره / یعنی کیم چوپان کرا طغده طوره
عیسی کیم اول ادنل کوکسی درر / الکه اول دوردنجی کوک کرسی درر
مصطفی کیم باشدی چقدی تمام / تکونل عرشی اکا اولدی مقام

تا بتو سنین اولدی منزلی / تا ابد اول حضرت اولدی محفلی
جمله پیغامبرلر اولدی بر بدن / قاب قوسین ارشدی مکان
پس جهانده او شبو در اول او مثل / بو ایشی عاقل درر اول عقل کل
عقل طمتشی در جهانی دیدزی / بیره کوکا طیطلودر کندوزی
انبیا جمله انوک اصلی درر / اولیا جمله انوک فرعی درر
زی وجودی معتبر آراسته / ازرنین تا نه فلک بر خاسته
اول کنفس واحداوش اولدی تمام / بر نفس در جمله خلق بلو بیان
چون کیم اولدی جمله مخلوق بروخوه / بیر کور اهلی اکا قلدی سجود

قوله تعالی فسجد الملایکه

جان قلاغز اج که بو سوز اکلنا / خوش غنیمت اول اجانو دکلنا
جان کوزیلا بو کیم ای کورسن / اشبو سوزک معنیسنا ایرسن
عاشق انوک تولدر کیم جان وار / جانلی جنده شبهسز ایمان وار
کر بو موتن دنیده اول کیشدن / معنی سوزن فنده بولسا ایشدن
ای خدایا طغرو یولدرز مغیل / معنی اصلندن بری ایر مغیل

الباب الخامس

هم بشنجی باب اچنده اون لطیف / داستان وار بر لطایف ای حریف
بلدرزکم قصه درر هر فصل جنس / هم چنان کیم بنج طاعت بنج حس

داستان اول از باب پنجم

اول قدیم سلطان قدیم در اول قدیم
اول عظیم سبحان عظیم در اول عظیم

دیلوم سلطانلغن شرح ایلیم
ویله کلمز نه دیم ناسویلیم

بلدیشی یوق اورتغی یوق بردر اول
خنده کیم اشارتک حاضر در اول

عقلم انوک صنعنا قلدی طکا
عاجز حیران خبر ورمز بکا

انوک اولولیغنا حد یوق در
واحد اولدر واحدی واحد یوقدرر

اشبو عظمت لم انوک وارنه زوال
نجه ایده کیمسه انکا وصف حال

اشبو عظمت ایلینده خاص عام
ماسوی الله سربسر جمله تمام

قابوسی شول بر مجرد سوز بکی
شویله درمش بر معلق قوز بکی

چون مقابل کلدی عالم بر قوزا
اول قوزک معنیسی طلوم سوزه

کیم بلاسن قوزندر عالم ندر
ایشدامدی کیم حکایت نیدر

عالمی بیش قت بریری اول جلیل
کیمسه عزتده در کیمی ذلیل

بر قتی جسم نبات در کیم بتر
حضرتا ارمز کروبنده بتر

بر قتی حیوان در بلو بیان
اول دخی طش قت در اهل عیان

بر قتی انسان در اهل خطاب
بلو کچون در بشارت هم عتاب

هم ینه جسم ملکدر بر قتی
کیم بلا ادک بیری اولدی حضرتی

اندن ایروق ورد در بر قت دخی
اولدرر بو قاموسنک رونقی

اول حلیب سرّی در در بیچ شکر بن
کوستورر عاشقلرا معشوق یوزن

عالمک بیش قاتی ابتدم سکا
آدلریله هر برن اوکدن صوکا

ایشدامدی نیجه در اول قوزدقی
طوت مقابل عالما علمن اوقی

قوزدخی بیش قت در عالم کبی
انکچون بکزرا کا انک تیبی

دکله امدی هر برینوک آدینی
کیم بولا بس اشبو سوزک دادینی

بر قتی اکل قبدر دیچون نبات
کیم انوک ورلیغنا یوقدر ثبات

بر قات اندن ایچروکی قات قاب
جسم حیوان در اولدر هم اول خراب

بر قتی اولدر کیم قوزک جانی در اول
شبله بل کیم جسم انسانی در اول

بر قت اولدر یاغ درکه انوک جا بدر
اول ملکدر کیم بولر روحانی در

بر قت اول نور در که یاغ کزلر انی
اول در ایندکلری جانلر جانی

اول در اول کزلنو کنج نهان
ان استو بلور شب جمله جهان

قوز دخی بیش قت تمام کلدی جمله
تقریر اولدی قاموسی قلدن قلا

عالمه کلدی مقابل تقریری
کورکه نیلر پادشاهوک تقدیری

چونکه اول عظمتلا انشاد طک دکل
عالم انده قوزچه طک دکل

یا عجبی کم معلق طوردسا
طرمیامی کم معلق دردسا

یوز بک انجادر انوک جبارلغی
هم ازلدر هم ابد در ورلغی

قنده کیم اشارتنک حاضر در اول
یوغ وار ایلا مکافادر در اول

هم وری بوق ایلین اولدر بنا قانونسنده محکوم هر کیم اولانا
اول کتوردی بوغلن بو عالمی اول بتوردی عالم اچره آدمی
عالم اززه اوردی عبرت نسخه‌سن آدمیه باوردی دانش نقطه‌سن
عالمی بو آدمیده کوزلدی اهل دانش کلدی انی کوزلدی
کوزده عالم آدمیده کزلودر کزلو علمک نقشی ظاهر یزلودر
اوقدی اول نقشی بلدی عالمی انبو علمی بیلن اولدی آدمی
ایمدی کل سن کندوزوکی ایرده کل انبو علمی کندوزکده ایستکل
کورکه سن کیمسن بو عالم ندر ایشد ایمدی کیم حکایت نیتدر
بیشی کمسن اول عالم کیم ابتدم تربیی دزشیدی بر ملک قوز کبی
آدمیده قانونسی وردر عیان دکله ایمدی نیجه در بلو بیان
بهر وجود بیش قنده در بیشی وقی تن دیور آدین سن علمین اوقی
بیوتن در بیر نفس در بیر جان بیر عقل بیر اسرار نهان
تن مقابل شول نباتا تا کجر یتر خضر تا ارمز کروب بوندغ یتن
نفس عام حیوان بکی کلمشدرر انکیچون خصلا طولمشدر در
جان مقابل در تمام انسان کبی اله بکزر جمله در لو تن ربی
عقلی هم کلمشدرر مثلی ملک کیم معین ایلیده نه فلک
اولکیم اسرار دیدم اولشولدرر انکه کورنس دیدار انکلا کورر

هم مقابل در وجود اول قوز کبی اله بکزر اولیلدر تربیی
شیله حکیم بیش قت در ابتدم سکا ایشد ایمدی نیجه در اکدن صوکا
تن قوزک کوک قاب در نفس قات قاب قاچن اول لسا اولیسو بونلر خراب
جان ایچیدر عقل ایچی ایچنده باغ پادشاه عشقی در انده چراغ
باغ ایچنده کزلو اول نورکه وار اول محبت در که ایله سوار
کورسکا نیجه یانت در ای صفا حق نوریدن اول چراغ مصطفا
اول چراغدن سندخی یندر چراغ یاندراسن وارسا یانشکده یاغ
عقل دانش نعمتی باغ در معنی نور عقل شول ایچماغه بکزر معنی حور
کسده کیم عقل دانش وار اولا لاجرم کیم معنیا کا یار اولا
کمسنه کیم عقل یاری قلمیا لاجرم بو معنیدن داد المیا
آدمی بو عقلدا طوتدی شرف کورسکا عقلی لدن اولدی خرف
عاشق اولدر معنی سوزن عاقلا عاقل اولدر معنیا صدق قلا
معنی بیلن بو سوزک دادن بلور کزلو نقشک رنکن آدن بلور
معنیا هر کم کوکل ورمز اولا هیچ کما نسنه مقصوده ارمز اولا
حق بری بو معنیدن ایرمسون دنیا آخرطغر بولدن ایرمسون

داستان دوم از باب پنجم

نکری ... اچره آدمی آدمی نادربلن در آدمی

مختصیدر آدم اشبو عالموك / شرحیدر خاصدر هر سنبولنك

عالم اجزاء ناکه ورسا نقش نخش / قاموسی بو آدمیده اولدی نقش

شویله کم بر ذره ده یوقدر کمی / ناکه عالمده همان در آدمی

قوله تعالی سنریهم آیاتنا فی الآفاق

پس نجون عالم طوریدر معتبر / آدمی نسخه دوشبدر مختصر

نه سببدن در بلارك حاللری / ایشد ایمدی نیجه در احواللری

اول شکل کم حق یرندی عالمی / عالمی عکسنجه دوزدی آدمی

انکیچون اولا اولوبدر بو کجی / کم اولور طاشی بتل اولدی ایچی

دکله امدی نیجه در ابدام سکا / تقریر ترتیبنی اوکلدن صوکا

عالمی پیش قت یرندی پادشاه / کورکه نیلادی و نیتدی اول اله

بر بر بنا ئیلادی شول طوب کبی / ایشد امدی بو عجایب ترتیبی

بیر طپرق بیر صودر بیر یل / بیر اوددر بیریسی امری جلیل

اولکه طپراقدر طوربی راورندا / طپرغی صو قیلیب در ای دده

صوی هم یل قیلیب در یل اود / اودی الله قیلمشدر بامر خود

زیر کم الله محیطدر عالما / عالمی بلدك بوکز کل عا آدما

قوله تعالی والله من ورائهم محیط

آدمك کور نجادر ترتیبی / اولدخی پیش قت بوزدر بیت الغرابی

بیر بیرین قلمشدر اول دقی / ایشد ایمدی نیجه در عالم اولوقی

عالموك ایچی اولبدر بونن قاب / قابی ایچی والله اعلم بالصواب

اکلیو مرسل دیمیم هر بیرینی / آدلر بلا هر بیرینوك بیرینی

طپرق صو یل اوددر امر حق / عالمك عکسنجه در سندان بق

طش بنوك طپرق طوتبدر تبلیو / تن دررر طپرق بنم سکل اکلیو

تن ایچنده شول طمرلر طولو قان / صود کلمی کم اقدن کن روان

اول صودن داخی ایچرو بیلدر بنا / اول نفس کیم وار ایمر ایکنه

بینه بلدن ایچرو اوددر یاتلر / شول حرارت اوددر کلمی یاتدر

تم اول اوددن ایچرو امر خدا / اول امر حقدن دکلدر حق جدا

عالمك شول طاشنا اولن محیط / آدمینوك ایچنا اولد مرتبط

وش ایتدم آدمی و عالمی / عالمك عکسنجه کلدی آدمی

ولد انکچون معتبر طورمشدر / آن قدرت قیلیب طتمشدر

بر انکچون مختصر قلدق ضعیف / بیز طپرق قیلیب درای ظریف

الا کور کم ایچنو نا معتبر / بیردن کوکدن و بزر هردم خبر

بولکن اولب در کیچلك حق بزی / طش بکا دوندورسن ایچو مزی

چونکه طاشمز اولا کزلو بیرمز / اشبو عالمده اولا هم بیرمز

بزلنو نیچ جلیت معلوم اولا / کزلو سرلر کوزلرا کورنو کلا

بونده جان وار جسم لا الا نهان | با قبانن کورمز کمسه عیان
انده یارین تون اولا هم جا بلا | کمسه باقب کورمیا نشیا بلا
بونده اوشوتن قیلیب دوزخ ابلوی | انده هم جان قیلیبیس تن لری
چون قلاحق یارن انده بو ایشی | دیدرست عالمجه اولا بر کیشی
شول برا کیم بونده ایرر کوکلوز | یارن انده اکه ایره آلومز
انکیچون بر کشینوک منصبی | اولله تینی تولله بو دنیاکبی
بلک جدی و حیا بی اولمیا | حق ساون اکه داخی قلمیا
جان کوکل یویوشی اولا جمله جفا | حق ویره انده بزا عمری بقا
ابرق اولک اولیا انده بزه | دوست یوزی کورنو کلا تفردم کوزه
عاشق ایور اول یوزی کورساکچون | ذره ذرلب کونشا ورساغچون
قان یولداش کیم اولر کلسون بلا | کیدلر اکلمدن اول منزلا
ای خدایا توفیقوک آیر مغل | دنیا اخرطوغر یولدن ارمغل

داستان سوم ازباب پنجم

قان اول ایلدن ایلا علم استین | گلسن لی یتسون عیان اندر عیان
نحو تصریف لغت حاجت دکول | باغ نه حاجت چون بلینر اوده گل
مصر نیدرسن سکا شکر کرک | خوانه گل کیم ییسنی شکر بوراد
نه حاجتدر اول خطا یسنان سکا | کردلرسک مثل ختاین گل

چون بلیکلن قیلدی چلیب منبر ایشی | نیشه طوترسن اوصل سنوای کیشی
مقصود کل علم عمل دربیل و قیل | نایه کارک ماجرای قال و قیل
حضرته ارمک دلرسک صادق ول | معشوقه ارمک دلرسک عاشق ول
عشق کتابندن اوقرسک بر سبق | معلوم اولا سکا سندن علم حق
زیره کیم کنجخانه قیلدی حق سنی | قودسنده کل کندو علمنی
خالقوک خود علم چوقدر بی حساب | تا اشولر مخلوقا اولدی خطاب
تکوردن بیش دلو علم اعشی درر | قوللروک بیش بیورنه قیمتی درر
عشقلا دلک رسل ایدم تمام | قنقی علمه بیرلی قلدی مقام
دلکه ایدی هو بر بیسنک آدینی | کیم بولاسن اشبو سوزک کادینی
بیرسی بو علم ظاهردر عیان | بیرسی عبرت درر بلی بیان
بیرسی شول درکیم اول حکمت درر | بیر اشولر بیرسی قدرت درر
ابتدا ایدی ایدیر تقوبیرنی | کوستریم سنده بزلو بیرنی
علم ظاهر تکردن چون دوستنا | کلدی حاکم اولدی بو نفس استنا
تاکه نفسه امر معروف بلدره | پادشاه قرشو قلق قلدره
نفسکا بو طغر یولی کوستره | سان شیطان غارتندن قرتره
علم ظاهر اتسیدی اول احد | نفس قلیدی ظلمت ایچره تا ابد
علم ظاهر بر بو نفسنک اوترر | ایشو اولدر نفس بولا کاتورر

اول كه عبرت علمدر كور اول ندر — كندوزكن اول دخی كور ...
علم عبرت انده كم عقل اكليا — كورمدوكين هم كوره نفس طكليا
زيره عبرت علمی انده بزلودر — علم انوك عقل ايچنده كزلودر
كوزكورا عقل اوقيا اول عبرتی — هيچ اولامی دالوده عبرت ارى
اول علم پس عقل ايچنده اوتورر — قنده باقارسا عبرت كوتورر
چونكه بلدك علم عبرت نا ايمش — دخلة اول حكمت دخی قنده ايمش
حكمتی حق لو كلا قلدی نزول — بلكه انی كندو سويليب درنغول

قال رسول الله صلی الله عليه وسلم الحكمة نطق الله تعالی صدق رسول الله

حكمتی كو كل لرا حق بلدرر — شول كلولا كم اكا قابل دررر
پس بو حكمت نقش اولبدر كو كلا — اندن اوتنر كلو بهردم دلا
حكمتی بلدك بو كز اسرار كور — اولدخی قنده ايمش بر اب صورن
علم اسرار حلب جنده تودك — صنما كم نفسدادر به تنده قودی
شول زمان كم جان ازلده وارديك — انده بولدا شوك بو اسرارديك
چون بو اسرار اول زماندن جان ايلا — بيله كلدی بو بدن بننه ايرلا
جان ايچنده تودی اسراری احد — جاندن ايرلا يسردر تا ابد
كل بو كز اول علم قدرت كور ندر — كندوزكن اولدخی بل قنده دز
علم قدرت ذات ايچنده اوتورر — بنجه بنمز اشلرك اول بيتورر

قدرت بو ذاتك ايچنده پادشاه — كندو دردی اكه لايق تختكاه
زيره قدرت علم كل حقدرر — عالملر چره حاكم مطلق دردر
پس بو قدرت جمله علمك جانيدر — ذات ايچنده بزنوی رحمان در
انتبو يش علمك تمام اولدی صكا — ادلو يلا ايرلرن ابتدوم سكا
ايندی انده هر بريا اول جليل — نيجه وردی حالتو حالنجا دليل
اول دليل در كم بو علم كا جرر — شريعت ايلر جمله خلقه ايچرر
پس دليلسز علم خود المز كشی — مانع اولر دلمه بر اولمز كشی
ايدی هر علمك دليل كور ندر — كم بلاسن بو حكايت نينه در
علم ظاهرده دليلك غايتی — يه حديث دريا خود قران ايتی
زيره ظاهر علم تفسك اوتورر — نفس فضولدر دمبدم باش كوترر
كسنوك ابرق سوزين قلمز قبول — الا شول كم نكر ويدی يا رسول
پس بو ظاهر علمنه اول در دليل — كم رسول ايتمش درلنی يا جليل
كل بو كز عبرت دليلی كور ندر — دخله ايدی كم حكايت بنه در
عبرته بوقدرر دليل الا مثال — چون مثل كلدی دخی بوقدر مجال
زيره عبرت بو جهانه بزلودر — بيتا نولء جان ايچنده كزلو در
عقل دوشمش در بفر اول عبرتا — كوزر انده نيجه در بونده تا
يا جهانك عبرتن ايدرن بزا — جسم ايچنده بر مثل ايدرسز ا

یا خوجه‌سنک عبرتین ایدرسکا — بو جهاندن بر مثل کتوردا
بو مثل ایرا اینه دور اوزندا — علم عبرت انده کورنور اچر
پس مثل در عبرت آونده دلیل — بنته کم توانده ایدر اول جلیل

قوله تعالی وضرب الله مثلا کلمة طیبة کشجرة طیبة

عبرتنک بلدک دلیلی نا عیش — ایدی کور حکمت دخی نیجا ایش
حکمته نه ترکز دلیل بو قدر عیان — الا شول کم صادق اولا دکلیان
حکمته کر صدق اولمزسا دلیل — قنده سیلرسا اولور خور و خجیل
زیره کم حکمت چلب نطقی درر — پس دلیلی بو مثل نطقی درر

الحکمة نطق الله

صدق یوغا حکمتی سن سویلما — کی سقن اول حکمته ظلم ایلما
حکمتی الله لوکل لردا قودی — آن غیر اهلنا ایتمک دیدی

لا تعطوا الحکمة غیر اهلها فتظلموها

اهلی اولدرکم انوک صدقی اولا — سن دخی نیجا قرشودن صدق قلا
پس دلیلی حکمتک بو صدقمش — الله انی سنده الچون قمش
کم الا سن حکمتی اول صدق قلا — هم قوپاسن یارین اول صدنفلا
حکمتی بلدک بوکز اسرار کل — نادر انده دلیل اقرارک
اولدخی معلوم کرک نیجا درر — دکله ایدک …

… دلیلی سوکودر — زیره سوکو جان اچنده ایکو در
ناکه سوکو اولمینجا اور ندا — جان اچندن سر اچلمز ای ددا
سومدک بیره کشی راز اچمیا — کر اچرسا سوزی انی کچمیا
جان بکلی سوسا کارازن اچار — کفرسا اسلامسا انده کچار
پس بو اسراره دلیل سوکو یمش — بو سومک دوستلرا ایکو یش
ور تمام اولادی بوکز کل قدرته — کور بو قدرت علمنی قل هیبتا
انده دانی اکلفل نادر دلیل — قدرت اچره ناقش رب جلیل
قدرته شولدرر دلیل کم سویلیا — ناکه درسا دیدکنی اشلیا
زیره قدرت شولدرر کم الا ایلا — دیلسا هم جان الا هم جان ویرا
… شلکا الی ایره هر اشی — یمن نقص اولا کمتر اشی
… نه دلیل کارک دخی ایرق اکا — دیدکن چون اشلیا الدن صکا
پس دلیل بو علم قدرتده عیان — حکمتی سر مثل درر بلو بیان
انده قدرت علمی ورساحق درر — ان بیلن حاکم مطلق درر
… ترکه صاحب قدرتنا اولا شکرنین — ان کورن بیل که کوردک حق یوزین
… ورکوددر اولکشی ترکم بقا — کوره حق دیدارن انده مطلقا
… نبو بیش علمی تمام ایدول عام — بیشنا بیش بیرمش اولدی مقام
… دلیل … بیشنا کلدی عیان — کم انکلا کچا اول بلو بیان

مدرسه‌لارکیم تنکری روزی قیلدیلار
اشبو بیشی علمنی عام اول قیلدیلار

فقیه مشکل قیلدی اول کیشیده
رحمت اولا اول کیشی بوده نیده

عاشقول اجانی ندا اولسون اکا
انداین ایروا اولمسون اولکان صفا

اول کیشیدین خوش نزی آیرمسون
دنیا اخر طوغری بولدان ایرمسون

داستان چهارم ارباب پنجم

تنکری علمین خوش درز بیلسا کیشی
اشلسا انونکلا هم بیر ایشی

اوقیماغ بیلمک قیلمق دور ایش
قیلدیغی انده قبول اولمق دور ایش

معنیسین بیلمسا علم اولر بجال
بیلدکین قیلمسا خود کل وبال

قیلدیغی انده قبول اولماز سا
پادشاه هول رحمتی کلماز سا

اوقیبق بیلماک قیلمق اصر یوق
فایده بیتی اشلیا انکل اصر یوق

ایشدا امدی ایدیم بن اول کیشی
تیلیاکیم فایده اولایه ایشی

اول کراک کیم لر کندو اکسوکن بیلا
بیر ریاسیز اخلاص بیله توبه قیلا

چون ریاسیز توبدن شربت اچا
نه عمل اشلرسا حضرتده کچا

اول کیشینوک الیش فاسد اولمیا
اشلیوبن صکره محروم قلمیا

کرچه بو علم عمل حقدن سزا
فرض اولیدر اشلمک تاموسزا

الا طاعت توبه سز قابل دکول
اول کیشینوک مقصودی حاصل دکول

اشبو سوزلرک مقصودن ادم سنکا
دکله امدی نیجه در الدنتا

شول بلم ... قونلار قیدر
ویر بیردی آن بیزه اول کیم جر

نفع اوقوک هم معنیسن بیلوک دیدی
چون بلاسز دیدوکن قیلوک دیدی

چون قیلنلر لایق اولا حضرتا
تا ابد بولدلش اولا اسیر رحمتا

اتفاق بیلمک قیلمق ندرر
قیلدوغوک انده قبول اولمق ندرر

ایشتلا امدی ایدیم بیر بیر عیان
کیم بلاسن بو ایشی بیلو بیان

قرآن اوقیمق دور بیش مقام
بیش کز اوقیماغلا اولر تمام

دکله بیرنه بو نیجه در اول رنج کرک
رنج ایله اول کیشیا کیم کنج کرک

دکله امدی بش کز اوقیمق ندرر
کیم بیلاسن بو حکایت نیده در

بیر اوقیمق شول کیم قرآن حفظ اولا
حافظ اول بیدی ترانلا بیلا

تجعشرة نیچه آیت در تمام
علوم اولا نخ طرفدر تیج مقام

الا بلمز معنیسن حرفن بیلور
اله اولسا بر کز اوقیماغ اولور

پس کنجی اوقیماغی شول دورر
کیم براپر لحت لفظن بیلدورر

دکله بر حرفنکل کیم اوقر معنیسن
بیلر انوک نادیمکل دور قاموسن

تحت لفظ بیلر اول نادیدوکین
الا بیلمز انده مقصود نیدوکن

معنیسنوک مقصودنی بیلمک دور ایش
پس اوچنجی اوقیماغی اولشش

هر سوره هر معنی مقصود نه
هر بلا هر آیتکل مقصود نه

اوچنجی اوقمق دور تاسی
زیرا بیلنور انده معنی معنیسی

امدی کل دردنجسی کورنامش
شول دردوردنجسی کیم اول کیشی
بلدی علمی تمام اشلر اولا
اول که دوردنجی اقیمی شول دردر
کلدک اول بیشنجی او قیمقلغا
طاعتک اول حضرتکا لایق کلا
چون کیم اللهدن سکا رحمت ایرا
وبیرا علم عمل سندن تمام
نفر برا اعضاک بو نفر اسی اولا
کوزک اولا حق نوریدن تخلو
قولغک شویله اولا اولسا انشو
علم حکمت کیم کلا سندن دلا
هر دعا کیم کا الله اغزیدن طوغا
اول کیبلا کونراسن دشمنی
اینعوک بصدق برا رحمت کلا
عقلک الله صنعینی فکر ایلیا
کوکلک الله رحمتیلا شاد اولا

براشت کیم اولدی بیشنجی ایمشن
حضرتکا لایق اولا نفر بیر اشنی
اول علم بیرلا عمل ایلر اولا
علم بولیلا او تیمقلیق بول دور
شول دور اول کیم بلدیغی کوکا اغا
یتیشکا حق رحمتی یاتیق کلا
علمکا هم طاعتکا جان وردا
محکوم اولا ساکه جمله خاص عام
ایشدا امدی ایدیم نه ایتی اولا
کیمه یاقین رسل قیلاسن تخلو
کیم الاسن هر بیر اوندن بر خبر
ایشدانوک کوکل اچون یاز الا
بر نفسده اول نفس کوکا اغا
طوتر ییسل بیتوراسن هر اشنی
بیره کیم وارور سل ابلدن ایلا
صنع اچنده صانعا شکر ایلیا
جمله دردلو قیمودنه ...

حاصل انجیلا جانکا قرب وصال
ساکه یاقین لیک کوره شک سزین
شول سببدن ساکه بو دولت کلا
چون که طاعت اندن مقبول اولیا
چون قبول اولمایه حضرتدن اشی
اشبو سوزه بر مثل ایدم سکا
توکا بکلر که کیشی خون ایلیا
چون کیم اول نعمت تمام تیلر بشر
اش پشیجک چون که خون سالر کلور
قوترر اول نعمتی چانق لرا
چون که خون اراسته اولدی تمام
بیر نور خونی وخلق اندا بقار
چون صلا ذکری وخلق مشغول اولر
قنو اش کیم خوش کلرسا کوکلنا
الیسلا الترا بنی اغزنا
اندیجون چینر الی حل ایدر
بیله بیلا قرصتک هضم اولر

عید اولا ساکه بو جمله ماه سال
کوزکی اولسا کوسترا سن دوست یوزین
کیم ایشتوک اول حضرتکا لایق اولا
اول کیشیا اشبو دولت کلسا
حاصلا کلمایه تعبیر اول کیشی
عشقلا ذکرلا رسل اوکدن صوکا
اونوکیلا وسنلرینی طوتلیا
اول بشجا خاص عام انی اوشر
زیره خونک ترتیبینی اول بلور
دوزر اول چانقلری طابقلرا
بوبیزر کیم اونرالر خاص عام
بیمکا و بیرر صلا کندوی چقار
اردکیجه صونر اول خوانلردن الور
لقمه لقمه الور اندن النا
و شرایع رزجنیرکه چیقا مفرنا
طوقلق انده حاصل اولر کیم بودار
جمله دردلو اعضایه قوت کلور

قوت تن حاصل اولور کیشیا | اشبو سوزدن سکا معنی ایتیشا

بو مثل قو معنیسن ادم سکا | دخی ادمی نیجه در اولدن سکا

خوان بو قوآندر که دردی اول جلیل | کیم بو خونا بو قدر اولدی دلیل

چونکه دلدی حق بو خوانه مطلقا | دردی بو زیکرم دورت یل مطبخا

کوکلی نیجامبر لرده مطبخ درر | کوکل خوذ حولنک بلی مطلق درر

القلوب في الصدور كالقدور

پرده کوکلده باش قوی قلما دی بهیج | کیم بو مطبخ لرده اولسا دی بهیج

قوله تعالى ولا رطب ولا يابس الا في كتاب مبين

بیدی بیل بیل تیندی بشدی تمام | تامدینه دعوته اولدی سفا م

کلدی خوان سلار دردی ترتبی | بیره اکا وردی حق بو منصبی

بیدی قت خون ایلدی دردی تمام | عالمه دیدر بو خونی دشدی تمام

اکه حوسلار کیدر ای صفا | مصطفی در مصطفی در مصطفی

قال رسول الله عليه السلام للقرآن ظهر وبطن ولبطنه بطن الى سبعة ابطن

کورسکا هر بر ورق اولدی چنق | دکمه بر حرف اول طبق بر چنق

دکمه حرف نعلیس بر نحت درر | بو بر بیا بلزمز لذت و ورور

چون نبی دردی بو رحمت خونی | خونه دوندردی بو خلقک بو نی

چون بر قدی بو خونی وردی صلا | وای اکا کم بیمیا محروم قلا

دوشلدی شیل روکیلتا وردی صلا | وای اکا کم بیمیا محروم قلا

پس بو عالم نکری خونی در ای یار | ایشدلمدی ایدبیر خونده نه وار

جمله صورت کم بر اولمش درر | اول عدمدن عالمه کلمشدرر

هر بری بو کاسه در نعمت طولو | نعمتی حکمت در اکلا ای اولو

نیجه بیل بیل درکه بو عقل آن بیلو | نه بو خوانی کسلدی نه عقل اولدی سیر

شربت الحب كاسا بعد كاس فما نفد الشراب ولا رويت

خون عالم نعمتی حکمت درر | اول که خون سلار درر قدرت درر

خون بدی بو کز سماع اولدی سماع | خوش اولور قلق استر استماع

قولغن اول کافلا نو نا طوتار | ایشدب اکلابا اولسا ر بیر

زیرا اولسا ردن بو صوفی لر درر | رقصه کیرش طرمدن هی چرخ اورر

جمله خلق اول نغمه دن جنبشده در | کور سکا کم هر بری بر اشده در

زهی نغما که دی بو دم او نی | اولدرر جور ندرن ایپی کونی

اولدی اولدی اولیدر اولسا ن | کن فکان پس نیجه معزول اولسار

اولدمان کم نی بو سازی دکلد ره | اونره بو صوفی خرقه اندوره

چون که ساز استر عقل دکلر سوزنی | خوش سماع ایلر حفا قوشی بو نی

بو کز استر خوش بیلو بیلیا | دکله امدی ایدیم نیلیا

پرده کوکلده که مخلوق وار درر | قاموسیا بو عقل بر نبن اوردر

بیلر حق بیلسی استر بلور | قنده ورسا اول بیلسی شول دم واور
بیتکلم اول مصطفی ایلدی عیان | باکه رحمان بیلسی کالور روا نه

قال النبی علیه السلام انی لاجد نفس الرحمن من قبل الیمن

کوردلرسن سندنی بیلا بسنین | انکیلا جانکی طوبلا یسنین
قرشو طرغل اولیانک یوزنه | دون عقل بونن بولا ذک سوزنه
کم الاسن اول نفسدن بیلور | بیلنیلور ان بوبلا بیلر
چون عقل حق بیلسی خوش بیلدی | بوکونن کوکلو یوزه میل ایلدی
کلدی کوزدن بغدی عالم نقشنه | بلدکم نقاش کیم در نقش نه
نقش قور نقاشنا حیوان اولر | یمنی حق درکاهنا سیران قلور
قنده کیم بقسا کورر حق یوزنی | انکیچون اوزلر کندو زنی
عقله هردم کورنودر قدرت یوزی | اول یوزی نیچه کوره صورت کوزی
کوردلرسن کیم کراسن سندنی | بعد عقل پرده کماسنز کور حقی
کوزکو طتیل عقلکا صنعین سنن | کم کراسن صنعنی اول کوزکودن
بینه وشدی عقله بر خوش آرزو | دبلدی کیم نوجه خوش خوش خوب رو
ابدیبر کیم ناقلر عقل اکلغل | اکلیجی اشبو سوزی کلکلغل
مصحف اچره صفحلر وردر قورک | کم دیلار بنلره الله نورک
صحرا یوزی طپطلو جادر دور | نه دلرسکل انده سن جاضر مفند

مسکل عنبر دنه دور اول خیمه لر | خیمه اچنده نلورورد در نلر
خیمه اچنده اوتورر خوب رولر | کیم چلابک حشتر در بولر
بیرلری نوری کلشدن کورکلو دک | دکمه برنک بوی نوردن بر درک
صحرا کاغد خیمه بارز معنی خوب | نیجی صبر ایلیه عقل اکا بقوب
پس عقل اول صحرایا سیران قلور | کورر اول کوکجکلری حیران قلور
کیرر اول خیمه لرا اول متونر | هر بریندن حظ الوردر خوش هنر
حوری غلمان صنما لز کولدن یغار | الله سلوک کیم بو صحبتدن طوغار
اولکشیدن کیم بو صحبت کلمیا | یاری انده حور غلمان بولمیا
کرانتمر سکل بکا بوق مصحفا | حرزا اچنده معنی کوراي صفا
معنی طوت ورکم ابر سن | تانه لذت وردر انده کورسن
عقله وردی حق بو بینش درلوا نعی | عاقلیسکل سنده اشلا ای کشی
اولیا لحشا بشی در بو هنر | دکمه جاهل بو اشا الی صونر
جمله عمرن ذوق ایچنده کاچر | اول ازلدن تا ابد دولت سرا
ای چلب سن دوزتل قل لادکا | اولدکمز خوبی یقسول لادکا

داستان هشتم از باب پنجم

تان اولدکم القش استر اولودن | وصف حالن دکلسون بن دالودن
ایدیمکی شیلیا اول نا قلا | کیر الولوردن مدام القش ا لا

اوکلوم حالنا العدی تا تحنی تاجی ثم عکله ... دکره

نیلیا کم دولت اکا یار اولا | بیر کوک اهلی اکا دلدار اولا
قیتی دلدن الفتی الا اول کیشی | کم طونا خشنود لغا نفر بر اتّی
اول که بلمز الفتی کمدن آلا | نه بلور کم خشنود اندن کیم اولا
کوردلر سنکل بلاسن کی دکلکل | دیدلوم سوز حسینی اکلغل
ایدیم الفتی خشنودلیق ندر | کم بلاسن بو حکایت نیندر
دینده بیش قاپو وردرای صفا | نفر بر بیلا جانلا قیلغل وفا
هر که اول بیش قاپودن الفتی الا | تنکریدن اندن چلپ خشنود اولا
ایشدایدی نفر بریکل آدینی | کم بلاسن اشبو سوزنک دادینی
بیرسی آتا بیلا آنا درر | بیر استادنک دکلی تا درر
بیراغی در بیرک شیخ قاپوسی | اولسا کارک نفر بریکل طاپوسی
بیر خود حضرت درر بلو بیان | پس قمو بونلر درر بلکل عیان
ایشدایدی نفر بریا نا کرک | طاپوسی و قل لغی نیجا کرک
وصف برله شرحنی ایدم تمام | کیم سکا معلوم اولا اول بیش مقام
نفر بریده نا کرک در بیلسن | اکه لایق قل لغولی بیلسن
کلادک اول آتا و آنا قاپوسی | ایدیم نا درر بولارنک طاپوسی
بو اوغل بیلن آتا یا و آنیا | فرض واجب دور اقرار ایلیا
نالهٔ درسا قرشو سوز تینرمیا | محکوم اولا هیچ تنی تنتمیا

بو زمان اتالنا اشلاردی | اوغلنی و قیزنی بسلاردی
بو کونا اوغل قیزلر کم اشلیا | آتیی و آنای خوش بسلیا
آتیا اوغل کرک کم یاز اولا | طغر یولدن دوزلا دلدار اولا
آتالوکلن تکلیا هیچ ارمدین | انالوکلن اسنیا هیچ طرمدین
اول کیشی نفر دبردم الفتی آلا | پس بلوک اندن چلپ خشنود اولا
اول تمام اولدی بو کز استاده کل | جهد ایت آنوک دخی الفتین آل
کم چلپ خشنود اولا هر دم سکا | رحمت اولا بولدشل اولدن صوکا
بیدب استاذ الفتی سن الیسن | هم چلپ خشنود لغینی بولسن
ایدیم قلدن قلا دکلا رسک | دکلیب سوز معنین اکلا رسک
خدمت ایت استاذ کاسن قول بکی | شویله لم بر بایله تحصول تکلی
اولرن انوک علمی اولنا ملول | هرنکم دیر علمجون قلغل قبول
عرکم استاذ ایشکنده قول اولا | تکلر فاینده سوزی مقبول اولا
بو شرع عند کم استاذ اکر درر | رسم ارکان نشان آدا اکر درر
فرض سنت بلدرر نفسه عیان | دعوت ایلر طاعتا بلو بیان
تنق نفس کم طاعتکا ادا اول | تکرنک امری ندر بلدا ... ول
پس بلوک استاذ عالملر دو زر | کم شریعت نیدکینی بلدو زر
لیله ولسا اهلی عزت کرک | هم ادب ارکان هم خدمت کرک

کمسه کم استادنا خدمت قلا   هیچ کیشان طمع کیم اوزر النفس

هر چلب خشنود اوله اندن عیان   کرتو بلکل بو سوزی بلو بیان

اولدخی بتدی بو کز کل آخیا   قل لوایت اخلاصلا قلمه ریا

بوکا قورشن اولقا بوده سن ای بکی   کوچ کوتر کل صبر ایلد شوریر بکی

ماالکی ترک ایت یورکدن زمکل   کلنی خوش طت قرو کوندرمکل

حق یولنده طغرو طورغل صنمدن   یورکستو بول سوزه تپنمدن

طپرق ایله یوزکی بول انعلنا   اولمسون کیم طوتاسن کبرو کینه

کم اخی هردم سکا القش قلا   هر دخی سندن چلب خشنود اوله

اخی دن کچدی بو کز شیخ قاپوسی   کوز انوک دخی بجا دور طاپوسی

بیدسن نقم اولدخی القش قلا   هر بنا سندن چلب خشنود اوله

شیخ اوکنده شویله طورغل سن ای آلم   شیخ دن اولو لور مکل هیچ اختیار

شو اکز یله کیم بقرسن حقا   اول کوزن بو شیخوکا هم مطلقا

حقدن ایرو کورمکل سن شیخولی   شیخا بقدر عقلکی و کوکلکی

شیخ کوکل لر کوسدرسنی بو آکا   کورنا اولکز کودن الله سکا

شیخ اوکنده سن وری قل جانکی   آنی سن آل ور آکا کندو زکی

چون قلاسن سن بو بازار تمام   پس بولاسن شیخ کوکلنده مقام

شیخ نقندن سکا القش کلا   لاجرم سندن چلب خشنود اوله

اول دخی بتلدی بوکز مل حضرتا   کورانوک قلغنی قل تقیتا

اندە خدمت نا ایشن بلکل عیان   ایشدا ایدی بنجه دربلو بیان

اول اینکلد یوزکی اوز طپر غنا   ورلغلدن اول نا چق یوقلما

حق دن ایرو نقد بلم سرمایه واز   ترکن اورغل قامو سنلوکسن ای یار

علم حکمت ذکر طاعت قاموسن   اونیدا اولدم اچماغین طاموسن

جبرداولغل ورلغلدن کل طورن   عقل جان نفس کوکل ترکن اورن

تو بو یولدا اشلارکی سن یلکز اول   سندخی صغرسن انده سنسز اول

رنکاد رسم ارکان نشان   استما اندن مکان بازمان

قامو نفسکل محو اولیجق کوز قلا   پادشاهدن اول کزا کزمل کلا

تو کیلا کبرو ایی کورسنی   اولکو کل لر مقصودینا ایرسنی

تقریرا اولدی اوش تمام اول بلینس قپو   یلادک انده نا ایشس قلتی طپو

تیلیوبن لایق اولا قول حقا   معلوم اولدی هیچ کمان سن مطلقا

اش بلندی اشلیاسی ارککرک   یولی ورمغلبقه کی سرور کرک

عاشق انوک قولدر کم بول ورا   حق یولنده جان وره طغرو طورا

الک یوزی صو بیچون ای کریم   بیزی بزدن استماکل ای رحیم

رحمتلرن یرلغا قل لا زکی   دون قلغل سنی بزا دیدا زکی

داستان نهم از باب پنجم

بینه بولدم بر مثل سندن سنکا / طوت قلاغوک بردم اوخشاتمادی میدا

کم بلاسن بو مثل قنجا ورز / شوز ندر هم معنیسی نه کوسترز

بلدرز بو سوز سنکا ایتمک کرک / حضرتا المسه خجا ایتمک کرک

انده وارنلر ندرا اکلا یسن / اکلیبجق بواشی طلا یسن

ایشد امدی بیچه در شرحی بلا / کم بلاسن بو سوزی قلدن بلا

بر کشی کم طردی سلطانه ورور / بو مثلادر دکله بر نا کوستورور

اول کشی یه بیش در لواش کرک / ایشد امدی ابدیر تمر نا کرک

اول کرک اول دوزا بول زادنی / الوبن ایتماکجون اول زادنی

هم دوزا سلطانجون خدمت طپوق / کم بولا اول وردغی پرده قپوق

چون که جمله یول براعی جمع اولا / هم موافق اول بولا یولداش بولا

چون بواغی ایلدی ایتمک کرک / بولکزین بولا چقیپ کیتمک کرک

نهم بوبولده بیچه زحمت طرتر اول / خودا مکستر اولمدی نفرکز بو یول

که اتش در که بو قیش دریاز بیر / بوله کیدن که صوق که اتس بیر

اجلق وار نوق حرامی قرقسی / یول اریبوک هیچ دکمز قیغوسی

تاکه اول وار بیچه سلطان شهرینا / کندوزن ورمل کرک یول قهرینا

چون که اردی منزله یتمک کرک / بر قلای بیر بو لبن قنق کرک

ایلیچون قونر انده اول کشی / تا تحقق ایلیا هر بر ایشی

کوره بیلور قانی سلطان تنده در / اکلر انده ایش نشادر حال ندر

طیتو سلطانک اوز ایش بر بلکین / قوموز الدن اول بلوک اول اتکین

قلق بلوا اول بلوک کوکلن الور / شویله کم اول بل اکا خشنود اولور

بک اولکنده عرضه قیلور حالینی / هم بلورار اول بک انوز احوالینی

هر دنی عرضه قیلور خدمت لرن / کوستورار اول تاکه بیش کش اتکرن

بک وار ارسلور تنها بو حال لرک / دستور الور الور التر اول اری

باکلاچون طاپو یا کندی کشی / قلد انده ایشی اوی بولدا شی

هیچ کسنه انکیلا وار ماز / ورسادی پادشاه خلقی توموز

بلکوزن ورنق کولا اول طاپیا / قاموسیلا چون که وردی قاپیا

کوردی انده دکسه بر قل لر طورور / کیم مطیع اولماز سا بونین اورور

زنفورسی یوق طنغا هیچ کسنا / کیم طر یتیر قرشو سلطان خکمنا

نفرمل کیم تنسی یوق وره مگا / آن قوموز لو سرایه کرمکا

بوکزین اول بکا اکا اولدی سبب / التد سلطان اوکنه قلدی عجب

کا جرا اول بردو لوردن بک اینی / زیره کم طتیشدی اتا کینی

چون حقیقت کرد سلطان بوزنی / یاو قیلدی نور خودن کندوزنی

سویلیاسی بر کلاجی بولمسز / قلد خیران نیلیاسن بیلمس

بر کزاش سلطانه قلدی حکم انوک / چاره نه چون چرخ ایتدی واردنوک

ناله سلطان خلقم ایرسا اولدرر — یاورر خلعت یا نوا اولدرر

اول کشینوک ذاتی یوقدر چاره سی — الا شول کم بوزار رب یلوار بیلی

کر قبول قلدی کچوردی لطف انوک — تحسه کر ختم ایتدی سوردی خلقم انوک

اوش تمام ایتدی بو بیش درلو ایشی — ایتدکوم اول سلطانا کیدن کشی

بیرشول کم ایلدی یول یادغین — بیرشول کم یوله بصدی ایغین

بیرشول کم وردی تندی سازله — بیرشول کم شاه کوردی کوزله

بیرشول کم یاد شاهک خلمتا — هیچ کمسنه زفرسی یوق لم طنا

اشبو بیش درلو ایشی کم دکلدک — شرح ایله بن دیدم سن اکلدک

بومثل در بللا ای مخلوق قا — کور بو مخلوق نیجه وارر خالقا

هم بو بیش درلو ایشی اکلاندرر — بو شریعت هم طریقت نیجه درر

معرفت هم اول حقیقت نا ایش — اولدن علمی دخی نیجا ایشی

ایدون کم عقلا دکلا رسل — دکلیب سوز معنیسن اکلا رسل

بیل قبل کم یولده ساکه زاد اولا — بو شریعت شول درر کم زاد اولا

یول یراغن ایلمک در مطلقا — وصل اولا چونکه کیدرسن حقا

علم طاعت هم سکا ازق درر — هم چلب در کا هنا لایق درر

چوق یراق ایتسان الدن چق یولا — خوش درر کم یولده ازق بیله اولا

لاجهدایت کم بو یولا کیدسن — اول کده ازمسل بو زادی بیدسن

یعنی طریقت اولدر یولا کتمک کرک — یول امالکن اختیار ایتمک کرک

بو ریاضت اول یولک آفات درر — لاجرم کم یول یوریمک قات درر

دوست دشمن زحمتن چکمک کرک — دون کندز طرمدن یرتمک کرک

ترک تجرید اول ایبش بو قتی درر — بوله کتمک بولق اولو ایش درر

نفس خرابیدر بو یولده کی سقین — هم بو یولک اغوسیدر کبر کین

کی حذر قل بو رمسون بونلر سنی — کو ظفر بولورسا الترز دینی

بو طریقت در بن ایتدم سکا — بولداش اسنه یا الکز کتما اکا

وار کور کل بو یولی یولداشلا — دزمیاسن منزله بر باشلا

معرفت نادر بو کز بلکل عیان — کیم بلاسن بو ایشی بلوب بیان

معرفت منزل درا انده جان ایرر — طرق ایلو یورسان انده قونر

تا تعحص ایلیا تیمک کرک — حضرتا کیمو کلا کیمک کرک

اتلیا کیمدرر حضرت یکی — اولدرر سلطان اوکنده خاصکی

الکن طتمق کرک بو جان انوک — چونکه سوزن صینمز سلطان انوک

جان انکلا حضرتا کتمک دکر — یعنی کیم سلطان یوزن کورمک دیلر

دکله بکلر باک کمدر ای صفا — مصطفی در مصطفی در مصطفا

ولله حضرت بکلریدر شکسز بن — انبیادر اولیادن کوز یوزین

جان بو ایشی بلدکی در معرفت — اولیا اول جان اوکنده معصیت

پس حقیقت تفسیرن بیلورم — ایشدون بلو بلندن حقو حرم

ایشدا میدی بنجه زاریدم عیان — کم بلاسن بو ایشی بلق بیان

چون جلب درد کا هنا یول بلدی جان — جان اچنده قلدی مرکز نشان

کوردی کم قرشو طورن اول حق درر — حق دیدارن کوردکی مطلق درر

چون حقیقت کوردی دورر دون بو زن — پس حقیقت دیبل اولر سلکسوزن

زیره کم هیچ قلمدی ننکسکان — اول اوزن دوکی برا اردی بو جان

اولدغی بیدی لوکز علم لدن — بر انت کم ناغنی اولمز لدن

من لدن سولدرکه حکم ایدر چلپ — تو اچنده قلدی ایرق طلب

اول حکم دن اکرو تورکا چمز — هیچ کسنه انده اغرن اچمز

انبیا و اولیا عاجز قلورر — نکیم الله دیلکیسه اول اولر

بر بغوسا حتی جو لطف انوک — خشم ایدرسا پادشاه در حلم لا

قوله تعالی یغفر لمن یشاء ویعذب من یشاء والله علی کل شیء قدیر

این کیم بلمز بو قولر اول بلور — دیلکنی اشلار و هم خلقی قلورر

اول اراده خلقی بوقدر مخلوق قل — امر تقدیر دیلک اول تکری نوک

نا قیلورسا حاکم اولدر مطلقا — اول اراده سیلیومز قول حقا

سویلادن قامو سوز معلوم اکا — من لدن بودرکه اوش دیدم سکا

بولدن پس تکرینوک علمی درر — کیم دیالم عدلدر یا ظلم درر

کندونکه سویلر کندو بیلانی علم در — سویله کیم نادیر سه ایلا اولر

مخلوقوک انده الی ارمز ای — عاجز حیران نبی و هم ولی

اوش تمام ایتدوک بو بحث علمی عام — هم بو علمی کلبانا هم مقام

عقلمز ایردوکی یردن سویلدک — کوچ یتن یردن سوزی شرح ایلدک

الا اول کیم اولورلر علی درر — بو قدر بلمک کیم اول عالی درر

بو طریق عاشقوک اول او نوبا — کیم بو سوزا چره دلک نادر طیبا

سوز اچنده ارتق اکسک وار ایسا — دور و یره تفرکه طوغو بار ایسا

قامو مز اول حق قتنده اکسو کوز — دعوی منزبوق بیلورز کم اکسکوز

ان شاء الله کیم چلپ عفو ایلیا — رحمتیلا جمله سوزی طوییلیا

داستان دهر ارباب بنجم

بینه برسوز ایدیسارم ای صفا — ادمیسک بو سوزه قلغل وفا

زیره بو سوز ادمیلر اشد ر — اول بلا کیم عقل انوک یولداش درر

ادمی سن نقش صورت صنمغل — دکله صورت کورین الدنمغل

ادمی شول کیمسنا در مطلقا — کیم اچندن یولا چلپ در حقا

اول کولدن کیم حقا یول بوقدر ر — پس انوک حیوان لیغی مطلق درر

ادمی تراندا اولدی اول جلیل — وار در اخراکا ایات دلیل

قوله تعالی ولقد کرمنا بنی آدم

دنیاده بیتی پرده وردر معتبر … آدمی اولدر بلا اندن خبیر
اول بیتی پرده آدمده عیان … دکله امدی ایدیم بلو بیان
اول زمان کیم پادشاه لطف ایلدی … کن دیوب قدرت دلیلا سویلدی

قوله تعالى انما امره اذا اراد شيئا ان يقول له كن فيكون

چون طقندی بر بریتیا کاف نون … طوغدی عالم اولدی بیر کوک ای کون
اول امر کیم مطلقا حقدا بدی … عالم ابو کوک جسم در اول جاندی
عالم ایچره سرنکون طورشدیک … حضرت آدم کلندم یوزن ارمیشدی
سرنکون طورمشکن اول امر خدا … پرده دشدی اورتیا قلدی جدا
کیرو حضرتدن نیکا یول بلمدی … قلد شویله تا قلا سن بلمدی
پس چاغردی اولدم اول آوازلا … تا لتی ایتدی حضرتا بک نازلا
ایتدی ای حق طغر یور لسنو بکا … کیم طرم قرشو سنوک دیدارکا

قوله تعالى اهدنا الصراد المستقیم

تکردن اولدم اکا کلدی خطاب … ایتدی صبر ایت بو سعت تیلا شتاب
یورت کیم اول سن ایتدوکل طغر یول … بلو بیل آدم نهادنده در اول
یول اولا اول آدمک کوکلی سکا … اندن اول یولدن کلاسن سن بکا
چون ایشتدی بو سوزی اول امر حق … بیره ایدی دشدی حضرتدن ایراق
بیر اچنده چونکه طوردی بیر زمان … معذب اولدی هر مقامده جفدکان

پوتن کیلیندی امر حق اول معدنه … حضرتا یول ایستدی اول بینه
معدنی آدم نهادن صندا اول … حضرتا اندن قرجی بولمادی یول
بینه ایتدی اول امر کیم ای اله … طغر یول کوستر بکا ای پادشاه
سنی قلاورلا بنی طوغری یولا … کیم بو نمر دیدارکا قرشو اولا

قوله تعالى اهدنا الصراط المستقيم

بینه کلدی حقدن اکا بو خطاب … ایتدی ورغل آدما تلما شتاب
یول اولا اول آدمک کوکلی سکا … اندن اول یولدن کله سن سن بکا
ایشتدیکل بو سوزی ایتدی بو کز … شویله کیم طرمیشدیک ایتدی بو کز
باش اول معدنا چنده سرنکون … آلیچی ایتدی بداق اولدی اورزون
یعنی معدندن نباتا کلدا اول … کیم نباتدن بوله بو کز طغر یول
پس نباتلو سرنکون طورشی درز … کورسکا اغزن صویا ورمش درز
اور نباتا کلدا اول امری آله … بو نبات اولدیکا خوش تختگاه
طورو شاخ اچدی غ بیرق ورد کل … چون امر بقدی نباتا کورد کل
بو کلی آدم نهادن صندی اول … کوللا چنده حضرتا ایستادی یول
ایستدوکن بولدی انده بینه … کیم وریدی پادشاه ورزکا بهنا
بینه ایتدی ای جلب کوستر یول … کیم سکا قرشو اولا طغری یو نمر
بینه کلدی طلای تکردن اکا خطا … آدما ورا آدما قلما شتاب

یول اولا اول ادمل کوکلی سکا / اتلان اول یولدان کلا سن ...

قوله تعالی اهدنا الصراط المستقیم

چون بیا کلدی چلیدن بو یدی / اول امر کندوزنی قلدی فدی
کورسکا حیوان لرا بیمر اولدا اول / یعنی کیم بولما عجون درکاه یول
اول بنا تلوسر نکون طرش اورو / حیوانه کلدیسه دونلدی ارقرو
چون بیدی حیوان نباتی سمودی / سمردن بو حیوانی اول امر دی
بیرا چرا ولدی بوکزا شدر کورز / بر بیردن حظ الور لذت ورور
چون که لذت بولدی حیواندن شاه / طتد اول حیوان وجودینی مقام
بینه آدم صندی آنی بلدی / ابتدی اول ظغر یولی بولدی
بینه ایتدی یا الها سن بکا / ظغر یول کوستر ورم سندن نکا
بینه کلدی تکردن اکا خطاب / آدمه ورسنده سن قلما شتاب
یولا دولا اول ادمل کوکلی سکا / اندن اول یولدن کلا سن سن بکا
بینه اشبو سوزده عاجز قلدا اول / نیلسون چون حضرتا بولما دی یول
کندوزن وردی بوکز قربان لغا / یعنی استر یول بولا کوکا اغا
آدمه خون ایلدی اول اوزنی / کورنجا قلدی فدی کندوزنی
مقصودی درکاه یول بولما عجون / قنطره کیرو داکزه طلما عجون
چون بدی آدم بو حیوان خوی تنجی / یا دشاها قرشو طتدی یو تنی

اول اولغ ... بو ... دی یول / آدمه کلدی بوکز حیوان دن اول
آدم ایچندن یول اجلدی اکا / یول طوغرولدی بوکز حقدن یکا
بقدی بر یولدن ازل کورز عیان / کوردی بر یولدن ابد بلو بیان
توشوسنده کوردی بر یول وردی / بقدی اول یولدن بوکز کوردی حقی
کلدی اول بینی پرده دن کچدی بوکز / کزلنو جان رازینی اچدی بوکز
جان ایچندن چاغرب اشبو سوزی / ایتدی کوردی تکری کوکلم کوزی
حاجتی و مقصودی اولدی تمام / حضرت اولدی بینه اول امره مقام
آدمه سجده انی اولدی حلال / کیم بو صورتدن بولندی اول وصال

قوله تعالی اسجدوا لآدم

اشبو سوزه بر مثل ایدم بینه / سیر و بر بو مثل دکلا بینه
دکله ایدی نیجه در ایدم عیان / کیم بلا سن بو اشی بلو بیان
چون دکلو بنا یپا بر خوش سرای / اول سرای نا کوره خوش اول بای
صورتن الک بغلرا اوک فکر له / طاش آغج یوق کرنج یوق بلا
چون سرای استرکه بنای کوره / کندوی ایلا بیا فهمی ایره
جهلا دوبن کورمز بنای اول / یسی بوکز استر بلو بز طوغر یول
چاغرور کیم طوغر یول کوستر بکا / تا ورم اول طوغر یولدن بن سکا
بیدا اول بنا سنی بن ایلدم / بکر چنده بر معما سویلدم

اول دیدم اولدوغ کوردم بن سنی   اول صورتدن کورمیاسن سن نی
سن نکون سن سن هنوز ارسایسن   بان سن بو حالدا کورمایسن
بولطیقدن اول کثیفه وارکه بن   کورنرسا کا بولاسن بان سن
چون اشتدی اشبو سوزی اول بیرای   دشدبنادن اراق قیلدی رای
وردی طاشاکونجه بو بندی اول   یعنی لمراندن بولا معماره بول
بینه بول بولمادی انی کورمکا   طاقتی اولمادی آکا ارمکا
بینه ایتدی طوغری بول کوستر بکا   کیم ورم تن اول طغری بولدن بز سکا

قوله تعالی اهدنا الصراط المستقیم

ایتدی بینه آدمه کل آ د م ه   کیم اول آدمدن کلا سن سن بکا
چون اولاسن خوش سرای خوش مقام   بولسن بانی اولا مقصود تمام
چون سرای الدی بو بنا سوزنی   وردی بنا آلنا کندو ز نی
کرجی طاشی چون بنا ایلدی خوش   اول سرای کیم ایتدمدی اولدا وش
اول سرایک صورتی در بو سرای   کیم بو بنا قیلادی تدبیر رای
کوردن بنای ایدر بو کزین   هیچ کمانسز کوردی بو کز سلکرین
ایلدی معمارنی بر تختکاه   لایق اولدی اول ایرا پادشاه
نیتکلم معنی و عقل انی سورر   نیلیوبن اول کرو عقلا ایرر
ایشتدی ایدیم شرحی بلا   کیم بلاسن بواشی قلدن بلا

الک دشر یعنی بو کوکب جنلنه   رنکلی قوردوشر انوک دنکلنه
بو کل اچندن دلر عقلی کوردا   قان اول عقل آدنا قندا ایره
قیغور عقله که بول کوستر بکا   کیم ورم اول طغری بولدن بز سکا

قوله تعالی اهدنا الصراط المستقیم

عقل اکا ایدر سنوک طغری بولک   آدمی لو کلنده دردکنر حالک
خبر اچنده اولدوغنجه شکسز بیل   بلکو بلکل کورمیاسن دوست یوزن
بو عقلدن معنی چون الدی جواب   اول جوابنی کندو یا کوردی ثواب
خبر اچندن کلدی بو حرف آو نا   یعنی کوره عقل انده سا و نا
معنی بو حرف اچندن اونده دی   یعنی عقله ورخا بول اشتدی
خرز اچندن بینه عقلی کورمدی   خوف اوزندی مقصود بنا ارمدی
بنا ایتدی طغری بول کوستر بکا   کیم ورم اول طوغری بولدن بز سکا

قوله تعالی اهدنا الصراط المستقیم

عقل ایتدی معنیا وار آ د ما   بولداش اولغل اول نفسله اول دما
اول نفسده چون طتاسن سن وجوه   سالک خلق انده قلا جمله سجود
اول نفس یعل ایلیا حقدن سکا   اندن اول یولدن کلاسن سن بکا
چون که الدی معنی عقلک سوزنی   طرتدی اول حرفدن بو کز کندوزنی
یعنی ولده نسلنر سوز اولدا اول   سوز اچنده عقله بولدی طغری بول

حرف اچندن معنی بولمازدی — عقله نیجه وارسن بیلمایور دیب
تا کلیمه اولمینجه حرف حرف — اولمدی هیچ کیمسیا بو معنی صرف
یعنی کیم آدم دلیندن بولدی یول — بر عقلدن وار معنا بر عقله یول
پس بلوک کیم آدمیدر کار گاه — آدمیدن اکلنور اول پادشاه
اول امر کیم حقدن ایرلیشدی — ابله صانکم اول امر اولمیشدی
الدانده اولدی معدنده دری — طبرنجی کان ابلدی انوک توری
الدمعدندن ینا بولدی حیات — اول حیاتدن بتدی بوجمله نبات
بینه اول امر اوش نباتلردن الو — دیرلروار ربوکز حیوان اولر
الدحیواندن اولدی آدمی — سلطنتلا طتدجمله عالمی
بوکز آدمدن ایچک مطلقا — دیرلوبن وصل اولمیسرا اول حقا
انده وارب بولسر کلمز دلا — آدمی اولدرکه بودمزی بلا
آمره ایدی امر بولدی بقا — اصل خفدندی بنا اردی حقا
کچمیچا اشبو ایش اوذن تمام — اولدی حضرتا کا ملک مقام
بو حکایت بولاری وصفی دور — سوزدکلدر سوزلرک اصلی دور
جمله کندو حالمزدر ایدلن — اکلیا اول یول ورال اش بلن
آدمیلقی کی الومنزلدر — حضرتا یولق یقین محفلدر
هرکه کچدی ایلروا اول اولدحق — کتدکندو ورلقیق طولد حق

ولکه دوندی ایری حیوان ملکینه — منوک نفسنک میل اول عمر الکینه
ایری حیوان نباتا کتدا اول — حضرتا قنده ایرر بغلند یول
چون کرو میل ایلدی بو جان توکل — رد حضرت بل انی بلما قبول
عاشقانولدر تمنا کیم جلیل — کندو اولا کرو کندو یا دلیل
تو میا اول بیرکیرو دونمکا — منزل شوبن دنیده اکلنمکا
دنیی توبجان کوکل عشقا اویا — کندو عشقی طرتا النا کندو یا
ای خدا یا طفر بولدن ازغیل — کندو عشقدن بزی آیر مغیل
رحمت ایلا دکلینلر جانینا — شن ایرزبنلاری معنی کانا

الباب السادس

باب التجیده بو اون داستان — معلوم ایلر النلاری بی کمان
کیم جهانی چون یرتدی پادشاه — الیتی آزره اوردبنیاذن اله

داستان اول ارباب شفر

الک سکا بلمک کرک کیم اول کریم — نیجه یارتدی جهانی اول حکیم
نیجه کانتردی عدمدن عالمی — نیجه بیتردی علمدن آدمی
بیرکوکر نیجه دردی مقتکبر — دکلله ایدی نیجه دور ایدم خبر
کن دیدی قدرت دلیلا سویلدی — اشبو ملکی یوغکن وار ایلدی

قوله تعالی انما امره اذا اراد شیئا ان یقول له کن فیکون

كندو علمندن بو ملك اولدی تمام   عرش كرسی بیر كوك هم [illegible]

لیكن ظاهرده جهانك جسمنی   ألت كونده اردی آنك رسمنی

قوله تعالى ولقد خلقنا السموات والارض وما بينهما في ستة ايام

عرش دردی كوكدن اول ابتدا   بینه اخرده قلدی انتها

وجاء في الخبر العرش ابتداء المخلوقات وانتهاء الموجودات

كعبه یك ایلك بیری بنیاد ایلدی   بینه صكره انی آباد ایلدی

قوله تعالى ان اول بيت وضع للناس للذي ببكة مباركا وهدى للعالمين

چون یرندی بیر كوك پادشاه   كوركه ناقلدی و نتدی اول اله

یری كوكله ألت كون وردی زمان   هر درجی الت یكا وردی مكان

ایشلدیكی هر مكانك آدی نه   كیم بله سن انبو سوزك حادثه

اول مكانك بیریسی مشرق درر   كیم كنش اندن طوغر ایدك ورر

بیری مغرب دركه كن انده بتار   اول باتیجی قاركو سالی طونار

بیرنك آدی جنوب در مختصر   كم حرو هردم بدم اندن اسر

بیری ناخود معروف ایدرلر شمال   دورت مكاندر دورت یكا صدد كمال

دورت مكاندر دورد ركندر بو یكا   دورد دیواری در جهانك كرسكا

ایله اولسا عرش انوك سقفی درر   هم درجی بو فرش انوك صحنی درر

بغلدی اوتر شش جهت اولدی تمام   سقف صحنی دورد دیوار خوش مقام

پس بو دنیا بوا ولدی ای اولو   اوجی عنبر بله حكمت طولو

سقفه بتسل طبطلو عبرت درر   صحنه نقشك قیلدری نعمت درر

چون بو ملكی بویله دزدی اول اله   ایلدی مخلوق چون خوش تحفكا

وبریدی مخلوقی كیم كلدلر   دكمه بریسی بر دلاكه قلدلر

هر بریسی بر بنا طوش ایلدی   انی كیملا كوكلنی خوش ایلدی

قوله تعالى كل حزب بما لديهم فرحون

كیمی اول عنبرنه قلمش درر   كیمی اول نعمتا طلمش درر

كیم طرمش دون كون عبرت قوار   كیم طرمش علا الحكمت سوار

كیمی مشتاق ورزحق نورنا   شویله كیم كورمز بو كندن یادنا

كیم شویله غرق اولب در دنیایه   بیلمز كیم ناقلا ونیلسیا

دكمش حق نعلمش در بو اشا   هیچ كمسنه ایدمز كیم بو بنشا

كندو كنز لفیش كمسنه كورمش   هیچ مخلوق قدرتنیه ایرسز

بر كوك انوك قندیلنی بلمدی   آی كونش بكر شویق بولمدی

عرش كرسی و قلم بلمز انی   بر بر بنا صور سنرلر كیم قنی

یدی یلدز دون كون حلمنده در   كیم بلمزلر كه حاكم قنغی در

قمر ثبت عطارد و زهره   شمس مریخ مشتری و زحل

[illegible] عنبرلر كه واردر طاپوده   شویله سركردان قلیدر كاپوده

چرخ الی بلمکده سرگردان درر … انکلیچون درمدن کوردان درر
جمله کوک اهلی بری برنا صور … انی بلماکه کوک غفلی ایرر
نه فلک جنوان قلب درا اوراحقا … قنده لیغن بیلمزلر مطلقا
آدمی پری و جنی قورد قوش … بیرعنده کدانشن در کد بو قوش
الا باقب کورمزلر کوزلر لا … سولیوبن ایرمزلر سوزلر لا
نی دل ایرور آگه نی بو عقل جان … نی زمان درنی مکان درنی نشان
شش جهت کم اورد بو خلق حالدر … نحسه اول بو شش جهتدن خالدر

کما قیل ذاتا عن جهات الست خال

کل فارغ در بو ملکلدن ذا تلا … ثابت اولدی انشو سوز اثباتلا
لیک جمله مخلوقات اندن درر … ایوانوی جمله خلقه جان ورر
کون انوک امریلا هر کن طوغار … یوانوک خلقی بلا طتدی قرار
بل انوک خلقدن اسر طور سرن … صوانوک امرندن اقو دکمدن
هر بر اولش که وار انسر دکول … نیته کم انشو بدن جانسز دکل
الا کالمخلوق ارمز ای … جمله سرکردان نبی و هم ولی
بیرکوک انوکیلا قایم درر … اول منزه باقی و دایم درر
صنع در خلق کودکی صانع دکول … آن ساون صنعا قانع دکول
شش جهتدن نسلکم خالی در اول … پس کانجا بو لا کمنا [illegible]

نیته دیدی که ازمل نحبه درر … کم بلاسن بو حکایت نیته درر
شش جهاتی سندجی بقسل کورک … یعنی بو اندیشدن چقسل کرک
صاغ صول زیر بالا پیش پس … انشو فکری کیدورکدن کل کس
بو کلی جمع ایلیوبن با خدا … تا که سن وصلت بلاسن با خدا
اکلیانا بو قدر سوز طپلدرر … کوکل بو سوز کل حقا طپدرر
یوز طپرق عاشقوک اول کمسیا … کم بو سوزی جان اچندن دکلیا
جان کوکل ورمنز اولا کلی حقا … خضرنا کوز ارمدن طغر با قا
ای خدا یا طغر تولدن ارغیل … زحمتکدن سن بری ایرغیل

داستان دوم از باب ششم

نیته کلدی کوکله بر وصف حال … کم بو حالدن اچلر قرب وصال
جمله دشوار اشلری اکدن صوکا … کل اسان ایلیا بو حال سکا
ایرسن مقصودکا بو حالیلا … شاذ اولاسن دولت اقبالیلا
کم بو حالی حال لترسا شکرین … نی حجاب اول کور سر در دوست یوزین
دکله امری ایدیم اول حال ندر … کم بلاسن بو حکایت نیته دره
شش جهتلا بغلودر هر آدمی … انکلیچون خضرنا ارمز دمی
ترنجالر حضرت اکا ایره در … هر نچا که حال ورسا کوره دره
[illegible] بو غلبترک الی ارمز اکا … شش جهاتی بغلب در کورسکا

ندر اول شش جهاتی بغلیان
الت یاکا الت نسنه پرده در
بیر معدن در نبات در هم بری
بیر حیوان در بری انسان درر
بیر اصلک بیر فرعکدر عیان
ابتدا ایدی ایدیم نقصی لیلا
اول معدن درر اول پرده نک
مقصود اول معدن دمکدن تابمش
تغلیب در اول سوک صاغ یانکی
زیره صاغ الدر جهاندن کسب الی
چون سکا التون کمش صاغدن کلر
پس سول صاغ یانکا پرده در اول
صول یوک تغلب درن پرده ندر
نفس نبات در بیرسی اول پرده نوک
اول نبات دن مقصودم نادر بلهم
پس نباتک بکرکی بونلر درر
هرنه کم انبار اور شکل دنیده

دکله ایدیکی ایدیم لیکن بیانی
ایدیم اول پرده بر کوز نه درر
صاغ صول در بو ایکی پرده بری
اکده صوکان نفربری بر صان درر
زیر بالا یولری بلو بیان
کم بلاسن بو اشی قلدن تیلا
انوکیلا تغلب در صاغ نیوک
یعنی معدن دن بتن التون کمش
حضرتا ور ساغه قومز جانکی
صاغ الیلا اشلر اولر کسب اری
سان قومز حضرتا مانع اولر
اول تمام اولدی و بوکز قلد صول
دکله ایدی اولانی کم نجه درر
انکیلا تغلب در صول نیوک
ارنیه بعدی درکم ایدرسن بیم
انکچون خلق انی انبار اورر
پرده در حقدن نیوکا ای جده

غلبه در اول سوک صول یانکی
بولکن صوکلدغی پرده نه درر
اول بیوک حیوان طبیعدر مطلقا
یعنی حیواندن خلاصه بلکر کی
کورسکا بکلو بنر سیران ایدر
اول طبیعدر پس سوک صوک یانکی
قلدکا انسانه بولز کورنا یمش
یعنی بو انسان دمکدن ای بکوم
بنلر الکبی کینیا قرسو طرور
پس سوک ایلایکی تغلب در اول
ابتدا ایدی نجه در اصلک کوکل
یعنی اصل کوکدمل مقصود ندر
اول کوکلدر بو و غیبی بتن انوک
اندشا سندن کجامز سن حقا
پس سوک اندن دخی ارمز الوک
قلد بوکز یانکز اول استی نیوک
پرده ندر اول نیوک تغلب درن

حضرتا ور ساغه قومز جانکی
کم بلاسن بو حکایت نیتدرن
سان قومز کمر وراسن اول حقا
ات قتر در جمله حیوانک یکی
خوش یدکلر قل لراردنجه یدر
حضرتا قومز له وارا جانکی
اول دخی نادر بری قیلداعیش
قول قراوش در بو سوزدن دیکلوم
جان قومز حضرتا مانع اولز
سالکه ورمز حضرتا کجاکه یول
شول کم انوک فرعیسن اول کوکل
دیلک شو سوزده اتا انا درن
تغلیب در اول سوک التن نیوک
پرده لو کوز حضرتا نجا باقا
حضرتا کرمکلکا یوقدر بو لک
براشت کم پردسی نیمش انوک
پرده اول سان حقدن ایرن

پویدق دیغلن مقصود نا در   یعنی اوغل قز کبی پرده در
سان قوموز لمرور اسن اول خفا   شویله بلکم دشمنکدر مطلقا
تلر خود ابدی زر سوزغا یتیبن   فاحذروهم دید اوقی آیتیبن

قوله تعالى ان من ازواجكم واولادكم عدوا لكم فاحذروهم

دشمنکزدر حذر قیلوک دیدی   بیجه یوز اهلن بولر یولدن قودی
پس سنوک اشتن نیوک بغلیدر اول   ساکه ورمز نکو یا درماغه یول
التی نینا حالی اوش قیلدی   التی یا که تبد محکم بغلدی
شویله محکم شددر التی تنا   کیم یقا مادی انی بیچ کیمسنا
قصد ایدر سا کمسه انی یغمغا   چاره یوقدر کمسه بیقب یخمغا
کوچا کیم دکسی بر پرده در   الا بقسک قاموسی بر پرده در
قنق بولاجا پنرسک ای ولی   التیسی بر کرده بغلر اول یولی
التیبی بر کرده کیم ترک ایدسر   التیسدلوردن چقب کیم کیدسر
شویله در بو سدلرک اغیار لیغی   کیم حجاب در بوقلغی هم وارلیغی
کیمده کیم وارقیغو سیندن غرق اولر   ارزوسندن انده کیم یوق در اولر
وارلیغی هم یوقلغی بردا در   حالکا بوکیم بلاسن نادر
التیبو حالده بغلو در غلوق قاسی   قان کیمس بو یول ارتیوک ناموسی
خیفه کلی پرده اردنده طورا   پردلو کوز دوست یوزن نجا کورا

ادنی بولسه بغلو در زنجیر تنکا   شش جهتدن وار ایرسن کیا
ایدی سن بونده براش ایکل کرک   شش جهتدن ایرو یول بلمو کرک
زیره الله شش جها تا کومدی   شش جهتلا کیسا اکا ارمدی
شش جهتدن ایرو بر یول وردی   اول یوک کورکز بلاسن اول حق
ایدی چون بویلا دور تمک کرک   اول نیکا سوزیا کیا تمک کرک

قوله تعالى لا شرقية ولا غربية

کیم اراسن اول کیا دن نکر یا   اندن اولا جمله ایشوک نی ریا
صاغ صول توق تحت پیش پس   یوقدر انده نادر اول یول آدی پس
آدنی کوکل قمنی لردر انوک   نکریا المغرور بولک اولار سنوک
برکوکل وردر الشمس در خفا   بی حجاب اولدوسن کورد مطلقا
برکوکل وردر اکا ادمشدور   یعنی کیم اول کورنی کورمش دور

من القلب الى رب روزنه

کورسنوک کوکلک بولرده نبی دور   بو الکیدن ایرو کوکل زنگ دور
یا کوکل اول حضرتا ارمش کرک   یا ارانا کنا وزن ورمش کرک
ایدی کل سن ایدکل بر حالکی   حال الجنده نیجه دور کوز بولکی
کر الشدیدا خفا کوکلک بتون   غم بیه اول شش جها تنک بند چون
بولوکلدن دوست لق ابلا طومدن   باقه دور دوست یوزنا کوز ارمدین

بحمله كر توكل اكا ارسا رسا
يه ايلن توكل يوزى كورسار

كوكلكى ويرا كه توكل ويونه
طپرق ايله يوزكى اولسا آدنه

اولادرندن مقصودوكا ايرسن
اول توكلدن دوست يوزونى كورسن

كوركوا ولا اول توكل تفضل اكا
كورنا اولكز كوردن الله سنكا

كورسن انى عيان اندر عيان
قالسن اول رحمت اچره جاودان

بوقدر سوز طب درزا كلاينا
سوزنه اصى ايشدب الما ينا

هر بو سوزلاين اولا درلكى
يولار ايله توتن اولا برلكى

بوز طرق عاشقوك اولكمسيا
كيم بو سوزى جان اچندن دكليا

كبر كينه اولميا اول كيشده
انبو سوزكى جان اچندن ايشده

اي چلبسن روز قلغل قامويا
كيم قويا كبر كينى عشقا اويا

داستان سوم از باب

وصف حال ايلام سكا اي يول ارى
كيم بلاسن بنجه دراول يول ارى

ايدسام يول ادينوك وصفنى
ايله كيم قلدن قلا سوز اصلنى

يول ارندن اوليا در مقصودم
اوليادن دكله نادر معبودم

اوليا كوكلنده حق جوهر قودك
شونيله كيم كى قيمتى كوهر تودك

كندو زيجون آن كنج خانه ايلدى
براشت كم انو كيلا نيلدى

المؤمن خزاين الله

انى بولك اورنته يتورنده تمام
اوليانك توكلنا وردى مقام

صاغ صول ايلين پس هم قوق تخت
شول ايلاده اول كوكوكا ورد تخت

شنى جهتدن اول كلوكا يول كلور
دكمه يولدن براينت نه حال كلر

ايدون كر عشقلا دكلا رسك
دكليب سوز حنين اكلا رسك

صاغ يكاسندن ملالت لر كلور
اول سبيدن بو كوكل اشدن قلور

صول يكاسندن شفقت لر يتار
اول مشقتدن كوكل بوزلور يتر

ايليندن هم ملالت لر اسر
اولادخى اثبو كوكل سيرن كسر

صوك يكاسندن مذلت لر ايرر
عزت اوندن كوكل تختن ايرر

اتغادن دمبدم محنت قوپار
اژدها بكى كوكل كنجن قپار

بو نوردن رحمت اينو طرمدن
اول طتر تختن كلولك ادمدن

بريكادن كوكلا رحمت كلور
بش يكادن مطلقا زحمت كلور

كمدر اول كيم اكا آفات ارمدى
كوكلنى حق حضرتندن ايرمدى

بلمچون چوق كشى كلمز اشا
بلسون چون چچك ارمز بيشا

بدى بو بلش آفته قلقان كرك
ننه لمردرد درا كا درمان كرك

تخته بو كوكلى ملاك ايلر بقان
اول سبيدن يول ارى يولدن چقار

نادر قلقان اكا ايدم عيان
كيم بلاسن عاشى بلغ بيان

لازم ايلدى يول ارينوك حالنا
براشت كم دركلى نه حالنا

یول ایزدن مقصودم مرشد دور　　کیم بو خلقنا انور یا وریلادی نه
خلق انوک ارشادینا اوغنیش کیدور　　کورلادورکن تکری بولنده یندور
صاف صفدور بو مرید مرشد له　　یول اچینده یولداش اولمش دور بلا
ذکر صافکل پیروا زدور باشنا　　دکنه ایدی پیر یا دور ایتش نا
بر صف اولدور سنغ نیکا طومش دور　　مرشد چون دنیا ترک ارشد دور
بر صف اولدور صول نیکا یتمش دور　　مرشد انی خدمتا طتمش دور
بر صف اولدور مرشد اونکیچا کلور　　یعنی واردر الله معلوم ایدور
بر صف اولدر مرشد ادنجا کلور　　یعنی صونکچا انوک دعوت قلور
دورد یانیدن مرشدک دوردی کیدر　　مرشد بیلا کورنجا یارلق ایدور
مرشدک طوغری مریدی یار دور　　طوغری طورمز سا بلوک اغیار دور
بولکز اول اتلوا کلادک بنه　　بو مرید قلقان انوک تقریبینا
اول مرید کیم صغ یکا طوربیشدیک　　مرشد چون دنیا ترک ارشدیک
اول ملالت قلقانی بیلور دور　　کیم بو بولده دنیالک ترکنی اورور
دنیا لیکی کیشنول پیوکا سلا　　پس کورک انده ملالت یو بلا
مرشده چون نعت الیسک اولمیا　　یول اچینده هیچ ملالت کلمیا
صاغ نیکا طورن مرید پیرای کیشی　　مطلقا دفع ملالت دور ایشی
صاغ تمام اولدی بوکز لیم صول نیکا　　کور مریدک تفسیدر اول نیکا

تنوانت قلقینی دور انوار دوری　　ایشدامدی ایدیم علمی اوری
اول مرید کیم صول نیکا یتمیشدیک　　مرشد انی خدمتنه طتمیشدیک
اول مشقت قلقنی بونلو دور　　اول مریدلر مرشده خوش یاردور
زیره حاضر اولمسا خدمت قلن　　اول مشقت مرشده ابرزای فلان
هر مریدکیم خدمت ایتکلدر ایشی　　اول مشقت قلقانیدر ای کیشی
صول یانیده مرشدک پس اولادور　　اول اسبیدن درکه مرشد نور وار دور
صولدهی تیدی بوکز کل اول صفا　　تا به قلقان اولدی نورای صفا
اول مرید کیم مرشد اونکجا کیدر　　قرشودن دشمن کارسه دفع ایدر
بو ملالت قرشودن کلسا کرک　　اولجه کیدن یوزه یوز اولسا کرک
خود ملالت اولدی کل کیم غیب اولا　　غیب اچینده سویلنن سوز غیب اولا
پس ملالت قرشودن در مرشدا　　آن اول اوک صف کرک کیم دفع ایلا
اولادی تیدی بوکز کل صول صفا　　صول صف اولدر کیم بولور قلادی وفا
کیند مرشد بونلر ادنجا کلور　　یعنی خلقی اول یولا دعوت قلور
اول مریدلر دور ملالت قلقانی　　نیچه بولسا ایله بیلور خلق انی
بو یا وزینه مرشددن طتر　　ایو اولسا کور یا وز طاتش اتر
پس ملالت مرشدا صولدن کلور　　اول کیه صول صف درا کا قلقان اولر
اول مریدلر حالن اعلش ایندم سکا　　دورد صف اول کیم طورمشدیک دوردیکا

دورلب مرشدله دوردی تمام — دوردیاندن مرشدک طتلدی مقام
دفع ادر بو دورد وصف دوردا فنی — طوغری بیسا مرشد بلا سیر بی
مرشدک طغرو مرید ملقان در — طوغرو اولمزسا بلوک دشمان در
دوردیکانک شرحن ایتدم اکلدک — بو مریدله مرشدا بشن دکلدک
کل بو کز اول ایکی یا که شرحنه — برا بشت تقریرنا در شرح نه
آشغادن دم بدم محنت تویر — اژدها اولر مرشدی تختدن قیار
مرشدک درلیکدر قلغان اکا — تخته بهیج یوقدر مدد خلقدن کا
بو مرید حالندن اکا اص یوق — تلیه قیلانک مریده اص یوق
الا کندو درلکی طغرو کرک — کندو زنده خلقه لا یوق کرک
چونکه مرشدلا یوق اولد حضرتا — درلکی قلمان اولا اول محنتا
درلکی لا یوق کلسا خود عیان — تختی محنت یقار بلو بیان
پس بلوکلر محنت ایقدن کلور — درویشیکن مرشدی مغبون قلور
تا موسیلا صاغ اولاچون درلکی — دفع اولا انکلا محنت شرلکی
مرشده اول محنت ابرق ارمیا — کوکل باغن ابرق آفت ارمیا
ایمن اولا تا موا شدن اول کشی — اولیا اولین یکادن تشویشی
قلدا استن یاین بو کز مرشدک — نه کلور اندن دخی برا بشدوک
اولیکادن طرمدن رحمت کلور — حضرتیدن خالقوک رحمت کلور
دولت

جان ازره مرشدلی هم شوق ایرر — هم صفا و هم وفا هم ذوق ایرر
جان انول معرفت ایسی اولور — جمله اشو اندن کری اصی اولور
ینی بلوک بریکا در دولت بو لی — ولی یا نبی اجی اولن اولدی ولی
کورنکا هر کمسه کم قیلور دعا — الکو تو زر بو نتی ایلر کوکا
استین لر بوقرو قلدی طلب — بوقرودن بوقرودر اول چلب
شش جهانک شرح اوش اولدی تمام — معلوم اولدی تا عش ور شش مقام
شربلندی اکر کرک کیم بول ورا — حق کمی سو دیسا بولی اول ورا
عاشقی ورن بولاریشوک عاشقی — ومسون دک بولاری بن عاشقی
سورناون نیجه کیم عمرم او لا — ان شاء الله کم چلب رزی قلا
ای خدا یا توفیقوک ایر مغیل — دنیا اخر طوغر بولدن ارمغیل

داستان چهارم از باب ششم

بینه کلدی کوکلمه بر فتح او کش — عقله شرتب در بو سوزلر جانه قوت
هم اولندر اکلیانا هم ادب — هم عطادر بولوی ورانا هم سبب
هم بو سوزلر شرط لازم در سزا — هم دخی کی فرض واجب در بزا
هم قلور معلوم مشایخ حالنی — هم دخی ایدر مرید احوالنی
ان ایدرکیم مرید تمکل کرک — شیخلا بولدا اجا لتمک کرک
هم خودیله بو مشایخ نیلیا — ول اجنده نیجه درلک ایلیا

اشبو سوز معلوم قلورده کلا بیسا / دکلیب سوز نفسنی املا ییسا

دکله ایدی ایدیم مقصود ندر / کیم بلاسن بو حکایت نیته در

الیت دئرلو اش کرک بولسا اهلنه / کیم اولسا اشلر دیرک اولا بو دینه

چونکه اولا بو الیت اش قایم درست / یولارک یولده اولا چالاک چست

بیرسی اکسل اولورسا اش ده کل / اکسل اشلی کیشی یول ورشده کل

شیخلا بو اش مرید قاتنده در / دکله قنقی قنقسی قاتنده در

اوچ اولا ایشو کرک شیخلا اولا / کیم انکلا شیخ ایچده اولا

قایم اولا کندو یولنده ایشی / لایق اولا حضرتا هر ور ده شی

هر مرید کیم فرض اولا بو اش اکا / رحمت اولا یولدشی اکدن صکا

هم مریدده دزانوک اوچ درلوسی / شیخده لایق اولنک اولدر خوشی

یعنی بو اش ده یدکوم درلک در / اشلمک بو درلکی ارلک در

کلدک ایدی بو مشایخ حالنی / بو مریدیلا انوک احوالنی

شیخ مرید کورنجا طتمق کرک / شرط نادر بیلوب تیمک کرک

شیخک اوچ شرط اولدر ای کشی / کیم چلیپدن تاپسا انحنا بشی

تلمیا هرگز مریدندن دریغ / بیلسکم تلما دخی اندن دریغ

علم خلعت عبرت اسرار تان / توبه توفیق طاعت عز ناز

نکه حقدن فیض اولورسا کندویا / بی دریغ انی محب لاره دنیا

شیخوک اول شرط اشبودر تمام / بو اشیلا طتدلوک کلده مقام

هم ایکنجی شرط شیخوک شول درر / حضرتا اول کیم مناسب یوردر

کیم بو خلق ازره بقا خالق کبی / بقمیا اولمیا مخلوق کبی

یعنی کیم خالق بلکی بقسق ندر / دکله ایدی کیم حکایت نیتدر

بقمیا هیچ کیسنوک اول جسمنا / الا باقا جسم اچنده خصمنا

بقمیا اول کیسنوک بیشا سنا / الا باقا اولکل اندیشا سنا

اشبودر اول دیدکوم حق باقشی / ایشد ایدی نیجه در خلق باقشی

خلق کوزیدن بای لرا عزت کرک / مخلصلندن لرلب عزلت کرک

خلق کوزی کوجاکی خوش لرمل دلر / چرکنی زدا ایلیب سرمل دلر

خلق بقیشی بویله دورر مطلقا / بو بقیشلا کمسنه ارمز حقا

پس مشایخ اولدرر بلکل عیان / تکری کوزیلا بقا بلو بیان

المؤمن ينظر بنور الله

کل بو لزا اوچنجی شرط کور ندر / کیم بلاسن بو حکایت بیتدر

شولدرر شیخوک اوچنج شرط کیم / کندو یولنده حلیم اولا حلیم

کلیا کیم هر مریدک دردنه / نه کفارت اولزا انوک دردنه

چوق بلا هر بیرنک یرلو یرن / خوش طتا یرلی یرنچه هر بیرن

اوزیلی اورسا به کیم طرتامیا / اچمیا اول رازکیم اوز تامیا

ما ایشک حدّن بلا قلدن قلا … بر قلی اوز ثنایه چون [illegible]
اول اوچنجی شرط شیخوک اشبودر … تکر بولنده بودرلک خوش خودر
کور مریدک فهم بیا اوچ شرطنی … کم انکلا ثبت قایردر دینی
ایشدا مدک ایدیم شرحی بلا … کم بلاسن بو اشی قلدن قلا
کلاذک اوّل کندو شیخنا مرید … ایده کم بودر جنید با یزید
اعتقاد شویله اولا شکسزین … شیخ کز کوسنده کوره حق یوزن
صورتنده نیجه اعضا وارسا … دل اولورن مریری نیلا رسا
شیخنا حقدر دیا اول قامو دل … اولمیا هیچ انده ایرق قال وقیل
کل مریدک اولک ایکنجی شرطنه … بر اشت کم تیلیا اول شیخنه
کم مرید شیخ لو کلنا لایق اولا … اول مریدم دینکا لایق اولا
تنکرکا ناکه دنیا وردسا … دنیا اچره ای نا یا اردسا
هیچ شیخندن دریغ ایلامیا … شیخنه قرشو لا دیب سویلامیا
لکا کوچ یتدکجا تسلیم رضا … کیم مگر خشنود اولا اندن خدا
بو مریدک قلدی بر شرط دقی … ایدیم انوک دخی شرحین اوقی
کم بلاسن سن مریدک شرحنی … دکله امدی نیجه در احوالنی
اول مرید کم بولطغولدی حقا … بر نشان وردر انوک مطلقا
اول کرکدر شیخنا حقدر دیا … حقدن ایرو هیچ اشی یوقدر دیا

تا که شیخ دیرسنا حقدن بلا … نه قلورسا شیخی سوزبلا قلا
شیخ ادیچون بو دنیا دادنی … ترک ایده بر کرطونه شیخی ادنی
خیر انوکلادیچون بورکطوتا … تیر انوک بولیچون ترک ایده
شیخی ساونلر انوک دوستی اولا … هرکه سونمرسا انی دشمن بلا
اولکشی اندن اولا لوتو مرید … لاجرم حقدن اولا نهوردم مزید
ادش تمام اولدی تمام اولانت شرط … کلسون ایدکل اهل واشنی اهل ضبط
اشلسون بو اشلری ورسون یولی … تو یولی بویلا ورن اولدی ولی
اش بلندی اشلیاسی ارکرک … بو یولی ورماغه کی سوور کرک
چون که قلدی شیخ اول شرط تمام … پس مریدکو کلی اکا اولدی مقام
به مرید کم اول بو شرطی اشلیا … شیخ کوکلن کل خشنود ایلیا
چون اولا بنلرده بودرلک صفا … اوز تنلارنده بتون اولا وفا
حق بولردن راضی اوله بی گمان … قالا بونلر رحمت اچره جاودان
یارلغن حق بونلرا لایق اولا … کم چلب دیدارنا لایق اولا
عاشقی در عاشق اول یول وارنکل … یول اچنده اول دیا سز ارتوک
انلیچون در من فکرنده در … سوزلری تسبیح اولب ذکرنده در
اولاندن حق بزی ایرمسون … دنیا آخر طغر یولدن اُرمسون

داستان پنجم ارباب تسلیم

بیله بر معنی سوزی کلدی دله
شرح تقریر بیان قیلدین قیلا

هم علم در هم مثل در هم رموز
بر اشنی کم ناقلر اول نکر میز

کورلجا قایمدر انوک قدر نی
نچه ظلتی در جهانا رحمتی

امر نابق کم نچه حالم درر
خلقنی کور کم نچا مخلوم درر

بیلسون چون امر اوکنده قاموسش
قامو عالم اندن الور پرورش

هر نیا کم اول امر بیلداش دکول
کندو حالنده قرو در بیتش دکول

کیم امردن ایرلرسا آن کور
نچه عزتده بیسا اولد اولد خور

پس جلب امری طوتب در مراشی
دکا کا بو خلق سبب در ای کشی

اشبو سوزک معنیسن ایدم سنکا
بر قلاق اور بردم اوخت بندن بکا

کیم بلاسن بونده مقصود نا ایشی
دکله امدی ایدیم نچا ایشی

الت نسنیلا بتر بردن نبات
بو نبات اول اندن الور ثبات

کوبری اول اندن اکسک اولا
مبیح نسنه کلمز اندن حاصلا

ایشد اول الت ندر ایدم عیان
کیم بلاسن تواشی بلق بیان

بیر سی شول اکن اکن کیشدر
کر بو اکنجیلک انوک ایشدر

بیر تخم دانه درکم اول صحر
چون بتر قدی بتر کیری نچر

بیر طبرق کیم بو دانه تکلنز
بتر اول طبرق اچنده کوکلنور

بیر صو درکم نبات اندن بتر
هم بتورر تمتمنی هم تور طوتر

بیر تو انشن در ایکا تا یشی درر
تا بشیلا کورنه پرورش درر

بیر بیسی حق امردر کم اول درر
خلق هم اول الور هم در کورر

کوبری اکسک اولا اول اندن
باشر یمز نسنه یوز بل جهد ادن

السک اولسانا اولر ایدم عیان
دکله امدی نچه در بلو بیان

کر اکنجی اولمزیسا کر اکا
رنج بیوب شول قالت بیر کیم سوکا

دردر اکنجی تخم بو قدر نده
نه اکا اول نا کونوره ای دده

بولزین بولدی تخم طبرق کرک
تخم هم اول طبرق ا صحیق کرک

طبرق اولدی صو کرک کم بیتوره
کر صو اولمزسا انی کم بیتوره

صودخی اولدی بو کزکن کورمدک
بند اوللدی ولی بار ورمدک

کون دخی کوردی بو کز امری الله
باید قلمزسا انی اولدی تباه

پس جلب امر یلا قایم هر مقام
امرله اولمش درر هر ایش تمام

هر نیا کم اول امر بیلداشر او لا
شول سعادتی قوز بیرلر بایش اولا

بو مثلدر کیم ددوم بیر بر سنکا
دکله امدی نچه در اولدن صکا

نیابکرر اشبو سوز معنیسی نه
اچ کوکل کوزین بو معنی سنا

چون نفر هر نسنیا کوکل کوزی
کورنور کالا انده بو معنی بوزی

ور مثل کیم ایتدم ایشد نچه در
کیم بلاسن بو حکایت نیتدر

بو مشایخ شول اکنجیلر کبی
اکه بکزر جمله در لو تر بی

ألت نسنا بيلا بتر بيردن نبات … نادر اولالت بر كلا اي [illegible] شي

بير كندو كم اشك بنياد در … بو مشايخ دينكل انوك آد دير

اول الكيجي يعني كم كندو درر … معني اكمك هر دم آكاخو درر

بير توان دركه هر دم صاچلور … بيچه نعمت بيتر اندن آچلور

يعني كم تخم ازل در اول اي يار … اول دخل هم شكوفه اندا طوغار

بير مؤمن كوكلدر طبرق كبي … علم هر دم اطلوغ ر منصبي

يعني كم طبرق كبي الحق درر … طش بكي قات دكل عشق درر

بير حكمت در كوكل ازره بغار … اول كيجي كور كوكلدن ناطوغار

يعني بو حكمت كوكل يعمور درر … وبير طوتش نكل لي حكمت نور درر

قوله عليه السلام تحيي القلب الميت بنور الحكمة كما يحيي الارض الميتة بماء المطر

بير عشقدر كم بو كوكوله دوشر … درلو علم اندن بتار و هم بشار

يعني كم كونش بكي اول بيتورر … بيتورر هم جمله خلقه بيتورر

بيرسي دولت درر كم قامو اش … آنوك الندء بو قامو ير ورش

كربرك بو اليدن الكسوك اولا … اشبو دوربيلك بولي باطل قلا

يعني كم اول امر حق در مطلقا … حاكم اولدر كربيا وكربقا

بلبتاكم ابتدام الكيجي حالني … شوكه نسبت بل بودرويش بو بني

كرمشايخ اولمسا بولكم اچا … حق قلبچي اوزين ايل كم اچا

بولكرين ور در مشايخ نيلليا … علم اولمزسا كها ناسوليا

علم وار بولمز بولكز دكلو كيشي … ابليه اول كيجي نيا قلري اشي

كيشي بولدي علم كجدي اسنا … حكمت اولمزسا بلوك يتمز بيشا

حكمتي وار بولكزن عشق ازلدي … اول كوكل تخاسي بيتمس ورمدي

عشق وني اردي بولكز دولت كرك … سونكا بو اشكري قدرت كرك

دولت اولمزسا بولكز معزول درر … عاجز بيچاره قلتي تول درر

دين اشبو الت اش قايم طوتار … هم عمارت هم دني دايم طوتار

ابتدام اخر هر بير نيكل آد دي … بينه ايدم كيم بلالش داد سي

هم مشايخ هم علم هم دكليان … حكمت هم عشق هم دولت عيان

اشبو الت نسندن درر دين دري … دين اچنده بيردر لار هر بيري

بيتنكم اول الت نسنه دنيده … هر بريسي بيردر لار اي دده

آدلرين ايتدوم دي بر بر سكا … بينه ايدم دكلكل اولارن صوكا

علم الكيجي تم تخم قيم طوتبرق … هم صو دورر هم كنش هم امر حق

دنيا بي بنلر درر قايم طوتش … دنيا اهلن دنياده دايم طوتان

بو الكيجي دنيا اچره كورندر … اول مشايخ دين اچنده شوليه در

بو الكيجي اكن اكر تا بجو تش … اول مشايخ معني اكر جانجون

بو الكيجي دنيا ترنيبن دوزر … اول مشايخ آخرت تكلن بزر

اول شاهلر کلدی دنیایه | بولور آخر کم یا کلدیق بو دنیا

هر بریسی اکد علم معرفت | اشبو اکندن بتر اول معرفت

آخرت زادن بولوردرلر اکر | اکن اولدر کم بر بیا بکل دوکر

سکز اجماق اول اکن اتبا ردر | اول اکن لر کم کوکل لر آردر

قنق کوکل لر انی بلمش اولا | تیغودن کلی بری اولمسی اولا

انکیچون اولا اولولر شاد اولر | جمله درلو تیغودن آزاد اولر

دم بدم عاشق تمنا قلدیجی | جانینی ترک ایلیوبن اولدیجی

اول اولولر کوکل یولداش ایغ در | همتی هر عشقی تولاش ایغ در

ای خدایا طفر بولدن ایرمغیل | اول اولولردن بری ایرمغیل

داستان شمر از باب ششم

هر کم اول حق عشقنه وردی کوکل | ناکه حقدن کلدی سا قلدی قبول

قهر لطف هر نکم کلدی اکا | قاموسن نوش ایلدی [illegible] صوکا

هیچ حضرتدن یوزن دوندرمدی | انده کم بقمیشدی کوز ادمدی

طوغر طوردی هر نکم کلدی بیا | پادشاه انکلا نا قلدی بیا

بلک منت طوتدی کندو با بنا | اندن اردی دردنکل درسا نا

طانک ایدم بو سوزه دکلا رسل | دکلیب سوز عشقن اکلا سکل

کوز حلابک وسنلری نا قلدیلر | دوستلق اچره بر ایشت نا بلدیلر

نیجه شاکردلر بولر اشلا رنا | کرچه کلدی واقعه بشلادنا

چون جلابکه وسلری خوفجو قلدرر | نیجه ایدم کم حسابی بوقدرر

بر تجنول الامکر وصفنی | دیبون کم بیلسن سوز اصلنی

ایرودن اندن قیاس ایلا یسین | انکیلا اجانکلی طویلا یسین

کلدک ایدی ایدلوم مقصود ندر | کم بلاسن بو حکایت نیتدر

الت پیغامبر بر سوز سویلدی | هر بری برکو نجون آه ایلدی

سویله کم جقدی تون اول اهلا | کوربلسمک نایمش اللهلا

ایشد اولاه ایلیکلر آد سی | کم بولاسی اشبو سوزکر داد سی

بیرابرا هیمدی کم اوردا آه | ایتدی بر بینه کورمتر ای آله

شول کنی کم غرود اوردی اورمیشدی | اودتشن منجلق قرمیشدی

نمرد داودی طوتمشیدی بیر یوزی | تو تو تیدن طوتمشیدی کن یوزی

یا تر اوذل یا الکندن بو هوا | طپطلوا ولمیشدی طاغ اوا

اول اود اتمیشدی نمرود بنی | قنده کورم ننبا شول بر کنی

مردلر کم یا خلیل الله دیکل | نجیدی حالک انده سیلکل

دیدکم اول دم بکا نعراجدی | پادشا نوری باشمده تاجدی

جمله برده کترلوبن اول حلپ | کوزمه کوز نو درردی بی حجاب

قنده یلر اولدی بن بربینه | کم بقم شویلا انوک دیدا دنه

بردی‌ها ایدن اسماعیلدی / آه ایدوبن اولدی نا دردی
دم بدم ایدوردی ای پادشاه / شول کبی قنده کورم بن یا اله
کیم سنک‌چون جان تن قربان ایدی / الا ایق بغلو سکا فرمانیدی
بو غزمده جانلری تیز چاق / بردنی قنده کورم شونی ای حق
صوردیلر اول دمده ناحالده یدک / نایدی ذکرک ناقلده یدک
دیدیکم غم اچیده اولدم بکا / جان لو کل ورمیشدی اندن بکا
حضرتا ایرشدم هیچ سنلرین / کوزلرم کورا طوروردی دوست یوزین
قنده بولم اولدی بن بردی / کیم حجاب سز شویله کورم اول حقی
بردنی کیمیدی اول آه ایلین / آه اچنده نار قلب سویلین
یوسفیدی کیم دیدی آه ای چلب / بردنی شول کون کورم می عجب
کیم بلنجق دشیشدم تو یا / کیدر یدم قوی دینبنده صویا
نه انی بیلوردم حالم نه انی / کیم بلور قنده دوشر قنده بتم
الا یات باش اوید لمیشدی / اشبو ور توکل حق اولمیشدک
کل یا قلمیشدم بن بنی / قنده کورم بردنی بن شول کبی
صوردیلر اول دمده حالک نایدی / نایدک سن منزلک قنده یدک
دیدیکم اول حضرتا ورمیشدم / بی حجاب اول دوست یوزن کورمیشدم
قنده بولم اولدی بن بردی / کم حجاب سز کوردم اول حقی

آن داخی ایدیم بر بر عیان / کیم بلاسن بو ایشی بلو بیان
دکله امدی نوح پیغامبر ایشن / اول زمانده اول خلایق تشویشن
تکردن نوح چون که طوفان دیلدی / جمله کفر اهلی هلاک اتکل دیدی
پادشاه قلدی قبول اول نوح سوزن / چقدی طوفان طتدی جمله یر یوزن
چونکه طولدی اول طوفاندن طاغ دره / طوردی قرق ارشون صو یدی زهر یره
نوح کن اول صو نبی طوتدی تمام / غرقه وردی بای یخسول خاص عام
الا اول قلدی که نوحا اوید لر / بر جلابک برلکینی طوید لر
قان اولدی ایرنجی باشدن باشا / یکرشب ترلدی طغدن طشا
کتدی کفر اهلی قریلدی قاموسی / صو یوزنده قلدی نوحک کامیسی
بر نجا کون یوردی شویله روان / وقت اولدی کیم اوتوریدی طوفان
خالدی بیله شول سفن اول حق چلب / جمله طغلر اوستنه قلدی خطاب
ایتدی ای طغلر سزه اولسون خبر / حاضر اولک نوح کمیسی کالسر
تیقلزده اکلنرسا اول کمی / اندن اکسلمایه دوشلارم دمی
آن بن سیران قلام دوشلارسا / شول ازلدن اسرمش مستلارسا
بو خطابا نه طاغ وار قاموسی / شاد قلدی کاله دپ نوح کامیسی
هر بری ایتدی که لابندا طورسا / بن نجایم اول قدم بندا اوراسا
ادر ته بونده جودی طاغی زار یلا / نالش ایتدی حضرتا بک نازلا

ایندی ای ایکی جهانک خالقی / سن یرورک جملکی بو مخلوقی
قاموسین قیلدک نجا قیلدک اولو / اورته بیرده بن ضعیف اشرا الو
اولکی بن مسکینا تندا کلا / تنو طاغ یوجا بیسا انده قلا
محروم اولسام اوشبو بن نیدیم / سانی قویب کیمه یالبنسام ابدیم
دید حق بیزنکل یا جودسن / بنون آخر قاموبا دولت ویرن
چون که سن کندوزکی کوردک ضعیف / بن قلام نوح کامنسن سانا حریف
آشورم بن قامو طغلردن انی / عاقبت منزل قلم اکا سنی
تا ابد اولکا میلا قالسن / اولسیدن خوتمز زیارت اولسن
جود له حق انده عهد ایتیسیدک / اکه اشبو سوزلرک ایشیتیدک
انکیچون انده طردی اولکیبی / وارزاکا نیچه یوزیل آدمی
هر کیم اول کندوزنی مسکین کورا / لاجرم حقدن اکا رحمت ایرا
اشبو النی نسنه کیم اولدن صوکا / وصفینی شرح ایلدم بیر بیر سکا
کندوزن اکسلو چون کوردی ملار / کورکه نیچه دولتا ایردی بولار
پس حقیقت کندوزن مسکین کورن / اولدرا ایرلیاسن دولت بولن
کندوزن الچق کورنا ولای یوجه / بیلنکم شرح ایلدم اوجدن اوجه
هر کیم اول کندوزنی کوردی اولو / عاقبت اولدر اولن اشدن الو
کیم اوزن الچق طترسا یوجلا / طرمزن حقدن اکا رحمت کلا

هر کیم اول کیم لوکل طوغرلد حقا / اکا خود دعوی حرامدر مطلقا
انکیچون عاشقوک دعویس یوق / نیچه دریسک اکسلکی و درد چوق
دردنا درمان مکر حقدن اولا / بخسه یورلک قاپن لایق بو بولا
ای خدا یا طوغری یولدن ایرمغیل / خاصلر کیدن سن بزی آیرمغیل

داستان نهم از باب ششم

هر کیم اول کندوزنا عجب ایلدی / کندو حالن یا کنوبن سویلدی
عاقبت الله انی قلدی خجل / تا ابد اول حاللا قلدی خجل
هر که کندو اوزنی طوتدی یوجا / دولتی اولدی خراب اجدن اوجا
هر که بقدی حالنا بنون ودی / رحمتندن حق انی محروم قودی
انده کیم معنی اولا دعویس یوق / تنده کیم دعوی اولا معنیس یوق
معنی و دعوی بلا یولداش دکول / دعوی اهلن پادشاه قلمز قبول
دعوی اولدر کیم انوک کبری اولا / کبر لا یولداش اولب دعوی قیلا
اول حقیر اولا کرک کیم عاقبت / آکه نه دنیا قلا نه آخرت

قوله تعالی خسر الدنیا والاخرة

طانق ایدم بو سوزه دکلار سک / دکلیوب سوز معنیسنی اکلا رسک
الت نسنا دنیاده عجب ایلدی / عجبلا هر بیری بر سوز سویلدی
هر بیرینوک شرحنی ایدم سکا / دکله ایدی نیچه در اولدن صوکا

پیر ابلیس در اول کبر ایلین — کبر ایچنده دعوی قیلبت سویلین
کبرله چون غره اولدی حالنه — بلمدی کیم نا کلیسر یولنه
دید دنیا آخرت ملکم درر — اشبو ملکی بندن آلن کیمدرر
شویله مطلق حاکم بن مراسا — هیچ کیمسنه حکمه ایتمز نیشه
نه دلرسم ایلرم حکمم کچر — بان الله برلکندن کیم سچر
کردکلمشا انوک حکمی روان — باشر یدم بن بو ملکی جاودان
چونکه ابلیس اشبو کبری ایلدی — کندو کوکلندن بو سوزی سویلدی
عرش ایاغنده شولق دم اول احد — یزدی لعنت تخصیبنی تا ابد
کردی اول نقشی عزازیل اوقدی — جمله لوک اهلن مقابل اوقدی
بونلرا لوسترد اول نقشی عیان — ایتدی بیلوک ای قوم بلو بیان
برکشی سزدن کزک لعنت اولا — رحمتدن نکونکل محروم قلا
عاقل اولماک سز بو اشدن زنهار — پادشاهوک کزلو چوق اشلار وار
حال ایلدم اشبو ایشی بن سزا — ایتملوکر ایتمدکدی سن برا
قلد اول سوز برقرارا بر زمان — کوردی انی جمله لوک اهلی عیان
نفریکی اول یا زیا باقادکی — کندوزنیوک صانوبن ترقادکی
الله ابلیس احتیاط ایتمدی — هیچ کندو حالنه ظن ایتمدی
منبر او سیبدکی وعظ ایدوردی — شویله کندو حالنه مغروردی

ذکر شیخ توکل ایشلری — قلمدق ایرق دخی تشویش لری
دل لوننه طومرن الله ادی — هر بو بینوک توکل طولو عشقی اودی
کل وحدت ملکنی طتمش بولار — قامو خلقک کوکلنی اوتمش بولار
خوش دزلمش شمع جمع آرا بده — جمله خلق الور بولردن فایده
منصب اولمش بونلرا صدق صفا — بو بریله باغلمش عهد و وفا
چون بولار بوبله خوش کوردم بنا — پس بولر کمدر دیب صوردم بنا
دیدلر اهل طریقت در بولر — بونلرا وردی کلیب کورکلو خولر
کیمسی بونلر بوزدب سچمدی — هیچ کیمسنه بونلری قویب کچمدی
سندنی کچماکه منزل اشبو در — بو مقام اهلن کورورسن خوش خوردر
بن دلردم کیم کچیدم ایلرو — بول بولیدم ایچرودن ایچرو
کوکلم ایدر کچمکل سنزل بودر — اول ورب اسنادکوک محفل بودر
کچمسم بولدن قلورم نیدیبن — چون قومزلر بنجه کاچب کیدین
پس قودم کوکل بلادکلا بسلا — کیم طورا اول قابوده قل لق قلا
قلدنوکلم اول انسکلا صحبتا — یمنی برکون طوش اولم دب رحمتا

محفل پنجم

پس بوکز کچدم بنجی منزلا — انده بینه اغوردم بر محفلا
کوردم اول محفل دخی کی معتبر — حالو حالندن ویرر هردم خبر

سوزلری کندوزنی بلمکدر
اشلری کندوزنا کلمکدر

دعوی عرفان قلدلر طرمدن
بیر کوکلی سیرادرلر ورمدین

جمله عالم خلقنوک کوکلندکی
کورنودر بنلرده هر برده بلای

تن لری سوبله ضعیف سست حال
کم بو اودن چقمدیلر ماه سال

جان لری ایلا قوی اولمش درر
کم بولردن بیر کوکل طولمش درر

بنلرک چون بوبله کوردم حاللرن
پس بو کز قلدم سوال احواللرن

ابتدم ایدک بونلری کمدر بکا
کم بولارک حالنا قلدم طکا

ایتدلر بونلر در اول عارف ارن
بوده یوزر کن بقب عرشی کورن

جمله عالم خلقنوک شمعی بولر
جانلرک بوده نیدم جمعی بولر

کجه جانی بولردن کمنوک
کچیا بلکل حقیقت هم سنوک

بن دلردم کم کچیدم طرمدن
صبر ایلا مزدم مقاما ارمدن

جانوم ایدر کچما بوندن بول دکول
بن هلا بو محفلی قلدم قبول

کچمسم بولدن قلوردم نیدین
چون قومزلر بنجه کاچب کیدین

پس بو کز جانی قودم اول قوم ایلا
ناطورا کندوزنی کمدر بلا

محفل ششم

قلدی جان انداو بن کجدم بنا
بو کز اردم سنزل التنجی بنا

کوردم انده بیر قوم بولوق عجب
بی سکونت ور بولرده تا طلب

نه بلر کندوزنی نه ایرغی
اشلری نه فسق نه خوق بیرغی

دل بلرلر قلمدق هیچ نوعه سوز
طاقتی یوق کمسنوک کمراجه کوز

هر بیریسی باو قلمشی کندوزن
عجزاچنده محض تاطتمش یوزن

پس بوکز صوردم بیا کمدر بولر
کم بو بولده بوبله مسکین درر بولر

ایتدلر بونلر در اول عاجز قلان
پادشاهلق دالرندن عرق اولن

عجزاویدر قلد بوندم خاص عام
عجز وزلق بیله وردی بو مقام

ای نجابلر کلرک بولدی اوچین
ای نجا زیر کلرک ازدی کوچین

ای نجا سرما یلر وردی بیلا
استی قلدی اشبو اوده مبتلا

بن دلردم کم کچیدم اولسدی
طاقتم طاق اولد حالم قلمدی

قلدم انده عاجز حیران زار
کان عزت کان ناموس قان عار

قان تن کم کوشش ایدم کچمکا
کندوزم بو عجز اودن سچمکا

قان نفس کم مرکب اولمشدی بکا
انکیلا چا پیردم درن یکا

قان اول عقل بلو کم وار دیدی
عجز اودن چقمنا کی یاردی

قان کوکل کم کوردی حالیمی
اشبو اودن قورتریدی یولمی

قان جان کم اوزردی کچمکا
بو عجزلق سلکنی ترک ایتمکا

قلد بولر قاموسی بندن اراق
اوترپکا بو عجز اوک اولدی طراق

عقدن ارتق قلیدی خصم دقی
پس بوکز زارک تلب الدم حقی

ایندم ای درمانده لر دستکیری / بیزو کوکل سندن طلوسندن دری

سننی آخر قلمشا قوت ویرن / بولک کوشده قانوبا فریاد ایرن

بانمسلا یار بولداش کلمدی / سندن ارتق دوست کیرم قلمدی

اول آخرده لیل سنسن بکا / سانکیلا موازرم سندن سکا

رحمتک جوق فضلک اوکشی ای کریم / قومه بانی عجز اونده ای رحیم

هیچ مدد یوقدر دخی بندن بکا / کندنیلک قاموشن قلدی سکا

جون بوزارک بند ذاتمدن حقا / کورکه نه فضل ایدا اول حی بقا

الیت سنه باله ارسال ایلدی / جمله ذرلو نالمی حال ایلدی

کلدی اول دم عنایت قرشودن / الومی طتدی جقردی قنیغودن

کلدی ارد تجا هدایت همرینا / جلدیان پادشاه درکاهنا

کلدی توفیق اولدی قوت بکا / بولداش اولدی کیمکا حقدن بکا

بوکزاندن صکره کلدی عقل کل / باله اولدیلر اصول اخره اصول

عقل کلدن صکره کلدی عشق یار / اول کلیجک قلدیان شهسوار

پس بعکز دولت ارشدی شکسزین / تنجرو بنقدمسا کوردم دوست یوزین

انشو الیت بنسنه طتدی الومی / اول عجزلقدن جقردی یومی

التدیان حضرتنا بولدم مراد / کوردم انده فضل رحمت بی عدد

هرکم انوک عدلنا طونس اولداول / حضرتنا ارسادیولده قلداول

هرکم انوک فضلنا هسواه او لا / لاجرم منزل الکا درکاه او لا

وصف حالمر اوشن سزا عرض ایلادم / اولقدر کم عقلم اردی سویلادم

هرکه بیلدی تجله بن بوا شجی / طانقم اولدر بوسوزه ای کشی

نه دمدم بن اول بیلولر الدن صکا / رازیمی بن اکه ایدم اول بکار

نقوللولکم پادشاه اجد لوزن / اکلدی حالین بیلدی کندوزن

دنیا المادن اول نیلدی بیلورن / بولدیسی کیمدی قندیدی بیلورن

هم بیلور کم نیشه کلدی دنیا / غیب مدرکم کندوحالن سویلیا

قنده کوجدقنده قوندی یول اری / نیته بیلنر کجدکی منزللری

یوز طیرقی عاشقوکل اول امسیا / کیم بوسوزی جان اجندن دکلیا

نقمیا بوصورتنا معنی کوزده / دنیا الدندن طوغری کیده

ای خدایا طفر بولدن ارمغیل / خاصلرلدن سن بزی آیرمغیل

الباب السابع في السبعات

بو بدنجی باب اچنده اون عجب / داستان ورکم بولاری اولاجلب

بیدیبدی بار دیدر اول همچنانن / بیدی اندام بیدی قت آسمان

داستان هفتم اول ارباب هفتم

بینه بر معنی سوزی کلدی دله / سن بو سوزدن عشقلا معنی دله

تنجلم معنی دلرسک بولسن / صنع اچندن صانعی بولسن

صانعوک صنعین کورب بلدی بلنی　　صنع اچندن بولدا کابو لحبلی
نامه قلدی صنع کندو کنجنا　　صنعه بق نور کندو نادر کنج نه
چونکه بو علمی بلاسن سن تمام　　پس طنناسن معنی اوندن مقام
قنده بقسک معنی کوره کوزلرک　　نه دریسک معنی اوله سوزلرک
بیلسن اول حق نلو قلمش دُرُر　　نه بزندی نه ندن کلمش دُرُر
خلقه بق لمر اکلیاسن خالقی　　تندکور اول خلقک امرک خالقی

قوله تعالى الا له الخلق والامر تبارك الله رب العالمين

دیلدی کم یاردیدی عالمی　　عالما حاکم قلیدی آدمی
الک یوزیدی قدرتندن عقل کل　　کندوزینا اوزا نه قلدی قول
نکر ینی قلدی اکا بونجا زمان　　بوغکن بو نه فلک هفت آسمان
ایلدی اول عقل کلدن نه فلک　　بیرو کورک جسم جان انس ملک
بیدی تت کوک بیدی قت بیر ایلدی　　یعنی کم قلدی چون بیر ایلدی
هر بیرین اضمولری پس بیر قلا　　کم طرا قول انده خونس فلق قلا
بیدی تت کوکده یدی یلدز قودی　　هر بیرن برلو بیرنده اوز قودی
کندو امرندن بولارا وردی اش　　کم جهانه حکم ایدرلر بازقش
زیره کم بونلر مدبرلر دُرُر　　ناله درسک الدنده وز دُرُر
تخمولرابای بقسول ایلمک　　قللری بک بکلوی قول ایلمک

نلرک خلقنده قودی اول جلیل　　لمر عزیز اولر بولرده کم ذلیل
صورتا حاکم قودی حق نبلری　　بیلماکه قودی بیریق بونلری
هر بیر بولرحکمی آدم سکا　　ایشد امری بنجه دُر الدن صکا
زبلندن چون انر نطفه تمام　　آنده زحلنده طوتر ملک مقام
تربیت الکن زحل و یرز اکا　　صونکن اول قانه دوتر لورسکا
پس بوکز اول مشتری قوة قلور　　نکر امری برله قانی آت قلور
دکلدی نوبت مریخه قلدی نظر　　آت سکوز بندی و اولدی اعضلر
انوک اردنجا کونش ور بو کزین　　کلدی صورت بغلدی دزدی بو زین
دوردای اون کن لکا بیجو جان کلور　　یعنی تخت اولدی بوکز سلطان کلور
پس بو کز سلطا نچون علیش طرب　　زهره کلدی شادلق قلدی عجب
زهره اردنجا عطارد نازله　　کلدی دانش وردی اکا رازله
بیلدی اول الت یلدز الت آی　　چون یدنجی ای طغدی کلدی آی
ای دنی وردی غداق برورش　　بینه جوریدی زحله دکلدی اش
چون که سکزنجی آی خلم ایدی زحل　　مشتری یه دکلدی بو کز عقد حل
بغلو ششمک اشیدر پس انوک　　بغلو بولنجی اولدز اوغلنوک
طوتر یدان صوکره بوکز شند باغ　　کلدی اوغلن طشره کورد دشت باغ
ولنرلو بیره کم اولیرد فان　　ایله صانردی که ملک اولدر نهان

بلمزیدی بو جهان نیجبد کن — بونده جمعیت صحبت [illegible]

راضی اولمشدی که زندن طورار — قانا ایچنده قانی ایچب درلک سوره

چون کم اولا اوردن بو اوخو نشتر دورر — پس بیلک کم داخ بیک اوور ذرز

قلانغ اولسه درمه دنیا نعمتین — انده وارن بولدی اول دوست حضرتن

آنه قرنندن چو بیکد بو جهان — آخرت پس داخ بیکدر لی کمان

آخرت فردوس بو کلخاندرر — آکه بقسک بو جهان زندان دورر

هر کم اول درلک سرابی آکا — جنتی ملک ایلیا خالق آکا

سوز آکش در حاله کلدک بلدزه — براشت کم بیلر اول بلدز بز

چون طوغرا اوغلن کلر بو دنیا — دایه اولر آی آکا ایدن یا

بسلرانی دورت یل دور دای آی — پس عطارد ویرر اول خوشرایه رای

بسلراون یل اول دخی دانش ورر — مکتبی کورساکه آکا انشر ورر

کلد بولکز زهره خوش قلدی طرب — بیتد کوکلده هوای بو العجب

عشرت بوسه کنار عیش نوش — نفس اچنده بو هوسلر قلد جوش

زهره اردنجا بولکز کلدی کنش — ایله صانکم بو کشی اولدی کنش

ورد صورت بغلدی خط تمام — کورملک ایستر آن جمله خاص عام

کونش اردنجا کلور مریخ آکا — ارمغ ایستر طتمق ایستر لور سکا

بازولر قوت طوتر الیلو کلور — اول اتردن عازلر الیلو قلور

کلد بولکز مشتری قلدی نظر — شخص انکچون جمع ایدر چوق سیم زر

مشتری بوک کدخدالق در ایشی — ملکه مایل ان اولر اول کشی

کلد آخر کار حلم ایدی زحل — چون آکا کلدی صورت طتد محل

زیره کامل در زحل سرمز ایشی — عاقبت انی قلور اشدن کتی

صورتک اندن در اول تمکی — بینه آخر اندن اولر تمکی

چون عدمدن کلد صورت دم بدم — عاقبت ورردی بینه اولدی عدم

الاجان لم تکرنک امری دورر — اول دو کتمز عمر انوک عمری دورر

اول تمام اولدی بوکز سن کل سکا — کندوزنک بلمک دلرسک کل سکا

کورکه سن صورتی نحسه جان سن — ملک اچنده تولو با سلطان مسن

سن بو علمی کندوزکده کور اوقی — هرکه بلدی کندوزن بلدی حقی

قوله علیه السلام اعرف نفسک تعرف ربک

سن سنی صورت بلورسک حیفا ولا — حیف که کلمی قول اولا سلطان قولا

پس حقیقت جان بلنلر کندوزن — قول اولدیدی پیدفات کوک بلدوزن

صورت اول بلدزلرک محکوم مدر — جمله سن خادم بولر مخدوم مدر

جان جلالک امرد بلدز قولی — امر نا قول ایلدی جهد قولی

جانسک سن پاک باز اول پاک باز — اصلکا دون بی نیاز اول بی نیاز

تنسک خوذ اولسه در تن خراب — قاچن اولسا تن یری تحت التراب

بیر کورک حق سوکچون ایلدی	هم سنو کچون ایلدم

سن شول اصلدن سن آخر اول جلیل	سندن اوتروا بلیسی قلدی دلیل

بیدیم کیم بیلمز سن سننسنی	یا اوقلدک بولمز سن سننسنی

یا پرده کولکن سنسن اول استاد کورک	سن سکاکل سن سکاکل دیر اول کورک

هر کیم استر کوره کندو یوزنی	کزلو یا بقسون کوره کندوزنی

یعنی بو عالم کزکو در بر بقسه کا	نه کورورسک سنسن اول بو سن سکا

چون بو علی ویردی حق بو عاشقا	واجب اولدی ایدی جمله عاشقا

عاشقی معشوقنا التمک درز	ذره ویرلب کونشا التمک درز

روز قلسون دوستلرا بو شربتی	کیم بو شربت در جلا بکه حتی

داستان دوم از باب هفتم

خالق اولدر اول بیرتدی مخلوقی	مخلوقک اولدر کمان سز خالقی

یوق وار ایلایین اولدر وار یوق	چوق ار ایلایین اولدر آز چوق

اول کتوردی یوقیکن بو عالمی	اول بیتردی عالم اچره آدمی

بیدقات کوک اول بیرتدی بی ستون	بیدقات بیر اول دزدی باسکون

بیدی اقلیم اول بیرتدی حدّ لا	بیدی دکز اول بلرتدی سدّ لا

بیدی کوک یلدزه بخش اتدی اول	بیدی کوکا یلدزی نقش اتدی اول

بیدی یلدز در یدی کوکلر بکی	بیدی سلطان در یدی اقلیم بکی

پرده کولکدن هر نکیم نقش ایلدی	جانلرا و تنلرا بخشش ایلدی

پرده کولکن ناله ور سا سنده واز	سن سکاکل سن سکاکل برای یار

کوز که سن کم سین بو بیر کولک ندر	ایشد امدی کیم حکایت نیشدر

چون بیرتدی بیر کولی اول قدیم	کورنه حکمت پرده دزد اول حکیم

یوغکن بو بیر کولک اول واردی	شویله الکلسز غنی جباردی

احتیاج یوقدی هیچ سنسیا	لا تقدیر اولدی کیم ملک ایلیا

طولدرا اول ملکنا بو مخلوقی	ایلدی کورسیدی جهانک خالقی

یوقدی عالم یکلی اول عدم	یوقلوا اچره شویله بعثیدی قدم

ایله صان بر کافرستاندی مقیم	بر کورا کا ایتد بالله اول قدیم

ویر بیدی علمی اول یوقلغا	یعنی یوقلقدن دیلرورلق طوغا

وردی بو علم الکرم کار ایتمدی	دعوتن علوک عدم ایشتمدی

کلدی اول سوزیلا دعوتنه	یوق جلیدن دستور اولدی قدرتنه

وردی قدرت یقد کافرستانی	یغما قلدی کل خانمانی

صریدی بر قل بر قراوش کش کشان	او عدمدن عالما کلدی روان

بو بنادین طفد قدرت بنلرو کل	بیلنکم بر باغ الدن قل لروک

طوعا او کرها کتوردی طاعتا	کلو کلمز کلدیلر چون حضرتا

قوله تعالی طوعا او کرها

قلزکوعده طوردلتند کندوزن   اول قراوش سجده‌یه اوردی یوزن
قلزکوعدن باشنی قلدرمدی   اول قراوش سجده‌دن هیچ طرمدی
حق تعالی عشقله عقد بغلدی   بربرینا بنلوی جفت ایلدی
اول ایکیدن طوغدی بوجمله وجود   کرزکوعدن قلدکم قلدی سجود
بیرکوک آدطقدلر اول اکستا   قول قراوش دربقوسل استنا
اکلدکی کربولرنکدر سنوک   بیرآتک بیرانک در سنوک
پس بولرده ناکه ورساسنده وار   بعضی خانده وبعضی تنده وار
کوزکرک کوره انی کوکل بلا   دکله امدی نیجه در قلدن قلا
بربوزنده بیدی اقلیم وارعیان   معروف مشهوردر بلو بیان
اوش تنکده بیدی اندام ظاهر   کرانکله حکم ادرسن ظاهر
بیدکوکده بیدی یلدز حکم ایدر   کربلورقندن کلور قنجا کدر
بیدی احکام اولدرکم سنده در   بیدی اندام اجزه اصلی خانده در
بیدی طاموکم برالتنده قودی   عاصلرجون ظبیطلودر خنفم اودی
بیدی اعضاکده هم اولوردرسنوک   آنین اولرطامو یا لایق تلوک
بیدکی وارجو دینزیل اونرآل آجی   انت اولمزدنیاده یقول بای
بیدی مصحف حکم دراول جان کورر   دین جهانندن طوغرایدن ورر
بیدی قت برکم کنش قپلیب دورر   اشبو سوزخوش ساله معنی طپ دورر

بیدی دوزخدن ادمی کون قورترور   کم درر دوستلر بری برسین کورر
بیدی مصحف مقنیسی ورای صنف   کم انوک برجی نمازی مصطفی
یوندررر برقلرندن موء مبحی   بیدی مصحف قورقدر هر مسکینی
کم انوک حکمن طوترسا شاد اولا   بیدی طامودن تنی ازاد اولا
بیتلم کونشن نورندن خاص عام   قوتلر دون ظلمتندن هرمقام
بیدکوک بیدی رنک بیدی داد   بیدی اقلیم طوتهدر بیدی ادم
بیدی قات کوکدا وجمله یرلودر   کندو علمک کندوزکلن کیزلودر
ایدکل لندق زکادر عقلکی   کندوزکدن اوقت کندو نقلکی
تورکه سنی لم سینی نادر بوجهان   سنی کرو سندن سکا ورکل نشان
بوحسابی سن نسنکل ایلکل   کندو اوزک کندوزوکا سویل حال
بوسکا سندن یقین یوقدر کسنی   سن سکا کل لم بلا سن بو اشی
کرکلرسک سن سکا بلو بیان   آچلاسندن سکا کنج نهان
چون لم اول کنج بولاسن بلک سن   حکمله کالی طتاسن ملک سن
ایره نرقدن غربه حکمک حقله   قنده اولسک سنوکله حق بیله
بربوزی کوک التی براودر تمام   اول سکا کل اولا ملک مقام
بلک بوبیر کوک سکا براو اولا   اول اراقدن بغدغوک یاقن کله
تکلم استرسک بولاسن سندن سن   بلسن کم شاه سن سن بندم سن

بلکلک تل لیق قتو بلسان اولا نه اراق یاقین تا ابن اولا
جمله ورلیق صرف اولا اول بیرلکا قانو اولمک کشربله دیرلکا
قلمیا هیچ اول صوک تیل قال بیر اولا اولدم بیر امطلق وصال
اورته بیردن کوترله بوسان تیب اول دکیزده غرقه وار اجان تن
عاشق معشوق عشق بیر حرف اولا کیر وکندو معنیبنا صرف اولا
محو اولا بو حرف صوت اون ساز نینه لک سز کورنا اولی نیاز
کندوی کندو کوره کندو بلا باقیس ابدیترم کلز دلا
سوزدکندی بوندن اوشر دل اولدمات غرقه وردی جسم جان عقل ذات
قلدا اولحی بقای لم یزل هم ابد ذر اولحقیقت هم ازل
عشق انوکلدز عاشق اولدر معشوق اول آخر اندن آکه وارر جمله بول
کندوزندن کندویه کندو دلیل کندوزی کندورتا اولمش خلیل
عاشق ایدی وریلقوک فرنو قلغا بوقلق ایچندن سکا ورلیق طوغا
لموندانی سرمایه طیذر اولسکا کندوزوک صرف ایلدل تل اکا
قوکلن سلطان اولاسن تا ابد واو کندی اوحدل قلدی احد
بوندن ایرمقصود اهر آدمی زور قلسون دوستلرا خو بودی

داستان سوم از باب هفتم

ای کوکل سن خلته طل حکمته آچ کوزک بو عبرته قل عبرته

نور دیکر اول حق بلمش در عالمی عالم اچره نیجه درمش آدمی
بونبی آدم که طتدی بیر بوزن نیجه طتمش حضرته بر کوز بوزن
جمله یوز طتمش اکا بی شین کاف تسبحن کوردلرندن حجی قاف
جملینول تسبیح اول حق درز اکه منکر هیچ کمسنه یوقدرز
اولدر اخر مخلوقاتنک معبودی انده بولنور دهر بیرینوک مقصودی
چون کتردی دنیا حق بونلری ظردلر درکاهده قرشو بونلری
جمله یوز اول حضرتا طتمش درز یعنی تول در قل لغا طرمش درز
بیدصفدر آدمی الدن صوکا حضرتا قرشو کدرلر کور سکا
اولوکیجی نیل بذخسول بای بو بیدی صفدم کدر بیل اون اکای
بربری اردنجه هی طرمز کدز اوکر ورانی صوکر کلن بلمز نیدر
جمله سرکردان حیران اولحقا بیلمزلر نیجه دراثر سطلقا
ایلاغر کن نه صوکنده اکسلز نه اوکن قنجا وررکمسه بلور
حاملادر لطو کلتز نبلسون ورمسا قورتی نه تدبیر ایلسون
بو بیدی صف آدمیوک حالنی ایدیم بیر بیر سکا احوالنی
شرح بیرله وصفنی ایدم سکا ایشدندی نیجه در الدن صکا
بیر صف شول سوزنا منذر آنه دن کیم بولاره انه لر در مهربان
نارسیده نالهٔ وارسا دنیده قاموسی بیر صف در آخرای دده

زیره کیم نهم رنگ هم بازدر بلر　نارسیده اینی ایتدك اصلی لر

ناله ور نارسیده سد امر　بلدرك اوزره حکمدر اول قمر

نیجه کاچرسا قمر بولر کچر　اوقون اوقونا غلن اول صفدن کچر

شول صفا وارزکر اول یوکوزر یوزیر　سوبلکرو اونیر کلار خوش یوزلر

ایشه کوجه ویر بولوسا وارزر　بلدنکیجا اشلری اول باشرور

کرورسل صنعتا یا مکتبا　اکرنیز اول صفدن اولدر مرتبه

یزنی علم اونمقدر انده ایش　ینی عطارد ویرر آکا یر وریش

شول عطارد لیم حکمدر اول صفا　آن الله قودی انده ای صفا

کیم بو خلقی اول مقامدن کوچرا　شول بلوغدن صفینا کاچرا

انده نهم طرش درر بر صف بنا　شمر اولمش لر بو دنیا عیننا

اول صفا اهلی جمله خوش کچمکدلر　دنیده خوش خوش ییب ایچمکدلر

اینمو کلمك بولارك اشلری　بو قدرر ایرق دخی تشویش لری

مجلس عیش طرب استر بولر　کوزلری کورکلو یوزی کورکلو دلر

ینی بو صافك حالی اول زهره درر　کورسکا کیم کندو ایش اولوردر

زهره نك عیش طرب در پیشه سی　آنی اولدر اول صفك اندیشه سی

بو عمر اندن دخی کچسا کرك　قوندغی اودن قونوق کوچسا کرك

کچسا خوذ کاچرلر شکلر بیل　بولنر دردنجی صفدن الکنزبیل

چون بو صفدن کچدی وردی اول صفا　بلدی بیلوك اولدنجی قلمز وفا

حال وردی طتدی اول صفده مقام　کندوزن آرایده ایلر مدام

زیره اول صفده طورنلر تو تیج　کندوزن دز مکدرر لونش کبی

اندن وارنلر یوزی بکزر کونا　آرلقدن نهم دنی بکزر کوتا

اول صف استنالع کونش رییسی حکم　نه قوالکو انده نه قبض نه غم

هر بر ینوك بلو کل خوش بکزی کولر　بز کورن انی بیا کوزل دلر

وصف اهلی قاموسی شول حالدر　کن بکی قندن یورز بلق درر

بو عمر طرمز کچر اندن دخی　چونکه بن کچدم کچاسن سندخی

قوسلر کچا بیدل چاره نه　هله کلدك اول الارو وارنه

چونکه عمر اردی بشنجی سترله　خوش دزلدی بولنز اول صف اهلله

اول صف اهلی تند تیزدر خولری　بو قدرر هیچ کمسدن قورخولری

ارمو طتمق اولرسا قاموسی　هیچ صنمر کیم بتوندر ناموسی

بله کیمش در بولر غیرت طوتن　کیم حساب طتمز بیری خلقك اوتن

بله کیم الده قلچ طتمش کبی　نفسك اول مریخه بکزر تو نبی

بیر حکم در مریخ اول صف استنا　مایل آنین در بولر باش قصد نا

اول صفك اشبو بلادر درلك لری　نسبت ایلر مریخه ارلك لری

عمرو هم ینه قدرر بو بنده دقی　اشبو علمی کندوزکده کور اوقی

کندو حالک منسیدر نفسدکا ایرغینی کورمزسنک بونسنکا
کچد بو کزورد التنجی صفا بوزا کا دوندی بوکا اوردی قفا
کچمیدی سرورلر چار نچار کاچرر کچد کچا بولیل نهار
ورد کوردا اوصفی کمرکی درست اهل دنیا درمحا جلالک جست
ایله سومشلر بو دنیا مالینی کم اونتمشلر اولمر احوالینی
دنیا اولمش دون کوندز اشلری ایقولارندن بولارک دوشلری
مال ملک سیم زر جمع ایلمک کتخدالق رای تدبیر سویلمک
اول صف اهلی بوانسی شوبله سور کم دمزلر کم جهاندن کمسه وار
صانک بونلردر بو ملکک صاحبی کم بلمز هربری بر صاحبی
منشر بدندر بولاره بو اثر زیره حقدن اله دکدی اول نظر
صاحب ملک مالک اولدرزر بو صفا پس محض مالک اولدرر
انلیچونکه بکزر خولری دنیبی طتمق درر ارزولری
بودنی بر معتبر سنتری لدی خوش درلمش صف خوش مخفیلدر
نفس قومزلر عمر کم بوندن طوره بو صف اهلیلا بلا درلک سور
بنزلو کل ورپیشدک بودرلکا الا کلسز حکم الندک بیرلکا
بیرلکا ولیدنجی صفدر ای صفا کم کسنا بولمدی اندن وفا
ختم عمرک اول مقام درشکسزن لیک چون تخصر اردی اله التزن

کرد اول صف ایهل جمله ضعف حال کسنا انده قوی اولمق محال
جمله آلت قلمش اشون نبرک یوق دنیده هیچ کسب یوقدر درد یوق
بکزتدلو کل طار عقل کبج طلوومش معدا وست اولمش سرنج
نفس متردد نیاداو لوکل جفت اعضا لوجوزلمش الا لوکل قفت
اولولقدن اوزلب دورکن بیری اغلن اونش تشویشی درتد بیری
جمله خلقدن ایلدروکن منزلی جمله سوزک خردمش سویلردلی
علو دیکن سفلیا قلمش نظر العیاذ بالله اول حالدن حذر
ایله صان کم بیدتت کوکدن درر بیر بوزندع دورشب نیاذ اورر
بوزحل فنی درر خودای کشی قوچلرانو کچون اشلر اشی
کم زحل یدنج کوکدکن بیری انه دخمنل اشر اشلر الدری
نس زحل دن اول یدنجی صف بلی نسبت ایدر بار کنا خلقل اوکی
[illegible]ردا اولش عمر اردی اخر منزله یولداشر اولب کچد بلدر حکملا
الکمد هیچ اول جلالک امر نی بلدرا صرواتد کل عمرنی
نی چلب امری و نه قول رسول طتمدی بلدرلرا وردی لوکل
[illegible] تنل تمق یوق درا نوک اولمسون کم اولا بودرلک سنولک
[illegible]ردل بود لکولک اولدن صوکا اکلیاسن کر بقرسک حالکا
[illegible]ملس [illegible] نجه کچدی درلکولک خلم اچنده کیمه تیدی برلکولک

اول یدی صفا اوش تمام اولد شام / صور تا بوندن اوتا یوق درمقام
چون بو صفدن کچدا اول اولدی خراب / منزلی اولدی انوک تحت التراب
اشلایسا بوندن برا او عمل / زیر دست اوله اکا ثور و حمل
بیدیلدز قول او لاسن بل اکا / اوله اول حق حضرتی منزل اکا
نخسه شویله خور اوله ظهر قدن اول / کم بلمیا بو یکمی نخسه قول
جان موقوفدن تملا محروم زار / صاچلا اوددن اکا هر دم نثار
بو یدی صفدن کچا آدمی / زری عنایت عشقلا سردن دمی
ایله طتسا عشقلا حق امرینی / کیم کچورا عمر اچنده دمی
بولماش اولسا انکرنک خاصلارنا / لا ایق او لا لا جرم دیدارنا
عاشقا سرمایه بو عشق طب درر / حضرتنه بو عشقدر انی طب درر
کردکل هشید عشق برآدمن / آدمیدک بولمه قالیدی زمین
ای خدایا عاشقی ایر مغبل / دنیا اخر طوغری یولدن ار مغبل

عشقلی داستان چهارم از باب ششم

ای کوکل سن بولا دنیا یارسک / بول اچنده یا اولی الابصار سک
نه کورورسک عبرت اول نسندن / کیم بلاسن هر اشول اصلی ندن
کوزله کوردک نسندن عبرت طتا / پس کوکلده تینیا حکمت تنا
آچلا اندن اکا کنج نهان / اول بلا کیم نیچه درانبو جهان

الغل کیم بو جهان نچ قت درر / تنلوری نادر نچون قت قت درر
دلمه فاینده ندر حال صفت / اشبو ایشنی اکلموق درر معرفت
دکله امدی سن بو سوزک شکلتن / کیم بلاسن پادشاهوک قدرتن
الغل کیم یدی قت درر بو جهان / اچلو قاتلو بر بردن نهان
بو یدی قت هر بر بیوک جان درر / ایله صان کیم اول ظهر بو قان درر
اچرو اول قامودن جانلر جانی / اولدرر کیم جان تن استرانی
بو یدی قت تشنه تن درر جان اول / کیم بلسو بیله مکر انی اول
حال کلدک بو سوزک تقریرنا / بر نظر قل پادشاه تقدیرنا
کور عالم یدی قت طورمش درر / جلبی بو حضرتا اورمش درر
هر بیوک سرحنی ایدم سکا / دکله امدی نیچه درر اکلدر صوکا
بو یدی قت بر بر بیوک جان درر / اصلنه بقسک بو لر جسمان درر
چون که بو بیر کورک مجسم در عیان / هم مجوف در بلورک بلوق بیان
هر صورتلیم انوک اچجی بوش او لا / بر دخی تشنا کرک کیم اول طولا
بو عمارتلرکه واردر دنیده / دنیانک جاننی بل انی ای دده
ول عمارتلا دریدر بو جهان / نخسه جان شتر بر صوزدر دکل نهان
دنیاده بو شهر بو کویلرکه وار / دنیایی بلوک دری انلر طونار
قنده کیم بولر خراب اولمش درر / ایله بلکل بو جهان اولمش درر

تنی برده کم عمارت اولمیا
پس عمارت بو جهانک جاندر
بو کزین کلدک عمارت جانینا
چون عمارت دیر طوتر عالمی
آدمینوک صورت جان درادکا
هر عمارتکه انده صورت اولمیا
چون خلل یوق اولمیا هر بر مکان
قنی ملکده کم رعیت یوق دورر
بو رعیت ملکلری قایم طوتان
ملکلرک پس جان خلقدر مطلقا
خلق دخی چوقدر جهانده لیک خاص
جمله خلقک آدمیدر بیکرکی
پس بنی آدم طوتر ملکی دیرک
آدمینوک جان وار هم جسم وار
جان لدیجک جسم اولور اشرن قلور
صورتنک بو جانیله در رونقی
جانیله اشدر کورر بو کوز قولاق

کمسه انده هیچ رحمت بولمیا
کرچه کم کندو دخی جماندر
براشت کم جسم نادر جان نه
آن کمدر دیر طوتن آدمی
دکله اشبو حکمتی بشغلطا
بیلورک انده هیچ راحت کلمیا
ایله یلکم اولو کوده درهمان
اول مقامکه اولدی مطلق دورر
دیرلکین دولتی دایم طوتان
خلو کدیجک ملک اولور طتمز بقا
آدمیدر آدمی خاص الخواص
کم بولردر دنیده ملکلر بای
آدمیسز ملک اولودر هر بری
جاندر کم جسمنی قایم طوتان
مالنی و ملکنی ایرق الور
جان کدیجک رغبتی قلمز دقی
جانیله طوتر یورر بو ال ایاق

جانیله دردل دخی سویلر دکی
صورتن خلقوک دری پس جان طوتر
اول تمام اولدی بو کز کل جان کور
جان دیرلر علملا بلکل عیان
قنی جان کم علمی یوقدر اولو در
بو فضیلت علملا در جانلرا
جان کم انوک تکبر علمی جان در
دیرسی علمی جانی بو حق علمی طوتر
جاهلک جانتن دیرلک یوقدر
دیرلکی عالملرا وردی چلاب
جانلرک پس جاندر بو علم حق
بکر علمی جانلرک خود جان در
عقللادر دیرلکی انوک دقی
هر کیمونک کم عقل یوقدر علم یوق
علم دیری عقللا طتدری طتان
اولودر علمی عقلسز کیشینوک
عقلدر جانی علموک مطلقا

ایلدن ایلا خلقه حکم ایلادکی
چونکه جانلندی صورتن نابتر
جان دخی نیلا دیر ایدر آن صور
جانه جاندر علم حق بلو بیان
کورسکا کم قیغودن اول الودر
انکیچون حکم ایدر سلطانلرا
کورسکا اولقانوک سلطان در
درلو حکمت اول دیری جاندا بتر
حق بلورکم اشبو سوزم حق دورر
حضرتا آنن قلور بونلر طلاب
آلر طرغل تکرب علمدن سبق
اول علم نیلا دیری بوآن کور
عقللا بق بو سوزک علمن اوقی
عقل کامل کیشینوک خود علم چوق
علم هم بو عقللا اوتدی اوتان
انکیچون حاصل یوق ایشنوک
عقل ناقص علمله ارمز حقا

قوله العلم میت وحیوته العقل

قنق علم ایسّی کم اول عاقل اولا   لاجرم کم چون عقل حاصل قالا

پس دری علم اولدرر کم عقل آکا   یولداش اولمش در بلا اولدن صوکا

علم بلدک عقل‌لا ایش دردکی   عقل برلور کم نجیمنش دردکی

عقل دیلکلن طوتن برکوز ایدر   ایشدا مدی کم حکایت بیتدر

دیر عقلی عشق طوتر بلکل عیان   اولودر عشقندن عقل اولو بیان

قنق عاقلکم صفا طتمش دکول   اول حقیقت حضرتالهٔ ین دکول

عشق یلداش اولین عقل اولودر   کندو نفسندن انکچون الودر

اول عقل کم عشقه یلداش اولمدی   خلمت اسرارا کاش ولمدی

دیلکی عقلک بوحق عشقیلا در   بلکه عقلی حضرتا عشق ایلدر

اول عقل لم حضرتا حیران دکول   ایله بلکم نکم عشقی جان دکول

انکچون فیعوده قلمش در اول   جان یوقدر یعنی لم اولمش در اول

پس بو عشقک جان عشقدر مطلقا   کورسکا عشقدر عقل ازمز حقا

بلو بلدک عشق بو عقله جانمش   عشقی کورلوم دردکی تندا یشی

کورلوم نیلادریدر عشق دقی   عشقه جان بلکل حقیقت اول حقی

حقلادر دردکی عشقوک تمام   حقدن ایری یوقدرر عشقه مقام

دنیده عشقوک دلاکی یوقدرر   عشقه مقصود مراد اول حق درر

قان بو نعمتلرا شکر ایلین   شکر له الله آدن ذکر ایلین

اولدی اولدی تمام اکلاینا   طک کورا ایسدبن اکلا یا

بردی وار ایکان آدم سکا   دکله امدی نیجه در اولدن صوکا

اول فکردر کم کدرلو کل اراق   وصلته دکشدیلور جمله فراق

کوکل ایررسا کم اردک دلر   کورر اولدم نبی کم کورمک دلر

فکرا چندن چه اخر رچه سرای   فکرلجندن بردرر هند و خطای

که اخرده که سرای بورر اول   گاه هندده که خطایه وارر اول

که دلرسه شول سرا یردا لری   کشت ایدر کشترا طوررسا بک چری

که خزینه مالنی یغما قلور   قوم یانده اولدرر رسوا قلور

گاه معراج ایلینده گاه طور   گاه فردوس ایشلنده گاه حور

تنو داکزدن دلرسا کاچرر   قنق شهردن دلرسا الچور

اشبو قامو رایکان درای حریف   فکرا جندن چه قویدر چه ضعیف

کسه فکری کمیا صنمش دکول   صانون الم بای تخسول بیر فول

کم دلرسا فکرله اشلر اشین   توخت دلرسا اولور بازن قشین

یسنی بو ایش حقدن براز حمت درر   بی حساب بی بها نعمت درر

قان بو نعمتلرا شکر ایلین   شکر له الله آدن ذکر ایلین

اولدی تیدی بو کز بر کوده بینا   رایکان نادن جهاندن صور بنا

آن داخی ایدییم شرحی بیلا / ایشدامدی نیجه در قلدن قیلا
شول در اول کیم دوش کوراسی ایقوده / که سنی طغن کوراسن که صوده
که کوراسن سن سنی کوکده اچار / که کوراسن بر یوزنده بیوا چار
که کوراسن کندوزکی آتسلا / کاه وصلتده کهی فرقاتلا
که کوررسن خالقوك تقدیرسنی / که طیرسن مخلوقك تدبیرسنی
که کوررسن کم اولور کندوزکی / بینه صاغ دیری بولرسن اوزکی
که اوررسن که طوترسن ایقوده / اشبو دوشلر ایکان در ای ددی
دوش هیچ کمسه صنون المش دکول / دوش صنو اولمدی اولمش دکول
بای یخول کیم کرکسا اول کورر / ایکان دریک کورر قول کورر
مانع اولمز کمسه کمسا دوشنه / حکم ادامز دوش اجنده ایشنه
بس بو اش حقدن برا رحمت دورر / بی حساب بی بها نعمت دورر
قان بو نعمتلرا شکر ایلین / شکرله الله ادن ذکر ایلین
اولدخی بتدی تمام اولدی تمام / اشبو سوز معنیسی بولدی تمام
بودخی وار ایکان خوان تا در اول / دکله امدی ایدییم کور تا در اول
آد در اول کیم اور بو خاص عام / طبطلو در شرق غرب روم شام
کیملک آدن دلرسا ادر نور / آد بولنمز دیو بن کیم بیرن
کیم پیغامبر کبی سلطان آدن / وزرا وغلینا دلرسا خان آدن

تو هی لورکلو خاتون ادن قیز نا / ویرر اول بقمز کمسنا سوز نا
تن البول کیم دلرسا اد بنی / داقتی هیچ حمدن خلق اودبنی
بو عجب در کمسه عیب اتمز اکا / هیچ اتمز اشبو اش قندن سکا
ایکان در بای یقول دیدزی / صاتون آد المش دکول اوغلی قزی
آد کمسا المسادن قور مز / بولمدم دیب کمسه آدسز یورمز
بی بها دیر کیم کرکسا اول الور / بک ادین قول ادن یقول الور
بس بو اش حقدن برا رحمت دور / بی حساب بی بها نعمت دور
قان بو نعمتلرا شکر ایلین / شکرله الله ادن ذکر ایلین
بر دخی وار در بهاسز ایکان / بی بها در اول عزیزکی قانودن
آن داخ شرح برله ایدم او ش / اکلیا هر کمده ورسا عقل هوش
آج قلاغن دکله امدی جانلا / شرح ادوبن ایدییم قلدن قیلا
شرح بیلا ایشداسن آدینی / بیلسن انده بو معنی دادینی
شول در اول کیم خلق کوا تنکریا / هر بری تکری بنوم دیرلر یا
هم بنا اول تونون دیب ساو نور / خوش اولر کوکلی انکلا آو نور
بخشه اتمز تلدرر تنکری سنوك / بخشه خوذنه لایقینی سن انوك
اول بنوم تکریم دور بنون قلی / بویله دیب کمسه اورمز بخشلی
ایکان در اول بنوم تکریم دمک / نیم بر انوك دیکا یوقدر امك

جمله عالم خلقنینک اول درسوزی   اول نبوم دردیجکا بولدر سوزی
بای یخشی خاص عام اولو کچی   بن اتوکون اول نبوم درد بیجی
کیم اندن دردنا استر دوا   کیم ایدر حاجتم قلغل روا
کیم ایدر مال نعمت ور بکا   قامو قوللردن یقین ون بن سکا
کیم ایدر بن سوکون سن بنوم   سانو کیلا دیر بورر بو تنوم
جمله ملت بیلرانی کندونک   اولدر رسوسا بسی جمله دینونک
وایکان درکندونک بلمک انی   کیسه یغزبن اتوکون دیبنی
پس بوانن حقدن بزا رحمت دور   بی حساب بی بها نعمت دور
قان بونعمتلرا شکر ایلین   شکر له الله آدن ذکر ایلین
اشبو نعمتلرکه حق وردی بزا   شرح برله اوس تمام کلدی سوزه
تقریر ایلب معنسن اوکدن صوکا   معلوم اولدی کم بها یوقدر اکا
یوقدر اول نعمتلرا هرگز بها   اله شولکیم شکر اداس اللها
شکر ایدرسک ارتر انکنا بشولوک   لا یو اولا حضرتا هر برا یشولوک
شکر اولو طاعت دور پس قل انی   برلیغ حق شکر ادون تیلی
شکر جون برلیغدی حق آدمی   پس همیشه شکر ایدندر آدمی
عاشقا واجب دور شکر ایلمک   شکر له الله آدن ذکر ایلمک
حق اکا طوید ردک بو نعمتلرک   اول اشتردن ایند بو ح...

اوز زمانن کیم بو عذری بوینه فلک   کلمه کلدی صورتا انس ملک
انده برحق ورلیغیلا وار دق   اول زیبا دلدا بله دلدار دق
اونده برده یوغدی ساغیج ابرولق   نه فراق نه اولم نه صبرولق
وحدت بیکانه لیکدی حالمز   بناکلدی براشت احوالمز
جون جلیدن تقدیر اولدی بو اشا   کیم بو جانلر ایرلا طشرا دشا
وبرندی هر برن بر صورتا   بر نظر قیل بو عجایب قدرتا
بو صورتنده هر بری تا اولدیلر   ایرولق آونده نیجه قلدیلر
شرح برله ایدیکر برتبر عیان   دکله امدی نیجه دور بلو بیان
اوز زمان کیم صورتا کلدی بولر   برده دشدی اورتیا قالدی بولر
ایرو کچمک اولمدی اول پرده دن   کیم کچیسر کتمیا جون اورتا دن
بیلسون جون پرده لر طوتدی یولی   کچمکا هیچ کیشونک اردر الی
هر بری ایورنک جنده عهد ایدر   کچمکا بو پرده لردن جهد ایدر
کوچلو کوجی بندلنجا دور رشر   کیم قالور یولده کیمی ایرشر
بدی بن کندو سوزم سویلا یاین   یولده نه کوردوم سا شرح ایلا یاین
سندی بندن قیاس ایت حالیی   کیم بلا سن نیجه در احوالیی
اوز زمان کیم تن بکا اولدی طراق   پرده دشدی اورتیا قلدم اراق
بیلدم لکم بینه وار بدم اکا   بولبی طتدم کیری اندن یکا

اوکیبی دردوم کلدوم حالیما / کوزوم اچدوم بقدوم بولسام
بولده کوردوم بید پرده پرده وار / جمله عالم قلمشی انده زار زار
پرده ارده نده قلب در انس جان / بنده عاجز مسکین ناتوان
دیلدم اول پرده لردن کچمکا / کندوزم بو انس جلندن سچمکا
بس کفارت استدم بو رنجه بن / نیلیم کم ابرشم اول لنجه بن
نیلیم بو پرده لردن قورتیلم / کیرو کندی معدنومه یول بولم
چونکه انده ومغا یول استدوم / کلدم اول کندو حالمرا رده دوم
یعنی کم بلما کجون پرده نه در / اکلدم کم بید نسنه پرده در
جمله کندی ورلغوم پرده بجکا / بان قومز کم ورم دوستدن یکا
کندوزم کندوزمه پردا یمش / ابراشت اول پرده لر کم نایمش
بید پرده ادلو آدیلا عیان / بیر صورت بیر نفس در بیر جان
هم کوکل هم عقل هم عشق هوا / پرده لردر جمله چون دنیا نوا
بیر خود بلو رضای حق در / آن باصب کچمکا یول یوق در
راضی کمدن اولمدیسا اول جلیل / حضرتا یول بولمدی قلدی دلیل
کندوزمک چون بو بیدی نسنی / پرده بولدم دیلدم بو دیبی
کوترم دوستدن بیمدن کیدرم / بالله مانع اولمیا دوستا ورم
کلدم اول صورتی ترک اتمکا / یعنی بوله بیر غوبت اتمکا

ایتدم ای صورت سفره شدی بکا / دوستی اکدم کیدرم دوستدن یکا
کل بلا کلدوم بنمله یا رسک / تحسه ترک ایلدم سنی اغیار سک
صورت ایدر بن حقی بلمز مبحر / سن وارسن بن بلا ورمز میم
بان نچون ترک ایدرسن اتمکل / مرکبکون یولن قویب لتمکل
بر بش اون کون کوی بکا کم بیتلم / بعد زان النکده اجا ایتلم
نچه کلر کوبدم آکا اولدی / اول خو بنی الدر میش کلدی
دردی نجا برک یا پشدی دنیا / قصد اولدر کم بنی یولدن قویا
بلو بلدم کم بنمله کیدمز / برکطوت در دنیی ترک ایدمز
ججد عمرم بولا شاکیما کلا / کوید کوم نه امتی چون کلمز بلا
چونکه صورتن اصل طپرقدن در / طوب ارقدن دریقین قنده در
نودم انی کندو با قلدی اراق / ابن بنا دوست یولنا قلدوم براق
یونر اول سوزی بو نفسه سیلدم / اول یولا بو نفس دعوت ایلدم
ایتدم ای نفس بن قوشندم اول یولا / یارسک کلکل بله کلوم بلا
نچه کلمز سک سنی ترک ایدرم / بیله کلمز یولدشی بن نیدرم
نفس بکا ایدر بنی ترک اتمکل / جانشنی کیرون بان قویب کتمکل
بن حقی بلمزمیم کم ورمیم / قولم آخرنیته بونین ور میم
ذکر بر کون کوی مکا کیم جمع اولم / بعد زان بانم یولکدن شمع اولم

بن بو اقرار ازره کویدم بیر زمانت
دنیی ورد جا برک طوتلری دقی
یار صنمم بن انی اغیار میشی
کچدی عمرم بولداشا کیما کلا
چون که نفسک بوقدر اوردی قرقسی
قودم انی قلدا اول خور خو بلا
کلدی بو کز عقله طوش اولدی بولوم
ایتدم ای عقلوم بنملا کل بلا
نخسه کلمزسک بنی ترک ایدرم
عقلوم ایدر بو سوزی سویلامکل
سن ورورسن دوشه بن نیچون قلم
ایلا بر قح لون بکا کوی دوریب
بعد زان بولداش اولب کتلوم بلا
بیننه کویدم بو سوزه چوق روزکار
بنچه کویدم اعقل دیرلمدک
کن کونین ازدک دجی اندیشه سی
ایله طمتنب دنیی ترک ایدمز

نفسه بقدم دیرلی شولدرهمان
شغوبله مستغرق که هیچ اکمز حقی
بیله کیتلوم دیب بنی الدا میش
کویدکوم نه اصی چون کلمز بلا
اکلادم کیم کیتمدک اول خورخوسی
بن بنا کوردم یولا قورخو بلا
ان دعوت قلدی بو کز بو دلوم
دوشه کتلوم بکا بولداش اول بلا
هیچ قرارم قلمدی بن کیدرم
نایلکون بان ترک ایلامکل
تنق لون کیم دیر سنک بولداش ولم
طالعلبون کندرم دی شو رتبن
قول اولم قلق قلام تلدن قلا
بیرنا لکلسون دیب قول فر ر
قلدی عهده وفا هیچ قلمدی
دنیا قوتی اولدی کلی یبنسی
دک بنی اکلرولیلن کیدمز

کچدی عمرم بولداشا کیما کلا
چون عقل خوذ کندی ایق بلاغ در
قودم انی فکر بیرله قلدی لولث
توکلدانی دعوت ایتدم اول یولا
سن اخر دوشتن طیارک ورد زر
بوررت بلا کتلوم کهل لک اتمکل
ایرلرسک سن دانی ترک ایدم
توکلم ایدر الله الله کتمکل
دوشته نیچون ورمیم بن نعنی نه
لیک برقح کون بکا کویکل ای یار
تیلبی کلی جهاندن طرتا بن
جورله توکلم بو سوزی ایتدی بکا
بنی ایتدم عهد کلسون بیر نا
بن کو یارم نیدیم کم کلمز اول
کوبدرون دک بنی الدارمش
کچدی عمرم بولداشا کویما کلا
چون که بلادم الدغی دربوکو کل

کویدکوم نه اصی چون کلمز بلا
دنیی چون طوتدری تندا طاغدر
کلدی بو کز کوکلا طوش اولدی بول
کل دیدم دوشتدن بکا کتلوم بلا
دوستی بیلن بوندغ طرمی غار درر
دنیا میل ایلیب ایرلما غل
دوست بنی اوقیی دوزربن کیدم
بن خزیلون سوزک تویب کتمکل
دوستی توبت دنیا سوم کیم بعنی نه
ایله طوت کیم بن اویرون سن اویا
بعد زان بولدم ینو لجا یورتا بن
بر لجا مدت بنا کویدم اکا
کو بیسم کیم بیله توکلم بیر تا
بیلی ورد جا جهانه اولدی بول
کندو کلمز بنی بولدان نورمش
کویدکوم نه اصی چون کلمز بلا
بان الدر کنهو اولمغی نفسه قول

قودم ای داغ کندوی میلنیا * چونکه بلدم مقصودی نه میل نه
بن بنا قصد ایلدم دوست یولنا * ان شاء الله طوغری یولداش بولنا
بیلیه بن دوست یولنا بصدم قدم * دیلدم کیم بیله اول دوستا ایدم
اغودم جانا بوکز کوز نیشلادم * ان داغی بوله دعوت ایلادوم
دیلدم کیم جان بکا یولداش اولا * ایتدم ای جان کل بلا کیلوم بلا
سن بلورسن یول طوربا شلا بنی * یولداش ایدنسک دلورون بن سنی
یا بلا کل تخسه خودنی کیدرم * طمسک گلسنز سنی ترک ایدرم
جانم ایدر جاسنه کیم بن ترک اولام * بانم اولاده سنوک تاپم مقام
الا کیل الکوم وار دو زین * کندوزو و می کل اشدن او زین
بعد ازان التم سنی اول حضر تا * ایرشاسن رحمتاق راحتا
نیجه لویدم بن بنا بو سوز جون * تا مکر اولا دیب قولی بتون
جان بنی کویدردی ایلن کتمدک * دنیانک معمار لغین ترک ایتدک
ورد غنجا یلی ازدک دنیا * مقصودی اولکم بنی یولدن قویا
کچد عمرم یولداشا کویماکلا * کویدکوم نه اصی جون کلمز بلا
چونکه جان بو دنیانک معماردر * هم صورت هم نفس انوکی یاردر
صرشوبدر کل ملک مالیلا * پس قودم انی داغ اول حاللا
جان دی قلدی بوکز تمک کرک * چاره یوق البته بن کتمک کرک

ولحلب کیم بکدشی یوق بیر دررر * یوق واز ایلامکا قادر دررر
بوغلن بو عالی وار ایسلدی * کزنو علمن ایجدک اظهار ایلدی
یره کوکا بو علن وردی وجود * کوک دکو عدن قلدی بیر قلدی سجود
بیر یوزنده شرعی قودی معتبر * عکس دوعرشک وزرعرشدن خبر
کوکلر اچنده یرندی کون ای * ایدلنون یارنز یغسول باي
بیر یوزنده ایلدی التون کمش * کیم انکلا حلیل اولور هر بیر اش
کوک اچنده چرخ سرکردان طوتر * دایما هی طرمرن کردان طوتر
هر نوکیم کوک اچنده اصل وار * هیچ کمانسز بیر یوزنده فعلی وار
یرده عکسی کوز اتوک ای بن هنر * دون کوندز دکه نهی طورمز دونر
ایله صان کم اجمعوک اصل در اول * کیم انوک اچندن اغدی کوکه یول
یشدایردی تینوک وصفن عیان * کیم بلاسن بو اتی بلو بیان
ولساک ادس شهرنده مکرر * طرتلیب در بر حرمکی معتبر
بیرات مومن دوشمنی دیدزک * شویله کیم لور نور بیکی خلقوک یوزک
ایک مسجد وار اچنده خوش مقام * عزت ایلر اکه جمله خاص عام
برنکا دی مسجد الاقصی دز * برنک ادی قبة الصخرا دزر
ایله صان کم اجمعول اصلی در اول * انوک اچندن بولندی کوکه یول

کوللاندن اعدی آخر اول حبیب
اندن اول معراج اکا اولدی نصیب

قبة الصخرا دررز آدی انولک
دکلە ایدیک آدی نادر قبنولک

قبنولک رسمی مثمن در ای یار
یعنی بلکل کیم سکز دیواردار

بو سکز دیوار هم ایچوق سکز
ایچجا بلگز انی اولدی عزیز

اول سکز ایچنده وردر دورد قبو
جمله بر اهلی قلر انده طبو

دکمه دیوارنده واربیش پنجره
دکمسی بر درلو نقش فنجره

دکمه بر پنجره ده بک درلو جام
پنجره لر قاموسی قرق در تمام

قرخ درلک وار قاپوسنده قرخ کمز
جمله النونله بزلمش سر بسر

اورتده بر قبه چقمش در بوجا
قبلنوبدر قرشونا اوجدن اوجا

اچ یوزی جمله فسوسدر قاپونک
دیمیازم دیللا شرحین انولک

یزلودر طه و یاسین حرف حرف
نختلو اولخان لم انده اولد صرف

داودک کورکیم دوردن بلمشی
صخرای چوره طربوزین الملشی

بر دیوار طرتمش دوردن بش کره
بربرینا بر کنمز چون زره

برشبق پنجره در نقشلا
پنجه ایدیم وصفنی تا و بللا

پنجره ایچره نازک اعجلا روار
ییرمی و بودغی هم ناروار

بو دوردن درکه دیرم زی عجب
داوده موم ایلمشدک اول جلب

ایچرو اندن دخی صخرا دورر
بر واشت اولسنک صخرا نا دررز

سنک صخرا برا ولو طاش دزیتور
الت برخوش تحفه بردر کر اوتر

اول طاش اززه بر قدم بصمش نبی
طاش اسنی خوش ازا ولمش یا اخی

برهواق اندی رسول انلنمغا
یعنی کیم انوکیلا کوکا اغا

صخرانک بر کوشه سی تلفدی بلا
بیله کتمک دیلدی اول منزلا

تان یا صخرا دیدی اولدم رسول
طور صخرا اول سوزی قلد قبول

چغدی بردل صخرادن هم سویلدی
نالش ایدی حالنی عرض ایلدی

دیدا ونما شفاعتدن بزی
برکز الکل یا رسول الله بزی

تلد اول صخرا وردی مصطفی
بغلدی اللهلا عهد و وفا

تاب قوسین اولد منزلکاه اکا
انشا اولدی دروردکاه اکا

دوست اولکن محو قلدیک لندزن
کل کوز اولدیغی کوردی دوستی یوزن

اولتقربلرکه وردر طابو ده
ازمدیک بوسره قلدی قاپو ده

دوست وصالن بیدلین کرنا بلا
کمسنا ایلسا دنی کلمز دلا

حال طوتصن بک کلیمه نازلا
دکد دوستدن دوسته بزبک نازلا

دوست اکنده اولحبیب اولدی حبیب
دوستلا معراج اکا اولدی نصیب

بو اشابو قدرتا نه عقل ایره
سوز اوکش ورچون کروی اندی یره

کلد صخرا النا اوتر معنا
دیلدی الکن نازا طر مغا

بوی کردی راست اولما دقیام
لقد صخرا اولد اول برخوش مقام

چون نمازی قیلدی اوتوردی امین — کوکدن اولدم ایندی جبریل امین
سفره ایندردی رسول طویلدی — ییدی اول خوانی رسول شکر ایلدی
بیر کوک اهلی رسولک حالنی — بیلدیلر معراجلا احوالنی
مصطفی معراجنی چون بیلدیلر — دیرلیب جمله سلامه کلدیلر
جمع اولوبن جان پیغامبرلرک — خدمتینا کلدی قامو سرورلرک
اندم حاضر جمعلن اول جمله جان — بر نماز وقتی ارشدک ناکهان
چونکه قامت ایلدی اول مقتدا — جمله جانلر قیلدیلر اکا اقتدا
اولملر بونلر جماعت اول امام — اول نمازک قیلدیلر انده تمام
بر قولده شویله درکم اول نماز — کوکلر استنده قیلندی اول نیاز
انبیا ارواح انده جمعدیک — مصطفی اول جمع اچنده شمعدیک
اول مکان لامکان کم وار دورر — اول مکانده جبریل اغیار دورر
اول نمازی قیلدیلر انده تمام — بی رکوع بی سجود بی قیام
بر قول اولدرکه قدسه کلدیلر — اول نمازک قدس اچنده قیلدیلر
بو قولک کسی دخی اولدی صحیح — تن دلی و جان دلی اولدی فصیح
مصطفی وردی بنا مسکاننا — سوز اچنده قدسه کلدک بزنا
اول حرمده بر انشت کلدم ای یار — قبة الصخرا بر اسنده نه دور
هم ترازو هم صراطک صورتن — ایلمشلر کم طوتا خلق عبرتن

یعنی بونلر واردینا طانوق اوله — بلمه لر کم باشی بی شک اوله
داود اول قبة السلسلسی — کیم کلوردی کتوک اولسه کیلسی
انده بر زنجیر واردی بر زمان — باطلی حقدن بحردی بی گمان
عیسوک هم ورددر انده بیشکی — زیر زمین دربر اچنده ایشکی
اول ایشک بر اولو آق سرمر دورر — اندن ایرو ایک محراب واردورر
بیرسنده مصطفی قلمشی نماز — بیرسنده قلمشی اول مریم نیاز
زیر زمینده خوش زیارتدر بولر — وارت انده بوز اوز رحاجت دلر
اول عصاسن کم موسی اتیشدک — اول ورب بر مرمره بتمیشدک
کورکلو مسجد یاپلمش در استنا — اولدخی بر خوش زیارت در بنا
صخیعن ارمش عمر بر مرمر سره — بتمش انده شویله کم عشق یره
اولدخی بر خوش زیارتدر مدام — یاپلمش در استنا بر خوش مقام
اندن ایر مسجد محراب اوکلش — باب جنت باب توبه باب اوکش
[illegible]ن کورنلر بکا طانق دورر — کیم بو سوزده هیچ ارتق یوق دورر
[illegible]یلدن اول قاپونک احوالنی — ایدم ادم لا یقچا حالنی
[illegible]سنکم اول مجهول بر نادر — بو قدر سوز قنده انوک صاودر
[illegible]لدن بر حجره دراحقدن اول — انوکیچون اندن اغدک لوکا بول
[illegible] ضرورت کم انده معنی وار اوله — آن تقریر ایلمک [illegible] اوله

کیمسه اَن نیجه تقریر ایلیا — تنده جانی نیجه دُردب سویلیا
اول مقامك جانی وار دُر مطلقا — انو کیچون اولمدیك بولدك بقا
نشانكم ایچی طولو بر نور اولا — بوجهان اولدقچا اول معمور اولا
نه کیمرانی بلمك استر نیدکن — ظاهری و باطنی تجدید کن
وَرسون انده ان لورسون کوزله — ایدوبن اول علوم اولمز سوزله
اول مقام حق اهلنا لایق دُر — قانی بر دُن بکالای بایق دُر
اوزنوبن بجلر وردی اکا — نیکو اولمشدر هیچ اولدن صوکا
عاشقوك لوکلی اکا عاشق دُر — جان اول وحقا صادق دُر
انو کیچون سویلیودر دیلدلا — شرح ایدوبن مضمنی قلدن قلا
سوکوشنه دلدن الشلن اولور — سوکوشن هرکز دلا کلمز ولر
من احب شیأ اکثر ذکره اولور — دیبا اول یوزی صلق کورکلو خولو
اولارن لم الله قلدلر نماز — جان اچندن قلدلر بیك بك نیاز
بونلرك یوزی صو یچون ای کریم — طوغرو بولدن ازمه بیزی ای رحیم

داستان سوم از باب هشتم

پادشاه لطف دیر بر بر سکا — برقلاغ اوز بر دم اوخت بندن ...
کورله نیتی تیلتی دُر اول حلیم — نه عنایت ایلمشی در اول کریم
قوللرا لورلمرنه احسان ایلدی — نیجه خوان دولری نیجه خوان ...

نیجه وردی هر برینوك روزینی — نیجه دکلر هر برینوك سوزینی
طاغده طاشده نیجه بسلر هر برن — روزینی کوزر بولر برلو بیرن
هر برین حالنو حالنجا خوش طوتر — انجی شول قوروبردن یاش طوتر
جمله خلقی خوش طوتب دُر اول حلب — کرچه ورد هر برینه بر سبب
بیلك خلق اچره سکز درلو کیشی — قانودن ازتوق دُردُر نخشایشی
هر بری بر مرتبیله اول سکز — هم اولو دُر خلق اچنده هم عزیز
بس سکز درلو عطاء مرتبه — کم تعلق طتمز اول هیچ نکسبه
اوسکزدن بوسلر دولت بولر — خلق اچنده عزت حرمت بولر
اول سکزدن کیدکم اولسا بری — تنده ورساصدر دُر انوك بیرك
قانوبی کر بولنا بر کیشده — نادر اولا اول کیشی بو دنیا ده
دکله ایدی اول سکز درلو اشی — کیم طوتب دُر بو سکز درلو کیشی
قانو بللر کلور نسنه دلر — بلو بلوك قانودن بای دُر بولر
ایشد اول بایلق ندر ایدم سکا — کیم بلاسن بواشی اوکدن صوکا
بیر شولدر کم اولا عمری دراز — اول قلا عمری اچنده چوق نیاز
جان لوکلی حضرتا طوغری اولا — طوغرولقده طورمغ اکا خو اولا
صحبتا صرف ایلیا اول عمرینی — عمر اچنده قوملیا حق امرینی
تا چقنجا اول اوزون باش صوکنا — نیجه اشلر کالر انوك اوکنا

قهر لطف شادی و غم نفع ضرر — بو جهانده چوق کورر اول خیر و شر
نیچه دشمن اولدین کورمش او لا — نیچه دوستنک وصلنا ارمش او لا
قاموسندن باخبردر اول کشی — پیر بلوک کم ور دور بخشایشی
نی عطا در تکردن اول عمراکا — معنی برله بای دمش در کورسکا
هر نکم معنی دلرسن انده وار — اکا بر بر کوستوربدر روزکار
پیرلری تخسول بلمه بای بیل — زیره بونلر چوق کورب در ای بیل
پیر وجودن نی غنیمت بل ای بابر — خدمت ایله دون کنذر تنده وار
کوطوترسنک پیرلوکلنده مقام — استکا رحمت یغار رحمت مدام
بایلقوک بلق بری پیرلک درر — بردی دکله نجادرلک درر
پیر شولدرکم چلپ چوق مال ورا — قنجو کم صونصه دنیالک ورا
صنمدق بردن کله دنیا اکا — نی نوالق کورمیا او کردن صوکا
قامولردن دنیا ایلکی چوق او لا — خلق اچنده کوزکولی طوق او لا
نی حسد ایتا کمسنا حالنا — نی حریص او لا کمسنا مالنا
الا هردم خیر اوله اشله دکی — حضرتا نغلی او لا اصی اوکی
اولوکیجی نعمتده کوتنا — طونینه اچلر یالک لرطوتنا
کندو زن اول دنیا لیکه ورمیا — کوکلنی حق حضرتندن ارمیا
اوستنه یتمش اوله اول دنیا نک — باش اززه اغمیا دنیا انوک

دنیا ملکی جان بو یتندن اشمیا — عقلی کوکلی حق یولندن شاشمیا
بیلکم شول اولیا و انبیا — یولی طوغری کتدی بونلر تنکریا
دنیا بونلر بوینین دوندرمدی — دنیالک بونلره ری یولدن ازمدی
نیچه چوق اولورسا نعمتلری — ارته دوزر هر نفس طاعتلری
پس بلوک بایلرکوک کم مال وار — مالی اچندن حقه لایق حال وار
عزت ایلک اکه کم لایق او لا — حق عزیز طوتمش انی بایق او لا
بر دخی بو دنیده بایلق ندر — بر قلاغ اور اولدی کورنیچه در
شرحنی بر بر سکا ایدم تمام — بر اشت کم کیمه دکمش اول مقام
اولکیشی شولدرکم اول عاقل او لا — عقل انوک هر ایشا کامل او لا
نا چنن شویله اوله اول کیشی — کم طوترسا باشه ایلتا هر ایشی
هر نه ایش کم اشلرسه خوش کلا — هر نه سوز کم سویلرسا طوش کلا
کرکلا بر بوک کنی خلق استنا — پادشاه میل ایده باش قصدنا
کیده خلقدن عقل بیلو قلمیا — تیلک تمک کرکدر بلمیا
بولنه اول کیشده عقل بلو — کم انوکلا قرتلا اصلو دلو
بیه او لا کم برکیشی ایش اشلیا — بلمز او لا اول انی نیچه اشلیا
حاتیون اول کیشیدن سوز ا لا — اشلری اول سوز لا ضبط کلا
ملک لو لنده بیر رای اول کشی — حضرتا لایق او لا هر بر ایشی

ذیرن اول آخرت اشلارینی
امر نهی ئیدکن اول کی بلا
مر کشی انده اشبو لای اولا
انو کیچون قامولر محتاج اولا
عزت ایلک پس اکا سن هر زمان
چون که بلدک عقل کامل ناپمش
شرح بوله وصفنی ادوبن حالنی
شول دُر اول کم انوک اصلی پاک اولا
اصلن اکوب قامولر اول سروره
اصلن اکوب خلق اکا عزت قلا
قامودن ارتوق اولا قدرک انوک
الله اول کندوزنی الجق بسلا
اولیا کبر حسد اول کیشده ٥
اصلنا اول هیچ تکلیه اورمیا
سازکارلق ایلیا اول خلقلا
اولوکیچی بای محول خاص عام
آچلا جمله کوکل انزن بکا

نیک بلوبن بیله تشونیلارنی
باطلی حقدن سچا قلدن تلا
اول حقیقت قامولردن بای اولا
عقل اچنده هر نفس معراج اولا
حق عزیز طتمش دُر انی بی‌حسان
دکله بر بایلق دخی بیجا یمش
ایدیر انوک دخی احوالنی
بیک نفسی حق یولنده خاک اولا
مرلیم ادن ایشیکده باش اندره
سرور اصلی دیوبن سرور تلا
تنده ورسا اول اوک حضرتی انوک
حق یولنده کندوزن طبرق بلا
حق سوزی هر قنده بولسه ایشده ٥
خلق کندو زندن الو کورسا
جمله خلقوک کوکلن اله خلقلا
اکا انی اولو اوزنده مدام
بغلی اولا برلو بیرنده اکیام

پس بلورک اول خلق چنده بایدرر
چون چلب وردی اکا اول منصبی
عزت ایلک عزته لایق دُر
اولدنی بتدی بوکز بر کورز بینا
نه کیبدر اولدنی ایدم عیان
شول دُر اول کم علم اچنده فن دان
نکرنوک کنج خانسی دُر پیشسی
پادشاه لر محکوم انوک حکمنا
تنده کم اول اوترر سا سوز اچا
الله امری تنقیبدر بیلدرا
الله الک کندو طوته اول بیونجی
کمده نم علم عمل اولدی تمام
علمنی شول ایشدنلر سوز لنه
تولنا فعل مناسب بولنا
قامو عالم خلقنا محتاج اولا
ایله اولسه بای اولر بس اول کیشی
واجبا عزت کرکلدر بس اکا

شویله کم بلدرا جنده ای دُر
طتمک انی بز دکالی خلق کبی
حق عزیز لیپ دُر انی بایق دُر
خلق اچنده بای کمدر صوربنا
کم بلانس بواشی بلق بیان
هرنکم حق بیرغیبا اول طتان
زهرسی یوق کمسه اکا طینسی
زیره مطلق اول حکم دُر بوده نه
دین اچنده حق باطلدن سچا
امره بوبن ورمیانی اولور را
بوله ابدن دعوت ایدع ایرغی
جمله خلق کوکلی اوکا اولدی مقام
فعلنی نقم کورزنر بوکوزلنه
جان ورالر جمله انوک یولنا
شویله لر اول طوق بونلر اچ اولا
قامودن ارتوق انوک خشایشی
عزته لایق دُر انی کورسکا

عزت اکا تکردیلر مصطفا / انوکیچون اولدی انی مصطفی
اوشبو بابلیق دخی اولدی تمام / معلوم اولدی اول نصیب اول مقام
بینه بر بابلیق دخی وار د بیلع / ایشد امدی آن دانی ای د ه
شول در اول کم دولتی حقدن طلتا / کوکل با اشلم دلرسا اول بنا
هر دلک حقدن بنا هیچ صنمدن / هر اشی اشلایه اول الصونمدن
دولتی شویله درست اوله انوک / کم ظفر قلمایه نعلی دشمنوک
هرکم انی نقمغا ویر ابلیا / اول حقیقت کندوزن کورا ابلیا
هرکم انوک ایتلندن تول اولا / خلق اچنده مقبل مقبول اولا
بخلراز ادکن اول طابو ده / کندوزن تول ابلیا اول قاپوده
خلق انوک قتنلی یوزن کورماکیچون / ایشکنده یوزسرالر دون کون
بیک اول کندوزنه مسکین کورا / خق یولنده کندوزن الکین کورا
خلق اچنده عجب کبر ابلامیا / سویلسا دانی یلان سویلامیا
هم تواضع هم کرم اولا اسی / جمله خلقوک کوکلن الا اول کسی
حکمنه منقاد اولا هر بر کوکل / خلق اچنده اولا صاحب قبول
ایله اولسا بای اولرسی اولای باین / کورسکا کم نقد کوکلده بیر وار
هر کیا کم بویر طوترسا بو زمان / پس اکا عزت کرکدرنه کمان
تکلون دکمش در عزت اکا / عزت ایلک سزدی اولکدن جوکا

چونکه دولت بابلغی اولدی بیان / شرح اولب بر بر دلا کلدی عیان
بر دخی بابلق ندر ایدم سکا / دکله اشبو حکمتی بتغل طکا
شولدرر اول کیم قناعت در اشی / دنیه نک دردن یوقدر اول کشی
جمع اولب کندوزنا کوکلی کوزی / اولمیا هرکز کمسنیله سوزی
نه کم وردی یسا شکر ابلیا / شکر لله اذن ذکر ابلیا
دنیدا هیچ نسنیا الدنمیا / حقدن ایرق نسنیا بغلنمیا
کوکلنی الدرمیا کوزدوکنا / قانع اولا پادشاه وردوکنا
هیچ نظر قلمایه کمسه حالنه / شاکر اولا کند کند حالنه
دنیلک کر از اولا کر چوق اولا / اول کشینوک کوز کوکلی طوق
دنیوک شولت ازلغی و چقلغی / دیندا اولا وزلغی و بوقلغی
اول کشینی شیله قناعت در اکا / کیم صناسن اول صناعت در اکا
خلق اکا مشتاق اول خلقدن نفور / کوده یوزن کوکلی حضرتن اوجر
خلق دعا المغیچون محتاج اکا / فارغ اول خلقدن یوزی حقدن یکا
دنیدچون جان کوکل دندی حقا / ایله اولسا بانی اولر اول مطلقا
دشد بونیندن بو دنیا یو کلدی / هیچ کرمز دنیا انک اکسکلدی
عتل تانه کوکل بای جان طوق / دنیدا هر ازلغوک اکسوک یوق
تکری تانده بتا در اشلری / تکری خوندن نکودر اشلری

شول قناعت کم ارنلر قلدیلر … بر دو کمز کنجدرر اولا بولدیلر
اول غنیدر بس اکا عزت کدک … جان اچنده تجی اولو حرمت کرک
اوش قناعت بایلغی اولدی تمام … قلدی بر بایلق دخی خوش مقام
اول دخی بایلق درر بو دنیاده … اشتدامکی نه مقام ادنی دره
شول درر اول کم کوکد کلو خلقی اسیه اولا … لیمه سوبلر ساسنی ایتی اولا
کمسیا اندن صوق سز کلمیا … کمسا آغی اورمیا و سوکمیا
کوکد کلو خلقندن کلا کافره دنیا … ارنی زنار کسب دینا ورنا
یا بو بخشول عاشق لو لا خلقتنا … خوش کلا خلقی بو عالم خلقنا
خلق اچنده تکری خلقن اکمل طوته اول … قاموسک کوکلن شونکلا اوته اول
نیتا کم پیغامبر دکمیشده … تکری آنوک خلقنی اوکمیشدر

قوله تعالى وانك لعلى خلق عظيم

کیمه دکسه خلق اولو دولت درر … یا دشاهدن قول کره خلعت درر
هم عبارت در اشی خلقدن آنوک … هم مناسبدر اولر اول تکری نوک
هر کیا کم دکلسا اشبو نصیب … خلق اچنده اول کشی اولادی حبیب
قامولردن ارتق آنوک حرمتی … خلق اول ایکی جهانک مروتی
بس بلوک کیمسا که صاحب خلق اولا … جمله خلق کوکلن آلا اول خلق الله
باقی درر دنیده اول هیچ شکسزین … کوره تمک ایسنر جمله خلق انوک یزین

چون چلب وردی اکا اول خلقنی … ارتق اولدی قامولردن دولتی
پس اکا عزت کرکدر بی کمان … هم قدک قلمق کرکدر خانمان
اوش بلندی اول سکزدرلو کشی … کیم طتبدر بو سکز درلو اشی
خلق اچنده حق بولاری قلدی بای … عزت آنن طتدلر بیل اون ایکی آی
بو سکز بایلق که وردر دنیده … شول بهشتک عکسدر اولای دده
سانکم دل اچق در اندک یره … وردی حق انی الا دوستلره
هرکه بولدی بو سکز بخشایشی … ابله بل اجمقده یوررر اول کشی
دنیده درلک جه اولو رسه … دیرلب نه حالله اولو رسه
تو بشر یارن بیا اول حالللا … پس چلبدن سن ابو درلک دیله
ابو درلک اولدر اخرای سلیم … کم اوله خشنود قولدن اول کریم
درن بولک دنیده خلق ای کشی … درلکیله معلوم اولمش در اشی
کوز بولورده نفسی در نیکلوک … اولدرر بو جمله خلقک سرورک
بیرسی شولدر کم ایلک کورمدک … تکری اکا هیچ دنیا وردک
الا یارن اخرتده یک اولا … نیچه کندو یکی لردن یک اولا
بیرشولدر دنیده خوش بیر ایچن … هر کمه نا دیرسا سوزی کچن
الا یارن هیچ قدری اولمیا … قاله اول محروم رحمت طلمیا
بیرشول در دنیادن الاد داد … ضرک بوق شکری یوق قلد یاد

یارب اول اوده بتا هم اول کیشی — اولسه دور قامودین دشوار ایشی
بیروشولر کیم انونک دنیاسی وار — جمله بو اهلی انکلا اوزی یار
هم موافق اوله جانی یار انا — لایق اوله پادشاه دیدار تا
بو بلک دور اول سکز بایلق بولن — دنیاده حق رحمتی بایق بولن
یارب اچوق بونلرک دور ای صفا — هم بولردن راضی اوله مصطفا
عاشقک دون کون تمنا قلدغی — خلق اچنده استیوبن بولدغی
بو سکز بایلق کم اوش اولوری تمام — خوش عطا و خوش نصیب خوش مقام
خلق اچنده بو سکز اش اسلری — بلک بونلر دور بو خلقک خاصلری
عمری بونده بونلر کله سورلوم — طغری یولی بیلش اولب وارلوم
ای خدا یا طغری بولدن ادمغل — اول جماعتدن بزنی ایر مغل

داستان چهارم از باب هشتم

بینه بو دل دیلدی کم رازا چا — جمله درلو محفلا رحمت صچا
اول خبر کم کلمدکری دل لرا — اشبو دلدن یا یلیسن ایل لرا
ایدیسارم وصفنی اول کیشنونک — کم جهاندن شلی بو قدر ایشنونک
هیچ کمسنه ایشنه سانغ دکول — جمله ملتلر اچنده اول نبول
گرچه کم کنج کزلو نیک اولور — الله کزلو کنج اولش پرده قلور
اچلوبن خلق انی کورسا کرک — قامویا اول فایده ورسا کرک

معدنی حق بر اچنده کزلدی — اهل معنی کلدی انی ازلدی
رنج ییوب اول کزلو کنجی بولدلر — کزلو بیلکن اشکارا قلدلار
اشبو معنی کوکلما قلدی اثر — اول اثردن دیلمه کلدی بو خبر
بو خبردن طولدی جمله طاغ طاش — عالمه اول کزلو رازم اولدی فاش
هله کلدک اول سوزی شرح اتمکا — اول اولو شیخوک وصفن ایتمکه
کندو وصفن کیبرو اولر ایندورن — کلدر اخر بلبلی نطقه سوزرن
کورمنجا المه عاشق اولمدی — بلمدن هرگز دله سوز کلمدی
نلرکی روزی قلدی کوردم کوز لا — گرچه اکلمز بو معنی سوز لا
ایده بلا نجا بو دل تکرارنی — ایدع طرسون طورمدن اقرارنی
شیخونک وصفن مرید ایتمک حلال — انی ایتمکدن بو دل اولمز ملال
بندخی کر شیخونک وصفن دیم — انوکیله خلق حقه اوندیم
اول بکا جایز دورر بلو بیان — دکله امری ایدیم بو بر عیان
گرچه دلدن ایدمازم آدنی — الله سوزدن اکلیاسن دادنی
بیلدنی اندن کرامت نا دورر — گرچه بلمزلمسه اول قندا دورر
حق سکز درلو عطا وردی اکا — شرح برله ایدیم بر بر سکا
دکله نادر اول عطاء اول هنر — بیر شولکیم لو کا اغز که اینر
پرده کولکن طورغی بلو دکول — بیر یوزنده اول فلان ایللو دکول

هیچ کمسنه بلمز انی قنده در / الا قنده استر ایسک انده در
بیر کوکی برتحری حق اکا / جمله براق ایلمش در کورسکا
اشبو آوه طپطلو در اول کشی / اشلنور در پیدا قلمه ایشی
بیر یوزنده بیر یورد ایلمدی / یورد دوتب قنده سن اکلمدی
کمسه بلمز اول یورری یا اوچار / بیرو قنداق نه بیرو نا اچار
بی نشان بی مکان نی مقام / قندیغن بلمز انوک خاص عام
کمسه انوک حلتنه ارمدک / نیجه دربللو نشانن ورمدک
که کوررلر انی آق تینلو در / طون یاشل دور هم بوز اتلو در
که کورینور اوبتقکن کوندزن / آشکارا حجاب صورت نورن
که کورینور دوش لحنده اوبقده / که کورینور طغده طشده که صوده
که کورینور برقتلو قوش کبی / بلدرمز بو خلقه انوک ترتبی
هم نبی در اول کشی هم ولی / اول در آخر تنکرینک قدرتن ال
حق انی صلدی جهانه خبر چون / بیر کورک ورردی اکا سیر چون
نه مکان در اول کشی بللو بیان / اول عطانک بیر اولشر اولدعیان
بو عطاو بو کرامت کمده وار / بو اثر انتی کم در را اول شهسوار
بردخی اولدر انوک نخبا یشی / بر یوزنده آدینه کون اول کشی
ناله مسجد وارسا حاضر اولور / اول نشاری خلقلا بیلا قلورر

انکچون آدینه قیمتلو در / هم خیرلو لوندرر هم قتلو در
بر جماعتن بله در اول کشی / بیرلکشیدر بیر بلمز بو ایشی
اندکلن عقلله بق بو ایشا / صدق اچلن اول دشمه تشویشا
بق بو ایشا نیجه کورنز معنده / نیجه ایرر اول کشی هر مسجده
هر بر ینه یوکرب بی ایرشر / نجسه عالم اکابر مسجد ملر
چون که قامو برده بلنور اول ولی / پس اولور عالمه اول طپطلو
تنده کیم استارسک حاضر در اول / بلو بیلک سرا چنده سر دراول
اولتی هر آدینه مسجد نه / نیشه کیرزای عجب مقصود نه
انکچون کیم بو خلقک طاعتی / اوله اول حق حضرتنده رغبتی
هر نفس معراج هر دم طور اکا / هر مقام محراب مسجد در اکا
بو عطاو بو کرامت کمده وار / بو اثر انتی کمدر را اول شهسوار
بردخی ایدم خبر اول کیشدن / کم مصدق دوته انی ایشدن
صدقله صدق دیا اشون کشی / دکله ایمدی نیجه در نخبا یشی
روزیلدن حق اکا آب حیوة / کوار نکلا بولد اول کیشی حیوة
حق انک اوکنده اولمک نومدک / اول اولوم اندیشه سن هیچ یمدی
حکم ارمزاکا شول عزرا ییلک / صوریا محتاج یوق اسرافیلک
نه ترازو نه صراط نه سوال / بوقدر انک ابلنده اشبو حال

زی عنایت پادشاهدن بر قلا   کم جهانده اولمسوز درلک بولا

شول صفتدندرن کیم حقلدر حق اکا   وردی انی اولمزا اول اولدن صوکا

عالم ایچره قلدانی بی مکان   هیچ کمسنه ویرمدی اندن نشان

لیک بر بکلو لشی چغرو ریسا   خاضر اولر صدقله تعرو ریسا

پادشاه وردی اکا بو ادلکی   چونک وردی اول اولمز درلکی

رحمتندندر چلابک اول کشی   دیللا شرح ایدب اولمز بو ایشی

نیجه ایدم شرحنی کلمز دلا   اول صفت بودلده نیجه ایده لا

بو عطاو بو کرامت کمده وار   بو ایش اسی کمدرر اول شهسوار

اول کرامتدن دبیر برسز بنه   کل دولتدر بو سزدر دیلا بنا

صدقله دکلر سکل ایدم عیان   دکله ایدک نیجه در بللو بیان

ورد اولک علم لدونی حق اکا   ایتندن معلوم اولا اول سکا

قوله تعالی وعلمناه من لدنا علما

الله بو علمی بز آکرتدک دیدی   موسیا مشکل اولمس اول علمدی

موسی چون بلدی بو علمی انده وار   حق ایتدی موسیا برت انده وار

وردی موسی اغردی اول کیشیه   دیلدی اندن که تنسنه ایشیه

اول علمدن پس توقع ایلدی   انی الرتکل بکا دیب سویلدی

ایتدی سن صبر ایتمیاسن ای کلیم   نفس مخلوم کرک اکا دل سلیم

موسی ایتدی ان شاء الله صبر ایدم   صبر ایدا مرسم بونم بللو کدم

وردلر برکا منیا اغوا دلر   موسی انوک علمنی کورمک دلر

کامی دلدی و معیوب ایلدک   موسی خوش کورسادی انی سویلدک

خالیا صبر ایتدی بینه کندلر   براشنت کلیم وارب انده نتدلر

اول کشی اولدردی بر اغلنجغی   معصومیدی بوغدی هیچ یازوغی

موسیا بو ایش بنا خوش کلمدی   انده حکمت نیدکنی بلمدی

کندلر اندن دخی بر منزله   وارب انده هم بنا کورنا قلعه

یاپدی انده اول بر دیواری اول کشی   بینه موسی طلمادی اول ایشی

کند صبری موسینک کلدی ملال   پس بوکز بو ایشلری قلدی سوال

دید ایتکل معنسن بو ایشلرک   بو مدرز هر برده سانک ایشلرک

بو ایشلرن بیلین مقصود نه در   ایتدی بر برشیله لیم قرانده در

چونکه بلدی معنسن قلدی اراق   بللرک اورتاسنا دشدی فراق

قوله تعالی هذا فراق بینی وبینک

بو عطاو بو کرامت کمده وار   بو ایش اسی کمدرر اول شهسوار

بینه ورمش بر کرامت حق اکا   براشنت بو حلمنی تنعل طکا

اول دخی برکور نه خشایش دردر   نیجه حکمت دور نیجه ایش دردر

شول در اولکم بی زمان بی مکان   عالم ایچره حق انی قلدک روان

یازمیش دون کندز برا اکا / شیله برلداش اولمشی اول تقدیرا اکا
طاغ طاش یر بحر فوق تحت / حق اکا بو قاموسینی قیلدی تخت
هر ولایتده مقیم در اول ولی / هر اشیا اچنده اتنک وردر الی
هم دکزده یکلوبه اولنور عدد / الله امریله قلور اولدم مدد
هر قروده اولکشی بو کلمشا / ابرشر شول بوک کونینه قلمشا
که چقارر قلعه‌لردن سا غنی / ابغندن کیدرر اول بانی
که بوله لترر بولندن ازمشی / که الا التر بیاندع قلبنی
بوک کوننی شول یکلمش کیشلر / شول مددسز بردہ قلمش کیشلر
حق اکب جان اچندن قلسا ناز / حضرتا تنرسو قلرسا اول نیاز
ویر بر اولکیشی الله اکا / برانت بو حکمتی تبغل طاکا
پس حقل قدرت الی در اول کیشی / هر مقامده حقلا اشلر اشی
حق انی بو بر بوزنده بوکلو یا / ایرر هر قور بیرا هم صو یا
بو عطاق بو کرامت کمده وار / بو اثر انتی کمدرر اول شهسوار
وردر انده بر کرامت هم بنه / معلوم اولسون اولدخی دکله بنه
آن داخی شرح برله ایدیم / دکله اندی نیجه در شرح ایدیم
هر برن حاللو حالنجه خوش طوترر / دللر نجه بونلرا ویرر خبر
شول دراول صرکم جمله ملت دیلنی / حق اکا بلدردی تقریر حالنی

الدی منکر هیچ ملت یوقدرر / جمله طانقلق ورر لیم حق درر
جمله مخلوق آرسنده اول کیشی / خلق اچنده معروف اولمشدر اشی
جمله ملتلر اچنده اول اده / یوقدرر انکار جنک عو بدع
بو بنی آدمده منکر یوق اکا / اولمادی اولمایسن الدن صو کا
اول اداوردر هر بیرده بر مقام / کیم چراغلر یانه در انده مدام
نیچه ترباللر ورر لر اول اوا / نیچه حاجتلر اولر انده روا
جمله ملت عاشق انوک آدینه / قامو بیلورادی کیم در دادی نه
شیله کمندر اکا حقدن هنر / کیم زبون در ایلنده شیر نر
اژدهالر قاموسی محکوم اکا / جمله خلقک ظالمی مظلوم اکا
طاغلر استنده کیکلر اول ارا / هر بری محکوم در اول سرورا
شول دکز تعزیدمی بالق دقی / غایب عبدر اول ارلک تنکری حقی
الله انی شیله قلمش شکر بن / جمله خلق کرمل دلر انوک بوزین
بو عطاو بو کرامت کمده وار / بو اثر انتی کمدرر اول شهسوار
اولدخی بندی بو کز بو کور بنه / نه کرامت وردر انده صور بنه
انی داخی ایدیم بر بر عیان / دکله امدی نیجه در بللو بیان
اول کرامت شولدرر کم اول کشی / پادشاهدن شولدرر بخشایشی
نه که کک ازره قلرسا بر نظر / مختصر کن اولر اول دم معتبر

عالمرا چوه معروف مشهور اولور   قنده طورسا طردغی یر نور اولور
علوم اولر بلمدکی علم اکا   سوزن ایشدن قلر جمله حکا
کوزلرندن لترلور جمله حجاب   قولنی هر سندن ایشدن خطاب
کوکلنا دنیا غمی یول بولمز   نیغو هرکز اکا یولداش اولمز
جان اسرک کوکلی تازه عقلی کان   بی نشاندن ویرر اول هردم نشان
اول ولیده بر کرامت اشبو در   بو کرامت خوذ تدبیر انده خوذ در
حق انکچون صلدی ان دنیا به   کیم بو ملکده دایما خیر ایلیا
رحمتندن درچلابک اول کشی   خلقلرک خیره ایرر مکدر اشی
اول اولوردن هر کیما دکسه اثر   ارمنیسه اولدم اول زنار کسر
اسلام اوزنده اولرا اول بر ولی   ابرق اول الدن قومز طغری یولی
بو عطا و بو کرامت کمده وار   بو اشو اشی کمدر را اول شهسوار
بر کرامت وار بنا اول کیشیده   اشبو سوزی خلقلر ایشده
بو سزی کم ایشدرسا صد قلا   اول بلا بو حکمتی قلدن قلا
دکله امدی نادرا اول ایدم عیان   کیم بلاسن بو اشی بللو بیان
شول درا اول کیم غیبلر اوجن اوجا   اول کشی خلقنده در ایرنا کجا
اللها کا بلدر بدر انلرک   خذمتا چره اکا قوشو بو نلرک
یعنی بو نلر خادم اول مخدوم در   ناموسی اول کیشیا معلوم در

بیدی اقلیم طوتیدر اول جوک   بو چرینک اول کشیدر سروری
بو نلرا چه دون چه کلندر در ر   دشت دریا طاغ یازی در دیدر
بو نلرا دخذت در ایتی رنک   بو قدر را اودنا لرنده خوب جنک
بر اوج بیش بیدی قرق کشی   بو نلرک وردرری اوچ یوز ایشی
تا بو سینوک اتفاقی بر در   کیمسی ظاهرلی باطنی در
خلق اچنده طاغلبدر اوج یوزی   طاش خلقک بو نلرلدر ایچ یوزی
خلق در اول اوج یوزی در ایشدن   لیک بو نلر غیب ارنلر ایشدن
قرق شولدر کیم کرامز خلق انی   ادی قرقلر دلی کوستر فانی
بیدی شولدر کیم بولور در بیدلر   بید اقلیمده بو ادی دیدلر
بیش اول غیب اهلنک خوذ کلندر   یعنی وخذت جینمک بنج حتدر
بیسنک بیش در لو شنه ایشدر   الا بو نلر بو برینک ایشدر
اوج لر اولسی یا درر کیم بو جراغ   ایلمش در انوک استدن طراغ
بو جراغ اول بیرلیم اول قطب اولدرر   الله انوکلا بو ملکی طولدر
اولدرر شول غیب ارنلر سروری   حق اکا شکر ویرر بو نلری
تا بو غیب اهلی کافرمان در   ایرغی لشکر اول سلطان در
بو عطا و بو کرامت کمده وار   بو اش اتی کمدر اول شهسوار
اول سکز درلو کرامت اوش تمام   تقریر اولدی اول مقالات اوش تمام

بو کرامتنی کورمدی اول کیشی   کیمه وردی دنیدن حق بو ایشی
شیخم اولدر شیخم اولدر شیخم اول   اندن اچلدی بکا بو طغری یول
دردمه چون اولدر هر دم دوا   یعنی اننک بکا اولدی دوا
اشبو علم اندندر استادم اول   عالم اچره دادم استادم اول
استیب قلدی بو لیدم بن انی   مروتیدن اول قبول قلدی انی
سر اچنده بر سبق وردی بکا   جمله علمی اولدر اولدن صوکا
اول قغوردی بکا عاشق ادینی   اول برقدی بو کلمه عشق اودینی
ان سومکدن دکندم دو لتا   اول برقدی نبی اشبو حکمته
هر مقامده اول قلوردر بکا   قنده یوررسم یونم اندن بکا
اول کشیدن حق بری ایرمسون   دنیا اخر طغری یولدن ازمسون

داستان پنجم از باب هشتم

قان اول عشقدن خبر صورن کیشی   کلسون ایشتسون نجمش عشق ایشی
کیمه کلسا عشق انکلانا قلور   اول بو عشقه نیجا بار یا قلور
عاشقا بو عشق نیلر کاه کاه   شاه قول ایلر دلر سا قول شاه
هر کونکل که عشقه یولداش اولمدی   عشق اچنده حال ندر اول بلمدی
عاشقک حالن کرو عاشق بلور   کیم اوزون دونده نجا زاری قلور
عشق اچنده قطره دریا در دکیز   عشق اچنده جمله اشر اولدی تمیز

عشق خدا اورساد بلکی اشبو دل   عشق اچنده اولمدی هیچ قال قیل
عشق بوقدر بلکو رسم وصف حال   عشق قلمش بی زوال اول ذوالجلال
گرچه بوقدر عشق ذاتدن نشان   لا الکلمش در صفاتندن نشان
اول نشاندن برنجی ایدم سکا   طوت قلاغک بردم اخت بندن نکا
گرچه بوندر عشق ذاتنده نشان   الا کلمشی در صفاتنده نشان
اول نشاندن برنجی ایدم سکا   و کلد ایدی نیجه در اولدن صوکا
کیم بلاسن عاشق اولن حالنی   ایشد ایدی نیجه در احوالنی
عاشق اولنده کرلدر نیچه کمان   اول البته سکز در لو نشان
اول نشانلر طانق اوله عشقنا   بیله لر کیم عشق دشیلر جانبنا
ایشد ایدی اول نشانلر نیجه در   کیم بلاسن بو حکایت نیچه در
عاشقک اول نشانی اول دردر   عشق اوتی کوکلینی شیله طولدرر
کیم جهاندن قوسه ایکا ارزو   ایلرانی خشک لب هم زرد رو
کوینددرر بغرن یراکن طرمدین   اغلار هر دم کمسنه اوز مدین
کوزلرندن دکلدرر قان یشلری   هیچ بلمز حالنی یولداشلری
اد کرنز بورکینی قبندر   غوغاسز شول موم کبی هی کیدرر
نه لطف شادی و غم برا کا   مونس اولر اغلقله ایرا کا
اغلقدن زار دن به هوش اولر   ایرلسا اول در تلاسر خوش اولر

عشق حالن دوندری در کیشنولر بیتلیکی هیچ بلمز ایشنولر
پس بلادر عشقه اول اول نشان ایچ کوییه بکزر اوله زعفران
مونسی هم رتت اوله هم سرود تیشنی کوینید لجا ارتا هیچ عود
انی بلدک کورکنجی حالنی براشت انوک دخی احوالنی
دکله ایدی عاشقا عشق نبلیا شول درار اول کیم کوزه الجق کلمیا
کوزلیا اولدرن کوندرر یار نی بلمیا کیم نیجا کاچر حالنی
کوکل دنیا نعمتدن دوکلا سوزنی سیلارکن هر یا کلا
بیمکدن الجق اندن کم اولا کوکل دوستی سومکا محکم اولا
اکمیا اولدی دوستدن ارتق کمسی ترک ایده دوست دوستلیغیچون دنیای
قنده بقسا دوستی کورا کوزلری دوست اوله هر دم دلنده سوزلری
دوستدن ایرو کمسا بغلنمیا جمله عالم ملکنه الدنیا
عاشقنک پیسی بو اکنجی حال دور ازیمک هم ازاو بیچق یول دور
دینده جمله مرادن ترک ادب جان ایچنده دوست عشقن برکوب
دوست سومک دور همیشه پیشه سی بوقدرر ابرق دخی اندیشه سی
عاشقنک بوکزاوجنجی حالنی ابدیم بو براشت احوالنی
کیم بلا سن عشق ایچنده حال ندر دکله ایدیکیم حکایت نبته دن
اول نشانی عاشقنک شولدر ای یار کیم تنوع بوقدرر صبر قرار

دوستدن ایرو تردم اخت آرام توق عالمۀ چره هیچ تید دام یوق
بونی محکم عشق ایله بغلودر یورکی هم عشق اوردندن طغلی در
تجری عشق دنسر دونر اول بلا هرکه عاشقا بو حالی اول بلا
تنق کوکلا که دوشه درد یار آکه نا آرام نه خبر قرار
دوست یوزچون کورتو کاله کل کبی اوله اول دی خیتن بلبل کبی
کرچه منزل کاه اکا کلزار اولا آه دوست دردبله دون کن زار اولا
پس اجنجی حالی بودر عاشقک شول یتون صدق ایتی کرچکل صادقک
شولدرر صبر قرارک اولمیا اول قرار ایدب جهانده قلمیا
عشق ارنا بر نشان ایدم بنا کیم سبر وبره بو سوز دکله بنا
دکله ایدی عاشقا عشق نتیلا عشق کلیجک کیشدن نه کتدلر
کو بیدرر بغرن براکن طرمدین اغلدر هر دم کمسنر اور مدین
قلزانک ننک نام ناموسی عشق کلیجک محو اولر بو ناموسی
عشق ایچنده نام ننک عار یوق بیک سلامت کلسه برز نهار یوق
عاشقا خوذ بو سلامت عار دکل ایوادم صینه دب فرقان دکل
بلک هر دم شکر ایدر اول حال اولر حالنا منکر دکلدر بهالد اولر
هر کک کم جان بو عشق ایشدر خوش کلر بهرنیجه کم سوز ایشدر
پس بلک کم عشق ایچنده عشق ارکی اولمش اولر عار ناموسدن بری

عارناموس عشقله یلداش دکول — نام ننکی عشق اری قلمز قبول
عاشقك درنجی حالی اشبو در — بوشان خود عاشقا دایم خوددر
تنق عاشق کم صقندرک آدینی — اول حقیقت المادی عشق وادینی
بینه وردر عاشقا برخوش صفا م — شولدر اولکم حالی اوله داستان
بیجکلم معشوق انوک فکری اوله — اول بوعالم خلقنك ذکری اوله
اولدکندن صکره بلك نیجه بیل — بونلر اوله قامو ولده قال قیل
اکلر اول عاشقی معشو قیلا — دللرا ذکری اوله السی بلا
لیلی ومجنون کبی کیم اکلور — عاشق معشوق دیو قامو بلور
تنق جاندن کیم بوعشقك داد وار — دنیده هم آخرتك آدی وار
پس ننجی منزل اولدر عاشقا — بم انك بوعشقلا ادی چقا
شیله درلکن طوتر بوعشق ارك — هیج اولمز تا ابد بوعشق اری
کوبیدکجا اول بو معشوق او دنا — عاشق اوله قامو انوك آدنا
عودکبی کم اوده در دود تنق — بند غنجا دغبتی ادتر دقی
بینه وردر برنشانی عاشقولك — شولدر اولکم خانمانی عاشقولك
جمله کزدن دوکلوبن ترك اوله — خان اجنده دوست عشقی بر اوله
اکنیا هیج مال ملك جنس نقد — کیده کوکلندن بکلی حل عقد
وجد حالت اوله هردم اشی اکا — کلیا ایرق دخی تشویش اکا
تجرید اولا مال ملك وار کن — دوست یولنده خرجه وار اجان تن
عشقدن ارتق المیا سرمایسی — دوست سومك اوله کلی پیشه سی
اوندیله آو برخ ملك مال — بلمیا نیجه کچر بوماه سال
غرق اوله دوست ایشکنده جان دل — ایرق اندن المیا هیچ قال قیل
عشق جنده پس اول التنجی نشان — شولدرر کیم ترك اوله بوخانمان
خانمانی کل اندن یاد اوله — اندن اول عاشق بوعشقدن داد اوله
عاشقك کلدك بدنجی حالنه — براشت کیم درلکی نه حال نه
ایشدیجك عشق اری احوالینی — عاشقك اکلیاسن حالینی
شولدر اول کیم عشق اری اوله غریب — رازاچامز کمسنیا لوکلی قریب
کندو اولر کندزینها راز دار — بولمز ایرق اول جهاندن ظفر بار
اوغل بیز بلمز انوك حالنی — اکلدیمز کمسنیا احوالینی
بافلر اول کندو کندو حالیلا — سویلیب کاتورمز دردن دلا
توپدی برده غریبدر اول کشی — کولکدرسا هم غریبلق در اشی
مکه شهرنده نتا کم مصطفی — دون کون غربت چکردی اول صفا
مکه دن کلدی مدینه شهرنه — بینه دوشدی اول غریبلق قهرنه
پس حقیقت کلمده ورسا دردی یار — بیلوکانی کیم غریب دردرد وار
عاشقك بدنجی حالی بویله در — اشبو حالی کندو حالم سویلدر

اولمیجه عشق اری مطلق غریب
بنده اولمز معشوق اولمیه حبیب

منزلم اولدی دوستلردن کلی یاد
اولدر کیم دوست اوکنده بولدی داد

اولدی بتدی بو کز بدکلور بنه
عاشقک سکزنجی حالن صور بنه

براشکل اولدی بجید کن
کیم بلاسن بو حکایت ندکن

شولدر اول کیم عاشقک تنکن اشی
دوستی سومک دور جمله تشویشی

هر کز المایا دنیا آخرت
ایندمیا کر نجیا اوله عاقبت

خاطرندن محو اوله جمله جهان
یاره دوست آدا اشطار نهان

دوست سومک اوله دون کن فکرا کا
دوستلکی اوله هردم ذکر اکا

ظاهرین باطنن اول دوست آلا
اندن اول دوست اتکنده دوست اول

کیمه وکسا عشق اولو دولت دزر
جانا چندن سوکلی نعمت دزر

ایلدیلکم بل جهان اشی دزر
فتحرف دوشسا اشی اصی دزر

اشبو حالدر عاشقا سکزنجی حال
بویله اولمزسه اکا بو عشق محال

چونکه جانده دوست عشقی بر کراولا
لاجرم دنیی و عقبی ترک اولا

عشق اچنده غرق اوله بو جسم جان
پس حرام دراکا هر دو جهان

نه اکا اولم اوندک کندوزین
یا تقصون اوله کوردی دوست یوزین

بو سکز درلو نشان ایتدم سکا
حالت بو در عاشقک الدن صفا

هر کیم کم بو حاله دوشمدی
اول هنوز بو عشق اچنده بشمدی

تنی جانده کیم بو عشقک دادی وار
لاجرم بو معنیدن استادی وار

تنی جانی کیم بو سوزی قلمز اثر
بیلوک اولدر بی نصیب بی خبر

عاشقک حالن کرو عاشق بلور
کیم ازون دوننده نجه زاری قلور

تمناکیم ایچندک بو شرابتی
بلور کیم نادر انک لذتی

شکردن عشق بر عطادر مطلقا
کیمه کلسا اول بلور عمری بقا

عشق اچنده بوقدرر هر کز زوال
هر که عاشق اولدیسا بولدی وصال

عشق اچنده کزلودر جمله مراد
عشق ارن سز ضمه قلدی نامراد

عشق اچنده کورنورر دوست بزک
دوست یوزین کورن نذر بو عشق کزی

عشق اچنده سبلنودر دوست دلی
تختلی کیم اولدیسا عشق بلبلی

پس بشارت در بو عاشق جانینا
کیم یازلدی آدی عشق دیوانینا

دمسیدی جان بو عشق دادینی
عاشقا کیم دنذریدی آدینی

عشق دیوانندن چو دکدی داد اکا
لاجرم کیم عاشق اولدی آد اکا

ای خدا یا طفرو یولدن ایرمغیل
کندو عشقکدن بزی آیرمغیل

داستان ششم از باب هفتم

قان اول عاشقلرک حالن صورن
عشقلا هر نسنه نک اصلن کورن

اوکنی درسون اچسون کوزینی
عشقلا کرسون بو معنی سوزینی

انلسون نه اشلر اولمش دنیده
عشق اچنده نیچه لر کلمش آده

نیچه لارکا آدینی بقدی بو عشق | نیچه لردن داد الیب چقدی بو عشق
نیچه صانسز کیبی کلدی صاغشا | جیلدن قورتلدی کلدی صاغ اشا
هر بریسین بلدرلو بر آدلا | بیلنش اولدی آدی بیل بیل بادلا
بلد عالم خلقی بونلو نیدکین | آدلوی نه حال لری نیجه دکین
عشق بولاری چقد عالم خلقنا | بلدلرلیم هر بر بنک خلقی نه
نیچه عاشق اولدی بونلو معشوقا | بونلو کلان نیلدی اول معشوقا
عاشق معشوق نیچون اولدیلرن | نه سببدن خلق بولاری بلدیلر
عشقلادکلا ریسل آیدم سکا | ابتدا مدی نیچه در اولدن صنما
اول زمان کیم یوغیدی بو نه فلک | عرش فرش جسم جان انسی ملک
واریدی اول پادشاهی بی مکان | سر اچنده کنجدک کزلو نهان
دیلدی کیم اچلیدی اول جلیل | کندوزک کندوزنا اولدی دلیل
عاشق اولدی کندولندی بی زنا | معشوق اولدی کندوسی کندوزنا
سود کندی کندوی اول پادشاه | کوزکنا قلدی نشدی اول آله
دیلکی اولدی کیم اول حی بقا | قرشو بر کوزکو طوتنا هر دم بقا
پس کتردی اول عدمدن عالمی | هم قوپردی عالم چهره آدمی
کوزکو قیلدی بونلری کندوزنا | صیقل اوردی طوتدی قرشو یوزنا
بونلرک اوزره برقدی علمی | علمنه قلدی حواله عشقینی

علمی اچندن کورنی حسنی درر | کورب اول حسنی سون عشق درر
حسنی برله عشقی درلی عالمی | اول اثردن شوقه کلدی آدمی
بر برن سودی بو جمله مخلوقات | بیر کوک جسم جان عقل ذات
عاشق معشوق دمک اندن درر | سر بو بو اشک قندن درر
عاشق معشوق خوجولر دنیده | نیچه ادم وصفی کلمزا ده
الیسلک کیم سکز نشنه تنا م | عشق اچندن اولدلر نابو سقا م
کک جمله طوتدی بونلر آدلا | معروف اولدی زارف نر بادلا
ابتدا بدی هر بر بنک آدنی | کیم بلانسه بو سوزک دادنی
سود اول بیر کوک بو بیرنی | بیر اشتسن نکلونک تقدیرنی
قلد حضرت بر بر بیر بو نلرکی | اول تموسدن لجه جه کونلرکی
صرادر بیر کوک اتا دب انیمز | جهد ایدر کوک ابرشم ایر منز
بر طرز لوکا قرشو انتظار | کوک دنادر دوز کونلرنی قرار
چون اتی اورتر اکوک کور ندر | قرشلرلر شادی فویاد ایدر
پس دکر حضرت یاشی براستنا | یعنی درن غرض ایدر اول دوستنا
در نیچه نجون کوک کورن قلدیاش | اول اثردن قورمشی برا اولدی یاشی
دوست بنی الکدی دیو بینی بر بو کز | شاد اولوبن ناقلر بر کور بو کز
اول تموسدن بر قلو رحرکت جوش | دوست بنی الکده دراولر سبزه پوشی

طشره ویرلر جمله کزلو کنجنی / غرض ایدر یعنی دوستنه رنجنی
چون کیدر بیر جمله کزلو طوتنی / دوندرر کوکلدن بکا اول بو تنی
درلو درلو رنکلر ایله بازنور / عزم ایدوبن دوستنه قرشو اوزنور
نردبان ایلر نبانی چقمغا / بیر شوبن دوست یزینا بقمغا
چون ایرر دوست مقام یوجه دره / بر کورر انک حالی بوکز نیجه دره
ارمک بخبون لغندن بو کلور / طپراق اولب بنا بیرا دوکلور
عشق اجنده بورسین آسمان / اشبو حسرتله کچرلو هر زمان
بربریسن سودکیچون بیر کوک / رنک الور بیردن بولر بولر کوک
بجنلکم اول دوست رنکن اورر نور / بیلدی بر بو بیر کوم کوک کورنور
عاشق معشوق اجنده اشبو ناز / پادشاه ستری درر بوکزلو راز
پس انک عکسی کلور قرشو کوزه / عاشق اولعل لبیم بقاسی اول یوزه
اول تمام اولدی بوکز بر کورر بیز / عاشق معشوق کلدر صورت بیز
شرح ایله اولاجق کلسون دلا / دکلامدی نیجه درقلدن بلا
اول زمان کم حق بزدی دنیایی / بوغلق قارابلدی هر تنی
ظلمت اولدم دنیایی طتمشدی / ایلد صانکم بو جهان اولمشدی
پس بزدی قدرتدن اول الله / عرش نورندن کول بوزنده شمس شاه
بیرسی طباخ بیری رنکرز / رنکا ای بو کوتشی در میوه پز

هم بوله رادشدی اول عکس دوری / اول سببدن طلدع عالم رنک بوی
چون بوری برنک یوزنده حق نورن / کوردی عاشق اولدی سودی بربرن
کونشی دردنجی کوکده اول الله / نیر اعظم قودی اول پادشاه
ای اشبو کوکده سبازا ایلدی / آلکونشی عشقه زار ایلدی
کونش آبا انیمک استر ایمنز / آیبله اول بر فلکده دونمز
پس براغر نورنی ای استته / یعنی جلوه لو سترر اول دوستنه
ای دلر کم واره کونشی قاتنا / جهد ایدر لیم ایر شا حسرا تنا
تا ور جبا کونشا جمله اربر / اول یکت لک فرهنج قلمز قریر
مقبون اولر چون کنشدن ایرلورر / منزله وارر کن آی بولدع قالور
ارتون ارقون آی دوشر کوزدن ایراق / شول خیالتدن دراخو بو فراق
فرقت اجره آی چو دوست ندرن بلور / پس بوکز کندو رنک بدرن بلور
آی چو بلدی بدر اولدر یوزن / دوستنه عرض ایتمک دلر کندوزن
ای طو غنچه لون طلبنر ایر منز / کورنمز دوستنه دوستی کور منز
ایدر اول طورماد کیتدکنبن طورم / کورنم دوستا دین دوستی کورم
کون طو غنچه ای کیرو وارر بتار / بربریسین بولمغا یولن ظفر
جهد ادوب کسترمک استر بدرنی / کوسترمز بلدرمز قدرنی
پس رجوع ایلر بنه دوستدن یکا / ایرزا خر دوست بقا بر کزن بکا

تا اوینجاده دوستی کیلی محو اولور / کندو علمی کندوزیدن سهو اولور
مجنون اولور ای کیم کوزلرن تکجار / دایما بونلر بو حسرتده کچار
بربرینی سودیکچون ای کوت / نیچه یوز بیک ییل اولر بوای کوت
بیل کچوب کشورلر دوری زمان / دکشورلر ای کوت عشقی همان
عاشق معشوق اچنده اشبو ناز / پادشاه سری دور بو کزلو راز
پس انک عکسی کلور قرشو کوزه / عاشق اولسغل کیم بقاسن اول یوزه
چونکه بلدک ای کوت احوالنی / دکله یوسفله زلیخا حالنی
عشق اچنده نیتدلر بونلر دقی / کوکلکا باز بو سوزک هردم اوقی
بر زمان اول مصر شهرنده مکر / قصه قولدب یوسفی بربه خبر
خاتون الدی اول عزیز مصری انی / چونکه کوردی سوز جمله مصر انی
هر کسنه کیم کوردی یوزنی / اوندر دی منت اولب کندوزنی
کون دشملرکلودی کوندن صورتی / آی دشم آریدی ایدن سیرتی
کیم کوزرسا اوندردی کندوبی / ترک اذردی ییمکی و اویخوبی
شیدابل کیم عکسی روی اول اله / اول یوزادتمشدی نوری پادشاه
چون زلیخا کوردی انوک یوزنی / پس یوقولدی بوکز کندوزنی
عاشق اولدی تیتدا اندن تنک نام / بلدلر بو حالی جمله خاص و عام
دیدلر ضرایلکل سوز المدی / جهدادب خود مقصودغه الا کلمدی

چونکه صبر کتدی اولدی بی قرار / پس بوکز برحیله قلدی اول نکار
یعنی استر یوسفک کوکلن الا / بلمدی کیم جهد ایله کلمز الا
اول سببدن قلدی یوسفدن اراق / پس زلیخا جاننه دوشدی فراق
کتدی بو حال اشنه چوق روزکار / کتمدی هرکز کوکلدن درد یار
هرکه یوسف سان الدی دیرسا / ویرور ایدی هر نکم دیلرسا
اول هوسدن ویردی جمله مالنی / یعنی دوستنه معلوم ایلر حالنی
کتدی جمله جاه ملک مال کنج / قلدی حسرتنده عشق درد رنج
کتدی عمری قالدی اولدی فقیر / کتدی اول خاتون نیچه اولدی حقیر
چونکه کچردی عشق ایول عمرنی / ایلدی بر کون پادشاهک امرنی
ویردیکا بیک عمر بولدی داد / قومدی حق انی شیله نامراد
عاشق معشوق بیر اولدی تمام / مصر تختی بونلرا اولدی مقام
اولدی یوسفله زلیخا آدلری / قلدی جانلرده بلارلک دادلری
عاشق معشوق اچنده اشبو ناز / پادشاه سری دور بو کزلو راز
پس انک عکسی کلور قرشو کوزه / عاشق اولغل کیم بقاسن اول یوزه
چونکه یوسفله زلیخا حالنی / انکلادکی نیچه در احوالنی
ایشدلدی اول خدیجه دوشنی / کیم بلاسن عاشق اولن ایشنی
بر زمانده واردی بر نیک بخت / کیم بیلسکی اکا اولمشد تخت

کوزرا جنده بی نظیردی اول نگار مال نعمت بی حساب بی شمار
خاتونک آدی خدیجه‌یدی بنام بیلوردی انی جمله خاص و عام
آدی چقمشدی جهانده خیر ایله حاشا کیم اول خیر جانده ایر ایله
برگجه خاتون بیرگین دوش گورر مصطفی سرین قوشی طوش گورر
گوردی گوکدن آی اینردی اوستنه شیله کیم بر دوست گلدی دوستنه
آی بزار آسنه اولمیشدی ایدکندن بیر گوکل طولمشدی
گلدی گوردی یاقندن قوینینا گردو تونبنداندن چقدی بوینینا
طوردی خاتون دوشندن سرمرو ایچی قینب گوزلری یاش طرمرن
بلمدی اول دوشنک تعبیرینی کیم تکرنک بلیسترلرنک تقدیرینی
انده معروف بر معبّر واردی کیم گوررسا دوشنی اول یورا وردی
اوندی خاتون انی بل نازیله دوشنی انکا بیر بیر ایندی رازیله
اول معبّر بقدی دوشی تعبیرینه پس عجب قلدی جلیل تقدیرینه
دیدی بو دوش تعبیرندن بی گمان شول گوره سن کیم کله فخر جهان
اول اولا آخر زمان پیغامبری کیم اولا انوک دینی شرکدن بری
اولسنکدرسن انک سن گل دکل هله اشبو دوشکه گوردک دک دل
یا اکا انا اوله سن یا حلال اوصک اولماسون گوکلک ملال
مکه‌ده عبدالمطلب اوغلانا وارغل انده بفضل انوک النا

انده نور وار طانوغیدر بو اشکل تعبیری اولدر حقیقت بو دوشک
چون خدیجه بللو بلدی بو ایشی عاشق اولدی گیتدی دنیا تشویشی
الدی مالن گنج گلدی مکه‌یه انتظار اولدی که تقدیر نیلیا
عشق ایچنده مالنی قلدی سبیل دوستن گلدب گوریدی نیجا ای نبیل
اول دگلدی مقصودی کیم ارلنه یا خود انوک ارلکندن فرلنه
اوز نوردی عشقوا ارماگچون یعنی اول نوردوکنی گورساگچون
عشق ایچنده گجه گندوز کار حال اردی مقصودینا اول نگار
ان کیم گورمشدی گوردی مطلقا اوز نوردی ارمشاردی حقا
عاشق معشوق ایچنده ایشبو نان پادشاه سرّی دورر بو گزلورا ز
پس انوک عکسی قلور فرشی گونا عاشق اول غل کیم بقاسی اول یوزا
چونکه بلدک اول خدیجه نتدکن مصطفی عشقنده نیجه گیدکن
دگلدی لیلی مجنون حالنی کیم بله سن عشق اری احوالنی
بر زمانده واردی خیل عرب دگله اشبو حکمتی قلغل عجب
بر علم واردی انده اولوی ای ادیلو ای مسلمان خوش خولو
اوبه اغلنجقلرن درمیشدی چقلر غلنرن سیتی درمیشدی
لیلی مجنون دخی انده مکر علم اوقردی بربرندن بی خبر
بیتدیل گجدی بوله رانده بدک قالن اول معشوق عشق قندا بدرک

جون که اردی مجنونه اول قلو دم ‌ کوزلری یاش طولدی کوکلی الدی غم
بقدی لیلی یوزنا کوزلر ازمدی ‌ اکی کیم اول کوردی کمسه کورمدی
[illegible] ‌ [illegible]
عاشق اولدی کتدی جمله جان دل ‌ قلدی حیران دوکلدی قال قیل
ییدیلر اولرندکی علی تمام ‌ ییدی کونده بیله ویردی والسلام
همنشین لر بلدی مجنون حالینی ‌ عالمه فاش ایتدیلر احوالینی
جونکه دوشدی بو خبر خلق دیلنه ‌ معلوم اولدی جمله بغداد ایلنه
لیلی مکتبدن آلدی آناسی ‌ مجنون اولدی خانه اوداناسی
اندن آلدن قیس مجنون ادی ‌ قیس اولدی بعد ازان مجنون ادی
کمنه کیم بو سیدی عشق ادنی ‌ باز سدی جانده عشق دادنی
لیلی عشق قیس مجنون ایلادی ‌ قیس بو یدی لیلی مجنون ایلدی
انلیچون عالم چوره ادی وار ‌ جاننا چنده هم کوکلده داد وار
سوز اولکش درهالده مجنون سوزنه ‌ کلدک ایشت ایشی نادر سوزنه
عشقی کانتدی سو بحابی نه در ‌ دکله امدی کیم حکایت نیته در
چون که لیلی عشقی دوشدی مجنونه ‌ بلمز اولدی کندزن کوندن کونه
عشق اچنده بای قلدی کندزن ‌ فجری بقسا کورر لیلی یوزن
لیلی عشقی جانده جون طوتدی مقام ‌ لیلی اولدی تسبیح ولده مدام

بیجی لیلی بدی شوربت اکا ‌ صوصسه لیلی بدی نعمت اکا
یوریجک یولداشی لیلیدی ‌ اوترسا همراشی لیلیدی
الجی داشی لیلادن طولمیشدی ‌ لیلیه دک مجنون اداولمیشدی
چون که مجنون دلشولری لیلیه ‌ لیلی آدی وزلدی بولنز مولیه
لیلی لیلی دیرکن مجنون دلی ‌ دیله مو لی کلدک کتدی شکلی
پس بو عشقلی معرون اولدی دزز ‌ کندوی کندو سوز مطلق دزز
مولی عکس اولدی مجنون کوردکی ‌ لیلی دیب شول عشقنه جان ویردکی
عاشق معشوق اچنده اشبو نار ‌ پادشاه سری درزر بولنز لوراز
پس نولی عکس طولر قوشی کوزا ‌ عاشق اول علی کیم بقاسن اول یوزا
چون انشدکه لیلی مجنون نسلا ‌ عشق اچنده تیدکن قلدن قلا
کوربولز طلزار اچنده اول کلی ‌ قرشوسنده نیچه یانر بلبلی
دکله امدی بلبلیله کل اشین ‌ بلبلک نالیشین کل کو لشین
جون تقر بلبل کورر اول کل یوزن ‌ اوندن بجاره اولام کندو زین
صبر قلمز اولو اولدم بی قرار ‌ یمنی کله قرشو قلر جانن ایثار
یورکی اوتیار دترز تا تدک ‌ یانر اودبلسه دشوبن یا تدک
نالش زاری قلرنجه خیشتن ‌ رقت ایدر انک اوتن ایشدن
اچرلونیز بلبل انده زار زار ‌ کیم اوتندن اولو اول کل زار زار

بی خودا اولرپس دوبشر اولادم بیرا — یعنی معشوقجون دلرکیم جان ورا
چون کورر بو حالاله کل بلبلی — بلبله سیلر بو کزا اول کل دلی
ایدر او تین قرشولرمشون سکا — عشقلاسن باکه هردم بقسکا
نیچون اولرسن سن ای بلبل دلو — نه روادر اولق اصلدن الو
حاصلک نه بی خولا اولقدن سنک — نه روادر طیرغادتمک سوک
بلبل ایدر حال دلیله اول کلا — چونکه عاشق اغلیا معشوق کلا
معشوقک نازی اوزر عاشق کوجین — قلرازن عقل دانش کون کونین
معشوقا قرشو نیسی اولادم عاشقا — طیرغادتمک مسلم عاشقا
بلبلک کل کولرا اشبو سوزنه — یعنی ازغران کندو زنه
ایدر ای بلبل بو میدر عشق اشی — معشوقا الجی می عاشق باقشی
بلبل ایدر جون بقرون بن سکا — سنده کورنور تنکرنک صنعی بکا
هم کلور بوی لطیف مصطفی — انونیچون منساولرون ای صفا
چون جلی صنعی ویغمبر درک — سنده درشن بین جکلر سورک
سان کورب نیجه عاشق المسیم — یا سوزک عشقلده نیچون اولمیم
سان سومکدن کلور بو اشی بکا — زار و فریاد بو نالش بکا
چون بنم بلبل لکوم سندن اولا — بوبنم اشوم نجابندن اولا
بلبله کل اشبی پس خبله دز — بلمویسک بلبلی کول سیلدز

پس بلککلیم معشوقه عشق دردر — عاشقی حالدن حالا اول دونرزر
عاشق معشوق اجنده اشبو ناز — پادشاه سریدرر بو کزلو راز
پس انک عکسی کلور قرشو کوزا — عاشق اغلیم بقاسن اول یوزا
چون اشتدک بلبلده کل اشین — بلبلک نالیشین کل کولشین
دکلا ایدی اول صدف قطرا یله — ایدیر ننده کینی قلدن قلا
قطره شولدر کیم انرلوکون یرا — درلو درلو اولمشی یرا اول جان ورا
اول انردن تورمشی یرپایش اولا — بینه جمله درلو خلقه آتش اولا
یر یوزی کلزار اوله اول قطردن — کیم بلور اول قطرنک اصلی ندن
جمله خلق اول قطرنک مشتاقدر — انونیچون کیم بو خلقه ساقدر
بحر هر نننیه آب حیوة — دنیاده انونکیله بولینر حیوة
شول دکزلرکیم بو یر قرشنده وار — جمله اول قطرایه قرشو انتظار
تا نوسنده منتظردر خوداکا — بو نتیجه طوغشی دررانذن بکا
بیلک وردر بر عجایب جانور — قامودن اول قطری ازنوق سوار
بر کیم اولدر انوک شو ما بسی — جان اجنده نقد کنج ما بسی
تا مودللرده صدف درلرا کا — ایشدا اشبو حلمتی بتغل طکا
اول دکز تعزیدن طوغمش درمقام — کولدکی قطرایه عاشق درمدام
شبله عاشق درکه هردم هر زمان — عشقیچون ترک ایلر اول ملک جهان

قورد کوز تعرن چقر صو استنا یعنی کیم ترشی کلور اول دوستنا

دوستی چون بولمز طولر کوکلی جنون بیته دونر تعره ایلر سزنکون

کونده بیل کز هی اینار هی چقار یعنی کوزلر دوستی بولن هر دم بقار

چونکه طرتر او صدف اول رحمتی ابر شونیسی پادشاهک رحمتی

کوکلن اول قطره اینر دستور له ایچی طاش خوش سزین نورله

چونکه قطره اندکن بلدی صدف چیقدی کا ترشو طوردی صاف صاف

تا زالور اغزنا اول بحرک ب پی یرکیم لرلو درانده حق نوری

چون صدف ترصاغنا بغرو دشر اول محبت اودله تیتر بشر

پس اولر هر بری دری شاهوار انوک ایچون که انده درد آه وار

چونکه کوکلن اندی نیسان قطره‌سی قیمتی در اولدی هر بر دانسی

معشوق اولدی بو صدف عاشق اکا بیلمنبدر جانا چیدرن بقسکا

بو صدف اول قطره‌یه عاشق دکول اندغی حق نورنا در جان قول

قطره‌یه آنن صدف عاشق درر انده حقک نور وار باق درر

عاشق معشوق اچنده اشبو نان پادشاه سری درر بو کزلو راز

پس انک عکسی کلور ترشو کونا عاشق اولنغل کیم ... اول یورا

اوش بلندی اول صدف قطره ایلا نیجه در اول عشق اول سودا بلا

دکله امدی جانلانن حالنی عشق اچنده نیجه در احوالنی

اول زمان کیم حق یرتدی دنیایی جانلری قلدی اولش احسانلری

تورک یرتدی جانلرا ابیرا ایچون یبر یرتدی تنلرا میدا ایچون

یرده کولن تعر بلیم ور سامقیم ایلدی جانا نا مسخر اول ندیم

زیرا الیم اول جانا اچنده جان قدی کندو کنجندن ذو لنمز کان قودی

جان اچنده لرلدی کنج نهان ای انسترو یکرشب جمله جهان

جانده چونکم کنج پنهان قودا اول عالمه چره جان سلطان قودا اول

پس کورک سلطان ایچون بر تختکاه کیم کلا اول تخته اوترا پادشاه

حکم اده بو جمله عالم ملکنه دورز کازک صوکنا فی الکنه

پس یرتدی صورتی درد نسندن آب آتش خاک باد الدی بدن

درد درلدر یعنی تختی کو ترا کیم کلا تخت ازرا سلطان اوترا

کندو کنجندن بیا اولنیه بنیان کزلدی اول درد درک التنه مالسا

تا که سلطان تخت کنجه اتلنا کنجله بو سلطنت قوت لنا

کندو بو تا ویدرر کنج نهان کیم انو کلا قایم اولدی جسم جان

حالیا جان کلد توزدی تختنه بعد تختک کنجاو رختنه

کوردک بونده نیجه اشلر قوپسر نیجه اشلر یاپسار بیقسار

لمرذی تخت الدی سلطانی یعنی صورت کردی کندو جانینی

الدی کیم جان الندا قامو اش یعنی کیم سلطان النده قامو اش

چون که بوییله کوردی بربرسین بلار　　جان تن پس بربرسین سودلانور
جان کوردی عاشقا اولدی تن درجی　　هم تنا شفقت بردی جان رخی
ایله سودی بربرن بو جان تنی　　کیم بولرده اولمدی هیچ سان بن
آنت اولدی تن بو جانه اش ورر　　اش اچنده جان تنا جنبش ورر
هر بر اشده بولدشو اولش درر بلک　　بیله اشلو هر اشی قلدت بلا
قهر لطف فسق طاعت خیر و شر　　جان ایلا تنده بلک درر هر هنر
انو کیچون جان تن ایرلمغا　　راضی اولمز بی وفالق قلمغا
بربرینا پس بولر عاشق درر　　قامو تنده اشبو اش بایق درر
نیشه سودی بربرن بونلو عجب　　اوزنا بزده سوکو یانیمشی سبب
بربرنده کنج پنهان طوید لر　　انو کیچون بربرینا اوید لر
عاشق عشقوا چنده اشبو ناز　　پادشاه سری درر بو کزلو راز
پس انک عکس کلور فرشو کورا　　عاشق اولغل کیم بقا سن اولبورا
اولسکر نشنا کدور درر اوش تمام　　عشق اچنده اولدلر قایم مقام
ثابت اولدی بونلرا عشق ورزشی　　طانق اولدی کندو به کندو اشی
عالم اچره سویلنر احوال لری　　اشلرندن معلوم اولدی حال لری
هر که عشقه بولداش اولری اولمدی　　اولن اولدر عشقه بولداش اولسدی
باقد بو عشق ازلدن تا ابد　　عشق ملکه کندو صجدی اول احد

عکسنی عشقه مقابل ایلدی　　بونلری بربرنه قابل ایلدی
هم حواله قلدی عشقی عکسنه　　الله املدی عشق نادر عکسی نه
کر انک عکسی جهانه طولسه　　یا خود انی سوسکا عشق اولسه
بو جهان نیجه کلیدی هیچ هیچ　　خود طولبدر سکر حیله پیچ پیچ
پس جهانی عشقه سیران ایلدی　　دوستلرا عشق وردی حیران ایلدی
جمله نسنه عشقلا قایم درر　　بوت اولرسا جمله عشق دایم درر
عشق دکلی چرخ سرکردان قلن　　ای کونی طورمدن کردان قلن
عشق دکلمی بیلی دون کون یلدزن　　اقذب صوی دکز لر طولدرن
عشق دکلمی یبر بر یرده طوتن　　دزلو نعمت لر اولب بردا بتن
عشق دکلمی عقله دانش اکردن　　اشلرن اوتندرب ایشی اکودن
عشق دکلمی باش اچنده اوترن　　دولت اولب دندغی شی بیترن
عشق دکلمی شول کوکلده کنج اولن　　آن استب بینه اکا رنج اولن
عشق دکلمی جان اچنده جان اولن　　هیچ دکلمز دری کوهر کان اولن
عشق دکلمی نفسه قلنق اکردن　　سودوکلینه قول دکلمی بو بدن
عشق دکلمی شول یورکلر قیندرن　　مال بغما بو برب باش اویندرن
عشق دکلمی تاج تخت ترک ادن　　پادشهلا عهد پیمان برک ادن
قامو نسنه عشقه قول در عشق شاه　　عشق حاکم قودی ملکه پادشاه

پس بو عاشق حاجتینی شکرانه درر　کیم بو عشقنک شمعنه پروانه درر
جور ترددن کون دلنکیم نور اولا　یعنی عشقه کونکلی نور اولا
عشق عاشق صرف اولا اول معشوقا　کیده بوسنلن قلا اول معشوقا
کندزن کندو کوره کندو سوا　اشبو معنی جمع اولب قلدی اوا
ای خدا یاروز قلغل قانو بلا　کیم بو اوده بواشی بویله دوبا

داستان متقدم از باب هشتم

بینه کوکلم معدنی جوش ایلدی　اول اثردن عقلی سرخوش ایلدی
قیلدی سرخوش دل کلدی دله　اولدیلدن تینار ای کیم بسلا
یا نمنیجه اودننه قینمز　طشمنیجه دیل طترا اوتنمز
کورسا کوزلسدن ورمز نشان　بلدک علمی بو دل قلمز بیان
سوزم وار کیم دل ایی سویلمدی　یا نه اش قلدی کیم اول ایلمدی
نه اولا کیم کوزلر انی کومدک　یا نه ورددر کیم کونکلر ارمدک
هونه کیم خالق بیرندی دنیده　آشکار اول نهان کلدی اده
قاموسن بلدی بی زیرکلر تمام　معلوم اولدک بونلرا هر بیر مقام
یرده کولره ناکه ورسا بلدلر　هر اشوک اصلی نا دورر بولدلر
بلدلو هر بیر متاع ندن کلور　تنق جوهر تنق معدندن کلور
بلدلر هر درلو جوهر کانتی　بلدلر تمک کرک احوالنی

کلد اولک ادکا نله جوهر اولا　صنعت اولدی دشدا اولان الان اولا
نیجه بیل بلدرله اول صنعت یورر　قازلور معدنلرو جوهر ایرر
حلو را اول کزلو کنج اولر عیان　معدن ایررلرا کانللو بیان
دنیده خود کان معدن چوقدرر　نیجه ایدیم کیم حسابی یوقدرر
اول کان که بتر انده کمش　دکله انوک حلمنی بنجا ایمش
نه سبیدن اول جروقدن ایرلور　ضرب شاهی اورسنا لایق اولور
تاکیم انده یازلا بر شاه آدی　هم محمد آدی هم الله آدی
حاصل اولدر اول سکزتنا یله　دکله بر بر ایدیم کیم تا یله
چون بلاسن هر بر ایشک آدنی　الکلابن اشبو سوزک دادنی
اولکا دستور سلطان کرک　ابدا شول یرده بکا بر کان کرک
خلم ادا حاکم تویا و تال ورا　اندن اول معدن بو خلقه الدورا
لحسه سلطان دستوری الماز سا　پادشاهدن بر حکم کلمازسا
کندزندن کمسه معدن آچمز　انده نسنه یی یمازو ایچمز
یرده اول معدن قلور شیله بطال　کندزندن کندو خوفدن چیقق محال
خلقده دانی حکم بوقدر آچمز　اول جروقدن جوهری هیچ صاچمز
ان سلطان ادی دورر اشلدن　اولاکنجی اش بوکز بلکل ندن
اکا اکنجی بوکز سلطان اولا　کیم انده کادهم استاد اولا

تیلمک تمک کرکلدر بیله اول کیم بو نیو التنده جوهر بوله اول
اشن بلدر پاشه التن هم اشی چونکه بلمز نیلیا بلمز کشی
چون کفایت اوله انوکله بیله لاجرم تمک کرکلدر اول بیله
اکلیا اول قننده جوهر وار سا جوهرک اصلن بله استا برسا
خلق اچنده اول اوله جوهرشناس اکه صورا اول اشی جوهرشناس
معدنک هم تخداسی اول ادالا طغده شول بر قعرا کا بول اولا
چونکه بلدک معدنک استادی بی اکلادک جوهرشناسک آدی بی
تا کرک استاده بلک بوکزین کیم کدا طاغ التنا ازین ازین
اکا بر محکم کلنک الوک کرک انی اول استاده الالوک کرک
کیم انوکله طپرغ طاشی اختر ا کز بو کنج اشبو خلقه کوستر ا
ایله بیل بر قعر بر زندانه در جوهر اول زندانده بر سلطان در
نیجه بیل محبوس اولبدی انده اول هیچ کسنه اچمدی اکا بول
ار بو زندانده بر محکم کلید بو کلنک انوک دلی درکی ابشد
کو کلنک اولمایه ای کیم اچا طاش طغریب طاغ اچندن کیم کچا
چونکه استادک کلنکی اولمیا طاغ اچندن جوهرا یول بولمیا
چون اوچنجی نا پیش اکلدک کوکلنک الرسا اولور دکلدک
ابدی کل دردنجیسن بر کورای یار انده دانی بر اشکل کیم نه دار

اول بو جوهر درکه بیر التنده اول دون کون اول استنک نعمتدر اول
بولنجه رنج روزکار اندکلوی یعنی بو لنوی در مراد اول جوهرک
مقصود اول جوهردر انسونه اش ارغدا شلب انی اشنو یازتش
جوهری یوق بردده معدن اشلمق کمسه انده کا نوبن اش اشلمز
طاغلرا جوهردشبلدر رنک رنک طاغلر التنده چقا اول تنک تنک
لاجوهر رنک برده برده کل قنق رنکلده اولسا اولو نور قبول
بیلکه درلو رنک اچنده جوهری نور جک اکلر بلور اول جوهری
رنکنا باقمز اکا جوهر کرک جوهری اکلان معانی ار کرک
جوهر اولدی اکا نوکز بو کوره ایلر اول استاذله جوهر سیزنا
بیلنشنجی آلت شول کوره در کیم بو جوهر طبرعی اول بیره در
جوهری نم کرایه طولدرزر اولدر انی اش کتورت اولدرزر
اولدر انچجع ادن بر بر ده خوش کیم بو جوهرانک اچره آلد جوش
تنیا انده جور فدن ابرالا کبده طبراق آدی کومش اداولا
هفت رنکن دولدا انده اول کشی کتدشکل معلوم اولدی هم کوم اشی
کر بو جوهر دشیا اول کوره خلق اچنده لقچه نیجه اوریا
الا طبردن کومشی ایرن اردر انی کندو حالندن ایرن
بس کا التنجی آلت اود مشن جوهر اود اولسا اولنا زمشن

کریمز سا طپوق اول اود زخمینی
اود دراتی قوردان قیندن
اودار یدر اخرا نول او زنی
نادشنجه اودا اول طپوا عدی
اود دنی خوا نیلان ایدم سنکا
اکا قوشون قینجه آدمی
کومشی قوشون درانون اندرن
اکا یا قوشون کورک یا مودیسنک
پس یدنجی آلت قوشی نیشی
کومشی ایرتلیان قوشون درر
تجدیه اندرمنجه کومشی
کومشی اندی طپوغا اوردی یوزین
بوکز اول قوشوندن ایرلمق دلر
بو نیا قینو سزر قالدن کچر
بوکز اول صافی کشی اولدی تمام
صافلق چونکم اکا بابق اولور
پس بزیدر استینا سلطان آدی

هیچ نبول اتیز کمسنه حکمنی
قیندب بولی برنک اوبیدن
کیم انراول نیره سورر یوزنی
بلک خیوان اوتلادوغی طاغدی
لیکن حکمت وار دنی ایدم اکا
کیمسیا اول کندو کنجی ویرسر
ایوب طپراقدن آدف دنلرن
تحسه اوقتیان اولر هیچ سنک
آتش ایولیان جووقدن نو کمش
نهم اوبر هم انر هم اید رور
قومز الندن بو قوشون ای کنفی
چون جووقدن ایوی بولای کندورین
ایولوبن کلی پاک اولمق دلر
یعنی کلر قبل هم قالدن کچر
بللی بلدی انی جمله خاص وعام
ضرب شاهی دنمغا لایق اولور
مصطفی نی خالق رحمان آدی

الله ادی چونکم اکا نقش اولور
سکه برله قیچه اولر اول کشی
اغلیلر انی کورسا آدی نور
اولر کما کلسا اکا عزت کلور
کیدرر خلقدن زمانه شرنی
طوپرانده آج یالک طو تنور
اول کشدن ضمقل بوندن مراد
اول کنچون خلق اچنده یرلودر
ادکل بو اشبو سوزک سترمس
بوشل درکیم ددم بو برسکا
بلقل بو علم عالم استنه
ادکل بو عالما طتحل شال
یعنی حق مجدی عالم طاغسا
دنیده خلق دردنه اولور دوا
بردی یعنی قندع در بلمک کرک
معدن جوهر حقوقی نیچه در
غول کیم ابتدم الک کرک دستور شاه

پس بو عالم خلقنا اول تحشی اولو
آلتک سکز نجسی اول ضرب امشی
اول کلیجک قیغولولر سا ونور
امدق یوردن بتر نعمت کلور
خلق اچنده ارتق ایلر قدری
هر نکم اولدیر سه خلق اینور
یعنی دو تکم قلمیا بن نامراد
کیم بوزندن الله ادی یولو در
الکل کیم معنیسی نه سترمه
دکلکل بو معنی اوکرن صوکا
معدن اشبو معنی و کنج قصدنه
کورکه معدندر بو دنیا یعنی مال
قارشیدر بو صورت طپراغنا
نیچه حاجت لر اولر انده روا
معدنده جوهر ندر بولمق کرک
ایشندا مدی کیم حکایت نیته در
معدنده بلکل کیم اول حکم الله

دیلادی اول که معدن آچالا
کندونک اول کز کنجی صا چالا

پادشاهدن کر بو دستور کلماسا
دعوت ایلک ذنب اشارت اولماسا

کیم اچیدی بو کوکللر معدنن
کیم سچیدی کفر ایله اسلام دینن

دین جو کندوز کندودن اچلدی
تاکه حق بلدرمدی خلق بیلمدی

پس کرک اولا کا حلم اله
نیتکیم معدنلرا دستور شاه

دستور اردنجا کرک استاذ اولا
کیم النده کاد هم استاذ اولا

ویربیدی انبیا و اولیا
کیم بو معنی جوهرن بونلر طویا

تنده جوهر ورسه بونلر بیله لر
استیالر خلق اچن بوله لر

زیره کیم جوهر بلن بونلر درر
زیره اول جوهر بونلرده وار درر

کلمیدی انبیا و اولیا
کیم دکوریدی بزی بو معنیا

بونلرا علوم بو معنی جوهری
نیتکیم جوهربلر اول کوهری

بونلرک بوکز لدلدر التی
کیم النده یمشق اولا هر فتی

زیره جوهر قات بردا کزلو درر
یعنی معنی برک کوکلده بزلو درر

آن اچاغه درست الت کرک
التی نه یعنی کیم آینه کرک

علم حکمت برله قرآن آیتی
شول کوکل اچاغل اولدر التی

پس بو آلت در کوکل بزن سکن
معدن ایلب معنی طشره دوکن

نیتکیم طاغن کلنل در نولاچن
طاغ اچندن جوهری طشره صچن

چونکیم الده آلت اولدی معتبر
کر دعا الر خلقنک کوکلن قزار

یعنیکم جوهر کرک اول کشیه
تنده جوهر وارسا خود ایشیه

بلک خلقک جوهری شول صدقدر
طانغی صدقی کوکلده نطق درر

ایندیجک حق اقرار ایلیا
حق یولنده جانن ایثار ایلیا

ایلدبل کیم خلق دشبدر رنک رنک
ترک تاجیک ارمنی روم فرنک

رنک رنک در جنس جنس خلق کورسکا
پس جواهر استین بقمزا کا

آس چرکس قفجق کرد مغل
هر برنده معنی دوشبدر نعل

جوهربلر رنکنه بقمز اولور
تنق رنکده وارسا جوهر الور

بولرین بر بر کرک اول دعوته
کیم بو خلق اندن کله حرج بنا

اول ارنلر صحبتی در کورسی
یعنی صحبتدر بو آدم کورسی

چونک خلقده صدق ورددر کردلر
دعوت ایلب صحبته دبو شردلر

بونلری جمع ایلین صحبت درر
آچ کوزک بر کور بو نه حکمت درر

خلقه بو صحبت درر کوکل یغی
نیتکیم کوره طغتمز طوبر یغی

مسا کیم صحبتا اول دتمدی
بل بو بیلک خام درر اول بشمدی

صحبتا دشری بوکز قزمق کرک
جاننا اچندن جوهری بزمق کرک

عشق کرک کیم قزدرا بو جانلری
نیتکیم اود قیندرر اول کانلری

خلق حالدن حاله اولدر دندرن
ار دوبن کبر اوندن اندورن

عشق در آخرتنده جانلر قیندن
وجد حالت برله تنلر اوینیدن

عشق در آخر خلقی کبردن سحر
سلکین ایلر تنلر له کیزلن کچر

بیتنکمز طبرق اچنده جوهرک
اود ابرتلر طپرغندن جوهری

امدی وار در بیننه بر حکمت دخی
کوکلکا یاز بو سوزی هردم اوقی

کور که عشق یلکز برتشن خلقلا
عشق بو خلقی بتجه ایدر خلقلا

بو سوزه استادیکل اولور دلیل
کیم حبیبک خلقنی اوکدی اول جلیل

پس کورک بو عشق اچنده خلق اولا
کیم انکلا خلق دنیا حالدر حلا

نخسه عشقی یلکز بو خلقی خشک طتر
قیندن قجا قور در طشرن بتر

خلق انر خلقل نجی بندن سوکر
جان اچنده جوهری طشرا دوکر

نوبر انده ذکر طاعت ترک تخت
حق بولنده ترک ایدر اول تاج تخت

عشقلا خلقدر که خلقی دوندرر
جهلله کبرن کسر باشن اندرر

بیتلمز شول اودله قرشون اسی
طپرغندن ایرر اول کومشی

چونکه بو خلق اولدی علتدن بری
جان اچندن طشره کالر جوهری

پس بو کز پیرلورا کا الله ادی
بیتکمز اکجه یوزنده شاه ادی

چون ایرلر اکا اول ضرب اله
اولر اول اسلام اوزنده پادشاه

قامولردن ارتوق اولر قیمتی
دنیده هم آخرتده عزتی

کیم انوک یوزن کورر سا شاد اولر
تیغوسندن عالمک ازاد اولور

جدا حاجتلر اولور انده روا
دردلولر که طبیبه اولور اول دوا

ان بولن بای اولا مخسولسه
ان کورن بکی اولا کر قولسه

کیم انوکلا بتلسا عهد وفا
تنلر اندان راضی در هم مصطفی

اول کزنه که اوقدی مثال
اوقو تمام اولدی دخی بو قدر مجال

دین دنیا بلکزدی بر برسنه
صورتن اوقی وکر تفسیرینه

شول که عبرت علم الغرق سنکا
اشبو در اول کورک اجب نفسکا

هرکسنه کیم بو علمی بلمدی
معنی استر اول ولیکن بولمدی

هر تلک کیم کوزی اچلدی تمام
کردکیم عبرت طلودر هر مقام

پیر کورک کردک طولو صانشن ورق
هر ورقده بر لودر بیل سبق

هرسنعدن اوقدی عبرت لرکی
بلدی بو عبرتدن اول حکمتلرکی

سندخی کورنورک اچلدی بسه
عقلک اشبو معنی بلدی بسه

کورکه عالم برکتاب در معتبر
معنی کنجدن ویرر هردم خبر

بر لر در ذرات عالم حرف حرف
زی کتاب زی لغت زی نحو صرف

دکمه بر ذرات اچنده بر هنر
بر معانی در بو عالم پر هنر

کوز کرک کیم کورا عقل اکلیا
اکلبنلر جرم کیم طکلیا

چون اچلدی عاشقا بو مدرسه
کوزنه عبرت کورندی هر نسه

نیره نقسا کورر انده معنی وار
نه کورر سا اوقر اندن معنلر

هم کوزر نهم کوستور کوزنلرا / صد قیلا عشقه کوکل ویرنلرا
عاشقان صادق وردن جلیل / کم نیا بقدی بسه الرن دلیل
ای چلپ سن روزی قلغل قانونا / کم توپا کبرکنی عشقه اوپا

داستان هشتم از باب هشتم

عشق اودلارن بنه کوکلم تیندی / معنی بوح طشدن طشرا اوبیلدی
جان دلرکیم کزلو کنج اچلا / کزلو رازم اوترنیا کلدی دلا
چونکه حقدن لوکلمه دشد اثر / کوزلرم بو عالما قلدن نظر
عالی کوردم کتاب در کی اولو / عالم حکمت برله عبرت طپطلو
آدم اول عالمده برکوزلو بیکی / براشتسن بو عجایب ترتبی
عالم اچره تا که واز ظلمات نور / بقدم اول کوزکو اچنده کورنور
واجب اولدی پس بو سوزی سیلک / بلدرورن خلقه معلوم ایلمک
تنکری کوز وردی و یوز کورسالحون / دلدچی وردی خبرورسالحون
عالمک نقشن کوزه عرض ایلدی / عبرت الک دیب برا فرض ایلدی
پس بو عالم طپطلو عبرت دور / دکمه بر عبرتده بک حکمت دور
بی حساب بی نهایت در بو حال / قاموسن خود برکشی بلمک محال
الا عالمده سکز درلو اشی / نبتنه بلمز کوربن اصلو کشی
کردلو سکل اول اشی ایدم سکا / طوت قلاغک بر دم اخت بندن یکا

آچ لوزک بو عالمی کور نیجه در / کر بلاسن بو حکایت نینه در
بیری کوکی چون برتری اول قدیم / پرده کوکدن کورنه توری اول حکیم
بیر برنا نیجه محتاج ایلدی / هر برن برکوزله نیجه طولدی
کوک معلق کورنجا طورمش نجا / نیجه طورمش عرش کور کوکدن نجا
نیجه الحمده طوربدرنق برا / بیرک الی نه در خود کم ابرا
تا بودن الحق بو بیردر بو نیجه عرش / عقللابق قان عرش قان نرشن
نورشن حق صوا ستنا اورمش دور / عرش هم صو استنا طورمشی دور

قوله تعالى وكان عرشه على الماء

اول صو جان در بو تنی در اول صونک / بوکه تن در جان در هم اول بنوک
رزق خلقک اول در کوزدن خوش اولور / اول اثردن بو چکلو نقش اولور
ایدی کل کولوم بو سوزی تقریر نه / بر نظر قل تنکرنک تقدیرنه
نورچلپ بونلاری نیجه از کوزر / نه مقامدن ازکوربن در کوزر
درلو چک نور بو لوردن ناتر / اکلیا ناکی بو سوز معنی یتر
ایدیم بر سکا تقریری نی / کم بلاسن تنکرنک تقدیرنی
دوله ایدی اول سکز درلو اشی / کم انکلا بارنر هر بر کشی
شرح برله ایدیم بر بر سکا / کم بله سن بو اشی الدن صکا
بیر شولر کیم چلپدن اسر اولور / شول اشایکیم کمسه بلمز اول بلور

حق دیلر کیم پرده نعمت بیشوره — جمله خلقه بیدراق بی نوره

طبلیا انو کله قوللرینی — بایلوبنی جمله محصوللارینی

قامو یازرتش ورر بکنزن کونا — طوبرر دوکالبنی دونرن دونا

پس اولر اول امرک امری روان — کیم همیشه اولدرر امرک روان

اول امر حقدن فرشتهلر دریا — کالر الور بونلر انی بر ادیا

بردی شول کیم فرشتهلر طورر — اشلمکچون شونکیم حق بویورر

پادشاهدن نکم امر اولدی بسه — بونلر اشلر نیچه بویرلدی بسه

انوکچون ایلدی حق بونلرکی — امرنا قرشو طوربدر بونلرکی

طوتدیلر اول امر هرگز ازمدین — اشلیالردون کوندز طورمدین

پس بولهری پادشاه امری سررر — هرنکم بویرلدیسه اول دم ایدرر

بیرسی هم شول بلت درکیم بریر — اول هواده تنکری صنعندن دررر

قار یغمر یغمغا اولدر سبب — اول دخی قوللرده بر قول در عجب

هم بنر اول شول هواده هم یتر — هم اولر کیم یریوزن دیندر طتر

گاه طورر طلغلرکبی اول گاه یوریر — گاه قوپر اول بوغکن گاه ادیر

که علق شول هواده ششن ایدر — قنجروکیم خلم اولا انده حذر

پس نوشته اول بلید انددرر — شول دکزلر اوزره انی قوندررر

چورن طلغلر طبدرر معتبر — الت قنده کنته بلمز خبر

نیچه درلو جانورلر بسلر اول — نیچه قیمتلو گوهرلر کیزر اول

زیرا اکا صو طولیدر بی حساب — خلقه هم اول ستر اولیدر بی حجاب

بری صودر کیم اکا طولمشدرر — نیچه لر اول صوده غرق اولمشدرر

نیچه یوزبک جانورلر بسلر اول
چشملری بیرر اکا — نیچه ادمغلر گزر بر نقسکا

نیچه موج اوتیر صیا مزکمنا — خلقنوبن طشره دشمز بر دنا

بوکرشر انده بنا یوزبک کمی — دکه بیربره نیچا یوز ادمی

کیم اندن کاجب ایدر مقصوده — کیم غرق اولور الور اول صوده

اول فرشتهلر که بولت ایدرر — بو دکزدن انی صویا ایندررر

الور اول صوی کدر عرشدن ایکا — ایراشت بو حکمتی بتمل طکا

اول دکزکیم عرش انول استنده در — انی صورت بلمه روح زنده در

قل سینوک اول صودنرز در کلی — زیرا انول تکوردنزر بر کلی

بردکزکیم پرده در بو اول در — کرنجا جسم بی حد اولو در

بو صو تندر بو تنک جانی در اول — جمله خلقک ذرقنک کانی در اول

اول سکزدن بیرسی شول صو در — کیم الور دیکونکل اکا خود در

حق دیمش ایلر انون بو صو یا — ویر بر اول دیری بو اولو یا

اول کلیجک بو اولو صو دیرلور — اول اثردن کوکلده نوبت اوردلور

پس اولر بو اچی صو طاتلو صولر — صاچلور بو یریوزن جمله صولر

اول صودن نفع اولوبدرلر دیرلوز   جمله خلقک رزقی اندن ویرلوز
چونکه دشدی طپراغه اول نفع صوی   طپرغک نعمت بترمکدر خوی
اول سکزدن بیریسی بو بیردر   کیم چلب بو رزقی اندن ویردر
خوی بو بیرده دردی خلقک خوی تنی   گرچه کیم کوکا طوتبدر بو تنی
دنیده بودرلو نعمت خشک تر   گورسکا کیم جمله بو بیردن بتر
پس بو بیر بتدن بشا بر خون درر   جمله خلقی خوی بو خواندن طویرر
جنک بتدی بیر یوزی درلو نبات   آدی دادی دنیده طوتلدی ثبات
هر بیرنده خصیت وار دُرُر   هر بیرک بر درلو قوت ازنرور
باشده عقل گورده قوت دلده سوز   بو بیلکه حکمدر آخر الده سوز
بلده نسل قولده قوة الده اش   شول نباتدن درتسی پرورش
اول سکز درلو اش اوش اولدی تمام   اوگیلا دیرلور بو خاص و عام
اکلدکسا بر بر ایتدم حالنی   بیله ایدم کیم بلاسن دادنی
بر اثر در بر فرشته بر بولت   بر دکزدر بیر صودر کی اشت
بیر اول کوکلاکی صودر بیر بیر   بیر نعمت درکه بو خلق انی بیر
ایدی کل لذوزکا آچ گوزکی   عقلکی دیر اکله بو گندوزکی
بو مثلدر بغلغل گندوزکا   کیم بو معنی یوزی گورنا گوزکا
دکلدا ایدی بو مثل نجیدو کن   کیم بلاسن بو حکایت ندو کن

اول زمان کیم حق یرتدی عالمی   هر نه بیردی عالم اجزه آدمی
هرنی کیم عالمه نقش ایلدی   آدمیلر جسمنه نقشی ایلدی
بو سوزک قرآنده واردر آیتی   او نیجه بیلنه سوز غایتی

قوله تعالی وفی الارض آیات للموقنین

انلادک بو مثل تقریرنا   دوشن ایتدک کیرلوم تعبیرنا
اول سکزنه کیم ایتدم دنیده   شرح بیله قاموسی کلدی آدمه
درز بولاری کندو جسمنده تر دُر   کیم بلاسن بو حکایتک نیته دُر
اول امیردر شول کیم عقلم حکم ادر   اول حکمدن اعضا یول واد کدر
یعنی عقل استرکه بر اش اشلیا   کندو علمی انده معلوم ایلیا
خلق بلاکه بو تنه کمسه وار دُرُر   هم طوتر هم ایشدور هم کورر
جمله اثنی اول حکم الندن اشلنر   بلمیلر ایش اندن اشلنور
اول حکم بو عقل اجنده اوتورر   اعضالرده نیجه اشلر بیتورر
کالد بوکز اول حکم بو بر معنا   بو بیرک اولدی وارب اش باشرمغا
یعنی بر نعلر هیشه اشده دُرُر   شول فرشتهلر کبی بو شده دزر
اول عقل نه حکم ادرسا بو طتان   گورکه بر معدن نیجه اشلر بتر
نیجه درلو صنعت نیجه هنر   نیجه درلو اشلرا اول الده صنر
گور بو بر مقرن نلر صادر اولور   هر نه کیم یاد دیرسک حاضر اولور

پس بو بر مقلو فرشتهلر کبی | حکم اشتملر همیشه ترتیبی
چون عقلدن حکم ارشدی بر معنا | ورد بو بیرمق بواش باشر معنا
صونری بو بیرمق قلم الدی بو کز | اول فرشته بولده کلدی بو کز
بو قلم یعنی شلار بو لده | کیم مرکب بولده کاغد اولور ده
اول بلنلو شاکر کوترز صوی | هم بو قلم صو کوترسل در خوب
چون بلیده بو قلم کلدی مثل | پس فرشته کبی اولدی اشبو ال
کیم قلم بولت هیبه اشده در | شول دکیره کیم طوتبدر بندزر
بو دونیت نو شول دکز کبی ... در | چورسی محکم دکز ترتیبی در
اوزنسی صودر طولو گنج و نهان | آن اشتو نکرشب جمله جهان
غرقه ورمش ذرصوده اول گنجنه | اکله امدی صوی نادر گنجنه
چون مثل کلدی دکیره بو دوات | پس دکز صوی نیا بکزر مداد
نیچه نیکو کبی انده یکورش | نسنه حاصل ایلیم دیب سونش
انده بو اندیشه انده اوج در | نیچه بوز بیل عینی انوک موج در
قاموسیله بو مدادک جان یوق | لمسیه سویله سکا امکان یوق
برتق ای بو قللا کوترز | جان دلیلا عقل اولیا کاتورر
عقل چنده بر دکزدر در نهان | نیم انوکلا دیر در جمله جهان
اهل دانش دانش ابدرلرا کا | جمله سینوک جان اولدر لو سکا

اول دکزدن بو مدادا جان کلور | هم اصول حکم هم فرمان کلور
بیتلر غرشدن بولیده صو اتر | انوکیلا بو صونک حالی دونر
چون مدادا کلدی عقلک دانشی | اول مدادک کوزنیا دکدی ایشی
یعنی نحو طولدی انده یازلور | یعنی کیم کاغد یوزنده یازولور
محو الردر کاغد اولنسی بر کبی | شول قرومش یره بکزر ترتبی
چون قلمدن یغد نحو بندی حرف | حرفلر اجندن الدی معنی جان ظرف
دکمه بر حرف اولدی انده بر نهال | کورکلو سزلر کورکلو اغجه کلدی مثال

قوله تعالی ضرب الله مثلا کلمة طیبة

دیر بونده بر کشی بتی کوکنا | کوربدای جقتی ایمان کوکنا
علم خلتلو یتی المی اکا | کوزاجب بو غبرتا بر نفس اکا
هر که برسا بو اغاجک یمشن | اجیا هیچ طوق اوله یازن قشن
جان لوکل چونکه بو یمشدن یسیا | قوت و قوت ادتا شمر یسیا
تونیه هر برا عضاسنده بر هنر | اول یمشدن بینی اوله بر هنر
عقل چنده ارترا حق فکری | ارترا هم دلده الله ذکری
کوزلر نیل نورارتا شکلزین | فتح و کلیم تقسا کوره دوست یوزین
چون کوزیدن کترله جمله حجاب | هر برادن تولنی اشده خطاب
اللرنده دا هم استاد اولا | هر برا اشده اول کشی اوستاد اوله

زهد طاعت توبه نفسنده مدام   عاشق اولا کاجله خاص و عام
هر نفس کیم ویرا الا اول کتنی   هم بقانی هم بیا جمله اشی
ارته کوکلنده محبت خانده حال   پس بوله اول حقلا قرب وصال
اول سکوننه که ابتدم دی مسکا   اوش دل کلدی قمی اولدن صوحا
هر نلم ورسا بو عالده نعیم   نفسلر اجینه قیبه زاول قدیم

قوله تعالى سنريهم آياتنا في الآفاق

نفسلا عالم مقابل کلدی کور   بر بر بنا نیجه قابل کلدی کور
کلد عقلم حکیم الله امرنا   یعنی نایب بو یرغی سناه امرنا
کلد بر مقلو نر ستهلی کبی   بو بر له بن اشلکدر تو تبی
هم قلم کلدی مقابل بو لده   یعنی بولدی نور بیری او لده
پس دکیزه بکودی کلدی دوبت   هم دلیزک صو بنا بکزر دید
شول بلت کیم صوی آلور دمبدم   اوش موکب کیم الور هردم قلم
اول دکز کیم عرشی انک استنده در   بو بلت صوی ایر نکله زنده در
عقل اجنده بیتلم دانش در   اوش قلده بو مدادا جان ور
پر یوزی کلدی مثل بو کاغده   یعنی صحرادر بو صفحه ای دده
بیتکم بغرلا صحرا فرلنور   صفحه لر هم یازلجق نورلنور
یازده نعت بتورتی بیرا بنی   یازوده هم معنی وارسی درای

دنیا اهلی نعمت انبار اودور   عاقلک انبار بو معنی دور
بو صورتدن معنی در مقصود دمز   معنیدن معنی در اول معبود دمز
صورتا بق کورنا نقش جهان   معنیا بق کورنه کنج نهان
پس بو صورت اورتنع بر لکو دور   جمله عالم نقشی انده کورنور
آدمی اولدر کیم اول معنی بلا   اکلیا بو حکمتی قلدن قالا
چون که بو قدر انده علم معرفت   الله چه طاعت چه زهد معصیت
معرفت شول درکشی نفسن بلا   بیری کوکی کندو نفسنده بولا
معصیت در بلمک کندوزنی   دونه دکشومش در اول کندوزنی
اوخ انک اولجان که کلدی کندو یا   کندوزی هر کزلی اولدی کندو یا
کندوزندن کندی بولدی کندزن   کندوزنیه سیلدی کندو سوزن
شکلن کندوزنا صوردی بنا   کندوبه کندی خبر وردی بنا
کندوزندن کندونک استاد وار   کندودن کندوزنا استاد وار
کندوزندن کندی بولدی مقصودن   کندوکز کوسنده کوردی معبودن
کندزن بلمکدر اول بیکورک بلو   اصلولر اول بیلودن اولدی دلو
هر کله بلدی کندوی بلدک حقی   اولکشی نا ایتسون ایرق دقی
معلوم اولدی پس بو خلقلر تمام   نقشی و نبدر نفسل اجنده هر مقام
آدمی برکارکاه در معتبر   اشلنور تورلو اش ویر زخبر

بیرده کوکدن نیجه کیم حال دوندر   بونده دونن اول دکلی بانه دره
چون بو معنی عاشقا اولدی عیان   بیر کوک کندوده بولدی عیان
نورنی و کوکلنی جمع ایلدی   جمع اچنده حق نورن شمع ایلدی
پس بو شمعک رونقی نیمی دردر   بانه درسون نیدرن چون حق دررر
کیم بیرسا عشقا کلی نور اولا   قنده طورسا طوردغی بیر طور اولا
قبله اول طورده مناجات نهان   ویره نهردم بی نشاندن اول نشان
دوشنلرو کاروزی قلغلای کریم   رحمتکدن معنی کوستر ای رحیم

داستان نهر از باب هشتم

ثان اول کیم کندوزن کورمک دلر   کندودن کندو خبرور مک دلر
بلمک استر کندوی کیم کمدرر   کندو نادر یا نیا حاکم دررر
قنق ملکک حالی در اول کیمی   نه مقامدن سیلنور طوتلور اشی
شهر قنق حککنی کم ایشدر   حکم اچنده کمدر اول نا کیشدر
کندو شهرنده نه اشلر حکم نه   بقسون ایدی کندو کندو حکم نه
چونک ایشی معلوم اولا اشی نه   اشر اچنده اکا نه ایشنه
کوره کندو جسمنی بر شهر اولور   برده کوکلدم ناکه وارانده طولور
سوالعلیکم بالسواد الاعظم   معنده اولدر بو جسم آدمی
یعنلم کندوزکا کل کل ددی   کندو کندو جسمکی بلکل ددی

بلک جسمک بر شهر در معتبر   کوریلمو سکل بلندن ال خبر
شهر اچنده ور دررر بر تختگاه   قنده کیم تخت اولسا اوترور پادشاه
شهر اچنده جمله خلق انوک اولور   اول خلقلا کیم کدار کیم کلور
خلقلا طولمشدرر بو شهر ایچی   شهر اچنده کیم اولور در کیم کچی
کیم لدار کیم کلور کیم اوترر   کیمی کب الورکی اتبار اوزرر
کیمی صیدانهلی دررر اولر اوبن   کیمی ورمز قنده سا تکلر اوبن
کیمی سلطان نایبی در کیم قول   اسده ایدی تبلوری بوسنده بول
شهر اچنده هم سکز دروازه وار   قاپولر دریعنی اول دروازه لر
قاپولر کاربان اشلر مدام   هم عزیز هم ذلیل هم خاص و عام
اشلر بو شهر اچنده درلو انس   هیچ دکلمز دون کندز یاز قیس
بو شهر قومنده وردر هر هنر   خشم رحمت فسق طاعت خیر شر
ایدی کل کورلوم بو سوزک ستر نه   کورلوم معنی بس نادر ستر نه
اول سکز دروازوق شهرک اشین   اکلیالوم نیجه در بارلن قشین
کاربان کیم اشلدنده طورمدین   بللوم ای کمسادن صورمدین
اوجلر کیم بو هنرانلرده در   نایب قول تنق سلطان قنده در
شرح برله آدلرن ایدم سکا   دکله ایدی نیجه درالدن صکا
اولزمان کیم بوغدی بونه فلک   بیرو کوک جسم جان انس ملک

قاموسندن الک یرتدی عقل حقی کل   عقلکی دیر عقلله اول عقله بق
بیلدی کور پادشاه اول عقلله   نوذ بوسز علوم اولبدر نقلله
چون یرتدی عقل اول اول قدیم   بیتت اوردی عقله بوکز اول حکیم
ایتدی سانی قاموذن بک ایلادم   قاموذنا وکنت حمله طویلدوم
قامو قوللر سا که محتاج اولسو   کیمده سن اولماز سکل آج قالسر
رونقی اولمایه سنسز کیشه نولک   خلق اچنده رغبت رونق سنولک
چون که حقدن عقله اردی بو خطاب   پس نیاز ادب عقل وردی جواب
ایتدی ای قادر سنول فضلک دلیم   سنسن آخر هم حکیم هم علیم
جونک قلدک قامولردن بان بای   پس نجون ایلکل بر خوش سرای
اسنی کونکل اولسون سرایکل اوک شاد   شهرده اولسون نفرلکم عالمدن وار
حق قتنده مقبول اولدی اول نیاز   چون عنایت اندن اولدی کلجدی ناز
اوردی بنیاد چون بو جسمه اول آله   ایلدی اول عقلجون خوش تختگاه
برادونی شهر ایلدی بو جسم اول   هم سکز برده بو جسمه اچدی یول
کوکسی ایدی عقلجون بر خوش سرای   قیله کیک ذرکه صفر تحصول بای
اول سرایده بو کوکل نو خانه در   حافظ انبار چون کی خانه در
هم دماغی عقلجون کوشک ایلدی   عقل اوتوردی بر کوز انده نیلدی
دون قیش وردک بو عقله کون یاز   تا قلا بو عقل دون کندز نیاز

یچرالر نوردی کوشکده کوزلری   کیم بقا بو عقلک انده کوزلری
هم کتابلر ویر بیدی حواکا   ایتدی اوتر بجره دن بق آکا
کوکلی سز کوکلی اغج در یعنی کوز   اولا غاجک بیمنی در یعنی کوز
بلدی اول بخاردن وردمش   نچه اولدر دایما ویرر یمش
چون که دون کلدی کوکلی تنلر اول   براشت انلادی نا اشلر اول
اوده قرشی اوترر نو خانه ده   معدن انبار اورر هرغا بنده
نول حرارت اوذ دکلمی یانه در   کیم بوزکده دون کوندز یانه در
پس بو عقل کورله کونده بیل بیشار   یا غنی صیسک اوتر بیلکدن اشار
چون که بلادسن بو عقلک یاشنی   هم اشتدوک یازنی و قیشنی
وطا اندن نیلدوکن نتدکن   جسم اچنده پادشاه لق اتدوکن
جسم اچنده وردرر بر تختگاه   بو عقل درانده اوترن پادشاه
جسم اچنده اوترن اول شاه در   اولدرر کیم حاکم مطلق در
عقل اندن اول حکم اشلر مدام   عقل دو ترشی نیک خوش طتمش مقام
بو سکز درواز ده حکمی روان   طلومز اشلو دون کندز کاروان
ایشد اول دروازلرک حالنی   کیم بله سن اشبو سوزک دادینی
بونلق در جسمک اول قاپوسی   اون سانا اندن کلورلر قاموسی
کلبر اول بولردن خطاب هم عتاب   جسم ایلر هم عمارت هم خراب

عقلك آنى بر كيشى يى دردزر   ايو ياوز ليم كلرسا اول كورر
اكلدر عقله انوك احوالنى   كفر ايمان ناپيسا حالنى
عقل انى اولدم بو شهره طولدرر   معلوم ايلب نفسينى بلدرر
ايلك عقلدن يوركه ايرشر خبر   زيره قوة وردر انده معتبر
جان كوكل انده قولق طوتش دورر   عقلله هم عهد بر كتمش دورر
اول خبردن حركت ايلريش بولر   عقل بونله رادايم قوة اولر
عقل انوكله شول قلقدن كيرپي   نيك بزدن شول خبرلر ويرپي
ايو ور جان اجنده قونددر   خسته رد ايلر مهمان دم دندرر
آن بلدله كل اكنجى قاپو يا   هم بو عقل اندن دخى كورنه طويا
اول قپونك نيدكن ايدم سكا   كوزلركدر ليم بفرسن درتنجا
كوز يوزى مردم لرا ذر اوتا   تا انك نوريله بو عقل آو نا
كركلولر لوركين غيرت معنسن   ايلر انده هم بو عقله هم نشين
خوب زشتنك نقشنى انده كورر   انده عقلك ناپي وار هم كورر
آن عقله بلدرر نجيدوكين   كر خبيث كر لطيف سا نيدكين
شاور ايلر عقل انى جسمه بنا   ايلك كولكيم اول خبر لوكله انا
هم كوكل هم جان هم عقل اتفاق   بركله بزر اورتدا يوقدر نفاق
بلدرر خون كوز يولندن كيرپي   خوب زشتدن شول خبرلر ويرپي

شهر اجنده قوندرلر هم اپن   كتمكا قومز كوكل مجبور ينى
هم بشارت ايلرا كا عقل جان   معلوم اولر جله جسمه اول نشان
زشتسا خوذ رد اولور اولمز قبول   عقل كوكل جان اكا بولدش دكل
خوب زشت اكبى دخى كوردن كلر   الا خوبك قيمتى اداتوب دورر
شرح بر له معلوم اولدى اول دقي   كوز نجنتس اول اكنجى يول دقي
اول بورن دركيم نفس ايلر مدام   اينر اويكندن طوترسلك مقام
انده هم عقلك بيانرخلم وار   نه كلرسا بو نفسلا اول طويار
مرنه درلو بيي كلسا اول بلور   عقله هم شولدم انى معلوم قلور
عقل آن بو شهره جاوايلر بنه   الا الكن اول كرك لوكله ابنه
جان اجنده پالكا بر و برلور   رد اولر نجسا كبر سو رلور
و برورن شهره جوق نسنه كرور   عقل لوكل جان انى نبسا بلور
ملايم اولمز قبول بيكده بيرك   شهر اجنده كرجكيم وردر بيرك
بو صورت شهرنده جوق نسنه صغار   الا كورليم جان كلوله نه صغار
اولدخى بندى بوكز بر كور بنا   قابونك دردنجنى صور بنا
ليم بو شهرك نعتى اندن كرور   بل لو بيلك اولقپو اغزدر دورر
انده قونش در عقل بر جاشنكير   منم دخى ايتمشى دركيم جاشنكير
عقل انى اكلر بلورليم نيدوكن   كندى نامم جاشنسى نجيدوكين

بربر ایتر انده لقمه کوکله — یعنی ایدر بخش ادن شهوه ایله
شهوتومی جونک آنی بیلور — اول طعامدن قاموسی تمری بلور
نعمتم بو اعضالر قوت طوتار — قوتدن هم انوک قوت بتار
تا انی اول هاضمه هضم ایلیه — غاذیه انوکله شهری طولدیا
چون خصیت شهره بخش اولدی تمام — الد اندن کندو بخشینی هر مقام
فعل قلدی شهر ایچنده کورکلر — دافعه التر انی طشره دوکر
شهرک اولدر بش بشنج قاپوسی — دفع اولنلر اکا وارر قاپوسی
بیتدوردر عقلک انده بر ایشی — یعنکم انده قوبدر بر کیشی
بکلیان اولدر ادبله ترتبی — اولر انشنز آدمی حیوان کبی
کرچه بو جمله فرح اندن درر — چون اولرنده ترتیب اول حیوان درر
پس عقل درانی ترتیبه طوتان — عقل الی درنسا اونی اندن اوتانان
معلوم اولدی اولاجی بدنور بو کون — تنقدز النجی قاپو صور بو کز
شرح برله کلسون اولاجی دلا — کیم بلاسن نیجه در قلدن قلا
شولدر النجی قپو کیم کاربان — چیقر اندن امرله هر دم روان
آن تقدیر درسون شودن شرا — بو شهردن یعنی اول شهر درا
ذیرا کیم صورتلرک نسلی در اول — جمله جسمانی تنک اصلی در اول
بونده عقلک حکم وردر هم مدام — اولدر اندن بو حلال شول حرام

بکلمزسه کو عقل بو ترتیبی — آدمی مطلق اولور حیوان بیلی
کرچه کیم بو شهر اندن دادالور — عقل الی اولمزسا اندن اود کلور
حورت اولر انده خورشر مسار — پس بو شهری اول عقل حکمی بصار
وشده معلوم اولدیغنی اولدیغی — نیجه درکور اول یدنجی یول دقی
اول یدنجی قاپو اولدر کیم طوتار — براشت اندن نیجه اشلر بتر
اشلر استاد دادا اول قاپوده — نیجه کورطرمشی در انده طاپوده
تا چقا کیم بن اولم و ب انتظار — نیجه شغلی بتلر انده کاربار
تا الزیر کاربان اندن کچر — کزلو نقدن کوستر خاندن سحر
کوردر نور اندن جمله صنعت نقش دنك — فیض بسط قهر لطف صلح جنک
بو هنرلر قاپوسی اندن کچر — کوردن کوکوللك خاندن کچر
هم عقلدن او ترر انده بر کیشی — ضبطه کترن اولدرر هر بر ایشی
عقل الی اولمزسا انده بلا — بکلنور اول یول ایشی کلنز آلا
پس عقلدر انده صنعت اشلدن — عقللادر هم کلان هم کیدان
اول یدنجی یول دخی اولدی تمام — اکلینلو ندکن بیلدی تمام
ایمدی کل سکزنجی سن کرلوم بو سکز ای یار — نه قپودر اولدخی انده نه وار
اول قپو ایکی در بلو بیان — کاربان اندن دخی اشلر عیان
نادر اندن اشلنن شهرک ایشی — شهر کوترب یوردیلدر ای کیشی

چون که شهرک ایکون یول وار — هم بلک انده بو عقلک ال وار
پس بو عقلک ایکی ایقده دور — کیم انکل بو صورت ایقده دور
عقل ایکی دور آری طوتن صورتی — کوچ جان دور دیر طوتن صورتی
عقل ایکی طتماز سا طورمز دوشر — پس بلک کیم عقللا دور هر هنر
عقل ایکی بو اعضلرده اولسا — قایو یا یلر باطل اولر هر نسا
اول سکز دروازنک وصفی تمام — شرح اولب اوش دیلیه قلدم نظام
معلوم اولدی کیم عقل سلطان دور — عقل اچنده الله امری جان دور
صورت انک تخت دور هیچ شک دکل — پس بو عزتلو صورتده دل دکل
الا ور دور صورت اچره بر کشی — کیم بو عقله طمدن اشلر ایشی
نفس اماره اکا آد ایدلر — طاعتی قور اول فسادی دلر
اولدر بو جسمی الیتن طامو یا — شرمسار اک اول کتورر قایو یا
عقل اکا اویسا حقیقت خوار اولور — شهر ایچی طپطولو شر و شور اولور
معزول اولر عقل تختدن دوشر — بلک خقدن ابرلر دیندن دوشر
نفس قویب عقل اکر عشقا اویا — تنلرنک شول کزلو گنجی اولطوبا
عشق ایکی اول گنجه التا شلسین — فتحجو بقسا کوره معنی یوزین
حق قتنده اولدی قدر قیمتی — هم اولا بو خلق اچنده قیمتی
هم عزیز اولا انکلا بو وجود — عالمک خلقی قلا انک سجود

تازه اولا بوزکی دنیا اخزن — رحمتم یتیوسنا اولا عاقبت
عاشقلغ عالمده سرور بلدغی — عقللا عشق دور تمنا قلدغی
عقللا علم عمل حاصل اولور — جانلرا حق رحمتی نازل اولور
عقللا دیدار بولنور شلسین — فتحجو کیم بقسه کوزر دوست یزین
ای خدایا لطفو بولدن ایر مغیل — کندو عشقلدن بزی آیر مغیل

داستان دهر از باب هشتم

بیلدکلدی کو کلمه بو وصف حال — هم معانی هم حکایت هم مثال
هم عقل قدرت لرن ایدر عیان — بلدرر بونر برا بلو بیان
هم بزم احوالمز نیجه دکی — شرح برله معلوم ایلو نیده دکی
هم مثل دور هم حکایت هم رموز — بلدرر کیم نیجه دور بو عمر منز
هم جهانک نیدکی ایدر بو سوز — شونی بیلور کیم کوبدر جمله کوز
هم مثل برله معانی بلدرور — اکلیا هر کسه کیم عاقل دورور
حق بو علمی جاهله بلدرمدی — جهل جوکانی بو طوبی اورمدی
وردی بو علمی چلب عاقللرا — شونلرا کیم علم اچنده قیل یرا
حالیا کلدک بو سوز تقریرینه — بز نظر قیل تنکرنک تقدیرینه
کوزکیم اول الله نتدی بیلدی — کن دیدی قدرت دلیله بیلدی
اولا عالم بری کوک طتدی وجود — عالم اچره معلوم اولدی فتح جود

کوردی خلقی کورنجه طورمش بجا ‌ ‌ ملک روحانی درر اولدن اجا
یوموغ نیجه دشمش دوشنوب ‌ ‌ شرق غرب هم شمال ثم جنوب
بیر کوک نیچون بزلدی اول آله ‌ ‌ یعنی دزدی قللری چون تختگاه
کوز بو طغلار دلرلر نیجه درن ‌ ‌ دکلمادی کیم حکایت نیته درن
کوک یوزن روحانلر طتدی مقام (تمام) ‌ ‌ بر یوزی جسمانیا اولدی مقام
خلق کلدی بی حساب بی شمار ‌ ‌ آدمی زاد اورته یرده اختیار
چونکه طوتدی یوزبینی آدمی ‌ ‌ آدم قلدی مسخ عالمی
چون بنی آدم جهانی طتدلر ‌ ‌ براشت کیم یریوزنده نتدیلر
حکملا چون طتدلر بو ایللری ‌ ‌ ملد دکزده کردی بو کز یوللری
بو دکزدن کچمکا قوت کرک ‌ ‌ قوی تیمابیا الت کرک
چون دلیره کرمکه استر آدمی ‌ ‌ جاریسی بوقدر دنی اکله کمی
پس بو کز محکم کمی ایله دیلر ‌ ‌ یعنی اندکلا دکز کچمکدیلر
کلدک ایمدی اول کمی احوالنا ‌ ‌ ایدلوم بو براشت احوالنه
کیم دکزدن کچمک انک نیجه در ‌ ‌ دکله ایمدی کیم حکایت نیندر
اکر البته سکزننم کرک ‌ ‌ شرح برله ایدیم کور نه کرک
اولمیجا اول سکزننم تمام ‌ ‌ هفت دریا کچدی بو خاص عام
آدمی زاد انده یوریشی اولمیا ‌ ‌ هم یانده کمسا برصو بولمیا

پادشاهلر المیا اولدن ایلری ‌ ‌ کچمیا چونکیم دکزدن یوللری
اول دکزده اول جمله در نهان ‌ ‌ هیچ یلنه ورمیا اندن نشان
چون دکزدن عاجز اوله آدمی ‌ ‌ پس اوله حاجت ضرورتله کمی
کیم انوکله طوتلر دریالری ‌ ‌ اوله میدان اول دکز صحرالری
اولکی کی معتبر محکم اوله ‌ ‌ بیدکونلک یولا کابردم اوله
اوی اترکل تیمایا یکرمشنا ‌ ‌ شیله کیدر دون کوندز اینسنا
کی بره اول دکزده یوکرا ‌ ‌ کیم نه ملکه عزم ایدرسا ارکوره
یلدادکز کامیا هیچ کرمیا ‌ ‌ داکزا کا یول وریا اولورمیا
بو دکز کچما کل اولدر التی ‌ ‌ شول حساب سریا زنک اولدر اتی
چون کی اولدی بو کز یلکن کرک ‌ ‌ کیم اوله اصلی انوک محکم درلک
یلکن انوکله اوله قایم مقام ‌ ‌ شول هوادن یل الا اول مدام
اولکسوک یر بالی اول اوله ‌ ‌ قانده اجد نجا هوادن یل الا
صو یوزنده کی انوکله بو دیرو ‌ ‌ کامی یلک کلسه یلکن سریر
پس کی اول یلکنیله یل الور ‌ ‌ یلکن المزسا کمی یولده قلور
یلکن اولدی یل کورک بوکزاکا ‌ ‌ طورمزا یرق بو کمی چون یل اورکا
بو کیلر جمله بو قودر بیله ‌ ‌ یلدرزر التن انی الدن ایله
الدن ایلا کی التن بیل درر ‌ ‌ صو یوزنده انی بوزیل بیلدرر

بیل اکر اکمازسا بورمز کمی   ایرشیمز مقصودا بو آدمی

بیلمادکنی دز جلیدن اول هنن   صو بورنده کاموبی اول یل سرر

پس بیل المزسا کمی یولدن قلور   گرچه کیم کوپ دنی ورسا اولر

بیل دنی اولدی بو کز لنکر کرک   تغنی بلورکن انی اکلر کرک

اوشتورنخسه انارده بو کمی   غرقه واردر انده جمله آدمی

صو یادکلو انده نه خلق وارسه   غرق اولور کر یار کر اغیارسه

لنکر انی طتمیچه کیم طوبتر   کوچی اکا کلمنولر قنده بیتر

پس بو لنکردر کبی اکلین   گرچه الله در بولاری بکلین

قاموسی اولدی بو کز استاذ یوق   صنکه اش در طور بو قدر داد یوق

پس کرک البته بو استاذ اکا   کیم کیجی آدا اورا بو خلق اکا

بودکزده اول بلا یتمک کرک   تنق شهره تنجرو کتمک کرک

بیر طوتمش اولا دیدز اولده کز   بولمیا هیج کمسه اندا یول اینز

اول کیجی شول دکزدن یول یولا   تنجرو کتمک کرلدر اول بلا

کیده دون کون اول دکزده ازمدن   جیقه نه ملکه دلوسه ازمدن

هم کینوک تخداسی اول اولا   شول دکزده دون کنی اکا یول اولا

چون کیجی اولدی بو کز اول کمی   بیشه کالور طلزسه آدمی

آدمی چون در بو ترتیب قاموسی   کیم بوله زک ضیادی ناموسی

…خسه اولر آدمی انده نجل   غرق اولب جمله اولر خوار ذلیل

…بوکی اکلمکلوک مقصود نه   شول کیم ایره آدمی مقصود نه

…پس کیملو آدمی طولق کرک   یولینا اندن روان اولق کرک

…اوش درلری کلادی جمله خاص عام   آدمی طولدی کمی اولدی تمام

…دمی اولدی بو کز بو قدر متاع   نه متاع انده لحون در بو صداع

…بو متاع الدن الا ورسا کرک   خلق بری برنا ورب السا کرک

…بو متاع التی بو الدن اول ابلا   یاورر کیم انده برنسنه آلا

…رمامی اولمزسا کیتنول   اولکمیده رونق یوق ایتنول

…چون متاع نقد زادی اولمیا   اولکمیدن کمسه هیچ داد المیا

…پس متاع نقد زاد الق کرک   کامیا اندن کنی طولق کرک

…ی کیره لزمکل اولمز بنیه سبب   بو بله ترتیب ایلمش در اول جلیب

…بو سکوت نه کو اوش ایتدم سکا   تقریر ایلب قاموسن الدن صو کا

…بینه ایدم تقریر بیل آدی سنی   کیم بلاسن اشبو سوزک دادی سنی

…بیر اول شول دکزدر کیم دیدم   شرح بر له سکا تقریر ایلدم

…بیر شولدر دلده آدی کامدر   داکزا کرمکل تکل اول آمدر

…بیر اندن در کمیده لر سکا   کیم هوادن بل کلور دوقنر اکا

…بیر اول بلدر کیم حق امری بلا   سوزر التی کامیی ایلدن ابلا

بر لنکو در کیم اول اکلر کبی   تا که غرقه دریا اول آدمی
بیری اول خلقل شاعی زاده در   کیم کیبه کوکل بنیاد در
بیری شولدر کیم کیچی اول دور   بو دکزلر دیدر اکا بول نور در
بیر خود خلقدر طولشن در کبی   بولکی کرماکچون در آدمی
بو سکز نسایله کچلر دکز   تخته خود داکرده نه بول وار نه از
ایدیک کل بردیر او کل کندوزکا   کیم بو معنی بوزیکرنا کوزکا
اکلیاسن بنده معنی نیدوکن   دکله ایدی ایدیر نیجیدوکن
بو مثل در لیم ددم بربرسکا   اکلغل بو معنی بتغل طکا
بو مثلدن اکلیاسن حالکی   دکله ایدی نیجه در احوالکی
اول دکزکیم ابتدم اوشن عالم دور   کیم جلب امریلا هردم موج اورر
دکمه موجندن قوپر بل در بو اشن   دون کندز قان یغر یاز قیش
بو دکیزک کسه بلمز حدنی   هیچ کمسنه بیقمادی سدنی
بی حساب بی کران در بو دکیز   بو دکزده بو قدر اول یول ایز
دیلدی الله کیم اکا یول اچا   بو کناردن اول کناره یول کچا
پس کمی ایلدی اول داکیزه   اول کمی نن دیرکه حق وردی بنا
چون دلزدر بو جهان بلدک عیان   پس بو صورت کمی در بل لو بیان
نیچه بو ز بل کاملر انی یوردر   کلرشو بن دنیده بغرن سرنیجه

دنیده صورت یریسا غردکل   دنیای چون لندو یا قلمز قبول
پس بو صورت دنیا کرمکل روا   دنیا کرسا صورتنا اولر خطا
بیلکو صوده کمی قوت لنر   غرق اولر چون کا میا صوا تلنر
پس صورتنم دنیا داکرده کمی   یعنی کلدی دنیایه بو آدمی
[illegible] کو کلدر بو کیمنوک بلکنی   کم نه سلکه دیلسا الترانی
چون بو کوکل بلکنی پروا زاورر   شول هوسلر بیلنا قرشو طورر
[illegible] هوادن بو هوس اغرزاکا   ایلدا ایلا الترانی کرسکا
[illegible] اخیر در اول هوس یا مفسده   هالا التر هر برن بر مقصده
[illegible] ولین پس کوکل بلکن در   یعنی جمنی هر برن التن در
[illegible] بلکن ولری بیل کرک بو کزاکا   تنکرنک امر بدر اول بیل کورسکا
[illegible] طولر هر دم کوکل بلکا بنا   اکله امدی بیل ندر بلکاین نا
[illegible] پادشاه امری دور خلقی سرن   ایلدب ایلدن ایلا درقن ورن
[illegible] بت خیره طسه خوش اولر   خیر نیت بینه خیره طوش اولر
[illegible] کوکل بلکا بنا اول بل طولر   صورتی ایلدن ایلا اول بیل صلادر
[illegible] امردن لا شلیان مزبر انشی   هیچ امرسز قند سا ورمز کشی
[illegible] ایلادنی اولدی بو کز لنکر کرل   لنکری دیر نکا کی اد کرک
[illegible] شریعت لنکری اصلیا   بو هوسلر شوریشی باصلیا

پس کوکلادن چونکی هوسلر قوپا — اول هوسلردن سیاستلر قوپا
کرچه لیم حق امردن خلقی سورن — مربرینی مقصودینا ایرکورن
پس شریعت دنیا خلقی ولک — ازدکی یرده بو خلق اولر هلاک
پس شریعت لنکریدر بو تنک — جمله خلقک هم بتوم رهم سنک
قاموا ولدی قانی بو لنکرلشتی بان — کم انولخلنده اولا هم کپان
اول عقلدر کم چلپ وردی بزه — بیزی الب اولکرر بو دا لزه
تنجرو کتمک کرکدر اول بلور — اولدرر کیم بوده کیزه یول بلور
اکا ایشدر دکرده بو کی — یعنیلم عقله اویدرر آدمی
خلق عقل النرا خر مقصود نه — یعنی بشلر ایلدر معبود نه
پس عقلدر بنده کمی شلسزین — خلق ازدر مزد نیس لونزین
اوکیمی اولدی بوکز اول کمی — طبطلوا ولسا لرکدر آدمی
یعنیلم عقلک کرک فکری اولا — اول فکردن بو صورت کسی طولا
دکمه بر فکرک اولا بر مقصودی — کرچه بر دور ما موسینک معبودی
مرکنک لیم فکریوندر کندوده — شیله بل لیم لسه بوقدر کامل
کالکی انکچون اولرلیم خلق طولا — آدمی اولدر لیم انده فکر اولا
پس لینک آدمیسی مکرمتی — لم طتبدر مربری بردولی اشی
امدی بو فکره کرکلدر خوش عمل — نیشه کالرخو عمل سز اول اشل

یعنی المرسا متاعی لیشنک — هیچ کیدن رونقی یوق ایشنک
پس عمل در آدمیده کی متاع — اول عمل سز کیشی دکه طرتر صداع
اول بکز نسنه که اوردوقدی شال — اوش تمام اولدی دخی یقدر بحال
آدمی کرکیم مثل در عالمه — امدی بربق آدم و عالمه
کور مقابل کلدی دنیا داکزه — موج اورر دهردم دکز قرشو بز
هم صورت دنیا دکیزنده کی — اندن انک یکرشر بو آدمی
هم هواده بو کوکل یلکن کبی — اچلب دراکد بلزر نثر تبی
هم شریعت لنکرا بلزر تمام — خلقه اولدر لسترن حد و مقام
هم چلپ امری دخی بلزر بیله — کم سورر التربزک ایلدن ایله
هم بو عقل کیجی اولدی دنیده — یعنی یول ازله بن اولدر ای دده
هم فکردر کامده بو آدمی — نیتکم دنیا طلو بو آدمی
هم عمل بو فکر ایلده آله در — نیتکم بو خلق ایلدا ایلدر
کامسز ایلدن ایله کیدن کشی — ریخ ضایع دور هیچ بتمز ایشی
بو حکایت اوش تمام اولدی تمام — آدمی کیما مثل کلدی تمام
اول سکز بو سکزه قابل دور — یعنی کیم سن نیدوکونکی بلدرر
چون دکزدر دنیا سن انده کمی — امدی کورنیشی سلامتلق دمی
اول اشی اشله سلامتچق اشا — طغلبی موج الیا بشدن آشا

دکر لوسا بوکی کمیا نه پاک … چون دکلر کمیه کوره ایلر هلاک
کلدی بونه اولیا و انبیا … بر نظر قلی عشقلا بو مفنیا
کردی بونلر دنیا کردی زمان … الدوردی دنیده سوردی زمان
الده لیم دنیا بولارا کیرمدی … کوکلده دنیا کیرمکا یول بلمدی
کرهوسلر بیلی غالب اولدسا … اشبو کوکل بیلکینا طولدسا
بو شریعت لنکرینی اصدلر … انکیلا شر شوری بصدلر
خوش سلامت چقدلر بوده نیدن … الکه امدی اول سلامتلق ندن
دنیا کرمک کیشیه عیب یوق … مم بو دنیا لیکی اولورسه چوق
الا دنیا کوکلا یول بلمسون … کی سقن لم کامیا صو طولمسون
غالب اولورسه سکا دوران یلی … کم نیا صونسک ارة تفسل الی
بو شریعت لنکرین جکسو براق … التمسون اول یل سنی یولدن ایراق
هو دکزده بو کمی غرق المسون … کی سقن شیطان ایمانک المسون
تا سلامت ایرسن مقصود کا … التسن صدق صفا معبود کا
عاشقو اشبو بنکی ویررکند نا … الک کرک سن اتنا کندو بنا
تا خلایق مم کوره هم ایشده … اشبو علمی خلق اندن ایشده
مرمتاعک قیمتن اتی بلور … قیمتن بلدو کچون اصی بلور
کمسنه لم معنی تدرن بلمدی … اول حقیقتدر که معنی بولدی

کوهری صراف الندن کوره سی … ویرن الی اولدر اندن صورسی
کمسنه لیم کرمدی و ظتمدی … تا بلا جون المدی و صتمدی
ای چلبسن روزی قلغل فلکرا … اشبو معنی خونیی محصول لرا
عشقی ارتر صدقله دکلا بنکل … اشبو سردن حالنی اکلا ینکل
ای کریم بی نیاز کارسان … چاره بی چارکان راخوابساز

الباب التاسع فی النسا عتبات وفیه عشرة حکایات والله یقول الحق وهو یهدی السبیل

باب طرفجیده بو اون داستان … معلوم ایلر که خداوند جهان
طوقزادن اوردی بنجابه حسان … هم چنان که نه نفوس نه حجاب

داستان اول از باب نهم

قان اول صدقی بتون مؤمنلرک … حق یولنده جان تن ترکن اربک
دکلون کم صدقله و جا نلا … شرح تقریر بیان قلدن قلا
مصطفی مدحی عیان اندر عیان … ایدیم بربربیان اندر بیان
تن قلاغی ایشدیمز بو سوزی … کورمز معنی یوزن بوتن کوزی
جان قلاغی ایشدر معنی سوزن … مم کورن جان کوزدر معنی یوزن
مرکمک جاننده ورسا کوز قلاق … حق یولنده اول اوینیدی اولدر صاف
اکلبان اولدر بو سوز معنیسنی … نیجه دینیدر اول بلور اسلام دینی
اولبرلکم کمدر اول مصطفی … انکیچون تولنا قلدی وفا

تولی قایم شرع باقی در انک　　ییتش روی اولار قموغ انوار لیک

یرده کوکده بر کلذیده اولارن　　ثم رسولدر تنکردن ثم قول درر

قوله اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمد عبده ورسوله

دیلدم کیم انی تقریر ایسلیم　　دیله صغر ستری نیجه سیلیم

نیجه ایدم بن انک تقریرنی　　مکر ایدم بیل صفتدن بیرنی

حالیا قلدم توکل تنکریا　　جان لچندا تیدک بو سوزنی ریا

کوکلمه شول حنی کیم یوزلسنرز　　واجب اولدی ایدیم کیم ال و زر

کیم لوم ایدی بوس تقریر نه　　بر نظر قل پادشاه تقدیرنه

ایسند اولسیلدی اول پادشاه　　الک کیا قلدی خطابی اول آله

کاف نونا کلدی اول اول خطاب　　یوغلی بو باذ آتش خاک و آب

طغدی نه نلک هفت آسمان　　نه ستارا واردی نه انس و جان

کندزینه انی کنج خانه ایلدی　　کیم بله کیم انکیلا سیلدی

طغدی اول کاف نوندن عقل کل　　عقل کلده کیزلدی کنج اصول

آینه قلدی انی کندو زینه　　صیقل اردی طتدی قرشو یوزنه

چون تفرج قلدی کندو یوزنی　　سودی و سودردی ثم کندوزنی

اول محبت تنکردن بر نوردی　　کم بو بر کوک بو غلی معموردی

اصل دانش عقل کل درلر اکا　　انا اولر قاموغا اوکلن صوکا

طغدی اندن نفس کل دیدی وجود　　اول اثر دا در بو جمله فتح وجود

ایلدی اول نورلرن نه فلک　　عرش کرسی بیر کوک انس ملک

اولدی صورت وردی آد وردی اش　　اندن اولدی دورت کوندز یاز قیش

دکمه برنه وردی بردرلک منم　　کیمو قاپجر کیم هی طرمز دون

هر برینک ایشی بر له آدنی　　ایدیجولیم بیلسن سن دادنی

الک برتدی قدرتندن عقل کل　　اول خدر اول کلن اول اولو قل

طغدی اندا نه فلک دیدی قیام　　اولدا اول عقل کله ملک مقام

نفس کلدن طغدی بوکز نه فلک　　علوی و سفلی و هوانی ملک

نوری اول طوقز فلکده طوقز ایقه　　هر بریسی اشلیو در بر اوزه اش

هر بریسی بر اشا حاکم درر　　کمدر ایدن ایم بوله را کمدرر

هر برینک ایشنی ایدم سکا　　دکله امدی نیجه در اولکدا صوکا

حق بلادا عرش بنیاد ایلدی　　عرش عظیم دردب انی بادا ایلدی

عرش درر بو نه فلکدن بکرکی　　ثم بلادرک باشیدر ثم بکی

نفس کل جسمنده عرش همچون دماغ　　انت آلور عقل کل اندن چراغ

روشن اول نوردن بو جمله مخلوقات　　یرو کوک جسم و جان عقل ذات

اولدرر الله اولدر کی سراج　　اولدر آخر قامو کا باشنده تاج

کلدکا اوش اول نه فلک تقریرنا　　کور لوم بر اشی تدار تدبیر نه

بونلری الله ندن قلمشی دور صورته بنلر نجون کلمشی دور
چون تقاضا قلدی الله دیلکی کم جهانده بیلنه مخلوق بیلکی
عقل کلدن عرش عرشدن تا بساط ایلدی ویردی اکا قایر صفات
بعضی ادایدرا کا فلک البروج اختران اندن طوغب قلدی خروج
بونلری حق انده الکن جمع ایلدی کندو نورن اورتده شمع ایلدی
ذکه برنه ویردی انده بو نصیب تا جهانده ظاهر اوله اول حبیب
اول محبت لیم چلبدا واردی بلکم اول عقل کل معمار دک
عقل کل بلزدی تا اول خان بلی قوندی عرش ازره تمام سلطان بلی
اول محبت نسکردن کلدی اکا اولدی طفرنجی فلک خوش تخت اکا
اوردی انده تختنی طوندی مقام نه فلک پسی زیردست اولدی تمام
دیلدی کیم حق انی بو عالمه کستر اسرمایه ویرا آدمه
علو دیکن اندلا بو سفلیا اولا اندن اولیا و انبیا
پس قلدی هفت مدبر بربرا وزندن هر بر مدبر بربرا

قوله تعالى فالمدبرات امرا

الله امریله تدبیر ایتدیلر ایشلدی مدبری کیم ایتدیلر
کزلو کنجی لستنوب اچمغیچون عالمه اولدی حقی صحیحاغچون
سفلیا اچماغچون اول عقل کل اول محبت نوری اول کنج اصول

یعنی که اول مصطفی کلمکچون پیرو کوک اهلی انی بلمکچون
الله امری بریله تدبیر ایتدیلر براشت کرو دب انده نیتدیلر
هر بری بر ایشن اچنده ویردی داد قابجر اولدی آب اتش خاک باد
عالی سفلی تمام اولدی تمام صورت جسمانیه اولدی مقام
کلدی اول دوردن بو جسمانی وجود اول وجوددن قلدی نتیجه فتح جود
اولدی برده معدن بتدی نبات کلدی حیوان دنیا دولدی ثبات
کلدی اندن صکره آدم دنیا اول کرک لیم قانیا خلق ایلیا
جمله خلقک بلرکی آدم دردر هر نیا کیم خلق اولدی اوله دردر
قامودن آدم انی اولدی کزین کلدی ذاتنده بلا ختم نکین
مصطفی نورن اب کلدی بله لاجرم انی ملک سجده قله
کلدی آدمدن نوحه پس اول نشان اول محمد نوری اول کنج نهان
قوندی ذاتنده نوحک دندی ثبات اول طوفاندن نوح انی بولدی نجات
کلدی ابراهیم خلیله اول اثر اول سببدن نمرودده بولدی ظفر
مصطفی نورن طتا کلمیشدک انی ابراهیم خلیل اولمیشدک
کلدی بوکز اولدی اول اسما علی پادشاه هم جمله فعلک فاعلی
کسدی انی چاق کلدی قوج تا سبیدن اکا قربان اولدی قوج
اشبو عزت قامتی اول نورچون صانمکیم معصوم پاسنوریچون

کلدی اول یوسف کورکم بو کز منزلی یوسف یوزی اولدی بو کز
چاه اچنده جاه ایرمکی یوسفه اول سببدن اولدی اخوان صفا
موسی بن عمرانه کلدی بو کز اول انلکیچون نیل اچلدی وردی یول
کندو کجدی قلدی فرعون اولدی غرق بو خبردن طولدی جمله غرب شرق
داووده کلدی بو کز اول محض نور موم انکچون اولدی الینده دمور
شول خلیفه اولدی حکم ایتدکی اول نورله طغری یوله کتدوکی
وردی داووددن سلیمان تختینی استدی کم بیل کنزدی تختنی
آدم جنی و پری قوردی قوشی اول سببدن ارام ایتدی جمله وحش
عیسینک نفسندکی اول نوردی اول سعادتله اولو اولردی دیری
کتدی عیسی قلدی اول نور بر زمان عیسی کوکه اغدی اول اولدی نهان
ذره لردن دخی اول بن سبلدی یعنی خلقی حق انوکله طیلدی
بعضنده اولدی لیرو شیر کبو اول اثردن دن بو جمله دار کیر
بعضنده حکمت اولن اول نوردی هر کمه ایرسا رنجینی یوردی
بعضنده اولدی فصاحت اجدلی طیطلوده عالمه بو قال قیل
طولدی عالم مشکلات معضلات ایدی حل اولسا کرک بو مشکلات
لازم اولدی کلمه کابس بو وجود کم قله جمله عقول انده سجود
اول اوله بو جمله خلقک یکرکی هم اوله هردو جهانک اول بکی

دین اسلام سوزی توحید اوله تخت محراب اوی مسجد اوله
ملک الجنده اوله اوله صاحب قران خلقنا منقاد اوله جمله جهان
نسلکری سنی اوله بی حد اوله کندو نه شرقی و نه غربی اوله

قوله تعالی لا شرقیة ولا غربیة

اد احمد ایش اوله معجزات انده حل اوله بو جمله مشکلات
اولکمنی چون واجب اولدی کم کلا دنیده اسلام دینی معلوم اوله
تقدیر اولدی تنکردن اشبو اشا کلدی اول خلقنا ایده نشا
چون ارادت اولدی کم بو عقل کل کستردی بو دنیده رسم اصول
عقل کل کم تنکردن نیل تختدی عرشی کا هم مسند و هم تختدی
یعنی طقوزنجی فلک دیدی مقیم زیر پای اولمشدی اول عرش عظیم
چون جلیدن دکد بو اقبال اکا قلدی پیغامبرلر استقبال اکا
یعنی روح انبیا ورمیشدی عرش اولکنده قامسی طرمیشدی
جمله طرمشلردی انده انتظار تا کله دیب اول لطیف اختیار
پادشاهدن اولدیلر امر رضا کم ایا بر یورنا اول کتخدا
آب و اتش باد و خاک و جسم اکا اولدی الف جیم میم دال آدا اکا
حق امر اولمشدی جمله قلا کوکا کامر بیری بر قلق قلا
طالع دولت اکا اول قدم برمشیدی لوح استنده قلم

كلدی عرشدن كرسیا قوندی بولكز　　اندی اول سكزنجی اوه قوندی بولكز

اول اوه فلك البروج ایدر كتاب　　ای منازل انده الورلكون حساب

انده ورمشلردی روح انبیا　　جمله ایدرلردی ای سرور بیا

چونكه كلدی عقل كل اول منزله　　جمله عرش اهلی بله كلدی بله

كچدی یدنجی نوكا طوندی مقام　　كم زحل حاكم دورر انده مدام

چونكه تخت اوردی اول اوده عقل كل　　بیدیلدر جمله كلدی اولدی قول

صانكه قولدر مهربی خلقه بكوش　　كید خرقه جمله قلدی جرعه نوش

تجرید اولدی مهربی سرمایه سین　　عرضه قلدی نقد وكنج ومایه سین

تاجلا اودی زحل قودی كرو　　نیشه قودی تاجله اودی لوو

یعنی جسمك باشنه تاج اورام　　خصملی خور ایلیب اودا سرام

مشتری هم ایكی نسنه اوز تیا　　كلدی یعنی دادستاد ایلیا

یعنی ملكی جمله ملتدن الام　　ساكه ویرم حالیك سنلاد قلام

مترلح ایدربن دخی هم ایكی اش　　اشلیم مه مردم سنكچون بازویش

یعنی ویرم دوستلر النه قلج　　هم دیجر دشمنلرك بوینینی بیج

كورنش ایتدی ایكی نسنه بن دخی　　خدمت السون طاپوكا بنده دخی

یعنی شرقدن غربه حكمك ایرشه　　تابع اولب ایتمیا كمسه نیشه

دكدی نوبت زهره یه اول خوش نكار　　ایكی نسنه اولدخی قلدی نثار

یعنیكم سن شاد و شن قیغولو　　بونلر اوله بدخوشن كوكلك خولو

زهره اوردنجه عطارد دخی هم　　ایكی اش قلدی نثار اول محترم

یعنیكم علم هنر اكسی بله　　هم بله هم بلدكی الدن كلا

كوكزین كلدی قمر اول خدمتا　　ایكی اش قلدی نثار اول عزتا

یعنی كوكلك دنك هم طغرو حساب　　كتمیا اول اولمیا هركز خراب

چون بیدی یلدز انی طیلا دلر　　مهربی خدمت نثار ایله دلر

مهربینك خدمتنی قلدی قبول　　كچدی بوكز اول مقامدن عقل كل

منزل اولدی اكا بربر نه فلك　　خدمتا باشی اوردی انسان ملك

مهربینك ملكینه قلدی نظر　　هاله كلدی انده وردی قمر

تخت اوروبن انده قوندی بر زمان　　تا كه كلدی دنیا اخر زمان

وعده اولدی كیم انا بر بوزینا　　صورت اوله كورنه خلقك كوزینه

ای وروبن مشتلاق دیلدی　　واردی عالم خلقنه مشتلق دیدی

اندی طغرو اول خدیجه تختنه　　یلدرب اول عالمك نیل بختنه

ایندی اول اخر زمان پیغمبری　　كلدی اول جمله جهانك سروری

حاضر اول كیم كالسر دور اول سنكا　　امر له جفت اولسرسن سن اكا

سوز اولش دررها له كلدی مكیه　　كیم سر یعنی كه نقش سكیه

واردی بر نور ادم دن بری　　سم اوردی جانده اول دمدا بری

ویدمیدی اخرا اوڭ حالینی   نیچه کلادی بیربیر احوالینی
کلادی عبدالله النبذه طور   ایله صانکم عکسی تنشدرلق ارر
عالمی سفلی و علوی اولدی بیر   معلوم اولدی عالمه اول کزلو سر
یعنی کلادی صورتا دوندی وجود   بیلدا اولدی سزنکون قلدی سجود
اول نشان کیم المشیدی علویده   معلوم اولدی قاموسی بو سفلیده
اول قلم یزدوغی تخت اولدی عیان   زیر دست اولدی اکا جمله جهان
انده عرش اولمشدی اکا تختگاه   بونده فرش اولدی ادی جون عکس شاه
انده منزلدی اکا فلک البروج   بونده اوش نکه که اول قلدی خروج
انده الش جی یدی قت کوک مقام   بونده ملک اولدی یدی اقلیم تمام
انده قلمشدی یدی یلدز نشان   بونده کلادی جلیسی اول کاربان
بونده اول اشلر قنو معلوم دورر   ایکیچون جمله خلق معلوم دورر
بو صفت بو وصف بو شرح بیان   بو اشتکل کم کلدی اول نشان
معنیده اول عقل کلدی ای صفا   صورت اچره ادی کلدی مصطفی
و شفیعیچون و صلوات عشقلا   تا سکا یارن شفاعت اول قلا
اولدورر الکی کلی اول اولو قول   اخرا اول عقل دور اول عقل کل
یوغی جمله اول جزوی دورر   کرچه کیم علوی و یا سفلی دورر
حق انی سودی انی واله ایلدی   بیسی جینبودب اترار ایلدی

عالم اچره بو کلدیده اول دورر   ادمیده نور دیده اول دورر
تا قیامت حکمی قطع الا یسر   الدنلر کمسنه قلما یسر
ولا اولکه دورت یری وردر دورنست   حق بولنده دفتر بیری جلال جست
راضی اولسون حق بولردن تا ابد   بی حساب بی شمار بی عدد
وصفت بو شرح بو بسط و بیان   پادشاه امر یدزر بلکل عیان
ولا امردن طشره نسنه یوق دورر   اشبو فعلک فاعلی اول حق دورر
بو حکایت اوش ارشدی آخره   اصل بردندی بنا بتدی بوا
بن بو سوزی اقمادم یازودن   یا خود ایله صنمه ایتدم یازدن
تا کم انک وصفن ایتدم سوزلا   بیله کوزدم نبز ابی کوز ۴
کاف نوندن بیله طغدم شکرین   انده کردم مدی اول کرکلو یورین
انده اول خدمتنده بدم بیله   بیله کلدم طا بوده دفر منزله
انه نللادن بیله کلدم بیر بیر   معلوم انی اولدی باکه اشبو سر
علودن دفتر بیله اندم سفلیا   قنقی عاقل ایرسه بو معنیا
تا انکلا بیلیم تیمدی دقی   هیچ کمانسنز دور بو سوز تنکری حق
ایله صانکو مدکی جانم دور اول   کوکلم اچره صدق ایمانم دور اول
جونکه بو منلو اول جزوی دورر   بس بلک کیم قاموسی علوی دورر
شول کنش نوری بکی کیم بیز یوزنده   طندی لیکن اصل اولدر شکرین

کون نوری ایرور دکل لوندا بلک
بیلدلک معنیسنی بونداق بلک

پس بلک کیم کمده اقوال وار سا
کیم محمّد دینینا اویار سا

بلو بیلک ایرور دا کل انداغ اول
ایچرو تورکونی کنجدین کنجا اول

اصل اولار قاموی پیغمبر لرلک
سرور یدر اول قموی سرورلرلک

اولیا هم جمله ازوک قدر عدد
قاموسینا اول جاقلک وَلد نور

خالقک سول کنزلو گنجی آچن اول
کستورن هم خلقه اول در ظفر یول

خالق مخلوق ارا سنده نشان
واسطا اول واصل اولار بی کمان

رحمت انداغ طغدی و شدی عالمه
ارته در کوندن کونه دمدن دمه

اولار ارمونلوی الـتـن حقّا
لیکه ازسه اول بلور عمری بقا

عاشقامدی انک یولق شرتیب
تیلسون کیم ایدمز بیلدن برنیب

معلوم اولنز دیله بو وصف حال
نحو عمّان بردغا صیغمق محال

کسه کیم بر یوزنی طوتمش اولا
جمله خلقک عقلنی اوتمش اولا

نیجه ایده بوده انوک مدحنی
درّدن کیم تا بله اول معدنی

ای کسه نیجه ایده نطقلا
خوش درّاکا تابع اولوق صدقلا

یارب انداغ حق بزی ایرمسون
دنیا اخو طغری یولدن ارسون

داستان دوم از باب نهم

بینه توکلم طلادی معنی دکرنه
در جقرمق دیلدک یر یوز

کور انکلن قاموی تحسول بابیا
عقل جان انداغ لرک نعت پیا

غیب اچنده واقع چوق نسنه وار
کیم اکا خلقک ایلی ادمز ای یار

یونی جابداچقدی و شدی ایلرا
تسبیح اولادی دلده و شدی ایلار

نسنه وردر کیم اکا خلق ایرمس
اشبو صورت کوزی انی کورمس

نسنه وردر ایدمز بو خلق انی
ایشدامدی نذر اول بریل انی

ندرتندا پادشاه بو دنیده
نیجه مخلوق ایلادی کلدی اده

هر بری نه انسده در جمله کوزر
کسمدن کوندن کونه درق ورر

هر برینک حال معلوم دراکا
معبود اولار قاموی یا الدن صکا

خالقک خود خلق چقرز دنیده
نیجه ادم وصفنی کلمز اده

بی حساب بی شمار بی نشان
عالم اچره اشکارا و نهان

… طوقز درلو خلقل وصفنی
ایدنیم کیم بیلسن سوز اصلنی

بو طقز اول نه فلکدن در ای یار
کم چلیب برو الوکا قلدی نثار

هم جادو در بو طقز هم جانلو در
هر بری براشل اچنده صنلو در

…لار کلادر جهانک رونقی
دکله ایدی نیجه در علنی اوقی

ایدیم هر بیرنک اسمی ندر
اسم اچنده فعلی و جسمی ندر

…لک ایدی هر بیرنک آدینه
اطفل کندو نیمشی آدینه

…بری معدن دررو اول کنو خاک
انکیچون اولادی جمله کان زخاک

جمله معدن جوهری کانیدا کلور
اصلنه بق برانک قندا کلور

کان معدن کم بو یرا التنده در
بللو بیلک برانکلا زننه در

قنوق طبرقدع که جوهر اولمدی
ولوذر اول هیچ حصیلا کلمدی

جوهرک اصلی کواکبدا درر
ول کواکب جان جوهرتی درر

بو معادن سرد دیلدز لرک
کوره در مردم ای خوذ کزلرک

کورسکا التون کنش و انچه آی
بارز انجنده بورزیل اون ایکی آی

بازرکا ای کوبی بونلر درر
بنلر کلا خلق اشن کوچن کورر

خلق اچنده المسه التون کمش
ظلمت اچره غرق الیدی سر بسر

التون انچه در جهان کسکون
خلق بوقلق ظلمتندن قوتردن

بس معادن اول طفردن بیر در
کرچه بردن درولی کوکل نور در

کل اکنجی نبتش ای کوز بو کز
کربلینور سکل بلندن صور بو کز

معلوم اولسون اول کی اسمیلك
آدی فعلی نادرر جسمیلا

شول نباتلر ذکر بو یردا بسر
درلو درلو نعت اولر خنکل تر

درلو رنک درلو شکل درلو آد
کزلنور رنبده زاد درلو داد

حق بولا ری مخلوقا رزق ایلدی
جمله خلق بنلر کلا طیلدی

کرچه خلقک رزق بو یردا اطفار
لارزقل اصلی اول کوکلدن ینمار

اولدکز کیم عرش انک استنده در
قامو بسنه انو کلا زننه در

جمله سبل درلکی اندا درر
صنملر کیم یالکوز جاندا درر

بو نباتلر هم مفید در هم مضر
خاصیت ورور بولرده بی نظیر

هم بو عقله نفسه قوت اذنور
هم جسم انوکلا قایم درر

بس نبات اول قوتی کوکلدا طتنادر
کرچه کندف خملا بیردا بتار

انبو قوت جمله کوکلدا اکا
انکیچون اذ نور کوکلدن بیکا

اولدجی بتدی بو کز حیوان درر
درلو نعت دنیا اولطولدرر

بس بو خلقک رزقنا اولر سبب
ای شول نتبیدع توشی اولجلب

کیمسی آت درلیم اول بنما کجون
کیمسی اوت درکه اول بنما کجون

کیمسی بو بنیلا یرلر سوکلر
کیمسی ایلدن ایلك یوکلر جکر

کیمسی بو کمز جانورلر دوندرر
کیمسی توشی آلور هوادن انذر

هر بزنلی ایشلنوذر بر هنر
بر یوزی طولدی بولردا پر هنر

ایتمکز کیم بو هنر جسماندر
اشلدن جسمی بو جسمک جانی در

بس بله رانه فلکدا در بو جان
کرچه کم جان امر حقدر بی کمان

ابلدی تو جیونک انسانه کل
اول خیالدا کج بو کرجل جانه کل

اول طفردا بیر بو انسان درر
درلکی دربیک جان جان درر

کلدی انسان اولر درنجی کروه
بونلرا اولدی مسخر دشت کوه

حق بولردا وردی پیغامبرلری
بونلر اولدی عالمک سرورلری

منم بولر طغدی بکلر وردی داد / طوتدی بو ملکی تمامت چقدی آد

منم بولردن قپدی بنلرلردا دلیر / اکردی بو عالم اچره هیچو شیر

منم بولردا قپدی جمله مشکل بوی / مقبلان مهربان خوب روی

اولیاء انبیا بو دنیده / بو قسمدا کلدی آخر ای دده

بنلر چون ایدی لوکلدن درف کتاب / بنلرا کلدی بشارت هم عتاب

قاموداکل بنلری سودی جلیل / اول محبت بنلارا اولدی دلیل

پس بلردا کم قلر عهده وفا / منم بولردا قپدی آخر مصطفا

اولدخی بیدی بوکز بولور ملک / کم بلارک بیچ در بونه فلک

هم دخی جنسیدر خلقک بولار / بونلرا وردی چلپ کوکجک خوله

ذکر طاعتدر بلارک اشلری / بوقدر ارزق دخی کشبو ایشلرک

انده نه کن ورنه دون نه یازو قیش / الله امریدر بولارا یازو قیش

نه اویر بنلو نه ییرو نه اچان / بلمزن بنلرکه نه ییرو نا اچان

جانلری وردر ولی روحانی دن / بونلرک جسمی بو خلقک جان دن

نه آسایش وار بولرده نه امک / اشلری اولحق رضاسن اتمک

یمشنب در هر بری بربو مثنا / کمرنه زهره اولدی کیم ایده ثنا

حقلا اشلر بولر هر بر اشی / حکمنه قرشو اتین طرفه کشی

پادشاهک لشکری در بس بولار / نیجه جوق لشکر اولدی بصدلر

معلوم اولدی اولدخی بنجیدر کین / درلکی نیتنی کندو کین

ایدی کل لتجسینی کورینا / اصل نیتش هم انی بوصورتینا

شرح برلد اولدخی کلسون دلا / کم بلاسن بو ایشی قلدن قله

سول در اول لم ادی ابلیس عیانه / جانبن جان تومدر بلق بیان

بنلری اوددن یرتدی اول جلیل / وردر اخرا کا قرآنم دلیل

الکوکا اغنسدی اول درلیکلا / بیره اندی ضکره مذنبلیکلا

جمله کبر ایلدی کنده زنه / انکچون اوددن کتردی یوزینه

سجده قل دپ قلدی اول آدمه / لعنت اولدی آدی چقدی عالمه

مفسده هم مذنب اول درلو زنده / مایه در انده بتر هر مفسده

مرد جهل کوکسنه کرمشدر اول / ای نچا جانلرا زحمت شدر اول

ای نچاره زولری یولدن قودی / اکا اولدی یولنی الدن قودیک

ای نچا منزل ادن سست ایلدی / ای نچا طاعتلری نیست ایلدیک

پس بلک ابلیس خلقی ازدردر / کرچه لیم مرواقعه حقدن دردر

قوله تعالى قل كل من عند الله

بو هوا و مفسده الت اکا / سزانی توک یرده لک حقدا بیکا

معلوم اولدی ابلیسک اصلی ندن / دکلکل دیولردخی نه اشده دن

خلقک اول پیدنجی جسمی دیو درن / کوه قاف ملکی بولارا او درن

دیولر اول اردیلر سلیمان امتی طوتب ایشلار دیلر دون کون ایشنی
کیمسه کورمدی بولارنی کلدکینی جمله ایشتردی سلیمان اولدکنی
اکثرینی بر واقعه کلدی اکا شاد اولوردی قاشی اندن بیکا
چونکه اول دیولرده بیقدر طغولی هر برینه بولوردی اکر لک
بیلدی چون بونلری اند بیرله بغلادی پس هر برین زنجیرله
بلکم انوک اولدکین بلمادیلر اولامکدین هیچ قوتلمادیلر
قیق برنه ضر صلدکم ایشین ندر دیردی ایشلک سلیمان زنده دور
بغلودورشن درهونده انده بولار پس اکا لایق دور اول یاوز خولر
دیولری کوردک بوکون کورپوتی لر نیچه دور درلکلری و نیدلر
دنیاده بنلکدوحی بر خلق دور هیچ ولایت یوق که بونلر یوق دور
خلقک اول سکزنج بولک اولدر اول اشبو نبینک بولار اولدی بول
بنلری بلدایدیلی اول اله هر ایشا قادر دور اول پادشاه
بیرا جنده بونلرا وردی مقام ایق التنده اولر بونلر مدام
بونلوکل ویرالر دور بیرلری بیر دور کیجلری کندزلری
کوکلولر اولر بولرده بی نظیر منکه کوردی قلدی فریاد نفیر
ادمی زادده یری چوق اولارلر بو بیرینی سودلار الدلیب
منم بولرده کافر سومن اولر فرق وار دیودا بولرده دینالر

…م اولرجق بذلیقا خورخولرلر ایرور شر خلقه بولوردن فرقی لر
…ارپابنیاد یوقدر بر نیکل پس بقاسی یوق جهانک فر بیکل
…ولادحی کلدی نه مخلوقتنی نه بتون عاشق نه خدا عشقنی
…بلدی کل طفر نجسینی صنور بوکن نیچه خلق دراول دحی بر کور بوکن
…قبیلدار اول بنی ادم دور عالم اچره کیزلو بر عالم دور
…کرچه ادم اصل درادم دکل طاغ دریا هیچ بولا راغم دکل
…مشرقاق مغربا ادیسه ایبور طاغلر ایشر هر نیا بقسا کورر
…کمسه بلمز بونلری کیم قنده دور الا هر قنده دلرسک انده دور
…قالدی یوق بیلزک الا اچان کمسنه کورمز ولی دریا کچر
…دون کون بردر بولا رافرق یوق هیچ مخلوقدن بولارا فرقی یوق
…حضرنا طغرو طرب دربونلری دایما حقدن کلور خونلری
…کمسه بلمز نه اچار نه بیر بولار درلکی نیچه دور نیلر بولار
…اتر اولسا یوقدرر قرقولری سوق اولسا قرقمز بونلری
…مهدلری شیل بتون در خلقلا کم بولر قنده اولرسا حق بله
…خلقدر بنلر ولی خلقدا جدا حق ایردی بنلری خلق ایقده
…پس بولا رد تنکرینک خاص قللری خلقدا ابرتسی بلک پس بنلری
…پس طفرد لو خلایق دنیاده کم چلب چلمیسا کلدی اده

بو جهانک یمشی بونلر دورر | بیل بدمنو دنکلا لم ورر دورر

ایمدی کل عبرت کوزیله بق اکا | کم بولوردا اچلا معنی سنکا

کوز بولا زک وریغی باطل دکل | هرکه باطل دیرسا عاقل دکل

قوله تعالی افحسبتم انما خلقناکم عبثا

جمله قولدر قلماغا طورمش بولار | حق اولنده یوز یرا ارمش بولار

چون بولر قولدر اولدر معبودکی | انده بولنور قاموسینک مقصودی

دنیا بر کاروان سرای درر وفا | بو سرای نقشی بولور درای صفا

بلک نقاشی بو نقشک اول درر | کیم بلاری در کورورز اول اولدرر

ایمدی کل بو نقشی اول نقاشه نق | جمله عالم نقشینی کوزدن براق

سندجی اول نقش اچنده بولسین | سن سنی قوکیم بو نقشی بیلسین

الکز انی کندزت اوتت میان | وزمنزا انده کندو زندن کتمیان

هرکم اولدی دیرلن بولدی حیات | دنبده اولدرا چن آب حیات

اولنجه کمسنه اولز دیرک | کوکه اغمز نیجه کیم یوردر بیرک

قوله علیه السلام موتوا قبل ان تموتوا

مرکمسنه کم بو دنکی اور تا | کزلر بینا کزلو سرلر کور تا

لاجرم کم اول بو نقشه قلمیا | حقدا ایرق نسنی بهیج المیا

عاشقک کوکلی طلب در عبرتا | دیلی انک بولداش لولدی حکمتا

خالقک خلقن ممیشدر فکر ایدر | فکر اچنده پادشاهن ذکر ایدر

خلقه بقمقدن دلک خالق دورر | مقصودی اولدرا کا عاشق دورر

نقشه بقمقدن دلک نقاش درر | کیم بو نقشی یوزتق انوک ایشی درر

صنع اچنده صانع لرمل دراش | کیم انوک صنعی درر بو یازقش

هرکه بقدک کزکویا کودی بو زمین | کورمشلر کیم کورر کندو بو زمین

بس انک صنعی اکا کزلو درر | تنجوب کیم نقشل اول کرنو درر

بقا

ای خدایا روزی قلغل قاموبا | کیم نقاشان نقشنی طوی یا

داستان سوم از باب نهم

ارشیا قلدم توکل اول حقا | جان اچنده معنی قوپدی مطلقا

کلمه چون قلدی اول معنی اتر | اول اتودن درد لنده بو خبر

وردراش کیم بلدم عقلسکلا | وردراش کیم معلوم اولدی نقللا

وردراش خود کوزله کردم عیان | ثابت اولدی قاموسی بلوبیان

عقل کوکل کوزقلق چون اولدی بیر | لاجرم اندا اچلدی کزلو سیر

اشکار اولدی اوشکلدی دل | دکله ایمدی نیجه در قلدن بلا

بو بنی ادم جهانده نیذ کین | ایدسارم درلکی نیجید کین

حق تعالی ادمی زاد تمام | ایلدی طوقز بلک وردی مقام

کیمی اعلا کیمی ادنی درر | کیمی اوسط هربری کورنا درر

هم بولور اوچ اوچ بلک در منبری   درلکنده بیلنز بولور بیری

قاسمی بولور طفر محفل درر   درلکی بونیر بولاری بلدرر

دکلدر امدی منبرینک حالینی   درلکنده بیلنی احوالینی

شرح برله ایدیم بو بر سنکا   کوربلاسن بو ایشی اولدن ضنکا

کلدک اعلا مقام احوالینا   برنظر قیل درلکی نه حال نه

کورنکمکدر اول مقام اول مرتبه   اول عطا کیم بکزمز هیچ نکته

انبیانینکدر اول اعلا مقام   ایشید بدرانی جمله خاص عام

تنکریدین دولت دوتا کلدی بولر   تا ابد دولاتک قیلدی بولار

هیچ بولرده منصبندا دتمدک   بونلک خلقی اکا ایرشمدک

کوچه بیلر قاموده اعلا درر   اوسط اعلاق هم اوتا درر

اوچ بلکده ربالا بو بولده کدر   بولبردرلیک اوچ حالده کدر

دکله امدی منبرینک حالینی   کوربلسن بونلارنک احوالینی

سولار اعلا کیم اکا ایدی کتاب   امر معروف بونلرا اولدی خطاب

ظاهر و باطن بولر حکم ایتدیلر   منکرلکلا اوتیدیلر اوتدیلر

معجزیدی بیلدک منبر اشلری   یوغدی هیچ کمسدن نشو بیشلری

دعوت ایلب خلقه یول کوستوردیلر   نیجه کیم بیلدی شبلا دردلر

هم رسالت کلدی حقدا بونلرا   معلوم اولدی جمله اشلر قیلا بیرا

هم بولارا وردی جبرائیل   هم کلب حل ایتدی جمله مشکلی

بونلرا وحی کلب دوش کوردیلر   تنکرینک تقدیرینی طوش کوردیلر

یعنی کوکلا کوزلر اشلر اولار طوش   هر نیجه کیم کوردیلرسه اولدی طوش

هم اشلردن بولار وردی خبر   اول خبر عالمده اولدی معتبر

هم کتاب ایندی جلیدا حکم اله   معلوم اولدی جمله ایش قیلدا قله

بونلر اولدر کیم اولوا العزم اولدیلر   اول ایشی اشلد دیلرکیم اول دیلر

یس بولر اول اعلا نک اعلا سدر   جمله خلقک سرور و بزرک خاصدر

علای بلدک بو کز کل اوسط   اولدی کوز نیجه خلقدر ای دده

اوسط اولدر کیم بولرا اولدی رسول   دنیده درلکلری اولدی قبول

بونلرا اولدی رسالت تنکریدا   هر ایش اچنده بشارت تنکریدا

اولدی جبرئیل بولرا وردی خبر   اوییمانی قیلدیلر زیر و زبر

هم بولارا وحی کلدی دوشلا   بلدیلر منبر ایشی قیلدن قیلا

خلق دعوت قیلدیلر حقدا نیکا   اویمان اولدی هلاک اولدی ضنکا

بونلرک مرسل درر ادی عیان   عالم اچره اشلرک بلور بیان

بونبوت بولر اوسط درر   کرچه پیغمبر قاموغ برادر درر

قوله تعالی لا نفرق بین احد من رسله

چون رسالت کلدی حقدا بونلرا   بزدخی مرسل دیدک اد بونلرا

پس بولر اوسط درر اعلا دکل / هم نبوتدا بولر ادنی دکول

چون بلندی اوسط اعلا مقام / پس نبوتده درر ادنی مقام

معلوم اولدی اولدخی شرحیلن / کیم بلاسن بو ایشی قلادن قلا

شولر ادنی که بولور دش کردلر / دش اچنده کزلنو ایش کردلر

ابتدلرانی بو خلقه اولدی راست / مرتراش کیم دیدلرسه اولدی راست

انو کیلا خلق دعوت ایدلر / تنکردن بو خلقه پیغام ایدلر

بونلرا نا جبریل ایندی نا کتاب / دش اچنده معلوم اولدی مر خطاب

کر حلم بر درر جمله انبیا / یعنی خلقی دعوت ایلر تنکر یا

تنکردادر قاسی هیچ فرق یوق / الا بو منصب اچنده فرق چوق

کیمسی اولدرکیم دش کردی روان / معلوم اولدی دوشلا اصی زبان

تنکرنک پیغامبریدر اول دخی / زیرا حقدا کلدی کستردی حقی

کیمسنا وحی کلدی دوشلا / ایندی هم جبریل مردم ایشلا

هم کتاب ایندی بولارا حلم مر / یعنی درج اولمش نمات همچو در

اول اولو العزم اولدرر اعلا مقام / بکرکی خلقک بولردر والسلام

اول تمام اولدی بو کز کل اوسط / شرح بولا اولدخی کلسون اده

اوج کوده درجه خلقک اوسطی / اولیادر بنلرک معروف ادی

بیرسی علما بری حکما درر / مثر بربنا کندو حالی آد ودر

مر برینکل حالنی ایدم سکا / وکلم امدی نیجه درار کلدا صکا

اوسطک اعلاسیدر اول اولیا / اولیادر طرفه کیدا مولیا

اولیادر کیم بولارا فوقی یوق / دنیاده هم آخرته قیغو یوق

الا انّ اولیاء الله لا خوف علیهم ولا هم یحزنون

اولیادر اول کرامتلو کوکل / هم دعالیم قیلدلر اولدی قبول

اولیادر انبیا خلقین سورن / اولیادر خلق حقا ایرکرن

اولیادر کیم بولر یول ور دلر / یول اچنده حقچون جان وردلر

اولیادر دنیده دین دیرکی / ایشکنده قول درر دنیا بکی

اولیادر خالقک کنج خزانسی / اولیادر مخلوقک منتا نبی

اولیادر کزکو اولان اول یبرا / دوست یوزی اول کزکودن کورنر بزا

اولیادر تنکرنک سودکی قلی / انکچون آدلری اولدی ولی

اوسطک اعلاسی پس بنلر درر / نکم استو سکل بولرده ور درر

اوسطک اعلاسنی بلدک تمام / ایشدا اوسط نادرر اعلا مقام

بلک اوسط اوسطی حکما درر / کیم بو حکمت بیدلن بونلر بلور

حکمتی حق بنلرا رونا یلدی / حکمتی بلدی که اندا سیلدی

بونلرک تولی قولدر سوزک سون / یعنی یوزن کوردی بونلر کوزه کوز

قولغده بونلرک کشی ور درر / سوز اچنده معنی اول کوز کوردر

حرف صوتی بولوق در ایشیدن | ایچره اولور دزر معنی کورن
منم قولق وار کورلرده ایشیدن | عبرت الق ایتمه اوکل ایشیدن
یریوزنده عبرتی اولدر کورن | اولدر ایشیدن معنی ورن
حکمت ایچره معنی وار لرکلی یورک | کورمز الا انی کوکل کوزک
عبرت ایچره معنی سیلرلر ممان | کوز قولق ایله ایشیدر عیان
انشو علمک ایتی اول حکما دزر | جان ایشیدر معنی کوکل کوزر
اندا ایوق کیسنک حالی دکول | الا بوا ایشدن بولر حالی دکول
او دنیا حالنده هردم جان لرک | کرچه ظاهر صنعت ایشلر تنلری
خاصیله عام ارتندی درلکی | منم انوکله منم بو نکله بر لکی
پس بلک حکما در اوسط مقام | کیم انوک متصلی در خاص و عام
چون که بلادک اوسطک وسطی بینی | ایشیدلمدک نیچه در ادنی سنی
شرح بوله اولادی کلسون دله | کیم بوا ایشن معلوم اوله قلان قله
اوسطک علما در ادنی مجملی | ایرمز اول حکما انوک منزلی
علما وحکمت وله بیلنله بیلا | کمده اولیا اولیاده اول فنی لا
بی وله یت علملا حکمت دقی | کمده کیم اولسا انی حکما اوقی
عالمک کیم حکمتی یوق نادزر | کند کمده منزلی تنده دزر
بلکانی اوسطک ادنی سدن | کرچه دنیا اهلنک اعلا سیدن

اول تمام اولدیک بوکز اد نایه کل | خاصه عامه تحصیلا قل بایه کل
علم آلت در بونلرکل دنیا سنه | کیم انوکله دنیای اوتوق بیا
الا بونلر علملا عزتلریک | الورلا بو دنیانک نعمتلریک
بیلک حضرت شیرینه اوزمز بولار | کرلو نقشی باقیی کورمز بولار
پس بونلر اوسطک ادنی سیدن | کرچه دنیا اهلنک اعلاسیدن
کوزبو دنیا اهلنک اعلاسی کیم | کیمدر اعلا اوسط ادنی بس کیم
اول ادنی کلسون دله نجه یدک | معلوم اولسون حال خلقک نیدک
اوچ بلک خر اوله دنی بلکل عیان | عالم ایچره معتبری بلق بیان
بیر مؤمنلر مناقی در بیرک | بیر کافرنه اولودر نادرک
بیری اعلا بیرسی اوسط دزر | بیر ادنی درکه کوکلی بایه دزر
جمله انسانک بولد ادنی سیدن | الا مؤمن بونلرک اعلاسیدن
زیره مؤمنده ایمان اعتقاد | ورددر بوحق بولنده اجتهاد
کرچه یلمز علم حکمت نیدکن | منم ویلد دزلکی نجیدکن
الا لذی اکسلمز اکلر بلونی | هردم آکر صوحبتی منصف الور
طغردر لورا یتی قنشی یا بلر | منم سوز بول اهلنی اقدار لر
کرچه لم فسق فساددر دزلکی | الا بولا اهلیله وردر بر لکی
حوزله ایمان مؤمنل بلا اش درز | پس بو مؤمن بو کروهک باش دزر

هیچ کم ضعلو ییا یاد اولمیا / طانویادشر سا الده تلمیا
پس بو مؤمن خلقل اول اعلا سدر / بلرک وسروری ف خاص در
چونکه بو مؤمن اعله سن بلادک تمام / ایشد ادنی دن نلر اوسط مقام
اوسط اولورلر منافق در بونلر / ایشد ادنی دن ندر اوسط مقام
ادی مؤمن درلکی منکر کبی / حق یونی ورمز تمام کافر کبی
ایشلیا تومشویله طغری دکول / ایشدوبن حق سوزن قلمز قبول
دعوی ایمان درلک کفرله / کوکل طولو کفر ایمان طشن دل
دلینا بعقل صنانی دوستدرر / درلکن کورسل کواسن یول اورر
نه کفور درلکی نه بلق دنیف / طاش صلح ایچی طولو کبر وکین
کیسه کم کفو موافق در اشی / اولکشیدر اول منافق اوکیخی
ادی مؤمن درلکی کفر و نفاق / جسم بکورنو منه جانی اراق
جسم مؤمن جانی یلداش کافره / بلک کافردن اوزا اولدن کرا
شولکه مؤمن در منافق در تمام / اشبو درلکده بولردغش مقام
پس بلک ادنانک اولا وسلی در / کوکل کافردک بو اسلام آد در
اول دخی بندک تمام اولدی بو کز / ادنا ادنا سینا سز کلدک بو کز
کورلوم اول ادنانک ادناسی کیم / حق شرک کدرور و خاص کیم
اول بولدر درکم بولر در دمی لن / نور محمد دینن ایرق دینی دلی

بو محمد دینی قلمز قبول / دیوکه بیزم دینمز اسلام دکل
ادی کافر بو بنا الثی خراج / قبلیه کون طوغمی معبودی خاج
تکروب بنلر بنادن کن طپان / دکه بوده بنلر چون ای یبا ن
درلکی توداز و یولی یول دکل / شولکه بنلر حق بوذر در اول دکل
تابورده قول قراوش اولدیغی / شول سببدر ساکه طابو قلدیغی
الدرن غازی اولر الن شهید / هیچ کمانسن بوکه قرآن در شهید
تکر دوستن هرکه دشمان دو بنا / لایقی در قتلو اولسون بو بنا
پس بولر اول ادنانک ادناسدر / انکچون کم بو بولا عاصی در
اوش تمام اولدی بو تقریر آخری / معلوم اولدی حال خلقل نفر بوکی
ادم اصل بو طقز محفل در / طوقزی یعنی طوقز منزل در
دوشنب فرشدا طلو عرشا دکن / فرشده صما عرشده بل خلقل یکن
تنقسی فرشلاو عرشده تنقسی / بلمن در اشبو خلقک نفسی
طوندی بولر جمیع طاموسین / درلکندا اکلیاسن قاموسین
تکرنک حملا اشی قدرت درر / اکلیانا قاموسی عبرت درر
بیر کوک عبرت طلو دکلز کرک / کورنا کزلو دکل ناسز کرک
اشبو سوزدن فایده شولدر بنا / یبر کوک عبرت اولا کرنا کورا
معلوم اولا تنکرینک قدرت لرک / کورنکا حکمت کوکل عبرت لرک

عالم اچره دوست دشمن بیلنا   اوزرنا اول جان کرو منزلینا

معلوم اولا ایری دیرلک نیچه دور   کورینه اولمغه تسبرکیم بو نسخه دور

کورونور عاشق بکی اول مستولی   آنی اول اولدن خبر ویردیلی

تنکری بیلدردی بو خلقغه حالینی   اکلادیلر مو بر بیلک حالنا

ایوسینی یا اوزینی جمله عیان   بیلدی بیلکن اوسینی بلو بیان

انکیچون اولولر تحفیلنا   ایبرشرازما کچون منزلینا

ای خدایا طغرو یولدا ارمغیل   اول اولولردن بزکی ایلی مغیل

داستان چهارم ازباب نهم

بیینه عبرت کولینه طالذم بنا   بیینه بقذم عبرته قلذم بنا

بیینه کوردم تکوکل عبرت لرین   بیینه دردم علی لا علت لرین

بیینه بلذم بو جهانک نیذ کلین   فضل تیمسی کندوسن تجدید کین

کوزلرم چون بقدی عالم نقشنه   اکلادم کیم لندغ تیمسی نقشی نه

عالی کوردم بزلش بر کتاب   علم حکمت بی شمار و بی حساب

اول کتابدا معنی آچلدی بکا   نیچه ایدم قاموسن اوکدن صکا

بیلکه بر بلولرن ایذم نکن   کیم اشیدن جانینا ایرده انی

کورکو یا بکزر بو عالم سکرین   کستوردر کزلرا کندی یوزین

کلدی ایدی معنیا بر فرلق اور   کوکلی دیر بر بیرا طافلیه طور

کورکاچ بر یوزنا بق بر نظر   کوزالیسن مونیا بقسل خبر

کور بو لونا لون صنعتلرکه وار   هر برنده بر مثل وردر ای یار

هر برنده کزلو معنی وردر   هر بری بر درلو معنی کوسترور

حالیا بو صنعتک احوالینی   ایذیرم نیچه کوردم حالینی

نیا بکزر نیچه معنی کسترور   بر کورزت بو معنی نیچه وار

طوت قلاغی بردم اخت بندا بکا   ایدیم بو معنی بر بر سکا

دنیده چوق صنعتا بقدی کوزم   الا بو صنعتده دور بتمدی سوزم

خلق دکلرمن دیبین آذ ایدر اکا   دوطه اشبو حکمتی بنغل طکا

کوردم ایکی کیم طفرنسنه تمام   دوزلیدر بیلن آنی خاص و عام

بر بوذر بیر یا کذر بیر طاشی   بر ضوذر بیری اولا بیر طاشی

بیر اولقدرکه صوا ندن اشی   اول ایکیجک بودکرمن هی دنی

بیر بغدی دورسیده دره هم بری   وکو تیجا اولدرر بغدی بیری

هم چقلدقدر بیری کیم چلدلر   اولدرر بو بغدی هم دم سوزر

اشبو طفرنسنه کیم بر آدی وار   شول دکرمن دیدکی اولدی ای یار

بو طفرغا هر بری اکسل اولا   اشلمیا هر بری یاطل قلا

بردر آخر هم دنر هم دندرر   ایکیدرکیم دندرر هم کوندرر

بردر آخر خورنی خورندرر   صو اولنیجه هم دونی هم دندرر

بو اگر دونمزسا طاشن نیجه دونر   پس بلک کیم اولسا اولسون بو یر
ایکی اگر طغرو درست طورمازسا   باشن ازره طاشی کوترمازسا
کندورندن طاشی تعلق دوغر   بر بریسنا یاپشر هیچ یورسن
بونلر اولدی بوکزین طاشن الدیکه   ایرغندا هیچ حاصل کلمدی
طاشی دورلرکیم دون کندن بو کوزن   اول یکر دکیجا بو بغدی اولنور
بیر دونر بیر یوق دور حکیم دونا   بغدی اون ایلیت نیجه سوره
اوز دون طاشن دکیجون دونکن   بتون انی بغدی اولرانده اون
طشرونی اولدی بوکز یوقدور صوکی   کیمدورلرکیم دیر دیه بو قاموسی
خوف دکرمنده بوصو دوراشی ویرن   دکرلرانی دیر دیب جنبشی ویرن
بر اولوق حاجت بوکزلرکیم صو ایانا   طغروی پر ازره اناکیم یس دونا
کر اولوق اولمازسا صو طاغلن   اون الکنمز قاموسی باطل قالن
قاموسی اولدی بوکز بغدی کرک   اون اولا هردم بشا اتی جرک
بغدی اولمزسا بولر کلمز اشا   بغدی بیجون کلدی بیلن جنبشه
بغدی اولدی بو سبب حاجت بوکر   کیم انا بغدی اندن ان آ ن
کورسیت المزسا بغدی طرمبا   کی سببدن اولسبت بو بغدیا
قاموسیله جون جقلدق اولمیا   بغدی ان ازدو کلوبن کلمیا
دزلوه زلوا بیبون بوکن اول   بغدی انداز سندن ذوکن اول

تول دکرمن بوطقوز نسنه دورن   جنده برکورکه بونلر نادر
عقلا دکلا برسکل احوالنی   الکلیاتن کیم لجادر حالنی
بو دکرمنده مرادم کور ندر   دکله امدی کیم حکایت نیندر
بومثلدر لوردنی کلدی کوزمه   بومثلدا معنی کلدی کو کلمه
بو دکرمن کوردم اشبو عالمی   طشلری برکوک اونیدر آدمی
بیر طبی محکم طریدز دون کونه   بیر دونر دوندکجه دوکر اون
بو دکرمن نیجه زنکلی دندزن   نیجه خلقی اولدرورر ایدورر
ای نیجا سجلی سقل لر اولدی بون   ای نیجه اق یزلر اوزره قوندی تون
ای نیجا سوررلری کیم دون کون   جوردنوبن بو دکرمن ایلر اون
بیدی لو کلم بو دکرمن جرخنه   اکلدم کیم کندو نیتسن جرخنه
کرام انولد جرخنی کیم هی دونر   دوندکجه اولکن بوخلق ایلر
جرخی جرخا بکزدرسم طلکی دکل   کرچه کیم بو جرخ انوکله دل دکل
قطب قطبا بکزدرسم عیب یوق   بر بریسنا بکزر اولر آزو چوق
بو دکرمن ایکنا قطب ایدر   اورته یرده طردغیچون طغری اوز
طاشی جرخ بوطغرلقدن جو یرنر   قایم اولرینلرکا ابر کنوزن
عالمک هم ارتسنده قطب ور   کیم طریدر محکم و قایم ای یار
جرخ انکله جزکن اول جین خلله   هر بریسنی اشلنر بونلر بلا

بلکه چرخ اول قطبلا گردان دور   قطب تاپمز چرخ سرگردان دور
چرخ اگر چرخ ایتمسا قوری صوی   صو اوروب دغل دور چرخ خلق خوی
زی دگرمن چرخ کم اول چرخ دور   زی کجلب ایری کم اپ دندر
صویه بکزر یعنی کم بو اسر حق   چرخ چرکندران اولدر اپی بق
چون ایلادن اولوغندا صو اینو   دوقتن بو چرخه بو چرخ هی دنر
بیر کمولدر بو دگرمن طشلری   اوکلر بر دمدن یوز ییل بشلری
بیر محکم بیر سی هی چکرنون   بو عجب نا اشنورو نا صنور
اشلادکجا دیشلر ادنی اوپی   اینی ادتر دنیاده فریاد اوپی
بو دگرمن دانسی خلق دور عیان   اوکنی هی طرمن نبلو بیان
صاح سقل الک قاریکن بوزا ولور   صکره شیله اوکنورلم تورا ولور
هیچ دکمز بو دگرمن دانسی   اوکنی هر کم طولدریما نسی
چون مثل گلدی بو خلق اولدانا   بی حساب دور کسه نیجه صانیا
گرچه چوق دور ارتبی فالرم لور   تیمیوبن اشی باطل اولدرم کور
شیله دور لیدر بو اشی تر تیبلا   محکم ارا ستدی قلادن قدلا
چون که بلادک بو دگرمن نامینی   بعدی خلق بیله چوق قندامینی
ناسپنی اولکه بو بعدی صغر   اول عدم دور کم بو خلق انده طغر
چون عدمدن عالما گلدی بی کس   چاره یوق اولکندور آزو ان

بعدی بو بر چقلدق اندر   اندرونی طاشلی چندق قندر
بو سپتدن چیقب انده وادر   اوکنب گچمکدر ایرق چاره نه
بو چقلدق دنیده خلق نقبدر   کورسکا کم بو بر بنک نسل در
خلق جهانه گلکا اولدر سبب   گرچه قدرت ویر بیلور نی سبب
اوله طفرا شن چلبی گلدی دل   پس چقلدق نقش دور بو دنیده
اول طفر بو طفره گلدی مثل   کورنودر ایدیمزم آخی مثل
بو مثلده ارتق اکسول بو قدر   گرچه کم بو ارتق اولچو قدر
بو مثلدا عبرت الدی کزلرم   انکچو تیوبنلر اولدی سوزلرم
معنی چون حق برقدی کوکلمه   نه عجب شرح گلرسا دیلمه
گردکم در ایتدکم نیلق بیان   عالم اچره گر بودر بو اشن عیان
بیل دکمه گزلر انی کوره من   دکمه گتنوک عقلی اکا ایر من
بو مثلکم شرح بوله سیلادم   یعنی کم بو اری کزکو ایلادم
تا بو معنی کوبدنا اول کزکو دا   کم بلا انسن عالی بو کزکو دا
بیلسنا کم اشن نیمیش عالمک   اونده برده حال نیمیش ادمک
ادیسک حالکی اکلا یسن   اکلیجق بو اشنی طکلا یسن
حق تعالی کز قلق ویردی برزه   ویردی چلمنی تولغا عبرت کزا
تا که چلنتدا قلق معنی بلا   هم نی کرسا بو کز عبرت الا

چونکه الله اجدی بو علمی بیکا | واجب اولدی کردکم ایدم سکا

بنجلاینکم کورسا بو اشی | هر کتابه خطه بتمله اول کشی

کورسا نه کستروی طوغی کوک | طالبا منظلوب دبو طوتوق کورک

تا که حقل کزلو کنجی آچلا | رحمتی بو جمله خلقا صاچلا

شرکسنه کم بو علمی بلدی | کا بلکم کزلو کنج اچلدی

اشبو عالم بر کتابدر معتبر | قتلوکوز الدسا اندک خبر

علم حکمت طیطلودر بو کتاب | خانلرا هر دم کلور حقدن خطاب

ایرر اشبو عبرت اهل سکا | بوبقین بولارد بولدا کل بکا

چون اشتدم بو خطابی جان سلا | جان اچند ابو خبر کلدی دلا

قندر عبرت وارسا کوردی کوزم | آنین اولدی بو خبر دون کن سوزم

شرکه عبرت علما قلدی نظر | لاجرم شرنسندا وردی خبر

بلدی عالم نایش کلد ندر | اکلدی کیم اول ندور بو ندر

کوردی عالم بو دلرین دردست | شرنه کلسا اولدر جلاک جب

کندو دشمن ایله طاش آرتاسنا | اولنور زهر سی یوقکم طنا

دولنور دش دونا کنی کوز جونلکود | خوب زیبا شکل زشت تنکل اولر

بوجکوش دونه دونه دو ندر | الاوش انلغیا ایدوزر

شرکه کوردی بو اشی بو یله عیان | کندوی حالن اکلدی بلکی بیان

بولاچند اول لجاسر لشی اوسلا | یا انجا الکندو زنی سوکش بلا

یا انجادعوی ایلا اوتمدن | اوکونو بش آون اوک اوسن صمدن

اول ارک بش بوزرک بشلو اولا | دون کوندز کوزلری بیشلو اولا

اغلیا شردم کمسه اوز مدین | یوزک ظیرقدن اولا هی طومدین

کیده الامال نعت سوکو سحی | اللهی سومکل اوله خلقی خوسی

دنیا سومکل کلیا میج اوکنا | اولنور سا حضرتجون اوکنا

بسلم سول انبیاء اولیا | برنظر قل عقلدا بو معنیا

بو اری دانی بولردون دون | اوکودوبن شربرینی قلدی اون

بی دادی برکدی حقلا | قندا الساغلق بولاری حق بلا

نالانسان لفی خسر جلپ | عام وخاص اوزره اولدر بو خطاب

لا خاص تمیز ایلک پشا | اهل ایمان اهل عرفانی بسلا

شرکا صالح اشلرا عامل دور | جسم فانی جانلری واصل دور

بولار عزل فنا میج ارمدی | بولری حق حضرتندا ارمدی

عاشق ایدی کل بو کز کندو نه که | اشبو عبرت لر که کوزنه کوز که

لار اولارن سن کتر نو عبری | بولاش ایله جانکا بو حکمتی

جان اچندا بیشروب ورکل دلا | کم محبت لردکیلر جانلا

جان اچنده تقینی اوله اول تا ابد | ایرشا حقدن اکا شردم مدد

اشبو حالی ای چلبی سن روزی قل — توفیقک اولسون برا هر دم دلیل

داستان پنجم از باب نهم

قان اولکر جل محب کلسون برو — گوزیکو کلی بر دم اخت اولسون بر
وصف حالم ایدیم بر برا کا — گرنه کوردم بولدی تا کلدی بکا
یول ارینا یول چون غیب اولیا — کندو حالی سیلسا غیب اولیا
قهر و لطف و خشم و رحمت یولده در — واقع اولدی ننه جمله دلده ز
کلدی کچدی دور کار کوردم جوق اشی — اغردم کچدم اوکش اینشی یوقش
یول اچنده در نعم در بو حال اکثنی — حال اول بلدی کم اولدی حالد طوش
کسنم لم اغردی حالدن حاله — لاجرم تسبیح اوله دلدن د
کسکم اشی کرمدی نا ایلسون — حق جو گستردی تسون تلسو
یولداری اغور کوز ز هر بر اشی — کوزدکن اتسا کوک پس اول کنی
بیلد لوکیم بو اوزاق یولده نه وار — قیلدلر هر نه کلو سا اختیا
پس اکر بن حالی سیلاد سحر — واقع اولن حالی شرح ایلاد سح
اشبو اشی غیب اولیا یولده بکا — دکله امدی حالی اولدن صو
چون چلیدا دستور اولدی حانلرا — کم وراحانلو چهار ارکان لر
صورت اوله کز لرا کرنا عیان — بیلدر کم نیجه در بلوق بیان
کلد سوردی هر بریسی تو بتن — ذوق سکرتری اشبو میدانده اتب

کندوده لزلو نفز بفیح قومدی — اولنفرلا دنبده چقدی ادی
سیلای هر بیری کردو کنی — اشلدی نم اللری اردوکنی
چونکه کلدم بحث خی بو دنیبا — حق نبی قلدی طوش برنج نسنیا
طوتز اوده اغردم طوقز اشا — حکم اولکدرلم دیاکم بو نشا
اول طفرنسنه کم زبر بر کا — ادلوبله ایدیم اولکدن صوکا
کم بلاسن یولده منزل تیدکن — هم بله سن حق یولی نیجه دکن
الک طلبدر یول ارک اغررا کا — یعنی اوز عمل قویب خفون یکا
انکا اردنجه بولکز عشقه ارز — قومزان دون لوندز هی سرر
بن اچنجی منزلک غربت درر — دنیدا ایرز قتی فرقت درر
کچدی اول دردنجی اف اولدی یقین — قربت اولدر زنهار اندا کی سقین
بش اتنجی منزلک حیرت درر — اول مقام بو نفیبت و قدرت درر
کچدک اندا وردک التنجی اوه — وصلت اولدر دردکا اولدر د و
چونکه کچاسن اول یدنجی اوه سنی — اولدر استغنا چه سن انده چه بن
کچدی بولکز وردی سکزنجی ارا — اول فنادر کیم آدی کلز د لا
بس بولکز طقزنجی اواولدی مقام — ملک و حدت اولدر اوش اولدی تمام
چقدی مخلوق منزلندن مطلقا — اصل حقدر ندک بنا اردک جنتا
بو طقز منزل که یولدا وردون — بولدک اغرر انی بز بر کوزن

کچینلو ارمدی مقصود دنا　　ارمدی بلو بلک معنی دنکا
بو سزی هر کم کوکلدا دکلیا　　بولا ادیسا کندو حالنی اکلیا
نهاله کلدم بن بنم احوالمی　　ایدسادم کل وصف حالی
امدی کوز تندی بنمله اول طلب　　ویر بیدی جانما اول طلب
اول طلب ویردی بنی بو دیدن　　کسدی کوکلم ذوقنی هر نسندن
طالب اولدم لیکا هر دم اکا　　مایل اولدی جان کوکل انکا نیکا
اول دکشوردی حالمدن بنی　　بی قرار اولدم بوکز دونی کونی
کلا یقدر طاقتم بولدور معنا　　پس بوز اوردم بشلدم یلورمنا
ایندم ای کچنزلرا توت ودن　　یوک کونکده قاموی فریاد ارن
طاقتم یوقدر الوم ارمزسکا　　کم طوتم یولی کلدم سندن نیکا
هیچ مدد یوقدر دکا بندن یدم　　قلدم اوشن یولده سکا نیجه کدم
کرچه طالبدرسکا بو عقل جان　　ایومو جون کورمز نقشی ونشان
کندو لطفکدن بنی چکل سکا　　سن قله وزله بنی سندن نیکا
ویر بیدی عشقنی کلدی تمام　　جان اچنده جان اولب طتدی مقام
چون طلب اردنجه عشق کلدی نیکا　　قوت اولدی کتمکا اندن نیکا
عشق قله وز اولدی بابی المکا　　جان کوکل اویدی اکا اوشدی کودا
بر بوزنده طتمشیدم بر مکان　　اول مکاندن طرمشدم بر زمان

بو کلم انی طپرغیلا طاشنا　　میل ادوبن الشیدی آشنا
الله بورت طتمشدی پرده بو کوکل　　شیلکم بو پرده بر حجاب قبول
ترک ادم دیمزدی هیچ بونیر بوزین　　عشق کچوردی الدی کتدی کلسوبن
چون کوکل اویدی و بوزدی رسمنی　　تا که بو ترک ایدی جمله جسمنی
عشقه اویدی کتدی بلمز نولسون　　حق تکم امرایلدیسا اوایسر
دائم اولدی جون بکا بوسر کذشت　　اوندلدی باغ و نجا کوه و دشت
یا و قلدم بونده کندو اوزمی　　پس جهانده کلی یوتدم کوزمی
چون کچوردی عشق بنی بوردن صودا　　دکنزلدم اول بلا بتمش خی دا
الدی کتدی عشق بنی کلسز کلبنی　　کوکلما الدرمدی نعرکز صو کبی
التدی بانی اول مقامه کور مقام　　یاد ودرش اندن جمله خاص و عام
کردم اول ملکا ودنلو فناسی　　بیره دشمنی کله نام نامسی
هیچ بلمز آدی صان کمسنوك　　قدر قیمت نه بتم وار نه سنک
چونکه عشق التدی بنی اول منزله　　چاره سزدشدم بوکز اول محفله
کسه بلمز حالنی تمکن کرك　　تنده دز یا قیجرو کتمک کرك
سن مرکز بلشلك بولمدم　　اول نه منزلدر نه ملك در بلمدم
عشقه صوردم بوکزین ای طغری یار　　نه مقام در ایت بکا اشبو دیار
عشق بکا ایتدی که اول غربت بودر　　عالمك نقشن کوکل اوردن بوبور

اشبو ملکده سن غریب اولسک کرک / ورلغلقدا محوی اولب اولسک کرک

کر بو غربتدا اداسن قربته / اغو یاسن دولتلو قدرته

قلدم اول غربتده بن نیجه زمان / تا کم بولدم قلدی نقش نشان

کل محو اولدی اوله اوده ورلغه / هیچ بلمز یارلغه اغیارلغه

پس بو کز لو کلم یوزنه اوردم یرا / استوم حقدن که بو رحمت ایرا

بکلو یا مز پرده قویاذ ایرف اول / اش انکدن الک اول دوردنا اول

بینه کلدی عشق بکا دیدی الوم / چکدی اول اودن بنی اچدی یولوم

الدی قربت ملکنه اولام یقین / عشق بکا ایدر بو ملکن کی سقین

نیجه لر بو منزله اردی یدک / ایرودشدی صکره جوق حسرت ایله

چونکه بو منزل سکا اولدی طراق / کی سقنغل اکسرین دشمه اماق

چونکه بو پندی اشتدی جان کوکل / طردی غربت ایشکنده اولدی قول

مقصودی اولکم حقا قلق قلا / یعنی اول قل لوغلا رحمت بولا

قلدم انده بو زمان برطا عتا / انتظارم بو مبارک ساعتا

ایدرم کم اوش طپرون تنکر یا / تللغوا خله صلاه دزیبی دیا

چونکه بو اندیشه کلدی کوکلمه / برکوز اولام نه کرلدی کوزمه

کوردم انده اون سکز بک عالمی / یا فورشی اورته بردده آدمی

قلق اچره جمله یوزدتنی حقا / حق مکر رحمت تلف برلتا

اول دسارده کم طورورلر اولور / منکم حق بیر غیسا اول اولور

بیره اول ورمش قرار مسکنت / چرخ اول قلمش روان ورمش قنت

جمله قلقده ولی هیچ قدر یوق / شونی کوردم زاری قلدم انده چوق

بن دیدم حالما بقدم بو کز / کوردم اول نصیبلری ترکم بو کز

قلقدن اوتب اولدم بینه / ورلغدن کل محو اولدم بینه

قان تللق قان طاعت قان ناز / ایتدم ای فضل اتن خدای بی نیاز

بنده نه قللق اوله لایق سکا / سن قله ورلا بنی سندن نیکا

بن جلب عشقی بکا کلدی یبا / بر اشتکم نیلدی بن مسکینا

الوی طلتری برتدک حیرتا / غرقه وردم قلدم انده نصیبنا

کوردم انده قامولر حیران مست / جمله اولمش ترقدایی یا و دست

هیچ بلمز کمسنه تتمک کرک / انده دریا تجرو کتمک کرک

بیر کوک اهلی تحیر قامسی / ترقدا اولمش تغیر قامسی

صفة اولياء الله

کوردم الله خلقی طرمش معتبر / تولسر هیچ کمسنه بلمز خبر

ملک دکول حیرت مقامنده کیشی / حیران اولب یا قور ادرسا ایشی

کوردم اول نصیبلری اولدم عدم / بلمزم کم نیلیم تنجا کدم

پس بشا لو کلم یوزن اوردم یرا / حضرتندا تا مکر رحمت ایرا

نه دیلم حالی عرض ایتسه‌کا　　نه کجوم وار باشم الب کیتسه‌کا
نه بلورم نولسه احوالمی　　غورقه ویردم بیلمن اولدم حالی
نیجه ایدم حالی کیم نولمشم　　ایله صانکم ویرلغدا اولمشم
چون تماشا دیرلقم کیتدی بنم　　بینمه کلدی عشق الوم طتدی بنم
ایتدی وصلت ملکنه یلدم وصال　　طغدم اول کوکده بیته اولدم هلال
تحتلندم رحمتی نورک بله　　قنده کیم اولسم بیله دوست بله
نیجه حالده وارسم اول کوره دور　　رحمتی ایدنی باکه ایره دور
دیلم اننک تیلیمز سوزنی　　بو موب اجمز کسه اننک کوزنی
حالی اولدرلرکون قیلدن قلا　　دیز قیمنی اولورورن بیلدن یا
اولدر آخر عقلم اچنده بیلو　　اولدر آخر بوکلم اچنده طولو
اولدرر تنده طوتن بو جانی　　اولدرر بکو شدورن بو قانی
اول یرتدی جمله عالم خلقنی　　اول بر شدروردی اچنده حلقنی
اول یرتدی اچاغنی و طاوبی　　اوله رتدی قلمنا بو قاوبی
اولدررلم چرخ قلدی بی قرار　　اولدررلم بو بینا قلدی قرار
اولدررکم صولوری قلدی روان　　اولدررکم بو یلی قلدی دوان
اولدر آخر کوننی اودن بیدران　　اولدر آخر اغدران اندران
هر براندمش که وار اننک دکل　　نیته کیم هر بر صورت جان نردکا

چون اول اوده بیله کوردم بو ایشی　　ایله صندم الشم بن بر کیشی
اکا وصل التن بکلی حالی کوروم　　انوکیلا دوتر اینی ال لووم
ایله صندم کیم تمام اولدی ایشم　　منزله لذر قلدی ایرق توشم
بن بو کز بر عالم اچلدی بکا　　جان اچنده بقدم اول حقدا بکا
کوردم اول سلطانلغی کیم انده وار　　انده بو بردکل کرد غبار
ایله فارغ در بو ملکدا اول اله　　کیم دکل ملک انده بوک کیاه
ون سکز بیک عالمک خلقی تمام　　ابو یاورنالکه ویرسا خاص عام
کوردم انده مدرتق بر ذره حجم　　کندو قدرک کل قیاس ایت ای
و بو بر کول بر نفسده یوق اولا　　بر یوزنده صانکه بر بیرق صو لا
به بو جمله مخلوقات اولسه عدم　　ایله صان بر طمله یغر اولدی کم
ایله مستغنی دورر اول بی نیان　　کیم اکانی ناز ایرر بی نیان
کنکل محتاج یوق قل لیغنه　　نی تکلف کفرا ونه رغبت دنا
چون بو استغنا بیله اکلادم　　طوردم انده بو ایشی حق طکلدم
یاز وردم و ربغم اولدی فنا　　قلدی بنده ذکر و تسبیح ثنا
غرته وردی اوله کوده عقل جان　　کیتدوروب تحسندا بو نشان
قل غم محو اولدی کلی قان بن　　بیله چون مستغنی کوردم انی بن
طلدی کر نقره ونلکدی بکا　　کتدی تلک قاموانی قلدی کا

قان کوکلم قان عقلم قان جان قان قلق قان اولنام نشان
قان طاعتم قان علم معرفت قلدی بر ذره زهد معصیت
قان کزلکم کوزلیکدیک یولی قان دلکم سیلیدیک حالی
غرقه وردی جسم جان عقل ذات ورلغم شناهی اوله اده اولدی مات
بیروکوک بیر کوکدم ایدلسن عالم اجره بولور وار انس بلن
اول فنا دکزنده غرق اولدی تمام لی نبی و نبی ولی نی خاص عام
کند مخلوق قلدی خالق بی زوال ایرق انده نه جواب وار نه سوال
لا اله بقدر الا الله بس قول سلطان جمله اول الله بس
اولدور اول قل هو الله احد هو صفت هو ادی الله الصمد

قل هو الله احد الله الصمد لم یلد ولم یولد ولم یکن له کفوا احد

یمک انده طعمدی اول لم یبدن نی صورت وار انکا نه جسم بدن
نی شریک نی وزیر و نی سند یعر فانی اولدی جمله قلدی اول قدیر
کل شیء هالک اولدی فنا قلدی الا وجهه حکمی ثنا
چون بو سلن کل بکا اولدی مقام وارلغم الدی و محو اولدی تمام
چون فنا اولدم بوکون بولدم بقا اولمینجا بولمدم بول اول حقا
وارد وحدت ملکنه ختم اولدی سز دیوتر دل قلدی اچ امدی کوز
کزله جمله دل انک درسن انوکل کورتن اول کورن اولدر کز انوکل

خلق دکندی فرد واحد قلدی اول یا دوروردی اول مقامده جمله یول
جمله امر اولدا امره کلدی ثنا اول اولدی آخر اول قلدی ثنا
اول اولدر آخر اولدر دائم اول ظاهر اولدر باطن اولدر قائم اول

هو الاول والاخر والظاهر والباطن وهو بکل شیء علیم

چونکه سیرم وردی وحدت ملکنه بقدم انول صوکنا والکنا
بن اوک وار نی صوکی وار اول الک ایرق انده مدخلی یوق بو دلک
پس بر کندم اول برا بولدم وصال امدی کل بر بو سوزه بو نقل مثال
چونکه قطره شوی دکزه اولدی بیر کندی جمله موج دریا قلدی بیر
سیلنن اول موج ادن قطوا بلا بو دکزدن بیل اولب کلدی بلا
موج قطره چون دکز اولدی ثنا کندی اول بیل بو دکز قلدی ثنا
چونکه جان اردی حقا کندی حسابت قلدی حق والله اعلم بالصواب
اول تلفظ اشن شرح تقدیر اولدی اوتش بو طفز اولنه فلکلا کلدی طوش
مرکه کجدی بو طفز اودن تمام نه فلکدن بو قرو دندی مقام
اول تقدیری بنا اردی حقا حقلا اولدی بلا بولدی بقا
برکونی اولدی بیر اول بیر بلا بیله اشلر مراتبی تقدیر یله
چون بو منزل عاشقا اولدی طراق دکشولدی و وطنا جمله فراق
سه جلا سین قان دندی عشو دا میم عین شین قاف دندی حقا

حق فان اولدی بو کز الله ادی — خلقه حکمه برلو دردا اول شاه ادی
حکم اجنده مخیر شریم برلو دن — جمله شول برادا جنده کرلو در
برلو درا سونره حکمی الله — زحمتک طوش ایلکل ای پادشاه
قامیا زحمت ایره سنکا مکر — کر طیا بو معنیدا جانی اثر

داستان ششم از باب نهم

فان اول کونکلی کوزی اچو کشی — بر تفرج ایلسون اشبو اشی
دنیده کرسون کرتا انسل اولسن — خلق عالمدن عالمه نیچه کلون
نیچه کوندن حاصل اولر جسم تبن — نیچه طوغر اندن اشبو بدن
نیچه در ایدم سکا بو بو عیان — کر بلاسنی بو اشی بلو بیان
کرچه تقدیر انلر دندر بو اشا — هیچ کمسنه ایدمز کر بونشا
لیک هرکز نسنه بقدر بی سبب — هیچ سلالک کمدکدر بی نسب
چون چلپ بو مخلوقی جفت ایلدی — بر بر یسن سومکا قفت ایلدک
تا که طوغا بو اکیدن بر وجود — بر لیا حقی قله هر دم سجود
پادشاهک ورلیغی معلوم اولا — قوللیلا قوللغینه محکوم اولا
بیلدلر ایم پرده کولکه بر در اول — یوق وار ایله مکا قادر در اول
الالیم ور دردر سبب مر نسنیا — اول سببله مر براش کلدک ایا
وردی مر بر صورتا اصل نسب — شرانکدر لیکن بو الهدی معنه بر

وردی هم وقت زمان هم مقام — تا زمان برله وجود اولدی تمام
تا کزیر بو صورت ازره وعده وار — کوز بیکی آدم نچا کونده طفار
صورتا وعده اولبدر طوقز ای — طوقز ایده طغدی بو تحصول بای
چونکه نطفه دشدی انا رحمنه — یوردی بو تقدیر اوک استنه
اول دی صورت نه فلکدن پرورشن — انکیله ضبطه کلدی هر براشی
مر برا عضا الدی اندا بو هنر — خوه ماده السون اولتن خوه نر
کرچه تنا یشی حلبدن در قلا — ختنم رحمت بابه وهم تحصولا
نه فلکدن هم اثر وردر تنا — هر بر حق قودی براشی استنا
بدا ولسا یسن بیه رک وصفینی — ایدیسادم عیب طمتا شرحنی
نه فلکدندر بو زنشت نیل و زاد — نبتسکم ایدندرر نقص زیاد
ال ایش ارتق انسلمک در زر — تیز کمال تیز کتمک در زر
بی نبات تیز سیر اشلو در ایی — بی قرار المشرح زر بیل اوت اکا ایی
صورتا اندندرر اشبو روشن — اول اتودندر صورتلرده بو اشن
تم عطارد دن اثر وار صو رتا — اول اسرر جسمی بو جمله صنعتا
صورتا اونا کر در صنعتلرک — اکا شاکرد جمله بو صنعت ارک
ملت انک فن در بنبادی اول — دنبده کاتب لرک استادی اول
صورتا بعض ور دردر اندا اثر — کرچه حقدندر بو جمله خیر شر

زهره‌دن هم پرورش آلور بو تن قابل اولور فعله بو جمله مرد و زن
صنعت فعل انده عیش و شاددر عیش جنده تنلرك استاددر
کمده کیم غالبدر نفس و هوا زهره دیمك لك اول شخص روا
پس انلر انده‌دی تن پرورش گرچه تنلریده‌در بو جمله ایش
هم لنتدن فعل ایدر صورتلرا اولسور صورتلری نعمتلر
بیت اعظمدر اول شمع جهان قنده بوزر سانورنر اول عیان
شهرتانك فعلدر بو دیمده شول که شخصك ایلترا آنی کدا
تخت تاجل سروری و سرلکشی فاعلی اولدر بو فعلك ای کشی
پس کنشدا فعل ایلادر صورتا گرچه موقوف قالو ایشلر قدرتا
گر بو کز اولمز بخل فعلی بو کز اولدخی تا اشده‌در بر کوز بو کز
نیله معروف اولدی عالمده آدیك شول که هم اوری قلیچ بیچ طرمدك
صورتا اندن دخی وردر آنی تنلر ازره قیلدر هردم نظر
صورتا بوا ابلیغی بو اکردر زیرا جمله ابلرك استاددر
چون هنر دکمشدر حقدن اکا قلیچ یالك الندکه کورسکا
قنده کیم ورسا بو ایشلو کیشلر اولدر استادی قلیچی اول بلر
اشبو فعلی صورتا اول اکردر گرچه جمله ایش حق کردشلدر
مشتری دیر صاحب ملك مهین هم انك حکمنده ورماز [illegible]

بونا اولدر داد استاد ایتدلر ابله صان کوردجمنك اول ایتدلر
کمده کیم عقل کفایت وار ایسا کندو عقلی کندویا اوپا ایسا
پس نظر قلسك ور اکا مشتری خلق ایتپن المشدر اکا مشتری
رای تدبیر مشتری فعلیدر گرچه خلقه دولتی تنلری ویرر
ایدی نیش کوز زحل فعلی دخی بنده‌یم بر پرورش علمی اوقی
تن فعلی بر اکلا ینجدن صنك بر قلتسی قرتونت قوچ در
هم بونتر در انك فعلی تنده اوقن اوقنی بکزدر کندو زینه
قرتونت ایلر کا زف صورتلرك خوش یلکی اولر اول خبرکی قوی
اوتورر سا طورمغا قومان یوقت کندو زونك کندویا درمان یوق
چون که بو اعضاء صورت قو جملر یعنی کیم استادنك دیلکی الور
تنلر ایش اول زحلدا در بو فن گرچه حق امرندر بو جان تن
پیدن یلدزدن یجا فلك البروج جمله جان اندا طوغب قیلدی خروج
بینه انده واسروز هر بری مهر بریسنك بلوردر برلو بیری
جانلرا اولدر طلوع هم غروب بینه جانلر جمع اولر انده ورب
ویرر الور شول نفس ویرر لبی جمله جان اندا دونر بو ترتیبی
نیتکم اول جانلری ویرر الور اوش جاندن کدار هم کلور
[illegible] نوردر بنا گرچه قومان جمله ایش حق امرنا

بو قدر فلک البروج استنده عرش
کرانوک محتاج در بو جمله فرش

غیرتن اندن ایرر فرش استنا
خوش خبر اندن کلور دوستنا

اولدر اول یا پلن سلک مقام
هم انوکله اولدی بو بیوکک تمام

عالمک اصلی ختمی اولدُر
قامو یرده انده نعمت بولدُدُر

هم بو اندا اثر ویردر ای یار
فیض رحمت اولدر اندن نثار

صورتا عرش کلور بو عقل جان
هم کوکل هم علم هم سرّ نهان

اولوق کوکلر عرشدا دُر
نیتکم کوده لره باشدن دُر

عرشی ذراولکم ندلرسک انده وار
باشی ذراولکم کودی ایله پایدار

پس انو عرشدن دخی وردر بنا
کرچه قادر حق دُرر استو منزه

اشبو در اینده کلوری اول نه فلک
بلرکله حاصل اولر مرد کک

شول مدبرلرکه کوکده وردر
هم بولردر هم فرشته‌لر دُر

حق بولاری صورتا حاکم قودی
حق قوشیدر انیکلکم کیم قودی

تنکرونک امرینه وردر اولمغا
کم انا انا یو غلکن اوغل طغا

نیتکم طغدی آدم آته سوز
طغدی ثبدی آته سوز و آنه سوز

هم بو ندی شیث بلکز آته دن
هم دخی بلکز عیسای آنه دن

یعنی کیم ظاهر دُرر قدرت وار
بیله لر قادر دُرر قدرت وار

چون بلندک قدرت اشی اولدی تمام
بو ایشه ایمان کتوردی [illegible]

بابی خلقک صورتینا اول چلب
آتیی وانی قلدی سبب

الک خلقی ایلردی آتا صلبنده
پس بوکز قوندردی انا رحمنه

اولدم اول بر قطره صو دررادسز
شونکدا اولر کرکلو بوی کرکلو یوز

اول قانی ایلر اندن قانی ات
قان اول صوقان قان قان ات

قوله تعالى ثم خلقنا النطفة علقة فخلقنا العلقة مضغة فخلقنا المضغة عظاما

کنسه ایرمز بو ایشه قدرت دُرر
حالیا دکله بنی حکمت دُرر

آن شونون صورت ایلر خوب رُوی
ویرر اکا کرکلو دولت کرکلو خوی

صورتن بر بر فرشته‌لر دوزر
طالعین دولتن کندو یزر

نه فلکدن اکا قوت ویر بیر
باقرانک ازره بونلر بیر بیر

طوتر ایدن اولر اول خوش بر دجه
طوغی انادن قلور حقا بنجه

پرورش بر نه فلکدن طقز آی
اشبو ترتیبله طوغر خوش بای

چون اولدی طوقز آی اون اولمدن
کرکچرسا اون آیه آی طولمدن

کنسه اون آی طلدرسه دکول
انده اوج یوز لون تمام المش دکل

نکیچون کیم بو خلقک نقص وار در
نقصنی بلمکدن اولدی اختیار

اونه ششر کاملر در دیدیلر
هیچ شی کامل دکلدر دیدیلر

کامل اولتی نل لرالابق دکل
مصطفی در ایرنجی بایق دکل

[illegible] ادی [illegible]
اول اشکده اولمدی مهر بی نیاز

اولدیغی کامل دکل محتاج وار / عالم اچون کرچه تخت تاج وار

کامل اول بوردرکه اولدر بی نیاز / اولدر اول حکم زنده کارساز

اولدرزلم کیبا محتاج یوق / ایشکنده قائم آج کندو طوق

اولدرزکم خلق بوتکن قلدی وار / جمله السکولرا قلدی تیمار

اولدرز اول مقیم آراسته / نه فلک بالامر او برخاسته

بیروکوک جمله بنده در / جمله صورت انوکیله زنده در

لیل ونهر برنسنه یه وردی سبب / اول سببلا اولدی بو فصل نسب

کم انوکلادر بو خلقك دیرلکی / تا بلینا پادشاهك بیرلکی

پس سببدر بو جهانه هر براشی / کزلنب هر براش ایچنده براشی

بیر اولدرلم سببدر اول اشنا / بیر اولکم کمسنه انثمز نشا

ایچروانش سرالنده اشلنور / طشره‌نجی اش دلنده شبلنور

براش اولدرلیم بهانه اولدی اول / براش اولدرلیم شهانه کلدی اول

اول بهانه اشبو خلقك فعل در / اول شهانه پادشاهك نبع در

پس بهانه نیشه طتلوم انی بیر / اورلوم بو کز کودنی اول جان بر

امدی ایشد عشقله اولما ملال / بیر بیر اکلادغل ایکی حلال

یعنی لیم اولدر بهانه اوزندا / تا شهانه خلق طوغه همرای دده

شول اکنجی قات بولرسکدکی / [illegible]

حق عالم رزق بهانه اولدر / الارزقی اول شهانه اولدر

بو خله یقلو حبادن قلدیغی / بیرکوبن شوعد منقاد اولدیغی

بودیی بربهانه در ای یار / تحته خلقی زحتیله بولغادر

بو بهانه برسبدر اوزندا / خلق حقا واصل ایلر ای ددا

توبتی هم بر بهانه ایلدی / کمرکه قلدی زحتیله طیلدی

بر بهانه اول شهانه صورتی / بو صورتده بولدلر اول زحمتی

نیتکم طولب بغلرصو ورر / الور ازمقدن صوی باغه ورر

نوش سببدر اول صوی چقرمغا / اولمسا اول صو چقرمی اوزطغا

نوورر بو جمله دشتی بیر بیری / کور بهانه تا غنی ای معنی اری

پس ارنلر واسطه در بی کمان / بیزی حقا وصل ادرلر جاودان

کیم طوترسا اولوله رک اتکین / بوله اول شهلر شهنی بکلر بکین

عاشقا پس بو بهانه طپدرن / ان حقا بو بهانه طپدرن

بو بهانه کز کوسیلدن اول بیزی / کوره در هر دم مبدم کوکل کوزی

هم بهانه هم سبب هم واسطه / بو ارنلر صحبتی در ای دده

حق بو تحتدن بزی ایرسون / دنیا آخر طغرو بولدن ایرسون

داستان هفتم از باب نهم

[illegible] / کوکلم انکلا کوکا اجدی بسنه

طلدی یعنی دکزینه کوهرلر
زیره کو نفر معدنی ذرا اولدی دکزلر
یا وردی اولکه کرده عقل مهان
اردکنجه سیلدی هر برکینی
بلدکمدن ایدسارم نبی دقی
کورحلپ نیجه بزندی مخلوقی
نیجه وردی دنیای اول پادشاه
درلو نعمت دکلی بینوک استنا
ویریدی قدرتن قلدی صلا
بیبلر اول نعمتی شکر ایدلر
تا بولارک قلقی معلوم او
ملکلری هر بری طتدی وجود
حال بو حالنجا عبادت قلدلر
هر بری برطاعتی قلدی قبول
قلدی طاعت یعنی طردی قرللغا
بیدلنجا هر برینک طاقتنی
تا کلنجه برجهانه اول حبیب

صدقلکیم دیلدیشه وردلر
نشان وارانده نه بول ورنه از
وردلری تحقیقلا انلا نشان
کیمدرکیم بلق بلدی بواشی
قولسکل قول لغوک علمن اي
کور بو مخلوق نیجه استر خالقی
ابلدی برکوک وردی قیش و یاز
یعنالم خون دکلی جله دوستنا
دیلدیکیم یعنی اوله دوستلر کلا
بیللر حق وزلغن ذکر ایدلر
هر بری حق امرنا محکوم اولا
بلدالله ورلغن قلدی سجود
درلو دیلنجا اشارت بولدلر
محکوم اولدی تو للغه وردی تو کل
قاب اولطاعت کم اول کوکا اغا
دهله قلدی نیجه اولسا طاعتی
کم [illegible]

نجه بلدلوسه بلدلر
ونل کللدی اولدی جدا اش تمیز
چون حبیب قلدی حق بکلر بکلین
کدوردی یکرکن طاعتلرک
الدوردی یکرک امت قامودن
سنجون اول حبیب ایش استدی
کورکونه طاعت دزدی قودی امتا
عشقله دکلو رسکل ایدم سمکا
دطاایدی مصطفی معراجنی
زلجه لیم معراجه اغدک رسول
تونی سودی انکجون اند دک
قلدی جبرئیل کتردی بو براق
حضرتا اندر حلب سودکی سنی
طورا ترسا بن براقه کل برو
درسلفل نیمش بلاسن دوستلک
بوزا کلمز بها اچون چقدی کوکا

هم عبادت نیجه اولسه قلدلر
بو ندع بسلندی ارقا ولدی سمیز
الدبلدردی قامو اشلر یکین
الدا اچدی قتلوسن ساعتلرک
ازادانوک امتی اول طامودن
کور کم بنیاذ اوردیه اش اشلدی
کیم قلرسا لایق اولر رحمتا
اکلا یاسن بو اشی اوکدن صوکا
خلدا طونی و نوردا تا جنی
نه دعاکیم قلدسا اوادی قبول
ویریدی جبرئیل کلسون دک
ایندی طرغل یا رسول قلغل براق
اوش رکابک طتغه وردی بنی
چیقسرسن نه فلکه ل بو قرو
اکله یاسن بو اشی قلدن قلا
مصطفی چون برنظر قلدی کوکا
طورمشکل بی حساب طتمش مقام

جمله لر بغلب طرب دن طاعتا   منتظر در بر مبارک [illegible]
چون بو ایشنی بیله گوردی اول رسول   گوکلنا خوش کلدی بو ضبط اصول
دیدی یا جبریل ایت آخر بکا   بونه اشدر بو اشنا قلدم [illegible]
جبریل ایتدی بو فرشته لر درر   نیچه یوز ییل بو عبادتی وردر
اشبو در دایم بولارک طاعتی   ضایع المز بودی بر ساعتی
تا قیامت بو قیام در اشلری   بو قدر در ایرق دخی تشویشلری
صوردی پیغمبر بو طاعت فضلنی   ایدمادی جبریل انوک شرحنی
فضل مزدن خونکه نیچه سیلدی   مصطفی گوکلی کامل ایلدی
هاله بو دنیا گوکدن کچدی اول   وردی بوکزا اول انجی گوکا یول
گوردی اول گوکده فرشته لر نیا   صف صف طورمش حلیب قللو غنا
ایلنلر ناموسی قلمشی دو تا   دیبرری طتمش اولمشی دو تا
چون نبی گوردی بولاری اکلدی   هم بولارک طاعتینی طکلدی
بینه صوردی جبریله بونلرندن   جبریل ایتدی قولدر قلق ایدن
تا قیامت شول رکوعده در بولار   درمشی گوردرشیله بیقم دردلر
بنلرک فضلن بینه صوردی رسول   ایندی بو ارکان بو ضبط و اصول
حق قینده قدرنا در ایت بکا   کم بولارک حالنا قالدم طکا
فضل مزدن هم بولارک یی قیاس

[illegible] بوکز وردی اچنجی گوکا   ورد غنچه ایرشدی یکدن بکا
گوردی اول گوکدن دخی بیک بیک مزار   سجده یه وارمش بیر صف صف بولار
بونلرک ازره دخی بقدی رسول   گوکل جانی بو اشنی قلدی قبول
بینه صوردی جبریله کم یا اخی   اشبولرنه اشدر انیشل اخی
جبریل ایتدی بو فرشته لر دخی   قلق ایلر بر لیو بانی حقی
بونلرک طاعتلری بیلدق درر   سبح ربا یوق اشلری مطلق درر
تا قیامت شول سجودده در بولار   یا نبی بولرشیله کم یاتر بولار
بو اشک مزدن بینه صوردی رسول   ایتدی اشبو اشلری اشلرسه قول
نه قتنده نا قدر در قیمتی   سوردی جانم گوکلم اشبو طاعتی
جبریل ایتدی بو سجود اجر و ثواب   بی عدد در بی شمار بی حساب
بینه امر ایتدی اکا اول مصطفی   جان گوکل اول اشنا قلدی وفا
هاله اول گوکلدن دخی کچدی بو دم   وردی دردنجی گوکا بصدی قدم
گوردی اول گوکده دخی بیک بیک بنا   صف صف طورمش چلب قلق غنا
انلر جمله صفده او ترر   ایلدر ازره تحیتده طورر
بینه صوردی اول نبی کم یا امین   نیچون اوترر بولر بونده امین
بولارک احوالنی ایتکل بکا   کیم گوکل میل ایتدی بونلردن بکا
[illegible] یا رسول   اول اشکده نه محالدر بوکجا قول

جمله قوللردر بولر اول حضرتا ‌ ‌ مربوی طرمشن دور بو نجه ...
بونجه اندور بولادل طاعتی ‌ ‌ تا کلنجه اول قیامت ساعتی
منم بولادل فضلن ایتدی بی شمار ‌ ‌ اول ثوابلرنه عدد وار نه قرار
بینه امونیدی بولادل اینشنه ‌ ‌ چونکه بلدی طاعتی نه ایشی تا
کچدی اول کوکدن دخی کیتدی لرو ‌ ‌ جبرئیل اول کنده دیودر کل برو
وردی بیشنچی کوکا اردی ینا ‌ ‌ بو ایشی انده دخی کوردی ینا
کوردیلر صف صف فرشته بی شمار ‌ ‌ طرمشلر انده تسبیح اوقورلر [illegible]
قاموسی حقدن یکا طتمش یوزن ‌ ‌ جمله بر تسبیح اوقورمشی او نین
چون نبی کوردی بولادل حالنی ‌ ‌ بینه صوردی جبرئیله احوالنی
جبرئیل ایتدی بو فرشته لو همان ‌ ‌ حضرتا قللق قلدیلر بی گمان
بونده بودر دنبا دکل قللقلری ‌ ‌ حقدن تسبیح اوقبطیدق اری
تا قیامت قالسار بیله بولار ‌ ‌ اشبو حالتنده کی وردور کادلق
صوردی پیغمبر بینه اول جبرئیله ‌ ‌ یعنی استر بو اشوک فضلن ا...
ایتدی بی حددر بو طاعتن ثواب ‌ ‌ کچدی پیغمبر ینا قلدی جواب
وردی التنجی کوکا اردی حبیب ‌ ‌ اول کوک اهلی نیدلن کوردی حبیب
کوردیلر اول کوک دخی طلتمشی تمام ‌ ‌ اولکنرمشی حضرتا قلمشی [illegible]
جمله مستغرق دعایه صف صف ‌ ‌ چاغرشب انده [illegible]

ب ز

...شی چون بولاری کوردی بینه ‌ ‌ بو ایشی چون جبرئیله صوردی بینه
ایتدی یا جبرئیل بولرنه ایشلادر ‌ ‌ اشبو لاری کیم قللر بو ندر
جبرئیل ایتدی یا نبی بولر دقی ‌ ‌ جمله قوللردر بونلر انجه وردقی
جمله الیغلب در بولر طاعتا ‌ ‌ بولغادب یلورلر حضرتا
بو دغادر بونلرک طاعتلری ‌ ‌ انجق ایرر کچلری طاقتلری
تا قیامت قالسر بونه بولار ‌ ‌ کندونک منم ایوغل صوچنی دلب
...مدایم بوحالله یولدر مغل ‌ ‌ قدر ندر بنده اول بلور مغل
...نلن ایتدی جبرئیل انک بی عدد ‌ ‌ پس رسول ایتدی که ای حق قل مدد
کچدی بوکز وردی یدنجی کوکا ‌ ‌ اول کوک اهلن اشبو دل نیجه اوکا
کوردی اول کوک اهلی دشمش فکرته ‌ ‌ فکر اچنده جمله قلمشی عبرتا
...لرد لر حضرتا احوالنی ‌ ‌ بیلمزلر نولسر در حالنی
...لرد کوردی نبی بوحالی ‌ ‌ پس ینا صوردی بو حال جبرئیله
جبرئیل ایتدی یا رسول الله بو ایشی ‌ ‌ حالنی عرض ایلمکدر بوروشی
یعنی کیم بلماکچون قوللقلرینی ‌ ‌ حق قبول اتشی بولر قلدقلرینی
تا و یا محشر بولر بو حالله ‌ ‌ قلدلر یعنی دلر حالن بلا
...لر حالن بینه صوردی رسول ‌ ‌ دیدی کندو حالنی فکر اتسا قول
... تا فکرتی ‌ ‌ نا قدردر انده قدی تیمتی

بو تفکر فضلن وحالن ایمن
مایل ولدی جانک اول حاله اول
وردی سکزنجی کوکا بصلدی ایق
کوز بو کونلرم قوللری نه حالده در
حضرتا قوشو بوله حیران مست
کسه بلمز ایشنی تمک کورک
جمله حیران تفکر حضرتا
جبرئیله صوردی بولر کیم اوش بلار
جبرئیل ایتدی حضرت اولنده طورن
طل دکلار بونلر حیران لیغی
نیجه حیوان دررلر بو قاپو ده
قیمتیجا تا قیامت بونلرا
پس بو طاعت فضلن تزدن بنا
توکلنا پیغمبرک قلدی انو
کچن طقزنجی کوکا اعزاز له
کوردی بو ملکده فرشته ملک که واز
جمله‌لرن لندن محو فنا

ایتدی انی پادشاه بلدی هیب…
قلد بونلر کجدی کتدی هاله بول…
جبرئیل ایتدی یا نبی بو بونده بق
نه فکرده در بونلر نه قالده در
اول اثردن جمله عقل وجان مست
قنده در یا فنجروا لتمل حضرت…
پس عجب قلدی حبیب اول حاله…
نه سببدا شیله حیران قلدلر
بر نظرده بلکی کزن قدرت کورن
چوز کوزر هر لحظ بو سلطان…
یاد قلشی کندورن بو طابو ده
طاعتا شبوذر کورک شیله ور…
جبرئیل اکا خوش خبر وردی…
دهاله اول کولدن دغی قلدی سفر
عرشه وردی یمنی یوز بیل نازل
قلدق هیچ الـ لرنده اختیار
بی فکر قلمش بو…

…شن هر بری احوالنی
غرقه ورمش بودکزده هر بری
پادشاهلق حلم بعمشن قاسین
چون بوله رک حالنی کوردی نبی
ایتدی یا جبرئیل بولر نه حالده در
بن بوله رک حالنا قلدم عجب
جبرئیل ایتدی یا رسول الله بولرن
حق بوله رک قل لغن قلدی قبول
بونلرا چون رحمت ایتدی تنکوردن
نه تا لیم اردی رحمت ایدی کی
تنکروننک نوری اذنه بلدزی
چون که الله رحمتی بولدی بولارن
قالدن رحمت بونلری محو ایلدی
چون برله رک حالنی بلدی رسول
کتدی وردی حضرتا قلدی نیاز
نا بو قوسین اولدی منزلگاه اکا
…شغلن تمام

بلمز المش هر بریسی حالنی
ایلده منکرنه اولودرنه دری
بیلمه ورمش هر بریننک نامو سینی
پس بولرا احوالنی صوردی نبی
نیجه درلکده و نیجه حالده در
بونلرا القلما نادب سبب
شول جماعت درکه وصلت بولدیلر
هر نجا بیـادعا اولدی قبول
اول اثردن بی خود اولدی عقل جان
بلمدی بیلدن بری بزدن بکی
بیر کونمز طیطاولکن لوک یوزی
اول کورسون اوتنب اولدی بولارن
قلدغین بلدکن سهو ایلدی
جان لوکلی بونلری قلدی قبول
حقلا تیلشدی بو نجه سر راز
کورنه دولت وردی اول الله اکا
بلدی اول بلدلن بو خاص و عام

قلدی معلوم کندنك قادرلغن   برده کوکده حاضر و ناظرلغن

قوللرك هم قوللغن قلدی عیان   هم بوری تتمك کرك بلو بیان

بقدی پیغمبر بو بر کوك اهلنه   کوردکیم هر بیری یتمش بردنه

کندیا تخشی اولنی اول اسلام دینی   بلدخاص تیدر دکلدر عام دینی

چونکه قللق قللغی اجره اولدی فرض   هم قله بردرلو طاعت اولدی فرض

هم بوری تیل بغلدی بر طاعتا   یعنی کیم لایق اولم دپ رحمتا

دکلدی طاعت بو کوزین پیغمبره   یعنی حضرت قللغی اول سوره

تکردن امر اولدی بو بیش وقت نماز   کیم قله انوکله هر دم نیاز

آن انکچون بیردی اول احد   کیم بزا ذهبر اوله اول تا ابد

چون حبیبه حقدا امر اولدی بو ایش   ایتدی قللق کنلی بیش کز یاد و قیش

سوز اکشدرها چون کلدی رسول   کلدی لوکوطردن بیرا اندی رسول

دیلدی اول طاعتی جمع ایلیا   هم منك جانی انوکله طیلیا

اول اسلام دینوکه اول دیرکی   هم اوله اول جمله عبادت بکرکی

الصلوة عماد الدين

کونه ترتیب ایلدی اول بو هنر   نه قلدن اوله قلمیشدی نظر

هم بریکل طاعتی قلمیشدی   فضلنی انك جبریله صرمیشدی

جمله سن جمع ایلدی بر طاعتا   طوتشی اولم دپ بو بیتا

بری برایشده کم نتدك تیلدی   دزدی اول نه طاعتی برایلدی

انده اول کوکلودکی قلنی نیاز   کلدی بو بنم اولدی جمله بر نماز

بر کوك اهلی کم قیامده دی تمام   اول قیامده اولمش برا وردی قیام

قوله تعالى حافظوا على الصلوات والصلوة الوسطى

بر کوك اهلی کم رکوعده دی بوله   بو رکوعی انلن درزا اخر ای یار

قوله تعالى واركعوا مع الراكعين

بر کوك اهلی کم سجودده قلمیشدی   بو سجود اولنزا اول اوخت ایلیشدی

قوله واسجدوا واعبدوا ربكم

بر کوك اهلی کم تحیاتده در اشی   بو تحیات اخر اولدر ای کیشی

قوله تعالى فاذا قضيتم الصلوة

بر کوك اهلی کم مسبح در مدام   اشبو اول تسبیحدر اوفر خاص عام

قوله تعالى يسبح له السموات السبع

بر کوك اهلی کم اقرلودی دعا   اول دعادر بو دعا اولسون روا

قوله اجيب دعوة الداع اذا دعاني

بر کوك اهلی کم فکردر ایشلری   اول تفکر کیم قلر بو بولا ارکی

قوله تعالى ويتفكرون في خلق السموات

[illegible] اهلنك طاعتلری   یتدلنجه بویدی طاقتلری

قوله تعالى لا يكلف الله نفسا

اهلی کرسی کیم تحیر قلدلر　　اوشل اردلردرکه حیران اولدلر

اولکه عرش اهلی ثنا ایلیندی　　پادشاه دن اوتنب اولیشدی

رحتینی یتشدی حق اکا　　بو نمازده قامی وار کورسکا

هم قیام هم رکوع هم سجود　　کیم قلنلر بولدی حقدن فتح جود

هم تحیات هم بو تسبیح و دعا　　هرکه قلدی صدقله اولدی روا

هم تقلو هم تحیر هم ثنا　　کیم بولورده نه ذکر وار نه ثنا

اشبولردر بو ایکی رکعت نماز　　نه فلک اهلندکی قلمش نیاز

روزی قلدی قاموسن بنم عجبوه　　قلدی اول قلدی بو مسکین اره

پس بو طاعت کیم قلورز بیلهم بز　　انده بیلشدر که قلدق نیلاه بز

جمله لوک اهلندکی نازو نیاز　　کلدی اولشو اولدی ایکی رکعت نماز

اندغی اول فضل رحمت ای فلان　　بونی جمله حاصل اولدی بی گمان

بو نمازی کیم کیم قلدی تمام　　اول نمازکیرتی بولدی تمام

پس بشاردر بو جمله سوء منه　　کم چلیب طوتش ایلدی اشبو دنه

روزی قلدی حق نمازی بشلا　　دکلدی بو رحمت ایرق دیلی

فضل ارتق رسم زیبا ادی خوش　　تنده عزتده و جانده دادی خوش

حضرت الهیق عبادتدر نماز　　لا یکلف نفسا اولکل [illegible]

کندسا بو نمازی حمد قلد　　یقلح کما سنر حق کال رحمت قلد

کنده یشن کن نوبت حق اوردلر　　تشکری دین جمله انده دیدیلر

بیلکیدز بوء منل بو بیش نماز

صف صف انده دورر شیطان سر　　اولصیومز الا بیلو انی صبر

غازلردن پس بو نوء بیلو بلولک　　غازالغدر بو نماز قلق قلولک

هر شهیددر بو اشی اخنده اولک　　بلک بونلردر ابد زنده قلن

عاشقیدر عاشق اول بول اغلنکل　　کم بولورقدرن بیلولر بو دنیکل

انلری اخلاصلادرنی دریا　　بولری طغور دنبدر تنکریا

بو عبادتدن بولر اول معبودا　　یول بیلوبن ایرشبدر مقصودا

تنکری بیلوردن بری ایرمسون　　دنیا اخر طغوب بولارن ایرمسون

داستان هفتم از باب نهم

قان اول ایلدن ایل سنو سیلین　　تنکلر علمی شرح تقریر ایلین

بو سوزک اصلی ندر بو صبلسون　　سوزی بیلسون الکن اندن سیلسون

نه بلکدن بنجه اینو اشبو سوسون　　کم یقب انی کرامزهیچ بو کوز

تا انچه علوده بو سفلیا　　یوتنی بک کوز دنر اول علویا

معنی بهنی صورت انمی دبلمز　　اینوب اندن بو خرابی ایلمز

الا اول حکمی الهی ایندر
صورت ایلس کاغد اوزره قلدر

یازر کاغدلرا اولور نشان
صورت اولدی صورت معنیسی جان

تازه اولدی معنی چون کوکدن انر
آدمینک عقل ایچنده تو تنر

کمسه بلمز اول آدم نجید کن
ایو یاوز خیر شر و نیدکن

طوغمنجا تسبیح الور دل لرا
منم قلم یزمازو دشمن الـ لرا

سوز کلنجک عقل ایچندن بو دلا
اولکرکدر قوته طوقز منزلا

قلم یزرسه اول سوزی اشبو قلم
طوقز اودن کوچه کالز انده هم

اول طقز او نیدکن ایدم سکا
طوت قلا عقل بر دم اخت بندن بکا

بیر عقل بیر خانه‌در بیر دل
دیدیدوکم بو کوکل در بلکو بیل

بیر نفس در بیر بغرن بیر قول
کلدی بغرندن قولا اغوادی یول

بیر اولدر بیر برتق بیر هم
بو قلم در کم یزر هر دم بدم

بو طقزدر اکجنجا هو اشی
صورت اولب کورمزانی کشی

هم بو طقزدن کچنجا سزلری
کورمزانی بو عقلک کوزلری

دکلامدی بو طقز اوده ندر
بو برا اودن اول اوه نیجه یدر

بربرا ایدم هر برا اوده نتدکن
سز عقلدن جانه نیجه کیتدکن

معنی الکن تنکردن عقله انر
عقل ایچنده کستورر درلو هنر

رای تدبیر علم صنعت نقش اولر
بونلرا بو معنی انده نخشه اولر

تا کی بو دیلسه عقل اشلمک
رای تدبیر صنعت نقش ایلمک

کندو زندرا انی جانه ویریر
تا جهانده بیلنه اول بیر بیر

پس عقلدن جانه کالز الکن اول
کور طوتا کلی بو کوده ساکن اول

جان ایچنده اکلنر اول بر زمان
تا بلنه تمک کرکور انی جان

رای تدبیر صنعت ایچره هر بریک
ایو یاوز دنیاده بیرن بیرین

جان ایچنده معنیسی معلوم اولور
فعل کور ظالم و کر مظلوم اولور

چونکه جان بلدی انی بو کوز یلم
جان ایچندا بو کز اول قندا کیدر

جان وریبر کوکله اول معنیی
زشت ذعنا خیر و شر هر نسنیی

چونکه وردی کوکله اول اندیشه
دیلک اولدر کم کوره طشره دوشه

کلنز اول بر زمان انده دودر
کوکله اول اندیشه قوت ویرر

نم بلورکیم اول فکردا نه قپار
خلق ایچنده تا بقاقی ییپا

چون تقاضا اودر ارادت بیلسون
کوکل اول حکم نجه جمع ایلسون

پس ویریر نفسه اول اندیشئی
ایو یاوز جمله درلو پیشئی

نفسه کلدی طغوی اشتر بو کز اول
یا الکدر یا دلکدر اکه یول

یا تنی اولرا اشلنر اودا چقار
یا سوز اولر سیلنر دلدن چقار

زیرا انده متصل بو نفس در
قول فعلی انی اول طشره اوزر

قولسا اندن [illegible] التمک کرک
فعلسه خود بو الا التمک کرک

چونکه نفسده بوله اشن طغری تا   اولرکلم چیقه نفسده بغری تا
یا زلرا اول بغرنا قوت طوغری   تا که اندن نیجه درلو اش بتر
زیرا بو بغرن دُرُر قوت یری   بغری محکم اولو قوت اری
اشبو بغرندا اشی قوللرا   نیتکلم قولدا لدادر الر
هر فعل کیم لیتده کزلو دُرُر   نقش اولک بغرنا یزلو دُرُر
بوکشی چون اولا اشادر دُر اول   بغرنده قوله وار دُر بربر اولن
چونکه تحصیل قولنده کلدی اول اش   الدی بو قوللرن دخی اول پرورش
قولده قوت کزلو دُرُر هم معتبر   ایو یاوز خوب و زشت خیر و شر
قولده قوت اولجی ارجت الر   اولسه کندو اشنده سنت الر
قولدخی سزلدرزن هر اشا   نیک و بد هر صنعت هر جنبشه
مرمنی الده دُرُر قولدا کدر   الاچون وردی الا ایکوز بدر
اشلنر الدرده اولاشی آد لا   اکر ییت شاکرد انی استاد لا
زیرا کم مر برا اشک استاد وار   الده انک دادوار استاد وار
سزلب اول عقل اخانده چیقن اشی   الده اشلر الدا الور پرورش
اولدرزیتل اشلین مر بر اشی   تیلیا تا اشلیا السز کشی
کجدی اندا وردی بوکز بر سما   کلد بر مقدا براش با شرسما
مر بر اشی ترتیبا بر نق دُرُر   شول دیولر نقشی برنق دُرُر

طلبنجه بو معنا مر بر نقوشی   نه شکل دُر معلوم المز تردد و شی
جلیا زلر پر دُرُش برنق بلور   بلم حساب عقد بر نفس اولور
جله صنعت طلبنجا بر معنا   طلدی ضبط اصول بو بر معنا
کجدی بو مقدن بوکز کلدی قلم   وردی فکر انده دخی بصدی قدم
یزدی اول فعلی قلمرو سمیلا   مشهور اولدی عالمه رسمی بلا
بلدی انی بای خسول خاص و عام   ایو یاوز خیر شر ورسا تمام
خرفله نقشی قلم دُر کم برا   باقی جله معنی انکار وار
الده البته بر انکار اولمسه   ظاهر اولب ضبطه کلمز مرتبه
اولفکر کیم عقل الجنده واردی   بوطقز منزلده اولسیار دی
اشبو طوقز اوده اول کجدی تمام   نیدکن بلدی بو جله خاص و عام
اسکا را اولدی اول فعل نهان   صورت اولدی اکه بو بونام نشان
معلوم اولدی بو فعل انی کیملا   فعل لردکا قول لردکا بو دله
قولله فعل اکبی بلد تسد رای   تا عقلدن نفسه ارنجه بوره بو ایکی یار
نیجه کلدی اولدخی ابدم سما   دکله امدی نیجه دُر اولدا صکا
قول سزدر فعل اشدر اشلنور   فعل الده قولدلن سیلنور
نفس جنده بر بوزدن انیرلر   فعل الا کلدی قول دلده قلور
حرن که ابرلدی فعل کندی الا   بوکزین بو قول نول اسکو دلا

قولچون چون چقمغا بو یول کورک | کچدی نفسدا قوله یردا اولادن برد
چونکه قول ابردی یرکدن طند برده | بو یرکدن قوت آلدی اولادن سیر
با قول ولدی برکده آه درد | یا موافق کلدی حال الدی سوز
سوز برکدن آنلر آلر پر ورشن | کرچه تحسین اولمیون اولدی سوز نیی
چون یرکدا کندی باخط اولدی سز | کلدی تحصل اولکنده طولدی سنی
بندی سوز بیله سوزندی اکسززین | کلدی ایکندا بغاز تا کلسزین
چون کرر سوز ادیکندو باغرا | کثی اولدم قصدا دزکم چاغ
سوز تبارز ایکنندا سیلادن | سوزی ایکن قلدورن انلردن
سوز کلیجک ایکنه چقق کورک | نیچه اشلر یتمع و یتمق کورک
بولمزین پس بنک اسنی بیله اول | آچلیدر زبوره اندن بیله اول
بو نفسدن بیل لری جک ایکسنه | سوزلرکم انده بیل آغزه ین
کر بوغز تغار سا آنده سوزی | سیلو اولدار پرا کنده سوزی
سوزی پس تغق لر کلدی انده بغاز | یعنی بوغزده یدک ایدر بوغ وآز
سوزی بوغز یعنی انا ایلر چوغی | آراجنده کرلنو سیلر چو غی
چون تغلادی سوز بغزده آز اولور | ترتیبله جمله نسنه اوزر اولنور
کچدی بو غزدن یا بلدی آغزه | کلدی خلعت آواز اولدی اولسن
چون آوازدن سوزه خلعت ویرلو | اول اغزده یا یلن سز ویرلر

ما ان ایدنه مولدی کرکلی طون اکا | جمله قولی لر بونی اندن بیکا
بولن لو شلدی سوز بو آواز طونی | چقمغا پس طشره طندی بونی
اغزاجنده بولنز قلدی دکلا | ایدیکه کل بو کز سوزی دلدا دکلا
بونکه معنی دیله کلدی اولاسز | بلدی خلق ای جهانه طلدی سوز
بلنما تا که معنی بو دکلا | مقصود اندا نیدکینی کم بلا
حکم در کر خطا بدر کر عتاب | دلده علوم اولدی بو جمله حساب
قلولا ایمان بولدی ساچلر | معنیک یوزی بو اوده آچلور
بو سوزه طقوزنجی منزل دلدرز | عالمه سوز نیدکن دل بلادرز
ارش تمام الدی طقز منزلده سز | آنی اشتدی قلاغ و لردی کوز
بنام قلدی طقوزده اش اکا | اشتلدی انکاه انی دشدی دکلا
اولطقوزدن بو طقوز اکسول دکل | اشتبو طقز منزلی پس سن بول
کربولدی کنددر بو اشی | قول فعل بلدیش اول کشی
بون بو اشی اندر زن بو اولسه | نه فلک نیش حقیقت بلدی اول
نه نلکدا نیتکم حکم اله | آینه در عالم ازره کاه کاه
آرظاهر اولنجه نیدکن | بلدی کیمسه انی نیجه دکنی
قول نه بو فعل بکرز شکا | کیم جلیدا نازل اولن عقلکا
علر ... دلیده اول دلدا بولد | نه فلکدا ظاهر اولمش دزای بابن

پس جهانده نالدور ساسنك وار — بیمی جاندا ف کیمی تنده وار
سنی سکا کل کم بو علمی بیلسین — بیو کوک کندوزکن بولسین
اکلیاسن سوزنا دورز جدینه — سیلیجک ازکراسن حذنه
منم بلاسنی ایشن بیجد اشلنلر — ایش الا وسوزده لا قنده کلر
چون بلاسن قول فعل نا یتسن — مطلقی ف قطعی قندا یتسن
انداولد وقت حلال اولا سکا — فکرت ذکر ایلیمک اوکدن صوکا
کنده بوزیل کز شکر اول خالقا — کم بو سوزک روزی قلدی عاشقا
قول فعل بلد قندا کلد کن — بو جوامع فنقی کاندا کلدلن
قول حقی بر لکده ای صفا — هم رسول خرده مکدر مصطفی
فعل اوک بیر غیر طمق در — مصطفی خشنود لغی اتق در
قول فعل بیله بلک اولدی بول — بیله کم بلدبسه وردی طغر یول
ای خدایا طغر بولدن ایرمغیل — رحمتکدن اسن بزی ایرمغیل

داستان نهم از باب نهم

قان اولکم اسنر الیلق آدنی — الو اسنر دشمندن دادنی
دشمن قهر الیب بصمق دلر — باشنی آت بینبا اصمق دلر
کلسون ایتسون کم الیلق نا ایش — الیلرک سربا بیی نیجا عیش
ایدیم بر بر سکا احوالنی — کم بلاسن ارنلر حالسنی

النی ایلیت دکلر ادا المدی — یا غدا قو قندرب دادالمدی
زبراکم الیلق کلمز نسنه دکل — کم اولکنده جلدو دشمن اولا تول
الکما مبلح نسندا قیمنا — محکم اولب باغ کورب ضمنا
ال ارن اولدر کیم انوك یورکی — اوله جله لنشکرك اوله دیرکی
یورکی محکم لنتی اولدی دلیر — یا غیا هیبت برقدی هیچی شیر
بس بر کلدز الیلغل الک التی — انلیللدا ولر الیلق حالتی
نی چوردک الك اکا محکم یورك — بس کیجی بازده قوت کرك
بازسنده قوت اولماز سا — الب الیمز تنده کوچی ازسا
الب ارنلر حلق کارك ازمسا — لجنسزا اولسا الیلغی باشرمیا
چونکه قوت اولدی جسمنده تمام — بلدی انك جلودوکن خاص عام
بی بولنغیرت کولك اولیسیا — کم انکله کندو جانبنا قییا
الیلر غیرت در اولنجی حال — غیرتی المازسا الیلق محال
حمیت اولمز غیرتی یوق کیشنده — کور نود رکم اولمیشی نا ایش ادده
الیلغل بر التی غیرت در — حمیتك اصلی ندر غیرت در
بس بلك غیرت در بکرك هنر — الیلغی باشرمیا غیرت سزا ار
... براکی کوج وار — منم وارانده غیرت نا موس عار
[illegible] — کم انکله جاپنا اولدرت بیکا

ایلرا دوردنجی الت آت درر
ایلنی ارتیلا ایلر آتلا
نیتلم حمزه بردی عشقره
یتی کولر الپ ارابرلا یوقات
آت دنعا ولدی بوکن بوطون کورك
کوراوررلر ساقلج صبح کسمیا
منم کورنلر هیبت الا قرشودن
ایلرك چون برك یراکی المیا
اکسزین اوره انی برکم کیشی
یتی بشنجی الت الپاطون درر
طونی دیلکنی السون بله
الپ ارنلر اناچون یای الا
ایلرا التنجی الت یای یای الر
قات یای چلك اوراوق اوق اره
الپ کیشیا یای براشر یاغده
ایلرا یتی یای کی الت درر
یای اولدی کر قلج الماز سا
ایلرا بوآت کی التنه دین
الپ اراکی آت کرلکم اتلا
هم بنت الشدی دلدل حیدر
ایلرك ادن چقارر یابوق آت
کم انوکلا اوزلا قارت یورك
قات یایدا اوق دقیساکچیا
اگه قرشو طورمیا قرقو دن
یاغی انك ایلدوغن بلمیا
کم کیشیا یاصلا محکم کیشی
کا ایلو ادنی طون قوندرر
اوقنی یاینی السون الا
ایلغی انك جهانده یایلا
توکیلا چاوی ایله یا یلی
کی هنر دریمه کیم تنکری ورده
یایلا اولنجه درنك داغده
دشمنا قرشو اوقی او[illegible]
دشمنا اولسه قیلجی ملماز سا

یاالوزادوق یایکه الپ اولمز
الپ النده یارشرایو قلج
ن قلجدر التنك بیدنجسی
قلج اززه اندانکچون ایچلور
غازلر دینی انکله اجدلر
ن قلجدر اولو آلت ایلرا
قلج اولدی الپ الزده سوکو یوق
تولده سوکو ایدن اولدالپ ارن
الپ النده سوکو بولق یارشور
سوکوی الده انکچون اوبلدر
دشمنی کوزدز ابرر الپ درر
سوکو سکزنجی الت دزالپ لرك
جلال الت اولدی بوکز یاری یوق
چون تقادار الماپس نیلکیا
الك ایلق بلکز اولمز ایی صفا
خوالكادر سنسدی فتح مبین

اوقله اوز ایلق ادن السز
یتی انکچون حاننشو قلنج
اولدز الیل النوی ف الجسی
کم بوکافرقانی اندن صاچلور
کافر اولدر کیم قلجدا تجدلر
تیلچیچون مال وزر لر ایلرا
سوکواتین اتلیمز قلج اوق
اولدرر شول تلب تلبدن ایرن
ادك الی الك سوکوله ابرشور
آدبلنور سوکوی چون ایندر
اگر قرشو تنتی تلب دریلم درر
یتی سوکوسی اولسا کارك الپ ارك
بیله اردنجه بورر دلدارك یوق
دردیا بنی کزدن یجا بکلیا
نیتلم بیلکز دکارپ مصطفی
انك النداا جلدی اتبو دین

قوله تعالی انا فتحنا لك فتحا مبینا

شوله ما یوللر کیم انگلاواردی   خق یولنده قاموسی دللا زدی
پس بو ایلیق بیلگل النز یاز کرک   یار جون اول جان باش اینولرز
ایلیلوا طقرنجی آلت یاب درن   دشمنین یاد قوینیله آر درن
اشبو طوقز نسنه در الپ آلتی   بو طقز نسنه الن ایلیق آلتی
کمده ورسا بو طقز نسنه تمام   ایلاح بلا اوقرای خاص عام
آدنر اول عالم ایچره الپ ادن   اول بلور نجیدکن ایلیق دادن
اشبو ظاهر ایلیغی ایتدم سکا   شرح تقریر و بیان اولدن صفا
بلدک ایلیق نیده نجا ایشن   دکله امدی دین ایچنده نایمن
دین ایچنده شولدر ایلیق کم کشی   نفسنی بصمق اوله هردم ایشی
دونیلندر حالتی تفصیلا   تا که نفسنی دوزله عقلی بلا
شبله اوله بونلرک بولکلری   کم چلب امری اوله درلک لرن
امر ایچنده طشره نسنه سومیا   دنیای سد ایلیوین قو میا
نفسک اولو لشکری نادر هوا   بو هوا شولدر کم اول دنیا سو…
عمرنی خرج ایلیا اول سوکو یا   کچدوکن کون ایرق اکا قنده …
اول هوادن طوغه حرص ایله کین   انک النده خراب اوله بو دین
هم حسد هم بخل هم فسق فساد   نیجه دین اهلی بونلر قلدی …
نفسه بونلردن اولو یوقدر چرک   ایلیق اول کیم صیا اول لشکری

امدی ای صیمغا بر از کورک   کم اوله بو دین ایچنده اول درک
دین درلکی دییه جمله خلق اکا   اول صیا بو لشکری اولکا صکا
ای دینا ایلی قامسن دکله سزم   طپراق اولسون انک ایزینه یوزم
جون بو ایلیق کمده اولسا اکسزین   ایا غنیا سوره جمله خلق یوزین
ایلدی کل کوتم بو الپ سرمایه سین   نیتش انک نقد کنج مایسین
ایلغی نیتش اکا آلت ندن   دکله امدی کیم حکایت نیتدن
کد البته طقز نسنه کرک   کیم انکله اوله اول دینه درک
انلا اول طقز نسنه اکا   ایدیم اول آلتی بر بر سکا
کلدی الی کورکز اول کشی   کیم انکلا باشه التا هر ایشی
زرولایت ایچنی قایم دوت   لاجرم کیمکلا اونیرسا او تا
کرولایت اولسا انده عیان   دین یولنده الپ دکل بلو بیان
زبادر اول کیم انده قوقی یوق   دنیاده هم آخرته قیغی یوق

الا ان اولیاء الله لا خوف علیهم ولا هم یحزنون

پس ولایت الک اکا دکمش کرک   کیم اوله اول یورک ایچنده بورک
بوولایت دکدیسا قنقی قولا   دین ایچنده اول کورک کیم الپ اوله
… النا بوولایه … ارا   دینا ایچنده کیمه کیم تنکری ویرا
… دیرینه السنه   انوکیله اکلادک ایلینی دینسک

امدی کورنیش اکنجی الیتی — شونلار اول کیم اوزله نفس طاقتی
اول ریاضتدر ادنلر دیر کلی — دینی اجنده اول بلورتدی ارلکی
لده لیم نوقسار ریاضتده دکل — انکیچون نفسنی بیلکو دکل
چونکه کندو نفسنی اول بکمیا — دینی اجنده نیجه ایلق الیا
پس ریاضت برله ایپ اولدی کشی — انکیله باشه التدی هر اشی
انکیله صبری بودینه چوکیب — انکیله اولدی بو دینه سروری
کلدک امدی اول اجنجی التا — کیم انکله کلدی هر اشی حالتا
اول کفایتدر که باشلوده اولر — انکیله هر ایشی ضبط دلو
کو کفایت اولمیدی انبیا — خلق نیجه اوندیدی تنکری
شول سوای بو کفایت کسمیا — کور بکیدی نفسی کر اولمیا
پس کفایت معتبر آلت دودر — نفسه همی در اول بتکل بینش اوزن
بی کفایت کمسنه بول ویرمدی — نفسنا باصقدی اشی باشرمدی
امدی طوردنجیا کلکل بوکنه — اولدخی نیدوکنی بلکل بوکنه
اوه بو عشقدر کیم جان لتررانجان — یکرک انداول اوجی قوشدا کچن
بندلر عشقی اتینا دین الپلری — قوشوسینه درمدی بک بک جوک
عشقدا اچلدی آخر اشبو دین — عشق اندومانی اولدی لرر کبین
بیره کوکا ازدی یتدی عشقی الی — عشقه اغنیع نقلاری ... الی

عشق اولوالت دوردین ایپنا — بختلو اول قوللکیم اول عشقه بنا
پس بولرکیم عشقه بندی امدی — صیدی نفسی کندو مرکز ضمندی
ملازک اول بیشنجی آلت نیدکن — ایدیم بربرسکا نیجه دکن
شولدر که اولکیم متوکل طونبی — طونتاو طونه حقا بو ننی
اولتوکل اکه یارت برک اولا — کیم اتوکل جان کوکلی برک اولا
کیما هرکز اکا دشمن اوقی — یعنی دنیا مکری شیطان اوقی
کندلیم بونقسانوبلر اردکل — کندو نفسی لشکرن بیلور دکل
انبیانک بنا کیم اولیا — قیلالور دیرز توکل تنکریا
بوتوکل ذرطونی دین الپنل — انکیلا الپی اولدرک بو دینل
کیدکیم وردیسا حق اول خلعتی — سورنی اولدردین اچنده دولتی
ولاقی بتدی بیا برلوز بو کنه — نیمش اوله التنجی آلت لر بو کنه
ولشریعت بیلکیدر ای صفا — کیم قتشمیشیدی انی مصطفی
نی شخصک کیم بلنده اوله اول — جمله خلق اچره اچقدر اکه یول
شیطان انک یولنی بغلامدی — عالی طندی انکلر کلی ادی
بوشریعت بیلمنسز کمسنه — بلو بیل طوساذی قورشو دشمنا
یسنی حقیقتلری کیم دین الپلری — بوبلکله صیدی جمله لشکری
چون شریعت بیلکیله الدک بیلا — امدی بو کز علم قلیجن ال الا

بو علمدر التك ييد نجسي
كمده كم علم اولاري نفسي بصدي اول
علم اننده جمله بو فسق فساد
انبيا و اوليا بو علملا
هر كيم الدي بو علم قلجني املا
چون بو علم قلجني بولنوا الدي اكلا
التك سكز نجسي همت درر
سوكوسي همت درر بول اليل
همتي يوق كشي حقه ارمدي
پس بو همت ارالنده سنوكلو در
دشمني اوزماغه كي آلتدر اول
جمله اولري قلدي غم اول ظغر يار
اولوالت ظغرو يار در دنيده
يالكزين هيچ كسنه بول ورمدي
هر نبي كيم كلدي ملكه طندي يار
ياريله در بولا رينوك زور نقي
ياريله وردي بولي ظغري وران

اوكيلا باسلر شيطان سلطر
كندوده بوين يلدي باش كسد اول
دزه قدري اولمري اولدي انسان
اجدلر دين بولني قلدا قلا
سردي كندو خلقني ابلدا ابلا
ابدي همت نبولوسن ظرتسون وولا
كم ارافدا دشمنه ابرر زخم اورر
اول صيدي بينن بو شيطان قلبنا
اول كلب شيطان جريسن قرمدي
اوسكل دين دشمنن انكله اورر
انكيلا اچلن بو ظغرو يول
كم قلا اول يارجون خاينن نشان
يارله اچلاي بودين اي دده
اولمنجا يار اشي باشو مدي
هر بري بر ياري قلدي اختيار
يارله بولدي بولندم ازل حق
ياري كحل بو مدبب المدي زان

بنده لكيم اولوالت در بو يار
اوز ظغر نشنده كه وردي نام بنام
يارله ختم اولدي اول ظغر نجسي
وث تمام ايدك بو اليلق شرحني
اوز ظغر بو توقزه كلدي تمام
ابدي كلسون هر كه عقلي وار سا
الكلسون ليم بو هنرلردن بري
يا اشي دنيا اچنده ادركرك
تسه بلسون كلمدكلر ساغشا
هر كيم اول اشده دكل در اد دكل
خود نفر سكل قانو نسنه اشده در
قانو اشده در وليكن فرق وار
كبسي دتمش كدر حق امرني
عاشق ايشي اوله عشقه باندر
كنده بل لزنشك ا نوك رحمتنه
كندي عشقي دركه اوشي وردك اكا
عشقو جنده عمرن هوف ابلمون

دنياده دين يارلا طندي قرار
دين اچنده التيدي اول تمام
كيم انوكله دشدي اولدشن سوسي
بربرا اندك دنيبي وهم ديني
شرح برلة بلاي جمله خاص عام
كندو عقلي كندو زينا يارسا
كيمده ور سا دنياده اولدر دري
يادين اچره خالمرسز وورسكرك
عمري كچدي كلمدي بر ساغ اشا
بو عمر ضبطل سناني كيم والد دكل
تلا ايشي هر برنسكل كوزندن
كيمسي سكبان كيمي شهر يار
كيمي كلي بيله ورتشن عمو نجب
ان سومسل اشن دكلمي يا ندن
كيم محبت بردي عاشق ادنا
الله بو اشن طيدرت اولدا صوكا
دلاده دن كن عشق و صفن بيلسون

اي خذایا عشقدا ابرمه بزنی … عشق بولنده طغرو طوتارما بزنی

داستان دهم از باب نهم

اوزمیزنی احوال

قان اول کم حال بلور و حال صورر … حال الیبنی هم اشیدر هم کورر
حال اشیمدز ایدی اول کلسون برو … حان اجنده درمد اولسون درد
وصف حالم ایدیر بیریرا کا … اغریونین کوردکم اولدن صکا
چونکه حالدن واقف اوله بیلدشم … پس اولا اول حال اجنده حالدشم
وصف حالم چون کله بر بر دلا … حالنی کیم اغوردیسا اول بلا
هر نشانی بیلنه ور مل کوك … هر نهانی بیلنا ضرمتی کرك
هر کله واقفا بو سوزدن لاجرم … اول بلا اول اکلیاکیم نادرم
هالدکلدك بوندن مقصود نیدکن … ایدلوم اولدن صوکا نیجیدکن
اول زمان کیم بوغدی وقت زمان … کلدکدی صورتا هفت آسمان
واردق بز اول ازلده شکل سزین … کوردردك دایما اول دوست یزین
سر اجنده سردی اول جانه جان … حان اجنده سوشیدك بی زبان
سوزمز بی حرف صوت رازدك … اول اشلده درلکموز نازدك
اولدی تقدیر ارادت بو اشا … کم بو سرلر اچیلا طنره دوشا
آشکارا اوله اول کنج نهان … بیله انی اکلیا [illegible]
بیلینا اول کزلو کنج آچیلا … [illegible]

بیلدی چون بو ایشنی اول کارساز … ایلدی کورنتدی بو کز اول بی نیاز
کن دیدی قدرت دلیلا بیلادی … عرشی فرشی بوغکن وار ایلادی
ظاهر اولدی نه فلك جنسیلا … ایشدلدی عالمه اسمی بیلا
بیر کول طتدی وجود الدی تمام … معلوم اولدی هر مقیم هر مقام
قدرت خلق برلو بیر نا … ایشدلدی خلق نیشنی بیرنا
کلا جان عقل نفس دل تنا … کلدی تنلی هر بیری بر مسکنا
بولدی جنسلو جنسنی اولدی کروه … طولدی بونلردن بو جمله دشت کوه
بیر وکوك عرش کرسی طلدی نور … درلو خلق بوله بزندی اولدی نور
جنسلو جنسن بولبن طتدی قرار … هر بیری جنسیلا اولدی قطار
چونکه نوبت ذکلدی کلدم بند نجی … کندو جنسم نیجه بولدم بن دخی
جنسمی بلدم بنی آدم دور … قامو جنسدا دولتی محکم دورر
کلوردم آدمی زادی تمام … طوقز اوده طورشی دمشی مقام
بو مقر اوردا بیری طنره دکل … خاص و عام بابی تحصول بال قول
یعنی کم طقز کروه الشی بولر … اشلنور در هر بیرنده بك خولر
چونکه دشدم اول کرو هل ایچنه … طاش نادر بیلمادم انچنه
[illegible] ابتدم بن اکا … کر واقع اولدی اوادمه نکا
[illegible] م … نیلمك نتمك کرکلدر بلمادم

پس بزم اردم یرا قلدم نیاز
ایلدم ای حق ای کریم بی نیاز

اوشبو کولان بو غمی طندم سکا
سن قلورزله بنی سزلن نیکا

هیچ بکا بندن مدد بولمزر ندم
بلمزم قندا طرم قنجه کدم

بو کروه لرده بنم اهلم ندر
بلمازم تنفسیدر قنده در

بولدشم قانی و قانی همنشین
قنقسن لایق کورسن تنقیسین

کندو فضلکله بیان ایتکل بکا
بیلین دیکلی اولدن صوکا

بوزنی قلدرمدن بیردن هنوز
حالده کلدی خوش بشارت خوشیدموز

ویردیکی برقلاوز اول جلیل
کیم بکا اوله بو بولده اول دلیل

کلدی اولدم فرشودن نوران پیر
کوکلمی و جانمی قلدی اسیر

بقدم انک بوی بویلردن اولو
کوردم انک یوزی یوزلردن صلو

طوبدن شول کوکل طوغنکن اکا
یعنی خدمتچون کلوهر کن اکا

کلدی کیم باکه قلاوز اوله اول
دعوت ایتدی بانی طغری یوله اول

طون یاشلات بورو کندو پیر
پیرلکنده عالم ایچره بی نظیر

چونکه لطفدن بنی قلدی قبول
سودم انی عاشق اولدی جان لو

اتکین طتدم اکا اولدم مرید
دون کندز اولدی اولدم قدر عید

جانلا چونکیم مرید اولدم اکا
پس توجه ایلدی انک بکا

بشلدی شیخ بنی کردم یوکلا
ویرمکه بو بیم اغوری بر محفله

کردم اوت مخل یری برشهر اولو
قوم جمله فاسق چرکین خلق ا

بو یرینا عهدلری طغرد کل
بایلری تخسولری جمله فضول

قامسی حق امرینک غلیسن طتار
آدموز من لیک ایرق دین طتار

قولا چتین دوسته بکزر درلکی
فعله نفسک ایشی دشمن درلکی

صورت انسان ولی حیوان خلق
قردده بکزر بو بولدن تو خلق

ادلی نی و بوانی برتمق درلو
بوبرنا قرشو بلردیش بلس

حرص شهوت شیله طولمش لولری
لم اتمز لسدن هیچ بوزلرک

شیله مستغرق بو دنیا داد نا
کم بولیلس آدی حیوان آدنا

چون بلارک بیله کوردم حاللرین
شیخمه صوردم بنه احوال لرین

ایلدم ای شیخ مقدس نور حق
نیجه خلقدر اشبو خلق اشبو خلق

ندی بنلر صافی دنیا اهل در
نفس اماره بلارک نفس در

بو کروه در جمله خلقل یاوزک
بتلرکه ترکی دز زد رلک اوزرک

کم بولردن سن طالب ایرد کل
چون ایشتدم بو سزی قلدم قبول

کلدم اندا ایلرو بر سترله
اندم ام اردم ینا بو محفله

ولدی بر شهری کوردم معتبر
شهری کوردم قومنا قلدم نظر

شهری کوردم سطلق فسق فساد
اشلری فسق ولی غدر کساد

هر برشی اسی پنهان ایتشا
اشلری فسق ولی رغبت دنیا

مربیسی نفسه ورمش اوزنی الاقیلور کندوسی کندو [illegible]

جمله فاسق قوجسی بیلکدی اشلر الرز اسلامم بیلکدی

نفسینی مردم فساده قیندررر الا کندو کندوزن اوتندررر

توبه ایلور الا ظمغ توبسین بیله کوردم اول کروهی اوبسین

چونکه بو شهرک بیله کوردم خلقنی پس بولر مردم بولارک خلقنی

ایتدم ای شیخ جهان انس جان اشبو نیجه خلق خلقدر قیل عیان

ایتدی بونلر آدمی نادا اصل درر نفس لوامه بولارک نفسیدرر

کچ بو محفلدن دخی اهلک دکل بینه شیخم سوزنی قلدم قبول

کچدم اندا ایلرو بر منزله اغردم انده بنا بر محفله

کوردم اول محفلده بولق اولو بینه بردزلو گروه انده طلو

اول کروهلرده بولرخاو شرق انلر ابقسا بو بیرزخوش شرق

هم دلنشلو بولر هم اشلمش کچکلیم تبلده دخی ورزمر بر اش

حقه منقاد مطیع اشی بولان الاور ذرلم بنا چرکن خو لر

مربیسی راضی اشی خو بینا هیچ اونشمن بو بر بینک صونیا

یعنی ایدرکم بن خلقم بودرر هیچ دمز کوکجا کل یاچرکن خودر

قانع اشی جمله حالو حالنا ایرمز هیچ ابشو [illegible]

بالکی یالک طونمق دیلمن [illegible]

کندو کندو الو یاز غبت لری بوقدرر هیچ کسیا عزتلری

یعنی محتاج اولمزلر کسبه طاپوقلرز قول بکا تخول بیا

چون بوله دکل بیله کردم اشلرین پس بنا شیخم صوردم اشلرین

ایتدم ای شیخ شیوخ دین حق ایت بکا کیم بونه خلقدر بونه خلق

ایتدی بنلر شول کروهدرلیم بولر مطمئنه نفسلا طتری خولر

یعنی منقاد مطیع درلمز اشا ایو یاوز قامو بر ایتمز نشا

ایرکه مربرلکا قانع درر کند کندو حرصنا مانع درر

کچ بولوردن بو دخی اهلک دکل شول ورب وصل اولاسی اصلک دکل

بینه کچدم کتدم اندن ایلرو اغوردم بو شهره کردم اچرو

کوردم اول شهرک دخی خلقی نجه اکلادم که درلکی خلقی نیجه

یعنی الی بولر مربر اشا مربه کلسه حقدن ایتمزلر نشا

بای تخول المسم دب غم یمز تخول تخول بای المسم دمز

هیچ ارتمز لمسی اجماغچون یا خوذ اجماقدن حورلر تجماغچون

بولوردن مایج اکر یوق طامی شیله کوردم اول کروهلر قامی

مربه کلسا تنکردا راضی بولار بیله تمشی کوردم بول خلقده خولر

کوبلردا رحمت اولار عذاب راضی اشی جمله قطع المش جواب

سوز بولار ب کوردم اشبو مثالا بو نجه درلک بو احوالا

منی بولارنک حالینا قالدیم عجب / کیم بولاردا قالماذی هرگز طلب
بیلمادیم شیخا ای شیخ گزین / ایت منکا بو نیچه مذهب نیچه دین
ایتدی بیلکیل شول رضا اهلی دورور / نفس مرضیه انونک نفسی دورور
بو گروهدین هیچ سنکا منزل دکول / سن طرب اکلانسی محفل دکول
راضی الکیل بولار حق امریغه / نی نظر کفره قیلور نه دینغه
ایلرو وردینکی یکوک سقا / کیم ارامیزا ورنوبن خاص عام
کیچدیم اندا ایلرو ووردوم ینا / تولاده هر بر شهر کوردوم ینا
شهره چون کیردیم کوردوم خلقنی / اکلادیم دیرلیکنی و خلقنی
عاشق اولش قاموسی کوردوم بولا / هر بیرینینک بر نسه قلبی اختیار
کیم عاشق جور یاو اجا غنا / یعنی اول اجاق ده جوری تجمعا
کیم علمه عاشق اولش صدر چون / یعنی بو خلق ارسینده قدر چون
کیم عاشق ملکده مال یکا لکا / یعنی بر کندو کیبیدن تیکلکا
کیم عاشق لر کلو لارک یو زینا / معشوق ایلغنی انی کندو زینا
کیم ایدر عاشقیم بن تنکریا / الا کستر قانی دیرکان نیچه ریا
هر بیری بر نسنی سوینش بولار / عشق اچنده اکلشور لر زار زار
مونه کورسه انی سومک خولرک / بیر بینا بیلمزمو ... ارزو لیک
چون بولاردین بو خوی کوردوم ینا / شیخغه بیلار بیلدکین صوردم ینا

دیدیم ای ... سوری شیخ جهان / ساکه معلوم اشکار و نهان
بو جماعت نیچه خلقدور نید کین / معلوم ایله حاللری بیجید کین
ایتدی نفس ناطقه بیلکول دورور / بولارنک نفسنده بو عشق ویرددور
بو گروهده عشق دور ارکان دین / انکچون سودی بولار بیر بیرین
گرچه عشقدور دنیاده صیاد کار / صید انونک مه لقاء خوش نکار
اول نکارلک نوری عشق صید الور / الا صورت نقش نفسه قید الور
چون مقید اولدی نفس اول نقش له / قالدی انداق تون ایرر منزل له
کچ بولاردا بو دنی منزل دکول / قلمه بوندا بو خونی قلمه قبول
کیچدیم اندا ایلرو ووردوم ینه / بر شهر آراسته کوردوم ینه
کوردوم اول شهر اهلینینک خوش صدق وار / جمله دیللر سوزده کلمش نطق وار
سیلنوددور هر بیری بیر بار دلا / هر بیری بیلکو کلی بیر تکرار دلا
تسبیح اولمش هر بیرینه سوزکی / کل تعلمنی اکا اصی اوکی
هر بیری بو تسبیح اوقور زار دلا / هر بیرینینک کوکلی بیر کل زار دلا
هر بیرینینک مقصودی وار کل کبی / اکلشور لر هر بیری بلبل کبی
بیلدیم ایدی انده رازی نهان / نه گروهدور بیله شیرین زبان
هر کر حالنی منکا ایت بیلیبن / الله لایق رای تدبیر قیلیبن
ای دل نفسنا بیلقدور بو ... / بو گروهده نه صلاح نه وار نه صوم

دلاریدر بو ایلرک سرمایه‌سی   دل ایچنده نقد گنج مایه‌سی
چونکه بولرده دلاچ سیلا یلر   بلبلی طوطی مات ایله بیلر
دلا الو سرمایه در بو محفله   الا الیمز کمسی اول منزله
بودخی منزلدر کلدر ساکه بیل   کسی ارکوردی اندا بودبیل
کچ بولردن ایلرو کتدم بلا   بوندم قالن ارمدک اول منزله
کچدم اندا ایلرو کتدم بیننه   بر اشکل وادین کتدم بیننه
کوردم انده بر شهرک معتبر   الا بقدم خلق یولق مختصر
شهرالو یولق ولی خلقی کچی   اتن کتتی اوه بکزر شهر ایچی
شهرنونی جلبسی مخسول کبی   قوللری قول بکلری هم قول کبی
بای مخسول کسی معلوم دکل   قام دبلر کمسی مفهوم دکل
کمسنده هیچ مال گنج یوق   هم جسده هم لبرو کینه رنج یوق
دنیا اتنده اچکلمش الرک   دنیا سوزندا کلمش دللرک
دنیا الکده کسده هیچ نسنه یوق   بوقلن شول وربولردا قرنی طوق
فارغ الناسن بوق هیچ کمسنه   پس بوحالی شیخومه صوردم بینه
ایتدم ای جان پیش روی دین سروری   ای معانی گنجی ای قدرت اری
نجه خلقدر اینت بو شهرک خلقی   نجه خلقدر بیلیم بو خلقی
ایندی شول نفس فقیره در بولر   اول فقیرلر خویلر اشبو ...

دنیادا بیلر الن چکمش درر   آخرت رنکن دخی دکمش درر
دنیادا ایلرلوزن بجدی تمام   آخرتده طنمدی سلک مقام
ناسی بوحضرنا طتمش درر   خیر و شر جمله ترک اتمش درر
ایله فارغ لم صناسن قل دکل   کچ بولردا بودخی محفل دکل
بونطراسی بردلوسن پیش رو   انده در بو جمله جانا پیش رو
چون بوحالی شیخ بلدردی بکا   کچدم اندا بقدم ایرق صکا
بینه کچدم کتدم اندا بر زمان   اغردم بر شهره قومی بی زبان
کمادم شهرغومندا جواب   کوردم انده نه کناه وار نه ثواب
نه اولو بلدم بولرده نه دیرک   کالمدک لندوزنا بکدم برک
جمله محوالمش بولارک ورلغی   هیچ بلمز یارلغی اغیارلغی
بیلوورمش دین دنیا قامسی   قلدق عاری کتمش نامسی
نه عدم بلدم بولرده نه وجود   نه قیام نه رکوع نه سجود
نه اولولق بولرده نه کچی   نه الی در نه اشوز در شهر ایچی
بوغ بکزر ولرلن جنبش لرک   بلمدم لم نه عمل در اشلرک
الاین ورکن بطل قلمش بولر   اتن حقا دمش بطل المش بولر
... سوز وارلغن یوق اکلدم   زی عجب درلک دیو بن طکلدم
... اق بولدم بلردده نه وغسلمد   ... قلدم بوکز شیخه سوال

ابتدام ای علملاردن اسمی اولوغ — بو گروه اصلو مدار خسته و بولوغ
بونجه درلک درر اینکل بکا — ین بولارنک حالنا قلدم طکا
ایندی تفی فانیه بنلو درر — بلونه وردر بولر نه یوق درر
بلو نبلرنه وجوددر نه عدم — نه بلرده شادلق وردر نه غم
کسلرلیم کندو زندا محو اولا — کندو زندا اندو علی سهو اولا
ایرغانه کسنرا نه بلدره — بلمیانه حقی نیجه بلدره
بودخی منزلده کل سن طورسی — بونده ترتیب یوق سنی قندورسی
بج بولردا بودکل در منزلک — ایلرودر منزلوک محملوک
حالیا اندا دخی کجدک یوم — الویره التدک بانی اول الوم
کوردم انده برشهر یولق اولو — ترتیبی آرسنه قومی طولو
شهراجنده بربزغش تخت وار — کوردم انده اوترر بر شخص وار
اولیا و انبیا منقاد اکا — جمله موء منلو یوزنی اندن یکا
قاموخلقدا ییکوک اوک ترتیبی — تنکردا ایله ارلشی ترکبی
هم عمارت دنیا و هم آخرت — ختم دیلدار اولسودر عاقبت
تن دخی آرسنه و هم جان دخی — عقل دولت دین هم ایمان دخی
اول امام اویش بوجمله جان اکا — رحمتی حقک مدام انسان اکا
تنکرینک عرشی اکا الت طراق — دلشرلش وصلنا جمله فراق

نه فلکدا بو یرو طتمش مقام — جمله خلقل تقدنی اولمش تمام
کزلو کنجی دوزی قلمش حق اکا — مخفی بسنه قلمنی اولدا صوکا
بونکه کوردم بو ایشی بولوق کمال — بوکیشی اللهلا طتمش وصال
سخه صوردم بنی سابق بو ایشی — اشبو ارکان ورسم وررسنی
بندم ای کشاف سرلا یزال — ناطقه وصفلدا اولدی کنکل لال
بو نه منزلدر بکا بلدر عیان — کیمدرر بو کردکم سلطان نشان
ایندی نفسکاملدر بو وجود — یرو کوک اهلی اکا قلدی سجود
ان سومکدن یرنری نه فلک — عرش فرش جسم جان انس ملک
هم حبیبم دیب اتی اخشدی — اول کلیجک جمله دیرلر خوشدک
قلدی اوکد بن دایم تا ابد — سوزی انجه دوستلقی نازی اول احد
بر کوز طوتن انک اتکن الدن قوما — تسبیح ایدن آدنی دلدا قو ما
بم سنی اول التسودر حاق اول — حقدا اجلدی اکا بو طغرو یول
یوز ایتدم شیخک اشبو سوزنی — بسنی بر اوردم بولو کلم یوزنی
بینه صوردم اول کوکل استاذ نا — کیمدر ایت بو تنکری دوست آدی نا
ایدی آدی اوش الفی میم دال — برلا بزرحقلا قریب وصال
املا حمددرر بلو بیان — میم کنسا خود لحد درنی کمان
نه بلدم بو ایشی بولمد کمال — تسلیم املادم قلدک ایرق مجال

جان ایلا طتدم انوک اتکین | تا التدی اول نبی حقا دکین

کردم احمد اول احد له بیرشن | کاف نوندن ایلرو تقدیر شین

جمله اشی بوکلا اولشی تمام | نه فلکدن بوقرو طتمش مقام

اکلدیلی کیمدولن ای صفا | مصطفی در مصطفی در مصطفا

اول طفقز در لوکروهک بیلکوکی | معلوم اولدی بوندن کیم کم در بکی

اوش بو معنی منترلا اردی تمام | شرح تقریر اولدی جمله خاص و عام

نبی دن اجلدی بکا اشبو خبر | صادلا بلدم ضیای معتبر

ری روا کردی و کستوردی رسول | بو اشارت اولدی جانغه قبول

نبی قضا دری برکلی اولدی آد | باکه اول آد دن اجلدی اشبو داد

کستون اولور بکا بو کنج اولب | انکا اجلدی بکا بو طغرو یول

کردم اشبو کزلودا اول یوزین | اول کتابدن اوقدم بو سوزین

اول قلاوز اولدی بو بولدم بکا | ایتدم اخر حالی اولدن صوکا

اول اردی بانی اشبو منترلا | وصف حالم اوش قمو کلدی دلا

هر کم کوردیسه بو حالی اول بلور | بولوراندر اول کشی کم بول بلور

بلمیان نه سیلیا چون بلمدیک | بولمیان نه کستوا چون بلدیک

چون بو معنی عاشقا اولدی عیان | ابله بلکل بولدی برنیج نهان

ان بلمکلا ارشدی حق ... | ان بلمکلا دکندک دو...

بلدوکینه بلدی و بولدی مراد | جمله اشن قلدی قف اول اولدی مراد

انشاء الله کیم جلب روزی قلا | قاموتلر بو معنی بو بیله سبلا

الباب العاشر في العشريات وفيه عشر حكايات والله يقول الحق وهو يهدي السبيل

باب اونجده وار اون داستان | خوش حکایت خوش دقایق خوش بیان

معلوم ایلدا اونلری قلدن قسلا | همچنانک بلک عشر کاملا

داستان اول از باب دهم

تان اول عقلی بتون کوکلی صفا | برانتسون بلدی اول مصطفا

اتبو سوزی جان اجندا دکلسون | سر ده مقصود بیدکینی اکلسون

کسون اول بلدی انکلا بیدلر | بولده نیجه بولاش اولب لتدلر

بلیب حقدن اشارت بولدلر | اول اشارتدن بشارت بولدلر

بر سبب وار رحمنا لایق درر | قلسا رحمت کلکی باتق درر

شی برله ایدیم هر بیر نی | دکلها یدک تنکری تقدیرنی

اول زمانکم بو جهان یوغدی هنوز | نه زمان نه مکان یوغدی نقوز

نه وجود نه عدم وردی عیان | بلردی اول پادشاهی بی مکان

بلدی کیم عالمی وار ایلیا | قدرتن عالمده اظهار ایلیا

... بیلقا لیک حیا بتی | توردی اول جاندن محبت کا بتی

... ان روشن درت ور ... | قلدی اول دوستلق اجنده تا ابد

قوردی انک دوستلیغیچون عالمی | تم قوبردی عالم ایچره آدمی
بیردی کوک و عرش کرسی جسم و جان | اولدی انوک دوستلیغیچون بی کمان
کوک سیوان قیلدی انک استنه | بیر میدان قیلدی اول حق دوستنه
چون کتوردی دنیایه اول سرورک | بلدی انک کلدکن انس و پری
هرکه باش ایندردی اکا اولدی شاد | هرکه اول سرکشلک ایتدی قلدی یاد
کافر اولدی هرکه انکار ایلدی | تا ابد الله انی خوب ایلدی
اشبو سوزدا مقصودم اولای صفا | بو سوزانی جانله تیلغیل وفا
ایشندیلرکه وفا قیلدی بولا ن | رحمتین حق نیجا بولدی بولا ن
کلدی ایدی بو حکایت نیدکن | شرح بولا ایدیم نیجیدکین
اول رسالت کیم مصطفا ایچدی دنی | دینیه دعوت قیلدی عالم خلقنی
کیم امت اولدی مومن کیمی یاد | کیمی اولدی صحابه مرد کار
قاموسی اسلام اوزره بوزدلر | بیلک اون اوزره نادر درر
شولدر اول اونکم بولدی جمع اولدلر | جمله براغ دیبنده کلدیلر
طتدیلر قتلو الن ییغا مبارک | سوددیلر طغری بولنی اول سوردیلر
ایتدیلر کیم تندک اول بر تنکریا | تم سکا ایمان کتوردک بی ریا
حقدن الک تومیاوز تا ابد | استنوزه طانق اولسون اول احد
اوبوخ اسباب ملک مالمز | سنکا ایرو اولمیا هیچ حالمز

دوستکا دوستیز بوزی یلکل عیان | دشمنکا دشمنوز بلو بیان
ایشیکده جان تن اسون فدی | درکلرچه بو سوزی ... ایدی
بل شاهدن آیت ایدی بونلارا | احمده مخصوص همراولر لرا

قوله لقد رضی الله عن المؤمنین

درد درد یار النبی اصحابیدی | حق یولنده قاموسی ارابیدی
حق دیدی که یا محمد طانق اول | شول انوک بیعتنی قلدم قبول
بیعکر بونلر سنکله قلدیلر | الا رحمت قاموسی تبدا دیلر
پس بمله اولدی اول بیعت تمام | طانق اولسون اشبو جمله خاص عام
یرلغادم بونلری بلسون بولر | خوش بشارت دایما قلسون بولر
قالولادن سنوک الک فی قدی | قاموسندن نیم الم فو قدی
الربقار والکلسا عهد اکا | بغلوز بر کنوراوکدن صکا
ایلدی کر بونلر بو عهد اوزره طره | حق بولارا بی حساب نسنه ویره
سندن خذ بو سوز معلوم درر | کیم بلورسا معنیسن محلوم درر

ومن اوفی بما عاهد علیه الله

...لکی نیدکینی ای صفا | باسطیدی اورتم اول مصطفا
...ا نیچا اول حبیب | دکلدی حقدن بلارا بو نصیب
...ان بر نیبدن اول رسول | توا انداکردلر هیچ شک دکول

یعنی کیم خلقه دوستنه دوست اولدیلر — لاجرم دوست [illegible]
پس بیلک کیم دوستنه لر حق دوستنک — رحمت ایتمز مردم انولر ایستمز
بو سوزه اولدن کتی طانق درر — کم بو ایسکه هیچ مشکل یوق درر
هر که سودی تنکرینک دوستلرینی — بی گمان اول گوررسن دیدار ربی
دوستلرین گزمل ای گرمل درر — دوستلرا ازمل اکا ازمل درر
شوکه بکزرکم بقرلر گزلو یا — کندو یا بقمق اولر اول کندیا
گرچه لم کوز بقدغی اول گزلو درر — لیک انده گوردکی یوز کندو درر
بو کنه
گزلوسز لندو بزنه گرمز [illegible] — کندو یوزلرن خبر ورمز بو کوز
کوزلرا پس بوزی گزلو گستورن — اول اجاندن کوکلی گزلو قدرتر
ایدی کل بو کوز بورق بو معنییه — گزلو گیلدر اولیادر اولیا
صیقل اوردی بونلرک کوکلینه حق — حق یوزن گرمک دلرسک انلره بق
هر کیم انده بقدی گردی دوست یوزین — دوست یوزنکا ازدی ایرق کوزین
گزلوسی حقل ولی کوکلی درر — دوستلرا اولدر دوست یوزینی گستورن

صدقلا بقمقل اکا کیم گورسین — انشبو سوزک معنیسنا ایرشین
ایندی گردی تنکریی گوکلم گوزی — محکوم اولدی [illegible]
نیتکیم پیغامبره بقدی عمر — گورنه اقرار المدی اول [illegible]

[illegible] تادری اول با یزید — هر زمان کیم حقدن اولوردی مزید
دیو دیدی کیم جنتم ایچی حق درر — تنکریدن ارتق کمسنه یوق دیدری

کیم حقی اسنادرسا گلسون بکا — حق بنمله درر کلک بندن ییکا
یعنی کیم گزلو سوابن اول حقک — ای کوکلجون بکا مردم بقل
کیم گوراسن بنده اول دوست یوزنی — گزلو دا گورن کبی گلدی زینی
هر رسولدن کلمشیدی بو حدیث — بلمیا نه اولدی بو معنی خبیث
ایدی هر کیم شیخی بو قسمده یوق — یعنی بو ینی حقا بغلی دین یوق

دین بو شیخ درلم ای بغلو حقا — بغلو بو کر بولر عمرک بفا
نحسه خود شیخی انوک ابلیس درر — عاقبت جمله اینی تبلیسی درر
یعنی بو سوز معنیسی مرشد درر — خالقا ازماکه خلقی خود درر
مرشدیکا لمزسه نه در عیب ای یار — شولدرکیم یول فوز نفسه او یار
نفسکا شیطان دکلی گوردسکا — قومز ای ور غنا حقدن ییکا
حضرته مرشد درر التن بیزی — گر تو سزدرکر تو بیلک بو سوزی
[illegible] بیان — حق تعالی قلدی قرانده عیان
[illegible] عالمه — وقیاوز بو بوله ابا بسلمه

یعنی تورکیم کیم اوید بیسه تمام
انوکیبله تویپر دور والسلام

بلدکوزمی امدی کیم تیمک کرک
دنیاده بولالانک طتموق کرک

نیز جماعت اول سوزا امام اولا
سوزی ارشاد ایلیا طغروق یولا

لسنل کیم صنعتی ارشاد اولا
ایشلادوکی دادم استاد اولا

وای کالیم اوبیدی بیر اولیا
بولادش اولدی کندوزبرن آلو یا

دولت ایچکسنه شولارلیم اولت
بر الونک خدمتنده وردک یول

طغرولقلا قیلدی انوک خدمتن
هیچ کما تسنو بولدی حقل حستن

ملوک بویوللاتینا قیلدی وفا
جمله یوللاتندگا اول بلدی وفا

حسنودانا تنکرینک پیغمبری
تاوریجه انده جمله یول اری

یول اچنده قاموسی حسنودا کا
هیچ ایرلمش اول صنف اوکدا صنکا

همدمی راضی اولاحق شکنوین
لایق اولا کرمگا اول دوست یوزین

عاشقی چون حق وفادارا ایلدی
جمله یول اهلی بیلا تایه ایلدی

جان بوشی اول وفایه بغلودر
یورکی اول عشق ادبله طغلودر

چون الودن الانک طتمش درر
کوکلی انداء برکنش تیتمش درر

دیلمو هیچ اندن ایری اولمسا
تن دلوری جاندن ایری …

ای خدایا طغر یولدن ایر تعجیل
اول الولردن ایرب ایر …

داستان دوم از باب دهم

بیلسو ولکم اشبو عالم خلقنی
قنده اولسا کوزنکل بیتر خلقنی

سوزن اشتولیم بیلا هربر کیشی
باشه تیله ایلدر هربر ایشی

هر صورتنده خاصیت تاوردر
اول خصیت بیلا تا انی باردرر

کر خصیتلم اوله کم آنسز اولا
صورتا بکزرلیم اول خاسنز اولا

اشبو علی ایستینی کلسون بکا
شرح بیله ایدیم بیر بیر اکا

اکلسون لیم اول خصیت تا بیلا
رونقی وار یاریش واولسا بیلا

ابتدا ایدی بو حکایت نیدکین
خاصیت لرنه یری تجیدکین

تازه اولکیم یارشر انوکلا
ضبط یوق المسة انده اول بیلا

خلق اچنده اون خصیت وار عیان
اون دخی بارک ندر بلو بیان

زاوون اولنرسا بوا وزنیه داد اولر
داد یوق دک خلق اچنده آد اولر

دکله ایدی مریونیل آد نی
کم بیلامس آد اچنده دادنی

اول شولارکه باشره عقل اولا
بیلیا اول بیلری طغری یولا

کفودین یول اچنده اول سچیا
ایل اچنده نادریسه اول کچا

آدی بو خلق اچنده اول اولر
خلق مطلق آدمی اول اولدرر

… اولمر حیوان خلق
کوکلی طولو حرص کوزری الخلق

… بو عقللا بوندت …
آدمک بو عقللا درر نفی

پس کرکلو عقل اوله اول کیشیده   کمراونکا دهر دیا هم [illegible]

عقل وار الا دکل پرهیزکار   عقل کامل لر انی حیوان صیلار

قنق عاقل کیم انوک پرهیزی یوق   اذکنا هی حق قتنده اوله جوق

کی خصیتدر بزا حقدا عقل   عقل قلدی نتنی حقدن نقل

ئلا پرهیز اولمسه بو عقلیلا   آدمی حیوانه بکزر نقلیلا

پس کرکدر عقله پرهیز ایلمک   اثنی سوزنی اندن سیلمک

پرهیز الماسا بو عقل ارمز حقا   عقل بو پرهیز کتردی زو نفا

جون عقل بی ترتیب اولا پرهیزی   آدمی بی ضبط اولا حیوان کبی

خلقده بینه برخصیت وردرلر   بینه برنسنه انکلا یازدرلر

آنه لایق یاز ایلور یارینه   دکله امدی کندو نادر یارینه

اول فضیلت در خلقا حق دیدر   قامولردن خلق انی ارتق کورر

حرمت ایلر جمله اکا خاص عام   جاوی بورر خلق اجنده نیل نام

قنده ورسا بو قوو کجمک دلر   هو اتی درمل کسب ایجمک دلر

آدنبورر الو آدن دنیده   عزت ایلر الو کبی اول اده

اول فضیلت بو علم سز مدری یوق   جان اجدرنه وار اولسا جسم اوق

علملا کلدی فضیلت رونقا   علم الندیسا بلو [illegible]

بو فضیلت بی علم اسده دکول   الولر لرسه انی [illegible]

[illegible] برله علم اولسا کرک   تنلو علمن اول لتی بلسا کرک

دولم سزا اول فضیلت اولوردر   اوزکی کبی کرچه آدی اولوردر

هر فضیلتکم علمدا بار یوق   آغجه بکزر لیم انوک باری یوق

علوم اولدی بو فضیلت علملا   خوش نبرا شر اوجق الیبی بلا

بینه وردزر خصیت کیشده   شول درادر کم اوله قوت کیشیده

بارسنده قوت اولا معتبر   بینی کرنا جمله اکا خشل تو

هرلکلا اغوشرسا اختلا   صبه قنده اغرشرسا لشلرا

قوتیله بالله التا هر اتی   خیر و شر دهرنه طوترسه اول کشی

اریبده قوت اولسا خوش الر   الا شول وقتن قرقو ایشو الور

تونی جسمانسی محکم اولا   اول زماندن صنکم اول رستم اولا

لردن قرقی اولا جون یاز اکا   لاجرم یول بولمیا اغیار اکا

تونه لر باز اولا حق قرقسی   انکیلادکلیده تفسل خورخوسی

ترسا یار الماز ترقو قونه   تیراز نقص خیال بودو لنا

پس کرک قرقو اوله قوت بلا   هرنه اشن اسه اوله انده بیلا

ترقوسز جون طتیا هر بر اشی   ایمین اولا هر اشندن اول کشی

[illegible] برشمز مطلقا   شقی قرقو بیله ازدک حقا

[illegible] دیرلا قرقو بیلا   بارن انده قورقودن ایمین اولا

اول دنی بیدی بوکوز برکور بنا
شرح برله بن دیرسن انی کور
سلطنت برخوش خصیت ای یاره
ایوغرالی صونرسا هرا یشا
ذیل لرا یرا ای صنمان کن
نیلوکن سیلو در سو برک
اشلوکن اشلو در اشلرک
خلقه ند شوار سا اسان اکا
خوش نصیب در دنیده اول سلطنت
که رحمت بولاش الرسا بلا
سلطنت لا چون که رحمت ایش اولا
سلطنت لا پس کرک رحمت بلا
تخته خود ظالم اولرادی انوک
چونکه سلطان خوش رحیم دل المیا
سلطنت بی رحمت اولسه خوش دکل
شرح برله اولدنی اولدی تمام
ایدی بر کل بر خصیت کور بنا

ا خصیت وردر بر [illegible]
ایل اچنده ایدی کل سلطان بور
خلق انا منقاد جمله ایل و شار
مانع اولب کمسه ایتمز بنا
سیلو در سو اوکی طنماز کن
یقدن نهردم کوا در کزلری
بیلو اولر فلقن جمله اش ارک
اتین ایذرلرا د سلطان اکا
تنکری امری واری اکا قول فنت
خاص و عام جمله قیلا اندن حیله
ایل کیم اول سلطان خیر اندیش اولا
کیم کسنا قلمیا اندن کلا
اغودا اچی اولر دادی انوک
بو ضعیف ار حالنی اول بلمیا
الله انک ایشنی قلمز قبول
سلطنت نیب اشتدی [illegible]
ولدی نیش نیا [illegible]

[illegible] بوخلقک ورد در
[illegible] نقشی در اول حرمت اکا
تند ورسا خلق اکا عزت قلو
دنیاده بودر لکا بکر در سبب
اندن قلنی در حرمت اکا
اته دوستی اغله میراث اولر
کنیه دولت دور اصل نسب
ور نسب کم بو ادب یار یوق
یون نسبله بو ادب بولداش اولا
خنه اول بریه ادب نسه وای اکا
چون نسبله بو ادب بولداش دکل
خلق اچنده اد وار دکل داد یوق
شرح برله بودنی کلسون (اولدی تمام) دل
قربرله اولدنی کلسون دل
شاه القدر جانه اوزکه تیند ل
تا عمل اولر لوکلا دوق فرح
[illegible] عال تمام انوک [illegible]

نیچلر انوکله سرور در زر
کیم انی کورسا قلر خدمت اکا
بای نخوتی قاسی ادن بلر
قتوه در شولکیم اوله اصل نسب
تند ورسا خون اوله نعمت اکا
دکشولر ایرق اول تیلا قلور
الا شوندم لیم اوله اندم ادب
رنجه تکمز لیم انوک تیماد یوق
اول کشی لابد که خلقا باش اولا
کولر نخسون بای جمله اکا
اول لرلوکلی انی قلمز قبول
سقفر کلمز کم انوک بنیاد یوق
دکله ایدی نیجه در قلدن تله
دکله ایدی نیجه در قلدن تله
کلدر شخصی وجسمی اوینیدر
ایله صانکم اجدی رحمتدا قدح
بابه بار جنبشی فی تر تبی

هیچ کوریز دنیده دشمن اکا
بر دور سکبانده سلطان حق

جان کوکل طولو نشاط ذوق سرور
تبدی جانلر کلدی نفسه اولور

آج طیدی تخسولسه اولدی باجه
خلق شونی استر مدام بل اونارکی آی

شادی خوشتر استو انی مرد زنت
خوشتر اولور بر دم انکلا جان تن

تا سون وقت الیم الکا امش اوولا
ذوق شادی الدوره جمله قلا

ایش اولا خلق عدل داد اوولا
بای تخسول تیغورن آزاد اولا

پس این شادیله یولداش گرک
بو ایزن در شادی اوندن درک

تحسه شادی بله این دتمز بقا
اسلا کلدی بوم شادی رونقا

چون امن یولداش دکل شاد بلا
قرقرن کمسه لجا شادی قلا

اسلا شادی دخی لجایشی
شرح برله معلوم اولدی نایشی

بر حصیت وار دنیا بود نیده
انی دانی براشکل ای ده ده

شولار اولکم دنیده مال جوق اولا
بتون اکدی و قرب طوق اولا

اوله انده نقد جنس ملک مال
عبید اولا هر روز و نفقته مال و سال

خلق اجنده منعم اولا اول کشی
خلقدن انوک اوکا هر برانجی

آد بای کندو بلو اوله اولت
قامولردن اوله انوک رزق بولت

تنجو کیم صونسه نعمت ال وره
صونه تدر بو تسنیه ...

خلق اجنده اولا اوله منعم کرتو بای
نعمتی کا ال وره ...

... بولار نعمت خوشن السون
الاسون وقت الیم سخاوت ایش اولور

... لیم سخاوت اولمیا
یارب انده هیچ شفاعت بلمیا

چون سخیدر بایلق اولور کرتو بای
نیتکیم اولدی ایدی حاتم طای

تحسه هر کیسه کم آدی بای اولا
بی سخاوت بلوریسک وای اولا

تن بایده کیم سخاوت اولمدی
شیلدیلکیم بو جهانه کلمدی

پس بلک جوموردلیغی بایلیغ لا
در مدی اول پادشاه دکمه تورلا

معلوم اولدی اولدخی نیجه دکی
بایی کیشیلرده سخاوت نیدکی

ایدی کل درویشلک کوزنیجه در
کیم بله سن بو حکایت نیته در

یعنی درویشلک بو خوشلق درر
یا بلغ تجلک دکول فل لق درر

حینیتی بتقر شکل سند می
تولکم تخسول الیا المز حقی

کنده ورسه باغ جفت سیم زر
لاجرم هر دم کوکل انی دوزر

چونکه دنیا الیا ازاد اولور
کل دنیا الدن بید ... اولور

مستغنی الفقر فخری دیدی اول
فقر لجنده بولدی حقا ظفر بول

ایدی درویشلک نم فخرم درر
کم مرادی پادشاهدن امددر

اول خلعت در بو درویشلک اکا
قانع اولر شوکا کیم تکری ورا

... درویشا همراه اولا
کونده درویشلک کوکلده شاه اولا

... درویشلک نم بار دور
یوزنا اول بو درویشلک انولاریدر

بوتناعت چون اولا درویشلا
حق اولی اول درویشلک سرمایه‌سی
ایدی کلی بر کورلوم بشکلک دقی
اولو نخشا پیش درز بیلک ارا
دولتی نحکو اول خلقی روان
کوچ بینامز اشی اشلامککا
دکلیالر سوزنی نه دیرسا
خاص عامله بیلشا اول یادکن
دنیا اهلنده بو بیلک خوش اولور
قبنق بکده لیم تواضع اولمیا
اولولقلا چون کبر بولداش اولا
بو تواضع قنده کیم اولسا تمام
پی الولقله تواضع یارشر
اولو اولدرلیم اول صاحب قبول
عالم اول شیخ اول کرک اولا
چون تواضع اول انکله بیلا
اولولقله بو تواضع نید کیب

درویش ولدرلیم اولا [illegible]
جانا چنده نقد کنج ما [illegible]
بی تواضع نیچه در علمی اوق
خاص کیم اول بکلای تنکری ورا
اکه یوز طمتس اولا دور زمان
اشلمه اش دشمیا هیچ امککا
قتلنالر سوزنه دینارسا
قول بکی اول خلق اکا ازادکن
الا سول وقتکیم تواضع اش اولر
اولولر اغزندا القش المیا
نیچه سکین بغر انده باش اولا
اولرا کا جمله کوکل لر مقام
اولولر لرکولکی یوزن اولدرکه بور
نیچه منصبده اولرسا غم دکل
یعنی شولدرلیم بو خلقدن بیل اولا
هیچ کما نسز خوق [illegible]
معلوم اولدی اولدی [illegible]

[illegible] بر جهدن کورتوفیقلا
جهد قلق کی خصیتی در ارا
جهدله اردی ارنلر مقصوده
جهدکی سرمایه در یول وار نه
اجتهاد ایلک دیدی الله قولا
حق یولنده خوشدر جهد ایلمک
خوشدر جهد ایلمک حقدا بکا
جهد اجنده توفیق اولسه یارشر
تنده بی توفیق الورسا اجتهاد
تاری سوزم طتد بیت ایننی
بس کرک بو جهدله توفیق اولا
اجتهاد کون کونش ارتادقی
تول لواحق روز قلسون اجتهاد
اوش تمام الدا اون دستمه تمام
الدرلیم عقل اولوسرمایه در
[illegible] خصیتی در ارا
[illegible]

بیو کیجک نیچه در السی بلا
جهدله ارملر نبه صونسه ارا
جهدله یول تولدی تروده صوده
بقسکا شول یوز اوروب بلوارنه
ما الکزلا نفسکز السی بلا
دورشکل کیم هیچ بو ورمش امککه
الا توفیقا برجک حقدن اکا
مرتبا کیم اوزنرسا ایرشر
ایشکنده فاسد اولور اعتقاد
کوکلی انکار ایشکنده دولتور
کیم کمانی کیده اش تحقیق اولا
ارمیا هیچ استبادن کن حقی
اجتهاد توفیق بیل اعتقاد
شرح تقریر اولدی بلدی خاص عام
الا بر دفیر کندزنده مایه در
الا شول وقت کیم اکا علم الدورا
[illegible]

سلطنتلا بو جهان آراسته در / الا بی رحمت رعیت [illegible]
خلق اچنده بی خصیت در نسب / بولداش اولرسا اکا کوچک ادب
شادلق هم خوش براشسه امیدلا / بی امن کیمسا نچا شادی قیلا
کیش خوشدر بای اولا و سالی چوق / بی سخاوت بو جهتدن تدر یوق
درویش اولار دنیا اکا ایش دکل / بی قناعت اولدی درویش دکل
کی عطار جهدلق حقدا قیلا / ایشه کلمز چونکه بی توفیق اولا
اشبو اوننک رونقی اول او سیلا / خوش براشسه ارتا ایلیم طونیلا
خلقلادر بو جهاننک رونقی / خلقلادر رونقی خلقنک دقی
خلق یوزا اولسا جهان بی ضبط الور / خلق یوزا اولسا بو خلق اشدا قلور
هر خصیتدا بو خلقده وار اولا / بو هنر اکا کرکلیم بار اولا
اول خصیت بو هنرلا پارشا / نای طنسه اول کیشی الیتا باشا
مراسایکیم برا بو خلق ایشی [illegible] دکل / اشلنور اول اوش ولیکن ایش دکل
بیلنه سوز معنیسی دکدی تمام / اول هنرلا ضبط بولدی هر مقام
بو هنرسز اول مقاملر الودر / بو الچنده کرچه ادک اولودر
عاشقنک حقدن تماشاسی مدام / هم دنیا هم دنیا بعادا [illegible]
خشنود اولا اولر اولر کلی سکو / اول سببدا ابرشد [illegible]
الوا بحفیا [illegible] / خان کوکلی بردا [illegible]

[illegible] غرض بولدن ابرغیل / رحمتکدن سنی بزی ایرمغیل

داستان سوم از باب دهم

بینه بولدم خلق اچنده اون کیشی / کم بولرده تنکری سوزنرا اوزناشی
اول سببدا یاد اولر حقدا بولر / ایزر حقدا بولارک اولرخو لر
بزلری اولرخو النتز سنزلر / هم قومز کیم کیرلر هر محفلا
دنیده درلک لری بی داد اولر / یارن اولر حق رحمتدا یاد اولر
غم کندو حالدر یاد ایلین / کرچه حقدر قولی ازاد ایلین
حالیا درلک سببدر سنک دکل / درلکیدا اولدلر هر مرد قبول
درلکی سودی بهشتدا ادمی / درلکیلا بولسه هم اول دمی
درلکی اندردی کوکدن ابلیسی / قلدی لعنت انی اول چوکن خوش
ایلیم اشلرسنی بلاسن در جلیل / اندربدر بزا ابابت د ایل
درلک ازره ترتیب الشی دربیش / درلکندن واقع اولادی [illegible] سش
بنیده درلک نادر ایدم سکا / طوت قلاغ بردم لخت [illegible]
بربوزنده درلو درلو خلق اوکیش / خلق اوکیش هم خلق اچنده خلق اکیش
الاولنده درلو خلایق خلقینی / ابدسارم خلق برله خلقینی
[illegible] قلدی واخلاق بولنا / تنکر رحمت قلمیا اول قولنا
[illegible] بزدولی اون اشی / یم بولرده تنکری سوزنرا اوزناشی

بیر بی سوزلکیم یوک سال چوق سال چوق لیکن بخیل ...
بای کیشیلرده بخیل یوق خبیث وردر آخر بو سوزه طانوق حدیث
اینیدی ییغیبن بخیل لر جانینی یا رب انده بولسه احوالینی
کیم بخیل لر اچاغا کرماییسو زاهد اولسه سادنی کرما ییسه

تمثیل کی ننی

پس بیلکیم بای کیشی اولسا بخیل سومز انکدر کیمنی اول جلیل
بای کیشیلر بخللا اولدی خبیث کرکیرسا اکینا یوزیک نفیس
بای کیشی جومردلیغا لایق درور انی الله سودکی بایق درور
بای بلا لایدی کورن بخسولدیق نیچه درحالنی اشید علم اوق
اشید بخیل حالنی طلکل یسن کیم سومز اول جلیب اکلا یسنی
سولار اولکیم اد بخسول کندو قول بولکن بخسولکن شیله فضول
قلغا بخسولیغا بقمز کوزی بسول فضولیق بخشته اغمیش اوزی
کوج بیمز اشلری طتوق دیلن کندوزلان اولوی اویتوق دیلن
تنکری سومز بو قلنجلو قول لری الا ارتوق شول فضول بخسول لری
پس بیلک بخسول کیشی اولسه فضول الله انول قیلغنی قیلمز قبول
بخسول لوکلی کرار بحلوم اولا ادی ظالم ...
... اکا رحمت قیلا اول پادشاه عفو ...

... حق سومزانی کیمه کلسا خور اول جسمی جانی
... لیم یوزشمز قاسیا قاموی اولکی التیسردر طاموّیا
...نرتن عالملوک اولرر بوزلان عالمیکن ادنی ایلر اوزن
بوغالمرده طمع بی ضبط اولن بوکیلا جمله ایشی خبط اولن
تنکری سومز عالمی بو خلقلا چون مناسب اولدی جمله خلقلا
پس عالمرده کورکدر شول قنع کیم اولالرنی توقع بی طمع
لله اولن عالم اهل الله اولر مقصودی و معبودی الله اولن
عالمک بلذک ندنش رو نقی اشد امری خلق لجنده بردق
ر اولکیم تنکر سومز اول ایشی بولمیا رحمت اول ایشی کیشی
بولار اولکیم عورت اولا بی حیا ون چقامرکون انول او بیا
انی بخسول کوربن او تنمیا او تنوبیا ولکندوا اودن ضمیا
لری سومز بو خلو عورت لری ولار اخر تنکرنک افتلری
ر قلنج خوذ قاسیا لایق دکل حق انی سومکا لایق دکول
پس بواشو بوصوی عورت لدا جمعنا اول عورتلردن اکل کرا
اول عورتنکیم انوکا اودیوق ایله بلکیم برانلدر سودی یوق
... یوزی صلو کوجل الدرکیم اوله یوزی صلو
... لا ... انسی ... محمود اولا

اولدی تیدی بوکز بر کورن بنا
تنکری سوزمز قنق خودرانی کورن
قنق سلطانده که حدت وار اولا
اولیا مبیح کمسنه انکا امسلین
یعنی حدت تیبو بو شاتیش فاقیا
بلکیم انی تنکری سوزمز مطلقا
سلطان اولدر لیم انوک حلمی اولا
پس ار حقدا اکا مردم مدد
اولدی اونی معلوم اولدی نیدکی
تنکری سوزمز بردغی درلک ندن
شولدرا اولکم بی دل اولا غازلر
یعنی بی دل یورکی قرقاق اولا
ارکننده کوکلی بیلا یاغدن
غازنک نصنده اولدر حور خوی
غازک اولدر یارن اول عرصه کجا
ابرغی طونلقیجدر غازی دکول
خون که بلادک غاز

قنق خودر تنکری سوزیلور
امدی بر کل دنیاده سلطان
خاص عام قا اندا فاسق قوقار اولا
حدتیندا قویه انوک کبو کین
صورمدن خلقی قرا هم طوتیا
عمرازدر طوتمیا حکم بقا
عقل صبری شفقتی حلمی اولا
رحمتا بولداش اوله اول تا ابد
ایو یاوز درلکی بجید کی
دکله امدی اولدی کیم نیتندر
آله طنلق بینم بلکزک طاز لر
اولسبیدا یورکی الجاق اولا
اوشنا چودان قرقا قیغودن
یعنی کیم یاغی کونندن قرقوی
انلانی طوزنا خق اندا اجا
قنده اولیا
کل اشد امدی زاهد

زاهدلار کورنجه در
زهد طاعتکی براشتور قلا
زاهد عابد شنکلده اولدر لر
نولاراول قول لیم انوک زهدی اوله
زاهده عجب ایلمک لایق د کل
تنق زاهدلیم انوک عجبی اولا
بیراولن قل لری سوزمز چلب
یله عزتده بکن اولدیک ذلیل
زاهده کر بو تواضع اولا حال
دتنا تنکرنل لایقدر اول
رشن بلندی اول زاهدلر درلکی
پرلک اختنده بونی سوزمز جلیل
شولدر اولکم پرلک اختنده کشی
دون کون فاسقلق بولداش اولا
کم حاجت اونلرک فاسق اولا
شول ایشی

کیم بلاس بو حکایت نیته در
قل کورکلیم طوردن قلق قلا
کیم جفادون کون عبادت قلدیلر
الا زاهد بلمه یون عجبی اولا
عجبلا زاهدلیغی لایق د کل
صنمصون کیم تنکردن رحمت بولا
ابلیسه کیبر ایلمک اولدی سبب
زهد کتردی قلدیک اول خور خجیل
زهد کرجل بیدکی لقمه حلال
اجعا کرملکا یایق در اول
امدی کورلوم نیجیمنی پرلکی
نیجه نور لیکله اولو پیر ذلیل
اول جمله درلکی فاسق ایشی
اکر شول فاسقلق ایشی آش اولا
معروف اوله خلق انی فاسق بله
رحمتا لایق دکلدر اول کشی
اول قنولی

پس گرکدر بیرلر اصدق صفا / زهد طاعت توبه [illegible]

خوش بولاشور بیرلک اچنده آدا / کیم جهاننک کوزنک کوکلی طو[illegible]

توبق اوله حضرتنا طوغری بقا / ته جوم حقدن بولا عمرک بق[illegible]

توجلق ونتنده درلک تبدلن / ایوسین یاوزن نیجید کن

هم قولق لردکلدی هم کوردی کوزن / معلوم اولدی اکلیا تا اشبو سن[illegible]

تنکری سومش بردنی درلک ندن / ایدیم برانی دانی نیجه د[illegible]

تولدر اولکیم اهل خبرتن السا ان / خیره خرج السر البذل خشل [illegible]

هم زکاتی ورسا هم اول عشرنی / یعنی کیم طتما نچون حق امرنی

ونفا دار ابله اولسا نقد جنس / شاکی اوله مردم اندا جلا ال[illegible]

اشبو اشلر لیشده اولسا ریا / اولدریا اشی لایق المز [illegible]

تنکرچون اشی ریا لایق دکل / اولدریالو ایشی حق قلمز قبول

قتی اشده لیم ریا وار اول جلیل / سومز انده بوریا یولنی ذا[illegible]

پس کرک خیر ایلا اخلاص اولا / اول اشی تی حق قتنده خاص اولا

خلقچون یا ادچون اشلامیا / دعوی ابلدب ایشنی شیلامیا

معلوم اولدی اولانی بوکل ینا / تنکری سومز اش ندر بوصوزینا

قتی اشدرلیم چلپ سومزانی / بیلغامز اول [illegible]

تولدر اول کیم اول کیشی صالح او[illegible] / [illegible]

[illegible] نوک ادن اکا / تردصالح دیبه جمله خلق اکا

[illegible]علوم اولا قاموی یا صالح نبی / معروف اوله زهد طاعت قلدغی

[illegible]بو اشی اتی یلان سن شیلیا / کوچلی قوتی بلانی سیلیا

[illegible]کرسومز بلو بیلک اول اشی / تنکر یالایق دکلدر اول کشی

[illegible]ردصالحده یلان سوز المیا / کر اولرسه حضرته خوش کلمیا

[illegible]لرکایم سوزلرچل سوند اولا / هم بر اعضاسی انوک بر کوز اولا

[illegible]سوزشیله شیلیاکیم ایلی شان / ایشدیچک قیلا جمله اعتبار

[illegible]ن انک صالح نبی بابق اولا / اول چاشر حضرتنا لایق اولا

[illegible]ن تمام اولاون دزلق اشی / کیم برتشمز اشلیچک اون کشی

[illegible]لاکسه بینه ابدم آد [illegible]نی / کیم بلاسن سن بوسوزک دادینی

[illegible]ر المرده تخیلو در عیان / کرمیا اچق یوزن بلو بیان

[illegible]تحسلده فضولتی در بیلک / منبج کوکل لرده بری یقدر بلک

[illegible]ر عالمده طمع در شکسزین / خلقه ایشدرمنی اولدر سزین

[illegible]رسول عورتلرک اودسن نبی / انداولرجله قیمت سن نبی

[illegible] تیز قاقتی / نیجه تختی اولسبندا یقدی حق

[illegible] / اول سبندا اولراول اردا یکی

[illegible] / [illegible]

پیر شول یرلک دکی فسق و فجور — اول سبیلا کوریا خوز [illegible]

پیر شول خیرات اهلنده ریا — اول سبیلا ایرمز اول تنکری یا

پیر صالح لر یلان ترسیلمک — اولار آخر کندوی خوب ایلمک

اشبولر در ایندلوم اول اون کتی — خور اولار اشلر بو اول اون اشی

ول کورک اول اون اشل عکسی طنا — دنیا آخرلایق اولا رحمتا

شرح برا اشبو سوز اولدی تمام — معلوم اولدی نیدکی اول اون مقام

اشر بلندی ارکرکلیم اشلیا — اشبو سوزک جان اچندا دکلیا

اچق اوله جان قلاغی سوز طپیا — ایشدیجک معنی فرشتو تپیا

جان کوزیله کوره بو معنی یوزن — قیمت ایلیا اول طنا معنی سوزن

کوز کورر قولق اشیدر نسنی — جان تو کل اکلر بلور هر معنی

کوزلجنده برقلق وار ایشدر — عبرت الوق ابتی انلا ایشدر

هم قلقده کزلو بر لوز وردر — حکمتنک معنیسنی اول کز کورر

قنق کورده کیم قولقا چلمدی — علم عبرت نیدکن اول بلمدی

قنق قولقلیم انوکا یوقدر کوزی — اولدی معلوم اکا معنی یوزی

کورنش اشی قاموسی عبرت دررر — تیلنی سوز قاموسی [illegible]

ادراککیم هم کرا هم ایشده — کوردکی اشیدکی [illegible]

[illegible]

حقیقت الدفرض اولدی لم اول — دوستلرا ایداله بود طغر یول

دعوتا بیده دوستلری طغر یولا — کیمه قسمت اولد سدیلا اش اولا

ای خدایا طغری یولان ایرمغیل — خاصلرکدا سن بزی ایرمغیل

داستان چهارم از باب دهم (اوز در لو بابا)

بینه بولدم کند زمره بر کتاب — اول کتابده یزلو در اون در لو باب

دکله بر باب ازره قلدم جان فدی — دکلمندا الدی جانم ییل غذی

عالم اچره تاکه ورسا سونداش — اوقدم اول اون مقامده یازقینی

هر بیرندن بیک برلذت بعکا — ایرشر الترینی حفدا یکا

جانمی مردم قنقلر اول کریم — اشبو اون خون نعمتیلا اول حکیم

جانم اول خوندن همیشه داد الور — جانمه اول داد مردم زاد اولر

[illegible] الدم بن بو کتابک علمنا — دکله ایدی کندو نیتی علمنا

دنیا مکتب خانه در جمله فلا — قولکرکیم بونده حق علمن بولا

علم عبرت حکمت اسرار تا — ملر حیله زرق انکار مجان

هر بیرنک حرف بونده یزلو در — معنیسی اول حرف لجنده کزلو در

[illegible] اکا وردی حق — حالو حالنجا بو مکتبدن سبق

[illegible] لو — بیدلار ولجدلار قندلار [illegible]

[illegible] — [illegible]

کوردم اولار جمله علمی بیلدرن
بنده نی بو علمی بیلمک ده بیلدم
کیم انی دل اوقلیدی سیلتش
اول علمدا ایرشدر جانه داد
بو کتاب اچدی بو کوز بندنکا
اکونرسک ساکه طیلدر بو کتاب
دکمه بو بابنده وردر بیل ورق
لر بو علمی اوقیاسن سن تمام
منم بو علمک منزلن یازقتی
بو بشارت اردی جونکم اوش بکا
مشغول اولدم بو کتابک علمینه
کوردم اولش کندو تقسیم بر کتاب
بابی اولاوش قلقدر ایشدن
درلو علم درلو حکمت درلو سوز
درلو درلو داستان درلو آد
هم سیاست هم نوازش هم نوخت
بو قلونی ...

عالم جنده اغلدان ...
بعضی بر نسنه دلودم بیلدم
خلق اجنده شرح تقریر ایلمش
امدی کورنتدی بکا اول استاد
ایشدادق اشبونی اولدا صد
بو کتابده بزلو دراوش درلو باب
بزلودر هر بر ورقده بیکن سبق
سالکه کلور اوله جمله خاص عام
جانکا و بر اغداق پرورش
بونی طندم بو کز حقدا یکا
ایشدامدی کندو نبتی علم
بزلو دورز اعضلرده باب باب
بو اشتمک جمله انوک ایشدن
درلو درلو نغمه صوت درلو سوز
هم بریدا جان الودینا ...
هم خطاب هم عتاب ...

... تنعمولر سرر
سکرحق انی روزی قلمدی
بون قلق بابی اوش اولدی تمام
و کتابک کوز الیجی باب دور
جانم اول اسبابلا بابی اولدی اوش
زنا تعمزی تفرج زی عطا
وره درلو درلو عالم نقشنی
عالم کلدی جانم جون کوز بابنا
مرج لودم جرخ اجنده هی دنر
و نی کوردم طپطلو عبرت دور
ردم ایدا کوندا ادک لوکلو لر
هر بری بر ایت رحمت دور
ردم اچلش چچکلر رنک رنک
هر برنده نجه درلو معنی وار
... لا تنعمولر سور
... حقی انی روزی قلمدی

کافر و منکر انی تنده کورر
اشبو علمک دادنی اولن بیلدی
جانمنا بو کز باب اولدی مقام
کوردی جمله انوک اسباب دور
ایلمصا کیم حاتم طای اولردوش
کیم بو کوزدن عالم اچره جان بقا
بونرا اول نقش اجنده نخشی
اغودم اول اولر اسبا بنا
و نه لنجه لسنرر درلو هنر
بیر کوردم دیدزک نعمت دور
نلردا خلعت دنا کلش بولر
هم غذا دور جانه هم نعمت دور
درلو درلو خلق درلو جوب سنک
کوزدا اولر جانمه هر دم نشان
کافر منکر انی قنده کورر
اشبو علمک دادنی اولن بیلدی

بوبوندرر بوندم اول اجنجی باب — حنی جون اندا دنی [illegible]
درلود دلو خوش قفولر کلدی اوتش — بوبوندا حاتما اوتش اولدی نوتش
خوش قفولر جوقدر الا ابو سی — شولدرر اولکیم اولا انکه ییسی
شول نفس کیم اولیا الردا کلور — حق قفوسنی بوبرت اندن الور
جان بوین ایدی سنده طوت اکا — کیم کلامم اول قفو حقدرت سما
بلکه جان بوقش درزتن بر تقفص — دکمه بر ساعتده جانم بیل نفس
تنکریدا الوردرر هم تنکریا — حق خولی دربی دریغ بی دریا
هر نفس کیم تنکریدن جانه کلور — بوتنادرلیک جانا جان [illegible]
جانم اشکله تنعملر سرور — کافر منکرانی قنده کورر
منکر وحوانی روزی قلمدی — اتبنو علمک دادنی اول بلمدی
جونکه بو علمی برت بابنده جان — اوقدی بلدی عیان اندر عیان
بوکنا غز بابنا قلادی نظر — کیم بله انده دنی نا معنی [illegible]
زیره کیم ذردنجی باب اغز درر — معنی بلمک انوک جانبه درر
یمنا غزدن کلور جبله غذا — هر برندا معلوم اولر بیل غذا
هر برندن بیل معنی جانما — معلوم اولدی [illegible]
دیلوم انوک معلوماتنه سزا — [illegible]
غالبنده [illegible] اتدکی — [illegible]

[illegible] معانی لذتی — هر دم اولر جانه رحمت شربتی
جانم انکله تنعملر سرور — کافر منکلرانی قنده کورر
منکر وخوانی روزی قلمدی — اتبنو علمنک دادنی اول بلمدی
نطقن الدی جان بو اغزدا دقی — ایدک کل بوکز بو الت علمن اوقی
بو کتابک ال بشنجی باب درر — الده اوتیز کرجه خاک آب درر
انت اولدرر العانی ذرمکا — جانه هم معنی کرک اندا دکا
تولدر اولکیم داد استاد انده درر — پیشه الده لیک دادی جانده درر
جانم ال بابنده اوفز معنی لر — اکلیانا الده اولو معنی ولر
تنوال لیم انده اش اشلندی — جان معنی شربتندن تمدی
شول زکاتی صدقنی الدر ورن — دشمنی کونترمکا الدر ایرانت
الدر اخولیم کلو زهر دم عطا — ظاهر اولر هم ثواب هم خطا
[illegible]ن انکلا تحلو با احسان ادر — اداجنده کزلو بوزبل داد ادر
جانم انکله تنعملر سرور — کافر منکرانی قنده کورر
منکر وخوانی روزی قلمدی — اتبنو علمک دادنی اول بلمدی
[illegible] اوقدی ال معنیسن — کلدی بوکزلیم کوره ابق خوشن
[illegible] بابی انی [illegible] — هم بو بابده کزلو معنی جوقدرر
[illegible] بواتی [illegible] — [illegible]

کوردکیم بو صورتا آت دراییق | اندکه کل سن بو علمه
کر بو آیینقدا لجا اشلر بتر | بیجلر بو ایقی یا اتب اویر
آیق التر مسجده موء منلری | قایمر اولر انو کیبک دینلری
آیق ازره طورین بو خاص عام | حضرنا قرشو طرب دردی قیام
متر پراش کیم بو ایقون اشلنور | اولا اشه البته معنی ایتسنور
جانم انکله تنعملر سورر | کافر منکرانی قنده کورر
منکره خوانی روزی قلمدی | اشبو علمک دادنی اول بلمدی
اوقدی چون اعضلر بابن جوجان | متربوننل معنسن بلدی بو جان
کلدی بو کز کیم بو نفس بابن کوره | اوقیا معنیسنی بر بر دره
بو کتابن نفس دردی بیدنجی باب | بزلودر انده ثواب هم عتاب
هم گناه هم توبه انده بزلودر | علم ظاهر لیک جانده کزلودر
کلدی جانم اوقدی نفس بابنی | بلوبلدی نیدکن کفری دینی
کوردم انده کفر دینی بزلودر | حرف اچنده معنسی کزلودر
ایکی حرفدا ایکی معنی اچلور | نیتی طاعت خلقه انده ساجلور
طاعتنده انلری سومک طغان | کوترر شخصی آلو ...
شرک انکار اول فسادندن بتر | مجرم ال ...
اشبو علمک بو ... ادری ... | ...

... تنعملر سورر | کافر منکر انی قنده کورر
منکره خوانی روزی قلمدی | اشبو علمک دادنی اول بلمدی
زنکه بلدی جان بو نفس بابن تمام | عقل کلدی بو کز اونن طندی مقام
دنی اولدی شکرنجی باب اول عقل | ایدیر اندن دخی بر تج نقل
کلدی جانم اغوردی فکر اوننه | کوردی بولم فکرک اول بکر اوننه
فکر اچنده کوکلری کوردم تمام | معلوم اولدی هم مقیم هم مقام
کوز کلدی هم مقامنده برابری | یرده کوکده دونلندر بازیتی
جونکه فکرم ایردی کوکده بیلدزه | عقلمر ابرد اشبو ایشیم دنزا
دلالم کوکده ای کون یورده | کیم اولالیم یرده دونلری دوردی
اشبو حکمت بولا ایوان کم هو نه | اشبو صنعت بر نشیان کم طوته
دنیا مقلرکر بیله بو لب | طغلرک کیم برکده بیله اولش
وله لیم قار یغمر یغدزه | کیم اولالیم اندراف اغدده
نوری بردکره کیم دوشره | دوشردین نیلیا قنجا سره
بحر بو نعمتی کیم بیتوره | بنجه خلقا بید راد بیتره
... دلری کمدر بلن | بنجه حاجتلر روا کلدر قلن
... | هم دخی بو خلق اندن کلدی
... | ...

چونکه بو علی عقل بابنده جان
بلای الله ور یعنی اولدی شاد
اوقدم چون عقل بابنده شو بی
حبانم انکلا تنعملر سور ر
منکرا حق ابی روزی قلمدی
کلدی جان بولر بولوکل بابا
بنده اول ظفر بجی بابه لدی کوکل
نیچه زلو ارزو سیلا درد آه
نیچه نیل نیچه شفقت کیم قلون
حالدکلدم لوکلا کردم بو کز
کوردم انده برجهان کیم اول جهان
بی ذات وار اول جهاننک بی جت
میبح بلدم بیرو کوک و غرب شرق
اشبو ورلق الت انده غرق مات
ادورنلر اکا چون کوکل ددیک
انده ملک پادشاهلق بی حساب

ایلدی بلدی عیان انلر [illegible]
بو بلودن الدجان بکی زر بو [illegible]
بو بلودن اولدی بو رحمت خوبی
کافر منکر انه قنده کورر
اشبو علمک دادی اول بلدی
یعنی کیم ازمل دلرا صحا بنا
ایلدی کل بولر بو بابه معنی بول
کم بولوکلده قمتدر پادشاه
بو کوکل لرده نه وردر اول بلون
اول کوکل علمدنی بولدم بو کز
بی نظیر بی نهایت بی نشان
انده نی حرکت جنبش بی سکون
جمله اولمش اولارلرده مات غرق
قایم اول حق ذاتی دایم اول صفات
یعنی کیم طار الفنا [illegible]
کرنلر ازادو [illegible]

[illegible] بولدی بو معنی
[illegible] ادی بلدر دونتا الدخون
جان دربرز حقه قرشو بی حجاب
حبانم انکلا تنعملر سور ر
منکرا حق ابی روزی قلدی
چون کوکل خلقی بقا اولدی مقام
چون کوکل بابنده معلوم اولدی سر
بولنا یک عشق اونجی باب در
بلدی اول محرم جان قلدی سجود
کرد انده جمله عاشق جان یوزنی
قام ورلق الش اول منزلده مات
بولمز اردم بندنی اول سنزله
بلدی یا کرا اول عاشقلر بیشه سی
کوردم اول معشوق بی منتا یوزنی
[illegible] بنی حق ایلدی
[illegible]

الدا اول معنی ایچندن خوش خوبی
بیلدی اول خوبلار حقه طتدیرن
جان ایچنده معنی خوبی بی حساب
کافر منکر انی قنده کورر
اشبو علمک دادی اول بلدی
معلوم اولدی اول کوکل علمی تمام
بولدم بن عشق بابنا بقدی بو کز
شول عاشقلر جانینک محراب در
بی قیام بی رکوع شبی وجود
سجده به اوزرشی انتمش کندوزین
باقی ورمش جسم جان عقل ذات
انده نیجه اولدی غم کلمز دله
کتندکه بنده الکفر دین اندیشه سی
ان کورن اولدرمش کندوزین
جمله زلو علمی سهو ایلدی
کندو بقا اکسلدی اول حی بقا

اشلين اول اولدى جمله اشلرى — اندن اشلرايتى جمله [illegible]
چونكه اشبو علمى عشق بابنده جان — اوتدى بلدى عيان اندر عيان
الدى ايش بنده كبى اولدى شاد — بو غنيمتلازندن الدى داد
جانم انكل تنغلر سرر — كافرلرانى قنده كورر
منكر احوالى روزى قلدى — اشبو علمك دادنى اول بلمدى
اوش تمام اولدى اون بابك سوزى — خاك باد آتش آبك سوزى
اعضلرده نالد واقع اولدى سه — عقل لو كل جان تن ناقلدى سه
اولدو اول اون بابدا ايش اول اون مقام — قلدى عشق بابنده ختم اولدى تمام
عرضه قلدى منبر بيبى بلدكين — ظلوم اولدى فسق طاعت كفر و دين
سينم اردى حضرتا درندى حد — كندى ورلق قامو قلدى اول احد
جان اچنده علم لچلق بو بلدم — اشبو سوزى كندو جانم سيلدم
كلسدن اكرندم محن بو سوزى — كورز اخر كيمنك اچقسه كمرزى
يس كتابدن صورتى منزل كينيتكل — علم انده بزلو در منبر ايتكل
ايو باور حرف حرف يزلو در — حرف اچنده معنى كزلو در
كوز كوزك كيم كوره كوكل اكليا — حفظا ابرقا هيچ [illegible]
كندوزندن بوله نا انشاد سا — كندوزدن [illegible]
چونكه [illegible] — [illegible]

[illegible] بلدى حقى — نتسون اول نا استون ابرق دخى
[illegible] بك علمى طيرز عاشقا — سا جيون اول تنكرى بو جمله عاشقا
جمله عاشق باپسون اول تقدلر — تقدا ايشى بلملكه بتمز عقلله
تقدله بتدك بتن ايش دونده — عقللمنيج نسنه بتمز اي دده
بزا اول تنكرى جلب ابرسون — دنيا اخر طغرو بولدن ابرسون

داستان پنجم از باب دهم

[illegible] علمن خوشدرز اگر نسه جوق — انه كيم جوق بلدى بيسه اولدى طوق
هم يوزدرلو اكا هم غنى — جمله خلق محتاج اولب استر انى
دنيا مالندا علم يكدر بلوك — اى يرنلر علمه كى رغبت قلوك
هرچه مال ديدى باى بكدرز — الا مال الدا بو علم جوق يكدرر
عالمك جوق خلق اچنده صدر وار — هم دخى حق حضرتنده قدر وار
مال جوق [illegible] بو دنيا زحمتن — هم كمان دركيم بولاحق رحمتن
زياده علمك مالك داد وار — بونلرى كيم جوق درر سا آد وار
زنكلدى عالم فاضل درر — برنكلدى نلس نذخل درر
[illegible] غن ابدم سكا — طوت قلاغل بردم اخت بندن نيكا
[illegible] — خلق اچنده بو غدك مركز اصول
[illegible] — [illegible]

علم اول بلدی حقیقت نیدکین
نیلادی نیز براشی [illegible]

ایندی علمنک شهری بنون قامسی
الا بو شهرنک علیدر قاپوسی

علم بحثی

کم کلرسا قاپودن کلسون بکا
چون نبی اولدر کلک الکی کا

علمکا صورک اول ایده عیان
بیلسز سز بو اشی بلق بیان

چون رسولدن اشبو سز کلدی دلا
الدخلق التدی انی الدن ایلا

اولکه مؤمن دی ایندی شکسزین
حق دیو حق بلدی پیغمبر سوزین

چون بو سوزی خاص عام اشتدلر
ایدی براینت که نا اینی اتدلر

کافر منکر منافق المدی
حق دیوبن بو سزی حق بلمدی

چون بولردا واردی کفر نفاق
پس بو کزاون کیشی قلدی اتفاق

ایندلر علی نادر اشبو سنا
صورلم بر نا جواب ایدر بزه

اونمز بر سوزی بزبر صورلوم
مالمیک یا خود علمی کورلوم

ایت بکا تنقیسی بلدر کورنی
اولکه بلدر اکه رغبت قیلنی

اول امیرالمؤمنین ایتدی عیان
تنکری علمی بکدرر بلو بیان

بیچه کیم رنج بیرسکل علمه بنیک
دنیا مالندن علمه [illegible]

اول کشی صوردی که نا معنیسیلا
کیشی [illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible] وردی جلیل
اونکیلا اولادلر خلقا دلیل

[illegible] بی حساب
عاقبت اونکیلا اولدی خراب

[illegible] علم بلدر بو مالدن مطلقا
مالکرو بور شخص علم التر حقا

[illegible] تمام الدی کتدی اول کشی
بو کزین کلدی انوک اول بر اشی

[illegible] منم بو سزک قلدی سوال
بو علمی بلدر ایتکل نسه مال

[illegible] امیرالمؤمنین ایندی بنا
دنیا مالی دکل دکل حق علمنا

بو علم بلدر اول مالدن بلوان
علمه کی رنج بیکل کی رغبت قلولا

[illegible] صوردی بو سوزه نه دلیل
نیته علم اولدی عزیز و مال دلیل

[illegible] بو اشی بلق بیلالوم
مالکم علمه رغبت قیلالوم

[illegible] علی دیدی که مال هر زمان
اش بطر اشی اولر یا سنبان

بو علم اولادرکه سقلر اسنی
دیر طوتر دنیای فهم دینی

[illegible] علم بکدر بو مالدن مطلقا
مالرو قور شخص علم التر حقا

[illegible] سوزی دکدی کتدی اولار ابنا
اشبو سوزی التدی قالن ابنا

[illegible] اوجنجی ایش کلدی بو کزین
کم صورا بو علملا اول مال سزین

[illegible] اولدی کلدی بو نیت اشتنا
اشبو حالی صوردی اول حق دوستنا

ایدی ایتکل یا علی بو علم مال
تنقیسی بکدر دیب قلدک سوال

[illegible] تنقیدر ایت بلکلو دور
اول ایکیدر رغبت ارتوق قیالوم

دیدی اول مالدا علم بلدر علم
علمه لیم رنج بیرسا مغبون دکل
اول کشی ایدر ندر نیتش سبب
ایندکورلوم بو سوزک نغیسی نه
بینه ایندی اول امیر المؤمنین
ایندی مال خرج ادیجک اکسلور
پس علم بلدر بو مالدن مطلقا
اولدخی الدی خبر کتدی ینه
کلدی بو کز انده دردنجی کشی
صردی ایندی یا علی بو دنیده
دیدی مالدن بو علم چوق یکدرر
کندو ایدر بطلکن نجیدکن
اول کشی ذر بیلکن ایتکل عیان
نه سیدندر بو علمک یکلکی
بینه اولمؤمنلرک تاج ینه
ایندی مالک غو الور اکسزین
[illegible]

نسبتی بو قدر دلیم [illegible]
شاد مردم بردم اخشم کزون [illegible]
بو علم مالدن نچون یکدر عجب
بیلککی نیتش عجب معنیسی [illegible]
کم اراق اندن نفاق کبر و کین
علم خرج ایتکجه ارتر اچلور
مالکیرو قور شخص علم الترحفا
وردی انده بو سوزی ایتدی ینه
اولدخی صرسا نچون هم بو اشی
مالدن یکدر یا علمی اب دد[illegible]
مرکک خود عقل ورسا خود کورور
فعلنا ابقی کیم بلاسن نیدکلن
ثابت ایله بیلکن لستر بیان
مال نچون خور اول ندندر یکلکی
طاتق ایدر بو علم [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] بلدر بو مالدن مطلقا
[illegible] سوزنی کتدی کروی
یعنی بلملچون بو ایشی اولدخی
صوردی ایتدی مالدن بلدر یا علی
تنقسی بکیسا اکارنج ییلو م
ایندی چون صردک علم یکرکدرر
یکدرر مالدن علم شبت دکل
ولکشی ایتدی چوسن بلو بیان
ول امیر المؤمنین ایتدی ینا
یکلکی اولدر کشی چون کیم اولا
علمنی الور کدر انده بلا
پس علم بلدر بو مالدن مطلقا
چون علیدن اول جواب الدی ینا
[illegible] هم اول بو سوال صرمغا
[illegible] بو کز اول التنجی ار
[illegible]
[illegible]

مالکیرو قور شخص علم الترحفا
اول بشنجی کروب کلدی ایچرو
انودا بیلکیو باطلدن حقی
یا علمی بلدر ایتکل بو حالی
بیل یکل بیلوم هم نیک دیلوم
مرله بیلکن بلدی نیتا ول دور
بر عطادر کمسیه قسمت دکل
یکلکی علمک ندر ایتکل عیان
طاتق ایدم بو علم یکلیکنا
مالنی و ملکنی ایرق الا
نیتکم انده ایدی بو ندم بلا
مالکیرو قور شخص علم الترحفا
وردکتدی اول بری کلدی ینا
بخی کیم بو علمی مالی صرمغا
اولدخی صردی ینا ای شیرو نر
تنقسی بلدرانی بل بیلوم
[illegible]

کمسه کیم جهد ایتدی علم آلرنمکا
دینج کمانس اردی اول [illegible]

دیدی اثبات ایله علمنک یکلکنی
بیلوم علمنک ندندر [illegible]

یکلکی علمنک بو مالدن نا بلا
معلوم ایله مخنسن قلدن قلا

ایتدی مال بولا بو دنیا نعمتی
حاصل اولور شخصه دنیا عزتی

علملا دنیا و عقبی آلنور
ایلکندن عز دولت بولنور

پس علم یکدر بو مالدا مطلقا
مال کرو قور شخص علم الترحقا

اولدخی بتدی بو کز کلدی بری
بیردی یخون قاموسینک تدبری

کلدی اول بیدنجسی صرماغچون
یعنی علمی علی نک کرماکچون

صردا ایتدی یا علی ایتکل نیکا
مالی یکدر یا علم کستر نیکا

بو کز ایتدی اول معادن معدنی
علمه دک طمتک بو دنیا مالنی

دنیا مالیدن علم یکدر بیلوک
جانلا علم اهلنا خدمت قلوک

اول کشی صردی ینا کیم نا یلا
کیش علمنک یکلکن نیلا بلا

ایتدی مالک سوکوسی مال قرار
اندشیلا کیننک کوکلی طنان

جان کوکل بو علملا روشن اولور
نقدنی بیر کوزنه قلنس اولور

پس علم یکدر بو مالدن مطلقا
مال کرو قور شخص علم [illegible]

کلدی اول سکزنجسی صردی بو کز
مالنی [illegible]

[illegible]
[illegible] دنیا [illegible]

[illegible] یکسا ایتکل عیان
اول [illegible] اول بر هنر

یدی مالدن بو علم جوق یکدرز
اول کشی صردی ینه معنی ندرز

ایتدی مالاسی حلالچون حساب
الا عالملر شفاعتچی اولا

پس علم یکدر بو مالدن مطلقا
اولدخی دکدی سنزی کلدی ینا

نی کیم صرماغچون نقد بو سوزک
کلا ایتدی یا علی کلام سنکا

دیدیکا کیم مالی یکدر یا علم
نفسی کیم یکسا طتلوم انی

ایتدی بو مالدن علم یک شکسزین
دکلک کیم علم چوق تسابای قرا اول

[illegible] صردی [illegible] ای نتا
[illegible]

علم کوکدن وبریدک اول [illegible]

بیلکنی نیل بیلوم بلوبیان
بو علم یکدر دیدی اول شیرونر

شیله نیل بو بیو بکی اول کولادر
بو علم مالدن یکی یعنی ندن

وبره کوره نقد حرامچون عذاب
باردر انده محلولی الدن الا

مال کرو قور شخص علم الترحقا
کلدی بو کز اول طقزنجی ینا

کیرلرا نا کسترر معنی بوزیک
بر سوالم وار جواب ایتکل نیکا

بیلکنک قیعوس ارتق بیلوم
اول بردن اختیان انلوم انی

علملا کورن کورر معنی یوزین
قامولر یلادز بکی قرا ای درر اول

بو علم مالدن نتا یکدر نتا
طانق ایدم بو علم بکلیکینا

[illegible]

مالک اصلی بودرر پرده بتر
پس علم بیلدر بو مالدن مطلقا
اولاجی ولدی سوزی لیتدک بو کز
کلدی صوردی اولوجی تربیت له
مالی بیلدر یا علی ایتکل عیان
کوز نه دیدی اول علی مرتضی
منکر علمه رنج ییسه مغبون دکل
صوردی اول مغبنی که نه معنی دیو
ناسبدندرر بو علمک بیلوکی
ایتدی شول مغبنیلک کم علمی چوق
ذکر و طاعتدرر ممیشه اشلری
للّٰه هر کیم مالی چوق اولدی بو کز
بولدی باشدن چقردی مال لری
پس علم بیلدر بولدن مطلقا
چونکه ولدی اوشا اون درلو سز
اشبو اش طنزی بوکلرده مقام
[illegible]

کبرانی سواریسا بوردر [illegible]
مالکرو قور شخص علم اسیر [illegible]
بر کور اول او نجی نیتدک بوکز
ایتدی اینتکل یا علی لم خلق بلا
جمله خلق بلسون انی بلو بیان
ایتدی مالدن بیلدرر علم خدا
مال ردا ایلک قلوک علمی قبول
مالجون اولدی بوز بو علم ایو
ثابت ایله لم بلنسون بیلدکی
تکرلق دعوسنی ایتدوکی یوتی
انداارتق بوقدرر تشویشلری
تنکرلق دعوسنی قلدی بو کز
اول سببدن ازغون اولدی حال لری
مالکرو قور شخص علم التر حق
کیتدا اول انکار اقرار اولدی [illegible]
[illegible]
[illegible]

بلدر بیاندن علم ادنو غنی
بلکیچون قلدی بو مال سبیل
علملا بر کورز نه دولت سردلر
ای یارنلر علمه کی رغبت قلک
نبرلیم الوندبیسه بو علمی تمام
حال ظاهر علمنا کیرجان وزر
رتون ارقون الکونی طریق لوک
ازله باطن علمی در لندق کلو
الرنیمز کسه انی کمسدن
جان اجنده بردقی جان اولدرر
ان الله لیمه روز ایبلادسا
ظاهری و باطنی معمور اولور
باطن اجره عاشقل استاد وار
ناتری تازه طوتن شولدرلیم اول
درنکلیم باطنی روشن اولا
[illegible]

قیمتی مالک علمجه یوغمش
علم طندی اولدی مال خور ذلیل
علملا بو بولی طغوق ورد لر
جاهل اولک بو علملردن اولک
جمله لو کللا ره اولسه مقام
ایشدر اشبو فلاق کوز کوزر
بلدوکن بیلنه ضربق کرک
سان ساکد تومز اول کلدی الور
کیر بلورلیم کندو نه اصلی ندن
منم کوکلده کنج پنهان اولدرر
عالم اولدرر دفر نکم سیلادسا
قنده طرسا طودغی بر طور اولور
علم ظاهردن انین استاد وار
باطنا اجره اچلپ دراکه بول
لاجرم کیم ظاهری کلشن اولا
بو مقامه سنی بشر کل بو نلرکی

داستان ششم از باب دهم

دسلوذ یحیی

کیمسنک کیم دنیاده اول دوستی وار
بن غریبم دیو نیچون بیره سه
چونکه اول دوستدن اوله دوستلق تمام
قنده وارسا دوستدن ایروق اولمیا
بر قلورسا دوستلغی اول دوستلا
ایشلیدی ایدیم اول دوستلری
اون برکزدن سنکلا ایش دورر
هر بریکل آدی ایدم عیان
قنده اولسا حاللی اولدر کورن
صبر اولسکل اندن ایسترسن شفا
کوکلدن اولدر اندرن رحمتلری
عالمه اولدر بر هر کون کنی
دردکا اندندرز هر دم دوا
سان اولدر غصه‌لردن قورترن
وزلرک بو عالی اندن کورور
... اندن دونر هر بر ایشی
... دردکا جنده دوستا ...

نیچون اوله عقل سفیهون کبی ...
چون بوله اول اولون یارینی ...
دوست اوله اکا بو جمله خاص عام
بروه کوکلده اکا دشمن قلمیا
بقدغی بر کوک قنی کلزار اولا
کیم سنکله دوستدر اونی هر بریکی
غیره اولدر سانی خبر اندش دورر
کیم بلاسن بو ایشی بلو بیان
قنده اولسا رزقی اولدر ویرن
اولدر بیر بیر صحت اندندر صفا
بیردن اولدر ییترن نعمتلری
کندزه اول دکشورر هر بر دونی
حاجتک اندن الور جمله دوا
ارکن هر ورلتغوکی ادقورن
دیلکا تکرار ...
ایغل بو ... اولدری ...
...

چون کوریشن دنیادن اول سنکله ...
... پرشه نوری سنکا
... طغدن اغز بازغک
هر نه کیم حاجت دلرسکل ویرسبر
بو دوستلق خلقا جنده قنده وار
بونلرم الله دوستلغی بلادک عیان
دوستنی کمدر اولدچلک ای صفا
بس انکجی دوست بلدکل اول دورر
حق قتنده ایشی برکندی تمام
بیره اول بلدردی شرع احکامنی
قول قوا کافردن ایردی بزی
بزی ایردی کفردن مطلقا
... اول کوتردی خلقدن اوتزلن اروج
... اول کوتردی بزه بیش وقت نماز
... بلورز
... بزا
...

هم کوراسن انده نه دوستلق قله
ویره هم اچاغلا جوری سنکا
قنده اولسه رحمت اولا ازغنک
عاقبت دیدارنی کتا بزنسو
دوستکل اولدر کیم بو دوستلق انده وار
دوستنی هم دوستلدرر بلق بیان
مصطفادر مصطفادر مصطفا
بولی انک حقه طوغری یول دورر
بنجی کیم بیز و مجون طندک مقام
سجد خلقک خاصنی و عامنی
ایلدی اسلام اوی یوردو منزی
کستوب ایمانی ارکردی حقا
کیم انکله کجدی جمله درلو صوچ
کیم قلورز هر دم انکلا نیاز
کیم کناهلرنز کیلا عفو اولو
کیم وراحی کزدو دیدارنی ...
...

آنی دب اتنی دب قلدی ناز — حق قتنده نجدی اولنه نازو نیاز
کلدی تخت بر لغادی اتنی — بیله اولر دوستنه دوستلک ...
اتبو دوستلق خلق اچنده قنده وار — دوستلک اولدر کیم بو دوستلق اندن ...
انی بلدک کور بوکز اوجنجنی — اکلغل انوک دنی خلقن خوشن
انی دانی بر اشتکل نیدکن — کندو کمدر دوستلغی نیجیدکن
اول اما ملردر که حق علمیلا — دزدلر دینی ترتیبن قلدن قلا
الدرنده حاصل اولدی حل عقد — کیم انکلا ضبط کلدی جنس نقد
چونکه معنی کنجنی بولدی بولار — جمله خلقل رنجنی سلدک بولار
بلدلر کیم اولنی تنکرک — تا دکر اکا نه خرج اتمک کرک
اوز کلو اولدی بولر قلدی درک — حقلو حقن بلمک استر هر بری
هر بر بنیل حقنی بلدر دلر — اوب اغلا بنی کلدر دلر
دزدلر در رد مذهبی ترتیبلا — تسبیح اولدی هر بری جمله دلا
بلدلر انی بو جمله خاص عام — سبلشرلر بو حلال اول حرام
باد شاه امر ید هم قول رسول — بر کورک اسلام دین ظتدکلیر
اسان اولدی دین یولی دشوار کن — بو غه دوندی ...
بو ایشی کمدر دزن اولدر د امام — کیم اراد ... دلی ...

ولیکن بر ... جون بو ایشی دزدلر — بلوبلک بر محبوب دزد لشکر
جمله ... بو ایشدن اولدی شاد — تا قیامت جانده قالدی اتبو داد
خلق ایچنده اتبو دوستلق قنده وار — دوستک اولدر کم بو دوستلق انده وار
ان بلدک کور بولر دزد نجسنی — اکلغل انوک دنی خلقن خوشن
کیم بلاسن سن بلاری نیدکن — کندلر کیم دوستلری نیجیدکن
اولیادر بلکلی انی اولیا — بیرک اولدر بثلب التن تولیا
هر که سانی بثلیا انا حتا — بل له دوستادر سنک اول مطلقا
اولیا کر المیدی دنیده — بیر کوک ور دهر اوریدی ای دده
اولیادر کیم بولارک همتی — تازه طوتر دنیده هر نعمتی
جمله خلقل رزقی حقدن در ولی — قنق الده کیم اولر سایر ولی
قاموالدن انده نعمت چوق الور — لذتی برکتی اندق اولور
نتق ملکده کیم ولیلر اکسله — برکتی انوک کورک کیم کتورلسه
بس ولی در دنیده برکت بزه — اولور حقدن بکا حرکت بزا
... اولدیجا بولر اولسا کرک — بولرکا هی دررلر کا درلک
... عشقی ... کوشا — هر کون التون تاج اورر هر بر ...
... کنه — مسجده زاویه هر مسکن

بیله بکوزر آلتونر آلوان بیبیلمز … بیلین هم حقی اندن [illegible]

اولیانک علمی بکزر شول صویا … گر گرک بو خلقی هر دم [illegible]

صو با بکزر یعنی بو علم آردر … کیمه دکسا قندرر هم آرز [illegible]

جمله عالم خلقی اندن دیرلور … جمله خلقک رزقی اندا ویرلور

اولیادن اشبو نعمت هر زمان … ایرشیدر هر دم اشده بی گمان

اول تمام اولدی بو کز بر کوز بنا … اول بشنجی دوستی کمدر صور بنا

شرح برله اولدیغی کلسون دله … کیم بلاسن بو اشی قلدن قیلا

اول بشنجی دشمن عالم درر … کیم بو خلقه شرع یول کسترر

دعوت ایلر بیزی هر دم طاعتا … کوندم بیشن کذا قرالتی رحمتا

خلق حقه اندین بونلر درر … مصطفانک نوبتن بونلر اورر

هم زلوغ کوسترر بلدن بلا … حق باطلدن تجر قلدن قیلا

بلدردلر هر اشی تمک گرک … کوچ بتیجک لعبیه کتمک گرک

بونلرک قولیلا جمله انجمن … بربرا اکلمک حلالدر مرد و زن

دینه بونلردرر دایم درک … بیناکم دنیا طره بنلر گرک

قنده مشکل اولسا بونلردر آچن … مسملی مردارک [illegible]

علمایلو بیزه هر دم علملا … کوسترر [illegible]

[illegible]

[illegible] بدست نجانه الوق گرک … کسترر طاعت نجا قلمق گرک

بلدردلر بیزه دنیا نیدکین … اولدرلر آخرت نیجیدکین

[illegible]کم ادرلر آخرنده نولسن … هر بریله اشلرسا انی بولسن

اجنی و طاموی بر بر بیزه … ایله ایدرلر کر اول کرنور کوزه

اشبو حاصل اول علملردن بتر … تختلو اولبم انوک حکمی طوتر

بیش اولرسا کر طونه سوز بنی … موزدرر کورمک بوله رکه یوزنی

اول تمام اولدی بربز آلتنجسن … کورلوم انولدیغی خلقن خوشن

کندو کلدر کورلوم دوستلیغنه … جان فدی قلدق انوک دوستلغنه

شیخدر اول بزی اندر حقا … کسترر اندن بزه عمری بقا

اول قلاوزلر بزی حقدن یکا … انوکیچون جان کوکل اویدا کا

یوزلم اویدی جان کوکل استاذنه … راضی اولدی دادینه اسنادنه

شیخک ارشادی بزا اولدی دلیل … هر کشکیم شیخ یوق قلدی ذلیل

استمزده سکه انوک ادی درر … یوزمز صویی انوک ارشادی درر

شیخ [illegible] اوزماغه بکزرلیم اقر … کیم طررسا بولنه قرشو بقا

[illegible] ایق اکا … اوللور التور بزی حقدن یکا

[illegible] بزا … کرکلمزسا کربنرسا [illegible]

[illegible]

شیخنا ولدر دیلکی ارته کجا
ایلدرک سوزلر طغری صفا
متی اشو سوزه شول در مدام
دیلکی شولدرکه حقه ازکره
اولوز اجماق اجنده تا ابد
دون کندز همتی شولدر بزا
خلق اجنده اشبو دوستلق قنده وار
انی بلذک کوردیکی دوستلکی
شولدر اولکیم شیخ الندی بولر
خلق اجنده اشی دوستی یار سنی
نعمتن سقلر سنکله بیمکا
قلسکا دوست دشمنی در دشمنک
... لیم شیخ آدینه سن طغرسن
... شلدر دلد سلذر اول کشی
... بیله قویه یا رب اول
... بو زصوی

لیم طوناحق انونی ... قونها
لیم بولردن خشنود اوله ...
حقه دونا قلمیا هیچ کمسه ...
یا رب انده حق دیدار بیکر
راضی و خشنود اولا بزدن احد
دیلمز لیم طوزقوناسنو سز
دوستلک ولدرکیم بودوستلق انده وار
سنده جایت اکا دوستلق قصدی
حق بولنه بولاشل اولدی بولر
سالکا ایدر رازنی دلدار سنی
رازنی سقلر سنکله دیمکا
هر بر اشده بکلکوک اشترسنک
اولدی هم ایلنبد شیخ دین
سندن ارتق یوقدر ...
اوندب ترک ایلما ...
دیلیا ...

... بونده بلا
... بوری بونا مدد
... بو شیخه مرید المشددر
بو برینه ابوسیدر طاقتی
خلق اجنده اشبو دوستلق قنده وار
معلوم اولدی اولدی بوکور پنه
جون بلاسی کندو کلدر آدینه
انک اتک درسنک اولدی صفا
هیچ کما نسن دوستدرر بولرسکا
راحت المز سندن اتو کندزین
هم سنکچون ترک ایدر دنیاسینی
سندن اترو اتی صوق یوبولر
نه حلال نه حرام لیم جمع ادر
... شول سکا همتلرک
... اوله سن
... کلی

قونجق هم قوپسر انده بلا
بی کبر اوله بولرده نی حسد
کوردی بونلر وکر اولش درر
هر برینک ناقدر ساطا عتی
دوستک اولدرکیم بو دوستلق انده وار
کیدر اول سکزنجی دوستی صورسینه
جون کراسن سن بوسوزک دادینه
سنده جی اولدی دوستلرا قلغل وفا
نه امل در نتر سنکجون کورسکا
قل قراوش ایلمش در کندوزین
اویوینه دب اویرمز دنلا سنی
یعنی سانی خوش درلسون درلبو لر
قاموسینی سالکه اصمرلر کد ...
لیم بیا سنی سن قمو نعمتلو ...
یا خوذ اشبو خلقه محتاج اولوبن
خلق اجنده قاموزن ...

الا اسنرکیم اوغل قزصاغ اوله
کمسنه کیم ارتدغل اسنر سنل
کمسنه کیم متمنی شولدر سنکا
خلق اچنده اشبو دوستلق قنده وار
کل بولکز طفرنی دوستل شرحنه
شرح برله اولدغی کلسون دله
اول شول استادکه دزکیم پیشن
انکیچون پیشه درلر پیشه‌یه
یعنی کیم صاتوب دکنز بیشلر
ینتکم پیشه دکنز صاتبن
چونکه اول استاذانی فردی سکا
وسنبدن برلسک اتمک حلال
[illegible] کیم جهانده اشلنر
[illegible] اتدر بو دنیا خلقنه
[illegible] رکسب الا کنز سکا
[illegible] انکله [illegible] کسب ابد نر

کن کراو مال [illegible] باغ [illegible]
ارحه دونت بلکل دکلدر [illegible]
سندخی انی سکا دونت بلسه
دوستلق اولدر کیم بو دوستلق انده وار
الکلغل برکنده کلمدز شرحنه
کیم بلاسن بو اشی قلدن قله
اکرده کنتردی نمک میشن
کیم بو پیشه بکزر اولور میشیه
خلق اچنده شوله بکزر بیشلر
هر دکنز پیشه قازنج قاتبن
پس سنکده دوستلدرر اکلا سکا
قازنورسن کیم سکا کلمز ملال
ان خلق استاذ الیدن الر نر
ارکور خلقی بو دنیا [illegible]
خلق اچنده [illegible]
اولده اسکتی [illegible]

ادمی انکله درلک [illegible]
[illegible] قانو استاذک در
[illegible] صنعته که ورزشک اکل انی
[illegible]لک کیم دنیاده استاذ یوق
متمنی استاذک اول شاکردی لا
خلق اچنده اشبو دوستلق قنده وار
وه طفر دستلق تمام اولدی بو کز
کورلوم برینچه دوستلر اولدی
شولدر اولکم بر عادل سلطان او
کنده اولا عقل کامل کوکل بایی
دلنی اولا حقدن اکا عدلدا د
ایل کونی صقلر اوله یا غدن
[illegible] ظالملردن الندن مظلوملری
[illegible] قولی بو خلق اچنده دخ اولا
اولا اول سلطان بو دنیا دیرکی
[illegible] اولی [illegible] اشی دنه
[illegible] باخلا [illegible]

برلاچار بیر بصار دون کن کرر
پس سنک بردستنک استاذک دررر
حق سور استاذه هر دم اکنی
خلق اچنده دادوا استاد یوق
شونه انتکر بو هنر اتی اولا
دستک اولدرکیم بو دستلق انده وار
سن اولنجی دستکا کلدک بو کز
بیرنه کلمک کرک دوستلق حقی
مردم انک تمدی سبحان اولا
نعمتیند خلق طویا بیل اون ایله ای
ایشکنده بولنه جمله مراد
خلق دیره اولیا اولطا غدن
ارلوه معصودنا محروم لری
جمله جشول بایی اوله ایل کونجی [illegible]
بعلنا انوکله خلقک بورلی
تاکه نهی انلیما دین انستنه
[illegible]

بکلیا دین اهلنی عدلی بلا — بسلیا تخسولری بد[illegible]
ایتی انک عدللا احسان اولا — دزدلولر دزدینه اولدی زمانی [illegible]
چون اولا سلطانلرک عدلی تمام — بایلر تخسولر ایدلی تما[illegible]
دوسندر اولدی قامو خلقی مطلقا — قامو خلق اوزره شفا غلبه بقا
بای تخسول مقصودین اندن بولا — رحمت اولا حقدن اول حجله قولا
انوکیلا جمله تخسول با بیا — انوک اوجندن قمو نعمت بیا
[illegible]لق اجنده اشبو دوستلق قنده وار — دوستلک اولدرکیم بو دوستلق انده وار
اوش تمام اولدی اول اون دوستلق سزکی — معلوم اولدی دوستلرا دوستلق سزک
هر بریتکل درلکن ایتدم عیان — ثابت اولدی دوستلنی بلو بیان
حق برا چون بونلری دوست ایلدی — بونلرا اولدی دشمن نیست ایلدی
انین اولاق دین اجنده اسوده — قلمدق دشمن البنده الوده
ایدی بر بو دوستلغا نتمک کرک — کنده بیل حقا سنلر اتمک کرک
[illegible]م بزی دوستلغا لایق ایلدی — سود سودردی عاشق ایلدی
[illegible]زله دوست اولدی برا اول اون اولو — ایله صانکم برکول دوستدر [illegible]
قنده اوسا دوستا قرشو بو نمی[illegible] — قایم اولدی دوست دوستلغه [illegible]
[illegible] بوز بلکز شکر اول خالقا — نیم بو حالی [illegible] قلدی [illegible]
[illegible] عاشق [illegible]

[illegible]کل جهان بیر دوستلغه دوستلوا — دبلا اوله دوستلک ایلا دوسته ورا
دنیاده دوستلک ایلا جهدی کونی — اخرتده دوستلرا قرشو یوزینی
[illegible]الرده کیم اولدی دوستغا ادوار — لاجرم دونکن دلنده آدوار
دلدرزر سادوستلر انوله فکر دور — سنلسا اوله دوستلرا اندک ذکر دور
الحی طاتی ططلو دوستدر انکا — بی بلک اوله دوست اولدی دوست انکا
ای خدایا بو دوستدن ایرمغیل — دنیا اخرده دوستلغی ایرمغیل

داستان هفتم از باب دهم عقللو کون

ثان اولکسر کیم انوک عقل وار — هر برا شده عقللا اولدی سوار
عقللا هم ایشدوردی هم کوزر — هم ایشی بو عقللا اوزر ورور
دعوسی اولدرکه ابدر عاقلم — عقللا هر نسنهنک اصلن بلم
کلمون ایشتسون اشل اصلی ندر — اشی اجنده حال درلک نیجه در
دنیده عاقل کشی نتمک کرک — نه اشی طوتب نی قومق کرک
آدمی اولدرکه بلدی بو اشی — تخسه حیوان در حقیقت اول کشی
[illegible]کلم عقل یوق آدم دکل — کرا کا حیوان دریسل غم د[illegible]
[illegible] ور در اول [illegible] بو نشان — اشلنوردر اسکاراو نهان
نوکیلا [illegible] آدمی — لایق اولدی ططمغا بو عالمی
[illegible]

بیر شولدر که تفکر قیلسابن　　یر کوک اهلی تمامت بیلسین
بیلسبن کوکلر ذکی خلق نیچه دور　　دزلکی نیمش نیچون بوسه دور
هم بقاسنی یردکی خلق حالینا　　اکلیاسن کندو نیمش حالی
تورتن لیم مربری براشده دور　　انکیچون طرمدن جنبشده دور
جملسی تولدر طپر معبود نه　　ناور اخر کلمدیسه بو دنه
مربرینک حق بولنده فکر وار　　حالو حالنجه دلنده ذکر وار
نیلسون کیم کمسه باطل قلمدی　　هیچ کولکلر تننه ملکه کلمدی
مربریبی حضر ناطقنی یوزن　　تولدبلور اول پادشاهه کندوزن
چونکیم اول سن تفکر قیلسین　　یر و کوک اهلی تمامت بیلسین
پس انکچی لازم بو کزین　　ایدکلاج نولنرا اول کوکل کوزین
خوش تفرج قل بو عالم خلقنی　　خلقنی بلسل بلاسن خلقنی
خلق خلقی چون تفرج قیلسین　　دنیایه خلق نیچه کلدی بیلسین
چون بقاسن سن بو خلقل ایشنه　　بیلسین کیم خلق نیمشی ایشنه
[illegible] بو معنی سکا معلوم اولا　　معنی اهلی قاموسی محکوم اولا
مربریبی برلو برندم سکا　　خدمت ایدبجلکرم [illegible]
[illegible] سن بو خلق جنبشنی　　کیم بلاسن [illegible]
جنس خلقنا [illegible]　　[illegible]

[illegible] سایدر [illegible] اولور　　بولالجنده همدم همراز اولور
[illegible] حیوانت بیلدر طرتر بیکی　　کونترا اول لجالیم ادنا یوکی
[illegible] اولالوکلدن چون نبات　　ویره حاصل چون الا سندن حیات
چون بلاسن سن بو عالم خلقنی　　اکلیاسن [illegible] برینک خلقنی
پس اره خلکک تصرف قلمغا　　چون ملکه بو کوکل لوکا اعفا
اول قلاوز اوله سانی الیتمکا　　ایرشاسن [illegible] نفس بکلن بکا
[illegible] تصرف قدرا جنجی اشی اکا　　سن بو ملکی خوش تصرف قلمکا
اول ملک ملکی سکا سیران اولا　　پرنزی بتندن بشا بیدان اولا
هم اوله انسان سکا بولداش یار　　حکمکا منقاد اوله جمله دیار
هم بیلک طرتا سنک حیوان دقی　　محکوم اوله چون بوله سنده حقی
هم اوکوکده خون اوله جمله نبات　　ویره حاصل چون الاسندن حیات
مربریبی برلو برندم تمام　　محکوم اولا حکمکا جمله مقام
[illegible] بوله را حاکم وقت اوله سین　　مربر ایشی ویرسن هم السین
[illegible] الکی اولوسی [illegible] دیرسی　　حکمکا محتاج اوله مربر [illegible]
[illegible] دکا [illegible] ندن سکا　　جمله کوکل لردنا سندن بد [illegible]
[illegible] تحمل　　عزت هم حرمت [illegible]

پس تواضع درسنک دردنجی ایشک
اولمیالیم لبراوله بارلیق سنکا
حق یولینده کی تواضع ایلکیل
سن بوخلقی کندزلردن صنفیل
سالک اولدر ملک انلدر حلم انک
چون کسن یوتبین سنکل نکل اولیسر
یوده کوکره حالم اولدر مطلقا
چونکه کندوزول سن قول بیلسین
بی جلال اولا سنکا هردلو ایش
اولدخی اولدی بوکلز تمک کرل
چونکه دکدی بوبلو حقدن سنکا
ول شیجی نسنه بوتقریر دزر
آله تقریر ایلیاسن سن انی
معلوم اوله جمله اسی قلدن قلا
بون لد خلقه معلوم اوله بو بلو
[illegible] دن جقا

اوله مسکنلیک‌لا [illegible]
یول بوله بولداش اوله [illegible]
بر بیرسوزی اول حقی کب [illegible]
کندزک حالم صنب الاغفل
اکلغل بوازندا نکل وار سنک
نه اوله خلقی انک کیم اولیسر
کندزکا اکلب بوین ور اول حقا
هر ایش اجنده تواضع قلسین
الهسندن تامو عالم پرورش
بواشی تقریر شرح اتمک کرک
بلمیانا بلدرب اکلت سنکا
زیره معنی سر اجنده سر دزر
اکلبه بو عقل و بیلماخان انی
آچلا معنی دشادلان
دلولر اصلولر [illegible]
بلمیا نتمک [illegible]
[illegible]

بنده تونسه در کول اداد کدر
[illegible] مانینق منمنشن
[illegible] اولمیا هیچ رغبتی
بولزین تمک کرک بوخلقله
بس کرادکیم بنده بیر تدبیر اولا
یعنی اول خلقه اولا تدبیر کمی
بلک اول النجی ایش تدبیر دزر
تدبیر اول تدبیر اخرای صفا
جنده بیغمبرلر انی اشلدی
خلق بوکزین برکت اولماز سا
کنز اولدر خبون شرت بلا
تدبیری اول اوله کیم شرک بصا
[illegible]ک چون تدبیر ارک اولا
[illegible] اولا مقصودی
[illegible] بیرا کا
[illegible]

یقلن بول اهلوک ادی کدر
بر بیرسا قارشا بوکفو دین
قلمیا ناسجه تدر تیمیتی
کیم بوخلقی ایلداشنی منزلله
کیم بوخلق کوکلی سنکله بیر اولا
کیم فساده ارمیا بوادمی
اول سبدن خلق سنکله بیر دزر
کیم انی قلمیشدی اول مصطفا
انوکیلا خلقی بوللا بشلدی
خیوه ارمز اندیشه قلمازسا
شوکا ابرلما غچون تدبیر قلا
شول بیرا مزاسی محفلدن کسا
اندا اول تقدیر اکا یاری
شول اولا کیم راضی اوله مجبور
کیم موافق اوله اول تقدیر [illegible]
[illegible]

توبه دورپش اوله یدیجی ایش سکا / اکلیوبن اینه توبه ...
اولو طاعت توبه دور بول اهلسنه / ایشلادی توبه نازا اهلی ...
توبه شولدور کیم قیلنلر شاد اولور / طاموادوزدین تنی آزاد اولور
اهل اولدر کیم اکا رحمت کلور / رحمتندن انکونکل خلعت کلور
بلو بلدر توبه سز قیل قیل دکل / زیره لیم قلق لری مقبول دکل
فاسق قیل قیلغنه نا اعتبار / جوزلیم اول قیلدی نسادنه اختیار
توبلو قیلدر اولیم حق سوزر / تنکری قراندم بزه ویرور خبر
توبسزلر هیچ رحمت بولمیا / فاسقه حقدن هدایت کلمیا
لم قیلورسا توبه اخلاصلا / هیچ کما انسن خدا کا رحمت تله
توبه قیلمق تولدوا یعنی ندور / توبه قیلمقدن تولا معنی ندور
یعنی شولدورکیم قیلان اولدی تمیز / خلق اجنده مراتبی قیلدی تمیز
بو تمیزدور بیش سکا سلزنجی ایش / زینهار انی توممه الان یازوقیش
اصل اشدن شول تمیز سجدی حقی / انکیلا کادی بولک روشنی
خلق ینده خاص عامدن اول سجب / بوحلالی شول حرامدن اولمک سجب
ولی تمیز کفر ایماندن بلان / یاوز ایشی ...
اینانز ... بو ...

... اسلام دینی / اختیار اتغل اوله حق امری
... الدنیا / لاجرم کیم یارن اوده یتمیا
چون تمیز اهلنا بولداش اولسین / اوددرلک ویرسن ثم السین
لاجرم اری کداسن دنیدن / تازه روا اولب وراسن انده سن
بو تمیز دا اکر سکا حاصل تزز / یعنی بلکل حق ندور باطل ندور
چون بله سن باطلی ترک ایدسن / حان لکل اول حقلا بر کید سن
بس تقرب اولاسن اول حضرتا / حان لوکل لایق اوله بول رحمتا
بو تقربدور سکا طفرنجی حال / ثم بله سن تقربدن وصال
چون تقرب اوله سن اول حقا / ایرشا حقدن سکا عمری بقا
ال تقربله اراسن شکسزین / تجرد تفسلکلراسن دوست یوزین
تاوشاسن جمله پیغامبرلره / حق بولندن اولالو سرورلره
ال لرندن کنترله جمله حجاب / بر نفسده ایره سکا بیل خطاب
اجتنک انده اوله جمله روا / درد که حقدن ایره مردم دوا
... بلاسن مرتبه / جمله دلدن ایشداسن مرحبا
... سیی / حق سکا تولا ...
... کوره ...

چون بو قاپو اچیلا حقدن سنکا   جمله ایشنک صاحبی اوله [illegible]
یسنی تقربدن بو وصلت ایرشا   ایرشه حکمک الی جمله [illegible]
کیم بو وصلتدر اونجی منزلک   وردکه حدت ملکنی اولدیه [illegible]
بیر کوبن بیر اولب اول بیر لـه   اشلیاسن هر اشنی تقدیر لـه
قنده طرسنک طرطوغل بیر طور اوله   عالم اچره دولتنک منصور اوله
اللرکده اشلیا قدرت ایلی   هر نفس سندان نوبا قدرت بیلا
کوزلرکدن کیمسه ارسا بو نظر   مختصر کن اوله اول بر معتبر
هر بر اعضاکک حقی اظهار ایلیا   واریوق ایلب یوق وار ایلیا
حاکم مطلق اوله سن ای کیشی   اشلیاسن حقله هر بر اشی
چون بو وصلت شانی شوکا ازکوه   جمله الملک درلکوکی درکوه
تله اولدرلک سنی سندا الا   کیده سندن بنلک اول ورلق قلا
قرتله سن کیده سندن سنلکوک   کیده کلی محو اوله اول بنلا اولک
اولده کیده غرقه وار اعقل جان   اولمسندرلک بوله سن جاودان
[illegible] تمام اولدی تمام اوز ترلواشی   کیم ولیلر اشلر [illegible]
[illegible] ایرشانی تنلر یا   تم اقرلر [illegible]
[illegible]

[illegible] قلریب بنلر درر   بلدیل بودرلک اشتی ورد زر
[illegible] کندوزوکی ازد کل   اشبو حالی کندزلرکه اشتکل
[illegible] ورمدر سنده مدام   نکرکا منزل اولری هر مقام
یا تفرج ورمی سنده کوز لـه   کوز دکل الکلرسن قلدا قلـه
اللرکده کوز تصرف ورمدر   یا سحرمی سنکا بو خلق کوز
یا تواضع ورم نفسکن سنک   امر کا منقاد محکوم می تنک
یا دلکده ورمی تقریر و بیان   کحر تله سن معنی خلقا عیان
ورم یا تدبیر طغرو کتمکا   اشبو خلق حقه دعوت اتمکا
یا خوبر کوز ورمدر سنده تمیز   شر خور وخیر طتدکی عزیز
اشبو اشلردن تقربدر سواد   سنده بر کوز ورمدرای نا مراد
نا نو اشلردن بک بو وصلت درسکا   سنسنی آکا اولندلی اوسکا
ارسا سنده بو اوزن لسن تمام   حضرت حق سکا اولندر مقام
شاید او آخرتده حق سنی   دوستلق اوزنده طتا مطلق
[illegible] کم بو اوزن اش اولیا   اشبو اشی بنده بیلکن بلمه
[illegible] عقلسزین   یعنی استر توحدن فک
[illegible]

هر کیم الک دیدوکنی کندو طوتا — لاجرم لیم قانونک بولماغی [illegible]

جمله کوکل لرا کا تسلیم اولا — بتلیا خلقی [illegible]

ای خدایا طغوق بولورن ابر غیا — دنیا اخر توفیقک [illegible]

داستان التاسع ازباب دوم

در بیان [illegible] حال [illegible]

بیله کلدی کوکلمه بر وصف حال — هم معانی هم حکایت هم مثال

هم حقل قدرتلرن ایدر عیان — بلادرز بربر بره تبلق بیان

هم بزم احوالمز تجید کبن — شرح برله معلوم ایاب نیدکن

هم مثالدر هم معانی هم رموز — نیچه کیچر براشت بو عمر نوز

بیله لطف عنتی اودن تبندی — کلدیکه لازن دشدی طشره اوزین

بیله حکمت تبدی طتدی کوکلمی — بیله عبرت کلدی الدی عقلمی

بیله طلقوق نسنه کوردی کوزلرم — بیله طاقت کلدی اکا سزلرم

بیله کوردم اولو اشلر دنیاده — تربری بر معنی ایدر اپ ده ده

[illegible] معنی ایدم سیکا — طوت قلاغک بردم اخت ندا بیا

[illegible] نسنه کوردم معتبر — جمله دلدن سیلنر اولا [illegible]

[illegible] عفردو جهان — تاکه ورسا [illegible]

[illegible] — قا [illegible]

[illegible]

بلرمی قرآن [illegible] نسنلک — بیشن نوکه رنفبرک اولدرسنک

[illegible] مثلن — کیم انی ورمدی ابرق دینسلرا

[illegible] رن اولتو دولت درر — هم شفا هم دنی رحمت درر

بیدی قات خوندر بو قرآن ای صفا — قان خون سلادکندر مصطفا

بیدی مصحف یعنی بیدی خون کبی — بیدی قاندر خونه بکزر ترتیبی

بر طبقدر لو سکا هر بر ورق — بر طبقده دوزلبدر بیل چنق

کمه حرفی برچتودر یعنی کور — رحمتی اول حرف اچنده معنی کور

تنکرینک رحمت خونی قرآن درر — انی بیلن تن دکلدر جان درر

برده کولده هیچ نسنه قلمدی — کیم انوک شلی بوخدن کلدی

کشودن بلما کلا خون ادنی — بیلماسن نن بو معنی دادنی

بیوبن خلکن طوتنلر الدی داد — بیمنیلر تلنیلر قلدی یاد

برله بلدیسه بو قرآن سترلی — ابله بلسون کوردی الله نورنی

ایل نوری قرآن اچنده کزلدی — کلدی بو مثلر انی خوش ازلدی

[illegible] کرد دوشب کافری — کلدی نوری صحرده اولعن [illegible]

[illegible] شا[illegible]ن خیملر — خیمه اچنده نل [illegible]

[illegible] — [illegible] تبنیل [illegible]

بونلرا نسبت دکل بو اش حباب
گرچه خلقه بکزر سز خالق دکل
غیر مخلوق اکرانین ایتدیلر
اطلسون صحرا و خیمه نیدکن
صحرا کاغذ یعنی آق آق یازدر
خوب رولر خیمه ده بو معنی در
دلبردن بقماغله کورمایسن
پرده کوکده کسنه قرآن کبی
اشبو قرآن تقریری در ای صفا
مصطفی در اول ایچی معتبر
ادی انوک نوریدن ایلدک
[illegible] دوست ایدی پادشاه
[illegible] کیم چقدی اول عرش استنا
[illegible] اهلی بشارت قلدیلر
[illegible] ادی رسول
[illegible]

بیر بیر نه تیمیش دکل [illegible] جهان
الا هم بللو بیلک خلوت [illegible]
تان اول کیم بو انی بلمک [illegible]
خوب رولر خیمه ده بیجیلدیکی
خیمه اول کاغذ یزلدم یازدر
بونلری سن خان کزیلا کزلا طور
سن بو معنی سرینه ارمایسن
دزیلدی و درمیا بو نتر تبی
نیدکن کیم بلدی انک مصطفا
کیم بو آدم صورتله مختصر
کزلو رازین الله اکا سیلدی
قاب قوسینی اولدی اکا [illegible]
ایتدی پرده دوست ارشدی دوست
قاپوده الفرشدون [illegible]
کسنا کرمدکن [illegible]
برنفسده [illegible]

[illegible] منزلده
[illegible] عرش ادی
[illegible] یا کلکسی
[illegible] اول عرش اولدی شرع
گرچه عرشک نوربی بو فرشده در
ساکنه عرشدن اغدی پس اول حبیب
اول حبیبی خوجون اغرلدی
[illegible] ابرق نسنیا اولطمدی
[illegible] بتلر اولدی سرنکون
[illegible] انک خلقی جمله عالمی
تا قیامت اول کوکده شیلده قالا
چون اکا ملک اولدی بو هر دو جهان
[illegible] جهانده معتبر در اول کشی
[illegible] جهانده بر دقی
[illegible] معتبر

عرشی ایاغنده بلا کلدی بلله
شینی زری و عینی اولدی عرشک ادی
ان شیله بلدی خلقک بلکسی
فرع اصل اولدی و اصل اولدی فرع
الا کیم طوترسا انی عرشده در
چونکه شرع اولدی اکا حقدن نصیب
انکیچون کیم حقی اول بولدی
بونجون قنده سلاه او [illegible] یدی
بت پرستلق قاموسی اولدی زبون
اگر منقاد اولدی جمله ادمی
هم شفاعت یارین انده اول قلا
معلوم اولدی اشکار و نهان
کیم معطل قلدی انوه [illegible]
بن دیمرادین سن علمن او [illegible]
تنکری قرآنده [illegible]
[illegible]

تولکی در تنکرنک بو سلطنت
چونکه اللهدن اکا اچلدی تخت
صونکره لار منویا حکمی ایزر
کوردلرسه عدلله اولر پیان
کوردلرسه ظلمله ایلی یقان
خلق سنورکیم ظالم انلدر کاد انک
کرچه حقدندر بو جمله خبر شر
پس بلک اول سوزنالدیکار کاه
سن بو خلقی سوزن اشلر سنمغل
سلطنتلی لدرکیم اول دولت دررر
اشرقدرت اشلر آدی بر کیشی
بر صوزندن اشلر بیل ایشی
... اول خلق قایم درر
... لم معتبر در سلطنت
... بر دنی
... لم

تنکرا امرا ولدی کا قول ...
طلدی دولت ... ازد ...
کوزیقب کرمز ... کوزن ...
خلق اجنده بنجه خیر اشلر قوپار
خلق کی بشلا کی ما الدا چقار
تقدیر اشلر ایش لیکن آدا انک
الا بو سوزندن اشلر سر هنر
انکیچون اولدی آدی پادشاه
یا بقب اول سوزنا الدی مشغل
دولت اولدرکیم ادی قدرت دررر
اول کیشی اولر لدر المز ایشی
بیله ویرر قدرت اکا پرورش
سوزت اولر سلطنت دایم طرر
اکا الله قدرتی در قول
معتبر کیم اکا ...
... تا ...

... ول عقل کلدن ایکلدی
... بر بودر ... وزه اولس
... لم جهان خلقی اکا
کورسکا طبراق بیل صوا و دلا
طپرغی کرکیم وررزدون کن خراج
تیمتی طشلر قمو طبراق درر
صودی نفرقنده که اوسا کدر
اوکدر بغدای بغلر صوور ر
بیل کرکیم نیجه طولر بلکنه
کوره لرده اودی نیجه اونیدر
ودکرکیم نیجه کرشن کوبدبه
توم کبی کور نیجه اوینی دامری
اسی شاکرد درر عقله بولر
... نیجه تحصول بای
... انبیا

مشغل کیم آب کلدان ایلدی
تنجرو بفسک اجقدرا کد بولک
حق مسخر ایلدی اولدن صوکا
عقله دون کندز لرده خدمت قلا
طوبنرانده دن کن بیک بیل آج
تمه دنی النون لنتی طبراق درر
براشت کیم وردغی بوده بدر
چشمدر اولر بو خلقی سو ورر
ایلدر نفر مسکنی بر مسکنه
کیم اول اود طشلاری نیجه قیندر
بیشرر اشلو دلر اجلر طوبه
کیم اولن بیل درلو نشنه ...
عقل لندن اشلور اشی ...
کیم قلرلر عقلله نه ...
عقلله بولور ... اردی ...
... ایرق ... لر ...

خواني و پربيدى كوكلدن پيرا   كلدى ليم [illegible] خفدا و ما

رونقى بو علملا كلدى جهان   علوم اولدى [illegible]

اصل كوكلدن در بزى طونترلو كا   كم اويرسا ابرشه [illegible]

بو علم بر نور دبا ندر اجمعا   تعرفنشدر جهانه كوكا اجمعا

اوليا و انبيا بو علملا   بتلين التن بو خلقى منتره

دنيا برا ودر قرا كوتنك تنسل   ايچى لولو حوب جبله مكو جنكل

اول قرا كو علملا ايدك اولور   صلحه دونر جونكه طار او كيل اولور

بو علم زيرا چراغ دراي صفا   انكبلا طندى ملكى مصطفا

الك كوزلكيم تنكرى علمين بيلاس   اندنا نكلا عبادت تيمكلس

نا بلا جا اهل كشى تيمك كرك   تنكرى بولنين نجه كتمك كرك

ر حكيم علمك عمل در ميوسى   الا شخص الكن بو علمه ايوسى

يعنى بيوه بتمدى ميبح بلى نشجر   پس علمسز علوم المز خير شر

[illegible] ني بلمك كوك الكن كشى   بلمنيجه اشليمز هر ايشى

علملا [illegible] دم و نبى طندى قيام   آدمى بو علملا بوادى [illegible]

[illegible] ورسك [illegible] ولدى دليل   انلر كيم علم [illegible]

[illegible]

[illegible]

پس علم دراول بشنجى معتبر   كيم ورر مندرم بو اخفدا خبر

سر چو علملك آدى طشره يزلو در   الا ادادى جان اخذه كزلو در

جانك نور دن ادن انك اول جليل   انكيچون جانلر اولدى دليل

جان دنى بو معتبر كمنا در   انكيچون بلمدى كمسه ندر

جانلا در جمله جسمك جنبشى   جان كديجك باطل اولور جسم ايشى

جانلا ذر دركلى جمله تنلك   هيچ كمانسز كرنمدر كرسنك

امدى سن بلمك كركسن جان ندر   تنده بو جانك طراغى قنده در

تنده بى باطنرى تنده بو جان   نيه كزر به ندر اثبكل نشان

صو مدر طپرقمى بلمى اود مدر   يه بو لردا طشره جان بر آد مدر

اشبولادكلا دركى اولر بو تن   تنق سى الاذسا اولر بو تن

طلدك امدى جان ندر بر بيلو م   اشبولرده قنقسى در بو للومه

دكله امدى نيجه در جان اصلنى   كم بلاسن كندو جسمك اصلنى

بعض نسنه صو يله بولدى حيات   يعنى صودن ديردر جمله [illegible]

[illegible] خلقك جانلرى   يعنى ديرى اول طشره [illegible]

[illegible] جان ددر   يعنى نفخيلا دركى انسان در

[illegible]

[illegible]

يعنى نفس حيوانيدر جسمك نبات امر له صودن طوتن بعلو حيا[illegible]
هم بو جان تخيلا طوتدى دركلى روح قدس عقللا دن بو لكى
يعنى جان انسان بكى عقل اول ملك تنولاكيلا دربولرتنك دلك
جان بولردا نفسى در ایت بكا بلمدك جان نيدكن اوكا اصكا
هيچ كمسه بلدى جان نيدكن بلمكين تنملين نيجيدكن
لا بلدكله بو خلق جان سزدكل ديرنى تن دنيده انسزدكل
پس بلك كم معتبردر اشبو جان چون انكلا ديردر اشبو جهان
جان تمام اولدى بوكز كلدى لوكل بيم اكا قدرت دلى ايندى كيكل اول
شيلد كيكل دركم صغر بير لوكل تمام پرده كوكده ناكدر سا خاص عام
ياد ورثى كمسه بلمز نولا غنى لرمدى كمسه بولوكل طولا غنى
انكيچون معتبردر ديدلر طولدى بير لوكلا اتش دلر
نيجه درلو نقش صنعت رنك آد نخل انسان ختم رحمت ظلم داد
جمله لوكل دفترنده يزلودر با قوبن لوزلرلرا مزلزلودر
علم ظاهر بزلوه [illegible] بو خبر فله نوخت ليم استوسل كلمو لربردله
لوحه عبرت نقش عالم دراى باب بوكوكلده بيرنا بيكل معنى وار
حكمتى حق بو كلا نقش ايلدى اى صاحب دللر [illegible] ايلدى
[illegible] [illegible]

علمى قدرت ليم نجانك بوتادر بوكوكل خود مطلق انك اوديدر
متر نكم ورسا بوادلش قمو دنيا اخر بير كوكلاجق طمو
بولوكلده جمله بودرده كل بونلر كلا قانع الملر بو كل
اتتى كزمز نه دلر ندرآوى كوكلوك داغبا اولدرز آوى
هم نظركاه در بو كوكل هم سراى ايره در حقدن نظر يل اون اكا اى
هم حقل كنج خانه سى در بو لوكل اسنه اول كنج خانى بر سنده بول
چون چلب كنجى لوكل لرده قودى هم لوكل لرده بنى استك ددى
پس بلك كم معتبر بو كوكل حق انكچون كنديا قلدى قبول
چون لوكل سوزن نكلان دكلدك شرح تقرير بحيثى اكلدك
دطه ايدى عشقلا عشق نيدكن بلمدى كمسه بو عشق نيجيدلن
عشقدر اول معتبردن معتبر عشقه صرغل عشقدن استر كل خبر
نه عقل بلدى بو عشقى نيدكن نه لوكل لرا كلدى نيجيدكن
عقل جلن لوكل جان نفس تن دخى جمله سى بو عشقلا بولدى حقى
عشق رادر قديم دن اول قديم نيدى بو كورانكلا اول حليم
بديب برليخدم بو نهان ديلدم كيم بيلن بانى عيان
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

اول ارادت چون قديمدن واردى / اولدى بل جمله [illegible]
بيركوكه درلو درلو خلقلا / خوش مزين ايلدى [illegible]
اول ارادندن بو جمله عقل ذات / ذره ذره اولدى جمله خلق [illegible]
اول ارادت ذره سن چون كوردى لو / اختيار اتدك البا ور دلر
اودى عشق ويردلر اول ذره يه نك / شول اجكده اوزنن اولدر سنك
جمله ايشى خلقه اولدر اكر دن / بربرينه خلق اولدر سوردن
عشقدر بو جمله خلقى يلتين / اشبو ايشى طوت كه بوندن وردين
چونكه عشقدر اشبو ايشى اشلدن / عشقه قولدر عقل نفس جان تن
پس بلكل ايم معتبر در معتبر / عشقه صركيم السين عشقدن خبر
شول ارادتدر بو عشق كيم حق ديلر بلور / بو خوابى يعنى انكلا الد
اول ارادت كلدى برده الا عشق / جان لو كل طولدى عمارت الد عشق
عشقدن اكلندى جانلر ا / كرچه صغز ادى بو دا ستنلر ا
ايدى كل بوشن بو نفسى كز بوكز / اولدى نيمى جهاندن صربو كز
نفسدر اول اولن معبودا ببرسى / كيم بو جسمك انشر اولسن ديريسى
نفسك ايلى نفس كل درا اكلفل / جمله نفس اولنفس كلدى [illegible]
نفس كلى رجله نفسنك ما يتسى / [illegible] جمله جسمك [illegible]
تنق [illegible] / [illegible] وخوش بوش

[illegible] لطف [illegible] ايكل / مقصود اوله نفس انك برلقمه يمك
جمله [illegible] نفسى [illegible] دورر / اونيدرركم ساده و كوز بزدر
يرده كوكده نه واركه نقش نشان / نفسك اچنده قاموسى ويردر نهان
هر برآيت كيم جهانده يولودر / جمله سى بو نفس اچنده كزلودر
پس كرامز كوزلرز اول ايتى / واركن قرآن اچنده آيتى
عالم اچره نه كه وار دركل دشى / هر برنده ايتلنز بو نفس ايشى
جمله نفسده وردرر اچمك يمك / دمبدم خوش راحت اولب اويمك
نفسه منقاد ايلدى بو قاچوى / نفسه كزلر اجمكى و طاموى
تنك نفس كيم اول مطيع اولدى حقا / بو بسر اچا قده اول عمرى بقا
تنكى نفسى كيم اولدى عاصى اولدى رد / قالسادر طاموده اول تا ابد
نفسچون كلدى حيات هم ممات / نفسه دركلدى ردى اول آب حيات
چونكه نفسه متصل در جمله اش / خير شر الر بو نفسدن يوروش
[illegible] بو نفسى سز بلك كى معتبر / تا وار اخر كورنرسا مختصر
[illegible] نفسى محكوم اولدى كندبه / اوكه جمع اولدى ن كلدى [illegible]
[illegible] تا اجلدى بول / حقه اغود [illegible] ويسه [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]

چون بونوی عالی اوله بی نیاز / بیدی گوک ایلدی اوله [illegible]
بیدی گوکده بیدی یلدز نود اول / کنده امرندن بو [illegible]
اول امردن مربیا دکلدی ایش / جمله جسم الور بو گوکدن پرورش
مربینک نیدکنی ایدم سکا / دکله ایدی نیجه الدن صکا
ای کورکم جمله طفل اغلنلوک / پرورش ویرر بسلر انلری
دایه‌لر ولور بو جسمک طفلکی / پس عطارد کلدی چون اوللدی تنی
اول عطارد علم صنعت الور در / پیشلر اولسنلر اول الوردر
چونکه سیزده اولدی نفس عشرت دلر / زهره ساز ایلرانی هردم بلر
زهره در بو جمله نفسی الوردن / نفس اچنده عیش عشرت قیلدن
چون یکت اولدی بولر کلدی کنش / ایله صنکم بو کیشی اولدی کنش
[illegible] اولسه کوکلی ایدن کن بیای / کوندن الور تنلو انبو تو تبی
عمرلر شری اوتره اردی فضول / الوردر مریخ اکا رسم اصول
قان دکب باشی کسمکا بلنور ایی / یعنی کندی اینه بلنور ایی
کلدی بونز بشری حکمی اکا / رای تدبیر الوردر کنز سکا
چون وزیردر اول وزرا الوردر / دللو الفظ عبارت [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]

[illegible] / جمله خلق اول اشون الور جنبشی
بیدیسی کوکلرن بو [illegible] ثابتات / کیم انکلا ثابت اولدی عقل ذات
[illegible] ولدر جو یدی قایم طوتن / موضعنده مراشی دایم طوتن
اول ایله طقزنجی فلکدر عرش در اول / صنکه بو جمله جهانه باش در اول
دشدی یرناوی انک جمله ایشا / باشه انکله هراشی وردی بشا
شبو افلاکدن طونر مراش اثر / ابر سیدز جمله جسمه خیر شر
معتبردر پس انک بو بنلردقی / بونلرک ادن مدبرلر اوقی
دنیده بنلر حقل امرن سورر / انکیچون هراشا خلقی ایدر
دشی تمام اولدی واول اون نسنه تمام / کیم انکلا جنبشی ایلر خاص عام
شرح برله تقریرن ایدم سکا / بینه ایدم ادلرن اولادن صکا
بیر قران در بریسی مصطفا / لر بولردن اولدی بو عالم صفا
سلطنت در بری بیر عقل کل / بیری هم بو علم حق کیم حقدر اول
[illegible] کیم دبیر طونر تنلری / بیر کوکل کیم بلو مسکن [illegible]
[illegible] کیم نور طلب قیلدن / بیر نفس در کیم بو خلقی [illegible]
[illegible] کیم ادی وان / جمله خلقه [illegible]
[illegible] / [illegible]
[illegible] / [illegible]

برده كوكده معتبر بولر دور / اللرنده [illegible] تقوى وزر دور

خير شرى اشلدى بولر تمام / كيم انكا معلوم اولدى خاص عام

اندى بو كل اكولى دور سكا / آج كوزوكى طوت تنك بيدن بيكا

برده كولده كور بو عالم خلقنى / خلقنى بلسك بلاسن خلقنى

خلق خلق چون بلاسن سن تمام / معلوم اولا هر مقيم هر مقام

بلسنليم اشده هر بر نسه / بو قدر راش سن جهانده هر نسه

ليك هر اشده تفاوت وار دور / بلك اى بلمبلر خور دور

آدمى اولدركه بولدى بو اشنى / دنيه ديكن بلدى يادى بيلشنى

يادنى دى بيلشا اولدى بلنش / آدميسك سندنى اندى بلنش

ياد بلنشى اندى ندر اغيار يار / اغيارى نو دون كون ايت بار يار

ايش اولا بلداش اولا اول يار سكا / وار سن انوكلا حقدن بيكا

عاشقلدن نوما اول يار اتكين / تا كيم التا اولسنى حقا دكن

يار كيلدر كيم سنى اندر حقا / وراكا كندوزكى كندر حقا

[illegible] سنسنى اول يارة ور / ورنغل شول بر نفس اقراره ور

كوندرسل دنيادن اقرار له / وار اولا [illegible] ايت ديد له

اى خدا يا تغرى بولدن برمغينا / [illegible]

واشتلى نهم ازراب دهر

بيننده طلادى كلمه برنج اكتك / كيم بو جسمه توز صوى در جانة قوت

جسملنى طوتسه اولر بوزى صلو / جان اى قلسا اولر كوكجل خلق

جسملم جان جونكه بو بيدى طوتلر / جمله خلقنك ايرلو كنجى اوتلر

تم چليدا بونلر ادحمت كلا / تم بو خلقدن عزت دولت كلا

اشبو سوزدن مقصودم اول بند دورر / اول بو شخصه هم قند هم بند دورر

جانلر اولينده دور خوش پر و بال / تنلر اولنده اولر قرب وصال

نتر ليم اول پندى طوتر سا شاد اولا / كبده اندن جمله بند ازاد اولا

ايشدلو لاون درلو پندى كورندر / كيم بلاسن بو حكايت نيتدر

ار اولدر كيم حقا صدقى اولا / حق سوزا صدق بو نطقى اولا

تنده كيم سن ايشد رسل حق سوزن / بيره اورغل صدقله كوكل يوزن

حق يولنده بيچ انكار المسيا / كوكلكا انكار ياره قلميا

صدق طوتليم اولسا كه پيش رو / صدقله كل قاتولردن پيشرو

[illegible] رسل بيله سن بو صدق فلا / بلكل ادك عاقبت صديق اولا

[illegible] قلسا خوش [illegible] خالقا / الا صدقا بتى اير [illegible] دنيا

[illegible] خلقى [illegible] لر / خير شر نه اشلديه صور [illegible]

[illegible] / [illegible] تو قولار زره [illegible]

[illegible]

نتیجه کم کونش نور بی حد عام | دیلرسن طبقاتی دم مرتبه تام
الا الور باخنجه قهر بر اف | اول اوکه جومی فن فوت جوهی بر
بولوکل پس اولبی در هر بری | باجه صلاقل دوشی اندن حق نوری
باجه سز اوتیکم ایدک دکل | ایدی کندوزه قیلمز قبول
مرکوکل لیم صدق یوق بکز شوکا | رحمت ایرمز بر در اولدا صوکا
چونکه صدقل دغر اولدی حقلا | ایدی ناقلق کرک بو خلقلا
دکله ایدی خلقلا تمل کرک | بو راز اف بولدی نجا ایتمل کرک
حقه صدق خلقه انصاف ایلکل | مرسزی اندارسنده سیلکل
کر صاتو بازار اولا کر بول یمس | خوش دورر انصافلا مرد رلواش
شیله انصاف ایلکل بو خلقلا | بق بو خلقک حالنا قلدا قلا
کورسکا نه یا ورسه سن اکا | قیل در غل دم بدم احسان اکا
یعنی بو انصاف دیتل یارسی | نادمکدر یعنی کیم دین بارسی
مرلنکه انصاف ورسا دین واری | اولما نا انصافله بولداش [illegible]
دین نا قیسی مرلنه نا انصافسه | دینه فوت دررنکه انصافسه
مرکه انصافسه انسانی ارا | ولکیم تنکری اکا انسان [illegible]
[illegible]

ملدی نجو کنر نفسله تمل [illegible] | بو راز اف بولدی نجا ایتمل کرک
بیخون ثم ایولمز برا یلدا نجه درزر | بولدی نسل اولک بیله بولک اول اوزر
قهرلدی [illegible] اربن ای باصه کوز | قهر ایلدا دوت باشینی کا بیه کوز
نوریا صب بولدی بارزو قیش | نفسه قهرایان ملکچون اولداش
قلمینجا بولدی نفسه جفا | قلدی نفسی کا قهرلر و فا
اولدرن کیم نفسی لسدی ایندرن | ایلدی بر میزرا تلدن صورت
یعنی کیم قهر اتک ایتر نفسنا | مقصودی بوزرکه اول نفسی صنه
تنکری ایرن طوتک نفسی صینز | بوامر نفسه قهرور الجنز
الا نفسه اولو قهر اجلق در ر | ایلدی اجلق اوک بوینی اورر
مرنکم الله اکا وردی وجود | بلدی حق ورلیعنی قلدی سجود
مرلر یا قلدی انده بر خطاب | یعنی کونتر ماکچون یوزدن نقاب
بن کیمم سن کیم دیو صوردی اکا | دیدلر سن پادشاه بز قل سکا
قسه صوردی نفس اکا سنسن دیدی | یعنی سنسن ثم بنبن [illegible]
[illegible] اکا زجر ایدلر | تومدی اول سنبنی کورتدلر
حق بیوردی زجر [illegible] اجلیغلا | مقصود اولکم اندرن بدر [illegible] بلا
[illegible] | [illegible] نفس پادشاه
[illegible]

پس بیلک نفسه قهر ایلیغنی
نفسه کیم قهر ادریسه اولدر
بوکزین اولدر اولیا تمک کرک
چون الوردر اولیا خدمت کرک
اولیا خدمت کرکدر کیچدن
هر کیچی کیم خدمت ایدک اولیا
اولوغ استادرسن طورطابوده
یول اچنده قاپودیدر دب قپو
نیچلودیدیکن خدمت سنزین
ینلم ابلیس حقینی دیکلو کا
بر سجود ایتمادیکیون سردیلر
امنی خدمت قیلدی بیرشهر ورده
ترک خدمت قیلدی ایراولیا
پس [illegible] کیم ولیا خدمت قلدی
ولیا خدمت قلدلر ارادلر
اولیا خدمت لرلدنین بلدک اوشی
[illegible]

آنیدقاوردی بولدریتا اجلنغ [illegible]
جمله خلقک برلو تیجین اولد [illegible]
بوازاق بولدا نجالتما کرک
حابلالر جطین عزت کرلدی
اولولر خدمتدن توبدک کیچدن
اولمادی قول کندزیدن الیا
کندوزولی بلمه دیدی کمابوده
دب قپو کزلاه مدن قلغل طپو
قاپودن طشرا الودی کندزین
ایرشردی هر نفسی یلدن بیکا
آدی شیطان لعنت اوردلر
انکیچون سورلب ایدی بیره
لاجرم کیم لعنت اولب اولیا
خلق اچنده اولدر اولر رحمت بلن
نیچا خادم خدمت اولدی لردلر
خدمتنا [illegible]
[illegible]

مدی بورلیم [illegible] تمام کرک
[illegible] اولونس شفقت [illegible] کیچیا
بینیدکی اغلا [illegible] ولو نعمتی
کیچلر شفقتله شویله اولور
برصدفدن مهر شفقت اولمسا
اولمیدی قطرلردری یتیم
سن صدفدن لرسا اول شفقتی
قطره قطره یغر اول شفقتیله
چون تخم دشدی یرا شفقت بولدی
هر اولولیم کیچیا شفقت قیلا
پس الودن کیچیا شفقت کرک
چونکه بلدک اولو کیچی ندکی
ایدی کوردوسنلار تمک کرک
چون کمشنه دوست سزالن دنیده
دوسته نا دردم خوشن صحبت ویردن
[illegible]
[illegible]

بوازاق یولده نیچا کتمک کرک
شفقتیله کلدی کیچیلر آ یا
بوجهاندن نادر اتا شفقتی
کیم اولوادلو اتاملکن الور
تطری اول شفقتیله المسا
اولمیدی شفقت اول جاندن نفیم
نیجه اولر قطره دری تیمنی
کانه حانه دراولب کلدی الـ
عاقبت اندن انین نعمت کلور
بهیج کما نسزخق اکا رحمت قلا
بیتکمز اولاو لویا خدمت کرک
کیچی خدمت اولو شفقت ایتدلر
بوازاق یولده نجا لتماکی کرک
دوستلغا دوستلق کرکدر ایده ده
دیله خیرن دوست نردن کیوی دور
اولکرک دوستچا [illegible] بولا
[illegible] ایتدلیه

هرکه خلقی حقه ویرتو [illegible] ده   انکیچون کستریدر طغری بولت
اول نصیحتله سنی حقه اقر   دیلمز هرکز اول [illegible] سن خنقیر
نیجه دوستدر اولیاق انبیا   خلقی دعوت قیلدیلر تنکریا
دوستلرك یکوکی اول سبحان درر   کرچه کیم سن قول اول سلطاندرر
دوستلرا ویربیدی قرآن اول   یعنی کیم کستردی دوستا دغری یول
انکیچون کلدی اول قرآن سکا   کیم الا الناسنی حقدن یکا
برنصیحتدر دوتوسکل ایرسن   منبیح کماسز حق دیدارن کورسن
پس نصیحتدر نشان بو دوستلغا   اول نصیحتکا کرك دوستلق طوغا
دوستنه مردم خوش نصیحتلر دکل   انوکیبلا خلقی حقا انده کل
دوستنی بیلدك بوکزین دشمان بیل   اولادنی سندن نه استرانی بیل
الا اول دشمانلا نیمك کرك   بوازاق بولدن نجا ایتمك کرك
چونکه دشمنسن اولیبو کمنا   امدی ناقلمق کرك اول دشمنه
دشمنه [illegible] حلیملادرلك کرك   نه اولاسرکش نه خوار برلك کرك
دشمنه حلم ایله اولمه سخت دل   چون کچوله تیمز قویرما قال قیل
دشمنی یکمکده لرسل حلمله   پیلی نیجا یلدلر [illegible] کوز [illegible] خلیلا
دشمنک غلبی حلمدر ای صفا   دشمنی حلمیلا [illegible]

[illegible] بیر ایر [illegible] بحر یا بنی   ابر [illegible] جون [illegible] بیجا طول یاش
نوور انک لیلی برشادن عام   کیند کنجا ایدکی ارتزمدام
بلمز لمسنه [illegible] ایدکن   اوداینلدن زرکلی نیجیدکن
لندو حلمی لیندن سالن اوزندر   کرچه کیم یاش بکاغن برته در
بیرلو شبله دیرلو ساجع اولا   عاقبت اولجمع اجنده شمع اولا
پس خلم در دشمنه قرشو درن   تیلا لجا اغزرا قرشو اورن
ول بلندی کل بوکز درویشلرا   نول اجنده سوخته دل ریشلرا
لورلم درویشله تیماك کرك   بوازاق بولده نجا ایتمك کرك
چونکه درویش نزدکلدر هر مقام   درویشه احسان کرکدر پس مدام
نیجه لوح تیدلجا درویشلرا   قیلدر احسان تخشی بولرا
مال سلکك نعمت الکلد یکن   بی یدر تخانتی ایله انی سنی
تخسه الولر الکدن پس انی   بیبیلرا کما یلو هرکز سنی
چون اولاسنی مالکی ایرق الا   بی یدرا برو عچون درتمه [illegible]
لیث [illegible] درلیم انوك احسان وار   دور قلا احسان کیم اول [illegible]
[illegible] تبدایلدی   دامه طرتدی وحشی تبدا [illegible]
برترین خلقی احسان [illegible] قول   بربرنیا [illegible] اق [illegible] قلدی قول

هرکیمکه لیم پیشه لور [illegible] | عالملر [illegible]

هرکیم احسان اهل در الله اکا | جنتی بردی [illegible] والله [illegible]

پس بلک احسان قلندر آدمی | حوا کا منقاد [illegible] عالمی

چونکه بو احسان ایتی اولدی تمام | ایشدنلر اکلدک [illegible]

ایدی بو کز جاهلا ایتک کرک | بو اوراق بولده جا [illegible]

لیک جاهلسز دنیده بیر بوقدرر | بلک عالمدن جاهلر چوق دررر

جاهله خاموش اسکتدر جواب | خلقه هم اولدی بو زصوی درمم ثواب

بیلک چون کرمه دکمدسز لره | یارب المایه عقاب دلسز لره

سوزله اولدی مکرم آدمی | سوزله طندک بو جمله عالمی

الا جاهلدن صقنمل سوزکی | سیلیب خور ایلما کندوزکی

سوزلو دلده کوهرا بکزر ای یار | جاهله سیلب انی ایلمه خوار

[illegible] مری ورمه دکلدر الیسنه | التنی دکشرمه دمرکی پولسنه

جاهله دکرتی اولر سیلمک | سیلدلجا سز اورر ارتر امک

پس جواب جاهلک اسکت ایشی | قرشو سیلشمک انکله اودمشی

معلوم اولدی جاهله اکندریک نه | نه کورک ایشنه [illegible]

جاهله اسکتیله [illegible] جواب | سکت خاموش [illegible]

بوکزین عالملر [illegible] | [illegible]

اولکه عالمدر بیلا بوقدر اصول | پس اوله ترشق بنا اولمز فضول

عالم اولکنده تواضع ایلکل | هر نفس همت تواضع ایلکل

چونکه طبرقدن بزری حق بسنی | بینه طپرق قیلسر مطلق سنی

شمدن طبرق کبی پس الحق اول | اول الولوا ایصنده طپرق اول

ودبی ترکش اولن آدم دکل | اکاسن ابلیس دربیسک غم دکل

نده بر عالم کررسک ای صفا | بغلغل انوکیلا عهد و وفا

اونلرا هردم تواضع ایلکل | هر نفس همت توقع ایلکل

هرکونکلیم اینه هردم طپرغه | اول لوکل ازره کرک رحمت بنا

الله اولطبرقدن انی کوترا | هرکلیم اکسولی وورسا بیتره

هرکونکلیم بوچه طندی اوزنی | عاقبت خور ایلدی کندوزنی

بوجه لکدن دشدی اول الذلیل | ایلدی الله انی خور خجیل

چونکه دان دشدی طپرق استنه | اکا البته کرک رحمت ایشا

چون اولدی اوزنی کردی بوجا | طغودی اوراق انی اجدن [illegible]

پس تواضع اولو دولت در اکا | خاصه ایلرسه انی عالملرا

[illegible] اولدی اولاون بندکه سزکی | اکلدی لیم ولد [illegible] کو زی

اولدی [illegible] هکا | اکلا [illegible] آدم [illegible]

[illegible] | [illegible]

بیر صدمل طفرتی اوی بخشقلی　　بیر انصاف بلیاستی خلق قالی

بیر قلغیل تنکا قهر و جفا　　بیر خدمت قیل الو یا ای صفا

بیر سندن کیجیا شفقت درز　　بیر دوستدن دوستی نصیحت درز

بیر سی دشمانلا حلم ایلکل　　بیر سی دوریشلی احسان ایل

بیر سی جاهل لرا خاموش اولا　　بیر سی عالملرا اچی [illegible]

شیو اون پندی طوتن اردی حفا　　خق بولنده بولری اول عمرک بقا

[illegible]جردی عمرنی بو پند له　　نفس دیون تغلدک یای بند له

[illegible]لوک لیم دونا ایشتدکن　　دنلر احقرن نکا اصن اولین

[illegible]ون بو پندی اشلکل بو اشلرک　　بو انتی کیم قلدک اولدک یول ارک

کیم اولت الدیسه خور الدک　　قلدی مقبول نی کیم اول الدک

اولو بیدن طوترسل ای صفا　　کورمیاسن دنیا قهر و جفا

[illegible] دنیا کسیه دوست اولدی　　بی وفا کسه دوستلق بولمدی

[illegible]غنل بی غصین　　دنیا خلقی التنا[illegible] شمدین

بیل لیان تشغی کنوردی　　تزنبی السا اکا یتروردک

عاقبت [illegible] ورکی بیله　　تاج تختی قاوسی [illegible]

دولت لرکلیم [illegible]　　دنیا [illegible]

[illegible]

عاشقلق دون کن [illegible] تدعی　　دنیا خلق لده بو نیچی بولدغی

بر بو دنیاکه دزن [illegible]دن بولا　　خلق انکلا حضرتا لایق اولا

اولا دلاور لک بو خلقه بو صوی　　رحمته مستغرق اولا دیدزی

ای چلب [illegible] دو زوقل قل لارکا　　بو دکمز خونی یقول لارکا

[illegible]شقلا دکلا ینکل　　دکلیب سوز معنی اکل ینکل

داستان دهم از باب دهم

قان اول کوجل کو کل اسی ارن　　قنجر و بقار سا غیرت لور [illegible]

قان اول معنی بلن کلسون برو　　کو کل کوزی بردم اخت السون [illegible]

قان اولکیم بو بولا صادق در اول　　قان اولکلم بو سوزا عاشق در اول

خان قلاغیلا بو سوزک دکلسون　　سوز اچنده کزلو معنی اکلسون

یعنی بلسون بو حکایت نیدکن　　بو حکایتدن ارادت نیدکن

کلدکا امدی بو سوزک تقریر [illegible]　　بر نظر قیل پادشاه تقدیرینه

کورله نا قلدی و نتدی نیلدی　　دنیای بو خلق نیچون ایلادکی

نیچون اولدی بیر کوکل جسم جان　　نیشه کلدی دنیایه بو [illegible] جان

[illegible] نیچون یوردک بو ای کون　　نیچون اولدی ای تون دون کون

نیشه [illegible] زمانه ای بیل　　نیشه [illegible] مکانه [illegible] قل

[illegible]　　[illegible] جهانده [illegible]

نیچه بتدی بیر یوزنی خشک تر | نیچه صتلدی زیبایی در بو هنر
تا که حقل لزلو کنجی آچیلا | زحمتی بو جمله سا چیلا
بیلکو مر نواشی آدی بیله | بیلکو مر نعمتی دادی بیله
بیبوب اول نعمتلری شکر ایدلار | بیلکو حق ورلغین شکر ایدلر
بیله بو دنیاع مر بر هنر | کفر دین نفع طاعت خیر شر
ادی چون بو اشی اول کارساز | ایلدی بیر کوردی تشریع یاف
بولی طبعلو خلق ایلاک | دکمه بیر خلقنده بیر خلق ایلدی
کمه بیر وردی بو درلو هنر | اول هنرلیم اغار کیم انک
کیمسی قلدی عبادت خلقچون | کیمسی بیلدی عمارت خلقچون
بیمی دعوت قلدی خلقی تنکریا | عمرینی خرج ایتدی انده بی ریا
کیمی ایلفلا چقردی آدنی | الدی انده دشمنلرن دادنی
کیمی طتدی ملک سلطنت | اولدی عالم خلقی اکا قول قنت
کیمی تعلیم درزدی دانیده | صنعتیده اول لشی کلدی اده
کیمی تصنیف ایلب درزدی کتاب | اوقرای خاص عام شیخ شاب
کتدی بیلو ایشی تا دی یادکار | بیله درزدی عالی اول [illegible]
چونکه نوبت دکدی [illegible] | بولیو بو [illegible]
[illegible] بولده [illegible]

بیلدی شعر [illegible] | [illegible] طوبیا
چون مرد ایردی جایه بیلتدی | جان اجلا خالد لیلا کل دی
اول ارنلر صوبنی صیله دیدی | ایشنی اشله سوزنی شیله دی
صوبله دم بردم [illegible] لکن | اکلدم بلدوم بول نجیدکن
[illegible] ایلیب کتتی بولار | الاقو منش مر بیری بو یادکار
لیم انکلا ایلدی هر بیری | صورتی اولدی ولی ادی دری
چونکه کوردم لیدی سرون تبدنی | کورولی اج فلما یسر سن سندی
دیلدم بنزن دی بو یادکار | قالده کوره انی جمله احتیا
اطر بو سکینی انو کلا | اکلا سن سندی ادو کیم
دولت اولکیم ابو اد قازنه | رحمت اول ایلک بکارن قازنه
چون بو فکری حق بریدی کوکلمه | بیر کوه عبرت کریدی کوزمه
کوردم اشبو عالی عبرت طاق | عالم اچره ادمی حکمت طو[illegible]
عالم اچره کوردم عبرت تلری | ادمیع بولا [illegible]
بیر بیرادو شردوم اولدی برکتاب | اولدی بنیاذی اول [illegible]
دکله [illegible] اوی اون داستان [illegible] | شرح تقریر [illegible]
بولتابان [illegible] اولدی اون | دکله [illegible]
[illegible]

نیچون اولادی [illegible] / دوست [illegible]

کوردم اول قرآنده الله سویلمش / اونلر الله دوستلرن مدح ایلمش

بنده اونلر دوستلرن اولمش درر / اونلرخی دشمنلری [illegible]

ایشده اولدوست مدحنی نیجه دیلن / کیم بلاسن بو حکایت نیدوکنی

بیرسی التائبون التائبون / بیرسی السائحون السائحون

بیرسی الراکعون الراکعون / بیرسی الساجدون الساجدون

بیرسی شول امر معروف سویلین / بیرسی شول نهی منکر ایلین

[illegible] شول که بکلدی حق حدنی / یعنی تغییر اولمدی اسلام دینی

بو اولدوستلرن نه کلدی دوستنه / خوش بشارت کلدی مؤمن استنه

بینه دونری اولدی اون درلو قلی / تحمدی بونلرده بای خشولی

بواشت تبلوردی کمدر عیان / کیم بلاسن بواشی بلکو بیان

[illegible] اولکه جمله مسلمان درکه وار / ارو عورت بربرینا اولدی یار

[illegible] سلام ایندی تنکریا / ارو عورت حقه ذکرک بلی ربنا

بیرسی [illegible] ابدا ازره طورن / ارو عورت طاعت ازره حاضر ورن

بیرسی شولرکه صادق اولدلر / ارو عورت صدق اجنده [illegible] لو

بیرسی شول صبرادن کرنو اردن / ارو عورت صبر اجنده [illegible] ورن

بیرسی شولرکه [illegible]

بیر شولرکه [illegible] صدقه / ارو عورت [illegible] نفقیله

بیرسی شولدرکم اوروج طوتدلر / ارو عورت شیله طعرو کتدلر

بیرسی شولرکم بکلدک اوز بلی / ارو عورت بکلدی کندو زنی

بیر شولدرکیم حقی ذکر ایدلر / ارو عورت ذکر اجنده کیتدلر

[illegible] اونلرا اولدی اوله جلیل / مبیح کانسن کلدی آیات دلیل

اونلرا اون کزدوستلرین اکدی جلیب / اوندنخی دشمنلرا سکدی [illegible]

ایدیم اول سکدکی بنجید کبی / کیم بلاسن بو حکایت نیدوکنی

بیر شولرکیم کل خلاف ددی / یعنی بکلشی انداجون اولدی ادی

بر مهین دیدی انی خور لدی / یعنی اولرر جمله خلقک خور بدی

بیر هماز ددی قرآن اکا / یعنی ادنق سزلو خود رکرسکا

بیر مشاء ددی عنیبس [illegible] / یعنی دون دلی یوزر شور استنه

بر نمیم ددی بنین اوردی لقب / یعنی اکا بذ سخن درجون [illegible]

بیر مناع ددی معنی نه وار / یعنی خلقی منع ایدر خیر [illegible]

بر [illegible] معتد معنی نه در / یعنی بی ضبط بی [illegible]

بردخی [illegible] اثیم در جلیل / یعنی بازقلو کناه [illegible] ذلیل

بر عتل در [illegible] اوله [illegible] قولا / یعنی [illegible] قلدی [illegible] خویله

بنی بو ارنجوی دیدی اینه اکا — یعنی سلمکدر بلک بایق [illegible]
بیمدر اول حق سکذکی بلای صفا — شول که دشمن طوتدی انی مصطفی
آنی بلاک بوردی اشت بوکزین — آیتیلا ایدیر الله سوزینی
اون حکمت نیذ لینکل غاینی — معلوم اولا افنا جون آینی
موسی برله وعده قلدی اول حلیم — کیم اوتزکن اوزج اولا اول کلیم
دندی اوتزکن ولیکن اولمدی — انوکیلا عهد بیرینه کلمدی
[illegible] بیردی اون دخی طوتیم اولا — جمله الکل بیتلا یرنه کلا
اون دخی دندی اول اش اولدی تمام — عهد وعده بیرنا کلدی تمام
[illegible]ونیله بندی اول عهد الکی — موسی برله سیلنب حق ایدکی
حق بنا ایدی بو جمله قوللرا — خاصه عامه بایلرا الخشوللرا
کیم کلورسا خیرله بتزن بکا — دندرم بیرینه اون خیر اکا
بیرنه اون اونبه تکل یوز یوزه بیک — بیلنکا الله بلا مثلین دیل
اینیله کلدق بز بو اشی — اون دخی برکورنه وردرای کشی
بینه ایدی [illegible] بوردن بتر — یعنی نه کلسا ناتدا [illegible] تتر
اونده برسین [illegible] وکل نکا — لوقزنا الغل حلال الشون سنکا
دلذ لوک کون حنی [illegible] عشرین [illegible] — اول حلال نقد [illegible] بیله [illegible]

ورد لیوب انی [illegible] بولر [illegible] — یعنی اول قرینکی جوکن سلر
اللادغندن بیرنه [illegible] دندرر — یعنی سانی لمغری بولا کندرر
خوش [illegible] بازار قانی مشتری — مشتریسی کیم درانک بولاری
معلوم اولدی اولدی برکور بینا — قرآن اجره اون نه وردر صورینه
ایتکا [illegible] برخد قودلسر — بر عشر دب انی اتنا آد قود لر
یعنی بر اینکی بیل داد وار — صورتنا اون ایتکل بو آدی وار
قندا کیم اون نسنه یعنی جمع اولا — یعنی اول جمع اچنده شمع اولا
حق اکا کلورنا دیدی قرآ تلا — اول جون کلمشدی عشر کاملا
قنده کیم اون وار ایسا اولدی کمال — بیتکلم اولا اون کشی بولدی کمال
برلغندی اون برکزدن تمام — بیلرا اخرانی جمله خاص عام
جون بولر بو زاوردی لعل کرجک دینه — اون در نشدی براغ دیبنه
طندتلر قلولانی بیغا متبرک — عهدنه بل بحلیب اول ستور ک
تکلرنک برلیکنه اینندلر — حق دبو بیغمبرا یوندلر
دیدلر حیک لبین کلذلا بولا — مال باش جمله اوغل قیز لا
بز بو بوارن دنمیاوز تا ابد — اشمزه طاق [illegible] اول احد
[illegible] اسباب [illegible] — سندن ایرق المیسیز حالنیز

بیلدیلار انلار دیدی رخصت ایمس — ایتیندین بیلمس سوزغا یتیب
اول نه وردور بینیه بیر کور دنیده — کیم بلاسن بو غلطی ای دده
حق تعالی چون یرتدی دنیانی — دنیده وردی بیره هر نسنه نی
هر نکیم ور ایسا جهانده آدی وار — آداجنده کیزلنو بیر داد وار
وردی قیمت اسننده وردی حساب — دیرکیلار انلار انو کیبلا شیخ شاب
جمله قیمت اول حسابلا بیلنور — انکیلا صاتلور الینور
اول حسابکلدن اون ازره قدی — اصلی اون دور بو زیبل اولر سادی
دهه ایدی نیجه دورسا اول اونی — کیم سکا یوز کسترا معنی بونی
بیر بیر صنیسا اون کز اولدی بیل — چونکه بیر یوز اون یوز اولدی ظلدبیل
اون ایکی اولر صنیسک اون کز اول بلی — یوز ایکی اولر صنیبسک اون کز اون بلی
یوز ایکی اون لر صیا مز کیمسه — قوانی صیما کروکل اول اونه
بو حسابک اصل بیر دور حدی اون — کر کوکا چقدیسا بوی قدیا اون
یرده کوکده صایلمش شول اونلا — معلوم اولدی قاموسی قیلدن قیلا
انکیچون بوکتابکا اصلی اون — الیدک یا بیر ازدق فصلی اون
دیکم بیر بابینی اون داستان تمام — کلدی انداک مرتقیم هر مقام
اون کز اون داستان علیدر نظمدا — شرح تقریر بیان قیلدن قیلا
بو کتابکا کیم اتر ساقانوسی — کیمسا میح کیمسا کیم نانوسی

کیم عمل قیلورسا اول رحمت بولا — اخیرده دنیده رغبت بولا
کیم اوقورسا بو کتابنی یادنه — ایره جمله معنینک بنیاد نه
کرچه کیم سویلندی بونده ترک دیلی — ایا معلوم اولدی معنی منزلی
چون بلاسن جمله بول منزللرین — بو مثلسن ترک تاجیک دیللرین
قاموغلده واردی ضبط اصول — بونلرا دشمیشدی جمله عقول
ترک دیلینه کمسنه بقماز دی — بونلرا هر کز کونکل اقماز دی
ترک دنی بلماز دی اول دیللری — انجه بولی اول الو منزللری
بو غریب نامه انین کلدی دیله — کیم بونده اهلی دنی معنی بوله
ترک دلنده یعنی معنی بو الر — ترک تاجیک بیله بولداش اولر
یول اچنده بربرینی بو میا — دیله باقب معنی خور کورمیا
کرچه کونکل دراز بو منزله — اول بو طلع اکلنی کلمز دله
قاموسیله دلدنی فهم اشده دور — ایرنور ایدر اوشلده اشده دور
تاکه محروم قالمیا ترکلر دقی — ترک دلندن اکلیالر اول حقی
حالیا ... خبر ایدر بو دل — کرچه کیم اوز ترکا بو قال قیل
قاموغلده معنی وردور بیلنه — قاموغ بولده حق بولندی بو لنه
بو نفسده بول ... کریا — کیم اکا ... انی ... دیا
... — ... معنی بوزکی

معنی اهلی نعتنک قدرن بلور — تن دلیم بولسا انا نعت تلور

یوق عجایب چوق غرایب تنلار — تیللار دلن تلو ور در بلور

معنی برد لده ضمنک بز همسان — جمله دلرلرانی تیللار بی خبر

جمله سزده سلنن اول سر در رز — جمله کوزلر کوردکی اول نور دررز

جمله جانلر سودکی اول بر تسنه در — لا ابلمز کمسه کیم اول نه دور

بولنبدر مو بری بر صورت [illegible] — لیک مقصود اولدی کاپدی صورتنه

بر صورتده تسنه وار در جان کبر — انکلیچون اول زره حیات بررز

بو کتابک ختم اولدی تمام — طبطلق یوزدا استان بدی تمام

بیدی یوز اوتز بلنده هجرتک — سوزی اردی ختمنه یوزلی تک

یعنی جوزسنه ختم ایتدی — بو سوزک قطع ایلیوبن تمدی

بلد کیفا بیلاری هو بر کشی — ایتدی کمسه کناله بر شی

سوز اچنده ارتق اکسوک [illegible] — یینری ور سوزانی لیم یا [illegible]

نی قیلدن عاشقک اکسوکی چوق — الله ک اکسی یا ایروکی چوق

[illegible] تا اول انلده چوق درز — اولار ار امید ابرق یوق دررز

[illegible] دمنک دلیم — [illegible] اخر [illegible]

رحمتله برلقا [illegible] — سن اشرکه کنده یوغمو بلاین

هرکه برکلرسه بو سوزی ای جلیل — رحمتک اولسون اکا هردم دلیل

وصلى الله على اشرف خلقه محمد وعلى
انبياء الرحمن صلى الله وسلم
عليهم وسلام والحمد
لله رب العالمين

اللهم صل على محمد
وعلى آل محمد كما
صليت

محمد

الله

الله ابو بكر محمد

Hacı Mahmud Ef.
3284
Eski Kayıt No